

**T.C.
NİĞDE VALİLİĞİ
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ**

**NİĞDE
İL ÇEVRE DURUM RAPORU**

NİĞDE – 2011

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	ii
TABLolar DİZİNİ	xi
HARİTALAR DİZİNİ	xv
GRAFİKLER DİZİNİ	xv
ŞEKİLLER DİZİNİ	xv

(A). COĞRAFI KAPSAM 1

A.1. Giriş	1
A.2. İl ve İlçe Sınırları	4
A.3. İlin Coğrafi Durumu	5
A.4. İlin Topografyası ve Jeomorfolojik Durumu	5
A.5. Jeolojik Yapı ve Stratigrafi	8
A.5.1. Metamorfizma ve Magmatizma.....	13
A.5.2. Tektonik ve Paleocoğrafya.....	14

(B). DOĞAL KAYNAKLAR20

B.1. Enerji Kaynakları	20
B.1.1. Güneş	20
B.1.2. Su Gücü	20
B.1.3. Kömür	21
B.1.4. Doğalgaz	21
B.1.5. Rüzgar	22
B.1.6. Biomass(Biyogaz, Odun, Tezek)	22
B.1.7. Petrol	22
B.1.8. Jeotermal sahalar	22
B.2. Flora ve Fauna.....	22
B.2.1. Ormanlar	22
B.2.2. Çayır ve Mera	25
B.2.3. Sulak Alanlar	25
B.2.4. Endemik Bitkiler.....	26
B.2.5. Fauna ve endemik Hayvanlar.....	26
B.2.6. Milli Parklar, Tabiat Parkları, Tabiat Anıtı ve Tabiatı Koruma Alanları ve Diğer Hassas Yöreler	27
B.3. Toprak	27
B.4. Su Kaynakları	30
B.4.1. İçme Suyu Kaynakları ve Barajlar	30
B.4.2. Yeraltı Su Kaynakları	30
B.4.3. Akarsular	31
B.4.4. Göller ve Göletler	32
B.5. Mineral Kaynaklar.....	33
B.5.1. Sanayi Madenleri	33
B.5.2. Metalik Madenler	42
B.5.3. Enerji Madenleri	47
B.5.4. Doğal Malzemeler	48

(C). HAVA (ATMOSFER VE İKLİM)	56
C.1. İklim ve Hava	56
C.1.1. Doğal Değişkenler	56
C.1.1.1. Rüzgar	56
C.1.1.2. Basınç	57
C.1.1.3. Nem	57
C.1.1.4. Sıcaklık	58
C.1.1.5. Buharlaştırma	58
C.1.1.6. Yağışlar	59
C.1.1.6.1. Yağmur	59
C.1.1.6.2. Kar, Dolu, Sis ve Kırağı	59
C.1.1.7. Seller	60
C.1.1.8. Kuraklık	60
C.1.1.9. Mikroklima	60
C.1.2. Yapay Etmenler	60
C.1.2.1. Plansız Kentleşme.....	60
C.1.2.2. Yeşil Alanların Azalması.....	60
C.1.2.3. Isınmada Kullanılan Yakıtlar	60
C.1.2.4. Endüstriyel Emisyonlar	63
C.1.2.5. Trafikten Kaynaklanan Emisyonlar	74
C.2. Havayı Kirletici Gazlar ve Kaynakları	74
C.2.1. Kükürtdioksit Konsantrasyonu ve Duman	74
C.2.2. Partikül Madde Emisyonları	74
C.2.3. Karbonmonoksit.....	75
C.2.4. Nitrojen Oksitler	75
C.2.5. Hidrokarbon ve Kurşun Emisyonları	75
C.3. Atmosferik Kirlilik	75
C.3.1. Ozon Tabakasının İncelmesinin Etkileri.....	75
C.3.2. Asit Yağmurlarının Etkileri	75
C.4. Hava Kirleticilerinin Çevreye Olan Etkileri	76
C.4.1. Doğal Çevreye Olan Etkileri	76
C.4.1.1. Su Üzerindeki Etkileri	76
C.4.1.2. Toprak Üzerine Etkileri	76
C.4.1.3. Flora ve Fauna Üzerindeki Etkileri	76
C.4.1.4. İnsan Sağlığı Üzerindeki Etkileri	76
C.4.2. Yapay Çevreye Olan Etkileri	76
C.4.2.1. Görüntü Kirliliği Üzerine Etkileri.....	76
(D). SU	77
D.1. Su Kaynaklarının Kullanımı	77
D.1.1. Yeraltı Suları.....	77
D.1.2. Akarsular	77
D.1.3. Göller, Göletler ve Rezervuarlar	78
D.1.4. Denizler	79
D.2. Doğal Drenaj Sistemleri	79
D.3. Su Kaynaklarının Kirliliği ve Çevreye Etkileri	79

D.3.1. Yeraltı Suları ve Kirlilik	79
D.3.2. Akarsularda Kirlilik	80
D.3.3. Göller, Göletler ve Rezervuarlarda Kirlilik	80
D.3.4. Denizlerde Kirlilik	80
D.4. Su ve Kıyı Yönetimi, Strateji ve Politikaları	80
D.5. Su Kaynaklarında Kirlilik Etkenleri	80

(E). TOPRAK VE ARAZİ KULLANIMI 81

E.1. Genel Toprak Yapısı	81
E.2 Toprak Kirliliği	82
E.2.1. Kimyasal Kirlenme	82
E.2.1.1. Atmosferik Kirlenme	82
E.2.1.2. Atıklardan Kirlenme	82
E.2.2. Mikrobiyal Kirlenme	82
E.3. Arazi	82
E.3.1. Arazi Varlığı	82
E.3.1.1. Arazi Sınıfları	82
E.3.1.2. Kullanım Durumu	85
E.3.2. Arazi Problemleri	86

(F). FLORA-FAUNA VE HASSAS YÖRELER 86

F.1. Ormanlar	86
F.1.1. Ormanların Ekolojik Yapısı	86
F.1.2. Bölgenin Orman Envanteri	86
F.1.3. Orman Varlığının Yararları	87
F.1.4. Orman Sayılan Alanların Daraltılması.....	88
F.2. Çayır ve Meralar	88
F.2.1.Çayır ve Mera Varlığı.....	88
F.2.2. Kullanım Amaçları ve Yaraları.....	88
F.3. Flora	90
F.3.1. Türler ve Popülasyonları	90
F.3.2. Habitat ve Toplulukları	90
F.4. Fauna	91
F.4.1. Türler ve Popülasyonları	91
F.4.1.1.Karasal Türler ve Populasyonları.....	91
F.4.1.2.Aquatik Türler ve Populasyonları.....	91
F.4.1.2.1.Kürkü Hayvanlar.....	91
F.4.1.2.2. Balıklar.....	91
F.4.2. Habitat ve Toplulukları	91
F.4.3. Hayvan Yaşama Hakları	91
F.4.3.1. Evcil Hayvanlar	91
F.4.3.1.1 Sahipli Hayvanlar	91
F.4.3.1.2. Sahipsiz Hayvanlar	91
F.4.3.1.3. Nesli Tehlike Altında Olan ve Olması Muhtemel Evcil ve Yaban Hayvanlar	92
F.4.3.2. Hayvan Hakları İhlalleri	92
F.4.3.3. Valilikler, Belediyeler ve Gönüllü Kuruluşlarla Ggbirliği	92

F.5. Hassas Yörelere Olup (*) Bölümündeki Bilgilerin İsteneceği Alanlar	92
F.5.1. Milli Parklar	92
F.5.2. Tabiat Parkları.....	96
F.5.3. Tabiat Anıtları.....	96
F.5.4. Tabiat Koruma Alanları	96
F.5.5. Orman İçi Dinlenme Yerleri.....	96
F.5.6. Sulak Alanlar.....	96
F.5.7. Biyogenetik Rezerv Alanları.....	96
F.5.8. Biyosfer Rezerv Alanları.....	96
F.5.9. Özel Çevre Koruma Bölgeleri	96
F.5.10. Av Hayvanları Koruma ve Üretim Sahaları.....	96
F.5.11. Su Ürünleri Üretim Sahalarının Çevresindeki Kısıtlar.....	96
F.5.12. Endemik Bitki ve Hayvanların Yaşama Ortamı Olan Alanlar.....	97
F.5.13. Koruma Altına Alınan Yabani Flora-Faunanın Yaşama Ortamı Olan Alanlar.....	100
F.5.14. Akdeniz'e Has Nesli Tehlikede Olan Deniz Türlerinin Yaşama ve Beslenme Ortamı Olan Alanlar.....	100
F.5.15. Kültür ve Tabiat Varlıklarının Bulunduğu Koruma Alanları.....	100
F.5.16. Sit Alanlar.....	120
F.5.16.1. Kentsel Sit.....	120
F.5.16.2. Tarihi Sit.....	121
F.5.16.3. Arkeolojik Sit.....	121
F.5.16.4. Doğal Sit.....	127

(G). TURİZM129

G.1. Yörenin Turistik Değerleri	129
G.1.1.2. Fiziki Özellikler	163
G.1.2. Kültürel Değerler	168
G.2. Turizm Çeşitleri	182
G.3. Turistik Altyapı.....	183
G.4. Turizm Ekonomisi	184
G.5. Turizm-Çevre İlişkileri	184

(H). TARIM VE HAYVANCILIK..... 185

H.1. Genel Tarımsal Yapı	185
H.2. Tarımsal Üretim	188
H.2.1. Bitkisel Üretim	188
H.2.1.1. Tarla Bitkileri	188
H.2.1.1.1. Buğdaygiller	188
H.2.1.1.2. Yem Bitkileri	188
H.2.1.1.3. Endüstriyel Bitkiler.....	189
H.2.1.1.4. Süs Bitkileri	189
H.2.1.2. Bahçe Bitkileri	189
H.2.1.2.1. Meyve Üretimi	189
H.2.1.2.2. Sebze Üretimi	190
H.2.2. Hayvansal Üretim	190
H.2.2.1. Büyükbaş Hayvancılık	190
H.2.2.2. Küçükbaş Hayvancılık	192

H.2.2.3. Kümes Hayvancılığı.....	193
H.2.2.4. Su Ürünleri	193
H.2.2.5. Kürk Hayvancılığı.....	194
H.2.2.6. Arıcılık ve İpek Böcekçiliği	194
H.3. Organik Tarım	195
H.4. Tarımsal İşletmeler	196
H.4.1. Kamu İşletmeleri	196
H.4.2. Özel İşletmeler	196
H.5. Tarımsal Faaliyetler	201
H.5.1. Pestisit Kullanımı	201
H.5.2. Gübre Kullanımı	202

(I). MADENCİLİK 205

I.1. Maden Kanununa Tabi Olan Madenler ve Olan Doğal Malzemeler	205
I.1.1. Sanayi Madenleri	205
I.1.2. Metalik Madenler	205
I.1.3. Enerji Madenleri	210
I.1.4. Maden Kanununa Tabi Olan Doğal Malzemeler	211
I.2. Madencilik Faaliyetlerinin Yapıldığı Yerlerin Özellikleri	212
I.3. Cevher Zenginleştirme	212
I.4. Madencilik Faaliyetlerinin Çevre Üzerine Etkileri	212
I.5. Madencilik Faaliyetleri Sonucunda Arazi Kazanım Amacıyla Yapılan Rehabilitasyon Çalışmaları	212

(J). ENERJİ..... 213

J.1. Kaynaklarına Göre Enerjilerin Sınıflandırılması.....	213
J.1.1. Birincil Enerji Kaynakları	213
J.1.1.1. Güneş Enerjisi.....	213
J.1.1.2. Rüzgar Enerjisi.....	213
J.1.1.3. Su Enerjisi	213
J.1.1.4. Biyogaz Enerjisi	213
J.1.1.5. Biyomas Enerjisi	213
J.1.1.6. Odun	214
J.1.1.7. Kömür.....	214
J.1.1.8. Petrol	214
J.1.1.9. Jeotermal Enerji	214
J.1.1.10. Doğalgaz Enerjisi	214
J.1.2. İkincil Enerji Kaynakları	214
J.1.2.1. Termik Enerji	214
J.1.2.2. Hidrolik Enerji	214
J.1.2.3. Nükleer Enerji	214
J.2. Enerji Tüketiminin Sektörlere Göre Dağılımı	215
J.3. Enerji Tasarrufu İle İlgili Yapılan Çalışmalar.....	215

(K). SANAYİ VE TEKNOLOJİ..... 216

K.1. İl Sanayinin Gelişimi, Yer Seçimi Süreçleri ve Bunu Etkileyen Etkenler	216
K.2. Genel Anlamda Sanayi Gruplandırılması	216

K.3. Sanayinin İlçelere Göre Dağılımı	216
K.4. Sanayi Gruplarına Göre İş Yeri Sayıları ve İstihdam Durumu	218
K.5. Sanayi Gruplarına Göre Üretim Teknolojisi ve Enerji Kullanımı.....	221
K.6. Sanayiden Kaynaklanan Çevre Sorunları ve Alınan Önlemler	223
K.6.1. Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Hava Kirliliği.....	223
K.6.2. Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Su Kirliliği.....	224
K.6.3. Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Toprak Kirliliği	224
K.6.4. Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Gürültü Kirliliği	224
K.6.5. Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Atıklar	224

(L). ALTYAPI, ULAŞIM VE HABERLEŞME 225

L.1. Alt yapı	225
L.1.1. Su Sistemi	225
L.1.2. Atıksu Sistemi, Kanalizasyon ve Arıtma Sistemi	226
L.1.3. Yeşil Alanlar	228
L.1.4. Elektrik İletim Hatları	228
L.1.5. Doğalgaz Boru Hatları	228
L.2. Ulaşım	229
L.2.1. Karayolları.....	229
L.2.1.1. Karayolları Genel	229
L.2.1.2. Ulaşım Planlaması	232
L.2.1.3. Toplu Taşıım Sistemleri	232
L.2.1.4. Kent İçi Yollar	232
L.2.1.5. Araç Sayıları.....	232
L.2.2. Demiryolları	232
L.2.2.1. Kullanılan Raylı Sistemler	232
L.2.2.2. Taşımacılıkta Demiryolları	232
L.2.3. Deniz, Göl ve Nehir Taşımacılığı	233
L.2.3.1. Limanlar	233
L.2.3.2. Taşımacılık	233
L.2.4. Havayolları	233
L.3. Haberleşme	233
L.4. İlin Plan Durumu	233
L.5. İldeki Baz İstasyonları Sayısı	233

(M). YERLEŞİM ALANLARI VE NÜFUS236

M.1. Kentsel ve Kırsal Planlama	236
M.1.1. Kentsel Alanlar	236
M.1.1.1. Doğal Özelliklerin Kent Formuna Etkileri	236
M.1.1.2. Kentsel Büyüme Deseni	243
M.1.1.3. Planlı Kentsel Gelişme Alanları	255
M.1.1.4. Kentsel Alanlarda Yoğunluk	258
M.1.1.5. Kentsel Yenileme Alanları	259
M.1.1.6. Endüstri Alanları Yer Seçimi	264
M.1.1.7. Tarihi, Kültürel, Arkeolojik ve Turistik Özellikli Alanlar	264
M.1.2. Kırsal Alanlar	271
M.1.2.1. Kırsal Yerleşme Deseni	271
M.1.2.2. Arazi Mülkiyeti.....	271

M.2. Altyapı	272
M.3. Binalar ve Yapı Çeşitleri	272
M.3.1. Kamu Binaları.....	272
M 3.2. Okullar	272
M.3.3. Hastaneler ve Sağlık Tesisleri	290
M.3.4. Sosyal ve Kültürel Tesisler	290
M.4. Sosyo-Ekonomik Yapı	287
M.4.1. Göçler	287
M.4.2. Göçebe İşçiler (Mevsimlik)	287
M.4.3. Kent Toprağının Mülkiyet Dağılımı	287
M.4.4. Konut Yapım Süreçleri	287
M.4.5. Gecekondu Islah ve Önleme Bölgeleri	287
M.5. Yerleşim Yerlerinin Çevresel Etkileri	287
M.5.1. Binalarda Ses İzolasyonu	287
M.5.2. Havaalanları ve Çevresinde Oluşturulan Gürültü Zonları	287
M.5.3. Ticari ve Endüstriyel Gürültü	288
M.5.4. Kentsel Atıklar	288
M.5.5. Binalarda Isı Yalıtımı	288
M.6. Nüfus	288
M.6.1. Nüfusun Yıllara Göre Değişimi	288
M.6.2. Nüfusun Cinsiyet ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı	290
M.6.3. İl ve İlçelerin Nüfus Yoğunlukları	290
M.6.4. Nüfus Değişim Oranı	292
M.6.5. Yer Değiştirme Olayları.....	292
M.6.7. İşsizlik.....	295

(N). ATIKLAR..... 296

N.1. Evsel Katı Atıklar	296
N.2. Tehlikeli ve Zararlı Atıklar	299
N.3. Özel Atıklar	299
N.3.1. Tıbbi Atıklar	299
N.3.2. Atık Yağlar	317
N.3.3. Pil ve Aküler	317
N.3.4. Cips ve Diğer Yakma Fırınlardan Kaynaklanan Küller	317
N.3.5. Tarama Çamurları	317
N.3.6. Elektrik ve Elektronik Atıklar	317
N.3.7. Kullanım Ömrü Bitmiş Araçlar	317
N.4. Diğer Atıklar	318
N.4.1. Radyoaktif Atıklar	318
N.4.2. Hayvan Kadavraları	318
N.4.3. Mezbaha Atıkları	318
N.5. Atık Yönetimi	318
N.6. Katı Atıkların Miktar ve Kompozisyonu	318
N.7. Katı Atıkların Biriktirilmesi, Toplanması, Taşınması ve Transfer İstasyonları	318
N.8. Atıkların Bertaraf Yöntemleri	318
N.8.1. Katı Atıkların Depolanması	318
N.8.2. Atıkların Yakılması	319
N.8.3. Kompost.....	319
N.9. Atıkların Geri Kazanımı ve Değerlendirilmesi	319

N.10. Atıkların Çevre Üzerindeki Etkileri	319
---	-----

(O). GÜRÜLTÜ VE TİTREŞİM 320

O.1. Gürültü	320
O.1.1. Gürültü Kaynakları	320
O.1.1.1. Trafik Gürültüsü	320
O.1.1.2. Endüstri Gürültüsü	321
O.1.1.3. İnşaat Gürültüsü	321
O.1.1.4. Yerleşim Alanlarında Oluşan Gürültüler	321
O.1.1.5. Havaalanları Yakınında Oluşan Gürültü	321
O.1.2. Gürültünün Çevreye Olan Etkileri	321
O.1.2.1. Gürültünün Fiziksel Çevreye Olan Etkileri	321
O.1.2.2. Gürültünün Sosyal Çevreye Etkileri	322
O.1.3. Gürültünün İnsanlar Üzerine Olan Etkileri	322
O.1.3.1. Fiziksel Etkileri.....	322
O.1.3.2. Fizyolojik Etkileri	322
O.1.3.3. Psikolojik Etkileri	322
O.1.3.4. Performans Üzerine Etkileri	322
O.1.4. Gürültüye Karşı Alınabilecek Önlemler.....	323
O.2. Titreşim	323

(P). AFETLER 324

P.1. Doğal Afetler	324
P.1.1. Depremler	324
P.1.2. Heyelan ve Çığlar	324
P.1.3. Seller	325
P.1.4. Orman ve Otlak Yangınları	325
P.1.5. Fırtınalar	325
P.2. Afetler ve Sağlık Zararları	326
P.2.1. Radyoaktif Maddeler	326
P.2.2. Denize Dökülen Petrol ve Diğer Tehlikeli Atıklar	326
P.2.3. Tehlikeli ve Zehirli Maddeler	326
P.3. Afetlerin Etkileri ve Yardım Tedbirleri	326
P.3.1. Sivil Savunma Birimleri	326
P.3.2. Yangın Kontrol ve Önleme Tedbirleri	327
P.3.3. İlk Yardım Servisleri.....	327
P.3.4. Afetzedeler ve Mültecilerin Yeniden İskanı.....	327
P.3.5. Tehlikeli ve Zehirli Maddelerin Sınırlararası Taşınımı İçin Alınan Tedbirler.....	327
P.3.6. Afetler ve Büyük Endüstriyel Kazalar.....	327

(R). SAĞLIK VE ÇEVRE 328

R.1 Temel Sağlık Hizmetleri	328
R.1.1. Sağlık Kurumlarının Dağılımı	328
R.1.2. Bulaşıcı Hastalıklar.....	328
R.1.2.1. İçme ve Kullanma Sulama Suları	331
R.1.2.2. Denizler	331

R.1.2.3. Zoonoz Hastalıklar	332
R.1.3. Gıda Hijyeni	332
R.1.4. Aşılama Çalışmaları	332
R.1.5. Bebek Ölümleri.....	334
R.1.6. Ölümünün Hastalık, Yaş ve Cins Gruplarına Göre Dağılımı.....	335
R.1.7. Aile Planlaması Çalışmaları	336
R.2. Çevre Kirliliği ve Zararlarından Oluşan Sağlık Riskleri	337
R.2.1. Kentsel Hava Kirliliğinin İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri	337
R.2.2. Su Kirliliğinin İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri	337
R.2.3. Atıkların İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri	338
R.2.4. Gürültünün İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri	339
R.2.5. Pestisitlerin İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri	339
R.2.6. İyonize Radyasyondan Korunma	339
(S). ÇEVRE EĞİTİMİ	340
S.1. Kamu Kuruluşlarının Çevre Eğitimi İle İlgili Faaliyetleri	340
S.2. Çevre İle İlgili Gönüllü Kuruluşlar ve Faaliyetleri.....	340
S.2.1. Çevre Vakıfları	340
S.2.2. Çevre Dernekleri	340
S.2.3. Çevreyle İlgili Federasyonlar	340
(T). ÇEVRE YÖNETİMİ VE PLANLAMA	341
T.1. Çevre Kirliliğinin ve Çevresel Tahribatın Önlenmesi	341
T.2. Doğal Kaynakların Ekolojik Dengeler Esas Alınarak Verimli Kullanımı, Korunması ve Geliştirilmesi	341
T.3. Ekonomik ve Sosyal Faaliyetlerin, Sonuçlarının Çevrenin Taşıma Kapasitesini Aşmayacak Biçimde Planlanması	341
T.4. Çevrenin İnsan-Psikososyal İhtiyaçlarıyla Uyumunun Sağlanması	341
T.5. Çevre Duyarlı Arazi Kullanım Planlaması	342
T.6. Çevresel Etki Değerlendirmesi	342
GENEL KAYNAKÇA.....	350

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo B.1 . Niğde İli Sulama Kaynakları.....	20
Tablo B.2. Niğde İli Ortalama Rüzgar Değerleri.....	22
Tablo B.3 . Niğde İli Jeotermal Sahaları.....	22
Tablo B.4. Orman Ürünü Üretim Miktarı.....	23
Tablo B.5 .İlimizdeki Ormanların Ağaç Türlerine Göre Dağılımı.....	23
Tablo B.6 .Ormanların İşletme Sınıflarına Göre Dağılımı.....	23
Tablo B.7. Niğde İli Çayır ve Mera Alanları.....	25
Tablo B.8. Sulanan Arazi Miktarı.....	25
Tablo B.9. Niğde İlinin Agro -ekolojik Alt Bölgeleri	28
Tablo B.10. Niğde İli Yer Altı Suyu Potansiyeli.....	30
Tablo B.11. D.S.İ .Tarafından Yapılan Yeraltı Sulama Çalışmaları.....	30
Tablo B.12. Niğde İli Akarsuları.....	31
Tablo B.13. Yerüstü Suyu	31
Tablo B.14. DSİ Sulama Göletleri	32
Tablo B.15. Niğde İli DSİ İnşaat Halindeki Sulama Barajları.....	33
Tablo B.16. Niğde Yöresi Pomza Yataklarının Kimyasal Analiz Değerleri /(1).....	38
Tablo B.17 . Perlit numunelerine ait kimyasal analiz değerleri (2).....	40
Tablo B.18. Diatomitlerin kimyasal analiz değerleri (2).....	40
Tablo B.19. Çamardı İlçesi Altın Sahası	47
Tablo B.20. Niğde Bütümlü Şist Yatakları.....	48
Tablo B.21. Niğde İli Taş Ocağı İşletmeleri.....	48
Tablo C.1. Niğde İli Ortalama Rüzgar Değerleri.....	56
Tablo C.2. Niğde İli Ortalama Basınç Değerleri.....	57
Tablo C.3. Niğde İli Ortalama Nem Değerleri.....	57
Tablo C.4 . Niğde İli Sıcaklık Değerleri.....	58
Tablo C.5. Toplam Buharlaştırma Miktarı	58
Tablo C.6 . Niğde İli Yağış Değerleri.....	59
Tablo C.7. Kar ve Dolu Miktarları.....	59
Tablo C.8. Sınır Değerlerinin Aşıldığı İl ve İlçelerde Kullanılacak Isınma Amaçlı Yerli Kömür Özellikleri	61
Tablo C.9. Sınır Değerlerinin Aşılmadığı İl ve İlçelerde Kullanılabilecek Isınma Amaçlı Yerli Kömür Özellikleri.....	61
Tablo C.10. Belde ve Köylerde Kullanılacak Yerli Kömürlerin Özellikleri.....	62
Tablo C.11. Isınma Amaçlı Kullanılacak İthal Kömür Özellikleri.....	62
Tablo C.12. Niğde İli Emisyon Kaynağı Olan İşletme Sayıları.....	64
Tablo C.13. Niğde İli Emisyon Kaynağı Olan İşletmeler.....	65
Tablo C.14. Niğde İli Motorlu Araç Sayıları	74
Tablo D.1. Niğde İli Akarsuları.....	77
Tablo D.2. Niğde İli Yeraltısu Potansiyeli.....	78
Tablo D.3. Niğde İli D.S.İ. Tarafından Oluşturulan Sulama Göletleri.....	78
Tablo E.1.Genel Toprak Yapısı.....	81
Tablo F.1. İşletme Şekillerine Göre Ormanlar.....	86
Tablo F.2. İlimizdeki Ormanların Ağaç Türlerine Göre Dağılımı.....	86
Tablo F.3. Ormanların İşletme Sınıflarına Göre Dağılımı.....	87
Tablo F.4. Mera Çalışmaları	88
Tablo F.5. İl Genel Mera Tespit-Tahdit Kaynağı Ve Tahsis Durumu.....	90
Tablo F.6. İlçeler Bazında Tespit Ve Tahdidi Biten Meraların Kaynakları.....	90

Tablo F.7. Meraların Oranı.....	90
Tablo F.8. İlimizdeki Sahipli Evcil Hayvan Sayısı.....	91
Tablo F.9. Aladağlar Milli Parkı Etrafındaki Nüfus Yoğunluğu.....	93
Tablo F.10. Tescilli Taşınmaz Kültür Varlıklarının Alanlarına Ve İlçelere Göre Dağılımı.....	100
Tablo F.11. Askeri Yapılar.....	101
Tablo F.12. Kentsel Sit Alanları.....	101
Tablo F.13. Arkeolojik ve Doğal Sit Alanları.....	101
Tablo F.14. Doğal Sit Alanları.....	101
Tablo F.15. Arkeolojik Sit Alanı.....	102
Tablo F.16. Dini ve Kültürel Yapılar.....	103
Tablo F.17. Sivil Yapılar.....	106
Tablo F.18. Endüstriyel Yapılar.....	109
Tablo F.19. Altunhisar İlçesindeki Arkeolojik Sit Alanı.....	109
Tablo F.20. Altunhisar İlçesindeki Dini Kültürel Yapılar.....	109
Tablo F.21. Altunhisar İlçesindeki Sivil Alanlar.....	110
Tablo F.22. Bor İlçesindeki Arkeolojik Sit Alanları.....	110
Tablo F.23. Bor İlçesindeki Dini Kültürel Yapılar.....	111
Tablo F.24. Bor İlçesindeki Sivil Alanlar.....	112
Tablo F.25. Çamardı İlçesindeki Arkeolojik Sit Alanları.....	114
Tablo F.26. Çamardı İlçesindeki Dini Kültürel Yapılar.....	114
Tablo F.27. Çamardı İlçesindeki Sivil Yapılar.....	114
Tablo F.28. Çamardı İlçesindeki Milli Parklar.....	115
Tablo F.29. Çiftlik İlçesindeki Askeri Yapılar.....	115
Tablo F.30. Çiftlik İlçesindeki Doğal Sit Alanları.....	115
Tablo F.31. Çiftlik İlçesindeki Arkeolojik Sit Alanları.....	115
Tablo F.32. Çiftlik İlçesindeki Dini Kültürel Yapılar.....	115
Tablo F.33. Çiftlik İlçesindeki Sivil Yapılar.....	116
Tablo F.34. Ulukışla İlçesindeki Doğal Sit Alanları.....	116
Tablo F.35. Ulukışla İlçesindeki Arkeolojik Sit Alanları.....	116
Tablo F.36. Ulukışla İlçesindeki Dini Kültürel Yapılar.....	116
Tablo F.37. Ulukışla İlçesindeki Sivil Yapılar.....	117
Tablo F.38. Niğde İlindeki Konaklama Tesisleri.....	117
Tablo G.1. Çiftehan Kaplıcası Suyunun Fiziksel ve Kimyasal Özellikleri.....	166
Tablo G.2. Narlıgöl Sıcak Su Kaynağının Fiziksel Ve Kimyasal Özellikleri.....	167
Tablo G.3. Niğde İli Konaklama Tesisleri.....	183
Tablo H.1. Tarım Arazilerinin Dağılımı.....	185
Tablo H.2. Niğde İli Arazi Varlığı.....	186
Tablo H.3. Arazi Varlığının İlçeler Üzerinden Dağılışı.....	186
Tablo H.4. İl Arazisinin Kullanış Durumuna Göre Dağılışı.....	186
Tablo H.5. Tarım Arazisinin Üretim Desenine Göre Dağılışı.....	186
Tablo H.6. Tarla Arazisinin Bitki Desenine Göre Dağılışı.....	187
Tablo H.7. İlçeler İstatistik Bilgileri.....	187
Tablo H.8. Niğde İli Sulanan Arazi Miktarları.....	188
Tablo H.9. Tarla Bitkileri.....	188
Tablo H.10. Yem Bitkileri.....	188
Tablo H.11. Endüstriyel Bitkiler.....	189
Tablo H.12. Meyve Üretimi.....	189
Tablo H.13. Sebze Üretimi.....	190
Tablo H.14. İl ve İlçelerdeki Büyükbaş Hayvan Sayıları.....	191
Tablo H.15. Büyükbaş Hayvanlardan Elde Edilen Ürünler ve Değerlendirmesi.....	191

Tablo H.16. İl ve İlçelerdeki Küçükbaş Hayvan Sayısı	193
Tablo H.17. Küçükbaş Hayvanlardan Elde Edilen Ürünler ve Değerlendirilmesi.....	193
Tablo H.18. İl ve İlçelerdeki Kumes Hayvanlarının Sayısı.....	193
Tablo H.19. İlimizde Bulunan Alabalık Üretim Tesisleri.....	194
Tablo H.20. İlimizdeki Baraj,Göl ve Göletlere Atılan Balık Miktarı.....	194
Tablo H.21.İlimizin Kovan Mevcudu, Bal Üretimi ve Pazarlaması.....	195
Tablo H.22. Organik Üretim Miktarları.....	195
Tablo H.23. Patates Araştırma Enstitüsünde Bitkisel Üretim Yapılan Ürünler, Üretim Miktarları Ürün Değerlendirilmesi Ve Pazarlaması.....	196
Tablo H.24.UNİ TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları.....	196
Tablo H.25.GÜMÜŞLER PETROL TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları.....	197
Tablo H.26. GÖKNUR A.Ş. TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları.....	197
Tablo H.27. NİĞTAŞ ELMALI TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları.....	197
Tablo H.28. GÜZEL TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları.....	197
Tablo H.29. İNAN TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları.....	197
Tablo H.30. ÇEKOK ZİRAAT İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları.....	198
Tablo H.31. CANDOR TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları.....	198
Tablo H.32. ALATURKA İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları.....	198
Tablo H.33. UNİ TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları.....	198
Tablo H.34. NASS TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları.....	199
Tablo H.35. ÖZLER TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları.....	199
TabloH.36. HASGÜL TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları.....	199
Tablo H.37. MİHAYİL HİLENOĞLU İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları.....	199
Tablo H.38. M.T.K. TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları.....	199
Tablo H.39. ALTUNHİSAR DETAY TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları...	200
Tablo H.40. SAS TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları.....	200
Tablo H.41. ERCANLAR TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları.....	200
Tablo H.42. BALER ZİRAAT İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları.....	200
Tablo H.43. ALMULA TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları.....	201
Tablo H.44. SOYLU TARIM Dikim Alanı ve Üretim Miktarı Cetveli.....	201
Tablo H.45. Yumurta ve Et Üretimi Yapan Şirketler.....	201
Tablo H.46.İlmizde Kullanılan Pestisit Miktarları.....	202
Tablo H.47. 2011 Yılı Kimyevi Gübre Tüketimi.....	202
Tablo H.48. Mahsuller Üzerinden Gübre Tüketimi.....	203
Tablo I.1. Niğde İli Bütümlü Şist Yatakları.....	211
Tablo I.2. Doğal Malzemeler.....	211
Tablo J.1. Enerji Tüketiminin Sektörlere Dağılımı.....	215
Tablo K.1. Küçük Sanayi Siteleri.....	216
Tablo K.2. Sanayi Gruplarına Göre İşyeri Sayıları ve İstihdam Durumu.....	218
Tablo K.3. Üretime Başlayan, İnşaat Aşaması Devam Eden Tesis Durumu (Bor).....	220
Tablo K.4. Sanayi Gruplarına Göre Üretim Teknolojisi ve Enerji Kullanımı.....	221
Tablo K.5.Elektrik Üretimi.....	223
Tablo L.1. Boru Uzunlukları.....	225
Tablo L.2. Şehir Şebeke Kanalizasyon Şekli ve Uzunlukları.....	227
Tablo L.3.150 Kv Lik Elektrik İletim Hatlarının Güzergahı , Uzunluğu Ve Durumu..	228
Tablo L.4. 380Kv Lık Elektrik İletim Hatlarının Güzergahı, Uzunluğu Ve Durumu...	228
Tablo L.5.Doğalgaz Boru Hatları.....	228
Tablo L.6. 2010 Yılı Doğalgaz Tüketimi.....	229
Tablo L.7.Niğde'nin Diğer İllere Olan Uzaklığı.....	230
Tablo L.8. Niğde'nin İlçelere Olan Uzaklığı.....	230

Tablo L.9. Niğde İli Motorlu Araç Sayıları.....	232
Tablo M.1. Niğde'de 41 Yıllık (1970-2011) Gözlem Süresince En Yüksek Sıcaklık.....	238
Tablo M.2. Niğde'deki Tescilli Taşınmaz Kültür Varlıkları	269
Tablo M.3. Niğde'deki Tescilli Yapılar.....	270
Tablo M.4. Merkez İlçede Mülkiyet Dağılımı Ve Arazi Miktarları.....	271
Tablo M.5. Niğde İli Merkez Okulları.....	272
Tablo M.6. Niğde İli Altınhisar İlçesi Okulları.....	275
Tablo M.7. Niğde İli Bor İlçesi Okulları.....	275
Tablo M.8. Niğde İli Çamardı İlçesi Okulları.....	277
Tablo M.9. Niğde İli Çiftlik İlçesi.....	278
Tablo M.10. Niğde İli Ulukışla İlçesi Okulları.....	279
Tablo M.11. Niğde İl ve İlçeleri Lise Sayısı.....	280
Tablo M.12. Resmi Orta Öğretim Öğrenci Pansiyonları.....	282
Tablo M.13. Niğde İli Özel Öğrenci Yurtları Sayısı.....	283
Tablo M.14. Niğde Üniversitesi Enstitü/Fakülte/Yüksekokul ve Meslek Yüksekokulu yerleri ve öğrenci sayıları.....	285
Tablo M.15. Hastanelerin Genel Değerlendirmesi.....	285
Tablo M.16. Yatak Kapasitesinin Değerlendirilmesi.....	286
Tablo M.17. Nüfusun Yıllara Göre Değişimi.....	288
Tablo M.18. Nüfusun Yaş Grubuna ve Cinsiyete Göre Dağılımı.....	290
Tablo M.19. İl ve İlçe Nüfusu.....	290
Tablo M.20. Belediyelerin Nüfusu.....	291
Tablo M.21. Niğde İlinin aldığı göç, verdiği göç, net göç ve net göç hızı (2010-2011 dönemi).....	292
Tablo M.22. Niğde İlinin Cinsiyet ve Yaş Grubuna Göre Aldığı Göç (2010-2011 Dönemi).....	293
Tablo M.23. Niğde İlinin Cinsiyet ve Yaş Grubuna Göre Verdiği Göç (2009-2010 Dönemi).....	294
Tablo M.24. Niğde İlinde 2011 Yılı İtibariyle Kayıtlı İşsizler.....	295
Tablo N.1 Katı Atık Karakterizasyonu.....	297
Tablo N.2. Belediye Tıbbi Atık Yönetimi.....	300
Tablo N.3. Sağlık Kuruluşları Tıbbi Atık Yönetim.....	309
Tablo N.4. Niğde İli Sağlık Kuruluşları Yönetmelik Uygulamaları.....	316
Tablo O.1. Gürültü Düzeyleri ve Etkileri	322
Tablo R.1. Niğde İli Sağlık Kuruluşlarının Dağılımı.....	328
Tablo R.2 Akut Barsak Enfeksiyonları Günlük İzlem Formu Verileri.....	329
Tablo R.3 Su Numune Sonuçları.....	331
Tablo R.4. İlimizdeki Zoonoz Hastalıkları.....	332
Tablo R.5. İlçelerde Yapılan Aşılamaya Çalışmalar.1.....	333
Tablo R.6. 2011 Yılı Ocak-Aralık Bebek Ölümleri Dağılımı.....	334
Tablo R.7. Ölümün Hastalık, Yaş ve Cins Gruplarına Göre Dağılımı.....	335
Tablo R.8. 2011 Yılı Aile Planlaması Malzeme Sarf Durumu ve Kullanıcı Sayıları.....	336
Tablo R.9. 2011 Yılı Ocak-Haziran 15-49 Yaşa Göre Yöntem Dağılımı.....	337
Tablo T.1 ÇED Gerekli Değildir/ÇED Olumlu Kararı Verilen İşletmeler	342

HARİTALAR DİZİNİ

Harita.A.1. Niğde ve İlçeleri Haritası.....	4
Harita A.2. Niğde ve Komşu İller Haritası	5
Harita A.3. Niğde İlinin Genel Jeoloji Haritası.....	13
Harita B.1. Niğde İl Haritası.....	29
Harita B.2. Niğde İli Maden Haritası.....	34
Harita L.1. İl ve İlçe Ulaşımı	231
Harita M.1. Niğde Belediyesi Mücavir Alanı Jeolojik Yapısı.....	236
Harita M.2. Planlama Alanı Topoğrafik Yapısı.....	237
Harita M.3. Türkiye İklim Tipleri Haritası.....	238
Harita M.4. Planlama Alanı Büyük Toprak Grupları.....	239
Harita M.5. Niğde Deprem Risk Analizi.....	242
Harita M.6. Sur İçi Planı.....	244
Harita M.7. Osmanlı Öncesi Dönemde Kentsel Mekânsal Gelişim Sınırları.....	246
Harita M.8. Niğde'nin 19.yy'daki Kentsel Mekânsal gelişim sınırları.....	248
Harita M.9. Niğde'nin 20.yy.'daki Kentsel Mekânsal gelişim sınırları ve yeni imar planıyla oluşturulan kamu binaları.....	249
Harita M.10. Niğde Mahalle Bölünmeleri.....	250
Harita M.11. Kentsel Büyüme Deseni.....	253
Harita M.12. Planlama Alanı Arazi Kullanım Durumu.....	255
Harita M.13. Niğde Planlama Alt Bölgesi Dâhilinde Kalan Yerleşimlerin Gelişim Eğilimleri.....	256
Harita M.14. Niğde Eskisaray Ve Kale Mahalleleri Koruma Planı Revizyonu.....	260
Harita M.15. Niğde Kayaardı Mevkii III. Derece Doğal Sit Alanı Koruma Amaçlı İmar Planı.....	261
Harita M.16. Niğde (Merkez) Tepebağları Mevkii I.Derece Arkeolojik Sit Alanı III. Derece Doğal Sit Alanı Koruma Amaçlı İmar Planı.....	263
Harita M.17. Niğde Kent Merkezi Planlı Koruma Alanları.....	265
Harita M.18. Kadioğlu Sokağın Kent İçindeki Yeri, Sit Alanlarına Göre Konumu.....	266
Harita M.19. Kadioğlu Sokağın Ulaşım Bağlantıları.....	267

GRAFİKLER DİZİNİ

Grafik K.1. Çalışan sayısının dağılımı.....	217
Grafik K.2. İstihdamın Sektörel dağılımı.....	217

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil C.1. Niğde İli Rüzgar Esme Sayısı.....	56
--	----

(A). COĞRAFİ KAPSAM

A.1.GİRİŞ

Niğde İli, İç Anadolu Bölgesi Güneydoğusunda, Orta Toroslar içinde yer alan Bolkar ve Aladağlar'ın kuzeye doğru kıvrıldıkları alanın kuzeyinde yer almaktadır.

Kuzeybatıda Aksaray, Kuzeyde Nevşehir, Kuzeydoğuda Kayseri, Batı ve Güneybatıda Konya illeri ile komşu olan Niğde ili, Güneyde Bolkar dağları ile İçel, Güneydoğu ve doğuda Aladağlar'ın oluşturduğu Adana illerinden ayrılır. Büyük bir bölümü İç Anadolu Bölgesi'nde olan Niğde ili Güneyde yer alan Çamardı ve Ulukışla ilçelerini Akdeniz bölgesine bırakmaktadır.

Bu genel çerçeve içinde kuzeyde Narlı gölde başlayıp, batı-doğu doğrultusunda Derinkuyu'yu Nevşehir'e bırakacak şekilde Misli ovasına bağlanan akarsuların su bölümü çizgisi üzerinden geçerek Karadağ eteklerine kadar uzanır. Buradan güneye kıvrılarak bu kez kuzeybatı-güneydoğu doğrultusunda Aladağlar'ın kuzey ucunda yer alan karlı tepeye ulaşır. Doğuda karlı tepeden başlayıp Aladağlar'ın kuzeye bakan üst yamaçlarından geçerek Aladağlar'ın güney ucunda yer alan Hıdır dağına kadar uzanır. Beynamaz mevkiini il sınırlarını alacak şekilde batıya doğru dönerek, Çiftehan ve Ulukışla güneyinden geçerek güney batıda çarlı dağına ulaşır. Buradan kuzeye doğru kıvrılan sınır kabaca kuzey batı-güneydoğu doğrultusunda bor ovasını içine alacak şekilde Zengen'i Konya'ya bırakarak Obruk'a kadar uzanır. Obruk'u il sınırlarına alarak Hasan dağına Aksaray'a bırakacak şekilde Küçük hasan dağı su bölümü çizgisi üzerinden güney batı kuzey doğu doğrultusunda uzanarak İhlara Vadisi yukarı çıkışı üzerinden, kuru dağları güney yamacından geçip Melendiz ovasını içine alarak kuzeyden narlı göle ulaşır.

Bu sınırlar içinde yaklaşık 779,522 ha yüz ölçüme sahiptir. Kuzeyde misli ovası ve güneyde bor ovası bir kenara bırakıldığında, son derece yüksek, dağlık ve akar sularca yarılmış arızalı bir görünüme sahiptir. Deniz seviyesinden olan yükselti 1229 metredir. Bor Ovasında 1000 metreyi bulurken, bu değer Misli Ovasından 1350 metreye ulaşır.

Tarihçe;

Antik ismi Nahita olan Niğde'nin tarihi ile ilgili ilk buluntular, Neolitik dönemden (M.Ö.7250-5500), Bor-Bahçeli kasabası Roma Havuzu yakınındaki Köşk Höyük'ten ve ayrıca Bor-Altunhisar yolu üzerinde bulunan Pınarbaşı Höyüğü'nden çıkarılan eserlerdir. Özellikle Köşk Höyükte 1981 yılından beri yapılan kazılarda çok önemli eserler bulunmuştur.

Kalkolitik Çağa ait (M.Ö. 5500-3000) önemli arkeolojik buluntular da arkeoloji müzesinde sergilenmektedir. Geç neolitik ve erken kalkolitik çağlara kapsayan bu ünik buluntular Köşk Höyük kazılarda ortaya çıkartılmıştır.

M.Ö. 3000-2000 yıllarını kapsayan Eski Tunç devrinde Niğde çevresinde yerleşim birimlerinin olduğu yapılan arkeolojik kazı çalışmaları sonucunda anlaşılmıştır. Bu döneme ait Çamardı-Celaller Köyü yakınındaki Göltepe-Kestel Ören Yerinde 1990 yılından itibaren yapılan arkeolojik kazı çalışmalarında çok önemli yeni bulgular elde

edilmiştir. Şöyle ki; Eski Tunç devrinde Anadolu'nun kalay ihtiyacının Mezopotamya'dan karşılandığı sanılmaktayken Göltepe Höyüğü'nden elde edilen yeni bulgular bu kanıyı değiştirmemiştir. Bu yeni bulgular hem Niğde bölgesi hem de Anadolu için eski bilgileri değiştirmesi açısından önem taşımaktadır. (Ayrıntılı bilgi için Göltepe Ören Yeri'ne bakınız)

M.Ö 2000-700 yıllarını kapsayan Orta ve Genç Tunç Çağları Anadolu'da genel olarak Hitit Dönemi olarak isimlendirilir. Eski Hitit (2000-1400), yeni Hitit (1400-1200) ve genç sürekli devam eden Asur akıntıları sonucunda tarihten silinmiştir. Genç Hitit Dönemi, Niğde bölgesinin Anadolu tarihi içerisinde önemli olduğu devirlerden birisidir. Genç Hitit Şehir Devletleri 24 küçük krallıktan oluşan bir çeşit federasyondur. Bunlardan Tabal Krallığı, Kayseri-Niğde-Nevşehir yöresinde hakim bulunuyordu. Bu krallığın içerisinde de yine kendisine bağlı Nahita Krallığı, Tuvanuva Krallığı gibi küçük şehir krallıkları bulunuyordu. Bu döneme ait diğer çok önemli ören yerlerinden bir tanesi muhtemelen MÖ. 8. yüzyıl olarak tarihlenen Niğde'ye bağlı Kömürcü Köyü yakınlarındaki Göllüdağ Ören yeridir. Bu döneme ait diğer çok önemli bir eserde Niğde'ye bağlı Aktaş Köyü yakınında Andaval Kilisesinde bulunan kitabelidir. Hitit hiyeroglifi ile yazılmış Niğde'nin antik ismi Nahita'nın okuduğu kitabe bu kilisede bulunduğu için "Andaval Kitabesi" denilmektedir. Bu dönemin önemli eserleri arasında Bor-Gökbezi Köyü'ndeki kaya kabartması'nı (Fırtına Tanrısı) Ulukışla-Porsuk köyü yakınında bulunan Porsuk kitabesini, Bor-Keşlik Vadisinde bulunan Bereket tanrısını ve dışarı Camide bulunan Fırtına Tanrısı Steli'ni sayabiliriz.

M.Ö 710 ve takip eden yıllarda batıdan Frig doğudan pers ve Asur akınlarıyla Hitit tamamen yok olmuşlardır. 330 yılına kadar Anadolu'nun büyük Firig ve Pers hakimiyetine girmiştir.

Helenistik Dönemde ise (M.Ö 330-30) Makedonyalı Büyük İskender Persleri yenilgiye uğratarak Anadolu'yu ele geçirmiştir. Büyük İskenderin ölümünden sonra Niğde bölgesi İskenderin Komutanlarından Eumenes'in kurduğu Bergama Krallığına dahil olmuştur. Fertek Kasabası yakınındaki Tepe Bağları kazısı ve Porsuk Höyük kazılarında bu döneme ait eserler bulunmuştur.

M.Ö 30 yılından itibaren Anadolu'nun büyük kısmı Roma hakimiyetine girmiştir. M.Ö 30- M.S 395 yılları kapsayan Roma Döneminde Niğde bölgesi tarihinin önemli konumlarından birisini yaşamıştır. Antik ismi Tyana olan bugünkü Bor-Kemerhisar Kasabası çevresinde yoğun bir yapılaşma ve iskan görülmüştür. Antik Tyana kenti sarayla mabetlerle su kemerleriyle ve yerleşim birimiyle oldukça büyük bir kent konumuna getirilmiş. Büyük kısmı toprak altına olmakla bu dönemin görkemini yansıtan M.S 2.yüzyılda Roma İmparatorları Trojan ve Hadrian dönemlerinde yaptırılmış su kemerleri ve Roma Havuzu ayakta kalan önemli eserlerdendir.

M.S 53 yılında Havarî St. Paul Kapadokya bölgesinde gelmiş ve tanıttığı Hristiyanlık dini kısa sürede yayılmıştır. M.S 313 yılında da Bizans İmparatoru Konstantin bu yeni dini resmi olarak tanımıştır. İmparatorun annesi Helena hac için Kudüs'e giderken Aktaş Köyü yakınına yaptırılan kilisenin bugün harap durumda bulunan duvarları ve duvar frekslerinin muhtemelen 9-10.yüzyıllarında yapılan onarımlardan kaldığı sanılmaktadır.

Roma İmparatorluğu 395 yılında batı Roma ve Doğu Roma olarak ikiye ayrılmış; Anadolu Bizans'ın hakimiyetine girmiştir. Bizans döneminde sakin olan Kapadokya Bölgesi 600'lü yıllardan itibaren Sasani ve Pers,daha sonralarda Arap istilasına sahne olmuştur. 931 yılında Arap istilasına sahne olan Tyana kenti büyük ölçüde tahrip edilmiştir. Bizans ordusu 956 yılında Persleri kesin bir yenilgiye uğratarak bölgeden çıkarmıştır. Bugün Dikilitaş Kasabasına ismini veren anıtın bu zafer için dikildiği sanılmaktadır. Bu karışık dönemde bölgedeki pek çok yeraltı şehri koruma-barınma amacı ile yapılmıştır. Yine bu dönemin en güzel ve görkemli eserlerden biriside Gümüşler kasabasındaki Gümüşler, Ören yeri ve manastırdır. Gümüşler Manastırı 9. ve 10. yüzyılların yapı ve resim tekniğini yansıtır.

1071 yılındaki Malazgirt Savaşı'ndan önce Selçuklu Türkleri uzun yıllar Anadolu'ya akınlar düzenlemişler, Anadolu'nun fethedilmesine zemin hazırlanmıştır. Malazgirt Savaşının ardından Anadolu'nun büyük kısmı kısa sürede fethedilmiştir. Niğde bölgesinin Selçuklular tarafından fethedilmesinin tarihi kesin olmamakla birlikte muhtemelen 1166 ve onu takip eden yıllarda olduğu tahmin edilmektedir. Niğde ve bölgesi Anadolu Selçukluları ve Sultan 1. Alaaddin Keygubat döneminde önemli konumlardan birini daha yaşamıştır. Dönemin Niğde Valisi Zeynettin Beşare 1223 yılında Selçuklu sanatının en güzel eserlerinden biri olan Alaaddin Camii'ni yaptırmıştır. Diğer bir Selçuklu eseri de 1312 yılında yaptırılan Hüdavent Hatun türbesidir. 1243 yılında Selçuklular ile Moğollar arasında yapılan Köseadağ savaşı ve bunun takibinden savaşlarda pek çok kez Selçuklular yenilmiş ve sonunda Moğolların himayesine kabul etmiştir. 1308 yılına kadar isimce var olan Anadolu Selçukluları bu yıldan itibaren ülke yönetimini fiilen Moğollara bırakmıştır. 1327 yılında ise Niğde çevresi bölgeler, Moğolların bir uç beyliği olan İlhanlıların idaresine geçmiştir. Dönemin İlhanlı Valisi olan Alaaddin Eretna Bey 1336 ve devam eden yıllarında Niğde'yi de içine alan bölgede Eretna Beyliğini kurarak bağımsızlığını bir müddet devam ettirmişse de, İlhanlıların müdahalesi sonucu ortadan kaldırmıştır. Bu dönemin en güzel eserlerden biriside dönemin Niğde Valisi Seyfettin Sungurbey tarafından 1335 yılında yaptırılan Sungurbey Camii ve Türbesidir.

A.2.İl ve İlçe sınırları:

Harita.A.1. Niğde ve İlçeleri Haritası

Kaynak: Niğde Valiliği, 2011

Niğde İli 1924 yılında Cumhuriyet Dönemini ilk mülki taksimatıyla il haline getirilmiştir. Aynı dönemde il olan Aksaray 1933 yılında ilçe haline getirilerek Niğde'ye bağlanmıştır. 1954 yılında Nevşehir ilçesi il haline getirilerek, Niğde'den ayrılmıştır. 1989 yılında Aksaray tekrar il haline getirilerek idari yapı bugünkü durumu almıştır.

Niğde ili İç Anadolu Bölgesinin güney bölümünde yer alır. Kuzeyde Nevşehir, kuzeybatıda Aksaray, kuzeydoğuda Kayseri, batı ve güneybatıda Konya illeri ile komşu olan Niğde İli, Güneyde Bolkar Dağları ile İçel, doğu ve güneydoğuda Aladağlar'ın oluşturduğu doğal sınırlar ile Adana illerinden ayrılmaktadır.

Niğde İline bağlı ilçeler:

- 1.Altunhisar
- 2.Bor
- 3.Çamardı
- 4.Çiftlik
- 5.Ulukışla

A.3. İlin Coğrafi Durumu:

Niğde İli coğrafi konum itibarıyla güneyde 37 derece 10 dakika N ve kuzeyde 38 derece 58 dakika N paralelleri ile batıda 33 derece 10 dakika E ve doğuda 35 derece 25 dakika E meridyenleri arasında bulunmaktadır.

Harita A.2 . Niğde ve Komşu İller Haritası

Kaynak: Niğde Valiliği, 2011

A.4. İlin Topografyası ve Jeomorfolojik Durumu:

İlin kuzey ve doğusu oldukça engebeli, orta, güney ve batısı ise, düz denecek kadar az engebelidir. Kuzeyde Niğde masifi ortalama 2000 metre yükseltide olup, yer yer 2700 metreye erişen tepelere sahiptir. Ancak yükselti kuzeyden güneye doğru azalır. Doğuda yer alan ve yüksekliği Demirkazık tepesi ile 3734 metreyi bulan Aladağlar, Ecemiş fayı ile sınırlandırılmış olup, burada dik falezler oluşturulmuştur. İlin, volkanik kayalarla örtülmüş orta ve batı kesimleri, 1000-1200 metre yükseklikte olup, bu değer güneye doğru giderek artar ve başmakçı köyü civarında 1500 metreye erişir.

Niğde ilinin önemli yükseltileri: Hurç dağı (2887 m), Karabel Tepesi (2014 m), Evliya Tepesi (2105 m), Atızı Tepesi (2256 m), Aşığediği Tepesi (2703 m), İt Ulumaz Tepesi (2167 m), Göbekli Tepesi (1512 M), Koyak Tepesi (2396 m), Karlık Tepesi (2299 m) dir.

Jeomorfolojik Görünüm

Yapısal şekiller bir bütün olarak değerlendirildiğinde dağlık alanlar ve ovalar alanlar olarak iki büyük birim ayırt edilir.

A-Dağlık Alanlar:

Niğde'ye yüksek bir görünüm kazandıran yüksek dağlık ve tepelikleri oluşum ve gelişimleri itibarıyla üç grupta değerlendirebiliriz.

- a- Orta Torosları oluşturan ve Ecemiş koridoru ile birbirinden ayıran Bolkarlar ve Aladağlar sıradağları,
- b- İç Anadolu volkanizması içinde önemli bir yere sahip olan parezit ve piroklastik konileriyle bir bütün oluşturan volkanik dağlar,
- c- Ovalık alanların ortasında yükselen flüvial erozyon ile çevresinin aşındırılması sonucunda tek başına yüksek bir görünüm sunan farklı aşınma ile oluşmuş dağlar.

1- Sıradağlar: Kambrienden başlayan Miosen başlarına kadar çeşitli fasies ortamlarında gelişmiş kısmen metamorfizmaya uğramış, sonradan kıvrımlanarak yükselmiş tortul kayalardan meydana gelen Toros Dağları'nın orta bölümünde yer alan Bolkarlar ve Aladağlar iki önemli yüksek sıradağı oluşturlar.

Eosen sonu Oligosen başlarından itibaren şiddetli tektonik hareketlerle yükselerek karasal ortam şarlarına giren Toroslar, Miosen başlarından itibaren morfolimatik denüdasional süreçlerin etkisinde; Morfolojik evrim sırasındaki tektonik hareketlerle faylanarak basamaklanmış ve değişik ortam koşullarında işlenerek bugünkü görünümünü almışlardır.

Çok değişik yaş ve cinsteki kireçli kayalardan meydana gelen bu dağlık alanlar üzerinde oldukça gelişmiş yüzey ve derinlik karstik şekilleri oluşmuştur. Bu nedenle bölgede bol miktarda yer altı drenaj kanalları ve turizme açılacak nitelikte mağaralar yer almaktadır. Diğer taraftan Anadolu penepreninin yüksek çatı düzlüklerini oluşturan 3000 metrenin üzerindeki yerlerde başta sirk gölleri olmak üzere birçok buzul şekli gözlenmektedir.

Bolkarkar'daki Akgöl, Kargöl, Çinigöl; Aladağlardaki Karagöler, Dipsizgöl, Yedigöller, trekking ve dağcılık faaliyetleri amacıyla dağ turizmi açısından da önemli buzul gölleridir. Bolkar Dağları kuzeydoğu uzantıları ile Aladağlar'ın güneybatı uzantıları arasında bulunan KKD-GGB doğrultulu fayın yer aldığı Ecemiş Koridoru ile birbirinden ayrılırlar. Bolkar Dağları'nda Medetsiz Tepesi (3524 m) ve Aladağlar'da Demirkazık (3756 m) en yüksek noktaları oluşturlar.

2- Volkanik Dağlar: Toros Dağları'nın bir bütün halinde yükselmesiyle birlikte iç kesimde tektonik hareketlerin etkisiyle yüzeye enjekte olan magma bölgede aktif volkanizmayı başlatıp. Kayseri Erciyes'e kadar uzanan, kabaca güneybatı-kuzeydoğu doğrultulu bir hat üzerinde İç Anadolu volkanik kütleleri meydana gelmiştir.

Aksaray ile Niğde arasında yer alan Hasan dağı (3268 m) Keçebayduran (2727 m) Niğde'nin yaslandığı Melendiz Dağı (2936 m) ve kuzeybatıda Göllüdağ (2143 m) başlıca volkanik dağlardır.

Miosen ortalarından itibaren değişik dönemlerde değişik karekterde çıkardıkları lav akıntıları ve tüfler akarsularca yarılarak volkanik koni alanlarını çevreleyen arızalı platoluk bir görünüm oluşturmuştur. Çalışmalarda Plio-Kuaterner'e atfedilen volkanizmalar sırasında andezit bazalt karakterli lavların yanı sıra bol miktarda kül, lapili tuf ve aglomeralardan oluşan piroklastik materyal çevreye yayılmıştır. Özellikle Niğde ve çevresinde yer alan bu kolay kazılabilir ve işlenebilir materyaller, tarih içerisinde bölgede yüzlerce yer altı şehrinin oluşmasına imkan tanımıştır.

3- Tepelik Alanlar: Bunlar ya volkanik alanlarda yükselen volkanik parazit veya piroklastik koniler, ya çevresine göre nispeten sert ve dayanıklı kayalardan meydana gelmiş akarsu erozyonu ile çevresi aşındırılarak çevreye göre yüksek görünüm almış farklı aşınım ile oluşmuş tepelikler ya da tarihi höyükler olarak karşımıza çıkmaktadırlar. Misli Ovası'nda görülen Yaslı Tumba Tepe, Hasan Tepe, Yumru Tepe farklı aşınım ile oluşup Bor Ovası Çukurkuyu-Altunhisar hattının batısında görülen tepelikler volkanik kökenli olurken; Karahöyük, Köşkhöyük, Kınıkören Höyüğü, Misli Ovasında Höyükhan Höyüğü da tepelik alanlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

B- Ovalık Alanlar:

Niğde ilinin kuzeydoğusunda geniş yer kaplayan misli ovası ile,güneybatıda yer alan Bor ovası iki büyük birimi oluşturur. Her iki ova içinde Niğde merkezinin yer aldığı kuzeydoğu-güneybatı doğrultulu bir depresyonla birbirine bağlanır. Tektonik çöküntü ile oluşan bu ovalar,önce volkanik alanlarda çıkan piroklastik materyallerle,sonradan dağlık alanlarda gelen alüvial dolgularla doldurularak alüvial dolgu ovaları olarak karşımıza çıkmaktadır. Pleistosen'den itibaren akarsularca yarılan bu alanlar,dağlık alanların kenar kesimlerinde plato karakterini almıştır. Kenarlarında geniş alanlar boyunca uzanan birikinti koni ve yelpazeleri dikkat çekicidir.

Kuzeybatıda Melendiz dağı ve Göllüdağ ile çevrili olan Melendiz ovası, geriye aşınım ile batıdan bölgeye sokulan Melendiz suyu ve kolları ile yarılarak boşaltılmış geniş bir düzlük alandır.

Diğer taraftan dağlık alanlar arasında akarsu vadileri boyunca uzanan akarsu boyu ovaları da görülmektedir. Güneyde Tabur dağı önlerinde bulunan Kılan Ovası, doğuda Hanağzı, dere boyunca uzanan ova ile Kemerhisar güneyindeki Ovacık Ovası başlıcalarıdır.

C- Akarsular :

Bölgede dağlık alanların geniş yer kaplaması,yükselti nedeni ile yüksek değerlerde yağış alması bölgede sık bir akarsu ağının kuruluşuna neden olmuştur. Çoğunluğu mevsimlik olarak ilkbahar aylarında karların erimesi ile debilerinin yükseldiği bu akarsular volkanik alanlarda radyal sıradağlar üzerinde paralel drenaj karakterinde kısa boylu ve gür akışlıdır.

Hasandağı, Melendiz dağı, Göllüdağ; güneyde Tabur dağı, doğuda Hurç dağı, Kösedilin dağı ve Pozantı dağı ile güneybatıda Hışır dağı, akarsuların sularını aldıkları ana dağıtım merkezlerini oluştururlar.

Karasu deresi, Ecemiş suyu Ulurmak başlıca ana akarsuları oluşturur.

KARASU : Aktaş yakınlarından doğarak, kuzey-güney doğrultusunda uzanırken Gümüşlerden Kerci deresini, Niğde şehir merkezini geçtikten sonra Uzantı dersini alır. Yer altı ve kaynak suları ile beslenen Karasu Bor ovasında kaybolur. Üzerinde Akkaya barajı yer alır.

ECEMİŞ SUYU : Kaynağını Aladağlardan alır. Kuzeydoğu-Güneybatı doğrultusunda ilerlerken Çamardı yakınlarında içkuyu deresini alarak Yelatan güneyinde il sınırından çıkarak, Seyhan kolu Güngör deresine karışır.

ULUIRMAK : Melendiz dağlarından doğduktan sonra Asmasız ve Ramat kısımlarından gelen kaynak sularıyla beslenir. Çiftlik ve Melendiz ovasını geçerek İhlara vadisine ulaşır.

D-Göller :

Niğde ili göller bakımından zengin olmamakla beraber oluşum ve gelişimleri birbirinden farklı göllere de sahiptir.

Aladağlar ve Bolkar dağları üzerinde buzul aşınması ile oluşmuş sirk gölleri yer almaktadır. Akgöl, Alagöl, Çinigöl, Yedigöl, Karagöl başlıcalarıdır. Hasan dağı göllü dağ üzerinde volkanik krater gölleri yer alırken, Kuzeyde ki Narlı göl ise volkanik çöküntü Nar gölü olarak oluşmuştur. Volkanik menşeli bu göller, göl çanaklarına volkanik kayalardan oluşması nedeni ile acı su karakterindedir. Narlı göl yeraltından sıcak su kaynakları ile beslenmesi nedeni ile mineralce zengin suları acı bir göldür.

Diğer taraftan akarsu yatakları önüne sulama amacı ile inşa edilen setlerin gerisinde de suların toplanması ile de baraj gölleri oluşmuştur. Melendiz dağlarından gelen Kırkpınar ve baldıra dereleri ile beslenen Gebere barajı 1939-1941 yılları arasında inşa edilmiş olup, Kırkpınar, Yeşilburç, Kayaardı bağlarını sulamaktadır. Gümüşler barajı ise hemen gerisinde dağlık alandan inen suların toplandığı, Gümüşler çevresinde elma bahçelerinin sulanması amacı ile inşa edilmiştir. İçinde bol miktarda Aynalı sazan balığını yaşamaktadır. Karasu'nun aşağı mecrası üzerinde kurulu olan Akkaya barajı ise Bor ovasını sulamaktadır. Bol miktarda sazan balığının yer aldığı bu gün ciddi bir ekolojik kirlenmeyle karşı karşıyadır. Koyunlu, Dikilitaş, Azatlı, Hacıbeyli, Murtaza gölleri de sulama amacı ile yapılmış diğer göletlerdir.

A.5. Jeomorfolojik Yapı ve Stratigrafi:

Niğde Masifi'nin Jeolojik Konumu

Niğde masifi'nin "Orta Anadolu" , "Kızılırmak" ya da "Kırşehir" masifi olarak adlandırılan büyük Metamorfik kütleinin güneydoğu kısmını oluşturduğu bir çok araştırmacı tarafından kabul edilmektedir (Blumenthal,1941,1963; Ketin,1966, Kleyn, 1968; Brinkman,1976; İlhan,1976; Göncüoğlu,1981a; Seymen, 1981) .Ancak, her iki masifin arasındaki alanın tersi yer çökelleri ve volkanikleri ile örtülü olması nedeniyle, ilişkileri doğrudan görülememektedir.

Jeolojik yapı

Niğde ve çevresi jeolojik bakımdan Türkiye'nin en önemli bölgesinden biridir. Hasandağ'ı, Keçeboyduran, Melendiz ve Erciyes dağlarından kaynaklanan malzemeler bölgenin kuzey ve kuzey doğusunu bir yorgan gibi örtmüş,bünyesinde ekonomik düzeyde yapı malzemeleri içermektedir. (Pomza, Perlit Vs.)

Bölgenin güneyinde Niğde Masifi, güneydoğusunda Aladağlar ve güney batısında ise bolkar dağları yer almakta olup, adeta doğal bir jeolojik müze görünümündeki bölge içerisinde metalik madenler bulunmaktadır.

Ayrıca sıcak su kaynakları ile karbondioksit kaynaklarının bulunması nedeniyle,bölgenin doğal yer altı zenginliklerinin araştırılması ve ekonomimize kazandırılması gerekmektedir. Çalışma alanı Türkiye jeoloji haritasına ait JÖ 19 paftası içerisinde yer almaktadır.Niğde bölgesi toridler ile Anatolidlerin bir araya geldiği alanı kapsar. (Ketin, 1966) çalışma alanında litoloji ve yapısal konum,ve yaş açısından birbirinden farklı dört teknostratigrafik birim yer almaktadır. Bu birimler Niğde grubu, Aladağ grubu, Ulukışla-Ereğli grubu, Melendiz grubu ve Kuvatener grubu olarak sınıflandırılabilir. Bu birimler arasında beşten fazla uyumsuzluk tespit edilmiştir.

İlin Jeolojik Yapısı

A. Niğde Metamorfik Grubu (N-M ve G)

Niğde metamorfik grubu yüksek sıcaklık,orta basınç içinde metaformizma geçirmiş ve intüzüt kayalarla kesilmiş kırıntılı ve karbonat kökenli kayalardan oluşmaktadır.(Göncüoğlu 1981)

Niğde metaformik birimi içinde 6 ayrı formasyon ayırt edilmektedir. Bunlar;

1. Gümüşler Formasyonu (N-M): Niğde metaformik biriminin görünür en alt yapısını oluşturur. Biyotit gnayslardan oluşmuştur. Gnayslarla birlikte çeşitli büyüklükte anfibolit,mermer ve kuvarist ara bantlarında izlenir.

2. Sineksiz Yayla Metagabrosu (N-M) : Gümüşler formasyonu üzerinde tektonik olarak yer alan gablo ve dolarit kökenli bazik kayalardan oluşur.

3. Üçkapılı gramadiyoriti (G) : Üçkapılı köyü yöresinde bulunan granitik kayalar büyük bir kitle şeklinde Niğde metamorfik grubu içerisinde yerleşmiş derinlik kayacıdır.İnce ve orta taneli açık gri renli olan bu Granadiyoritler,çok sayıda aplik ve Pegmatit damarlarıyla örülmüştür.Granadiyorit'in kayalarda olan dokanağı (Kontak metamorfik zon mm. Veya cm. arasında) çok dardır. Niğde masifinin kıvrılmasından metaformizmaya geçilmesinden sonra şimdiki yerine yerleşmiştir. Bu nedenle tüm Metaformik birimleri keser ve kıvrılma çatlama dışında bir deformasyon göstermez.

4. Kaleboyun Formasyonu (N-M) : Niğde masifinin orta kesimini temsil eden bu formasyon Gnays anfibolit, mermer ve kuvaristlerin ardalanmasından meydana gelmiştir. Toplam kalınlığı 600 metreyi bulur.

5. Aşı Gediği Formasyonu (N-M) : Metaformik istifin en üst birimi olan bu formasyonun toplam kalınlığı 2000 m. kadardır ve genel olarak beyaz renkli mermerden

oluşur. Formasyon tabanında bulunan yaklaşık 400 m. kalınlığında saf mermer kuşağı arazi üzerinde geniş alanlar kaplar. Ayrıca istifin üst seviyelerinde amfibolit Gnays ve kuvaristlerle ara katkılı mermer yer alır.

6. Metaaofiyorit (N-M): Aşı gediği formasyonunun üst bölümünde çeşitli türdeki gnayslar içinde bant ve mercerler halinde metagabro, amfibolit çeşitli türde şist ve gnayslar yüzeylenir. Birim tümüyle metamorfizma geçirmiş bir ofiyolitli karışık olarak yorumlanmıştır.

B. Aladağ Grubu (PM;Tr-J;J;Mof)

Bölgede genelde Niğde masifi dışında kaplı bir yapı hakimdir. Aladağların üst kretase sonunda kazanılmış kaplı bir yapısı vardır. Üst manto derin kabuk kökenli kayalarından oluşmuştur. Aladağ naplarında üsthaleozik ve Mesozoik döneminin değişik kesimlerini temsil eden formasyonlar ayır edilmiştir. (Tekeli ve Ark.1984) bunlardan çalışma sahasında bulunanlar şunlardır:

1- Siyah Aladağ Formasyonu (Pm) : Açık renkli kireç taşının hakim olduğu kesimde killi kireç taşı, kuvarsit şeyl aralanması görülür.

Emli kireç taşı (Pm) Formasyon gri orta tabakalı, milimetrik kireç taşlarından oluşur. Dokomit orta tabakalıdır.

2- Minaretepe Formasyonu (Rm) : Formasyonun alt kesimi gri, masif, kalın tabakalı dokomit ve bunlarla ara tabakalı kısmen dokomitize kireç taşlarından meydana gelmiştir. Tabaka aralarında birkaç cm. kalınlıkta çamur taşlarına sıkça rastlanır. Kalınlığı yaklaşık 350 metredir.

3- Beyaz Aladağ Formasyonu (Tr.J) : Aladağ Napı'nın büyük kısmını oluşturan bir formasyondur. Blumenthall (1952) tarafından tanımlanmıştır. Beyaz gri renkte, orta kaşlı tabakalı bazen masif dokomit ve dokomit kireç taşlarından yapılmıştır.

4- Divrikdağ Formasyonu (J) : Gri, masif-kalın tabakalı kireç taşlarından oluşan formasyonun tabanında bir uyumsuzluk mevcuttur ve bu düzeyde sıkça Boksit mercerlerine rastlanır.

5- Ofiyolitli Melanj (mof) : Bölgede Alt –Kretase yaştaki kireç taşlarının üzerinde bol ofiyolit malzemesi içeren birimler bulunur. Melanj içinde serpantinleşmiş ultrabazik kayalar, gabro, diabaz, bazalt, Piroklastikler, radyolarit, çamurtaşı, pelajik çörtü kireçtaşları bulunur.

C. Ereğli-Ulukışla Havzası (Çiftehan K;Pa;M1;M2;M1;M2)

Bu alan üst senonien – orta eosen zaman aralığını temsil eden sedimentler, volkanik ve derinlik kayalarından meydana gelmektedir. Karmaşık litolojik özelliklerine göre altı üyeye ayrılmaktadır (Temür ve Baş, 1993) Ayrıca, burada ecemiş koridoru, altı birimden ayrı şekilde incelenmiştir.

1- Çiftehan Formasyonu (Pa-M1) : Çoğunlukla kırmızı renkli mikritik kireçtaşlarından oluşan birimin ilk adlandırılmasını Demirtaşlı ve diğerleri (1975) yapmıştır. Çiftehan formasyonu Ereğli- Ulukışla havzasının tabanında görülen ilk çökel birimdir.

Ofiyolitler üzerinde uyumsuz olarak duran yüzeylemlerinde, yer yer çakıl taşı başlayan birim, genelde ince-orta katmanlı, kırmızı renkli pelejik kireç taşlarıyla temsil edilir. Ardıçlı-Kamışlı köyleri ile Ömerli köyü arasında gözlenen mostrası bir ters fayla yüzeyler ve bazik volkaniklerle başlar. Mikritik kireç taşı, bazik volkanik ardalanması ile devam eden 500 m. Kalınlığında mavimsi gri, bej, pembe renkli pelajik kireç taşlarına geçer. Bu formasyon fosillere göre Kampaniyen-Alt Maestrihtiyen yaştadır.

2-Halkapınar Formasyonu (Pa M1) : İlk kez Demirtaşlı ve diğerleri (1975) tarafından tanımlanan birim, kumtaşı, şeyl, çamurtaşı ardalanması ile devam eder. Birim içinde 10-30 cm. kalınlıkta bazik volkanik ara katkılar olduğu gibi yer yer onlarca metre kalınlığa erişen yastık lavlı bölümler de görülür. Yanal fasiyes bölümlerinin sıkça görüldüğü ve 1400 kalınlığa erişilen formasyonun mam ve şeyllerden elde edilen fosillerle Üst Paleosen-Orta Eosen yaşı bulunmuştur.

3- Ulukışla Formasyonu (M1) : Volkanosedimenter kaya toluluğunda oluşan birimi, ilk kez Oktay (1973) Ulukışla grubu olarak, daha sonra Demirtaşlı ve diğerleri (1975) Ulukışla formasyonu olarak tanımlamışlardır. Volkanitler sahada yaygın olarak aglomera, yastık lav, tif, dayk ve akıntı breşi şeklinde görülür ve bunlarda yer yer ardalanmış bol volkanik kumtaşı, çakıltaşı ve şeyl yer alır. Minerolojik ve kimyasal bileşimi göre formasyonu oluşturan volkanitler çoğunlukla alkali ve kısmen subalkalidir. Birimin alt dokanağı Halkapınar formasyonu üzerinde uyumlu ve geçişlidir. Ulukışla formasyonunun çökel kayalardan derlenen fosillere birim alt-orta eosen yaşı verilmiştir.

4-Çamardı Formasyonu (M1): Keleyn(1968) tarafından ilk kez adlandırılmıştır. Birim fliş karakterli kumtaşı, kilitaşı ve kireçtaşı ardalanmasından meydana gelmiştir. Kumtaşları ince-orta tabakalıdır. Tabaka altlarında akıntı yapıları görülmektedir. Kum taşları ile killi kumlu kireçtaşı tabakaları arasında laminalı sittaşı ve lav akıntıları vardır. Birimin kalınlığı 200 ile 900 metre arasında değişmektedir. Tabanda Ulukışla formasyonu ile uyumludur. Yanal olarak kuzeyde Başmakçı kireçtaşı ile yer değiştirir.

5-Basmakçı Kireçtaşı Üyesi (M1): İlk kez Blumenthal (1956) tarafından adlandırılan birim, gri, açık gri, beyaz renkli yer yer masif ve iyi tabakalanmalı ve resifal karakterlidir. Birimin kalınlığı 20 ile 50 metre arasında değişmektedir.

6-Kabaktepe Evaporiti (M2): İlk kez Demirtaşlı ve diğerleri (1975) tarafından tanımlanan birim tabanda ince bir kum taşı ve dolomit ardalanması ile başlar. Anhidrit ile jipsler arasında yersel kireçtaşı mercekleri olağandır.

Ecemiş Koridoru

1-Çukurbağ Formasyonu (M1-M2): tetiş (1978) tarafından adlandırılan birim genelde kırmızımsı ve yeşilimsi renkli, orta ve büyük ölçekli çapraz tabakalı ve akarsu koşullarında çökelmiş çakıl taşı-kumtaşı ardalanması halindedir. Çukurbağ Formasyonu lütenik faaliyetlerle bölgenin kapalı çanak haline gelmesi ve çanağa akarsu malzemesinin çökmesi ile oluşmuştur.

2- Burç Formasyonu (M1-M2): Birim ilk kez Yetiş (1978) tarafından adlandırılmıştır. Tabanda yeşilimsi yer yer kahverengi killi ortolara doğru çakıl taşı ince-orta taneli kumtaşı üste doğru marn ve killi kireçtaşı ardalanmasından oluşmuştur. Marn ve kilitaşı

arasında kömürlü seviyeler gelişmiştir. Tabanda Çukurbağ Formasyonu ile uygundur. Kalınlığı 50-200 metre arasında değişmektedir.

D. Melendiz ve Kuvaterner Grubu (M3-M4; M4-Q;Q)

Türkiye'nin genç jeomorfolojik yapısı içerisinde Neojen ve Kuvaterner içerisinde gelişmiş olan volkanik şekiller Doğu, Orta ve Batı Anadolu'da alınsal bütünsellik göstermektedir. Orta Anadolu'nun güneyinde Toros kıvrıklı dağ kuşağının eksenine uyumlu olarak uzanan neojen-Kuvaterner yaşlı volkanik kuşak,sunduğu çeşitli tipteki volkan yapıları ile Anadolu'da geç volkan röliyefinin en iyi gözlenebildiği bölgelerden biridir.

1-İncesu İgnimbriti (M3-M4): İlk kez pasquare(1968)tarafından adlandırılmıştır.Altère yüzeyleri pembemsi, kırmızımsı olan ignembitlerin tane yüzeyleri açık pembe ve beyazımsı renklidir. Genellikle sütunsal bir yapıya ve belirgin bir kaynaklanmaya sahiptir.

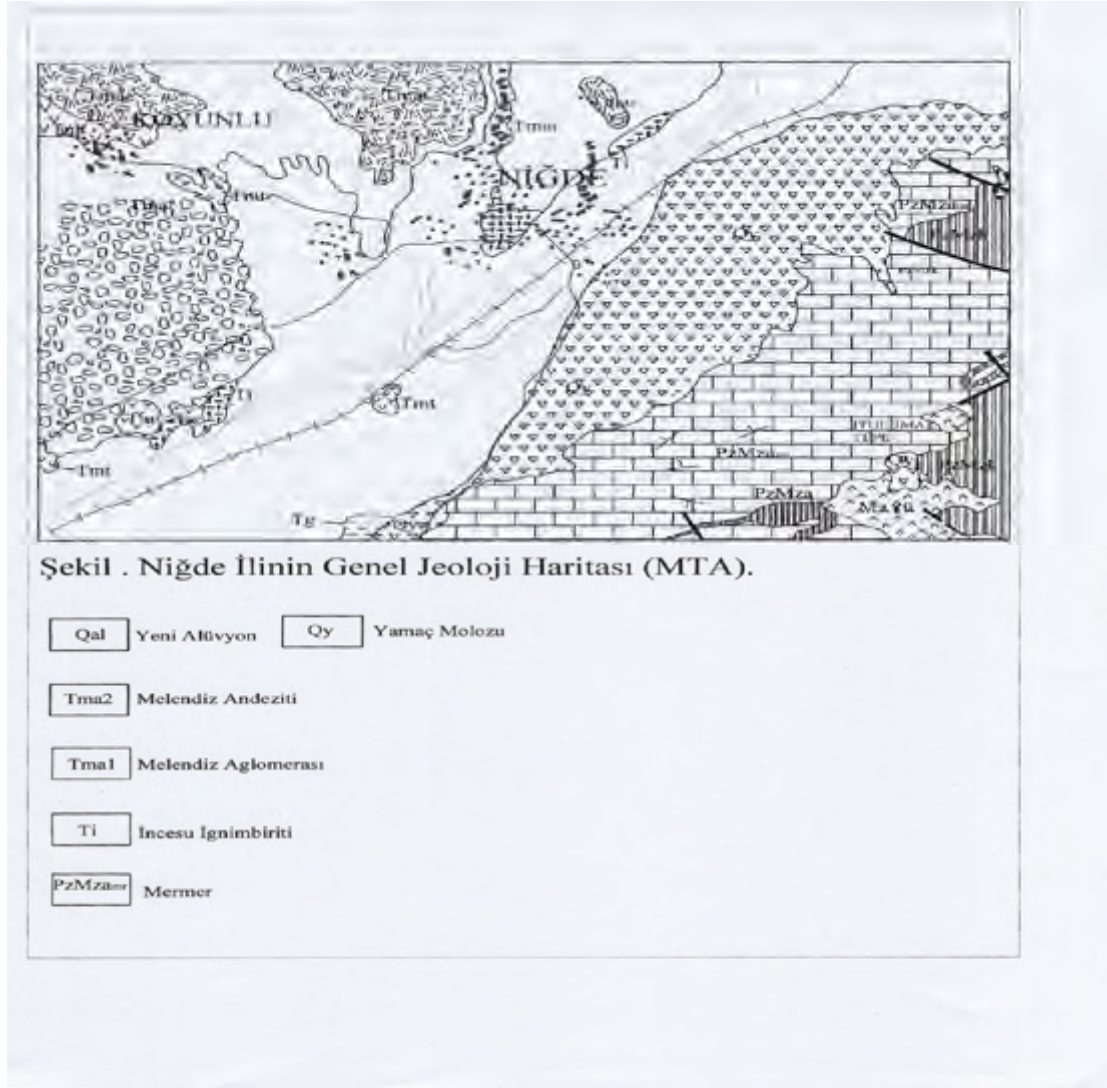
2-Melendizdağı Tüfü(M4-Q): Beekman (1966) tarafından adlandırılmıştır.Gri, sarımsı, beyaz renklerde olan bu tüflerde limonitleşme ve silişleşme yaygındır. İçerisinde manganez ve kükürt çökelleri vardır.

3-Melendizdağ Aglomerası (M4-Q): Genellikle lav akıntıları halinde görülmektedir. İçerisinde yer yer volkanik breş ve aglomeralar da bulunmaktadır. Birimi oluşturan volkaniklerin alt kısımları andezite, üst kısımları ise bazalta daha yakındır.Andazitik lav akıntıları oldukça monoton bir görünüme sahiptir.

4-Alivyon(Q): Yer yer 50 metre kalınlığa ulaşan eski alüvyonlar, genellikle gevşek tutturulmuş, kötü boylamalı, çok kalın tabakalı çakıltaşlarından oluşur.

Bölgede yer alan Niğde Masifi ve Karanfil dağı eteklerinde yaygın şekilde yamaç molozu birikmiştir. Yamaç molozları kalın tabakalı, yer yer çimento ile tutturulmuş olarak gözlenir.

Yeni alüvyonlar ise Niğde-Kayseri ve Niğde-Nevşehir yolu etrafında geniş bir alanda gözlenir. Genelde bu bölgede tüf türü malzemenin alterasyonu ile, tüfler alüvyon niteliğini kazarak çok geniş alanlar kaplamaktadır. Kemerhisar, Bor, Niğde, çevresinde, Çakıt çayı ve Ecemiş çayı boyunca depolanmış alüvyonlar gevşektirler. Bunlar çakıl, kum, silt ve kilden oluşmuştur.

Harita A.3. Niğde İlinin Genel Jeoloji Haritası

Kaynak: Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, 2011

A.5.1. Metamorfizma ve Mağmatizma:

Bölgesel Metamorfizma:

Niğde grubu kayaları, bölgesel dinemotermal metaforfizmaya uğramışlardır. Mafisin deformasyon öncesinde başlayan metamorfik yeniden kristallenme, deformasyon sırasında vesonrasında da sürmüştür. (Göncüoğlu, 1981). Masifte etkin olan bölgesel metamorfizma orta ile yüksek sıcaklık ve basınçta oluşan almandin-amfibolit metamorfik fasiyesine karşılık gelir. (Winkler, 1976) Niğde metamorfikleri mineral bileşimleri açısından bu fasiyesin disten—almandin—muuskovit ve silimanit—almandin—ortoklas altfasiyeslerine uygundur. (Winkler, 1976)

Niğde grubunda yer alan kayalar 4—6 kilobar ve 600—650° C ısıda metamorfizmaya uğramışlardır. Kleyn (1968) Niğde Grubunun tabanında yer alan metamorfiklerin metamorfizmasının migmatitleşmeye çok yakın olduğu ve bir miktar etkisi altında kaldığı da düşünülmektedir.

Metamorfizmalarda kordiyeritin yokluğu metamorfizmanın oluşturduğu koşullarda basıncın 4 kilobar'dan düşük olduğunu; ve kyanitin yokluğu da 6 kilobar'dan yüksek olduğunu gösterir (Turner ve Verhoogen, 1960) Distem—almanın—muskovit altasiyenin başlanğıç sıcaklığı yaklaşık 600°C' dir. Muskovitin kaybolmamış olması metamorfizma ısısının 680—690°C' yi aşmadığını gösterir. (Winkler, 1976)

Kontakt Metamorfizma:

Üçkapılı Granodiyorit'in sınırlı bir alanda oluşturduğu kontakt metamorfizma hornblende –hornfels fasiyesi için tipiktir. Bu fasiyenin oluşumunda, kuramsar olarak, sıcaklık yaklaşık 550 –700°C ve basınç 1-3 kilobar arasındadır. (Turner ve Verhoogen, 1960; Winkler 1960).

Bu kuramsar oluşum kurallarına göre kontakt metamorfizmanın basınç ve sıcaklığı, bölgesel dinemotermal metamorfizma koşullarının üstüne çıkamamıştır. Bu nedenle, Kleyn'in (1968) de belirttiği gibi Üçkapılı Granodiyorit' i çevresinde skarnlaşma çok sınırlı olarak görülmektedir.

A.5.2. Tektonik ve Paleocoğrafya:

Niğde Masifi Tektoniğinin Genel Hatları:

Niğde Masifi jeotektonik konumu itibarıyla Anatolidler tektonik birliğine (Ketin, 1966) girer bu birliğin Toridler ile olan güney sınırında yer alır. Ketin'e göre Niğde Masifi Alp'in dağ oluşumunun laramiyen evresinde gelişimini tamamlamış ve ancak Eosen'den sonra İç Anadolu'daki diğer masiflerle birlikte "Ara Masif" rolünü oynamıştır. Kleyn'e (1970) göre ise masifin tektonik gelişimi Hersinyen öncesinde başlamış Alpin döneminde son biçimini almıştır. Bu son dönemin etkileri çevresindeki Tersiyeler yaşlı çökellerde de görülür. Göncüoğlu'na (1977, 1981) göre ise Masif 'te biri plastik, diğeri katı iki deformasyon olayı vardır. Plastik deformasyona ilişkin olarak da iki kıvrımlanma evresi görülür.

Niğde masifinin kendisi büyük bir dom yapısına sahiptir. Bu ana yapı içerisinde masif' in kuzey batısında ve diğeri güney batısında iki belirgin daha küçük dom bulunur. Bu domsal yapılar, landsat uydusundan alınan görüntülerde belirgin olarak görülmektedir. Jeolojik ve ekonomik yönden bu domlar Masif'in en önemli yapılarını oluşturur. Masif'te bunların dışında daha başka küçük dom yapılarının da bulunması olasıdır. Domların oluşumunda, granodiyorit sokulumunun yerleşim süreci etkin olmuş olmalıdır. Masifin kuzeybatısında yer alan gümüşler domu (Viljoen ve İleri, 1972) Gümüşler köyünün güneydoğusundadır. KD-GB yönünde uzanan ve eksen güneybatıya dalan (Dennis, 1979) antiklinalo bu domun ana yapısını oluşturur. Domun çekirdeği Gümüşler formasyonunu yüzeyler. Domun oluşmasına neden olan granodiyorit sokulumu Gümüşler, Kaleboynu ve Aşıgediği formasyonlarını keserek domun güney kesiminde yüzeye çıkar.

Ören domu (Viljoen ve İleri, 1972) masifin güneydoğusunda ve Ören köyünün hemen kuzeydoğusundadır. Domun merkezinde Üçkapılı Granodiyorit yüzeyler. Ören domunun ana yapısını oluşturan antiklinal, KB-GD yönünde uzanır ve eksen güneydoğuya dalımlıdır.

Niğde masifi, doğudan ecemiş fayı ile sınırlanır.KKD-GGB yönlü Ecemiş Fayı doğrultu atımlı olup 80-90 km.lik bir sol atımı vardır.Batıda yer alan koçhisar-Akhisar fayı da masife kadar uzanır.Büyük oranlarda harekete sahip olan bu iki fay arasında sıkışan masifin bunlardan etkilenmemiş olması olası değildir. Masifi örten genç birimlerin iyice incelenmesi sonucunda her iki fayın da masif üzerindeki etkisi açığa çıkarılabilir.

Deformasyon

Masifin tektonik değişimi sırasında geçirdiği deformasyon dönemleri Kleyn (1970) tarafından çok ayrıntılı bir biçimde açıklanmıştır.Plastik deformasyonun birinci dönemi dört evrede gelişmiştir. Bu dönemde çökel birimler metomorfizmayı uğramışlar ve kıvrılmışlardır. Bu dönemin sonunda doğru blok faylanmaları oluşmuştur.

İkinci dönem kayalar artık plastik konumda değillerken olmuştur. Bu dönem başlarında granodiyorit sokulumu metamorfik kayaların içine yerleşmiştir. En azından iki evrede gelişmiş olan bu dönem cevherleşmelerin yerleşmesiyle belirlenir.

Üçüncü dönem toros dağ oluşumunun ana paroksisma hareketleriyle çakışır ve masifi şiddetli etkilenmiştir. Bu etkiler çevredeki tersiyeler kayaları üzerinde görülür ve masif don yapısını bu dönemde kazanmıştır.

Küçük Yapılar (Yapraklanma ve Çizgisellik)

Niğde Masifi çökellerini etkileyen deformasyonun başlangıç dönemlerde özgün kotlamaya (so) paralel olarak bir belirgin yapraklanma gelişmiştir. Kleyn'e (1968) göre bu S1 yapısı değişik bileşimli kayalar arasındaki sınırlara paraleldir ve çökeller henüz durgun iken ortaya çıkmıştır. Yapraklanmanın ana yönelimi KKD—GGB ve eğimi 30 dereceden çok değildir.

Gnaysların yapraklanma yüzeylerde çok belirgin olarak “b” çizgiselliği (kıvrım eksenlerine paralel olarak gelişen çizgisellik) görülür.Olasılıkla yapraklanma oluşumunu izleyen küçük kıvrımlardan sonra gelişmiştir.Ana yönü KD-GB dir ve genellikle kıvrım eksenlerinin dalımına ters yönde 10 KD dalımlıdır.

Kıvrımlar

Deformasyonun başlangıç döneminde sıkışma ve makaslamaya bağlı olarak küçük kıvrımlar oluşmuştur.Bu küçük kıvrımların eksen düzlemleri olasılıkla ana antiformların kuzeybatı kanatlarındaki yapraklanma düzlemlerine paraleldir.(Dennis,1970)

Ana antiklinal ve senklinalleri oluşturan kıvrımlar,deformasyonun daha sonraki evrelerinde gelişmişlerdir.Paraalel (konsantrik) tipteki bu kıvrımlar açık kıvrımlardır. Olasılıkla DGD-DKB yönünde masifi etkileyen sıkışma kuvvetlerini sonucunda oluşmuşlardır. (Dennis,1970) Masifte genel olarak biri KD –KB ve diğeri KB-GD yönünde olmak üzere iki yönde kıvrımlanma görülür. KD-KB yönlü kıvrımlar masifin batı bölümünde görülür.Kıvrımların eksenleri 12 derece KB dalımlıdır.(Dennis,1970) Kleyn'ne (1970) göre,Üçkapılı granodiyoriti tektonikle eş zamanlı olarak (sintektonik)

bu kıvrımlanma döneminde Niğde Metamorfizmi içine yerleşmiştir.İyi gelişmiş olan”b”cizgiselliği de bu dönemde gelişmiş olabilir.

KB-GD yönünde gelişen kıvrımlar ise diğerlerinden daha yoğun biçimde belirgindir ve olasılıkla daha sonra oluşmuşlardır.

İki yönde gelişen kıvrımların kesiştiği yerlerde dom ve çanak yapıları gelişmiştir.Gümüşler domu ve ören domu masifte beligin olarak görülen bu yapılardan iki tanesini oluşturur.Genel olarak Aşıldığı formasyonundaki anfibolit bant ve mercekleri her iki yöndeki kıvrımlar için mükemmel belirleyici düzeyler oluşturur.

Faylar

Faylanma,masifin kuzeybatısı ve güneybatısı için dikkati çeken bir özelliktir. Masifin güney bölümünde ise daha küçük boylu faylanmalar görülür. Niğde Masifin tektonik gelişimi sırasında çeşitli yönlerden gelen kuvvetlerin etkisiyle faylanmalar oluşmuştur. Bu kuvvetler ayrıca makaslama ve gerilim çatlaklarının oluşumuna da yol açmıştır.Masifin deformasyonu sırasında gerilme ve sıkışma kuvvetlerinin etkisiyle eklem takımları da oluşmuştur.

Masifin tümünü göz önüne aldığımızda çok sayıda normal fay ve meşeliğin sivrisi tepe bindirme fayı görülür.Sahadaki gidiş yönlerine göre normal fayları KB-GD,KD-GB ve D-B olmak üzere üç grupta toplayabilirizNormal faylar,granite sonucu oluşan blok faylanmalardır.(Kleyn,1976; Dennis,1970)

KB-GD yönlü faylar

Masifin güney ve kuzeybatısında yoğunlaşan bu fayların genel gidişleri K 120-160 derece arasında değişir.Eğimleri güneyde 30-40 derece GB'ya doğrudur ve dik ile dike yakındır.(75-90 derece).Göncüoğlu'na göre(1977) bu fayların atımları 150 metreye kadar ulaşır.KD-GB yönlü fayları kestikleri görüldüğünden olasılıkla bu faylardan sonra oluşmuşlardır.

KD-GB yönlü Faylar

Masifin güneybatısında ve batısında yaygındırlar.Genel olarak gidişleri K 20-40 derecedir ve eğimleri granodiyorit ve ilişkin damarlar KD-GB yönlü fayların aştığı boşluklara yerleşmiştir. Bu nedenle, olasılıkla deformasyon kıvrımlanma evresinden hemen sonra ve granodiyorit sokulumu öncesi oluşmuşlardır.

D-B Yönlü Faylar

Masifin kuzeybatısında yaygın olarak görülürler.Diğer iki yönde gelişmiş olan fayları kesmeleri nedeniyle en son oluşmuş kırık hatlardır.Granodiyoriti tektonik olarak etkilemişlerdir. Oluşumları genellikle deformasyonun son dönemlerinde ve granodiyorit sokulumunun yerleşmesinden sonradır.D-B yönlü fayların gidişleri 70-100 derece ve eğimleri 50-60 derece K dir.Atımları ise 60-70 metreye ulaşır.

Meşeliğin Sivrisi Tepe Bindirme Fayı:

Masifin kuzeybatısında ve Gümüşler Domunun güneybatı kanadında yer alır.Kuzeybatı-Güneydoğu yönünde izlenen fay Göncüoğlu (1977) tarafından adlandırılmıştır.Kuzeydoğu yönünde gelişen sürüklenme ile Aşıgıdığı formasyonu,Gümüşler ve Kaleboynu formasyonları üzerine bindirmiştir.Fayın eğimi 35 derece GB dir Göncüoğlu'na (1977) göre fayın yatay atımı 1 km,düşey atımı ise 500 metredir.Fay boyunca genişliği 10 metre dolayındaki bir breş zonu görülür.Bu zonda kayalar tümüyle milonitleşmişlerdir.Meşeliğin sivrisi tepe bindirme fayı kenisinden önce oluşan tüm tektonik hatları kesmektedir.Bu nedenle deformasyonun en son döneminde sıkışma kuvvetlerinin etkisiyle oluşmuş olmaktadır.

Tektonik

İnceleme alanı Kaledoniyen-Hersiniyen ve Alp orjenik hareketlerinin etkisinde kalmış,dağ oluşumları, kıvrımlanmalar ve kırılmalar meydana gelmiştir.

Kaledoniyen ve Hersiniyen orajenezleri sadece “Niğde” grubu olarak tanımlanan ve tümü metamorfik olan birimleri,Alp orojenesi ise hem Niğde grubuna ait birimleri, hem de tüm geç birimleri etkilemiştir. Bu nedenle Niğde Grubuna ait birimlerle genç birimlerin yapısal özellikleri farklıdır.

Niğde grubuna ait birimler,bir yandan tektonik evrimlerini tamamlarken bir yandan da tektonizmaya paralel olarak metamorfizmaya uğramıştır.Genç birimlerde ise metamorfizma, tektoniğe değil,yersel olarak volkanizmaya bağlı olarak gelişmiştir.

Niğde grubu kayaçlarında,birden fazla orajenesin etkisibnde kaldığından,değişik doğrultularda uzanan ve birbirini kesen fay sistemleri gelişmiştir.Metemorfik birimler içerisinde,pek çoğu kolayca takip edilen bu faylar,üstte yer alan genç birimler tarafından örtülmüş olup,genç birimlerin altında veya içindeki devamlılıkları tesbit edilememiştir.

Niğde grubu kayalarında en belirgin fay sistemi, NW-SE doğrultusunda uzanan ve fay düzleminin eğimi SW'ya yaklaşık 35 derece olan eğim atımlı faylardır. İkinci olarak önem kazanan faylar, yaklaşık E-W uzanımlı ve fay düzleminin eğimi yaklaşık 40-50 derece kuzey olan faylardır.Bu iki fay sisteminden başka NE-SW ve N-S doğrultusunda uzanan iki fay sistemi daha gelişmiş olup, bu sistem faylar, çok mesafelerde son bulur.Bunun en önemli nedeni, özellikle NW-SE uzanımlı faylarla kesilip sınırlanmış olmalarıdır. NW-SE uzanımlı faylar, Niğde grubu kayalarında teşekkül eden en geç faylar olup, aynı zamanda N-S uzanımlı fayları da keser. Bu faylarla birlikte Niğde Grubu kayaçlarında gerilme ve makaslama çatlakları ile eklem sistemleride teşekkül etmiştir. Bu yapısal unsurlar içerisinde özellikle faylar, Niğde grubu kayalarını sekonder olarak kesen ve yer yer dayk seklinde bu kayaçların içerisinde yer alan granodiyoritlerin yerleşimine imkan sağlamıştır.

Bir dom yapısı oluşturan Niğde grubu kayaları biri plastik diğer katı evrede olmak üzere iki deformasyon geçirmiştir. Bunun sonucunda biri yatık ve devrik tipte NE-SW eksen gidişli izoklinal, diğeri asimetrik tipte ve NW-SE eksen gidişli olmak üzere iki tip kıvrım gelişmiştir.

NW-SE eksen gidişli kıvrımlar,genel olarak Niğde grubu kayalarına hakim olmakla birlikte, bu grub kayaların batı kesiminde NE-SW eksen gidişli kıvrımlar önem kazanır. Bu kıvrımların kıvrım eksenleri 10-15 derece ile güney batıya dalımlıdır.

Kısaca özetlediğimiz Niğde grubunun yapısal unsurlarının yanında genç birimlerde de oldukça iyi gelişmiş ve bölgenin bugünkü sitruk türünü kazanmasında büyük rol oynamış yapısal unsurların var olduğu görülür. Kilometrelerce uzanan antiklinal ve senklinaler ile gene kilometrelerce uzanan fay bindirmeler, bu yapısal unsurların en önemlileridir.

Faylar içerisinde ise, inceleme alanının doğusunda, NNE-SSW doğrultusunda uzanan Ecemiş, Cevizlik, Elekgölü ve Çukurbağ fayları önemlidir. Ecemiş kolunu sınırlayan ve şekillendiren bu faylar, birlikte bir kuşak oluşturmuş ve Ecemiş fay kuşağı olarak tanımlanmıştır.

Ecemiş fayı, Türkiye'deki en önemli fayları teşkil eden Kuzey Anadolu ve Doğu Anadolu faylarından sonra, Türkiye'nin üçüncü büyük fayıdır. Doğrultu atımlı ve sol yönlü Ecemiş fayı, inceleme alanının SW köşesinde, Karıca dağdan başlar ve yaklaşık N18E doğrultusunda NE'ye doğru, Yelatan köyüne kadar devam eder. Yelatan köyünden gene NE'ye doğru yaklaşık N10E doğrultusunda elek gölüne kadar uzanan Ecemiş fayı, Elek gölünden sonra yaklaşık N20E doğrultusunda uzalmasına devam eder ve maden boğazının batısı ile Hurç dağından geçerek inceleme alanının dışına çıkar inceleme alanının dışındada uzalmasına devam eden Ecemiş fayı, Sulucuova ve Dünderlıdan geçerek Kuzeye Doğru Kilometrelerce devam eder. Halen diri fay niteliğinde olan Ecemiş fayı, Paleosen sonrası-Lütesiyen öncesi teşekkül etmiştir.

Ecemiş fayı üzerinde çalışmış bulunan French (1916), Blumenthal (1941 ve 1952), Herssleitner (1954), Şanlıer (1954) Metz (1956) ve Ketin (1960) Ecemiş fay kuşağının yer aldığı ve sınırlayıp şekillendirdiği kesime, tekir grabeni ve Ecemiş kolidoru gibi isimler vermişlerdir.

İnceleme alanının içerisinde yaklaşık 45 km. devam eden Ecemiş fayına paralel olan ve Ecemiş fay kuşağını oluşturan bir önemli fayda Cevizlik fayıdır. Cevizlik fayı, inceleme alanının SE köşesindeki Cetinlik dağının batısında, Mesozoyik yaşlı birimlerle Çukurbağ formasyonunu tektonik dokanağa getiren ve buradan NE'ye doğru yaklaşık N10-15E doğrultusunda 30-35 km. kadar devam eden doğrultu atımlı ve sol yönlü bir fay olup, kuzeyde Karbel tepe civarında son bulur.

Ecemiş fay kuşağını oluşturan Elek gölü, Çukurbağ ve Pınarbaşı fayları da doğrultu atımlı ve sol yönlü faylar olup, bu faylar kısa mesafeler boyunca izlenir. Ecemiş fay kuşağını oluşturan fayların hepsinde yer yer genç birimlerle örtülmüş, ancak diri fay özelliğinde olduklarından bu genç birimlerin de etkilemiştir. Ecemiş koridorunda yer alan bir önemli fayda Emili boğazı fayıdır. Ecemiş fay kuşağına dik oluşan ve NNW-SSE doğrultusunda yaklaşık 7 km. devam eder ve eğim atımlıdır.

Yukarıda belirtilen bu önemli faylardan başka Karınca dağı ile Cetinlik dağında 2 bindirme mevcuttur. Bu Bindirmeler, Cetinlik dağ Ofiyolitinin, Mesozoik yaşlı karbonatlar üzerinde yer almasına sebep olmuştur. Bindirmenin yaşı üst kretasedir.

İnceleme alanında kıvrımlar, özellikle genç birimlerde belirgindir. Genç tenktoneğin etkisiyle kısa mesafelerde son bulur ve Maden boğazı, Yalak dere, Pınarbaşı, Karakuzuluk, Orgun dere mevkilerinde görülen Sevklinal ve antiklinallere karşın, uzun mesafeler boyunca devam eden kıvrımlarda mevcuttur. Bu kıvrımların önemli olan iki tanesi Kosuz ve Ovacık köylerinin güneyinde görülür. Ovacık köyünün

güneyinde, yaklaşık E-W doğrultusunda uzanan ve Basmakçı köyüne kadar bariz olarak takip edilen bir antik rinal ve sevkinali 3-4 km. kadar kuzeyinde yine yaklaşık E-W doğrultusunda uzanan ve Kolsuz Antiklinali ve Kolsuz Senklinali olarak isimlendirilen kıvrımlar mevcut olup, bu kıvrımlarda batıya doğru, inceleme alanının dışında devam eder. Kanatlarında Palesoen-Eosen yaşlı birimlerinin yer aldığı bu kıvrımların, doğuya doğru devamları, volkanik kayaların yer alması sebebiyle tesbit edilememiştir.

Paleocoğrafya:

Niğde grubu kayaları, Niğde bölgesinde en yaşlı birimler olup, temeli temsil ederler. Denizel kökenli olan ve Alt pelezoyik veya daha yaşlı olduğu tahmin edilen bu birimlerden sonra bölgede tespit edilen en yaşlı denizel birim, üst triyas yaşlı karacadağ formasyonudur.

Kaynaklar:

- Niğde İl Çevre Durum Raporu 2010
- www.nigde.gov.tr

(B). DOĞAL KAYNAKLAR

B.1.Enerji Kaynakları

B.1.1. Güneş:

Güneş ışını teknolojik olarak toplayarak faydalı enerjiye dönüştürülmesinde ısı veya fotovoltaik esastan yararlanılır. Isıl esasa dayanan sistemlerin daha geniş uygulama alanları mevcuttur.

İlimizde güneş enerjisi yalnızca su ısıtmada kullanılmaktadır. Bu uygulama alanında yeterince yaygın değildir ve kaba hesapla yapılmaktadır. Zira mahsulleri kurutmada güneş enerjisinden yararlanılmaktadır. Niğde’de soğuk hava depoları ilgi çektiği halde,güneş enerji destekli absorpsiyonlu soğutma sistemleri kullanılmamaktadır.Niğde ilinde güneş enerjisinden faydalanılma imkanları mevcuttur.İlimizde öncelikli olarak, sıcak su elde etme,meyve kurutma ve depolama ile bina ısıtma sistemleri yaygınlaştırılmalıdır.Niğde Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü laboratuvarlarında deneysel düzeyde güneş enerjisi destekli ısıtma ve soğutma sistemleri üzerinde çalışmalar yapılmaktadır. (Niğde Üniversitesi)

B.1.2. Su Gücü:

Tablo B.1. Niğde İli Sulama Kaynakları

	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Toplam Uzunluğa Oranı (%)	İl Çıkışı Toplam Ortalama Akım hm ³ /yıl	Kolu Olduğu Akarsu
ÇAKIT SUYU	96	36	37,5	222.1	SEYHAN
ECEMİŞ ÇAYI	110	30	27,2	248.6	SEYHAN
KARAPINAR DERESİ	93	29	31	14.1	KIZILIRMAK
KOVALIK DERESİ	10	10	100	4.1	
MELENDİZ DERESİ	125	33,4	26,7	59.2	ULUIRMAK
MURTAZA SUYU	12	12	100	5.7	
ÖMERLİ DERESİ	17	17	100	21.8	
ÖREN DERESİ	18	18	100	4.8	
TABAKHANE DERESİ	27	27	100	39.7	
ULUAĞAÇ DERESİ	22	22	100	4.9	
UZANDI DERESİ	20	20	100	4.6	
DİĞERLERİ				134.2	

Kaynak: DSİ, 2011

B.1.3.Kömür:

Niğde Bölgesi Bitümlü Şist Yatakları

Niğde ili Bor ve Ulukışla ilçeleri arasında yer alır. Jeolojik etüdü 1972 yılında yapılmış olup 490 km² ilk bir alanın 1/25 000 ve 204 km² lik bölümünün de 1/10 000 ölçekli jeoloji haritası tamamlanmıştır. Ayrıca sahada 21 adet de yarma yapılmıştır.

Sahada vakanik arakatkılı kumtaşı ve şeyl ardalanmasından oluşan Eosen yaşlı Güney formasyonu üzerine diskordan olarak, Üst Miyosen yaşlı yine kırıntılardan oluşan alacalı renkli Altay formasyonu, bitümlü şist içeren Ulukışla formasyonu ve kırmızı renkli kırıntılardan kurulu Beştepeler formasyonu gelir Bitümlü şistler Ulukışla formasyonu içinde birkaç seviye eklindedir.

Yapılan çalışmalar sonucu, Ulukışla bitümlü şistlerinin kalınlığı toplam 13 m ye asıl değerinin 2790 Kcal/kg a, bitüm oranının %13,7 ye kadar çıkabildiği belirlenmiş ve ortalama 630-1929 Kcal/kg arasında değişen asıl güce sahip 130 milyon ton bitümlü şist rezervi öngörülmüştür.

Ulukışla bitümlü şistleri üzerinde MTA Genel Müdürlüğü tarafından yapılan ilk yakma deneylerinde, sinterleşme nedeniyle başarılı olunmamıştır. Sondajlı çalışmalara geçilmeden önce yakma deneylerinin tekrar edilmesinde yarar görülmektedir.

Niğde İli Çamardı İlçesi Bademdere kasabası sınırları içerisinde kömüre rastlanmış ve kömür üretim faaliyetleri için çalışmalar devam ettirilmektedir.

B.1.4. Doğalgaz :

İl sınırları içinde bilinen doğalgaz rezervleri bulunmamaktadır.

B.1.5. Rüzgar:**Tablo B.2.** Niğde İli Ortalama Rüzgar Değerleri (2011)

RÜZGAR				
	Aylık Ortalama Rüzgar Hızları	Aylık Maksimum Rüzgar Hızları (m/sn)	Aylık Maks. Rüzgarın Yönü	En Çok Esen Yön
OCAK	2,4	16,0	S	NE
ŞUBAT	2,4	19,3	S	WSW
MART	2,5	15,7	S	NNE
NİSAN	2,8	17,6	S	NE
MAYIS	2,5	16,3	SSE	NE
HAZİRAN	2,5	16,4	W	NE
TEMMUZ	2,5	11,7	NE	NE
AĞUSTOS	3,2	12,4	S,SSE,SW	NE
EYLÜL	2,6	15,5	WSW	NE
EKİM	2,6	17,6	S	NE
KASIM	2,5	11,7	NE	NNE
ARALIK	2,6	15,0	S	NE

Kaynak: Niğde Meteoroloji İstasyon Müdürlüğü, 2011

B.1.6. Biyomas (Biyogaz, Odun, Tezek)

İlimizde Biomas enerji türü kullanılmamaktadır.

B.1.7. Petrol:

İlimiz Bor İlçesi Badak Köyünde petrol arama çalışmaları devam etmektedir.

B.1.8. Jeotermal Sahalar:**Tablo B.3.** Niğde İli Jeotermal Sahalar

JEOTERMAL ALAN ADI	SICAKSU KAYNAK ADI	Sıcaklık (°C)	Debi (lt/sn.)	Kullanım Alanı	KURULU TESİS
NARKÖY	Narköy	45-50	0,5	Kaplıca	Yok
ÇİFTEHAN	Çiftehan	53	4,5	Kaplıca	

Kaynak: Niğde Valiliği, 2011

B.2. Flora ve Fauna**B.2.1. Ormanlar:**

Niğde Orman İşletme Müdürlüğü; 24.10.2011 tarih ve 28094 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Orman Genel Müdürlüğünün Merkez ve Taşra teşkilatında ve Kadrolarında Bazı düzenlemeler yapılması hakkındaki 2011/2223 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereği

08.12.2011 tarihinde İlimizin tamamındaki ormanlık alanları kapsayacak şekilde kurulmuştur. Kuruluş itibarı ile 2 adet Orman İşletme Şefliği (Niğde, Ulukışla), 2 adet Ağaçlandırma ve Toprak Muhafaza Şefliği (Niğde, Ulukışla) olmak üzere toplam 4 adet Şeflik ile görev yapmaktadır.

Niğde İli içerisinde bulunan orman alanı 55.619,00 hektardır. Bu ormanlarda 410,5 hektarı üretim ormanı olup geriye kalan 55.208,5 hektarı koruma ormanıdır.

Ormanların Ekolojik Yapısı

Ormanlar Akdeniz Bölgesi ile İç Anadolu bölgesini ayıran Torosların kuzeyinde parçalı gruplar halinde ve Çiftehan Çayı Havzasında yer almaktadır.

Karasal iklimin tipik örneği görülen ilimizde ormanlar da karasal iklimin etkilerini yansıtmaktadır.

Bölgenin Orman Envanteri

Koru Ormanlarının yaklaşık tamamı muhafaza karakterli ormanlar olup, bu nedenle ilimiz ormanlarında orman ürünlerine yönelik üretim yapılmamaktadır.

Tablo B.4. Niğde İli İşletilen Orman Alanlarında Yapılan Üretim Miktarı

	2005 (m³)	2006 (m³)	2007 (m³)	2008 (m³)	2009 (m³)	2010 (m³)	2011 (m³)
Tomruk	86	747	-	169	-	-	-
Maden Direk	-	216	-	39	-	-	-
Sanayi Odunu	185	98	-	4	-	-	-
Kağıtlık Odun	12	4	-	203	-	-	-
Lif-Yonga	-	12	-	-	-	-	-
Yakacak Odun	216	390	-	468	-	-	-

Kaynak: Niğde Orman İşletme Müdürlüğü, 2011

Tablo B.5 İlimizdeki Ormanların Ağaç Türlerine Göre Dağılımı

Ağaç Türleri	Hektar
Kızılçam	2.079
Karaçam	5.005,5
Sedir	15.583
Gökmar	3.883
Meşe	24.196
Ardıç	4.872,5
Toplam	55.619

Kaynak: Niğde Orman İşletme Müdürlüğü, 2011

Tablo B.6. Ormanların İşletme Sınıflarına Göre Dağılımı

KORU ORMANLARI		BALTALIK ORMANLAR		TOPLAM
Verimli	Bozuk	Verimli	Bozuk	
24.260	19.723,5	649,5	10.986	55.619

Kaynak: Niğde Orman İşletme Müdürlüğü, 2011

Orman Alanlarının Mülkiyeti:

İlimiz orman alanlarının yaklaşık tamamı devlet malıdır. Mülkiyeti Maliye Hazinesi adına kayıtlı olup, orman arazisi vasfındadır. Bunun yanında az da olsa özel şahıslar ve kuruluşlar tarafından da ağaçlandırma çalışmaları yapılmaktadır. İlimizde bulunan yeşil kuşak projesi çerçevesinde ağaçlandırma çalışmaları da devam etmektedir.

Orman Varlığının Yararları:

Bütün Dünya da nüfus artışına, tarım ve endüstrideki gelişmelere paralel olarak su tüketimi de artmaktadır. Ormanlar kar ve yağmur biçimindeki yağışı yaprakları, dalları, gövdesi ve kökleri ile tutar. Sellerin ve taşkınların oluşumunu önler böylece yağışı ve akışı zararsız hale getirir ayrıca orman örtüsü yer altı su kaynaklarının yıl boyunca sürekli ve düzenli olarak su sağlamasına katkıda bulunur.

Toprağın sularla yıkanmasına ve rüzgarla taşınmasına erozyon denilmektedir. Ormanların rüzgarın hızını azaltmak ve sürüklenme gücünü zayıflatmak süreti ile toprağı erozyona karşı en iyi biçimde koruyarak yıkanıp taşınmasını önler. Toprak kaymaları, çığlar ve rüzgarlar ile taşınan kum, taş, toprak, moloz vb. materyalle tarım topraklarının örtülmesine ve dolayısı ile verimsizleşmesine engel olur. Ormanlar, yıllık, mevsimlik ve günlük sıcaklıkları düzenler. Toprağın donmasını ve çözülmesini geciktirir. Ayrıca su buharını yoğunlaştırarak yağmur haline dönüşmesine neden olur. Diğer yandan rüzgarların hızını azaltarak toprak ve kar savrulmalarını önler. Rüzgarların hızını ve kurutucu etkilerini azaltır.

İnsanların ormanlık alanlarda eğlenme ve dinlenme eğilimleri fazladır. Günümüzde kentlerdeki nüfus artışı, sanayileşme ve yaşam düzeyinin yükselmesi insanları eğlenme ve dinlenme boş zamanlarını değerlendirme için kırsal alanlara özellikle ormanlık alanlara yöneltmiştir.

Ormanların iklim üzerindeki olumlu etkisi ile yerleşme alanlarının çevresindeki hava kirliliğini ve gürültüyü önlemesi insan sağlığı bakımından büyük önem taşır. Ayrıca ormanların insan beden ve ruh sağlığı üzerinde olumlu etkileri vardır. On gün süre ile ormanlık alanda kalındığında insan kanının oksijenle yenilendiği bilimsel bir bulgudur. Ağaçların ve ormanda bulunan diğer bitkilerin kök, kabuk, yaprak, dal, çiçek ve tohumları çeşitli hastalıkların tedavisi için hazırlanan ilaçlarda hammadde olarak kullanılmaktadır.

Orman Sayılan Alanların Daraltılması:

İlimizde orman kadastro çalışmaları 24 yerleşim yerinde tamamlanmış olup, 4 yerleşim yerinde 6831 sayılı Orman Kanunu gereğince tarla, bağ, bahçe, meyvelik gibi çeşitli tarım alanları ve otlak alanı olarak kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen arazide orman sınırları dışına çıkarılmıştır.

Kaynaklar:

- İl Çevre Durum Raporu 2010
- Orman İşletme Şefliği
- Niğde Üniversitesi
- Meteoroloji Müdürlüğü

B.2.2. Çayır ve Mera:**Tablo B.7.** Niğde İli Çayır ve Mera Alanları

İLÇE ADI	MER'A ARAZİSİ (Hektar)
MERKEZ	152.537
ALTUNHİSAR	11.418
BOR	56.465
ÇAMARDI	53.874
ÇİFTLİK	19.505
ULUKIŞLA	49.950
TOPLAM	343.749

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2011

Meralar genellikle köy ortak malı olarak, ait oldukları köylerin hayvanları tarafından kullanılmaktadır. Geçmiş yıllarda aşırı ve bilinçsiz otlatma nedeniyle meraların ot kapasiteleri çok düşmüş ve bazı yerlerde meralar vasfını kaybetmiştir. 4342 sayılı mera kanunu ile illerde mera birimi kurularak gerek tespit ve tahdit ve gerekse ıslah çalışmalarıyla meraların tekrar hayvan yetiştiriciliğine açılması için çalışmalar yoğun bir şekilde sürdürülmektedir.

B.2.3. Sulak Alanlar:

İlimiz devlet ve halk sulamaları ile ilgili verileri aşağıya çıkarılmıştır.

Tablo B.8. Sulanan Arazi Miktarları

İLÇESİ	DEVLETÇE SULANAN (Ha)	HALKÇA SULANAN (Ha)	TOPLAM SULANAN (Ha)
MERKEZ	19.244	39.077	58.331
ALTUNHİSAR	1.639	2.527	4.166
BOR	12.371	6.652	19.023
ÇAMARDI	6.555	4.284	10.839
ÇİFTLİK	1.076	11.072	12.148
ULUKIŞLA	4.225	5.662	9.887
TOPLAM	45.110	69.274	114.384

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2011

NOT: 1- Sulanabilir Arazi Miktarı	: 209.186 Ha
2- Fiili Olarak Sulanan Arazi Miktarı	: 114.384 Ha

B.2.4. Endemik Bitkiler:

İlimiz sınırları içerisinde rastlanan Bitki Türleri:

Yakın Gelecekte Yüksek Derecede Yok Olma Riski Altında Olanlar:

- pseudo ornata
- thlaspi rosulare
- astragalus victoriae
- asperula cilicica

Yakın Gelecekte Yok Olma Riski Altında Olanlar:

- campanula bluemelii
- dianthus goerkii
- dianthus leucophaeus
- silene fenzlii
- kalidiopsis wagenitzii
- centaurea chrysantha
- aethionema glaucinum
- alyssum trapeziforme
- bornmuellera glabrescens
- thlaspi crassum
- astragalus stridii
- consolida staminosa
- potentilla pulvinaris
- galium aladağhense
- scrophularia scopolii parryi

B.2.5. Fauna ve Endemik Hayvanlar:

Toros kurbağasının (Rana Holtzi) Türkiye’de Yayılışı:

Toros Kurbağası (Rana Holtzi) Dünyada yalnız İlimiz Ulukışla İlçesi sınırları içerisindeki Toros Dağlarında 2560 metre yükseklikteki Karagöl’de yaşamaktadır. Karagöl yaklaşık 60 hektar büyüklükte ve en derin yeri 12 metre olan tektonik bir göldür.

Toros Kurbağası (rana holtzi) Morfolojik özellikleri:

Vücut boyu 7.5 cm kadar olan bu türün derisi yumuşak, ince ve düz nadiren dişilerinde siğiller bulunur. Baş yanlarındaki temporal şeritler barizdir. Erkeklerde iç ses kesesi bulunduğu için bunlar ova kurbağaları gibi ötmezler. Sırt tarafı sarımsı kirli yeşil veya sarımsı pembe olup siyahımsı lekelidir. Bu lekeler arka bacaklar üzerinde de bulunur. Karın tarafı genellikle lekesiz pembemsi, bazen sarımsı nadiren de gri beyazıdır.

Biyolojik-Ekolojik Özellikler- Habitat:

Kenarları çayırılık dağ göllerinde yaşar. Şimdilik Dünya’da bilindiği tek yer Ulukışla Toroslarında 2560 m yükseklikteki Karagöl’dür. Ayrıca bu gölden 100 m daha yüksekteki ve daha küçük olan Çinili Göl’de ender olarak görülmesinin nedeni göl etrafındaki çayırılık kısmın yok oluşudur. Böylece çok sıcak yaz aylarında bile serinliğine doyum olmayan bu yüksek yayla gölünde yaşamını milyonlarca yıldan beri sürdürmektedir.

Üreme:

Mayıs ayı sonundan itibaren Ekim ayına kadar olan yaklaşık 4 aylık bir zaman içinde aktif olan Toros Kurbağası, üreme biyolojisini tamamlamak zorundadır. Bir başka deyişle en fazla 4 aylık bir zaman içinde Toros Kurbağası çiftleşip, yumurta bırakmak ve sezon sonuna kadar da iribaş denilen yavruların kuyruklarını kaybederek küçük kurbağa haline gelmeleri gerekmektedir.

Üreme zamanının kısalığı nedeni ile bir tarafı henüz buzlu olan gölün erimiş kısımlarında zaman zaman 14-16 erkek kurbağanın bir dişiye yumurtlatmak üzere kucakladığı tespit edilmiştir. Böylece çok sayıda kurbağadan oluşan yumakta bırakılacak yumurtaların erkekler tarafından döllenmesi sağlanmış olmaktadır.

Beslenme:

Toros kurbağası yaşadığı Karagöl’ün yüksekliği nedeni ile kısa sürede aktiftir. Bu devrede gölün etrafındaki çayırılık ve bitkili kısımlardaki böcekleri yiyerek beslenirler. Çayırılık alandaki böcekleri bulabilmek için sudan zaman zaman 30-40m uzağa gidebilmektedirler. Göl etrafında yapılan incelemelerde bitki türlerinin çok iyi gelişmiş olduğu kısımlarda diğer bölgelere göre daha fazla kurbağa örneğine rastlanmıştır.

Kaynak: Çevre Durum Raporu, 2010

B.2.6. Milli Parklar, Tabiat Parklar, Tabiat Anıtı ve Tabiatı Koruma Alanları:

İl sınırları içerisinde Aladağlar Milli Parkı bulunmaktadır.

B.3.Toprak:

Agro-ekolojik Bölgelendirme arazinin çevresel özellikleri, potansiyel verim ve arazi uygunluğu benzer olan özelliklere sahip alt alanlara bölünmesini ifade eder. Bir agro-ekolojik bölge iklim, arazi formu, toprak yapısı ve/veya arazi örtüsüne göre belirlenir. Bu kapsamda Niğde ili 4 agro- ekolojik bölgeye ayrılmış ve haritalandırılmıştır. Tablo B.9’da Niğde ilini oluşturan Alt Bölgelerin özellikleri belirtilmektedir.

Merkez ilçe ve Çiftlik ilçelerinde patates tarımı ağırlıklı olarak yapılmaktadır. Sulu tarım arazileri ve mer’a alanlarının fazladır. Çiftlik ilçesi rakım olarak yüksek olmasına rağmen Merkez ilçeye aynı iklim özelliklerini taşımaktadır. Bor ve Altunhisar ilçeleri içiçe olan ilçelerdir. Toprak yapısı, üretim deseni ve mer’a yapısı iki ilçede de aynıdır. İklim özelliği I. Alt Bölgeden daha ılıman ve yıllık yağış miktarı daha azdır. Ulukışla ilçesi Torosların eteğinde yer alır. II.Alt Bölgeye sınır olan kesiminde yağış azlığından kuru tarım tercih edilirken Akdeniz Bölgesine sınır olan kesiminde ise Akdeniz ikliminin etkileri görüldüğünden mikroklima özelliği

taşımaktadır. Çamardı ilçesi dalgalı düzlüklere sahiptir. Su kaynakları boldur. İlin en yüksek rakımlı ilçesidir. Dağcılık turizmi yapılmaktadır. Topraklı verimli fakat Çamardı-Ecemiş Havzası boyunca sınırlı olduğundan tarım alanı kısıtlıdır.

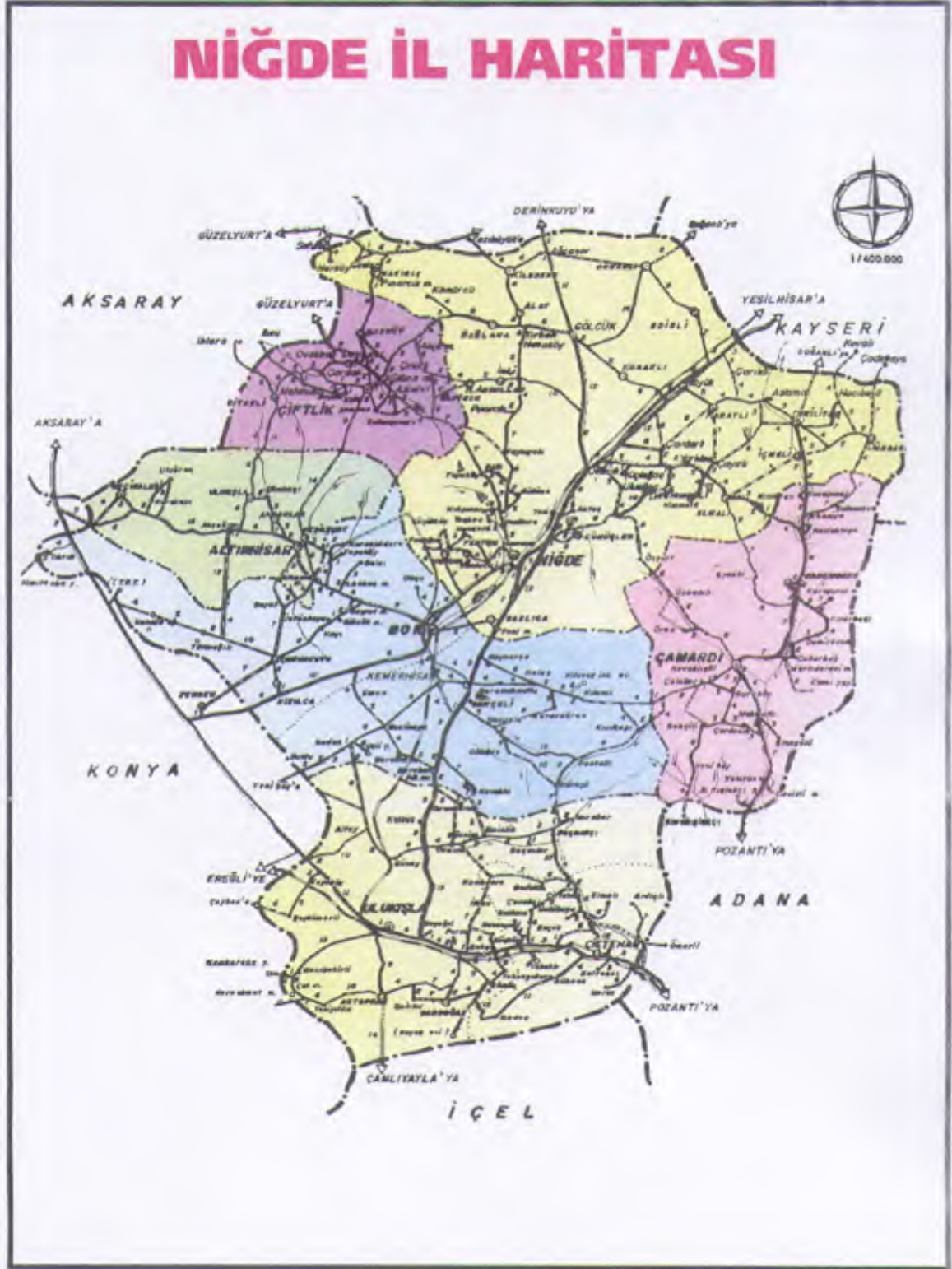
Tablo B.9. Niğde İlinin Agro-ekolojik Alt Bölgeleri

Alt Bölgeler	Alan (Ha)	Şubat	Temmuz	Yıllık Yağış (mm)	Alanın Arazi Kabiliyet Sınıflarına Göre Dağılımı (Ha)				
		Sıcaklık (C°)	Sıcaklık (C°)		I.	II.	III.	IV.	V.-VIII.
I.Alt Bölge	% 40,5				% 8,4	% 19,5	% 7,6	% 5,0	% 59,5
Merkez-Çiftlik	315.293	-7,6/3,9	22,4	<350	26.436	61.558	23.893	15.693	187.713
II.Alt Bölge	% 24,8				% 8,6	% 7,8	% 8,2	% 25,3	% 50,1
Bor- Altunhisar	193.546	-2,7/3,9	24,0	<350	16.570	15.050	15.853	49.008	97.065
III. Alt Bölge	% 19,2				% 1,3	% 6,7	% 4,1	% 5,4	% 82,5
Ulukışla	150.247	-2,7/3,9	22,4	<350	1.957	10.137	6.112	8.144	123.897
IV.Alt Bölge	% 15,5				% 0,6	% 3,5	% 2,7	% 3,3	% 89,9
Çamardı	120.436	-7,6/0,8	20,0	>350	711	4.308	3.203	3.944	108.270
Toplam Alan	779.522				45.674	91.053	49.061	76.789	516.945
Toplam Alana Oranı	% 100				%5,85	%11,7	%6,3	%9,85	%66,3

Kaynak : TKB, 2011

NOT : Bu bölüm Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü verilerinden derlenmiştir.

Niğde il haritası aşağıya çıkarılmıştır.

Harita B.1 Niğde İl Haritası

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2011

B.4. Su Kaynakları:**B.4.1. İçme Suyu Kaynakları ve Barajlar:**

İçme su kaynağı olarak kullanılan baraj mevcut değildir.

B.4.2. Yeraltı Su Kaynakları:

16/4-c havzası; Niğde-Altınhisar havzası olup Bor,Kemerhisar ilçeleri ile Uluören,Karakapı, Akçaören, Fesleğen, Okçu, Çömlekçi, Tepeköy, Balcı, Akbaş, Karanlıkdere, Bayat, Kayı, Sazlıca, Kaynarca, Hallaç, Kılavuz, Havuzlu, Gökbez,Bahçeli kasaba ve köylerini içine almaktadır.

16/4-d havzası; Gümüşler, Aktaş, Güllüce, Ballı, Tepeköy, Yaylayolu, Uluğağaç, Değirmenli, Elmalı, Yarhisar, Çavdarlı, Pınarcık kasaba ve köylerini içine alır.

16/4-b havzası; Çukurkuyu, Emen, Seslikuyu, Badak, Bereket, Cemaller, Zengen, Kızılca kasaba ve köylerini içine alır.

16/5-e havzası; Çiftlik, Asmasız, Şeyhler, Mahmutlu, Çardak, Duvarlı, Ovalıbağ, Sivrihisar ilçe, kasaba ve köylerini içine alır.

16/9-g havzası; Pınarcık, Sultanpınar, Murtaza, Hacıabdullah, Çınarlı, Azatlı kasaba ve köylerini içine alır.

16/9-h havzası; İnli, Bağlama, Hasaköy, Tırhan, Alayköy kasaba ve köylerini içine alır.

16/9-f havzası; Kiledere ile sınırlıdır.

16/9-d havzası; Derinkuyu ve Hüyük'ü içine alır.

16/9-a,-c,-e havzaları; Kömürcü, Kayırlı, Gösterli, Narköy, Sofular, Bekarlar kasaba ve köyleri ile sınırlıdır.

Tablo B.10. Niğde İli Yeraltısuyu Potansiyeli

Niğde İli	Emniyetli olarak çekilebilir su (hm ³ /yıl)	Tahsis edilen su (hm ³ /yıl)	Fiili tüketilen su (hm ³ /yıl)
	136,7	110,1	65,5

Kaynak: DSİ, 2011

Tablo B.11. D.S.İ .Tarafından Yapılan Yeraltı Sulama Çalışmaları

Niğde İlinin sulama kooperatifi sayısı	58 adet
Açılan kuyu sayısı	516 adet

Sulanan arazi alanı	20230 ha
---------------------	----------

Kaynak: DSİ, 2011

B.4.3. Akarsular:

AKARSULAR

Niğde dahilindeki kar suyu havzaları	Alan	Su Potansiyeli
Kızılırmak Havzası	: 609 km ²	32.4 hm ³
Konya Kapalı Havzası	: 5257 km ²	260.7 hm ³
Seyhan Havzası	: 2009 km ²	470.7 hm ³
TOPLAM	7875 km ²	763.8 hm ³

Tablo B.12. Niğde İli Akarsuları

Niğde dahilindeki kar suyu havzaları	Alan	Su potansiyeli
Kızılırmak havzası	609 km ²	32,4 hm ³
Konya kapalı havzası	5257 km ²	260,7 hm ³
Seyhan havzası	2009 km ²	470,7 hm ³
TOPLAM	7875 km ²	763,8 hm ³

Kaynak: DSİ, 2011

YERÜSTÜ SU KAYNAKLARI POTANSİYELİ

Tablo B.13. Yerüstü Suyu (il çıkışı toplam ortalama akım)

Tabakhane deresi	39,7 hm ³ /yıl
Uzandı deresi	4,6 hm ³ /yıl
Ören deresi	4,8 hm ³ /yıl
Ömerli deresi	21,8 hm ³ /yıl
Murtaza suyu	5,7 hm ³ /yıl
Uluağaç deresi	4,9 hm ³ /yıl
Kovalık deresi	4,1 hm ³ /yıl
Melendiz çayı	59,2 hm ³ /yıl
Karapınar deresi	14,1 hm ³ /yıl

Ecemiş çayı	248,6 hm ³ /yıl
Çakıt suyu	222,1 hm ³ /yıl
Diğerleri	134,2 hm ³ /yıl

Kaynak: DSİ, 2011

B.4.4. Göller ve Göletler :

Niğde ili göller bakımından zengin olmamakla beraber oluşum ve gelişimleri birbirinden farklı göllere de sahiptir. Aladağlar ve Bolkar dağları üzerinde buzul aşınması ile oluşmuş sirk gölleri yer almaktadır. Akgöl, Alagöl, Çinigöl, Yedigöl, Karagöl başlıcalarıdır. Hasan dağı göllü dağ üzerinde volkanik krater gölleri yer alırken, Kuzeyde ki Narlı göl ise volkanik çöküntü Nar gölü olarak oluşmuştur. Volkanik menşeli bu göller, göl çanaklarına volkanik kayalardan oluşması nedeni ile acı su karakterindedir. Narlı göl yeraltından sıcak su kaynakları ile beslenmesi nedeni ile mineralce zengin suları acı bir göldür.

Tablo B.14. Niğde İli DSİ Sulama Barajları

Göletin Yeri	Tipi	Kret Kotu (M)	Kret Uzunluğu (M)	Yüksekliği (Talvekten) (M)	Yüksekliği (Temelden) (M)	Dolgu Hacmi (m ³)	Göl Hacmi (m ³)	Sulama Alanı (brüt)	Sulama Alanı (net)	Yağış Alanı (km ²)	Açıldığı Yıl
GEBERE	Toprak Dolgu	1707.50	837.00	13	17.00	200.000	2.400.000	420 ha	340 ha	17,4	1941
GÜMÜŞLER	Toprak Dolgu	1353.60	445.00	25.60	30.60	600.000	4.000.000	414 ha	350 ha	69,2	1968
AKKAYA	Toprak Dolgu	1185.00	617.00	18.00	19.00	426.000	5.700.000	2000ha	1620 ha	484,9	1974
MURTAZA	Kaya Dolgu	1877.00	325.40	39.00	44.00	767.000	7.740.000	1191ha	1008 ha	23,5	1993
ALTUNHISAR	Homojen Dolgu	1216.00	198.00	25.50	31.50	400.000	1.700.000	274 ha	232 ha	145,8	1990
KOYUNLU	Homojen Dolgu	1541.00	526.00	23.00	25.00	374.720	800.000	155 ha	146 ha	14,0	1995
ULUAĞAÇ	Zonlu Toprak Dolgu	1483.50	347.00	40.50	51.00	1.170.000	4.940.000	752 ha	636 ha	55	2004
POSTALLI	Zonlu Toprak Dolgu	1488.20	296.00	28.40	30.40	610.000	3.300.000	620 ha	583 ha	78,3	2010

Kaynak: DSİ, 2011

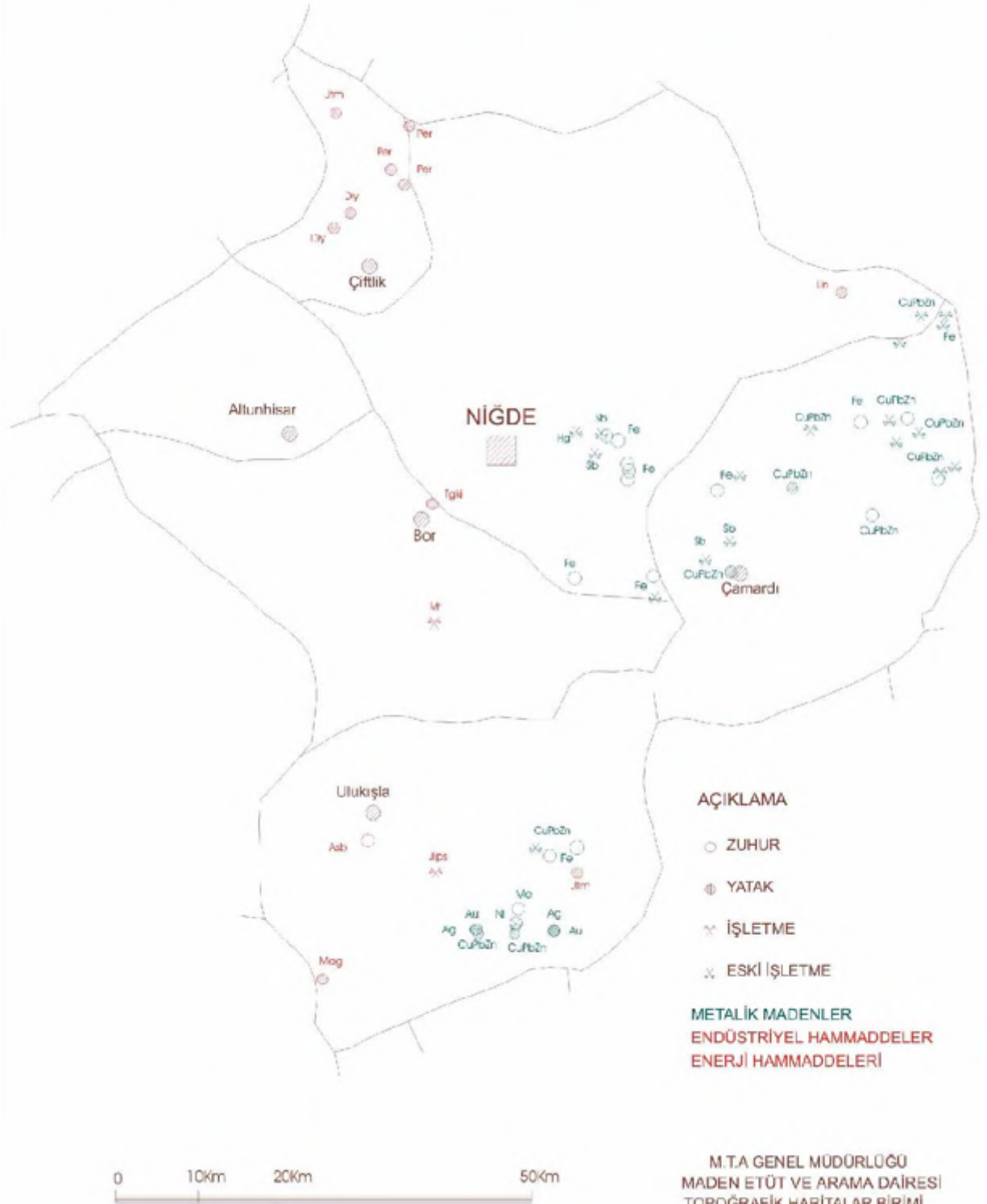
Tablo B.15. Niğde İli DSİ İnşaat Halindeki Sulama Barajları

Göletin Yeri	Tipi	Kret Kotu (M)	Kret Uzunluğu (M)	Yüksekliği (Talvekten) (M)	Yüksekliği (Temelden) (M)	Dolgu Hacmi (m ³)	Göl Hacmi (m ³)	Sulama Alanı (brüt)	Sulama Alanı (net)	Yağış Alanı (km ²)	Açıldığı Yıl
YEŞİLBURÇ	Kaya Dolgu	1397.00	236.60	35.50	40.50	500.000	1.817.84	600 ha	564 ha	51.0	-
DARBOĞAZ	Kil Zonlu Kaya Zonlu	1575.00	458.00	35.00	43.00	740.000	1.100.000	196ha	184ha	21,50	-

Kaynak: DSİ, 2011**B.5. Mineral Kaynaklar:****B.5.1.Sanayi Madenleri:**

İl Genelinde endüstriyel hammadde olarak Tuğla toprağı, kum, çakıl, taş ocakları, mermer, kalsit, kuvars, pomza, dolomit, perlit, Kaolin, kireçtaşı, Alçıtaşı, kil, çimento hammaddeleri bulunmaktadır.

NİĞDE İLİ MADEN HARİTASI

Harita B.2. Niğde İli Maden Haritası

Kaynak: www.gap.gov.tr

HASANDAĞ-MELENDİZDAĞ VOLKANİZMASI ve ÜRÜNLERİ

ÖZ: Alpin Orojenezi'nin oluşum etkisiyle meydana gelen kırık tektoniği, derinlerdeki bazik magmanın yeryüzüne çıkmasına neden olmuştur. Aktif bir fay olan Tuz Gölü-Ecemiş Fayına paralel uzanan Keçibuyduran-Melendiz Fayı, birinci dönemde yer alan volkanizmayı gerçekleştirmiştir. Kuvaterner'de doğu-batı doğrultulu sıkışma rejimi altında Hasandağ açılma çatlağı oluşmuş ve volkanizma ürünleri çevreye yayılmıştır. Buradaki volkanizma ,bazaltik-andezitik ve andezitik bileşimle başlamış, ikinci döneminde yine andezitik lavlarla devam ederek ignimbirit bileşimli malzeme ile son bulmuştur. Üçüncü dönem, bazaltik lav akıntıları ile başlamış, asitik karakterli proklastik erüpsiyonlar ile durmuştur. Dördüncü dönemde ise, Ovalıbağ yöresinde ortaç karakterli andezitik lavlar, Alt Kuvaterner'de de Hasandağ volkanizması riyoitik ürünlerle başlayıp bazik-andezitik lavlarla devam etmiştir.

Söz konusu bu volkanizmanın ekonomik olan ürünleri pomza, perlit, diatomit ve kaolenden oluşmaktadır. Hasandağ-Melendizdağ ve Ecemiş Fay Kuşağı üzerinde yer alan Erciyes Dağı civarında irili ufaklı çok sayıda pomza yatakları mevcut olup, bunların en büyüğü, 1 mil.ton görünür+muhtemel rezervli Kitreli Pomza yatağı'dır. Buradaki pomzanın yoğunluğu $0,7\text{gr/cm}^3$ olup, içerdiği fenokristal ve opak mineralleri miktarlarına göre, kaliteli pomza özelliğindedir.

Perlit, magmanın çok çabuk soğuması ve sulu ortamla teması sonucu yuvarlak, konsantrik, konkav halkalar şeklinde oluşmuş, içerisinde %3-4 oranında su ihtiva eden bir riyoitik camıdır. Büyük, Küçük Göllüdağ, Kabak Tepe ve Bozdağ eteklerinde, 350 mil.tonluk jeolojik rezervi olan perlitin yoğunluğu $2-2,2\text{gr/cm}^3$, $n=1,488-1,506$ arasında ışık kırma indisi, ergime noktası $1250-1350^\circ\text{C}$ ve genleşme ısısı $750-900^\circ\text{C}$ gibi özelliklere sahiptir.

Diatomit, diatom adı verilen silisli alglerin fosilleşmiş kavkılarından oluşmuş bir çökeldir. Hasandağ kül formasyonunun üst seviyelerinde, Çiftlik İlçesine bağlı Bozköy, Divarlı, Ovalıbağ köyleri arasında, kil, kum ve tüflerle ardalanmalı olarak mostralar vermektedir. Toplam rezervi 615.000 ton civarındadır. Diatomitler ağırlığının 3 katı sıvı emme özelliğine sahiptir. Yoğunluğu $0,14-0,40\text{gr/cm}^3$, sertliği 1,5 ve HF hariç asitlerden etkilenmemekte ve 750°C de nemini atmaktadır. 63 mikrona öğütülerek içerisindeki Demir, FeCl_2 olarak atılabilmekte ve yapılan kimyasal analiz sonuçlarına göre; %86,6 SiO_2 , %4,1 Al_2O_3 , %1 Fe_2O_3 , %1,7 CaO ve %4 MgO den oluşan değerler içermektedir.

Kaolen, Koyunlu kasabası, Fesleğen Yayla'da, Keçibuyduran-Melendiz volkanitlerinin alt seviyelerindeki vitrik tuf, tüfbreşleri ve üst seviyelerdeki andezitik-bazaltlardan oluşan birim içerisinde yataklanmıştır. Yapılan XRD ve SEM analizleri ile kaolen yanında opal-ct, illit, kükürt ve alunitleşme belirlenmiştir. Bu minerallerin varlığı kaolenin volkanizma ürünlerinin alterasyonu sonucu oluştuğuna işaret etmektedir.

1.GİRİŞ

İnşaat sektöründe geleneksel ağır inşaat malzemelerinin kullanımı giderek azalmakta, buna karşın hafif yapı malzemelerine olan talep giderek artmaktadır. Niğde ve yöresinde Hasandağ-Melendizdağ volkanitlerine bağlum olarak oluşmuş

pomza,perlit,diyatomit,ve kaolen gibi endüstriyel hammaddeler oldukça büyük rezervlere sahiptir.Bu rezervlerin, jeolojik,minerolojik ve ekonomik açıdan incelenmesi ve böylece milli ekonomimize potansiyel katkının sağlanması amaçlanmıştır.

Bölgede geçmiş yıllar içerisinde Kamu ve özel sektöre ait yer bilimciler tarafından harita alımı, volkan jeolojisi, bölgenin morfolojisi, jeokimyasal ve bölgenin tektonizması üzerine çok sayıda çalışmalar yürütülmüştür. Bu çalışmalarla bölgenin jeolojisine,volkanizmanın oluşum mekanizmasına ve volkanizmanın yaşı ile ilgili sorulara açıklık getirilmiştir.

2.GENEL JEOLJİ

Orta Anadolu'da, Konya ile Kayseri arasındaki bölgede oluşan Genç Tersiyer-Kuvaterner yaşlı volkanizma geniş bir alanda faaliyet göstermiş ve volkanik koniler, kraterler, lav akıntıları,volkanik tüf-agromeralar vs.,GD-KD doğrultusunda uzanan bir kuşak oluşturmaktadır.

Bölgenin jeolojik yapısı (4,5,6,7,) tarafından ayrıntılı olarak incelenmiştir.Bu araştırmacılara göre tersiyer-kuvaterner görsel ortamda yöredeki pliosen -kuvaterner yaşlı volkanik Faaliyet ignimbirit püskürmesiyle başlamış bunu kül –lapilli-tüf veaglomeralar izlemiştir. Daha sonra ,andezit-bazalt, riyodasit lavlarının ve olivinli bazaltların akışı ile volkanik faaliyet sona ermiştir. Bu Neojen kuvaterner volkanizmasının, arap-afrika levhası ile anadolu levhası arasındaki kıta-kıta çarpışması sonucu meydana geldiği bütün yer bilimcilerin ortak görüşüdür.

İnceleme alanındaki en yaşlı birimler tüf, tüf breşi ve aglomeralardan meydana gelmiştir. Melendiz dağı tüfütlerinin yaşını (8) diğer birimlerle olan ilişkileri dikkata alarak Genç miyosen olarak verilmiştir.Bunun üzerinde (4) tarafından adlandırılan Melendizdağ andezitleri yer almaktadır. Bunların yaşı ise Üst Miyosen –Alt Pliosen olabileceği düşünülmektedir. Bölgenin stratigrafik istifi “Selime Tüfiti”olarak adlandırılan beyaz,pembemsi rengindeki peribacalarla,Selime köyü civarında devam etmektedir. (5 ve 9) bu tüfler içerisinde bazalt, spilit, obsidiyen ve andezit parçaları belirlenmiştir. Gelver köyü civarında mostra veren “ Gelveri ignimbiritleri” ile devam eden seri, yaklaşık 50 metre kalınlığında dazitik bileşimlidir. Bölgenin topoğrafik yapısı içerisinde karakteristik masalar oluşturan “Kızılkaya ignimbiritleri,genel olarak beyaz ve açık gri görünümlü olup, riyodazit ile andezik bileşimlidir. Bunların yaşı (8) alt pliosen olarak belirlemiştir.”Kızılkaya ignimbiritleri üzerine uyumlu olarak yerleşmiş olan birim aglomera, kumtaşı, kıltaşı ve tüfitlerden oluşmaktadır. Bu birimin kalınlığı (4) yaklaşık 40 m. olarak vermiştir. (4 ve 11), göl ortamında teşekkül eden birimler işle volkanizma ürünü olan tüf, tüfit, pomza parçalarından oluşan ardalanmalı istifi “Hasandağı Kül Formasyonu”olarak adlandırılmışlardır. Hasandağ kül formasyonu ile Selime tüfleri üzerinde yer alan, genellikle asitik karakterli volkanizma ürünlerine ise, (12),”Göllüdağ Kül Akıntı Tüfleri”adını vermiştir.Tüf, tüfit, perlit, takit ve andezitten oluşan bu birim Göllüdağ civarında yayılım göstermektedir. İnceleme alanında meydana gelen son volkanizma ürünü, geniş bir alanda yayılım gösteren, arazide makroskobik olarak siyah dış görünümü,çok sert ve ince taneli görünümleri ile kolayca tanınan andezit ve bazaltlardan oluşmaktadır.Bu birimlerin dışında,(5 ve 8), tabanları 500-700 m.çapında, derinlikleri 50-100 m. arasında değişen daire ve elips şeklinde bazaltik curuf konileri, volkan bombaları, kül, lapilli ve bazaltik curuflardan meydana gelmiş genç birimleri belirlemişlerdir.

Orta Anadolu'da faaliyet gösteren, Tersiyer ve Kuvarterner yaşlı volkanizma özetle şu şekilde açıklamışlardır.(9, 10 ve 12) Orta Anadolu'daki Tersiyeler volkanizma Beekman (1966), Batum (1978), Şengör ve Yılmaz (1983) tarafından belirlenen meta gabro ve grananodiyoritlerden oluşan temel kayalar üzerine yerleşmiştir. Volkanizmanın ilk ürünleri, Üst Miyosen'de şiddetli patlamalarla geniş bir aln yayılan dasitik tüfler ve bu malzemenin bir kısmı, karasal ortam şartlarında gelişen yerel küçük göllerde çökelmiştir. Daha sonra volkanizma yeniden şiddetlenmiş ve ignimbiritleri oluşturmuştur. Üst Miyosen sonlarına doğru bu asitlik volkanizma ortaç karaktere dönüşerek, andezitik lav ve aglomeraları meydana getirmiştir. Alt Pliosen'den itibaren volkanizma, obsidiyen akıntıları, ignimbiritlerle tekrar etkili olmuş, Üst Pliosen sonlarında ise, bazik özellik kazanarak, bazik lav akıntıları ve curuf konileri oluşmuştur. Alt Kuvaterner'de yeniden şiddetli asitik volkanizma egemen olmuş, tüfler ve volkanik küller etrafa yayılmıştır. Daha sonra tekrar bazik volkanizma ürünü olan bazaltik lavlar geniş alanlara yayılmıştır. Kuvaterner sonlarında volkanizma yeniden asitik bir karakter kazanarak domsal yapılar gelişmiş ve volkanik küller, obsidiyen akıntıları, perlit ve iryolitik lavlar ile bazaltik curufların oluşmasıyla volkanik evrim tamamlanmıştır.

TEKTONİZMA

Orta Anadolu'nun tektonizması üzerine araştırmalar yapan (6,7,9,10 ve 12), Paleosen öncesinde eski bir okyanus ve kuzeye dalımlı bir yitim zonunun bulunduğu, bu devrin sonlarına doğru sözkonusu okyanusun kapanmaya başlayarak, Arap-Afirka Levhası ile Anadolu Levhası arasında bir kıta-kıta çarpışmasının olduğunu belirtmişlerdir. Aynı araştırmacılar, kıta-kıta çarpışması sonucunda, şıkışmaya bağlı olarak gelişen tansiyon çatlaklarından yeryüzüne ulaşan volkanik ürünler, bir zamanlar mevcut olan yitim zonundaki dalan okyanus kabuğunun üst manto içerisinde tüketilmesinden sonra meydana geldiğini vurulamışlardır. Bu nedenle tipik alkale, kalkalkale ve toleyitlik nitelikli volkaniklerin kimyasal özelliklerine uymamakta yani kendilerine özgü değişik özellikler taşınmaktadır. Okyanus kabuğu, kıta kabuğu ve üst manto köken özelliklerini birlikte bulunduran Orta Anadolu Senozoik Volkanitleri, çarpışma sonrası tektonizmaya ilişkili görülen magma karmaşığına tipik bir örnek sergilemektedir.

3. EKONOMİK JEOLJİ

3.1. Pomza

Hasandağ ve Melendizdağ civarında çok sayıda pomza zuhur ve yatakları bulunmaktadır. Bunların en önemlileri, Altunhisar-Aksaray oylu üzerindeki işletme, Kitreli Köyü pomza yatağı ve Göllüdağ pomza yataklarıdır.

3.1.1. Altunhisar Pomza Yatağı

Altunhisar-Aksaray yolu üzerinde yer alan pomza yatağından bu güne kadar 74 000 m³'lük pomza çıkarılmıştır. Andezit ve tuf kantağında bulunan pomzalar çakıl büyüklüğünde olup, seviyelerle doğru tane boyları küçülmektedir. 4-5 cm. boyutlarındaki orta irilikteki pomza seveleri yaklaşık 5-6 m kalınlıklara ulaşmaktadır. Mikroskop altında, camsı hamur içerisinde, gaz boşlukları ve az miktarda fenokristaller olarak, biyotik, plajiolklas, amfibol, kuvars ve opak mineralleri bulunmaktadır. Bazı

numunelerde fenokristal miktarda (biyotit, fazla, anfibol, plajioklas, kuvars ve piirt daha az) artış gözlenmektedir.

3.1.2. Kitreli Köyü Pomza Yatağı:

İnceleme alalarındaki en büyük pomza yatağı olup, üst seviyelerde andezitler yer almakta, pomza ise, tüf seviyeleri ile ardalanmalı tabakalar oluşmaktadır. Alt seviyelerde 50-60 cm boyutlarında, üst seviyelerde ise 2-20 cm arasında değişen pomzalı seviyeler bulunmaktadır. Daha üst seviyelerde, küçük taneli pomza çakıllarından oluşan ve aralarında ince tüf ve silt bantlarının bulunduğu seviyeler yer almaktadır.

Şah Madencilik İşletmesi'nden derlenen numuneler oldukça fazla miktarda gaz boşlukları içermekte, mikroskop altında ise, tamamen camdan oluşa bir hamur içerisinde çok az miktarda kuvars, feldspat (plajioklas), biyotik, amfibol ve opak minerallerinden oluşan feno kristaller gözlenmektedir.

Buradaki pomzanın kalitesi, içerisindeki fenokristallerin ve sülfürlü cevherlerin, genellikle piritlerin miktarına göre sınıflandırmakla mümkün görülmektedir.

3.1.3. Göllüdağ Pomza yatağı

Göllüdağ volkanitlerine ait pomza yatak ve zuhurlarından yaklaşık 144 300 m³'lük işletme yapılmıştır. Buradaki yatak ve zuhurlardan yaklaşık 6 m kalınlığında tüfler, yaklaşık 5 m kalınlığındaki pomzanın alt seviyelerinde ise, 2 m kalınlığında piroklastik malzemeler bulunmaktadır.

Makroskopik olarak çok fazla miktarda gaz boşlukları içeren göllüdağ pomzası, mikroskop altında, tamamen camsı hamurdan oluşmakta, içerisinde çok az miktarda, kuvars, plajioklas, biyotit, piroksen, amfibol ve opak mineraller içermektedir.

Niğde Yöresi pomza yatak ve zuhurlardan derlenen pomzaların kimyasal analiz değerleri ile diğer teknik özellikleri aşağıdaki Tablo B.16'da sunulmuştur.

Tablo B.16. Niğde Yöresi Pomza Yataklarının Kimyasal Analiz Değerleri /(1).

Kimyasal ve Fiziksel Özellikler	% Değerler
SiO ₂	65-72
TiO ₂	0.20-0.30
Na ₂ O	2.5-4
Al ₂ O ₂	13-14
CAO	1-2
K ₂ O	3-4
Fe ₂ O ₂	2-4
MgO	1-2.7
A.Za	3.8-4
İncelik Modülü	5.58
Tane Sınıfları	İri agrene 4/16
İnce Madde Oranı (%)	3.4
Klorür Miktarı	0.05'den küçük
Sülfat Miktarı	0.1'den küçük

Organik Madde	Yok
Kızdırma Kaybı	5.27

Kaynak: Niğde Valiliği

3.2. Perlit:

Perlit, Almanca inci anlamında olup, inci taneli görünümlü çok sayıda konsantrik yarıklar içeren, riyolitik camdır. Riyolitik camlar, içerdikleri su miktarına göre çeşitli isim almışlardır. Perlitin kafes yapısındaki su oranı ortalama %3.85 olarak belirlenmiş olup bunun çok az bir kısmı serbest, diğer bölüm ise molekül er halledir. Volkanik cam, (14)'a göre, genel petrografik anlamda, mikroskopik ölçüdeki kristaller topluluğu olup, cam içerisindeki fenokristalleri miktar %50 ve altında olursa sferolitik dokuya sahip “vitrofir” olarak adlandırılmaktadır. Söz konusu volkanik camlar, içerisindeki su miktarının ve püskürme zamanının değişik olmasından farklı özellikler göstermektedir. Bunlar; Taneli perlit, pomza perlit, konsantrik yapıli perlit, lifli perlit, fenokristalli perlit ve kum halindeki perlit.

Perlit, asitik karakterli, viskozitesi yüksek magmanın yüzeye çıktığında atmosferle teması sonucu aniden soğuması ve katılaşması sonucu son şeklini alır. Bu esnada, yüzeyden derinlere doğru inen birtakım kılcal çatlaklar ve yarıklar, çok ani soğumalar sonucunda ise büzülmeden dolayı konsantrik konkav halkaları oluşmaktadır. Bu çatlaklar ve yarıklara atmosfer, deniz, göl vs. suları nüfuz ederek perlitin bünyesine yerleşmektedir. (14).

Dünyada üretilen perlitin %25 beton agregası, %35 sıvılarda, %23 filtre sanayide, %9 izolasyonlarda, %4 bahçe ziraatında kullanılmaktadır (15 ve 16).

Niğde yöresinde perlit zuhur ve yatakları, Niğde-Çiftlik ilçesi karayolunun kuzeyinde, Kömürcü-Kayırılı Köyleri arasında kalan Büyük ve Küçük Göllüdağ, Kayışkıran ve Bozdağ civarında yer almaktadır. (17) bölgedeki perlit rezervi jeolojik rezerv olarak hesaplanmış ve 350 milyon ton olarak açıklanmıştır.

(4 ve 5)'e göre, Kuvaterner başından itibaren faaliyete geçen Büyük Göllüdağ ve diğer küçük tali volkanik kraterlerden çıkan ürünler, gölsel ortamda Hasandağ külleri üzerinde çökelmiştir. Yapılan arazi çalışmalarında, bu birimler içerisinde yer alan içerisinde yer alan kül, tüf, pomza ve piroklastik çökellerin tabakalı yapılarda olması, dağılımında derecelenme göstermeleri ve bilhassa Hasandağ kül çökellerinin üst seviyelerinde tatlı su kalkerlerine rastlanması, bize çökellerin oluşum ortasının gölsel nitelikte taşıdığı izlenimini vermektedir.

Yapılan nakroskopik incelemeler sonucu perlitin, gri ve sarımsı-pembe renk tonlarında oldukları, inci yapısında ve parlaklığında genel olarak kırılğan, çakı ile kazındığında ince taneleri şeklinde ufalandıkları gözlenmiştir. Perlit istifleri genellikle taban sevipleri içerisinde obsidiyen parçaları içermektedir. İnceleme altındaki perlit tralit, andezit ve riyolitlerle birlikte bulunmaktadır.

Mikroskop altında, genellikle volkanik candam oluşan bir hamur içerisinde mikrolitle ve feno kristallerin bulunduğu, vitrofrik doku hakimdir. Ayrıca, perlitik doku, sferolitik doku, akma dokusu oldukça yaygın olarak izlenmektedir. Volkanik cam içerisinde zeolit, feldspat gibi kristalin mikrolitlerin yönlenmesiyle akma doku oluşan

feno kristaller %30-50 oranında değişmekte, yer yer sferolitik doku gösteren silis topluluklarına ve öz şekilli kuvars kristallerine de rastlanmaktadır. Perlitlerin kimyasal analiz değerleri aşağıdaki Tabloda sunulmuştur.

Tablo B.17. Perlit Numunelerine Ait Kimyasal Analiz Değerleri (2).

(K-1: Kırankaya Sırtı, K-2-3: Kayışkıran T., K-4: Bozdağ).

Numune No	SiO ₂ %	Al ₂ O ₃ %	Fe ₂ O ₃ %	CaO %	K ₂ O %	TiO ₂ %	MgO %	Na ₂ O %	SO ₃ %	% a.Za. (350C)	%A.Za. (1100C)
K-1	72.5	13.0	1.75	0.65	4.30	0.06	Eser	3.54	0.46	2.71	3.39
K-2	71.7	13.4	1.20	0.60	4.30	0.05	Eser	3.68	0.20	2.72	3.47
K-3	72.6	13.15	1.20	0.65	4.40	0.05	Eser	3.52	Yok	2.90	3.47
K-4	71.0	13.85	1.00	1.00	4.45	0.02	0.25	4.16	0.48	2.10	2.92

Kaynak: Niğde Valiliği, 2011

3.3. Diyatomit

Niğde yöresi diyatomit yatakları Çiftlik ilçesine bağlı Bozköy, Divarlı ve Ovalıbağ köyleri arasında, Erenler Tepe Orta Tepe ve Çapın Mevkii'nin güneyinde mostra vermektedir. Hasandağı Kül Formasyonunun üst seviyelerinde sedimanter yataklanma özelliği gösteren kil, kum ve tüflerle olarak merccekler şeklinde diyatomit çökelleri yer almaktadır.

Diyomit saf halde olmayıp, yer yer diyatomitli kil, diyatomitli silt ve diyatomitli tuf özelliklerinde bulunmaktadır. Genellikle merccekler şeklinde yataklanmış diyatomitler D-B doğrultusunda uzanmakta ve K-G yönünde kalılaşmaktadır. (19) yaptığı sondajlı çalışmalarda, diyatomit yataklarının yer yer 6 m'ye varan tabakalar ve bunların üzerindeki örtü tabakasının kalınlığını 615 000 ton diyatomit rezervi belirlemiştir.

Diyatomit mostralardan derlenen numunelerden tane preparatları yapılarak, polarizan mikroskop altında incelenmiş ve bunun sonucunda çok az diyatomit kavkılarının rastlanmıştır.

3.3.1 Diyatomitin Fiziksel ve Kimyasal Özellikleri

İnceleme alanlarından derlenen numunelerin önce filtre yardımcı maddesine yönelik teknolojik incelemeleri sonucu Ovalıbağ'dan alınan 1 Nolu numune, seyreltik asitte reaksiyon veremekte suda dağılarak plastik bir çamur oluşturmaktadır. Ayrıca 1150 °C'de kiremit renginde pişmekte ve 1300 °C 'de kahverenginde erimektedir. Aynı numunenin DTA Analizinde az miktarda kaolen belirlemiştir.

Bozköy'den derlenen diyatomit numuneler seyreltik asite karşı reaksiyon vermemekte, suda elle güç dağılan plastik az kumlu plastik çamur oluşturmaktadır. Numune, 1150 °C'de açık pembe renkte pişmekte, 1300 °C'de haki renkte erime göstermiştir. Aynı şekilde DTA Analizinde kaolin belirlemiştir. (2) İnceleme alanına ait diyatomitlerin kimyasal analiz sonuçları Tablo B.18'de sunulmuştur.

Tablo B.18. Diyatomitlerin Kimyasal Analiz Değerleri (2).

Numune No.	SiO ₂ %	Fe ₂ O ₃ %	Al ₂ O ₃ %	TiO ₂ %	CaO %	MgO %	Na ₂ O %	K ₂ O %	A.Za. %
Ov1b.1	69.74	4.75	12.91	0.69	1.84	1.05	1.28	1.25	5.84
Ov1b.2	60.96	6.38	16.66	0.81	3.00	1.93	1.46	1.59	6.62

Ov1b.3	69.98	2.47	13.81	0.1	0.89	0.46	1.87	4.80	5.45
Ov1b.4	69.38	4.07	13.75	0.61	0.64	1.07	1.06	1.20	6.64
Bozk.1	76.44	1.84	9.80	0.38	1.59	0.71	0.99	1.44	6.17
Bozk.2	75.29	2.31	10.65	0.39	1.13	0.62	1.30	2.06	5.86
Bozk.3	75.73	2.63	9.80	0.35	1.21	0.66	1.12	1.95	5.79

Kaynak: Niğde Valiliği, 2011

3.4. Kaolin

Aksaray-Niğde-Kayseri il hudutları içerisinde, Hasandağı, Melendizdağ ve Erciyes volkanizmasına bağlı olarak oluşan çok sayıda irili ufaklı kaolin yatak ve zuhurları bulunmaktadır. Bütün bu yataklar temsil eden Niğde ili, Koyunlu kasabasının yakın kuzeybatısında bulunan Fesleğen Yayla kaolin yatağı incelenmesi konusu olarak seçilmiştir.(3)

Bölgenin jeolojik yapısı ve volkanizma hakkında önceki bölümlerde verilen açıklamalar, burası için de geçerlidir. Söz konusu yatağın altında, (17)'ya göre Üst Miyosen yaşlı Melendizdağ vitrik tüfleri, üstte ise, andezitik bazaltlar yer almaktadır. Kaolinleşme genel olarak vitrik tüflerin içerisinde, kısmen de andezitik bazaltların dokanaklarında gözlenmektedir.

Çalışma alanlardan derlenen kaolin numunelerinden ince kesitler hazırlanarak, polarizan mikroskop altına inceleniş, ayrıca aynı numunelerin X-Ray, XRF, SEM, ve DTA analizleri yapılarak kaolinin teknik özellikler belirlenmiştir. Buna göre; Mikroskop altında, mikrolitik porfirik, yer yer porfirik ve fluidal strüktüre sahip andezitik-bazalt numunelerinde ani soğumadan dolayı oluşan gaz boşlukları ile yer yer veziküler doku gözlenmiştir. Kayacı oluşturan esas minerallerden oligoklas-andesin bileşimli plajioklaslar mikrolitleir ve bazen iri taneli fenokristaller, diyopsit, çok az amfibol ve biyotit minerallerinin yanında eser olarak apatit, zirkon, opak mineraller ve kuvars fenokristallerine de rastlanmaktadır.

Kaolinler üzerinde yapılan X-Ray, SEM ve DTA Analizlerinde yanında opalct, ilit ve hidrotermal ürünleri olan kükürt ve alünişleme belirlenmiştir. Aynı numuneler kimyasal analiz değerleri; SiO₂ % 58,65-85.50, Al₂O₃ % 3.87-23.20, Fe % 1-10.6 arasında değişmektedir. Burada SiO₂ değerlerinin yüksek olması muhtemelen diğer volkanik ürünlerin kontaminasyonundan kaynaklanmaktadır. MgO ve Fe₂O₃ değerleri ise kaolinleşme esnasındaki alterasyonuna bağlı olduğu tahmin edilmektedir.

Vitrik tüflerin alterasyonu sonucu oluşan kaolin rezerv bakımından büyük bir yayılım sunmakta rezerv tespiti için ayrıntılı jeolojik etütler devam etmektedir. Yapılan incelemeler sonucunda tespit edilen mevcut kaolin, çimento ve kil-seramik sanayide kullanabilir kalitede olduğu belirlenmiştir.(3)

3.5. Alçı Taşı

Alçıtaşı kimyasal bileşimi kalsiyum sülfat olan bir mineraldir. Bileşiminde iki molekül kristal suyu bulunan türüne jips denir. Alçıtaşı tabiatta 6 şekilde bulunur. Bunlar Anhidrit, Bassanit, Jips, Albatr, İpek jipsi ve selenittir. Doğal anhidrit susuz kalsiyum sülfattır. Doğada genellikle alçıtaşı ile birlikte yataklandığı görülür. İlimizde

ekonomik olarak Ulukışla Kasabasında Kabaktepe mevki ve Ardıç tepe mevkiinde alçıtaşı üretimi yapılmakta ve inşaat sektöründe kullanılmaktadır.

4-SONUÇ

Bölgede yer alan pomza, perlit, diyatomit ve kaolin Miosen-Kuvaterner zaman aralığında bölgede faal olan Hasandağ-Melendizdağ'nın volkanizma ürünüdür. Ancak bunlardan diyatomit ve kaolin söz konusu volkanizmanın etkisi sonucu oluşan ürünlerdir.

Pomza ve perlit rezerv bakımından oldukça zengin olup, diyatomit ve kaolin rezervleri çok sınırlıdır. Rezervlerin eksiksiz belirlenmesi için bölgede ayrıntılı jeolojik ve sentetik etütlerinin yapılması gerekmektedir.

Pomza üzerinde yapılan incelemeler sonucunda, 0.7 gr/cm³ yoğunluk, 6-6.5 sretlik ve ortalama %72 SiO₂ değerler belirlenmiş olup bu değerler nedeniyle hemen her sektörde kullanılabilir özelliktedir. Ayrıca pomza içerisinde bulunan fenokristaller ve poak minerallerin miktarı, pomza kalitesini belirtmektedir.

Perlit Bölgede bulunan perlitler genel olarak ekonomik değeri düşük, pasif vitrofir perlit özelliğindedir. Kayışkıran ve Kırakaya perlitleri kaliteli perlit özelliklerine sahip olup, afif yalıtım beton agregası, filitre yardımcı maddesi yalıtımı olarak kullanılabilir özelliklere sahiptir.

Diyatomitler saf olmayıp, şiltli killi, tuf içeriklidir. Yapılan inceleme ve analiz depğerlerinin yorumlanması sonucunda filitre hammaddesi olarak kullanılacağı, ancak inşaat sektöründe hafif yapı malzemesi olarak değerlendirileceği anlaşılmıştır.

Kaolen Çalışma bölgede çok geniş bir yayılım sunan “Melendizdağ Vitrik Tüflerin” aletrasyonu sonucu oluşmuş ve rezerv bakımından da oldukça büyük yayılım sunmaktadır. Yapılacak ayrıntılı jeolojik etütlerle, daha büyük yatak ve zuhurların bulunması mümkün gözükmemektedir. Kaolin, çimento ve kil sanayiinde kullanılabilir özelliklere sahiptir.

B.5.2. Metalik Madenler:

Alkoyağı Dere Bakır Cevherleşmesi:

Alihoca köyünün 250 m batısındaki Alkoyağı derenin kuzey yamacında yer alır. Cevherleşme serpantin-mikrogabro kantağında ince damarcıklar şeklindedir. Cevher damarlarının kalınlıkları 1-15 cm arasında değişir. Katrancı köyünün 1,5 km batısında Karaboyalı dere yamacında Alkoyağı dere cevherleşmenin benzeri Cu minareleşme vardır. Yalnız burada nabit Cu oluşumları dana yaygındır. Nabit Cu tanalarının büyüklükleri karakteristik olup, bazılarının boyları 2 cm'yi geçer. Cevherleşme Alkoyağı derede olduğu gibi Ali hoca ofiyolit kompleksi içinde yer almakta olup, cevherleşmeyi ofiyolitik kayaları keserek yüzeyleyen kuvars porfil dayakları sağlamaktadır. Serpantin-kuvars porfil kantağında Cu minerali (Özellikle Cu)artar.

Armutbeli Siderit-Götüt Yatağı:

Armutbeli demir yatağı Çamardı ilçesinin batı-güneybatısında yer almakta olup Çamardı'na atabilize bir yolla bağlanmaktadır. Cevherleşme Aşıgediği Formasyonu ile bunun üzerine gelen Çamardı Formasyonunun geçiş zonunda bulunmaktadır.(Oygür ve diğ. 1984)

Armutlutepe Antimuan Cevherleşmesi:

Armutlu tepe'nin batı yamacında yer alan cevherleşme antimuan mineralinden oluşmaktadır. Cevherle birlikte az miktarda zinober, pirit, arsenopirit, afalerit, metasinabarit, kovellin ve aitmuan-oksite, gang minerali olarak kuvars ve kalsite raslanmıştır. Cevher 3 büyük galeriden ve birkaç kısa açık işletme ile yarmadan çıkarılmıştır.Rezerv:12 350 ton olup geçmiş yıllarda işletilmiştir.Tenör %4-30 Sb. Kuvars damar ve merceklerde görülen cevherleşme, Gümüşler Formasyonu içinde yer alır.(Yalçın, 1997).

Armutlu tepe Hematit Cevherleşmesi:

Gümüşler civarında olan Armutlu tepe hematit cevherleşmesi kontakt metazomatik olarak oluşmuştur.(Henden, 1974).

Aşılık tepe Hematit Cevherleşme:

Aşılık tepe civarında küçük bir cevherleşmeden oluşmuş olup işletmeye açılmamıştır.

Boztepe Sırtı Hematit Cevherleşmesi:

Boz tepe sırtının kuzey yamacında görülen cevherleşme, Aşıgediği Formasyonu'nun mermerleri içerisinde görülür. Mermerler içerisinde düzensiz damarlar şeklinde yerleşen cevherleşmelerin boyutları değişkendir.

Büyükardıç Sırtı Galenit – Pirit ve Kalko Pirit Cevherleşmesi:

Cevherleşme, Büyükardıç Sırtının doğusunda Çamardı Formasyonu'nun içinde yer alır. Mermer ve gnays dokanağında yer alan cevherleşme ince damarlar şeklindedir.

Celaller Kalay Cevherleşmesi:

Niğde masifi güneyde Celaller köyünün 2 km batısında Sarıtuzla mevkiinde bulunmaktadır. Celaller kalay cevherleşmesi granitin grayzenleşmiş kenar kesiminde hidrotermal hematitli ve turmalinli kuvars damarları içinde gözlenmektedir. Hematit kuvars damarları kalay içeriği bakımından diğer tumalinli kuvars damarlarına göre daha zengin olup, tespit edilen kalay minerali kasiterittir.(Çağatay ve Pehlivan, 1988).

Cipcidere demir ve bakır cevherleşmesi:

Cevherleşme, Çiftehan kasabası Koçak köyünün kuzeybatısında Cipcip dere civarında görülmektedir. Cevherleşme volkanitler içerisinde hidrotermal damar ve damarcıklar şeklinde diyorit ile siyenit porful dayaklarıyla, volkanik kontaklarda

mineralleşmeler olarak izlenmektedir. Cipcidere demir-bakır cevherleşmede tespit edilen minerallerin manyetit, pirit, kalko pirit ve bunlardan türemiş hematit, limonit (götit), malakit, azurit ile bunlara eşlik eden epidot, klorit, amfibol, piroksen ve kuvars gang mineralleri olduğu belirlenmiştir.(Ateş, 1985).

Çiftehan Bakır-Demir-Kobalt Cevherleşmesi:

Ulukışla (Niğde) bölgesi volkanik kayalarındaki cevherleşmeler,bazik volkaniklerden oluşan Ünlükaya formasyonu ile andezitik bileşimli ardıçlı formasyonu içindedir. Bunlar esen demir tepede skarn Fe, ucurum tepe porfiri Cu, kayserilinin derede masif sülfür Cu ve yağlı taşda damar tipi Cu , cevherleşmeleridir bunlardan esen demir tepede skarn Fei yatağında yapılan etütlerin sonucunda %50Fe,%12SiO₂ olan 100,000 ton görünür.200,000 ton muhtemel cevher rezervi hesaplanmıştır. Bu yatak kobalt içeriği açısından da önemli görülmüştür.(Ersecen,1989)

Çiftehan Kurşun-Çinko Cevherleşmesi:

Niğde –Ulukışla Bolkardağı bölgesinde Pb-Zn yataklarında 140-335 gr/ton gümüş içeriği bilinmektedir (Ersecen, 1989).

Çivriltepe Barit Cevherleşmesi:

Cevherleşme , ardıçlı köyünün 3Km kadar batısındaki Çivril tepe güneyinde gözlenir. Ulukışla –Çamardı havzası içerisinde gelişen mağmatik eriyiklerin sonucunda hem hidrotermal , hem de volkano –sedimanter olarak oluşmuştur.Genellikle Pb-Cu cevherleşmesi birlikte ince damarcıklar halinde izlenirler.Barit, yanında az galanit,pirit ve kalkopirit tanecikleri içermektedir.

Yağlı taş kurşun-Bakır Cevherleşmesi:

Yağlıtaş köyünün (Ulukışla) 4 Km güney batısındaki yağlıtaş derenin civarında andezitik bileşimli ardıçlı formasyonu içerisinde N 20 E doğrultulu , düşeye yakın eğimli zayıf zonlar içerisinde hidrotermal damar ve damarcıklar şeklinde minareleşmeler izlenmektedir.Bu alanda tespit edilen 3 mostrada birbirine paralel kırık sistemleri içerisinde aynı tip mineralleşmeleri içermektedir.Sadece mineral çokluklar değişmektedir.

Elmadere Hematit Cevherleşmesi:

Niğde Masifi içerisinde yer alan Elmadere'deki sedimanter matamorfik hematit cevherleşmesini, mercek şeklinde demir mostraları şeklinde yayılım gösterdiği beirlenmiştir. (Özgüneyli 1978)

Esendemirtepe demir skarn cevherleşmesi:

Cevherleşme, Çiftehan kasabasını koçak köyünün kuzey batısında Esendemirtepe'nin güneyinde bulunur. Bu alanda çarpışma sonucu oluşmuş, havzada gelişen volkanizma ürünü andezit kireç taşı volkano-sedimanter birimler ve bunları keserek ince siyenit porfil daykaları yüzeylenmektedir. Skarn zonu, kireç taşı kontağı boyunca N 60 E doğrultusunda 1 Km bir uzanım sunmaktadır. (Ateş 1985)

Eynelli Götüt yatağı:

Eynelli cevherleşmesi Eynelli köyünün 4,5 Km kuzey batısında koca derenin iki yamacındaki cevherleşmeden oluşmaktadır. Eynelli civarındaki demir cevherleşmelerinin granit ile mermer dokanağında, yüksek sıcaklıkta hidrotermal olarak oluştuğu belirlenmiştir.(Aytuğ, 1964).

Gümüşler Antimuan-Civa-Wolfram Yatağı:

Gümüşler formasyonu içindeki mermer, şist dokanağındaki fay hattında yerleşmiş damar dolgusu şeklindeki antimuan-civa-wolfram cevherleşmesi, 1000 m. Uzunluğunda ve 0,30-1,20 m. kalınlığındadır. Bölge içindeki fay hatları boyunca gelişmiş damarlarda cevher minerallerinin antimonit, zinober, pirit, arsenopirit, kalkopirit, markasit, kalkosin, sfalerit, galenit, metasinabarit ve kovellin gibi sülfidlerden; Sb-oksitler, limonit, hematit, Ti. mineralleri, lepidokrosit ve psilomelan gibi oksit-hidroksitlerden; kuvars ve kalsit gibi gang minerallerinden; jips, grafit, zirkon ve seruzit gibi diğer minerallerden oluştuğu ortaya çıkmıştır. (Yalçın, 1995).

Kaledere Limonit – Manyetit cevherleşmesi:

Bu cevherleşme, Kepeztepe'nin yaklaşık olarak 2 km batısında yer almakta olup, Kaledere'nin her iki yakasında görülen cevherleşmedir. Cevher minerallerinden limonit, Aşıgediği Formasyonu içerisindeki mermerler içinde 6 m uzunluğunda ve 2,5 genişliğinde görülmüştür. Daha kuzeyde ise skarnlaşmaya bağlı manyetite rastlanmamıştır.

Karanlıktepe Galenit Cevherleşmesi:

Karanlıktepe'nin güney yamacında, Aşıgediği Formasyonunun mermerleri içinde, ince damar ve damarcıklar şeklinde görülmüştür. Karanlıktepe kurşun-çinko cevherleşmesi galenit ve sfaleritten oluşmuştur.

Kepeztepe Siderit-Götüt Yatağı:

İlk kez 1966-1976 yılları arasında işletilen Kepeztepe demir yatağı, yarma biçiminde üç ocak ve bir galeriden oluşmaktadır. Demir yatağı Aşıgediği Formasyonunun mermerler içinde, yüksek sıcaklıkta hidrotermal olarak oluştuğu ileri sürülmüştür.(Aytuğ, 1964).

Kızıltepe Manganez Cevherleşmesi:

Burçköyü'nün yaklaşık 1,5 km kuzey batısındaki Kızıltepe'nin kuzey yamacında görülen manganez cevherleşmesi andezitler içerisindedir. Cevherleşmenin ince bir çört bandına olduğu anlaşılmış olup ekonomik değerinin olmadığı belirlenmiştir.

Köşkerdere Götüt Cevherleşmesi:

Eynelli köyünün 3,5 km güneybatısında Köşkerdere'nin batısında yer almaktadır. Cevherleşme Kaleboynu Formasyonu içerisindeki mermer ile gitanodiyorit dokanağında

görülmektedir. Cevher hidrometazomatik oluşumlu olup, cevherin ayrımlaşmasıyla yeniden merccek şeklinde yeni oluşumlar gözlenmiştir.

Mehmetleryurdu Sivritepe Stibnit-Zinober Cevherleşmesi:

Mehmetleryurdu Sivrisi Tepe'nin batısında yer alan cevherleşme, stibnit ve zinober minerallerinden oluşmaktadır. Çok sayıda damarların bulunduğu cevherler açık işletme ve galerilerle çıkarılmıştır. Fay dolgusu şeklinde görülen cevherleşme, Aşıgediği Formasyonu içinde mermer içerisinde yer alır. (Yalçın, 1997).

Menikbaşitepe Hematit-Limonit Cevherleşmesi:

Eynelli köyünün yaklaşık 3 km kuzeyinde, Menikbaşitepe ile Karacaören Deresi arasında bulunan hematit ve limonit cevherleşmesidir. Menikbaşitepe'nin alt seviyelerinde hematit ve limonit cevherleşmesi blok ve çakıllar şeklinde görülmektedir. Ayrıca ince bantlar şeklinde de yer almaktadır.

Meşeçatağıdere Hematit Cevherleşmesi:

Meşeçatağıdere içinde görülen cevherleşmede demir %56,78 olarak tespit edilmiştir.(Oygür, 1982).

Ortakaya Stibnit Cevherleşmesi:

Ortakayatepe'nin güney doğusunda, Çamardı Formasyonunun mermer ve gnays dokunağında yer alır. Çok sayıda yer altı işletmeleri ile çıkarılan cevher minerali stibnitdir.

Sarıtuzla Galenit-Sfalerit Cevherleşmesi:

Kuruçaydere'nin batısındaki sırttı çok sayıda ince damarlar şeklinde görülür. Genellikle galenitin hakim olduğu damarlarda az miktarlarda sfaleritede rastlanır. Cevher damarları Çamardı Formasyonu'nun taban seviyelerinde mermer ve kuvarsit dokunağında bulunmaktadır.

Sulucadere Kurşun-Çinko-Kalay Cevherleşmesi:

Cevherleşme, Bolkardağ mermerleri içinde Alihoca köyünün yaklaşık 5 km güney batısında, 1740 m kotunda bulunmaktadır. Sulucadere kalay içerikli kurşun-çinko cevherleşmesi Bolkardağ mermerleri içinde yer almaktadır. Cevherleşme hem kireç taşı tabakalanmasına uyumlu hemde tabakalanmaya dikey olarak merccek şeklindedir. Sulucadere kalay cevherleşmesi hidrotermal metazomatik kökenlidir. Cevher mikroskobisi incelenmesi sonucu sfalerit, galenit, pirit, fahlerz, kalkopirit, arsenopirit, markasit stannit, burnonit pirotin, siderit, nabit altın, idayit ve Ag sülfotuzları gibi piremmer mineraller tespit edilmiştir. Alınan örneklerdeki kalay mineralinin stanit olduğu saptanmıştır.(Çağatay ve Arman,1989).

Susuzyurt Sırtı Hematit Yatağı:

Küçük bir cevherleşmeden oluşmuş olup işletmeye açılmamıştır.

Tandırılı Sırtı (Madsan) Stibnit-Zinober Cevherleşmesi:

Çamardı İlçesi'nin yaklaşık olarak 2 km kuzey batısında yer alan tandırılı Sırtı antımuhan cevherleşmesi Gümüşler Formasyonu mermer ve şist kontağında damarlar şeklinde görülmektedir.

Tecurçeşme Hematit Cevherleşme:

Yapalıağzı cevherleşmesinin 2 km kuzeydoğusunda yer alan Tecurçeşme hemaiti cevherleşmesi Aşıgediği Formasyonu içindeki mermerler içerisinde. Cevher minerali götit ve hematitden oluşmaktadır. Cevherleşme fay hattına yerleşmiş olup, fayın yakın çevresindeki mermerler içerisine girerek yerleşmiştir.

Yapalıağzı Boğazı Cevherleşmesi Hematit-Limonit Cevherleşmesi:

Yapalıağzı cevherleşmesi, Armutbeli ocaklarının 2 km kadar kuzeyinde ve karayurt deresinin doğusunda yer alır. Cevher mineralleri Aşıgediği Formasyonu içindeki mermerler içinde yer almaktadır.

Yokuşçeşme Stibnit Cevherleşmesi: Stibnit cevheri,

Yokuşçeşme'nin kuzey doğusunda Gümüşler Formasyonun içindeki gnayslar içinde, faylarla kontrolü kuvars damarıyla birlikte bulunmaktadır. Yaklaşık olarak 150 m kadar sürülen galeriden çıkarılan stibnitin rezerv bakımından fakir olduğu anlaşılmıştır.

Ulukışla Bolkar Dağı Altın Sahası:

Rezerv:284 300 Ton.Yatak geçmiş yıllarda İşletilmiştir

Tenör:10 gr/ton Au

Bolkar Dağ Horoz Sahası:

Rezerv:151 900 ton Yatak geçmiş yıllarda işletilmiştir.

Tenör:3.12 gr/ton Au

Gümüşler Sahası:

Rezerv:Geçmiş yıllarda işletilmiştir.

Tablo B.19. Çamardı İlçesi Altın Sahası

ÇAMARDI/Üçkapılı	Polimetal Madencilik 40511	Altın
------------------	-------------------------------	-------

Kaynak: Niğde Valiliği, 2011

B.5.3. Enerji Madenleri:Niğde Bölgesi Bütünlü Şist Yatakları:Ulukışla Niğde Sahası:

Niğde ili Bor ve Ulukışla ilçeleri arasında yer alır.

Jeolojik etüdü 1972 yılında yapılmış olup 490 km² ilk bir alanın 1/25 000 ve 204 km² lik bölümünün de 1/10 000 ölçekli jeoloji haritası tamamlanmıştır. Ayrıca sahada 21 adet de yarma yapılmıştır.

Sahada vakanik ara katkılı kumtaşı ve şev ardalanmasından oluşan Eosen yaşlı Güney formasyonu üzerine diskordan olarak, Üst Miyosen yaşlı yine kırıntılardan oluşan alacalı renkli Altay formasyonu, bitümlü şist içeren Ulukışla formasyonu ve kırmızı renkli kırıntılardan kurulu Beştepeler formasyonu gelir. Bitümlü şistler Ulukışla formasyonu içinde birkaç seviye eklindedir.

Yapılan çalışmalar sonucu, Ulukışla bitümlü şistlerinin kalınlığı toplam 13 m ye asıl değerinin 2790 Kcal/kg a, bitüm oranının %13,7 ye kadar çıkabildiği belirlenmiş ve ortalama 630-1929 Kcal/kg arasında değişen asıl güce sahip 130 milyon ton bitümlü şist rezervi öngörülmüştür.

Ulukışla bitümlü şistleri üzerinde MTA Genel Müdürlüğü tarafından yapılan ilk yakma deneylerinde, sinterleşme nedeniyle başarılı olunmamıştır. Sondajlı çalışmalara geçilmeden önce yakma deneylerinin tekrar edilmesinde yarar görülmektedir.

Tablo B.20. Niğde Bitümlü Şist Yatakları

SAHA ADI	Rezerv (1000 ton)				Sonuçları Analiz		Taşkömürü Eşdeğer (1000 ton)	İşletme Şekli
	Görünür	Muhtemel	İşletilebilir	Toplam	Ort. % Bitüm	Ort. AID Kcal/kg		
Ulukışla	-	130 000	-	130000	5.30	851	18 136	Açık Kapalı
TOPLAM	-	130 000	-	130000			18 136	

Kaynak: Niğde Valiliği, 2011

B.5.4. Doğal Malzemeler:

Tablo B.21. Niğde İli Taş Ocağı İşletmeleri

MEVKİİ	FAALİYET SAHİBİ	FAALİYET KONUSU	BAKANLIK KARARI TARİHİ
ÇAMARDI			
ÇAMARDI/Çukurbağ	Yunus Bıçkı	Kum Ocağı	06.01.2006
ÇAMARDI/Çukurbağ/Kıryolu	Ahmet EVEN	Kum Ocağı	04.04.2006
ÇAMARDI/Çukurbağ	Mustafa Emiroğlu	Kum Ocağı	25.04.2006
ÇAMARDI/Üçkapılı	Yeni Anadolu Ltd Şti İR:7475	Altın	12.06.2006
ÇAMARDI/Çukurbağ	Yunus Bıçkı	Kum Ocağı	24.01.2007
ÇAMARDI/Demirkazık	Karayolları 6. Bölge Müd	Kum Ocağı	01.05.2007
ÇAMARDI/Cevizli Mahallesi	Mesut GÜNBATİ	Krom Madeni	27.08.2007

ÇAMARDI /Yelatan	Talat GÜCÜYENER	Krom Madeni	31.08.2007
Çamardı/Şargedîği YABAN HAYATI SAHASI	Vedat SOLAK AR:200612364	Kurşun Çinko	21.09.2007
(İ.M)ÇAMARDI	Bereketli Maden	Kalker Ocağı	27.06.2008
(İ.M)ÇAMARDI/Bademdere	Tekneli Madencilik	Kömür	17.12.2008
(İM)ÇAMARDI/Bademdere	TAM YAPI	Kömür Eleme	31.08.2009
(i.m)ÇAMARDI/Cevizli Mahallesi	İMPA	Krom Madeni	14.04.2010 KA27.04.2011
(İ.M)Çamardı/Kocapınar	Gökyar Madencilik 200704386	Krom Madeni	07.09.2010
(İ.M)Çamardı/Sulucova	Elmacı Madencilik 20067444	Krom Ocağı	27.06.2011
MERKEZ HİDİRLİK KALSİT OCAKLARI			
MERKEZ/Hıdırlık	Fahrettin POLAT	Taş Ocağı	18.11.2002
MERKEZ/Hıdırlık	Ali AVŞAR	Taş Ocağı	18.11.2002
MERKEZ/Hıdırlık	Sadullah ARUK	Taş Ocağı	18.11.2002
(İ.M) MERKEZ/ Aktaş	MİKRON-S	Fabrika	16.01.2004
(İ.M) MERKEZ/Hıdırlık	MİKRON-S	Kalsit Ocağı	19.01.2004
MERKEZ/Hıdırlık	Anadolu Mikronize A.Ş	Kalsit Üretim Tesisleri	09.10.2004
MERKEZ/Hıdırlık	Eyüp Doğrul AR: 92885	Kireç Taşı	06.04.2005
MERKEZ/ Kurudere	Orta Anadolu Ltd Şti ÖNİR: 9896	Kireç Taşı	11.08.2005
MERKEZ/Gümüşler/Hıdırlık	Yusuf ÖZCAN-İR 73198	Kalsit Ocağı	20.03.2006
MERKEZ/Gümüşler/Hıdırlık	Yusuf ÖZCAN-İR 73199	Kalsit Ocağı	20.03.2006
MERKEZ/Gümüşler/Hıdırlık	Yusuf ÖZCAN-İR 73200	Kalsit Ocağı	20.03.2006
MERKEZ/Gümüşler/Hıdırlık	Yusuf ÖZCAN-İR 73201	Kalsit Ocağı	20.03.2006
MERKEZ/Gümüşler	NİĞTAŞ Ltd. Şti İR:73475	Kalsit Ocağı	12.06.2006
MERKEZ/Hıdırlık	Sadullah Aruk AR:91983	Kalsit Ocağı	22.06.2006
MERKEZ/Hıdırlık	Abdulgafur Özbulut AR:20062879	Kalsit Ocağı	23.06.2006
MERKEZ/Hıdırlık	Sakin ARUK İR: 59944	Kalsit Ocağı	01.11.2006
MERKEZ/Hıdırlık	Sakin ARUK İR:33509	Kalsit Ocağı	04.12.2006
MERKEZ/Hıdırlık	MİKROKAL AR:200612252	Kalsit Ocağı- Öğütme tesisi	02.02.2007

MERKEZ/Hıdırlık	EMEK MOZAİK İR:72798	Kalsit Ocağı	02.03.2007
MERKEZ/Hıdırlık	İdris BAYRAM İR:51185	Kalker Ocağı	02.03.2007
MERKEZ/Hıdırlık	NİĞTAŞ MOZAİK İR:73972	Kalsit Ocağı ve öğütme tesisi	05.03.2007
MERKEZ/Hıdırlık	Orta Anadolu AR:20069860	Kalsit Ocağı	22.03.2007
MERKEZ/Uluağaç	NİĞPAŞ AR:20064358	Kalsit Ocağı	25.04.2007
MERKEZ/Uluağaç	BİMA Maden 200612606	Kalsit Ocağı	22.05.2007
MERKEZ/Hıdırlık	MİKRON-S İR:51648	Kalsit Ocağı	22.05.2007
MERKEZ/Uluağaç	Kalsit Madencilik 20062879	Kalsit Ocağı	25.10.2007
MERKEZ/Hıdırlık	AKDENİZ A.Ş İR: 51579	Kalsit Ocağı	15.11.2007 06.04.2011 K.A
(İ.M)MERKEZ/Uluağaç	BİMA Maden 200611476	Kalsit Ocağı	15.01.2008
(İ.M) MERKEZ/Hıdırlık	MİKRON-S İR:51648	Kırma Eleme Tesis	24.04.2008
(İ.M)MERKEZ/Gümüşler/Hıdırlık	Yusuf ÖZCAN-İR 73198	Kalsit Ocağı	20.06.2008
(İ.M)MERKEZ/Hıdırlık	EMEK MOZAİK 69345	Kalsit Ocağı	27.06.2008
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	Orta Anadolu 41805	Kalsit Ocağı	31.07.2008
(İ.M)MERKEZ/Sazlıca	Kendirliiler 200700226	Kalsit Ocağı	29.08.2008
(İ.M)MERKEZ/Sazlıca	Tuğrul Kendirli 200700223	Kalsit Ocağı	29.08.2008
(i.m)MERKEZ/Uluağaç	NİĞPAŞ 20064357	Kalsit Ocağı	26.09.2008
(im)MERKEZ/Uluağaç	NİĞPAŞ 200706661	Kalker Ocağı	26.09.2008
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	OMYA 52936	Kalsit Ocağı	12.02.2009
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	OMYA 53105	Kalsit Ocağı	12.02.2009
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	OMYA 53111	Kalsit Ocağı	12.02.2009
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	OMYA 52841	Kalsit Ocağı	12.02.2009
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	OMYA 52840	Kalsit Ocağı	12.02.2009
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	OMYA 52941	Kalsit Ocağı	12.02.2009
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	OMYA 52935	Kalsit Ocağı	12.02.2009
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	OMYA 52830	Kalsit Ocağı	12.02.2009

(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	OMYA 53106	Kalsit Ocağı	12.02.2009
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	Zafer Uyanık İR.54648	Kalsit Ocağı	29.04.2009
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	Boran Mozaik İR.72587	Kalsit Ocağı	19.10.2009
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	Funda SONUGELEN 200700143	Kalsit Ocağı	27.10.2009 KA27.04.2011
(İ.M)MERKEZ/Sazlıca	AYKAL 200711997	Kalsit Ocağı	22.01.2010
(İ.M)MERKEZ/Sazlıca	AYKAL 200800725	Kalsit Ocağı	22.01.2010
(İ.M)MERKEZ/Hıdırlık	EMEK Mikronize 20058321	Kalsit Ocağı	22.01.2010
(İ.M)MERKEZ/Uluağaç	BİMA Maden 200611476	Kalsit Ocağı	19.03.2010
(İ.M)MERKEZ/Hıdırlık	MİKROKAL 200612000	Kalsit Ocağı- Öğütme Tesisi	22.03.2010
(İ.M)MERKEZ/Hıdırlık	MİKRON-S 20058564	Kalsit Ocağı	14.04.2010
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	MİKRON-S İR:51648	Kalsit Ocağı Kapasite artışı	05.05.2010
(İ.M)MERKEZ/Sazlıca	AYKAL 200800885	Kalsit Ocağı	19.01.2011

MERKEZ HİDİRLİK KUM OCAKLARI

(İ.M) MERKEZ/Hıdırlık	Yavuz POLAT	Kum Ocağı	14.06.2002
MERKEZ/Hıdırlık	NİĞKUM. Ltd. Şti.	Kum Ocağı	29.08.2002
MERKEZ/Hıdırlık	BİRTUSAN Ltd. Şti.	Kum Ocağı	06.09.2002
(İ.M) MERKEZ/Hıdırlık	NİĞKUM Ltd Şti	Kum Ocağı	24.04.2003
(İ.M) MERKEZ/Hıdırlık	NİĞKUM Ltd Şti	Kum Ocağı	31.07.2003
MERKEZ/Hıdırlık	Karayolları 6. Bölge Müd.	Malzeme Ocağı	24.01.2006
MERKEZ/Kevenciyolu	Karayolları 6. Bölge Müd	Ariyet Ocağı	01.05.2007
(İ.M)MERKEZ/Kevenciyolu	Karayolları 6. Bölge Müd	Ariyet Ocağı	14.01.2008
(İ.M)MERKEZ/Kevenciyolu	Birtusan	Kum Ocağı	24.08.2010
(İ.M) MERKEZ/Hıdırlık	NİĞKUM Ltd Şti	Kum Ocağı	22.06.2011

MERKEZ

MERKEZ/OSB	Birko Enerji	Elektrik Santrali	02.05.2003
(İ.M) MERKEZ/Yıldıztepe	OYSA Niğde Çimento	Tras Ocağı	07.07.2003

(İ.M) MERKEZ/ Göbekli Tepe	Bor Şeker Fabrikası	Taş Ocağı	07.08.2003
MERKEZ/Dünderlı	Ramazan Sevim	Kum Ocağı	15.06.2004
MERKEZ/OSB	Noren Enerji	Elektrik Santrali	22.09.2004
MERKEZ/Yeşilburç/Karakaya	ÖZÇAĞLAR Ltd.Şti AR:90511	Taş Ocağı	30.09.2004
MERKEZ/Kallemderesi	KOÇTAŞ Müh	Kum Ocağı	13.10.2004
MERKEZ/Dikilitaş	OYSA ÇİMENTO İR:73146-73147	Kil Ocağı	03.02.2006
MERKEZ/Dünderlı	Ramazan Sevim AR:20052541	Kalker Ocağı	22.05.2006
MERKEZ/Aktaş	Niğde Hayvancılık Koop	Süt Ürünleri Tesis	23.11.2006
MERKEZ/Dünderlı	Osmanlı Maden Ltd.Şti İR:5332	Çinko-Kurşun	18.05.2007
MERKEZ/OSB	Talos TEKSTİL	İplik Fabrikası	30.05.2007
MERKEZ	KIZIKLI GIDA ÇED OLURLU	Süt Ürünleri	31.07.2007
MERKEZ/Sazlıca	Osman KORKANÇ	Bazalt Ocağı	31.07.2007
MERKEZ/Dünderlı	End-Min Metal Mad. İnş. Tur. İth. İhr. San. ve Tic.	Kurşun – Çinko Madeni	31.08.2007
Merkez/Hıdırlık	Karayolları 6. bölge Müdürlüğü	Asfalt Plenti	22.04.2008
(İ.M)Merkez/Sazlıca	AYKAL Madencilik	Mikronize Kalsit Tesis	21.05.2008
(İ.M)Merkez/Fesleğen	ESF Madencilik	Taş Ocağı	28.05.2008
(İ.M)MERKEZ/Gümüşler	Hasan HAN 18905	Mermer Ocağı	20.06.2008
(İ.M)MERKEZ/Yeşilburç/Karakaya	ÖZÇAĞLAR Ltd.Şti AR:90511	Taş Ocağı	24.07.2008
(İ.M)MERKEZ/OSB	ATABEK A.Ş	Organik Gübre	21.08.2008
(İ.M)MERKEZ/Sazlıca	Karayolları 6. Bölge Müd.	Ariyet Ocağı	03.09.2008
MERKEZ	NİĞKAD BİR	KATI ATIK ÇED OLURLU	15.09.2008
(İ.M) MERKEZ/Yıldıztepe	ÇİMSA 75531	Kil Ocağı	18.12.2008
(İ.M) MERKEZ/Yıldıztepe	ÇİMSA 75532	Kil Ocağı	18.12.2008
(İ.M)MERKEZ/OSB	PİLERYUM	Zirai İlaç	08.01.2009
(İ.M)MERKEZ/Sazlıca	NİĞTAV	Organik Gübre	16.02.2009
(İ.M) MERKEZ/Yıldıztepe	OYSA Niğde Çimento İR:72458	Tras Ocağı	01.07.2009

(İ.M)MERKEZ/OSB	Hasan Arslan	Boya Üretimi	04.09.2009
(İ.M)MERKEZ/Dünderli	Dedeman A.Ş AR 90940	Kurşun – Çinko Madeni	16.11.2009
(İ.M)MERKEZ/OSB	CALMİO	Süt Ürünleri	20.01.2010
MERKEZ/Aktaş	OREKS Madencilik	Kurşun Çinko Tesis ÇED OLUMLU	25.01.2010
(İ.M)MERKEZ/Yağdan	TOKİ	304 konut	15.02.2010
(İ.M)MERKEZ/Konaklı	Ökkeş Baran Baştürk	Kalker Kırma Eleme Tesis	15.03.2010
(İ.M)MERKEZ/Sazlıca	E.Özcan ALTUNCU 200700457	Bazalt Ocağı Kırma Eleme Tesis	15.04.2010
(İ.M) MERKEZ/AKTAŞ	NİDAŞ MİKRONİZE KALSİT TESİSİ	MİKRONİZE KALSİT	20.05.2010
(İ.M) MERKEZ/GÜMÜŞLER	MERTAŞ MİKRONİZE KALSİT TESİSİ	MİKRONİZE KALSİT	25.06.2010
(i.m) Merkez/Sazlıca	AYKAL MİKRONİZE KALSİT TESİSİ	MİKRONİZE KALSİT	22.07.2010
(İ.M) MERKEZ/HIDIRLIK	TOKİ 528 KONUT	TOPLU KONUT	22.07.2010
(İ.M) MERKEZ/AKTAŞ	DDY LOJİSTİK MERKEZİ	AKTARMA İSTASYONU	30.07.2010
(İ.M) MERKEZ/OVACIK	NİĞTAŞ	SÜT SIĞIRCILIĞI (1200 hayvan)	31.08.2010
(İ.M) MERKEZ/AKTAŞ	Doğal A.Ş Mikronize Talk Fab	Mikronize Kalsit	30.09.2010 25.02.2011 KA
(İ.M) MERKEZ/AKTAŞ	MİKRON'S FABRİKA	Mikronize Kalsit	30.09.2010
(İ.M) MERKEZ/İÇELİ	Çınar Sürücü Kursu	Traverten Ocağı AR.200702433	26.10.2010
(İ.M)MERKEZ/OSB	Bor Alçı Maden	Beton Elemanları	28.12.2010
(İ.M)MERKEZ/OSB	Hacı Duman	Damper Üretim Tesis	30.12.2010
MERKEZ/AKTAŞ	AKGÜN PATLAYICI (ÇED OLUMLU)	PATLAYICI MADDE ÜRETİMİ	13.06.2011
(İ.M) MERKEZ/Dünderli	Ayten Kaptan Krom Ocağı 5037	Krom Ocağı	20.06.2011
(İ.M)MERKEZ	TEMA Beton	Hazır Beton	30.06.2011
(İ.M) merkez	Kolin İnş	Hazır Beton	07.07.2011
BOR (TAŞ OCAKLARI)			
BOR/ Kayaaltı	AS İnşaat	Bazalt Ocağı	25.11.2004

BOR/ Tokalıkaya	AS İnşaat	Bazalt Ocağı	14.09.2005
BOR/Aşağı Balcı Köyü	ÖZÇAĞLAR Ltd Şti AR:20051520	Bazalt Ocağı	06.01.2006
BOR/Aşağı Balcı Köyü	ÖZÇAĞLAR Ltd Şti AR:20056555	Bazalt Ocağı	30.12.2006
BOR/Direktaş	M.Emin ÇENELİ AR: 88588	Bazalt OCAĞI	14.05.2007
(im)BOR/Havuzlu	Karayolları 6. Bölge	Ariyet OCAĞI	30.04.2009
(İ.M)BOR/Karamahmutlu	İlhan DİNDAR	Kalker Kırma Eleme Tesisi	15.03.2010
(im)BOR/kurttepe	Karayolları 6. Bölge	Ariyet OCAĞI	18.08.2010
(İ.M) BOR/Balcı Köyü	Korkut Madencilik	Bazalt Ocağı	01.03.2011
(İ.M) BOR/Okçu	Bambu Madencilik	Bazalt Ocağı	16.03.2011
(İ.M) BOR/Okçu	As İnşaat	Bazalt Ocağı	16.03.2011

BOR MERMER OCAKLARI

(İ.M) BOR/Havuzlu	ÖZÇELİK A.Ş	Mermer	01.12.2003
(İ.M) BOR/Gökbez	ÖZÇELİK A.Ş	Mermer	01.12.2003
BOR/Gökbez	Tyana Maden AR.83599	Mermer	14.09.2005
BOR/Gökbez	Cemal ALDEMİR AR.82756	Mermer	22.12.2005
BOR/KÜRKÇÜ	Cemal ALDEMİR	Mermer Ocağı	28.07.2006

BOR TOPLU KONUT

BOR	Toplu Konut- 512 konut	Konut	29.04.2004
BOR	Toplu Konut- 2. Bölge- 469 konut	Konut	17.08.2005
BOR	Toplu Konut- 3. Bölge- 512 konut	Konut	17.08.2005
BOR	Toplu Konut- 4. Bölge- 208 konut	Konut	26.02.2007
BOR	Toplu Konut- 5. Bölge- 304 konut	Konut	04.04.2007

BOR KİL OCAKLARI

(İ.M) BOR/Badak Köyü	Tekbir Tuğla	Kil Ocağı	18.06.2003
(İ.M) BOR/Badak Köyü	Şamil Toprak	Kil Ocağı	01.12.2003

BOR

BOR OSB	ZNO Ltd Şti.	Yemlik-Külçe Çinko	30.04.2007
---------	--------------	-----------------------	------------

BOR OSB	Bor Elektrolit A.Ş	Anot Üretim Tesisi	18.06.2007
BOR OSB	Kursan Metal Ltd Şti ÇED OLUMLU	Hurda Aküden Külçe Kurşun İmalatı	27.09.2007
BOR OSB	OSMAB	Organik Toprak Düzenleyicisi	27.09.2007
BOR/Kemerhisar	GÜNEY DOĞALGAZ A.Ş	CO2 Üretim Tesis ve sahası	09.01.2008
(İ.M)BOR/Kemerhisar	GÜNEY DOĞALGAZ A.Ş	CO2 Üretim Tesis	31.01.2008
(i.m)BOR OSB	Agnova Tarım	Tarım İlacı Dolum tesisi	29.04.2009

- **Kaynak:** Niğde Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü , 2011

(C). HAVA (ATMOSFER VE İKLİM)

C.1. İklim ve Hava :

Niğde İç Anadolu bölgesinde yer alan, karasal iklim özelliklerini taşıyan bir ilimizdir. Denizden yüksekliği 1211 m.dir. Meteoroloji İstasyonları Merkez (Sinoptik) ve Ulukışla (Klima) ilçelerimizde olmak üzere iki adettir.

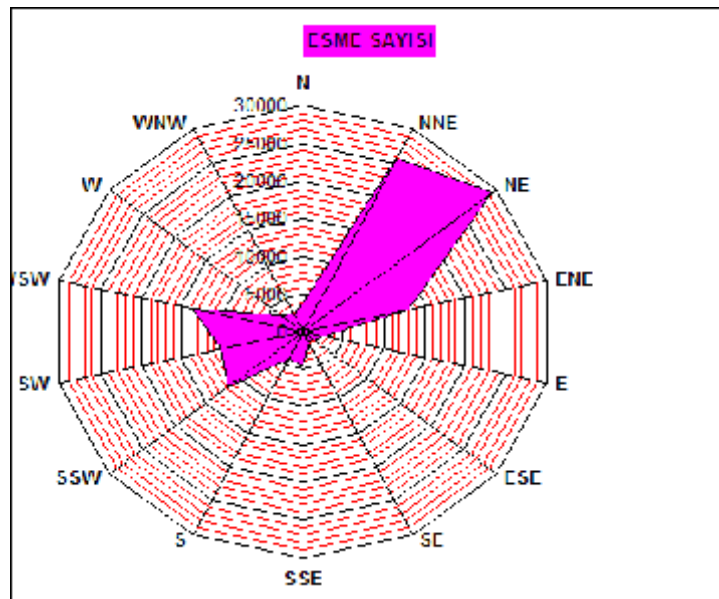
C.1.1. Doğal Değişkenler

C.1.1.1. Rüzgar

Tablo C.1. Niğde İli Rüzgar Değerleri

RÜZGAR				
	Aylık Ortalama Rüzgar Hızları	Aylık Maksimum Rüzgar Hızları (m/sn)	Aylık Maks. Rüzgarın Yönü	En Çok Esen Yön
OCAK	2,4	16,0	S	NE
ŞUBAT	2,4	19,3	S	WSW
MART	2,5	15,7	S	NNE
NİSAN	2,8	17,6	S	NE
MAYIS	2,5	16,3	SSE	NE
HAZİRAN	2,5	16,4	W	NE
TEMMUZ	2,5	11,7	NE	NE
AĞUSTOS	3,2	12,4	S,SSE,SW	NE
EYLÜL	2,6	15,5	WSW	NE
EKİM	2,6	17,6	S	NE
KASIM	2,5	11,7	NE	NNE
ARALIK	2,6	15,0	S	NE

Kaynak: Niğde Meteoroloji İstasyon Müdürlüğü, 2011

Şekil C.1. Niğde İli Rüzgar Esme sayısı

Kaynak: Niğde Meteoroloji İstasyon Müdürlüğü, 2011

C.1.1.2. Basınç**Tablo C.2. Niğde İli Basınç Değerleri**

BASINÇ			
	Aylık Ortalama Basınç	Aylık Maksimum Basınç	Aylık Min. Basınç
OCAK	879,8	887,0	868,6
ŞUBAT	876,9	886,7	861,0
MART	881,1	891,2	863,2
NİSAN	875,4	884,3	867,7
MAYIS	878,6	884,0	870,6
HAZİRAN	877,4	882,7	868,3
TEMMUZ	876,4	884,2	870,8
AĞUSTOS	877,4	883,2	869,8
EYLÜL	879,6	885,8	873,5
EKİM	881,9	887,2	874,5
KASIM	883,0	890,8	874,3
ARALIK	882,8	893,2	868,7

Kaynak: Niğde Meteoroloji İstasyon Müdürlüğü, 2011**C.1.1.3. Nem****Tablo C.3. Niğde İli Nem Değerleri**

	Aylık Ortalama Nem	Aylık Maksimum Nem
OCAK	76,8	92
ŞUBAT	72,1	82
MART	65,8	79
NİSAN	65,5	69
MAYIS	62,0	63
HAZİRAN	53,2	57
TEMMUZ	40,4	29
AĞUSTOS	41,2	33
EYLÜL	43,2	65
EKİM	56,1	48
KASIM	67,5	88
ARALIK	65,7	80

Kaynak: Niğde Meteoroloji İstasyon Müdürlüğü, 2011

C.1.1.4. Sıcaklık**Tablo C.4.** Niğde İli Sıcaklık Değerleri

SICAKLIK			
	Aylık Ortalama Sıcaklık	Aylık Maksimum Sıcaklık	Aylık Min. Sıcaklık
OCAK	0,7	11,0	-9,9
ŞUBAT	1,2	13,3	-14,6
MART	5,5	19,4	-5,3
NİSAN	9,4	21,6	-1,3
MAYIS	13,7	25,3	1,6
HAZİRAN	18,8	31,3	9,2
TEMMUZ	24,1	36,6	11,0
AĞUSTOS	22,3	37,3	11,4
EYLÜL	28,3	29,5	6,2
EKİM	10,9	25,2	-1,8
KASIM	1,6	14,4	-10,3
ARALIK	1,7	15,1	-10,0

Kaynak: Niğde Meteoroloji İstasyon Müdürlüğü, 2011**C.1.1.5. Buharlaşma:**

Buharlaşma ölçümleri don mevsimi dışında yapılabilmektedir (Mayıs-Eylül ayları arasında)

Tablo C.5. Toplam Buharlaşma Miktarı (mm)

Mayıs	192,3
Haziran	255,9
Temmuz	312,0
Ağustos	311,8
Eylül	224,1

Kaynak: Niğde Meteoroloji İstasyon Müdürlüğü, 2011

C.1.1.6. Yağışlar**C.1.1.6.1.Yağmur:****Tablo C.6. Niğde İli Yağış Değerleri**

YAĞIŞ			
	AYLIK TOPLAM YAĞIŞ (kg/m²)	GÜNLÜK MAKSİMUM YAĞIŞ (kg/m²)	UZUN YILLAR ORT. AYLIK YAĞIŞ TOPLAMI (1991-2011 Son 20 Yıl)
OCAK	53,9	16,6	32,8
ŞUBAT	30,6	19,6	30,6
MART	38,5	10,0	35,5
NİSAN	62,0	8,0	45,6
MAYIS	62,2	14,2	41,3
HAZİRAN	49,8	18,0	25,5
TEMMUZ	3,5	2,2	6,0
AĞUSTOS	4,8	3,4	6,4
EYLÜL	33,1	24,2	8,9
EKİM	40,5	19,4	32,0
KASIM	22,1	6,4	37,0
ARALIK	61,4	17,0	40,6

Yıllık Toplam yağış: 462,4 (kg/m²)Uzun yıllar yağış toplamı: 342,2 (kg/m²)**Kaynak:** Niğde Meteoroloji İstasyon Müdürlüğü, 2011**C.1.1.6.2.Kar, Don, Dolu, Sis ve Kırağı:****Tablo C.7. Kar ve Dolu Miktarları**

	KARLA ÖRTÜLÜ GÜN SAYISI	DOLU GÖRÜLEN GÜN SAYISI
OCAK	6	
ŞUBAT	1	
MART	4	
NİSAN	4	
MAYIS		1
HAZİRAN		
TEMMUZ		
AĞUSTOS		
EYLÜL		
EKİM		
KASIM		
ARALIK		

Kaynak: Niğde Meteoroloji İstasyon Müdürlüğü, 2011

C.1.1.7. Seller:

İlimizde, sel müşahade edilmemiştir.

C.1.1.8. Kuraklık:

2011 yılı toplamda 462,4kg/m² ile uzun yıllar ortalamasının 120,2kg/m² üzerinde yağışın olduğu bir yıl olup kurak geçmemiştir.

C.1.1.9. Mikroklima:

Bu konuda veri bulunamamıştır.

C.1.2.Yapay Etmenler**C.1.2.1. Plansız Kentleşme:**

İl genelinde gecekondulaşma ve plansız kentleşme sorunu yoktur.

C.1.2.2. Yeşil Alanların Azalması:

Kentimiz merkezinde kişi başına düşen yeşil alan miktarı yaklaşık 6 metrekare olarak tesbit edilmiştir. Yerleşim alanlarının etrafı tarımsal amaçlı kullanılmaktadır. Son yıllarda Belediyelerce kent içlerinde ağaçlandırma çalışmalarına hız verilmiştir.

C.1.2.3. Isınmada Kullanılan Yakıtlar:

İlimizde konut ve işyerlerinin ısıtılmasında yakıt olarak kömür, odun, özel kalorifer yakıtı, motorin ve 2006 eylül ayından itibaren doğalgaz kullanılmaktadır. Bakanlığımız tarafından yayımlanan genelge ve aşağıda verilen İl Mahalli Çevre Kurulu kararında belirtilen standartlara uyan, Valiliğimizden izin alınan kömürlerin satışı serbesttir. Ayrıca Bakanlığımız genelge ile yasaklanan petrokok Kömürünün kullanımı ve satışı yasaklanmış olup İlimize girişi ve satışını önlemek amacıyla denetimlerimiz sürekli devam etmektedir.

Şehrimizde çoğunlukla ithal linyit (Rus ve G.Afrika) kömürü, odun, fuel-oil, doğalgaz ve kalorifer yakıtı kullanılmaktadır.

Hava kalitesinin korunması amacıyla İlimiz Selçuk Mahallesi Meteoroloji Müdürlüğü bahçesinde bir sabit ölçüm istasyonu kurulmuştur. Hava kirliliği ölçümleri sürekli yapılmakta ve www.havaizleme.gov.tr adlı internet sitesinde saatlik olarak yayınlanmaktadır.

NİĞDE İL SINIRLARI İÇERİSİNDE ISINMA VE SANAYİ AMAÇLI OLARAK KULLANILACAK KATI VE SIVI YAKITLARIN STANDARTLARI

(Mülga) Çevre ve Orman Bakanlığı'nın 28.09.2010 tarih ve 2010/11 sayılı Genelgesinde; İlimizin Merkez 1. grup kirli, diğer ilçe ve beldeler II. Grup kirli iller, kapsamında olduğu belirtilmiş olup genelgede belirtilen katı ve sıvı yakıtların standartları

da dikkate alınarak Niğde İli sınırları içerisinde 2010-2011 yılı içinde diğer bir kurul kararına kadar geçerli olmak üzere aşağıda özellikleri belirtilen yakıtların kullanılmasına;

ISINMA AMAÇLI KATI YAKIT ÖZELLİKLERİ

Isınma Amaçlı Yerli Kömür Özellikleri: İlimizde ısınma amaçlı kullanılacak yerli kömürlerde aşağıdaki özellikler ve sınırlar aranır.

- a) İlimiz Merkez İlçesinde (I. Grup) Kullanılabilecek Isınma Amaçlı Yerli Kömür Özellikleri: Tablo C.8.'de özellikleri verilen yerli kömürler İlimiz Merkez İlçe dâhil tüm il sınırları içinde kullanılabilecektir.

Tablo C.8. Sınır Değerlerinin Aşıldığı İl ve İlçelerde Kullanılacak Isınma Amaçlı Yerli Kömür Özellikleri

Yerli Kömürlerin Özellikleri	Sınırlar	Kullanılacağı İller ve İlçeler
Toplam Kükürt (kuru bazda)	: max. % 2	Bu Yönetmeliğin 28. Maddesine göre sınır değerlerinin aşıldığı (I. Grup) il ve ilçeler
Alt Isıl Değer (orijinalde)	: min. 4800 Kcal/kg (-200 tolerans)	
Toplam Nem (satışa sunulan)	: max. % 25	
Kül (kuru bazda)	: max. % 25	
Boyut (*)	: 18-150 mm (18 mm altı max. %10 tolerans, 150 mm üstü max.% 10 tolerans)	

(*) Mekanik beslemeli yakma tesisleri için kömür boyutu 10-18 mm olabilir.

Kaynak: Niğde Valiliği, 2011

- b) Diğer İlçelerde (II. Grup) Kullanılabilecek Isınma Amaçlı Yerli Kömür Özellikleri: Tablo C.9'da özellikleri verilen yerli kömürler İlimiz Merkez İlçe hariç olmak üzere diğer İlçe merkezlerinde, belde ve köylerde kullanılabilecektir.

Tablo C.9. Sınır Değerlerinin Aşılmadığı İl ve İlçelerde Kullanılabilecek Isınma Amaçlı Yerli Kömür Özellikleri

Yerli Kömürlerin Özellikleri	Sınırlar	Kullanılacağı İller ve İlçeler
Toplam Kükürt (kuru bazda) **	: max. % 2,3	Bu Yönetmeliğin 28. Maddesine göre sınırdeğerlerinin aşıldığı (II. Grup) il ve ilçeler
Alt Isıl Değer (orijinalde) **	: min. 4200 Kcal/kg (-200 tolerans)	
Toplam Nem (orijinalde)	: max. %30	
Kül (kuru bazda)	: max. %30	
Boyut * (satışa sunulan)	: 18-150 mm (18 mm altı max. %10 tolerans, 150 mm üstü max. % 10 tolerans)	

(*) Mekanik beslemeli yakma tesisleri için kömür boyutu 10-18 mm olabilir.

(**) Alt ısı değeri (orijinalde) en az 5000 kcal/kg, yanabilir kükürt (kuru bazda) oranı en çok yüzde bir buçuk (% 1,5) ve diğer özellikleri bu Tabloda belirtilen özellikleri sağlayan yerli kömürler mevcut soba ve kazanlarda yakıldığında bacadan atılan kükürt dioksit konsantrasyonu, bu Tabloda özellikleri belirlenen kömürün mevcut soba ve kazanlarda yakılmasında bacadan atılan kükürt dioksit konsantrasyonu eşdeğerini aşmadığı akredite olmuş veya Bakanlıkça uygun görülen laboratuvarlar tarafından belgelenmesi halinde bu Yönetmeliğin 28 inci maddesine göre sınır değerlerin aşılmadığı (II.Grup) il ve ilçelerde ısınma amacıyla

Kaynak: Niğde Valiliği,2011

- c) Belde ve köylerde kullanılacak kömür özellikleri Tablo C.10'da verilmiştir.

Tablo C.10. Belde ve Köylerde Kullanılacak Yerli Kömürlerin Özellikleri

Yerli Kömürlerin Özellikleri	Sınırlar	Kullanılacağı İller ve İlçeler
Toplam Kükürt (kuru bazda)	: max. % 2.5	Bu Yönetmeliğin 28. Maddesine göre sınırdeğerlerinin aşıldığı (II. Grup) il ve ilçeler
Alt Isıl Değer (kuru bazda)	: min. 3400 Kcal/kg (-200 tolerans)	
Boyut * (satışa sunulan)	: 18-150 mm (18 mm altı max. %10 tolerans, 150 mm üstü max. % 10 tolerans)	

Kaynak: Niğde Valiliği, 2011

A- Isınma Amaçlı İthal Kömür Özellikleri : İlimizde ısınma amaçlı kullanılacak ithal taş ve linyit kömürlerde aşağıdaki özellikler ve sınırlar aranır.

Tablo C.11. Isınma Amaçlı Kullanılacak İthal Kömür Özellikleri

Özellikler	Sınırlar
Toplam Kükürt (kuru bazda)	: max. % 0,9 (+0,1 tolerans)
Alt Isıl Değer (orijinalde)	: min 6400 kcal/kg (- 200 tolerans)
Uçucu Madde (kuru bazda)	: % 12-31 (+2 tolerans)
Toplam Nem (orijinalde)	: max. % 10(+1 tolerans)
Kül (kuru bazda)	: max. %16 (+2 tolerans)
Boyut (*)	:18-150 mm (18 mm altı ve 150 mm üstü için max. %10 tolerans)

(*) Mekanik beslemeli yakma tesisleri için kömür boyutu 10-18 mm olabilir.

Kaynak: Niğde Valiliği,2011

B - Isınma Amaçlı Sıvı Yakıt Özellikleri

İlimizde ısınma amaçlı sıvı yakıt olarak Fuel-oil, motorin, gaz yağı ve etanol sıvı yakıtları kullanılabilir. Isınma amaçlı kullanılan ithal fuel-oilin kükürt içeriği maksimum % 1,0 (+0,1 tolerans) olabilir. Isınma amaçlı kullanılan yerli fuel-oilin kükürt içeriği ise 31/12/2010 tarihine kadar maksimum % 1,5 (+0,1 tolerans) değerini geçemez.

C – Isınma Amaçlı Gaz Yakıt Özellikleri

İlimizde ısınma amaçlı gaz yakıt olarak; hava gazı, doğalgaz, sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG), hidrojen, biyogaz, arıtma gazı, kok fırını gazı, grizu, yüksek fırın gazı, rafineri gazı ve sentetik gazlar kullanılabilir. Gaz yakıtların içindeki kükürdün hacimsel oranı % 0.1'i geçemez.

C.1.2.4. Endüstriyel Emisyonlar:

Önemli oranda hava kirliliğine sebep olan sanayi kuruluşlarından Çimsa Niğde Çimento Fabrikası emisyon sınırlarını Yönetmelikte belirtilen sınırlar içerisinde tutmaktadırlar. Emisyon izni kapsamında bulunan diğer işletmelerde hava kirliliğini önleyici tedbirler aldırılmaktadır.

E.T.K.H.K.K.Y'ne göre A grubu Emisyon İzin Belgesine sahip olan Çimsa Niğde Çimento Fabrikasında; 22 adet jet-pulse torbalı filtre ve 1 adet elektro filtre ile üretimin muhtelif kademelerinde oluşan toz emisyonları tutulup sisteme geri kazandırılmaktadır. Bu filtreler aşağıda belirtilmiştir.

- 2. Döner Fırın Ana Bacası Elektro Filtresi.
- Çimento Değirmeni Torbalı Filtre.
- Kömür Değirmeni Jet-Puls Torbalı Filtre.
- FLS Seperatörü Jet-Puls Torbalı Filtre.
- II. Paketleme 1. Kantar Jet-Plus Torbalı Filtre.
- II. Paketleme 2. Kantar Jet-Plus Torbalı Filtre.
- II. Paketleme 3. Kantar Jet-Plus Torbalı Filtre.
- II. Paketleme 4. Kantar Jet-Plus Torbalı Filtre.
- II. Paketleme Bacası Jet-Plus Torbalı Filtre.
- II. Nolu Farin Homojene Silosu Jet-Plus Torbalı Filtre.
- Paketleme II Açık Dolum Jet-Plus Torbalı Filtre.
- Paketleme I Açık Dolum 1. Jet-Plus Torbalı Filtre.
- Paketleme I Açık Dolum 2. Jet-Plus Torbalı Filtre.
- Paketleme 1. Jet-Plus Torbalı Filtre.
- Paketleme 1 Silo Üstü Bacaları Jet-Plus Torbalı Filtre.(2 adet)
- Farin Schenk Jet-Plus Torbalı Filtre.
- Farin Bunker Altı Jet-Plus Torbalı Filtre.
- Kovalı Bant Jet-Plus Torbalı Filtre.
- Klinker Zinciri Jet-Plus Torbalı Filtre.
- Roller Sıcak Gaz Jet-Plus Torbalı Filtre.
- Roller Seperatör Jet-Plus Torbalı Filtre.
- Konkaser Jet-Plus Torbalı Filtre.

Çimento fabrikasına ait gaz emisyonları sürekli ölçüm cihazları ile izlenip kontrol altına alınmaktadır.

Tablo C.12. Niğde İli Emisyon Kaynağı Olan İşletme Sayıları

İL	İLÇE	EMİSYON İZNİNE TABİ TESİS SAYISI		TOPLAM TESİS SAYISI
		A GRUBU	B GRUBU	
NİĞDE	MERKEZ	1	42	43
	BOR	2	10	12
	ULUKIŞLA	-	12	12

Kaynak: Niğde Valiliği,2011

Tablo C.13. Niğde İli Emisyon Kaynağı Olan İşletmeler

SIRA NO	TESİSİN ADI	İL	İLÇE	ÜRETİMİ	Ek-8 deki yeri/grubu	Emisyon izni		Emisyon İzin Belgesi		En Son Yapılan Teyit Ölçüm Tarihi	Yıl içerisinde yapılan denetim sayısı / cezai işlemler
						VAR	YOK	Tarihi	No		
1	ÇİMSA ÇİMENTO SAN. TİC. A.Ş.	NİĞDE	MERKEZ	KLİNKER VE ÇİMENTO İMALATI	Ek-8.2.3 / A	√		2011	A.51.4.697	05.09.2011	2
2	EYÜP DOĞRUL KALSİT OCAĞI	NİĞDE	MERKEZ	KALSİT TAŞI	2.1-2.2-9.10 / B	√		30.12.2010	2010/12		1
3	MİKRON'S MİKRONİZ E MİNERAL END. VE TİC. A.Ş.	NİĞDE	MERKEZ	KALSİT TAŞI VE KIRMA ELEME	2.1-2.2-9.10 / B	√		28.12.2010	2010/11		2
4	ANADOLU MİKRONİZ E MAD. SAN.VE TİC A.Ş.	NİĞDE	MERKEZ	MİKRONİZ E KALSİT	2.5 / B	√		24.12.2010	2010/10		2
5	BİRTUSAN BİRİKET TUĞLA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	MERKEZ	BORDÜR, PARKE, ROGAR, KUM VE BÜZ	2.2.b – 9.10 / B	√		01.12.2010	2010/9		1
6	MİKRON'S MİKRONİZ E MİNERAL END. VE TİC. A.Ş.	NİĞDE	MERKEZ	MİKRONİZ E KALSİT VE TALK	2.5 / B	√		27.09.2010	2010/6		2

7	ABS ALÇI VE BLOK SAN. A.Ş	NİĞDE	ULUKIŞL A	ALÇI TAŞI YÜKLEME	9.10 / B	√		27.09.201 0	2010/8		2
8	MERTAŞ MİKR.KAL . TOZU SAN. TİC. A.Ş	NİĞDE	MERKEZ	MİKRONİZ E KALSİT VE MOZAİK	2.5 / B	√		15.07.201 0	2010/7	08.08.2011	2
9	NİĞPAŞ KALSİT TAŞI VE KIRMA ELEM TESİSİ	NİĞDE	MERKEZ	KALSİT TAŞI	2.1- 2.2.a- 2.2.b /B	√		15.12.200 9	2009/7		-
10	MİKROKA L KALSİT SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	MERKEZ	KALSİT TAŞI KIRMA ELEM	2.2.a – 9.10 /B	√		17.03.201 0	2010/4		1
11	MİKROKA L KALSİT SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	MERKEZ	MİKRONİZ E KALSİT	2.2a - 2.2.b/B		√			08.11.2010	1
12	EMEK MOZAİK İHR. TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	MERKEZ	KALSİT TAŞ OCAĞI	2.1- 2.2- 9.10 / B	√		17.03.201 0	2010/3	18.06.2010	1
13	EMEK MOZ. AKARY. İNŞ. TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	MERKEZ	KALSİT TAŞI KIRMA VE ELEM	2.2 / B	√		14.11.200 7		18.06.2010	1
14	ZNO KİMYA METAL NAK. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	BOR	YEMLİK ÇİNKO OKSİT	3.4.a /B	√		16.02.201 0	2010/2		-

15	GÜMÜŞTA Ş MAD. VE TİC. A.Ş	NİĞDE	ULUKIŞL A	KURŞUN, BAKIR, ALTIN VE GÜMÜŞ	9.10- 2.1 / B	√		28.01.201 0	2010/1		-
16	KURSAN METAL NAK. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	BOR	ATIK AKÜDEN KÜLÇE KURŞUN	1.2.a – 3.4.a / B	√		30.03.201 0	2010/5		1
17	DİTAŞ YED. PARÇA İMALAT VE TEK. A.Ş	NİĞDE	MERKEZ	OTOMOTİ V YEDEK PARÇASI	1.2- 3.6.1.c- 3.9- 5.14 /B	√		16.09.200 9	2009/4	28.03.2011	2
18	ENİ ENERJİ İNŞ. TAAH. TİC. VE SAN. A.Ş	NİĞDE	ULUKIŞL A	YOL YAPIM MALZEME Sİ-ASFALT	1.2.a- 2.14 /B	√		15.06.200 9	2009/2		1
19	KARAYOL LARI 64.ŞB. ŞEFLİĞİ	NİĞDE	MERKEZ	YOL YAPIM MALZEME Sİ-ASFALT	1.2.a – 2.14 / B	√		12.06.200 9	2009/1		-
20	BİRKO KOYUNLU HALI TEKSTİL SAN. VE TİC A.Ş	NİĞDE	MERKEZ	HALI	1.2.b / B	√		07.01.200 9	002-2009	14.01.2011	1
21	BİRKO TİC. VE SAN. A.Ş	NİĞDE	MERKEZ	PAMUK İPLİĞİ- YÜN İPLİĞİ- HALI	1.2.b – 10.10 / B	√		07.01.200 9	001-2009	14.01.2011	1
22	HAS MOZAİK VE TAR. ÜRN. TİC.	NİĞDE	MERKEZ	KALSİT TAŞI ÇIKARMA- KIRMA ELEMİ	2.1- 2.2 / B	√		12.11.200 9	2009/5	08.08.2011	1

23	O. ANADOLU MAD. KALS. İNŞ. NAK. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	MERKEZ	İŞLEMİ KALSİT TAŞI KIRMA ELEME	2.2 / B	√		12.11.2009	2009/6	14.06.2010	1
24	AS İNŞ. MAK. MAD. TAŞM. TURZ. Tic. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	BOR	BAZALTİK ANDEZİT TAŞI	2.1 – 2.2 / B	√		26.09.2008	1641	27.05.2011	-
25	AS İNŞ. MAK. MAD. TAŞM. TURZ. Tic. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	BOR	BAZALTİK ANDEZİT TAŞI	2.1 – 2.2 / B		√			28.09.2011	-
26	MERT BETON YAPI ELM. NAK. TURZ. İNŞ.	NİĞDE	MERKEZ	HAZIR BETON	2.12 / B	√		28.07.2008	1318		-
27	TUNALI YUMURTA HAYV. YEM ÜRT. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	BOR	YUMURTA TAVUKÇU LUĞU	7.1.a.b / B	√		19.06.2008	1023	31.10.2011	1
28	ABS ALÇI OCAĞI VE KIRMA-ELEME TESİSİ	NİĞDE	ULUKIŞLA - ACIPINAR	ALÇI TAŞIOCAĞI VE KIRMA ELEME	2.1 – 2.2 / B	√		07.03.2008	352	30.09.2010	1
29	ABS ALÇI OCAĞI VE KIRMA-ELEME TESİSİ	NİĞDE	ULUKIŞLA - DARBOĞAZ	ALÇI TAŞIOCAĞI VE KIRMA ELEME	2.1 – 2.2 / B		√			10.07.2010	1

30	KENDİRLİ LER BETON İNŞ. NAK. GIDA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	BOR	HAZIR BETON	2.12 / B	√		10.04.200 8	526	24.09.2010	1
31	LİMAK İNŞ. SAN. TİC. A.Ş	NİĞDE	ULUKIŞL A	PREKAST BETON KÖPRÜ KİRİŞİ	2.12 / B	√		12.03.200 8	351	22.08.2007	kapandı
32	ÖZÇAĞLA R . İNŞ. MLZ. TİC VE SAN. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	BOR	HAZIR BETON	2.12 / B	√		14.04.200 8	529		-
33	ÖZÇAĞLA R PET. İNŞ. MLZ. TİC VE SAN. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	MERKEZ	TAŞ OCAĞI VE KIRMA ELEMİ	2.1-2.2/B		√				2
34	BİRİSOY & BAKKALB AŞİOĞLU SÜT ÜRN. SAN VE TİC. A.Ş	NİĞDE	MERKEZ	SÜT ÜRÜNLERİ	1.2.a- 7.29 / B	√		08.07.200 8	1160	06.12.2010	2
35	NOREN ENERJİ ÜRETİM A.Ş	NİĞDE	MERKEZ	ELEKTRİK VE ISI ENERJİSİ ÜRETİMİ	1.1 / B	√		14.11.200 7		06.09.2010	1
36	NİĞTAŞ MİKRONİZ E KALSİT TİC VE SAN. LTD.	NİĞDE	MERKEZ	KALSİT TAŞIKIRMA, ELEMİ VE ÖĞÜTME	2.2 / B	√		15.11.200 7		23.06.2010	1
37	NİĞTAŞ MOZAİK TİC. SAN. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	MERKEZ	KALSİT TAŞ ocağı	2.1- 2.2 / B	√		22.05.200 7		25.12.2009	1
38	PİLYEM GIDA TAR.	NİĞDE	ULUKIŞL A	KESİMLİK PİLİÇ	7.1.b / B	√		24.07.200 7		18.10.2010	1

	SAN. VE TİC. A.Ş			YETİŞTİR ME							
39	YILDIRIM PETROL TİC. NAK.A.Ş (ERAGAZ A.Ş)	NİĞDE	MERKEZ	LPG DOLUM VE DEPOLAM A TESİSİ	3.9.1.a / A	√		11.10.200 7		25.03.2010	1
40	NİĞBAŞ NİĞDE BETON SAN. VE TİC. A.Ş	NİĞDE	MERKEZ	HAZIR BETON- PARKE TAŞI VB.	1.2.a- 2.12- 2.13 / B	√		26.11.200 7			-
41	YUSUF ÖZCAN KALSİT TAŞ OCAĞI	NİĞDE	MERKEZ	KALSİT TAŞI	2.1- 2.2	√		22.05.200 7		26.10.2010	1
42	YUSUF ÖZCAN KALSİT TAŞ OCAĞI	NİĞDE	MERKEZ	KALSİT TAŞI VE KIRMA ELEMİ	2.1- 2.2		√			26.10.2010	1
43	EMEK MOZAİK & KALSİT TAŞ OCAĞI	NİĞDE	MERKEZ	KALSİT TAŞI	2.1- 2.2	√		02.07.200 7		17.06.2010	1
44	NİĞTAV TAVUKÇU LUK ÜRT. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	MERKEZ (SAZLIC A)	YUMURTA TAVUKÇU LUĞU	7.1.a.b / B	√		02.07.200 7		23.10.2009	1
45	NİĞTAV TAVUKÇU LUK ÜRT. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	MERKEZ (AHMET PINARI MEVKİİ)	YUMURTA TAVUKÇU LUĞU	7.1.a.b / B		√			23.10.2009	1

46	GÖKNUR GIDA SAN. VE TİC A.Ş	NİĞDE	MERKEZ	MEYVE SUYU			√			20.04.2010	1
47	FUNDA SONUGEL EN	NİĞDE	MERKEZ	S200+0014 3 NOLU KALSİT OCAĞI			√			14.03.2011	1
48	ISITAŞ (İSMİL İNŞ.)İNŞA AT VE MADEN SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	ULUKIŞL A				√			14.10.2010	1
49	OYAK BETON SAN VE TİC. A.Ş	NİĞDE	ULUKIŞL A	HAZIR BETON- ÇİMENTO			√			28.09.2010	1
50	CALMIO GIDA TARIM SAN. TİC A.Ş	NİĞDE	MERKEZ	SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ			√			13.08.2010	2
51	KOLİN İNŞAAT A.Ş	NİĞDE	MERKEZ				√			13.08.2010	1
52	PİLERYU M TARIM GIDA VE SAN. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	MERKEZ	ZİRAİ GÜBRE- TARIM İLACI			√			26.07.2010	2
53	GÜVEN İNŞAAT MAD.LTD. ŞTİ.	NİĞDE	ULUKIŞL A	KIRMA ELEMİ			√			25.06.2010	2
54	NİDAŞ MAD.VE TAŞIMACI	NİĞDE	MERKEZ	MİKRONİZ E KALSİT			√			14.01.2010	1

	LIK										
55	TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI BOR ŞEKER FABRİKASI	NİĞDE	BOR	ŞEKER ÜRETİMİ			√			26.12.2009	1
56	BOR ELEKTRO LİTİK BAKIR SAN. TİC. A.Ş.	NİĞDE	BOR	BOR- BAKIR ÜRETİMİ			√			04.11.2010	2
57	NİĞDE BELEDİYE Sİ ASFALT PLENT TESİSİ	NİĞDE	MERKEZ	ASFALT PLENT TESİSİ			√			13.10.2009	1
58	İNKAYA MAD. VE PETR. ÜRN. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	ULUKIŞLA	ALÇI YÜKLEME BOŞALTM A TESİSİ			√			28.08.2009	2
59	İNKAYA MAD. ÜRN. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	ULUKIŞLA	ALÇI OCAĞI VE KIRMA ELEMİ			√			28.08.2009	1
60	KARAYOL LARI 64. BÖLG. MDR.	NİĞDE	MERKEZ	ASFALT PLENT TESİSİ			√			24.07.2008	-
61	OKÇU MADENCİ LİK NAK. BETON TİC VE SAN.	NİĞDE	BOR	PARKE TAŞI BÜZ İMALATI			√			20.06.2008	1
62	KIZIKLI GIDA SAN	NİĞDE	MERKEZ	MEYVE SUYU			√			10.06.2008	

	VE TİC A.Ş.			ÜRETİMİ							
63	AKTAŞ ALÇI VE KİREÇ MAM. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	MERKEZ	ALÇI TAŞI KAVURMA			√			28.04.2008	TESİS KAPALI
64	DOĞAL MADENCİLİK	NİĞDE	MERKEZ	MİKRONİZ E			√			-	-
65	ÖZCAN ALTUNCU	NİĞDE	MERKEZ	TAŞ OCAĞI VE KIRMA ELEMEN			√			23.05.2011	1
66	ÖZBAK GERİ DÖNÜŞÜM	NİĞDE	BOR	ATIK YAĞ GERİ KAZANIM			√				1
67	MERT ASFALT SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	NİĞDE	BOR	ASFALT ÜRETİM			√				1

Kaynak: Niğde Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Çalışmaları, 2011

C.1.2.5. Trafikten Kaynaklanan Emisyonlar:**Tablo C.14.** Niğde İli Motorlu Araç Sayıları (2011 Aralık ayı)

Yıl	Toplam Araç Sayısı		Toplam	Emisyona Tabi Araç sayısı	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı
	Binek Otomobil	Diğerleri		Binek Otomobil+ Minibüs+ Otobüs+ Kamyonet+ Kamyon	Toplam
2011	24.796	43.547	68.343	45141	21886

Kaynak : www.tuik.gov.tr

2008 yılında Egzoz Emisyonundan kaynaklanan hava kirliliğini önlemek amacı ile motorlu kara taşıtlarının egzoz emisyon ölçümleri Özel sektöre devredilmiş olup 6 firma tarafından ölçüm hizmetleri yapılmaktadır.

İlimizde havaalanı bulunmamaktadır.

C.2. Havayı Kirlletici Gazlar ve Kaynakları**C.2.1. Kükürtdioksit Konsantrasyonu ve Duman:**

Kükürt oksitleri, kükürt ihtiva eden maddelerin yakılması sonucu oluşur. Havadaki kükürt oksitler içerisindeki en önemli pay kükürtdioksit (SO₂) gazına aittir. SO₂ atmosferde hızlı bir şekilde oksitlenmeye kükürt trioksit ve sülfatlara dönüşür. SO₂ ise sülfirik asit anhidriti olup; yağmur ve yoğunlaşmış nem damlalarıyla birlikte havada bu asidin oluşmasına neden olur. Oluşan bu asit yağmur suyunun pH ını düşürerek, yağmur suları ile yeryüzüne iner. Atmosferik korozyon ve canlılar üzerinde birçok olumsuz etkisi olur.

C.2.2. Partikül Madde (PM) Emisyonları:

Saf su damlacıkları hariç atmosferde bulunan çok küçük katı parçacıklarına ve sıvı damlacıklarına partikül denir. Partiküller de gazlar gibi atmosfer kirlletici maddelerdir. Başlıca partiküller şunlardır; sis veya pus, duman, toz, is. Sis veya pus havadaki çok küçük su zerrecikleridir.

Duman organik ve inorganik buharların havada yoğunlaşması sonucu meydana gelen parçacıklardır. Toz, büyük katı parçacıkların ufalanmasıyla meydana gelen siyah parçacıklardır. Atmosferde bulunan partiküllerin başlıca zararları, atmosferin bulanıklığını artırarak görüş alanını kısıtlaması, solunum sistemini bozması, zehirli gazları akciğerlere taşımasıdır.

C.2.3. Karbonmonoksit:

Karbonmonoksit atmosferde bulunan en yaygın ve en zararlı hava kirleticilerden birisidir.Yapay ve doğal olmak üzere iki kaynaktan meydana gelmektedir. Özellikle otomobil egzoz gazlarında önemli olarak bulunur. Ayrıca yanmanın iyi olmadığı diğer bütün yapay aktiviteler sonucu önemli oranda karbonmonoksit oluşur ve atmosfere karışır.Yapılan çalışmalar CO konsantrasyonunu 100 ppm'in üzerinde olan atmosferin insanlar üzerinde çok tehlikeli hatta öldürücü etkisi olduğunu göstermektedir. CO'in insanlar üzerindeki öldürücü etkisi kandaki hemoglobininle reaksiyona girerek, hemoglobinin canlı vücudundaki normal görevi olan oksijeni akciğerlerden alıp oksihemoglobin halinde vücuttaki hücrelere, hücrelerde meydana gelen karbondioksiti akciğerlere taşımaktadır. Bu reaksiyon CO ilede meydana gelmekte ve karboksihemoglobin oluşmaktadır, durum böyle olunca hemoglobinin, oksihemoglobin haline gelmesi ve hücrelere yeniden oksijen taşıması güç olmaktadır. Böylece belli bir karboksi hemoglobin konsantrasyonunda canlının ölmesi kaçınılmaz olmaktadır.

C. 2. 4. Nitrojen Oksitleri:

İlimizde Nitrojenoksit ölçüm çalışmaları yapılmamıştır.

C.2.5. Hidrokarbon ve Kurşun Emisyonları:

İlimizde Hidrokarbon ve Kurşun Emisyon ölçümleri yapılmamaktadır.

C.3. Atmosferik Kirlilik

C.3.1. Ozon Tabakasının İncelmesinin Etkileri:

Atmosferin stratosfer tabakasında bulunan ve ozon gazı moleküllerinden oluşmuş olan ozon tabakası radyasyon etkisine sahip morötesi ışınları süzülmesinde çok önemli bir fonksiyona sahiptir.

Kloroflorokarbonlar ile bromlu kimyasal maddelerin ozonla reaksiyona girmeleri sonucunda ozon molekülleri ayrışmakta bu da ozon tabakasının incelmesine yol açmaktadır. Bu kimyasal maddeler buzdolapları ve klima cihazlarında soğutucu,parfüm gibi aerosol kutularda itici, yağ giderme ve çeşitli kimyasal temizleme işlemlerinde çözücü gaz olarak kullanılmaktadır.

Bu kapsamda değerlendirme yapıldığında Niğde'de ozon moleküllerini ayrıştıracak özellikle kimyasal maddeleri atmosfere veren endüstriyel bir tesis bulunmamakla birlikte bu konuda bilimsel bir çalışma yapılmamaktadır.

C.3.2. Asit Yağmurlarının Etkileri:

Asit yağmurlarının etkileri ve içeriği ile ilgili olarak ilimizde çalışma yapılmamıştır.

C.4. Hava Kirleticilerinin Çevreye Olan Etkileri

C.4.1. Doğal Çevreye Etkisi:

C.4.1.1.Su Üzerindeki Etkileri:

Kükürtdioksit, suda hemen çözünen,sıcak ve soğuk suda eriyen renksiz bir gazdır.Atmosferde aerosol olarak bulunurlar ve hızlı bir şekilde sülfirik asida dönüşürler. Yağmur ve kar yağışı ile birlikte yer yüzüne inerek kirlilik yükünde büyük artışa neden olurlar. Su kirliliğinin artmasındaki en önemli etkenler olarak evsel ve endüstriyel atıkların arıtılmadan ve önlem alınmadan alıcı ortama verilmesi,zirai ilaç ve gübrelerin bilinçsizce kullanılması,deterjanlar gibi parçalanmaya dirençli bileşikler, açık alana bırakılan çöpler sayılabilir.

C.4.1.2.Toprak Üzerine Etkileri:

Toprak karasal ekosistemin ana ögesidir.Birçok toprak bitkisinin yapısında bulunan organik asitler nedeniyle düşük düzeyde de olsa asitlik her zaman mevcuttur.Ancak hava kirleticilerinin dolayısıyla asit yağmurlarının etkisiyle pH'ın 4,5 gibi seviyelere düşmesiyle bitkiler topraktaki Al, Ca, Mg, K, Fe, Mn gibi iyonları bünyesine alarak toprağın verimliliğin azalmasına neden olurlar.

C.4.1.3. Flora ve Fauna Üzerinde Etkisi:

Bitkiler kükürtdioksit gazına diğer canlılardan daha duyarlıdır.Özellikle yonca, pamuk, buğday ve elma türleri çok daha duyarlıdır. Hava kirlenmesinin bitkiler üzerindeki zararlı etkileri:

- a)Yaprak dokularının harap olması,
- b)Yaprak dokularının sararması veya başka renklere dönüşerek yeşilliğini kaybetmesi,
- c)Büyümenin yavaşlamasıdır.

C.4.1.4. İnsan Sağlığı Üzerindeki Etkisi:

Havadaki zararlı maddeler;vücut direncini ve koruma mekanizmasını zayıflatmaktadır. Üst solunum yollarının tahriş olması, karbonmonoksit ve formaldehit gibi maddelerin yol açtığı baş ağrısı gibi rahatsızlıklar; Benzypren, ağır metaller ve asbest tozlarının başta akciğer olmak üzere birçok organda kanserojen etki yapmakta olduğu bilinmektedir.

C.4. 2. Yapay Çevreye Etkisi

C.4.2.1. Görüntü Kirliliği Üzerine Etkileri:

Hava kirliliği binaların dış cephelerinde meydana getirdiği lekeler ve yapı malzemelerinde meydana getirdiği aşınmalar sebebiyle görüntü kirliliğinin yol açmaktadır. Ozon özellikle kauçuk ve lastik malzemenin aşınmasına ve kolaylıkla yıpranmasına neden olmaktadır.Ayrıca dumanla atılan is ve kurum eşya ve giyeceklerin çabuk kirlenmesine sebep olmaktadır.

Kaynaklar:

- Niğde Valiliği
- Niğde Meteoroloji İstasyon Müdürlüğü

(D). SU**D.1. Su Kaynaklarının Kullanımı****D.1.1. Yeraltı Suları:**

16/4-c havzası; Niğde-Altınhisar havzası olup Bor, Kemerhisar ilçeleri ile Uluören, Karakapı, Akçaören, Fesleğen, Okçu, Çömlekçi, Tepeköy, Balcı, Akbaş, Karanlıkdere, Bayat, Kayı, Sazlıca, Kaynarca, Hallaç, Kılavuz, Havuzlu, Gökbez, Bahçeli kasaba ve köylerini içine almaktadır.

16/4-d havzası; Gümüşler, Aktaş, Güllüce, Ballı, Tepeköy, Yaylayolu, Uluğağaç, Değirmenli, Elmalı, Yarhisar, Çavdarlı, Pınarcık kasaba ve köylerini içine alır.

16/4-b havzası; Çukurkuyu, Emen, Seslikuyu, Badak, Bereket, Cemaller, Zengen, Kızılca kasaba ve köylerini içine alır.

16/5-e havzası; Çiftlik, Asmasız, Şeyhler, Mahmutlu, Çardak, Duvarlı, Ovalıbağ, Sivrihisar ilçe, kasaba ve köylerini içine alır.

16/9-g havzası; Pınarcık, Sultanpınar, Murtaza, Hacıabdullah, Çınarlı, Azatlı kasaba ve köylerini içine alır.

16/9-h havzası; İnli, Bağlama, Hasaköy, Tırhan, Alayköy kasaba ve köylerini içine alır.

16/9-f havzası; Kildere ile sınırlıdır.

16/9-d havzası; Derinkuyu ve Hüyük'ü içine alır.

16/9-a,-c,-e havzaları; Kömürcü, Kayırlı, Gösterli, Narköy, Sofular, Bekarlar kasaba ve köyleri ile sınırlıdır.

Niğde ilindeki yeraltısuyu toplam emniyetli rezerv 226,0 hm³/yıl dır.

D.1.2. Akarsular:**Tablo D.1. Niğde İli Akarsuları**

	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Toplam Uzunluğa Oranı (%)	Debisi (m ³ /sn)	Kolu Olduğu Akarsu
ÇAKIT SUYU	96	36	37,5	7,011	SEYHAN
ECEMİŞ ÇAYI	110	30	27,2	7,883	SEYHAN
KARAPINAR DERESİ	93	29	31	0,447	KIZILIRMAK
KOVALIK DERESİ	10	10	100	0,130	
MELENDİZ DERESİ	125	33,4	26,7	1,877	ULUIRMAK

MURTAZA SUYU	12	12	100	0,181	
ÖMERLİ DERESİ	17	17	100	0,691	
ÖREN DERESİ	18	18	100	0,152	
TABAKHANE DERESİ	27	27	100	1,259	
ULUAĞAÇ DERESİ	22	22	100	0,155	
UZANDI DERESİ	20	20	100	0,146	

Kaynak: DSI, 2011

Tablo D.2. Niğde İli Yeraltısuyu Potansiyeli

Tabakhane deresi	39,7 hm ³ /yıl
Uzandı deresi	4,6 hm ³ /yıl
Ören deresi	4,8 hm ³ /yıl
Ömerli deresi	21,8 hm ³ /yıl
Murtaza suyu	5,7 hm ³ /yıl
Uluağaç deresi	4,9 hm ³ /yıl
Kovalık deresi	4,1 hm ³ /yıl
Melendiz çayı	59,2 hm ³ /yıl
Karapınar deresi	14,1 hm ³ /yıl
Ecemiş çayı	248,6 hm ³ /yıl
Çakıt suyu	222,1 hm ³ /yıl
Diğerleri	134,2 hm ³ /yıl

Kaynak: DSI, 2011

D.1.3. Göller, Göletler ve Rezervuarlar:

Niğde ili göller bakımından zengin olmamakla beraber oluşum ve gelişimleri birbirinden farklı göllere de sahiptir.

Aladağlar ve Bolkar dağları üzerinde buzul aşınması ile oluşmuş sirk gölleri yer almaktadır. Akgöl, Alagöl, Çinigöl, Yedigöl, Karagöl başlıcalarıdır. Hasan dağı göllü dağ üzerinde volkanik krater gölleri yer alırken, Kuzeyde ki Narlı göl ise volkanik çöküntü Nar gölü olarak oluşmuştur. Volkanik menşeli bu göller, göl çanaklarına volkanik kayalardan oluşması nedeni ile acı su karakterindedir. Narlı göl yeraltından sıcak su kaynakları ile beslenmesi nedeni ile mineralce zengin suları acı bir göldür.

Tablo D.3. Sulama Göletler

Göletin Yeri	Tipi	Kret Kotu	Kret Uzunluğu	Yüksekliği (Talvekten)	Yüksekliği	Dolgu	Göl	Sulama	Sulama alanı
					(temelden)				
						m3		(brüt)	
Azatlı	Kaya dolgu	1675.00 m	112.50 m	15.00 m	20.00 m	65555	584304 m3	2 000 da	1 050 da
Bahçeli	Kret Kotu	1187.50 m	625.50 m	17.50 m	26.00 m	254735	1 060 m3	250 da	145 ha
Tepeköy	Homoge	1828.75	171.00	20.75 m	32.75 m	129 791	734000 m3	2 000 da	1 342 da

	n	m	m						
Kavuklu	Zonlu	1252.30 m	478.50 m	22.30 m	34.61 m	285 363	1 343 000 m ³	2500 da	1 960 da
Dikilitaş	Homogen	1513.30 m	351.50 m	26.10 m	45.96 m	402 455	3 250 000 m ³	8 450 da	5 380 da
Himmetli	Zonlu	1517.15 m	836 m	18.00 m	35.09 m	355.323	1 760 000 m ³	3 620 da	3 450 da
Emirler	Zonlu	1575.00 m	187.50 m	35.00 m	42.50 m	326 377	1 186 280 m ³	3890 da	2 820 da
Porsuk	Geliştirilmiş	1379.20 m	315.50 m	36.50 m	51.50 m	588 566	1 820 173 m ³	5 550 da	4 300 da
Yeniköy	Geliştirilmiş Zonlu	1564.50 m	339.50 m	33.25 m	42.25 m	470 660	1 920 000 m ³	4 000 m ³	3 250 da

Kaynak: DSİ, 2010

D.1.4. Denizler:

İlimizin denize kıyısı yoktur.

D.2. Doğal Drenaj Sistemleri:

Konu hakkında bilgi temin edilememiştir.

D.3. Su Kaynaklarının Kirliliği ve Çevreye Etkileri:

D.3.1. Yeraltı Suları ve Kirlilik:

Yer altı sularının kirlilik oranları konusunda detaylı bilimsel çalışmalar yapılmamıştır. İlimizde Yer altı sularının muhtemel kirlenme nedeni evsel ve endüstriyel atıklar, Zirai mücadele ilaçları ve tarımsal faaliyetle kullanılan aşırı gübrelerdir.

Evsel ve endüstriyel katı atıklar için henüz sıhhi ve fenni katı atık toplama alanları oluşturulmamıştır.

İlimizde 52 adet Belediye bulunmaktadır. Niğde Belediyesinin Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi, Bor Belediyesinin ve Çukurkuyu Belediyesinin doğal arıtması olup, deşarj izinleri mevcuttur. Merkez Aktaş Belediyesi, Fertek Belediyesi, Gümüşler Belediyesi ve Koyunlu Belediyesi Niğde Belediyesiyle protokol yapmış olup, atık suları Niğde Belediyesi Atıksu Arıtma tesisinde bertaraf edilmektedir. Diğer belediyelerin kanalizasyon iş termin planları Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne teslim edilmiştir. Yapılan planlamalara göre İlimiz genelinde 2017 yılına kadar kanalizasyonu ve arıtma ünitesi bulunmayan Belediye kalmayacaktır.

Niğde Organize Sanayi Bölgesi'nin bütününe kapsayan bir arıtma tesisinin inşaatı bitirilerek 2008 Aralık ayında faaliyetine başlamıştır. Niğde O.S.B Atıksu Arıtma Tesisi'nin debisi 650 m³/gün'dür ve arıtma tesisine 27/05/2010 tarihinde Deşarj izni verilmiştir. Niğde Üniversitesi Atık Su Arıtma Tesisi Projesi 29.05.2008 tarihinde Çevre ve Orman Bakanlığınca onaylanmış olup, Tesis inşaatı tamamlanarak faaliyete

geçirilmiştir. 27/08/2009 tarihli Kararla deşarj izni verilmiştir. Bor Karma OSB'nin Atık Su Arıtma Tesisi ise inşaat aşaması tamamlanmış olup faaliyete geçmesi beklenmektedir.

Evsel sıvı atıkların zararsız hale getirilmesi için Niğde Merkezde, Bor İlçesinde ve Bor ilçesine Bağlı Çukurkuyu Belediyeleri tarafından Atık Su Arıtma Tesisi faaliyete geçirilmiştir.

Endüstriyel sıvı atıkların yer üstü ve yer altı su kaynaklarını kirletmesini önlemek çevreye olan zararlı etkilerini önlemek amacı ile Niğde Organize Sanayi Bölgesinde arıtma tesisi yapılmış olup, işletmeye alınmıştır. Bor Karma Organize Sanayi Bölgesinde arıtma tesisi işletme aşamasındadır. Ayrıca BIRKO İplik-Halı Dokuma Fabrikası, Üniversite Kampüsünde arıtma tesisleri faaliyete geçmiş ve Müdürlüğümüzce sürekli denetlenmektedir.

D.3.2. Akarsularda Kirlilik:

İlimizdeki Akarsulardan sulama suyu olarak yararlanılmaktadır. Evsel ve Endüstriyel atıkların akarsulara verilmesi halinde özellikle bağ ve bahçeler ve diğer ürünler kimyasal ve bakteriyolojik kirlenmeye maruz kalmaktadır

Köy ve kasabalarda uygulanan kanalizasyon projelerinde,kanalizasyon sularının akarsulara verilmemesine çalışılmaktadır

Yakın zamana kadar Niğde şehir kanalizasyonunun verildiği Dabakhane deresi, arıtma tesisinin faaliyete geçmesi ile temiz,sulama suyu olarak kullanılabilir hale gelmiştir.

D.3.3. Göller, Göletler ve Rezervuarlarda Kirlilik:

İlimizdeki doğal göller herhangi bir evsel veya endüstriyel kirlenmeye maruz kalmamaktadırlar.

D.3.4. Denizlerde Kirlilik:

İlimiz sınırları içerisinde deniz bulunmamaktadır.

D.4. Su ve Kıyı Yönetimi, Strateji ve Politikaları:

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce faaliyetler denetlenmekte SKKY hükümlerine göre işlemler devam etmektedir. Belediyelere İş Temrin Planları hazırlanmasında Müdürlüğümüzce gerekli destek sağlanmaktadır.

D.5. Su Kaynaklarında Kirlilik Etkenleri:

İlimizde tuzluluk, zehirli gazlar, azot ve fosfor, ağır metaller ve iz elementler, zehirli organik bileşikler, siyanürler, petrol ve türevleri, polikloro naftalinler ve bifeniller, pestisitler,gübreler, deterjanlar, çözünmüş organik maddeler, patojenler, askıda katı maddeler, radyoaktif kirleticilerin su kirliliği üzerine etkilerini incelemek için sürekli ölçüm yapılmamaktadır.

Kaynaklar:

- DSİ Şube Müdürlüğü
- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Çalışmaları

(E). TOPRAK VE ARAZİ KULLANIMI

E.1. Genel Toprak Yapısı:

Agro-ekolojik Bölgeleendirme arazinin çevresel özellikleri, potansiyel verim ve arazi uygunluğu benzer olan özelliklere sahip alt alanlara bölünmesini ifade eder.

Bir agro-ekolojik bölge iklim, arazi formu, toprak yapısı ve/veya arazi örtüsüne göre belirlenir. Bu kapsamda Niğde ili 4 agro-ekolojik bölgeye ayrılmış ve haritalandırılmıştır.

Aşağıdaki Tablo 1’de Niğde ilini oluşturan Alt Bölgelerin özellikleri belirtilmektedir.

Merkez ilçe ve Çiftlik ilçelerinde patates tarımı ağırlıklı olarak yapılmaktadır. Sulu tarım arazileri ve mer’a alanlarının fazladır. Çiftlik ilçesi rakım olarak yüksek olmasına rağmen Merkez ilçeyle aynı iklim özelliklerini taşımaktadır. Bor ve Altunhisar ilçeleri içiçe olan ilçelerdir. Toprak yapısı, üretim deseni ve mer’a yapısı iki ilçede de aynıdır. İklim özelliği I. Alt Bölgeden daha ılıman ve yıllık yağış miktarı daha azdır. Ulukışla ilçesi Torosların eteğinde yer alır. II. Alt Bölgeye sınır olan kesiminde yağış azlığından kuru tarım tercih edilirken Akdeniz Bölgesine sınır olan kesiminde ise Akdeniz ikliminin etkileri görüldüğünden mikroklima özelliği taşımaktadır. Çamardı ilçesi dalgalı düzlüklere sahiptir. Su kaynakları boldur. İlin en yüksek rakımlı ilçesidir. Dağcılık turizmi yapılmaktadır. Topraklı verimli fakat Çamardı-Ecemiş Havzası boyunca sınırlı olduğundan tarım alanı kısıtlıdır.

Tablo E.1. Genel Toprak Yapısı

Alt Bölgeler	Alan (Ha)	Şubat	Temmuz	Yıllık Yağış (mm)	Alanın Arazi Kabiliyet Sınıflarına Göre Dağılımı (Ha)				
		Sıcaklık (C°)	Sıcaklık (C°)		I.	II.	III.	IV.	V.-VIII.
I. Alt Bölge	% 40,5				% 8,4	% 19,5	% 7,6	% 5,0	% 59,5
Merkez-Çiftlik	315.293	-7,6/3,9	22,4	<350	26.436	61.558	23.893	15.693	187.713
II. Alt Bölge	% 24,8				% 8,6	% 7,8	% 8,2	% 25,3	% 50,1
Bor- Altunhisar	193.546	-2,7/3,9	24,0	<350	16.570	15.050	15.853	49.008	97.065
III. Alt Bölge	% 19,2				% 1,3	% 6,7	% 4,1	% 5,4	% 82,5
Ulukışla	150.247	-2,7/3,9	22,4	<350	1.957	10.137	6.112	8.144	123.897
IV. Alt Bölge	% 15,5				% 0,6	% 3,5	% 2,7	% 3,3	% 89,9
Çamardı	120.436	-7,6/0,8	20,0	>350	711	4.308	3.203	3.944	108.270
Toplam Alan	779.522				45.674	91.053	49.061	76.789	516.945
Top. Alana Oranı	% 100				%5,85	%11,7	%6,3	%9,85	%66,3

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2011

E.2. Toprak Kirliliği

E.2.1. Kimyasal Kirlenme

Tarım arazilerinde gübreleme (şeker, nitrat, üre v.b.) fazla yapıldığından toprakta pH değeri düşerek asit miktarının artmasına neden olmaktadır. Ayrıca toprak yapısı bozulmaktadır.

E.2.1.1. Atmosferik Kirlenme:

Yapılan çalışmalarda tarım arazilerinde atmosferin kirlenmesinden oluşan ağır metallerin olduğu görülmemiştir.

E.2.1.2. Atıklardan Kirlenme:

İlimizde konut kökenli atıklar, ticari ve endüstriyel atıklar, su arıtımında ortaya çıkan atıklar ve bu atıkların toprak yapısında meydana getireceği zararları ilgili Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğüne yapılan bir çalışma olmadığından bu konu ile ilgili bilgiler mevcut değildir.

E.2.2. Mikrobiyal Kirlenme:

İlimizde kentsel atık sularla ve benzeri kirli sularla toprağa geçen ve çevre sağlığı açısından önemli olan bakteri, virüs ve bazı protoza türlerinin bölgeleri ve sayıları ile ilgili yapılan bir çalışma olmadığından bu konu ile ilgili bilgiler mevcut değildir.

E . 3. Arazi

E.3.1. Arazi Varlığı

İl düzeyinde 779522 Ha toplam arazi vardır.

E.3.1.1.Arazi Sınıfları:

İlde görülen iklim ve jeolojik yapı farklılıkları ile vejetasyondaki çeşitlilik değişik özelliklere sahip toprakların oluşumuna neden olmuştur.

Niğde’de I-IV. sınıf tarım arazileri 262.577 ha olup, genelde tarım bu araziler üzerinde yapılmaktadır. 516.945 hektardan fazla alanı olan V-VIII. sınıf arazilerde de işlemeli tarım yapıldığı görülmektedir. Ancak bu araziler işlemeli tarıma uygun değildir.

Kullanma kabiliyet sınıfları sekiz adet olup, toprak zarar ve sınırlandırmaları I.sınıftan VIII.sınıfa doğru giderek artmaktadır.

SINIF - I:

Topografya hemen hemen düzdür (%0-2). I. sınıf arazilerin kapladığı alan 45.674 ha olup il yüzölçümünün %5,85’ini teşkil etmektedir. I. sınıf arazilerin; %33,4’ünü

alüviyal topraklar, %11,9'unu kolüviyal topraklar, %52,4'ünü kahverengi, %2,3'ünü kırmızı kahverengi topraklar oluşturmaktadır.

Bu arazilerin 21.923 hektarında nadaslı kuru tarım, 17.675 hektarında sulu tarım yapılmaktadır. 1.483 hektar çayır- mer'a, 73 hektar diğer kullanım, 69 hektar kuru bahçe, 2.872 hektar sulu bahçe, 183 hektar sulu bağ, 114 hektar kuru bağ, 1.188 hektar yetersiz sulu tarım alanı mevcuttur.

SINIF- II:

Toplam miktarı 91.053 ha'dır. II. sınıf arazilerin kapladığı alan İlin yüzölçümünün %11,7'sini teşkil etmektedir. Bu arazilerin %28,2'sini kolüviyal topraklar, %0,08'ini kahverengi orman toprakları, %34'ünü kahverengi topraklar, ve %1,5 kireçsiz kahverengi, %0,82'sini kırmızı kahverengi topraklar, %1,3'ünün vertisol, %17,1'ini regosol topraklar oluşturmaktadır.

Bu arazilerin; 48.523 hektarında nadaslı kuru tarım, 21.433 hektarında sulu tarım, 9.098 hektarında yetersiz sulu tarım, 533 hektarında kuru bağ, 193 hektarında sulu bağ, 321 hektarında kuru bahçe, 4.689 hektarında sulu bahçe tarımı yapılmaktadır. 5.939 hektarı çayır mer'a arazisidir. 88 hektarı orman örtüsü altında olup 232 hektarı az yoğun yerleşim ve sanayi alanı durumundadır.

Bu arazilerin %47,5'inde eğim %2'den az , %52,1'inde %2-6'dır. %0,4'ü ise diğer eğim gruplarındadır. Toprakların %68'i derin, %30,7'si orta derin, %3'ü ise sıgıdır. II.sınıf arazilerin tarımında hafif ve orta su erozyonu hüküm sürmektedir.

SINIF- III:

III. sınıf araziler 49.061 ha kapladığı alan ile ilin %6,3'ünü teşkil eder. Bu arazinin toprak gruplarına göre dağılımı ise; %9,56 alüviyal topraklar, %13,36 kolüviyal topraklar, %0,50 kahverengi orman toprakları, %0,05 kireçsiz kahverengi orman ve kestane rengi , %62,16'sı kahverengi toprak, %6,98 kireçsiz kahverengi topraklar %0,57 kırmızı kahverengi toprak, %0,07 siorezem, %6,75 regosol topraklar şeklindedir. Bu alanların kullanım durumları ise şöyledir; 37.660 ha nadaslı kuru tarım, 3.165 ha sulu tarım, 1.215 ha yetersiz sulu tarım, 748 ha kuru bağ, 34 ha sulu bağ, 364 ha kuru bahçe, 442 ha sulu bahçe, 5.011 ha çayır-mer'a, 122 ha fundalık, 297 ha yerleşim gibi dağılıma sahiptir.

SINIF- IV:

IV.sınıf araziler ilin 76.789 ha alanı ile %9,85'ni kaplamaktadır. IV. sınıf arazilerin toprak gruplarına göre dağılımı ise şöyledir; %21,11 alüviyal topraklar %4,22 kolüviyal topraklar, %2,07 kahverengi orman toprakları, %0,12 kestane rengi topraklar, %53,37 kahverengi topraklar, %1,33 kırmızı kahverengi, %5,78 kireçsiz kahverengi topraklar %11,80 regosol topraklardan oluşmaktadır. Bu alanların kullanım durumları ise şöyledir; 50.706 hektar nadaslı kuru tarım, 1.067 hektar sulu tarım, 236 hektar yetersiz sulu tarım, 1.093 hektar kuru bağ, 234 hektar kuru bahçe, 252 hektar sulu bahçe, 22.857 hektar çayır-mer'a, 121 hektar orman –fundalık ve 220 hektar da az yoğun yerleşim ve askeri alanlarıdır.

SINIF- V:

1.179 hektar alan ile İlin %0,2'sini kaplamaktadır. Bu alanın büyük toprak gruplarına göre dağılımı şöyledir; 528 hektarda hidromorfik alüviyal topraklar, 651 hektarda organik topraklar vardır.

Bu sınıfın tamamı düz , düze yakın, meyilli, derin olup, çayır arazisidir. Aynı zamanda bu sınıf arazilerin tamamında su erozyonu ve yaşlık sorunu mevcuttur.

SINIF- VI:

102.360 hektar alanı ile İlin %13,1'ini kaplar. Toprak gruplarına göre dağılımı ise; 26.480 hektar alüviyal topraklar, 594 hektar kolüviyal topraklar, 3.480 hektar çorak topraklar, 2.814 hektar kahverengi orman toprakları, 1.106 hektar kireçsiz kahverengi orman toprakları, 38.989 hektar kahverengi topraklar, 10.604 hektar kireçsiz kahverengi topraklar, 2.221 hektar kırmızı kahverengi ve 16.070 hektar regosol topraklardır.

Bu toprakların kullanım durumu ise şöyledir; 25.477 hektar nadaslı-kuru tarım, 32 hektar nadassız-kuru tarım, 1.263 hektar sulu tarım, 348 hektar kuru-bağ, 83 hektar kuru bahçe, 297 hektar sulu bahçe, 72.500 hektar çayır-mer'a, 2.070 hektar fundalık, 290 hektar az yoğun yerleşim ve sanayi alanıdır.

SINIF- VII:

314.743 hektar alan ile İlin % 40,4'lük kısmını kaplar. Bu alanların toprak gruplarının dağılımı ise; 189 hektar (%0,06) alüviyal topraklar, 32.103 hektar (%10,20) hidromorfik alüviyal topraklar, 1.510 hektar (%0,48) kolüviyal topraklar , 43.948 hektar (%13,82) kahverengi orman toprakları, 40.004 hektar (%12,71) kireçsiz kahverengi orman toprakları, 79.567 hektar (%25,28) kahverengi topraklar, 97.407 hektar (%31,09) kireçsiz kahverengi topraklar, 5.699 hektar (%1,81) kırmızı kahverengi 14.320 hektar (%4,55) regosol topraklar şeklindedir.

VII. sınıf toprak alanlarının; 2.413 hektarında kuru tarım, 296 hektarında kuru bağ, 278.078 hektarında çayır-mer'a, 20.424 hektarında orman arazisi, 13.344 hektarında funda arazisi ve 188 hektarında ise yerleşim alanı mevcuttur.

SINIF- VIII:

98.063 hektar alan ile İl topraklarının %12,5'ini oluşturur. Bu arazilerin 20 hektarı ırmak taşkın yatağı, 97.903 hektar çıplak kaya ve molozlardır. 140 hektar su yüzeyi bu sınıfta değerlendirilmiştir.

Orman ve fundalık alanlar 36.169 hektardır. Orman-fundalık alanların %93'ü VIII. sınıf arazilerde bulunmaktadır.

NOT : Bu bölüm Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü verilerinden derlenmiştir.

E.3.1.2.Kullanım Durumu:

İl düzeyinde 323122,4 Ha tarım arazisi olarak kullanılmaktadır.

TARIM

İLİ : NİĞDE
KAYNAK YILI : 2011
KAYNAK : İstatistik Bilgileri

ARAZİ KULLANMA ŞEKİLLERİ	(HEKTAR)	%
-----	-----	-----
TOPLAM ARAZİ VARLIĞI	779.522	100.00
1-KÜLTÜR ARAZİSİ	275.783	35.38
a-KURU TARIM ALANI	161.399	
NADAS ALANI	72.578	
II-NADASSIZ ALAN	88.821	
b-SULU TARIM ALANI	114.384	
I-TARLA ALANI	84.652	
II-MEYVE VE SEBZE ALANI	29.732	
KÜLTÜR ARAZİSİNİN DAĞILIMI		
I-TARLA ALANI	241.337	
II-BAĞ-BAHÇE	34.179	
2-ÇAYIR-MER'A ALANI	343.749	44.10
a-ÇAYIR	25.282	
b-MER'A	318.467	
3-ORMAN ALANI	61.815	7.93
a-ORMANLIK	28.434	
b-FUNDALIK	33.381	
4-DİĞERLERİ	98.175	12.59

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

E. 3. 2.Arazi Problemleri:

İlimizde toprak sığılığı, taşlık, kayalık, drenaj, tuzluluk, sodiklik, erozyon gibi problemlere maruz kalan alanlar, dereceleri ve yüzdeleri ile ilgili kapsamlı bir çalışma yapılmadığından bunlarla ilgili bilgiler mevcut değildir.

Kaynak:

- Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü

(F) . FLORA - FAUNA VE HASSAS YÖRELER

F . 1. Ormanlar

F . 1 .1. Ormanların Ekolojik Yapısı :

Niğde İli sınırları içerisindeki orman alanının yayılışında iklim ve toprak koşulları etkili olup, bölgenin iklimi genelde karasal iklim olup, ortalama yağış 348,8 mm/yıldır. Bölgenin topografyası ve jeolojik yapısına baktığımızda genelde volkanik sahalardan oluşmuş olup, anakaya kalker ve serpantindir.

Ormanlar Akdeniz Bölgesi ile İç Anadolu bölgesini ayıran Torosların kuzeyinde parçalı gruplar halinde ve Çiftehane Çayı Havzasında yer almaktadır. Bir grup ormanlık alan da Çiftlik ve Altunhisar İlçelerinde baltalık işletmeler halinde yer almaktadır. Genellikle yüksek meyilli arazilerde ve tarıma elverişsiz alanlarda yer almaktadır. Karasal iklimin tipik örneği görülen İlimizde ormanlar da karasal iklimin etkilerini yansıtmaktadır.

F . 1. 2.Bölgenin Orman Envanteri :

Niğde İl Sınırları içerisinde toplam 55.619,00 Ha. Orman alanı mevcuttur. Bu ormanlarda 410,5 Ha. Üretim ormanı olup, geriye kalan 55.208,5 Ha. Koruma ormanıdır.

Tablo F.1. İşletme Şekillerine Göre Ormanlar

Koru	Ormanları	Baltalık Ormanlar	Açıklık Alan	Genel Saha
	25702 Ha	15892 Ha	617936 Ha	659530 Ha

Kaynak: Niğde Orman İşletme Müdürlüğü, 2011

Tablo F.2. İlimizdeki Ormanların Ağaç Türlerine Göre Dağılımı

Ağaç Türleri	Hektar
Kızılçam	2079,0
Karaçam	5005,5
Sedir	15583,0
Gökmar	3883,0
Meşe	24196
Ardıç	4872,5
Karaçam, Gökmar, Sedir karışımı	-
Meşe ve Diğerleri karışımı	-
TOPLAM	55619,0

Kaynak: Niğde Orman İşletme Müdürlüğü, 2011

Tablo F.3. Ormanların İşletme Sınıflarına Göre Dağılımı

KORU ORMANLARI (Ha)		BALTALIK ORMANLAR (Ha)		TOPLAM (Ha)
Verimli koru (Ha)	Bozuk koru (Ha)	Verimli Baltalık (Ha)	Bozuk Baltalık (Ha)	
24.260	19.723,5	649,5	10.986,0	55.619,0

Kaynak: Niğde Orman İşletme Müdürlüğü, 2011

İlimiz orman alanlarının yaklaşık tamamı devlet malıdır. Mülkiyeti Maliye Hazinesi adına kayıtlı olup, orman arazisi vasfındadır. Bunun yanında az da olsa özel şahıslar ve kuruluşlar tarafından da ağaçlandırma çalışmaları yapılmaktadır. İlimizde bulunan yeşil kuşak projesi çerçevesinde ağaçlandırma çalışmaları da devam etmektedir.

F. 1 . 3. Orman Varlığının Yararları:

1. Su sağlama, su varlığını koruma ve düzenlenmesi: Bütün Dünya da nüfus artışına, tarım ve endüstrideki gelişmelere paralel olarak su tüketimi de artmaktadır. Ormanlar kar ve yağmur biçimindeki yağışı yaprakları, dalları, gövdesi ve kökleri ile tutar. Sellerin ve taşkınların oluşumunu önler böylece yağışı ve akışı zararsız hale getirir ayrıca orman örtüsü yer altı su kaynaklarının yıl boyunca sürekli ve düzenli olarak su sağlamasına katkıda bulunur.

2. Toprak ve toprak verimliliğinin korunması: Toprağın sularla yıkanmasına ve rüzgarla taşınmasına erozyon denilmektedir. Ormanların rüzgarın hızını azaltmak ve sürüklemeye gücünü zayıflatmak sureti ile toprağı erozyona karşı en iyi biçimde koruyarak yıkanıp taşınmasını önler. Toprak kaymaları, çığlar ve rüzgarlar ile taşınan kum, taş, toprak,moloz vb. materyalle tarım topraklarının örtülmesine ve dolayısı ile verimsizleşmesine engel olur.

3. İklim üzerinde olumlu ve dengeleyici etkisi: Ormanlar, yıllık , mevsimlik ve günlük sıcaklıkları düzenler. Toprağın donmasını ve çözülmesini geciktirir. Ayrıca su buharını yoğunlaştırarak yağmur haline dönüşmesine neden olur. Diğer yandan rüzgarların hızını azaltarak toprak ve kar savrulmalarını önler. Rüzgarların hızını ve kurutucu etkilerini azaltır.

4. Eğlenme, dinlenme ve rekreasyon imkanı sağlaması: İnsanların ormanlık alanlarda eğlenme ve dinlenme eğilimleri fazladır. Günümüzde kentlerdeki nüfus artışı, sanayileşme ve yaşam düzeyinin yükselmesi insanları eğlenme ve dinlenme boş zamanlarını değerlendirme için kırsal alanlara özellikle ormanlık alanlara yöneltmiştir.

5. Sağlık üzerine olumlu etkisi: Ormanların iklim üzerindeki olumlu etkisi ile yerleşme alanlarının çevresindeki hava kirliliğini ve gürültüyü önlemesi insan sağlığı bakımından büyük önem taşır. Ayrıca ormanların insan beden ve ruh sağlığı üzerinde olumlu etkileri vardır. On gün süre ile ormanlık alanda kalındığında insan kanının oksijenle yenilendiği bilimsel bir bulgudur.Ağaçların ve ormanda bulunan diğer bitkilerin kök, kabuk, yaprak ,dal, çiçek ve tohumları çeşitli hastalıkların tedavisi için hazırlanan ilaçlarda hammadde olarak kullanılmaktadır.

6. Odun ve diğer orman ürünleri sağlaması
7. İş alanı ve geçim kaynağı sağlaması
8. Ulusal savunma ve güvenlik bakımından yararı

F . 1 . 4.Orman Sayılan Alanlarının Daraltılması:

Niğde ili genelinde orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen ve tarım alanlarına dönüştürülmesinde yarar görülen yerler kapsamında toplam 103 Ha. Alan 6831 sayılı Orman Kanununun 2/B maddesi gereği orman sınırları dışına çıkarılmış olup bu alanların tamamı Tarım alanı olarak kullanılmaktadır.

Niğde ili ormanlık alanlarının işletme şekillerine dair Niğde ve Ulukışla Orman İşletme Şeflikleri orman amenajman planları 1991-2010 yılları için yapılmış olup, uygulama süresi dolmuştur. 2011 yılında Adana Orman Bölge Müdürlüğü bünyesinde görevli Amenajman Mühendislikleri tarafından Niğde ve Ulukışla Orman İşletme Şeflikleri'nin orman amenajman planları yenilenecektir.

Kaynak : Orman İşletme Müdürlüğü, 2012

F . 2. Çayır ve Meralar

F . 2 . 1. Çayır ve Meraların Varlığı:

İlimizin çayır ve mera alanları büyük ölçüde step vejetasyonu özelliği göstermektedir. Yıllardır sürdürülen sürekli ve aşırı otlatma sonucu vejetasyon yıpranmıştır. Bazı bölgelerde bitkiyle kaplı alan % 10 un altına düşmüştür. Tuzluluk problemi olan alanlarda juncul spp. Ve carex ssp. Türleri, erozyon problemi olan alanlarda ise Astragollus spp. Türleri yoğun olarak bulunmaktadır. Kayalık problemi olan alanlarda mevcuttur.

Vejetasyonda ağırlıklı bitki türlerini diğer familyalara ait kalitesiz hayvanlar tarafından sevilerek otlanmayan bitkiler oluşturmaktadır. Sürekli ve aşırı otlatma sonucunda vejetasyondaki buğdaygillerin oranı da oldukça azalmıştır. Baklagillerin oranı ise yok denecek kadar azdır. (% 1-2)

NOT : Bu bölüm Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü Mera Birimi verilerinden derlenmiştir.

F . 2 . 2.Kullanım Amaçları ve Yararları:

Tablo F.4. 1998-2011 Yılları Arası Mera Çalışmaları

İlçe Adı	Tespit Çalışmaları Yapılan		Tahdit Çalışmaları Yapılan		Tahsis Çalışmaları Yapılan	
	Köy Sayısı	Alan (dekar)	Köy Sayısı	Alan (dekar)	Köy Sayısı	Alan (dekar)
Merkez	48	511.332	12	121.649	3	34.990
Bor	19	356.484	18	248.968	8	70.907
Çamardı	20	422.634	12	183.441	6	78.596
Çiftlik	11	102.594,2	7	91.850	0	0

Altunhisar	5	81.130,2	2	40.753	0	0
Ulukışla	0	0	0	0	0	0
Toplam	103	1.474.174,4	51	686.661	17	184.493

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2011

a- Tespit Çalışmaları :

2011 yılı sonu itibariyle ilimiz genelinde 103 köy ve kasabada mera tespit çalışmaları tamamlanmış olup bu çalışmalar neticesinde toplam 1.474.174,4 dekar mera alanının tespiti yapılmıştır.

b- Tahdit Çalışmaları :

2011 yılı sonu itibariyle ilimiz genelinde 51 köy ve kasabada mera tahdit çalışmaları tamamlanmış olup bu çalışmalar neticesinde toplam 686.661 dekar mera alanının tahdidi yapılmıştır.

c- Mera Kiralama Çalışmaları :

2011 yılı sonu itibariyle mera kiralama olmamıştır.

d- Mera Tahsis Amacı Değişikliği Çalışmaları :

2011 yılı sonu itibariyle Mera Komisyonuna tahsis amacı değişikliği ile ilgili olarak 15 adet müracaat olmuş ve bunlardan 11 tanesi sonuçlandırılmış, 4 tanesinin işlemleri devam etmektedir.

e- Hazine Arazileri Satış Talepleri :

2011 yılı sonu itibariyle 64 adet hazine arazisine ait Mera Komisyonuna görüş sorulmuş ve bunlardan 12 adedinin satış ve kiralama taleplerinin reddine, 52 adedine ise Mera kanununca sakınca teşkil etmediğine karar verilmiştir.

f- Mera Tecavüzleri :

2011 sonu 9 adet tecavüz ihbarı değerlendirilmiş ve tecavüz tespit edilmiştir. Yasal işlem için ilgili yerlere yazı yazılmıştır.

g- Mera Islah Çalışmaları :

2011 yılı sonu itibariyle Ovalıbağ köyünde 554 dekar alanda mera ıslah ve amenajman projesi yürütülmüştür. Projede gübreleme, temizlik biçmesi, ve yem bitkileri ekilişi faaliyetleri öngörülmüştür. Mera alanına bahar gübrelemesi olarak 8,3 ton % 21 lik A.Sülfat gübresi atılmıştır. Yabancı otlarla kökten sökme yöntemi ile mücadele edilmiştir. Sonbahar gübrelemesi olarak 8,3 ton DAP gübresi atılmıştır. 2011 yılında merada kuru ot verimi 542 kg/dekar olmuştur.

Tablo F.5. İl Genel Mera Tespit-Tahdit Kaynağı Ve Tahsis Durumu

	Köy	Tescilli Mera	5/b Maddesi	Toplam Mera
--	------------	----------------------	--------------------	--------------------

	Sayısı	(da)	Uyarınca Mera Olarak Tespiti Yapılan Alan (da)	(da)
Tespiti Biten	103	1.137.424,3	336.750,1	1.474.174,4
Tahdidi Biten	51	643.875	42.786	686.661
Tahsisi Biten	17	184.493	0	184.493

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2011

Tablo F.6. İlçeler Bazında Tespit Ve Tahdidi Biten Meraların Kaynakları

Çalışma Yapılan Merkez	TESPİT (da)		TOPLAM	TAHDİT (da)		TOPLAM
	Tescilli Mera (5/a)	Hazine (5/b)		Tescilli (5/a)	Hazine (5/b)	
MERKEZ	263.960	247.371	511.331	103.025	18.624	121.649
ALTUNHİSAR	76.344	4.786,2	81.130,2	36.648	4.105	40.753
BOR	335.127	21.358	356.485	229.000	19.968	248.968
ÇAMARDI	368.530	54.104	422.634	183.441	0	183.441
ÇİFTLİK	93.463,3	9.130,9	102.594,2	91.761	89	91.850
ULUKIŞLA	0	0	0	0	0	0
TOPLAM	1.137.424,3	336.750,1	1.474.174,4	643.875	42.786	686.661

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2011

Tablo F.7. Meraların Oranı

Toplam Yerleşim Yeri Sayısı	163
Mera Çalışması Yapılan Köy Ve Mahalle Sayısı	103
Oranı	63
İlin Toplam Mera Alanı (da)	3.437.490
Mera Çalışması Yapılan Mera Alanı (da)	1.474.174,4
Oranı	43

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü Mera Birimi 2011

F. 3. Flora

F . 3 . 1. Türler ve Populasyonları:

Karasal ve aquatik türler ve mahalli populasyonları ile ilgili bilgi mevcut değildir.

F . 3 . 2.Habitat ve Topluluklar:

Karasal ve aquatik bitki türleri ve mahalli populasyonları ile ilgili bilgi mevcut değildir.

F . 4. Fauna

F . 4 . 1.Türler ve Populasyonları

F . 4 . 1 . 1.Karasal Türler ve Populasyonları :

Yaban yaşamı türleri (memeliler, sürüngenler, amfibiler) ile ilgili kışlama, göç yolları ve konaklaması ile ilgili kapsamlı bir çalışma yapılmadığından bu konuda yeterli bilgi mevcut değildir.

F .4 .1 .2.Aquatik Türler ve Populasyonları

F.4.1.2.1.Kürklü Hayvanlar:

Karasal ve aquatik kürklü hayvan türleri ve populasyonları ile ilgili bilgi mevcut değildir.

F.4.1.2.2.Balıklar:

Balık türleri ve populasyonları ile ilgili bilgi mevcut değildir.

F . 4 . 2.Habitat ve Topluluklar:

Konu ile ilgili bilgi mevcut değildir.

F.4.3. Hayvan Yaşama Hakları

F.4.3.1.Evcil Hayvanlar

F.4.3.1.1.Sahipli Hayvanlar:

İlimizde sahipli hayvanlar hayvan sahipleri tarafından bağlı olarak tutulmakta ve istek üzerine yılda bir kez kuduz aşısı yapılmaktadır. İlimizde 2011 yılı verilerine göre sahipli evcil hayvanların sayıları ilçeler itibariyle aşağıya çıkarılmıştır.

Tablo F.8. İlimizdeki Sahipli Evcil Hayvan Sayısı

İLÇELER	KEDİ	KÖPEK
MERKEZ	571	3.521
ALTUNHİSAR	180	460
BOR	470	975
ÇAMARDI	110	205
ÇİFTLİK	145	300
ULUKIŞLA	150	350
TOPLAM	1.626	5.811

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2011

F.4.3.1.2.Sahipsiz Hayvanlar:

İlimizde sahipsiz evcil hayvanların sayısı bilinmemektedir. İlimizde bu hayvanların barınabileceği barınaklar yoktur. Aşılama, kısırlaştırma ve korunması ile ilgili çalışmalar yapılmamaktadır. Bu sahipsiz hayvanlara son yıllarda öldürme ve

zehirleme yapılmadığından sayıları hızla artmış olup insan sağlığı yönünden olumsuzluklar içermektedir.

NOT : Bu bölüm Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü verilerinden derlenmiştir.

F.4.3.1.3.Nesli Tehlike Altında Olan Ve Olması Muhtemel Olan Evcil Hayvanlar:

Konu ile ilgili yeterli bilgi mevcut değildir.

F.4.3.2.Hayvan Hakları İhlalleri:

Hayvan yaşama haklarıyla ilgili yapılan herhangi bir çalışma mevcut değildir.

F.4.3.3.Valilikler, Belediyeler ve Gönüllü Kuruluşlarla İşbirliği:

Konu ile ilgili yeterli bilgi mevcut değildir.

F . 5. Hassas Yöreler Kapsamında Olup (*) Bölümdeki Bilgilerin İsteneceği Alanlar

İlimiz sınırları içerisinde Aladağlar Milli Parkı bulunmaktadır.

F . 5 . 1.Milli Parklar:

Alanın Resmi Adı: Aladağlar Milli parkı (Niğde Bölümü)

Coğrafi Konum : Niğde ilinin doğu ve güney doğusunda Kayseri ve Adana illeri sınırlar arasında olup büyük bölümü Niğde ili sınırları içinde kalmaktadır.

Alan : Niğde Bölümü 11464 Ha.

Alanın Açıklamalı Tanıtımı:

Aladağlar Orta Toroslarda 1024 Km²'lik bir alanı kapsar ve yaklaşık olarak 50 Km uzunlukta 25-30 Km genişliğindedir. Aladağlar Niğde'nin Doğu ve Güney doğusunda olup Kayseri ve Adana illeriyle sınırları belirler; ama dağların büyük bölümü Niğde ili sınırları içerisinde kalmaktadır.

Alp-Himayala kıvrım dağları kuşağı üzerinde yer alan Toros-Aladağlar Paleozoik ve özellikle rezozoik yaşlı kayalardan meydana gelmiştir. Bir kıvrım dağı olan Aladağlar ortalama 3500 M yüksekliğinde bindirmeli raplı bir yapıya sahiptir. Ecemiş vadisi ve Barazama vadisi arasında yükselen Aladağlarda tabaka eğim ve dalımları genel olarak Güney doğu yönlüdür. Yüksek kıvrım sırtbağ özeliğini taşıyan Aladağlar üzerinde başlıca 4 yükselti grubu bulunmaktadır. En kuzeyde Demirkazık grubu ve en yüksek doruk olan Demirkazık (3756 M) Çamardı ilçesinin Demirkazık

köyünün hemen üzerinden yükselmektedir. Bütün Toroslarda görüldüğü gibi özellikle Aladağlarda göçerler (Yörükler) yaşamaktadır.

2873 sayılı Mili Parklar kanununun 3.cü maddesi gereğince bakanlar kurulu kararı ile 06.09.1995 tarih ve 22396 sayılı Resmi Gazetede: Kayseri Adana ve Niğde illeri sınırları dahilindeki 54524 Ha'lık alan Aladağlar Milli Parkı olarak ilan edilmiştir. Bölgenin Milli Park ilan edilmesinde; ilginç Jeolojik ve Jeomorfolojik yapısı , bitki ve yaban hayatı açısından zengin oluşu gibi faktörler rol oynamıştır. Ülkemizdeki 30 Milli Parktan biri olan bölge ilan kararihdan sonra doğal dokusu, bitki ve yaban hayatıyla koruma altına alınmıştır.

Yasal Konumu: Milli Parklar Kanuna göre uygun olarak 06.09.1995 tarih ve 2396 sayılı resmi gazetede Bakanlar Kurulu Kararı ile Aladağlar Milli Parkı olarak ilan edilmiştir.

Toprak Envanteriyle ilgili toprak tasarruf biçiminde ilişkin bilgiler:

Toprak Türü: Balçık-Killi balçıktır.

Tablo F.9. Aladağlar Milli Parkı Etrafındaki Nüfus Yoğunluğu

Yerleşim yeri	2011 yılı Nüfusu	Yerleşim Yeri	2011 Yılı Nüfusu
Çamardı Merkez	3409	Çamardı Merkez	184
Çamardı Merkez Bademdere	1976	Kavaklıgöl	
Çamardı Merkez Bekçili	248	Çamardı Merkez	138
Çamardı Merkez	265	Kavlakepe	
Beyazkışlacı		Çamardı Merkez Kocapınar	278
Çamardı Merkez Burçköy	1807	Çamardı Merkez Mahmatlı	436
Çamardı Merkez Celaller	652	Çamardı Merkez Orhaniye	211
Çamardı Merkez Çardacık	220	Çamardı Merkez Örenköy	22
Çamardı Merkez Çukurbağ	726	Çamardı Merkez Pınarbaşı	83
Çamardı Merkez Demirkazık	346	Çamardı Merkez Sulucaova	270
Çamardı Merkez Elekgözü	581	Çamardı Merkez Üçkapılı	241
Çamardı Merkez Eynelli	1017	Çamardı Merkez Yelatan	1027
		Çamardı Merkez Yeniköy	602
Toplam Nüfus			14689

Kaynak: TÜİK, 2011

Ulaşım ve sit Yapı : Ulaşım Sorunu yoktur. Toros Aladağlara en yakın ulaşım Niğde'den kalkan Çamardı belediyesi otobüsleridir. Buradan dağcılık ve trekinge merkezlerine transfer mümkündür.

Niğde-Çamardı 65 Km, Adana Mersin-Çamardı 162 Km. Aladağlar üzerinde gezi ve tırmanış yapacak olan araştırmacı ve dağcılar genellikle Niğde-Çamardı-Çukurbağ köyü üzerinden Aladağlara giriş yaparlar.

Aladağların yalnız Demirkazık doruğuna tırmanış yapmak isteyenler Demirkazık köyünde Aladağlara giriş yapabilir. Demirkazık köyünde 100 yataklı kaloriferli yeni bir dağ oteli yıl boyu açık bulunmaktadır.

Fiziksel özellikler :

Jeoloji :

Jeolojik yapı açısından Aladağlar Milli parkı değişen zamanlara ait formasyonlarda temsil edilmekte birlikte en yaygın formasyon Mesozoik yaşlı Kireç taşlarıdır. Bunun yanında sahada entrüsit volkanizmanın ürünü olan gabro, piroksonit gibi kayalara ve daha genç dönemleri karakterize eden tersiyer ukuasterner oluklarında rastlanmaktadır.

Aladağlar 3. zamanda oluşmuştur. Altta 2. tabaka olarak serponti gibi yeşil taşlar grubuna rastlanmaktadır. Yörenin belli başlı jeomorfolojik karakteri vadilerle derin bir şekilde parçalanmış olmasıdır. Yine Aladağlar Milli Parkı'nın da Ülkemiz ölçüsünde önemli yükseltiler olarak beliren tepeler, yapısal nedenlerden dolayı oluşmuştur. Buzul morfolojisine ait bir çok izlere rastlanmaktadır. Özellikle yörede bir çok sirk gölleri ve morenler ve bu morfolojinin kılavuz şekilleri olarak görünürler.

Topoğrafya :

Yüksek Kıvrım sıradağ özelliği arz eden Aladağlar üzerinde başlıca 4 yükselti grubu dikkat çeker. Bunlar sırası ile Demirkazık, Kaldı, Turasanlar ve yedi göller grubudur. Aladağların en yüksek dorukları bu gruplar üzerinde bulunur. Aladağların en yüksek kuzeyinde, Demirkazık grubu yer alır. Bu grubun en yüksek doruğu DEMİRKAZIK'TIR. (3725 M)

Aladağların orta kesiminde Yedigöller grubu yer alır. Bu grubun en yüksek doruğu ise KIZILKAYA'dır. (3725 M) Güneyde ise Kaldı grubu yer alır. Bu grubun en yüksek doruğunda KALDIDAĞI (3688 M) dir. Aladağların güneydoğusunda ise TURASAN grubu yüksektir. Bu grubun en yüksek dağı ise VAYVAY TEPE(3665 M)

Hidroloji :

Aladağların Kuzey, orta ve güney kesimlerinde akarsu aşındırılması ve topoğrafyası fazla etkin değildir. Jeolojik yapı ve yer şekillenmesi nedeni ile akarsular pek gelişmemiştir. Aladağlar batısında yer alan Ecemiş suyu ile dağın doğusunda görülen ve akış kazanan dereler ise yüzey ve yer altı karst topoğrafyasının ürünü yer altı karst derelerinin sotha çıkışları ile oluşurlar.

Demirkazık köyünde çıkış yapan ve Ecemiş suyunun ana kaynağını teşkil eden kaynaklar ile Kapuzbaşı yer altı dere çıkışları bu tür oluşumlara örnek teşkil etmektedir. Özellikle buzul ve karstik topoğrafyasının etkili olduğu yüksek rakımlı Çınbar, Yedigöller, Karagöl vadi tabanlarında ise göl oluşumlarına rastlanır. Hem buzullar hem buzul, hem de karstik aşınma sonucu oluşmuş bulunan bu göller aynı zamanda birer suyatan çanaklarıdır. Dış kuvvetler tarafından oluşturulan bu gölleri Glosyokarst şekilleri olarak tanımlamakla mümkündür.

Çımbar vadisinde DİPSİZ göl, yedi göller vadisinde BÜYÜK GÖL ve turasanlar bölgesinde yer alan KARAGÖL gibi Aladağlar, yer altı kaynakları bakımından da zengin sayılmaz. Bu nedenle yer altı kaynakları bakımından da zengin sayılmazlar. Bu nedenle yer altı kaynak sularının çıkış yaptığı bu sayılı yerler genellikle yayla yerleşme yerleri olarak kullanılır. Bu kaynakların bulunduğu yerler dağcılarında kamp kurma ve barınma alanlarını teşkil ederler. Demirkazık dağı batı eteğindeki Sokullupınar, Kaldı dağı eteğindeki Akşampınarı gibi.

İklim özellikleri:

Yazları kurak ve sıcak kışları ılık ve yağışlı Akdeniz havası ile yine yazları kurak ve sıcak kışları soğuk ve kısmen yağışlı İç Anadolu havzası arasında bir sınır bölgesi üzerinde yer alan Aladağlar her iki havzasında iklim özelliklerinden izler taşır. Milli Parklara en yakın olan Niğde istasyonundan alınan iklim değerleri.

Flora ve Fauna :

Sıcak Akdeniz iklim bölgesinden İç Anadolu Karasal İklim bölgesine geçiş kuşağında yer alan Aladağlar Orman Örtü bakımından çok zengin değildir. Yükseklik nedeni ile Aladağlar'ın büyük bir kesimi Ağaç sınırının üstünde kalmaktadır. Orman örtüsüne yalnız EMLİ vadisi ile HACER boğazının aşağıdaki kesimlerinde rastlanmaktadır. EMLİ vadisinde Abies alicica (Toros Gökmar) ve meşe türlerine rastlanmaktadır. Yüksek kesimleri Alpin bitkiler kuşağı içinde kalan Aladağların bitki türleri bakımından zengin ve ilgi çeken bir yöre olduğu bilinmektedir.

Yörede yaşayan yaban ve av hayvanlarının başında Dağ Keçileri(Capra Hircus)

Copra Hircus	: Dağ Keçisi
Tetra agallis cospensis	: Ur Keklik
Volpes Vulpes	: Tilki
Lepus Copensis	: Tavşan
Martes Foina	: Sansar
Şus Serola	: Yaban Domuzu
Kuct	: Kurt
Canis Cupus	: Vaşak
Hierooetus Foscia hus	: Küçük kartal
Önem taşır	

Demirkazık Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

Saha Bakanlar Kurulunun 07.09.2005 tarih ve 2005/9453 sayılı kararı ile yaban hayatı geliştirme sahası olarak ilan edilmiştir. Saha Aladağlar Milli Parkıyla sınır olması nedeni ile fiziksel özellikleri ve flora fauna açısından milli parkın özelliklerini taşımaktadır..

F.5.2. Tabiat Parkları:

İl sınırları içerisinde tabiat parkı bulunmamaktadır.

F . 5 . 3.Tabiat Anıtı:

İl sınırları içerisinde tabiat anıtı bulunmamaktadır.

F . 5 . 4. Tabiat Koruma Alanları:

İl Sınırları içerisinde tabiat koruma alanı bulunmamaktadır.

F . 5 . 5.Orman İçi Dinlenme Yerleri:

İl sınırları içerisinde orman içi dinlenme yeri bulunmamaktadır.

F . 5 . 6. Sulak Alanlar:

İl sınırları içerisinde sulak alan bulunmamaktadır.

F . 5 . 7.Biyogenetik Rezerv Alanları:

İl sınırları içerisinde biyogenetik rezerv alanı bulunmamaktadır.

F . 5 . 8.Biyosfer Rezerv Alanları:

İl sınırları içerisinde biyosfer rezerv alanı bulunmamaktadır.

F . 5 . 9.Özel Çevre Koruma Bölgeleri:

İl sınırları içerisinde özel çevre koruma bölgesi bulunmamaktadır.

F . 5 . 10.Av Hayvanları Koruma ve Üretim Sahaları:*Demirkazık Yaban Hayatı Geliştirme Sahası*

Saha Bakanlar Kurulunun 07.09.2005 tarih ve 2005/9453 sayılı kararı ile yaban hayatı geliştirme sahası olarak ilan edilmiştir. Saha Aladağlar Milli Parkıyla sınır olması nedeni ile fiziksel özellikleri ve flora fauna açısından milli parkın özelliklerini taşımaktadır..

F . 5 . 11.Su Ürünleri Üretim Sahaları Çevresindeki Kıyılar:

Özel alabalık üretim tesisleri dışında su ürünleri üretim sahaları bulunmamaktadır.

F . 5 . 12.Endemik Bitki ve Hayvanların Yaşama Ortamı Olan Alanlar:

Resim F.1 . Karagöl

Resim F.2 . Karagöl

Toros kurbağasının (Rana Holtzi) Türkiye’de Yayılışı:

Toros Kurbağası (*Rana Holtzi*) Dünyada yalnız İlimiz Ulukışla İlçesi sınırları içerisindeki Toros Dağlarında 2560 metre yükseklikteki Karagöl'de yaşamaktadır. Karagöl yaklaşık 60 hektar büyüklükte ve en derin yeri 12 metre olan tektonik bir göldür.

Toros Kurbağası (*rana holtzi*) Morfolojik özellikleri:

Vücut boyu 7.5 cm kadar olan bu türün derisi yumuşak, ince ve düz nadiren dişilerinde siğiller bulunur. Baş yanlarındaki temporal şeritler barizdir. Erkeklerde iç ses kesesi bulunduğu için bunlar ova kurbağaları gibi ötmezler. Sırt tarafı sarımsı kirli yeşil veya sarımsı pembe olup siyahımsı lekelidir. Bu lekeler arka bacaklar üzerinde de bulunur. Karın tarafı genellikle lekesiz pembemsi, bazen sarımsı nadiren de gri beyazıdır.

Resim F.3. Rana Holtzi

Biyolojik-Ekolojik Özellikler- Habitat:

Kenarları çayırılık dağ göllerinde yaşar. Şimdilik Dünya’da bilindiği tek yer Ulukışla Toroslarında 2560 m yükseklikteki Karagöl’dür. Ayrıca bu gölden 100 m daha yüksekteki ve daha küçük olan Çinili Göl’de ender olarak görülmesinin nedeni göl etrafındaki çayırılık kısmın yok oluşudur. Böylece çok sıcak yaz aylarında bile serinliğine doyum olmayan bu yüksek yayla gölünde yaşamını milyonlarca yıldan beri sürdürmektedir.

Üreme:

Mayıs ayı sonundan itibaren Ekim ayına kadar olan yaklaşık 4 aylık bir zaman içinde aktif olan Toros Kurbağası, üreme biyolojisini tamamlamak zorundadır. Bir başka deyişle en fazla 4 aylık bir zaman içinde Toros Kurbağası çiftleşip, yumurta bırakmak ve sezon sonuna kadar da iribaş denilen yavruların kuyruklarını kaybederek küçük kurbağa haline gelmeleri gerekmektedir.

Üreme zamanının kısalığı nedeni ile bir tarafı henüz buzlu olan gölün erimiş kısımlarında zaman zaman 14-16 erkek kurbağanın bir dişiye yumurtlatmak üzere kucakladığı tespit edilmiştir. Böylece çok sayıda kurbağadan oluşan yumakta bırakılacak yumurtaların erkekler tarafından döllenmesi sağlanmış olmaktadır.

Beslenme:

Toros kurbağası yaşadığı Karagöl’ün yüksekliği nedeni ile kısa sürede aktiftir. Bu devrede gölün etrafındaki çayırılık ve bitkili kısımlardaki böcekleri yiyerek beslenirler. Çayırılık alandaki böcekleri bulabilmek için sudan zaman zaman 30-40m uzağa gidebilmektedirler. Göl etrafında yapılan incelemelerde bitki türlerinin çok iyi gelişmiş olduğu kısımlarda diğer bölgelere göre daha fazla kurbağa örneğine rastlanmıştır.

F.5.13.Koruma Altına Alınan Yabani Flora-Faunanın Yaşama Ortamı Olan Alanlar:

Bölüm F.5.12 de verilmiştir.

F.5.14.Akdeniz'e Has Nesli Tükenmekte Olan Deniz Türlerinin Yaşama ve Beslenme Ortamı Olan Alanlar:

İlimizin Akdenize kıyısı yoktur.

F.5.15. Kültür ve Tabiat Varlıklarının Bulunduğu Koruma Alanları:

Tablo F.10. Tescilli Taşınmaz Kültür Varlıklarının Alanlarına Ve İlçelere Göre Dağılımı

TESCİLLİ TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIĞI	MERKEZ	ALTUNHİSAR	BOR	ÇAMARDI	ÇİFTLİK	ULUKIŞLA	TOPLAM
ASKERİ YAPI	1	---	---	---	1	---	2
TARİHİ SİT	4	---	---	---	---	---	4
KENTSEL SİT	2	---	---	---	---	---	2
MİLLİ PARK	---	---	---	1	---	---	1
ARKEOLOJİK-DOĞAL SİT	2	---	---	---	---	---	2
DOĞAL SİT	7	---	---	---	1	1	9
ARKEOLOJİK SİT	47	6	20	4	3	6	86
DİNİ KÜLTÜREL YAPI	74	8	33	1	2	7	125
SİVİL YAPI	108	3	58	1	8	4	182
ENDÜSTRİYEL YAPI	1	-	-	-	-	-	1
TOPLAM	246	17	111	7	15	18	414

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

NİĞDE MERKEZ TESCİLLİ TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARI

A) ASKERİ YAPILAR:

Tablo F.11. Askeri Yapılar

NO	A D I	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Niğde Kalesi	Alaaddin Tepesi, 29 pafta, 629 ada, 20 parsel	15.07.1978/A-1207 31.07.1993/1529 06.11.1993/1622 (Düzeltilme kararı)

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

B) KENTSEL SİT:

Tablo F.12. Kentsel Sit Alanları

NO	A D I	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Niğde Kalesi ve Eski Saray Mah. Koruma imar planı revizyonu	Niğde,Merkez	13.07.2000/1305
2	Niğde Merkez, Kayırlı Kasabası III. Dereceli Arkeolojik-Kentsel Sit	Niğde,Merkez,Kayırlı Kasabası	05.12.2000/2482

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

C) ARKEOLOJİK VE DOĞAL SİT:

Tablo F.13. Arkeolojik ve Doğal Sit Alanları

NO	A D I	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Çayırönü Vadisi (II. derece)	Kayırlı Kasabası	05.04.1991/991
2	Pınarcık Mah. Peri Bacaları (II. derece)	Kayırlı Kasabası	05.04.1991/991

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

D) DOĞAL SİT:

Tablo F.14. Doğal Sit Alanları

NO	A D I	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Narlıgöl (Acıgöl) (I.derece)	Sofular Kasabası – Niğde	08.06.1990/741 29.06.1990/757 (sınır tespiti kararı)
2	Damlataş Mağarası	Değirmenli Kasabası	23.06.1994/41
3	Nar Vadisi	Niğde Merkez, Narköy	31.03.1995/149
4	Gümüşler Örenyeri Doğal Sit Alanı	Gümüşler Kasabası	29.06.1990/757
5	Niğde-Kayaardı Doğal Sit Alanı (III. derece)	Niğde Merkez	19.07.1997/697
6	Niğde – Tepebağları Doğal Sit Alanı (III. derece)	Niğde Merkez	19.07.1997/697 15.04.2000/1257 (Sınır tespiti)
7	Gebere Barajı	Niğde, Merkez ilçesi, Kırkpınar Köyü	04.09.2009-2279

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

E) ARKEOLOJİK SİT:**Tablo F.15.** Arkeolojik Sit Alanı

NO	A D I	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Eski Gümüş Örenyeri	Gümüşler Kasabası	15.12.1973/7581 08.06.1990/741 29.06.1990/757 (S.T.)
2	Konaklı Yeraltı Şehri (I.derece)	Konaklı Kasabası	23.11.1990/894
3	Kuş Kayası Mezarlığı	Niğde Merkez, Karatlı Kasabası	24.01.1991/947 30.03.2007-1097
4	Kayırlı Yeraltı Şehri (II. derece)	Niğde Merkez, Kayırlı Kasabası (Sınır Daraltılması)	05.04.1991/991 22.05.1993/1470 05.12.2003/2482
5	Pınarcık Mağarası (II. derece)	Niğde Merkez, Kayırlı Kasabası	05.04.1991/991 22.05.1993/1470
6	Kaleymacı Mağaraları (II. derece)	Niğde Merkez, Kayırlı Kasabası	05.04.1991/991 22.05.1993/1470
7	Emircek (ikiz) Tümülüsü (II. derece)	Kayırlı-Gösterli Köyü arası	05.04.1991/991
8	Kilise Tepesi (I.derece)	Kayırlı-Gösterli Köyü arası	05.04.1991/991
9	Tatarlar Mezarlığı	Merkez, Karatlı Kasabası, 4498-4, 4499 nolu parseller	24.01.1991/947
10	Göllüdağ Örenyeri (I ve III. derece)	Niğde Merkez, Kömürcü Köyü	21.05.1993/1466 25.09.2003/2381 (S.T.)
11	Niğde Kalesi ve çevresi (I. ve III. Derece sit alanı)	Niğde Merkez, Alaaddin Tepesi	15.07.1978/A-1207 17.09.1983/1535
12	Tepebağları Höyüğü (I.derece)	Niğde Merkez, Tepebağları mevkii 102 ada, 1 parsel	15.04.2000/1257
13	Kaletepe Öbsidiyen Atölyesi (I.derece)	Niğde Merkez, Kömürcü Köyü	30.03.2001/1462
14	Gölcük Höyüğü	Gölcük Kasabası	21.03.2002/1765
15	Kayaoyma Yerleşim Alanı (I. III. Derece arkeolojik sit)	Niğde Merkez, Aktaş Kasabası	01.11.2002/2021
16	Yalvaç Camii Mevkii Düz Yerleşim Alanı	Niğde Merkez, Alay Kasabası	28.01.2003/2115
17	Kiledere Höyük (I.Derece Arkeolojik Sit)	Niğde İli, Merkez İlçesi, Kiledere Köyü	16.11.2006/918 29.08.2003/2365
18	Gösterli Kaya Yerleşim Alanı I.derece	Niğde, Gösterli Köyü	29.08.2003/2365
19	Meydan Boğazı Deresi Höyüğü I.derece	Niğde, Kömürcü Köyü	29.08.2003/2365
20	Pınarcık Höyüğü	Niğde Merkez, Kayırlı Kasabası	01.10.2004/101
21	Zamzama Höyüğü I-III. Derece	Niğde, Merkez,Çavdarlı Kasabası	23.01.2004/2532
22	Ovacık Eski Mezarlık	Merkez, Ovacık Beldesi	15.04.2005/191
23	Alay Eski Mezarlık	Merkez, Alay Kasabası	26.08.2005/385
24	Höyük Köyü Höyüğü	Niğde İli, Merkez İlçesi, Höyük Köyü	04.07.2006/760
25	Yeraltı Şehri	Niğde İli, Merkez İlçe, Fertek Kasabası	04.07.2006/762
26	Karagöbekli Tümülüsü	Niğde İli, Merkez İlçesi, Sazlıca Beldesi	04.07.2006/758
27	Göbekli Tümülüsü	Niğde İli, Merkez İlçesi, Sazlıca Beldesi	04.07.2006/761
28	Erenler Tümülüsü	Niğde İli, Merkez İlçesi,Sazlıca Beldesi	04.07.2006/759
29	Şehitler Mezarlığı Hazinesi	Niğde,Merkez,Şehitler Mahallesi,20m1 pafta,3066 ada,1 parsel	06.11.2008/1992
30	Karaçakıl Tepesi Höyüğü	Niğde İli, Merkez İlçesi,Yıldıztepe Beldesi,Karaçakıl Beldesi	06.11.2008/1933
31	Ören Tepesi ve Kilos Kaya Yerleşimi (I.)	Niğde, Merkez, Çavdarlı Kasabası	13.02.2009/2056
32	Göremsen Tepe (I.Derece)	Niğde, Merkez, Elmalı Kasabası	13.02.2009/2064
33	Şapkalı Kaya, Kaya Mezarları ve Yer altı Yerleşimi	Niğde, Merkez, Dikilitaş Kasabası	31.07.2009/2246

34	Kaletepesi	Niğde, Merkez, Yaylayolu Köyü	31.07.2009/2248
35	Pembetaş Kaya Yerleşim alanı II.Derece Ark.Sit Alanı	Niğde, Merkez- Hacıabdullah Kasabası	09/10/2009-2337
36	Cingören Anıtsal Mezarları ve Cingören Höyüğü	Niğde,Merkez Tepeköy Köyü,Cingören Mevkii	09/10/2009-2346
37	Aşlama Höyüğü	Niğde,Merkez Aşlama Köyü	09/10/2009-2347
38	Firizli Kaya Yerleşim Alanı-II.Derece Ark.Sit Alanı	Niğde Merkez,Hacıabdullah Beldesi	09/10/2009-2336
39	Orhanlı Kasabası, Çanlı Tepe I,II,III,IV Tümülsleri I. Derece Arkeolojik Sit Alanı	Niğde Merkez, Orhanlı Kasabası	11.06.2010-2621
40	Orhanlı Kasabası, Kızıl Tepe Tümülsü I. Derece Arkeolojik Sit Alanı	Niğde Merkez, Orhanlı Kasabası	11.06.2010-2622
41	Mezar Sayı Üstü Kaya Mezarları	Niğde Merkez İlçesi, Dikilitaş Beldesi, Yenimezar Mevkii	11.06.2010-2618
42	Karakaya Kaya Mezarları	Niğde Merkez İlçesi, Dikilitaş Beldesi, Karakaya Mevkii	11.06.2010-2617
43	Enehil Höyüğü	Niğde Merkez İlçesi, Dikilitaş Beldesi, Eskienehil Mevkii	11.06.2010-2619
44	İmamlı Höyüğü	Niğde Merkez İlçesi, Dikilitaş Beldesi, İmamlı Mevkii	11.06.2010-2615
45	Üçtepeler Tümülsü	Niğde Merkez İlçesi, Dikilitaş Beldesi, Üçtepeler Mevkii	11.06.2010-2616
46	Konaklı Kaya Mezarları	Niğde Merkez İlçesi, Konaklı Beldesi	30.07.2010-2672
47	Tapır Tepe Tümülsleri ve Apsisli yapı kalıntısı	Niğde Merkez İlçesi, Orhanlı Beldesi	NBK 09.12.2010-2755
48	Kesleğen Tepe	Niğde Merkez İlçesi, Tepeköyü kesleğen mevkii	NBK 09.12.2010-2757
49	Yarhisar Höyüğü	Niğde Merkez İlçesi, Yarhisar köyü	NBK 09.12.2010-2756

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

F) DİNİ KÜLTÜREL YAPI:

Tablo F.16. Dini ve Kültürel Yapılar

NO	A D I	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Kilise-Camii	Niğde Merkez, Kumluca Köyü	13.09.1970/5539 10.09.1972/754
2	Kilise (2 pafta, 88 parsel, cilt:1, hazine)	Niğde Merkez, Hamamlı Köyü (Kurdunuz)	13.09.1970./5539
3	Tekke Camii	Niğde Merkez, Gümüşler Kasabası	15.12.1973/7581
4	Kızıldam Camii (Yıkılmış)	Niğde Merkez, Gümüşler Kasabası	15.12.1973/7581
5	Değirmen Camii	Niğde Merkez, Gümüşler Kasabası	15.12.1973/7581
6	Avlanlı Camii	Niğde Merkez, Gümüşler Kasabası	15.12.1973/7581
7	Begüm Camii (Kilise-Camii) (Meryemana Kilisesi)	Niğde, A.Kayabaşı mah.	15.07.1978/A-1207 31.07.1993/1529
8	Dışarı Camii	Niğde, A.Kayabaşı mah. Bor cad.	15.07.1978/A-1207 31.07.1993/1529
9	Akmedrese	Niğde, Saruhan Mah.	15.07.1978/A-1207 31.07.1993/1529
10	Kıble Mescidi-Çeşmesi	Niğde, Eski Saray mah.	15.07.1978/A-1207 31.07.1993/1529
11	Ermeni Kilisesi	Niğde, Eski Saray mah.	15.07.1978/A-1207 31.07.1993/1529
12	Kıgılı Camii	Niğde, Balhasan mah.	15.07.1978/A-1207 31.07.1993/1529
13	Rum Kilisesi (Yahya)	Niğde, Sungurbey mah.	15.07.1978/A-1207 23.06.1989/492 31.07.1993/1529

14	Sungurbey Camii ve Türbesi	Niğde, Sungurbey mah.	15.07.1978/A-1207 26.02.1988/90 31.07.1993/1529
15	Alaaddin Camii	Niğde, Alaaddin Tepesi	15.07.1978/A-1207 31.07.1993/1529
16	Şerifali Türbesi	Niğde, Y.Kayabaşı mah.	15.07.1978/A-1207 31.07.1993/1529
17	Gündoğdu Türbesi	Niğde, Yenice mah.	15.07.1978/A-1207 31.07.1993/1529
18	Hüdavent Hatun Türbesi	Niğde, Yenice mah.	15.07.1978/A-1207 31.07.1993/1529
19	Kemal-i Ümmi Türbesi	Niğde, Yenice mah.	15.07.1978/A-1207 31.07.1993/1529
20	Dörtayak Türbesi	Niğde, Yenice mah.	15.07.1978/A-1207 31.07.1993/1529
21	Paşa Camii ve Çeşmesi	Niğde, Paşa mah.	15.07.1978/A-1207 31.07.1993/1529
22	Burhan Mah. Mescidi	Niğde, Burhan mah.(26 pafta,279 ada,4 parsel)	15.12.1979/A-2027 31.07.1993/1529
23	Eski Saray Camii Minaresi	Niğde, Eski Saray mah.	15.12.1979/A-2027 31.07.1993/1529
24	Kesikbaş Türbesi	Niğde, Eski Saray mah.	15.12.1979/A-2027 31.07.1993/1529
25	Kale Camii (Rahmaniye)	Niğde, Alaaddin Tepesi	12.02.1972/6172 15.12.1979/A-2027 31.07.1993/1529
26	Fesleğen Camii	Niğde, Efendibey mah.	15.12.1979/A-2027 31.07.1993/1529 09.10.1993/1584
27	Afife Hanım Camii	Niğde, Burhan mah.	15.12.1979/A-2027 31.07.1993/1529
28	Eskiciler Mescidi	Niğde, Burhan mah.	15.12.1979/A-2027 31.07.1993/1529
29	Çarşı Hamamı	Niğde, Balhasan mah.	15.12.1979/A-2027 31.07.1993/1529
30	Paşa Hanı	Niğde, Paşa mah.	15.12.1979/A-2027 31.07.1993/1529
31	Hacı Mahmut Mezarı(Himmetullah Yensari)	Niğde, El Hacı Mahmut Caddesi	15.12.1979/A-2027 12.05.1989/464 31.07.1993/1529
32	Cullaz Mescidi	Niğde, Sungurbey mah.	15.12.1979/A-2027 31.07.1993/1529
33	Şah Süleyman Türbesi	Niğde, Yeni Terminal cad.	15.12.1979/A-2027 31.07.1993/1529
34	Dörtayak Camii ve Çeşmesi	Niğde, Yenice mah.	15.12.1979/A-2027 31.07.1993/1529
35	Şahinali Camii (Şah mescidi)	Niğde, Şahinali mah.	15.12.1979/A-2027 31.07.1993/1529
36	Saruhan	Niğde, A.Kayabaşı mah.	15.12.1979/A-2027 02.01.1988/93 31.07.1993/1529
37	Paşa Hamamı	Niğde, Paşa mah.	15.12.1979/A-2027 31.07.1993/1529
38	Darülcikir Mescidi	Niğde, Balhasan mah.	31.07.1993/1529
39	Andaval Kilisesi	Niğde, Aktaş Köyü, Yeni mah.	11.03.1977/377 03.04.1987/159 21.08.1990/825

40	Sıralı Mescidi	Niğde, Sıralı mah.	26.02.1988/91 18.08.1989/527 15.09.1989/549
41	Konaklı Kilisesi (39 pafta, 2568 parsel)	Niğde, Konaklı Kasabası	23.11.1990/894
42	Narlıgöl (Acıgöl) Şapeli	Niğde, Sofular Kasabası	08.06.1990/741
43	Eski Camii	Niğde, Kayırlı Kasabası Orta mah.	05.04.1991/991
44	Ömerağa Camii	Niğde, Fertek Kasabası	16.01.1992/1218
45	Hamam	Niğde, Fertek Kasabası	16.01.1992/1218
46	Kilise-Camii	Niğde, Fertek Kasabası	16.01.1992/1218
47	Yukarı Camii	Niğde, Koyunlu Kasabası	16.01.1992/1218
48	Kilise	Niğde, Yeşilburç Köyü	16.01.1992/1218
49	Kilise	Niğde, Küçükköy	16.01.1992/1218
50	Kilise	Niğde, Hançerli Kasabası	16.01.1992/1218
51	Esenbey Türbesi	Niğde, Şahinalı mah. Zaimoğlu sok.	31.07.1993/1529
52	Kilise	Niğde, Hasa köy 2373 nolu parsel	27.01.1995/1529
53	Torbalı Camii Minaresi	Niğde, İstasyon cad.	31.07.1993/1529
54	Tepebağları Camii Minaresi	Niğde Merkez, Tepebağları mevkii, 111 ada, 1 parsel	15.04.2000/1257
55	Eski Camii	Niğde Merkez, Elmalı Kasabası, 209 ada, 1 parsel	09.12.2000/1399
56	Aktaş Kilisesi	Niğde Merkez, Aktaş Kasabası	01.11.2002/2019
57	Hamam	Niğde Hamamlı Köyü, 2 pafta, 96 parsel	13.09.1997/5539
58	Kilise Camii	Merkez, Ovacık Beldesi	15.04.2005/192
59	Kilise	Niğde ili, Merkez Dikilitaş beldesi 290 ada, 4 parsel,	18.11.2005/488
60	Kilise	Niğde ili, Merkez Dikilitaş beldesi 183 ada, 4 parsel	18.11.2005/489
61	Roma Sütunu	Niğde ili, Merkez Dikilitaş beldesi L.34.D.12.c.4b pafta, 187 ada, 1 parsel	18.11.2005/487
62	Hamam	Niğde İli, Merkez İlçesi, Yeşilburç Köyü, 561 parsel	04.07.2006/764
63	Gazi Osman Paşa Camii	Niğde İli, Merkez İlçesi, Kayardı Mah. 114/96 parsel	30.03.2007/1106
64	Hikmet Baba Türbesi	Niğde İli, Merkez İlçesi, Değirmenli Kasabası 1091 Parsel.	31.07.2009/2257
65	Fesleğen Çamaşırhanesi	Niğde İli, Merkez İlçesi, Efendibey Mah. Tahsin Kitapçı Meydanı 1 pafta, 218 ada, 22 parsel	05/06/2009-2172
66	Ballı Kilisesi	Niğde İli, Merkez İlçesi, Ballı köyü, 660 parsel	13.02.2009-2066
67	Kıçaağaç Kilisesi	Niğde İli, Merkez İlçesi, Yeşilova Köyü 9 pafta, 1021 parsel	04.09.2009-2280
68	Yapı Kalıntısı (kilise ?)	Niğde İli, Merkez İlçesi, Hacıabdullah kasabası Zanapa mevkii, 2151 parsel	11.06.2010-2620

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

G) SİVİL YAPILAR:**Tablo F.17.** Sivil Yapılar

NO	A D I	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Tekke Cami Çeşmesi	Niğde, Gümüşler Kasabası	15.12.1973/7581
2	Cullaz Çeşmesi	Niğde, Cullaz mah.	13.01.1978/A-914 31.07.1993/1529
3	Nalbantlar Çeşmesi	Niğde, Eski Saray mah.	15.07.1978/A-1207 31.07.1993/1529
4	Bedesten	Niğde, Sungurbey mah. 32 pafta, 622 ada, 44-72 nolu parsel	15.07.1978/A-1207 31.07.1993/1529
5	Hatiroğlu Çeşmesi	Niğde, Alaaddin Tepesi	15.07.1978/A-1207 31.07.1993/1529
6	Saat Kulesi	Niğde, Alaaddin Tepesi	15.07.1978/A-1207 31.07.1993/1529
7	Mühürdar Çeşmesi	Niğde, Çebiç Deresi mah.	15.12.1979/A-2027 31.07.1993/1529
8	Sıralı Çeşmesi	Niğde, Sıralı mah.	15.12.1979/A-2027 31.07.1993/1529
9	Resul Özkul Evi	Niğde, Saruhan mah. 32 pafta, 356 ada, 1 parsel	09.07.1976/A-95 07.03.1986/2016
10	Abdülkadir Sarıgül Evi	Niğde, Sungurbey mah. 33 pafta, 289 ada, 31 parsel (Eskisaray Mah.)	18.08.1989/526 24.08.1990/810
11	Ergül Zeytin Evi	Niğde, Kayırlı Kasabası Orta mah.	05.04.1991/991
12	Mustafa Yetişen Evi	Niğde, Kayırlı Kasabası Orta mah.	05.04.1991/991
13	İsmail Temuralan Evi	Niğde, Kayırlı Kasabası Orta mah.	05.04.1991/991
14	Halis Doğan Evi	Niğde, Kayırlı Kasabası Orta mah.	05.04.1991/991
15	Hamza Turan Evi	Niğde, Kayırlı Kasabası Orta mah.	05.04.1991/991
16	Adem Üstün Evi	Niğde, Kayırlı Kasabası Orta mah.	05.04.1991/991
17	Selim Üstün Evi	Niğde, Kayırlı Kasabası Orta mah.	05.04.1991/991
18	İlyas Doğan Evi	Niğde, Kayırlı Kasabası Orta mah.	05.04.1991/991
19	Öğretmen Evi	Niğde, Yenice mah. 56 pafta, 164 ada, 18 parsel (40 parsel)	05.07.1991/1074
20	Anadolu Lisesi	Niğde, Hastaneler cad. 57 pafta, 165 ada, 9 parsel	05.07.1991/1074
21	Dumlupınar İlkokulu	Niğde, Sungurbey mah. 33 pafta, 289 ada, 8 parsel	05.07.1991/1074
22	Konut	Niğde, İstasyon cad. üçok sokak, 27 pafta, 253 ada, 8 parsel	05.07.1991/1074
23	Konut	Niğde, İstasyon cad. Alaaddin sok. no.36, 27 pafta, 254 ada, 13 parsel	05.07.1991/1074
24	Konut	Niğde, Y:Kayabaşı mah. Cami sok 37 pafta, 314 ada, 65 parsel	05.07.1991/1074 11.03.1992/1264
25	Konut (Kadioğlu Konağı)	Niğde, Y.Kayabaşı mah. Cami sok. 37 pafta, 314 ada, 43 parsel	05.07.1991/1074
26	Konut	Niğde, Şah Süleyman mah. 16 pafta, 198 ada, 10 parsel	05.07.1991/1074 11.03.1992/1265 23.03.2000/1996
27	Konut (Anadolu Öteli)	Niğde, Esenbey mah. 17 pafta, 201 ada, 10-17 parsel	05.07.1991/1074
28	Konut	Niğde, Eski Saray mh. Kible sok. no.9/9-A 33 pafta, 292 ada, 90 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
29	Konut	Niğde, Eski Saray mah. Nusrettin sok. no.3 33 pafta, 296 ada, 14 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
30	Konut	Niğde, Eski Saray mah. Nusrettin sok. no.16 33 pafta, 292 ada, 29 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
31	Konut	Niğde, Kale mah. Hatiroğlu sok. 29 pafta, 268 ada, 6 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
32	Konut	Niğde, Alaaddin mah. Alaaddin sok.. no.6 28 pafta, 269 ada, 15	31.07.1993/1529

		parsel	06.11.1993/1622
33	Konut	Niğde, Alaaddin mah. Altay sok. 4/2-A 28 pafta, 273 ada, 12-13-14-15 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
34	Konut	Niğde, Alaaddin mah. İlyasağa sok. no.17/17-A 27 pafta, 254 ada, 6 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
35	Konut	Niğde Merkez, Alaaddin mh. Çayan (üçok sok.) no.2/1, 27 pafta, 253 ada, 9 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
36	Konut	Niğde, Kale mah. İlyasağa sok. no.6 29 pafta, 629 ada, 16 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
37	Konut – Ticaret	Niğde, Balhasan mh. İstasyon cd. no.18/E, 20/20-B, 30 pafta, 345 ada, 4-5 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
38	Konut – Ticaret	Niğde, Şah Süleyman mah. İstasyon cad. no.29 17 pafta, 200 ada, 21 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
39	Konut	Niğde, Şah Süleyman mah.İstasyon cd. no.29/A,B,C,D;E,F,G 17 pafta, 200 ada, 24-25-26-27-40-41-42-43-44-12-13 parseller	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
40	Konut	Niğde, Sungur mah. Cullaz sok. no.11 32 pafta, 368 ada, 10 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
41	Konut	Niğde, Sungur mah. Karahafız sok. no.18, 32 pafta, 357 ada, 9 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
42	Konut	Niğde, Sungur mah. Cullaz sok. 32 pafta, 357 ada, 17 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
43	Konut	Niğde, Sungurbey mah. Cullaz sok. no.22, 32 pafta, 357 ada, 18 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
44	Konut	Niğde, Sungur mah. Cullaz sok. no.20 32 pafta, 357 ada, 19 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
45	Konut	Niğde, Sungur mah. Cullaz sok. no.22 32 pafta, 357 ada, 20 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
46	Konut	Niğde, Sungur mah. Cullaz sok. 32 pafta, 357 ada, 21 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
47	Konut	Niğde, Sungur mah. Koçer sok. no.27, 32 pafta, 357 ada, 25 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
48	Konut	Niğde, Saruhan mah. Eski Vali Konağı cad. no.59, 36 pafta, 285 ada, 1 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
49	Konut	Niğde, Sıralı mah. Hangür sok. no. 55/55-A 18 pafta, 232 ada, 4 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
50	Konut	Niğde, Sıralı mah. Han sok. no.9/9-A 18 pafta, 238 ada, 2 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
51	Konut	Niğde, Sıralı mah. Esat sok. no.9 Özbek sok. no.12 18 pafta, 237 ada, 6-7 parsel (1993 yılında yıkıldı)	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
52	Konut	Niğde, Şah Süleyman mah. Minareci sok. no.5 16 pafta, 198 ada, 3 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
53	Konut	Niğde, Şehitler mah. Suat Baykal cad. no.8-10 8 pafta, 157 ada, 24 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
54	Konut	Niğde, Şahinalı mah. Suat Baykal cd. no. 30/30-A 50 pafta, 194 ada, 27 parsel (eski) 24 M4 pafta, 1554 ada, 17 parsel (yeni)	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622 27.10.1995/324
55	Konut	Niğde, Yenice mahallesi 54 pafta, 184 ada, 35 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
56	Konut	Niğde, Yenice mah. Yeşilburç cad. no.10 55 pafta, 174 ada, 32 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
57	Konut	Niğde, Yenice mah. Yeşilburç cad. no.12/14 55 pafta, 174 ada, 35 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
58	Konut	Niğde, Y.Kayabaşı mah. Merkez sok. no.1/3, 42 pafta, 578 ada, 1 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
59	Konut	Niğde, A.Kayabaşı mah. Melikhoca sok. no.14 gürez sok. no.15, 37 pafta, 328 ada, 1 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
60	Konut	Niğde, A.Kayabaşı mah. Kadioğlu sok. no.2, 37 pafta, 328 ada, 8 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622

61	Konut	Niğde, A.Kayabaşı mah. Kadioğlu sok. no.6/6-A güney sok. no.34, 37 pafta, 314 ada, 55 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
62	Konut	Niğde, A.Kayabaşı mah. Kadioğlu sok. no.8/8-A/10, 37 pafta,314 ada, 24-25 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
63	Konut	Niğde, A.Kayabaşı mh. Kadioğlu sk. no.18 aralık sk. no.2, 37 pafta, 314 ada,29 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
64	Konut	Niğde, A.Kayabaşı mah. Kadioğlu sok. ve Karabulut çıkmazı, 37 pafta, 326 ada, 12 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
65	Konut	Niğde, A.Kayabaşı mah. Karabulut sok. merdivenli sok. 37 pafta, 326 ada, 25 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
66	Konut	Niğde, A.Kayabaşı mah. Merdivenli sok. no.1, 37 pafta, 390 ada, 5 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
67	Konut	Niğde, A.Kayabaşı mah. Basamak sok. no.20, 37 pafta, 390 ada, 1 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
68	Konut	Niğde, A.Kayabaşı mah. Polat sok. no.25/A, 37 pafta, 313 ada, 2 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
69	Konut	Niğde, A.Kayabaşı mah. Polat sok. no.2 40 pafta, 389 ada, 8-10-11 parseller	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
70	Konut	Niğde, Sungur mah. 32 pafta, 373 ada, 3 parsel, kütük no:265-266	31.07.1993/1529 - 06.11.1993/1622
71	Endüstri Meslek Lisesi	Niğde, Y.Kayabaşı mah. 45 pafta, 635 ada, 5 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
72	Konut	Niğde, Alaaddin mah. Kale cad. no.135 28 pafta, 267 ada, 4 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
73	Konut	Niğde, Eski Saray mah. 33 pafta, 292 ada, 15-16 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
74	İstasyon Binası	Niğde, Kırbağları semti, 72 pafta, 132 ada, 1 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622 18.10.2006/882
75	Çeşme	Niğde, Çayır mah. Şah mescidi karşısı 19 pafta, 241 ada, 9 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
76	Çeşme	Niğde, Şahinali mah. Zaimoğlu sok. kandak sok. 14 pafta, 643 ada, 78 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
77	Harap Çeşme	Niğde, Esenbey mah. Paşa sok. 17 pafta, 199 ada, 16 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
78	Kaymakam Çeşmesi	Niğde, Yenice mah. Mezgitönü 53 pafta, 169 ada, 12 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
79	Çeşme	Niğde, Y.Kayabaşı mah Babacan sokak 46 pafta, 233 ada, 5 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
80	Çeşme	Niğde, Y.Kayabaşı mah. Topçu sokak 37 pafta, 314 ada, 52 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
81	İnönü İlköğretim Okulu	Niğde, Y:Kayabaşı mah. 45 pafta, 635 ada, 3 parsel	31.07.1993/1529 06.11.1993/1622
82	Ömer Fevzi TURAL Evi	Niğde Merkez, Aktaş Kasabası	01.11.2002/2020
83	Çeşme	Niğde ili, Merkez Dikilitaş beldesi 34.D.12.c.3a pafta, 291 ada, 4 parsel	18.11.2005/486
84	Ramazan REFREF Evi	Niğde Çiftlik Kayırlı Ksb.	26.10.2005/453
85	Konut (Hasan Kulu evi)	Niğde İli,Merkez İlçesi,A.Kayabaşı Mah.329 ada,2-3 parsel	04.07.2006/751
86	Niğde Gar Ek Hizmet Binası 1	Niğde İli,Merkez İlçesi, 72 pafta,132 ada,1 parselde bulunan Gar Binası Müştemilatı	18/102006-882
87	Niğde Gar Lojman Binası 1	Niğde İli,Merkez İlçesi, 72 pafta,132 ada,1 parselde bulunan Gar Binası Müştemilatı	18/102006-882
88	Niğde Gar Lojman Binası 2	Niğde İli,Merkez İlçesi, 72 pafta,132 ada,1 parselde bulunan Gar Binası Müştemilatı	18/102006-882
89	Niğde Gar Ek Hizmet Binası 2	Niğde İli,Merkez İlçesi, 72 pafta,132 ada,1 parselde bulunan Gar Binası Müştemilatı	18/102006-882
90	Niğde Gar Su Depo Kulesi	Niğde İli,Merkez İlçesi, 72 pafta,132 ada,1 parselde bulunan Gar Binası Müştemilatı	18/102006-882
91	Nusret ELMACI Evi	Niğde, Merkez ilçesi,Kayardı Bağları,Paşabağı Sok. No: 11-13	30.03.2007/1106

92	Konut	Niğde, Merkez ilçesi, Kayardı Mah.Ömerler Çayırı,Sok.No: 18-20	30.03.2007/1106
93	Konut	Niğde, Merkez ilçesi, Kayardı Mah. Ömerler Çayırı,Sok.No: 14	30.03.2007/1106
94	Konut	Niğde, Merkez ilçesi, Kayardı Mah.Ömerler Çayırı,Sok.No: 9-10	30.03.2007/1106
95	Konut	Niğde, Merkez ilçesi, Kayardı Mah.Ömerler Çayırı,Sok.No: 8	30.03.2007/1106
96	Yaşar KÜÇÜK Evi	Niğde, Merkez ilçesi, Kayardı Mah.Beşiktaş Durağı,Sok.No: 1	30.03.2007/1106
97	Konut	Niğde, Merkez ilçesi, Kayardı Mah.Beşiktaş Durağı,Sok. No: 13	30.03.2007/1106
98	Konut	Niğde, Merkez ilçesi, Kayardı Mah.Beşiktaş Durağı,Sok. No: 24	30.03.2007/1106
99	Konut	Niğde, Merkez ilçesi, Kayardı Mah. Kurdunuz Sok. No: 5/A	30.03.2007/1106
100	Konut	Niğde, Merkez ilçesi, Kayardı Mah. Kurdunuz Sok. No: 4	30.03.2007/1106
101	Konut	Niğde, Merkez ilçesi, Kayardı Mah. Menemen Sok. No: 35	30.03.2007/1106
102	Konut	Niğde, Merkez ilçesi, Kayardı Mah. Menemen Sok. No: 22	30.03.2007/1106
103	Konut	Niğde, Merkez ilçesi, Kayardı Mah. Menemen Sok. No: 6	30.03.2007/1106
104	Fertek Evi	Niğde, Merkez ilçesi, Fertek Kasabası. 14 Pafta,2462 Parsel	13.02.2009/2063
105	Hacı Abdullah Çeşmesi	Niğde Merkez, Hacıabdullah Kasabası	09/10/2009-2339
106	Şadırvan (çeşme)	Niğde Merkez,Saruhan Mah.291 ada,1parsel	05/03/2010-2486

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

H) ENDÜSTRİYEL YAPILAR:

Tablo F.18. Endüstriyel Yapılar

S. NO	A D İ	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Gebere Barajı	Niğde, Merkez ilçesi, Kırkpınar Köyü	04.09.2009-2279

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

ALTUNHISAR İLÇESİNDE TESCİLLİ TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARI

A) ARKEOLOJİK SİT:

Tablo F.19. Altunhisar İlçesindeki Arkeolojik Sit Alanı

S. NO	A D İ	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Yeşilyurt Yer altı Şehri (1.derece)	Niğde, Altunhisar,Yeşilyurt Kasabası(2181) parsel.	30.03.2001/1466
2	Sulama havuzu (SARIGÖL)	Niğde, Altunhisar Ulukışla Kasabası	05.12.2003/2481
3	Gırnaz mevki	Niğde, Altunhisar Çömlekçi beldesi	01.10.2004/96
4	Karaasmaz Mağaraları	Niğde ili, Altunhisar ilçesi	05.05.2005/225
5	Tepecik Höyüğü	Altunhisar İlçesi,Ulukışla Beldesi	09/10/2009-2344
6	Keçikalesi	Altunhisar İlçesi, Keçikalesi Beldesi	NBK 09.12.2010-2759

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

B) DİNİ KÜLTÜREL YAPI:

Tablo F.20. Altunhisar İlçesindeki Dini Kültürel Yapılar

NO	A D İ	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Şafak Camii (Yeni Camii)	Niğde, Altunhisar ilçesi, Ulukışla Kasabası	15.12.1973/7583
2	Seyit Ali Ağa Camii (Eski Camii)	Niğde, Altunhisar ilçesi, Ulukışla Kasabası	15.12.1973/7583
3	Yeşil Camii	Niğde, Altunhisar ilçesi, Ulukışla Kasabası	15.12.1973/7583
4	Sivri Kilise	Niğde, Altunhisar, Yeşilyurt Kasabası	30.09.1999/1110
5	Çömlekçi Kilisesi	Niğde, Altunhisar ilçesi Çömlekçi beldesi	21.10.2004/107

6	Sivri Kilise (Han)	Niğde ili, Altunhisar ilçesi	05.05.2005/223
7	Türbe	Niğde ili, Altunhisar ilçesi	05.05.2005/222
8	Sarnıç	Niğde ili, Altunhisar ilçesi	05.05.2005/222

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

C) SİVİL YAPILAR:

Tablo F.21. Altunhisar İlçesindeki Sivil Alanlar

NO	A D I	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Seyyidali Ağa Çeşmesi	Niğde, Altunhisar ilçesi, Ulukışla Kasabası	15.12.1973/7583
2	Konut (Osman Gözcü evi)	Niğde, Altunhisar ilçesi, Aşağı mah. 1.küme no.1, 12 pafta, 4038 parsel	21.05.1993/1465
3	Han Köprüsü	Niğde ili, Altunhisar ilçesi	05.05.2005/224

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

BOR İLÇESİNDE TESCİLLİ TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARI

A) ARKEOLOJİK SİT:

Tablo F.22. Bor İlçesindeki Arkeolojik Sit Alanları

NO	A D I	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	İftihan Tümülüsü	Bor ilçesi	21.10.1988/298
2	Yedioda Mağaraları (I.derece)	Niğde, Bor ilçesi, İftihan mevkii	14.11.1992/1378
3	Pınarbaşı Höyüğü	Bor-Altunhisar yolu üzeri	14.11.1992/1378
4	Antik Tyana kenti (I.II.III.dereceli sit alanı)	Niğde, Bor ilçesi, Kemerhisar Kasabası	22.07.1983/A-4567 12.02.1972/6236 31.03.1995/147
5	Köşk Höyük ve Roma Havuzu (I.dereceli sit alanı)	Niğde, Bor ilçesi, Bahçeli Kasabası	31.03.1995/147 22.09.1995/298 (sınır tespiti)
6	Kavuklu Hristiyan Mezarlık Alanı (I.derece)	Niğde, Bor ilçesi, Kavuklu Köyü M33.d.02.c pafta,140 nolu parsel	06.03.1998/811
7	Bekçi Tepesi	Niğde, Bor ilçesi, Havuzlu Köyü	16.05.2002/1835 (geliş15.08.2002)
8	Şehitlik Tepe	Niğde,Bor İlçesi, Şehitlik Tepe, İftiyan Mevkii	03.06.2005/290
9	Kekillinin Yurdu veya Eğri Kule Yurdu(I.Derece Arkeolojik Sit)	Niğde İli,Bor İlçesi, Çukurkuyu Beldesi,Kale Mevkii.	16.11.2006/915 30.03.2007-1099
10	Bayat Köyü, Bayat Höyük.	Niğde İli, Bor İlçesi, Bayat Köyü.	30.03.2007-1101 29/08/2007-1287 (sınır tespiti)
11	Bayat Köyü, Kınık Höyük.	Niğde İli, Bor İlçesi, Bayat Köyü.	30.03.2007-1102 29/08/2007-1288 (sınır tespiti)
12	Saray ve İnüstü	Niğde İli, Bor İlçesi, Çukurkuyu Beldesi,Sarayobası Mevkii.	30.03.2007-1103
13	Yerhan	Niğde İli, Bor İlçesi, Çukurkuyu Beldesi.	30.03.2007-1104
14	Tümen Tepesi Höyük.	Niğde İli, Bor İlçesi, Çukurkuyu Beldesi.	30.03.2007-1105
15	Eskikoyun Tepesi Höyük (I.Derece Ark.Sit)	Niğde İli, Bor İlçesi, Balcı Köyü	29/08/2007-1289 12/12/2007-1384(Sit sınırı Tespiti)

16	Adıyaman Mevkii (I.Derece Ark.Sit)	Niğde İli, Bor İlçesi, Adıyaman Mevkii	29/08/2007-1290
17	Direktaş Mevkii (I.ve III.Derece Ark. Sit)	Niğde İli, Bor İlçesi,Bahçeli Ksbsı Direktaş Mev.	29/08/2007-1291
18	Karadeli Höyüğü ve Mezarlığı	Niğde İli, Bor İlçesi, Kızılca Beldesi	11/12/2009-2428
19	Bereket Tepe	Niğde İli, Bor İlçesi, Bereket Köyü	22/10/2010-2737
20	Karamahmutlu kaya kilisesi-mezarları ve yerleşimi	Niğde İli, Bor İlçesi, Karamahmutlu Köyü	09.12.2010-2758

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

B) DİNİ KÜLTÜREL YAPI:

Tablo F.23. Bor İlçesindeki Dini Kültürel Yapılar

NO	A D I	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Saray Mah. Camii	Niğde, Bor ilçesi, Bahçeli Kasabası	15.12.1973/7573
2	Cumhuriyet Mahallesi Camii	Niğde, Bor ilçesi, Bahçeli Kasabası	15.12.1973/7573
3	Ulu Camii	Niğde, Bor ilçesi, Bahçeli Kasabası	15.12.1973/7573 20.03.1993/1395
4	Kızılca Camii	Niğde, Bor ilçesi, Kızılca Kasabası	15.12.1973/7579
5	Büyük Camii ve Haziresi (Hazire mezarlığı taşınmış)	Niğde, Bor ilçesi, Çukurkuyu Kasabası	15.12.1973/7574
6	Bekdik Camii	Niğde, Bor ilçesi, Çukurkuyu Kasabası	15.12.1973/7574
7	Abdurahman Camii (A-1)	Niğde, Bor ilçesi, Başpınar mh. Yüzbaşı sk. 5 pafta, 185 ada, 9 parsel	19.07.1997/689
8	Hacıveli Camii (A-2)	Niğde, Bor ilçesi, Armutlu mh. Aksaray cd. 4 pafta, 362 ada, 123 parsel	19.07.1997/689
9	Hacı Durmuşağa Camii (A-3)	Niğde, Bor ilçesi, Cumhuriyet mh. 10 pafta, 367 ada, 2 parsel	19.07.1997/689
10	Arap Mehmet Camii (A-7)	Niğde, Bor ilçesi, Değirmenler mh.13 pafta, 201 ada, 37 parsel	19.07.1997/689
11	Sarı Camii (A-8)	Niğde, Bor ilçesi, Acıpınar sokak	19.07.1997/689
12	Ulu Camii (A-15)	Niğde, Bor ilçesi, Çukur mah. 22 pafta, 222 ada, 89-90 parsel	19.07.1997/689
13	Şeyh İlyas Camii (A-46)	Niğde, Bor ilçesi, Kale mah. 19 pafta, 216 ada, 1 parsel	19.07.1997/689
14	Recep Ağa Camii (A-23)	Niğde, Bor ilçesi, Yeşildere mh. 21 pafta, 373 ada, 15-16 parsel	19.07.1997/689
15	Dambullu Camii (A-29)	Niğde, Bor ilçesi, Dink mh. Dink ve Değirmenler 26 pafta, 322 ada, 2 parsel	19.07.1997/689
16	Kör İsmail Camii (A-31)	Niğde, Bor ilçesi, Dink mh. Dink Sok. Hastane yolu 36 pafta, 323 ada, 6 parsel	19.07.1997/689
17	Paşa Camii ve Bedesten (A-18)	Niğde, Bor ilçesi, Çarşı mh. Eski Niğde cd. 24 pafta, 332 ada, 2,4,6,7 parsel	19.07.1997/689
18	Çayırlı Camii (A-52)	Niğde, Bor ilçesi, Künkbaşı mh. Niğde cad. 1 pafta, 355 ada, 1 parsel	19.07.1997/689
19	Karaca İbrahim Camii (A-35)	Niğde, Bor ilçesi, Karaca-Uğurlu mh. Atalay ve Uğurlu sk. 44 pafta, 302 ada, 2 parsel	19.07.1997/689
20	Kütüklü Camii (A-38)	Niğde, Bor ilçesi, Karakaya Çay mh. Kütüklü geçidi 43 pafta, 294 ada, 1 parsel	19.07.1997/689
21	Abdullatif Camii (A-44)	Niğde, Bor ilçesi, Harım mh. Yağlıca ve Bıçak sk. 34 pafta, 278 ada, 2,3,4 parsel	19.07.1997/689
22	Eski Hamam (A-13)	Niğde, Bor ilçesi, Çarşı mah. 23 pafta, 340 ada, 1 parsel	19.07.1997/689
23	Yeni Hamam (A-19)	Niğde, Bor ilçesi, Eski Niğde cad.	19.07.1997/689
24	Kilise (A-22)	Niğde, Bor ilçesi, Orta mah. Orta mh. Sok. 25 pafta, 319 ada, 4 parsel	19.07.1997/689
25	Şapel (A-21)	Niğde, Bor ilçesi, Orta mah. Güyer sk. No.17'nin avlusunda 25 pafta,31 ada,1 parsel	19.07.1997/689
26	Ermeni Kilisesi (A-33)	Niğde, Bor, Y.Sokubaşı mah. Ekim cd. 49 pafta, 328 ada, 26 parsel	19.07.1997/689

27	Sarı Saltuk Türbesi (A-10)	Niğde, Bor ilçesi, Çarşı mah. Niğde cad. 23 pafta, 343 ada, 1 parsel	19.07.1997/689
28	A.Kuddusi Çilehanesi (A-16)	Niğde, Bor ilçesi, Çukur mah. 22 pafta, 221 ada, 9 parsel	19.07.1997/689
29	Külhan Camii (A-11)	Niğde, Bor ilçesi, Orta mah. Niğde cad. 23 pafta, 342 ada, 7-8-9-10-11 parsel	19.07.1997/689
30	Mezarlık (A-47)	Niğde Bor İlçesi Şeyh İsmail Camii yanı 19 pafta,216 ada,3 parsel	19.07.1997/689
31	Karabiber Mescidi	Niğde İli, Bor İlçesi,Sokubaşı Mah. 48 pafta, 618 ada,31 parsel	29/02/2008-1543
32	Kayabaşı Camii	Niğde İli, Bor İlçesi, Sokubaşı Mah. 48 Pafta,618 ada, 16 parsel	31.07.2009/2249

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

C) SİVİL YAPILAR:

Tablo F.24. Bor İlçesindeki Sivil Alanlar

NO	A D I	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Roma Havuzu	Niğde, Bor ilçesi, Bahçeli Kasabası	26.02.1988/96
2	Konut (Env. no:1)	Niğde, Bor ilçesi, Armutlu, Künkbaşı mah. Aksayar cd. Irmak sk. No.3 .4 pafta, 362 ada,122 parsel	19.07.1997/689
3	Konut (Env.no:2)	Niğde, Bor ilçesi, Sokubaşı mah. Künkbaşı sok. No.31 156 pafta, 327 ada, 7 parsel	19.07.1997/689
4	Konut (Env.no:3)	Niğde, Bor ilçesi, Sokubaşı mah. Künkbaşı sok. No.36 48 pafta, 326 ada, 59 parsel	19.07.1997/689
5	Konut (Env.no:4)	Niğde, Bor ilçesi, Sokubaşı mah. Künkbaşı sok. No.36 48 pafta, 326 ada, 60 parsel	19.07.1997/689
6	Konut (Env.no:5)	Niğde, Bor ilçesi, Sokubaşı mh. Bucak çıkmazı Künkbaşı sok. 48 pafta, 326 ada, 61 parsel	19.07.1997/689
7	Konut (Env.no:6)	Niğde, Bor ilçesi, Sokubaşı mah. Kayabaşı sok. No.1315 48 pafta, 618 ada, 14-15 parsel	19.07.1997/689
8	Konut (Env.no:7)	Niğde, Bor ilçesi, Çarşı mah. Sultan Alaattin sk. No.39, 23 pafta, 346 ada, 4 parsel	19.07.1997/689
9	Konut (işyeri) (Env.no:8)	Niğde, Bor ilçesi, Çarşı mah. Eski Kütüphane sk. No.3 23 pafta, 338 ada, 8 parsel	19.07.1997/689
10	Konut (işyeri) (Env.no:9)	Niğde, Bor ilçesi, Çarşı mah. Hükümet Meydanı No.2 24 pafta, 336 ada, 1 parsel	19.07.1997/689
11	Konut (işyeri) (Env.no:10)	Niğde, Bor, Hükümet meydanı, No:12,20,21, 23 49 pafta, 762 ada, 45,46,91,92,99,100 parsel	19.07.1997/689
12	Konut (işyeri) (Env.no:11)	Niğde, Bor, Çarşı mah. İstanbul cad. No.5 24 pafta, 336 ada, 44 parsel	19.07.1997/689
13	Konut (Env.no:12)	Niğde, Bor ilçesi, Çarşı mah. Cıgızlar sok. No.33 24 pafta, 337 ada, 10 parsel	19.07.1997/689
14	Konut (Env.no:13)	Niğde, Bor ilçesi, Orta mah. Cıgızlar sok No.38 24 pafta, 349 ada, 11 parsel	19.07.1997/689
15	Konut (Env.no:14)	Niğde, Bor ilçesi, Orta mah. Güyer sok. No.1174 25 pafta, 319 ada, 5 parsel	19.07.1997/689
16	Konut (Env.no:15)	Niğde,18 Bor ilçesi, Orta mah. Kilisealtı sok. No.45 25 pafta, 318 ada, 67 parsel	19.07.1997/689
17	Konut (Env.no:16)	Niğde, Bor ilçesi, Orta mah. Kilisealtı çıkmazı,No.30 25 pafta, 318 ada,53 parsel	19.07.1997/689
18	Konut (Env.no:19)	Niğde, Bor ilçesi, Orta mh. Kilisealtı çıkmazı no.42 25 pafta, 318 ada,59 parsel	19.07.1997/689
19	Konut (Env.no:18)	Niğde, Bor ilçesi, Orta mah. Kilisealtı çıkmazı, no.40 25 pafta 318 ada, 58 parsel	19.07.1997/689
20	Konut (Env.no:17)	Niğde, Bor ilçesi, Orta mah. Kilisealtı çıkmazı,	19.07.1997/689

		no.36 25 pafta, 318 ada,56 parsel	
21	T.C.D.D. Lojmanı (Env.no:27)	Niğde, Bor ilçesi, Demiryolu yanı No.3 28 pafta, 244 ada	19.07.1997/689
22	Konut (Env.no:20)	Niğde, Bor ilçesi, Sokubaşı mah. Kayabaşı çıkmaşı, Eski hal arkası sk. No.19 49 pafta, 330 ada, 37 parsel (Öğretmen evi bitişiği)	19.07.1997/689
23	Konut (Env.no:21) yıkılmış	Niğde, Bor ilçesi, Sokubaşı mah. Tuncer sk. No.12 47 pafta 331 ada, 29 parsel	19.07.1997/689
24	Konut (Env.no:22)	Niğde, Bor ilçesi, Karaca-Uğurlu mah. Adana-Bor Asfaltı No.60 44 pafta, 305 ada, 17 parsel	19.07.1997/689
25	Konut (Env.no:23)	Niğde, Bor ilçesi, Yeni yol mah. Yağlıca sk. Çıkmaşı no.18 30 pafta, 245 ada, 7 parsel	19.07.1997/689
26	Konut (Env.no:24)	Niğde, Bor ilçesi, Sokubaşı mah. Ceylan çıkmaşı No.30 47 pafta,325 ada, 40 parsel.	19.07.1997/689
27	T.C.D.D. İstasyon Binası (Env.no:25)	Niğde, Bor ilçesi, Yeni yol mah. 32 pafta, 249 ada, 1 parsel	19.07.1997/689
28	Konut (Env.no:26)	Niğde, Bor ilçesi, Dink mah. Kör İsmail Camii altı, 26 pafta, 323 ada, 3 parsel	19.07.1997/689
29	Köprü (A-24)	Niğde, Bor ilçesi, Yeşildere mah.20 pafta,	19.07.1997/689
30	Köprü (A-26)	Niğde, Bor ilçesi, Yeşildere mah. 21 pafta	19.07.1997/689
31	Köprü (A-40)	Niğde, Bor ilçesi, Harım mah. Yağlıca sk.	19.07.1997/689
32	Köprü (A-27)	Niğde, Bor ilçesi, Dambulca yolu, 26 pafta	19.07.1997/689
33	Çeşme (A-4)	Niğde, Bor ilçesi, Akbaş sok.Bor asfaltı 10 pafta, 367 ada, 18 parsel	19.07.1997/689
34	Çeşme (A-5)	Niğde, Bor ilçesi, Cumhuriyet mh. Acıpınar sk.10 pafta, 368 ada,46 parsel	19.07.1997/689
35	Çeşme (A-6)	Niğde, Bor ilçesi, Değirmenler mah.13 pafta, 203 ada, 1 parsel	19.07.1997/689
36	Çeşme (A-9)	Niğde, Bor ilçesi, Çarşı mah. Değirmenler sk. 23 pafta,	19.07.1997/689
37	Külhan Çeşmesi (A-12)	Niğde, Bor ilçesi, Çarşı mah. 23 pafta, 340 ada, 2 parsel	19.07.1997/689
38	Çeşme (A-14)	Niğde, Bor ilçesi, Selçuk sok. 23 pafta, 346 ada, 10 parsel	19.07.1997/689
39	Çeşme (A-17)	Niğde, Bor ilçesi, Çukur mh. Eski Elektrik Santralı sk. 22 pafta, 221 ada, 45 parsel	19.07.1997/689
40	Kale Çeşmesi (A-45)	Niğde, Bor ilçesi, Kale mah. Kale yokuşu 19 pafta, 218 ada, 1 parsel	19.07.1997/689
41	Çeşme (A-25)	Niğde, Bor ilçesi, Yeşildere mah. 20 pafta, 226 ada, 82 parsel	19.07.1997/689
42	Çeşme (A-28)	Niğde, Bor ilçesi, Dink mah. Dink sok. 26 pafta, 322 ada, 2 parsel	19.07.1997/689
43	Çeşme (A-30)	Niğde, Bor ilçesi, Dink mah. Dink sok. 26 pafta, 323 ada, 4 parsel	19.07.1997/689
44	Çeşme (A-32)	Niğde, Bor ilçesi, Dink mah. Dink sok. 29 pafta, 232 ada, 15 parsel	19.07.1997/689
45	Dabakhane Çeşmesi (A-54)	Niğde, Bor ilçesi, Orta mah. Dabakhane geçidi .25 pafta, 311 ada, 1 parsel	19.07.1997/689
46	Çeşme (A-20)	Niğde, Bor ilçesi, Çarşı mah. Güyer-Cıgızlar sok.köşesi 24 pafta,350 ada,13 parsel	19.07.1997/689

47	Çeşme (A-53)	Niğde, Bor ilçesi, Künkbaşı mh. Niğde cad. Çayırılı sok. 1 pafta, 355 ada, 2 parsel	19.07.1997/689
48	Çeşme (A-34)	Niğde, Bor ilçesi, Karaca-Uğurlu mah. Kalhane sok. 44 pafta, 302 ada, 25 parsel	19.07.1997/689
49	Çeşme (A-36)	Niğde, Bor ilçesi, Sokubaşı mah. Atalay sk. 47 pafta, 325 ada, 59-60 parsel	19.07.1997/689
50	Çeşme (A-39)	Niğde, Bor ilçesi, Karakaya çay mah. Kütüklü geçidi 12 pafta, 295 ada, 7 parsel	19.07.1997/689
51	Çeşme (A-43)	Niğde, Bor ilçesi, Harım mah. Yağlıca ve bıçak sok. 34 pafta. 278 ada, 1 parsel	19.07.1997/689
52	Çeşme (A-41)	Niğde, Bor ilçesi, Harım mah. Çay sokak 34 pafta, 298 ada, 9 parsel	19.07.1997/689
53	Çeşme (A-42)	Niğde, Bor ilçesi, Harım mah. Çay sokak 34 pafta, 298 ada, 11 parsel	19.07.1997/689
54	Çeşme (A-48)	Niğde, Bor ilçesi, Harım mah. Pınar ve Mısıroğlu sok. 34 pafta, 279 ada, 32-78 parsel arası	19.07.1997/689
55	Çeşme (A-49)	Niğde, Bor ilçesi, Harım mah. Pınar ve yüzbaşı sok. 35 pafta, 285 ada, 1 parsel	19.07.1997/689
56	Çeşme (A-50)	Niğde, Bor ilçesi, Yeniyol mah. Yüzbaşı sok. 31 pafta 286 ada, 2 parsel	19.07.1997/689
57	Çeşme (A-51)	Niğde, Bor ilçesi, Yağlıca mah. Karagöz ve yağlıca sok. 40 pafta, 392 ada, 2 parsel	19.07.1997/689
58	Konut	Niğde İli, Bor İlçesi, Kemerhisar Beldesi, 7230-7231-7232 parseller	04.07.2006/765

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

ÇAMARDI İLÇESİNDE TESCİLLİ TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARI

A) ARKEOLOJİK SİT:

Tablo F.25. Çamardı İlçesindeki Arkeolojik Sit Alanları

NO	A D İ	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Eyertepe Höyüğü (I-II.derece)	Çamardı, Pınarbaşı Köyü	01.12.1989/611
2	Göltepe Höyüğü (I-II.derece)	Çamardı, Celaller Köyü	01.12.1989/611
3	Kestel Madeni (II.derece)	Çamardı, Celaller Köyü	09.11.1990/881
4	Kavlakepe Yer altı Şehri	Niğde İli, Çamardı İlçesi, Kavlakepe Köyü	04.07.2006/763

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

B) DİNİ KÜLTÜREL YAPI:

Tablo F.26. Çamardı İlçesindeki Dini Kültürel Yapılar

NO	A D İ	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	(Kilise)	Çamardı, Maden mah.	15.04.1988/166

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

C) SİVİL YAPILAR:

Tablo F.27. Çamardı İlçesindeki Sivil Yapılar

NO	A D İ	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Çamardı Evi	Niğde ili, Çamardı ilçesi	15.04.2005/193

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

D) MİLLİ PARK:**Tablo F.28.** Çamardı İlçesindeki Milli Parklar

NO	A D I	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Hacer Ormanı Milli Parkı	Ala dağlar (Kayseri-Niğde)	31.03.1995/148(Nevşehir KTVKK) 25.11.1994/1791(Kayseri KTVKK)

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011**ÇİFTLİK İLÇESİNDE TESCİLLİ TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARI****A) ASKERİ YAPILAR:****Tablo F.29.** Çiftlik İlçesindeki Askeri Yapılar

NO	A D I	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Melendiz- Murtaza Köyü kalesi	Niğde İli, Çiftlik İlçesi, Murtaza Köyü	06.11.2008/1934

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011**B) DOĞAL SİT:****Tablo F.30.** Çiftlik İlçesindeki Doğal Sit Alanları

NO	A D I	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Uyuz Gölüğü III. derece sit alanı; yapı kalıntısı (III.grup kültür varlığı)	Kitreli Kasabası, Kükürt Deresi mevki	29.06.1990/756

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011**C) ARKEOLOJİK SİT:****Tablo F.31.** Çiftlik İlçesindeki Arkeolojik Sit Alanları

NO	A D I	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Divarlı Höyüğü (I.derece)	Çiftlik, Divarlı Kasabası	26.12.1991/1209
2	Tepecik Höyüğü (I.derece)	Niğde, Çiftlik ilçesi, Çarşı mah. 146 ada, 12-19 parsel	30.03.2001/1465
3	Tömbecik Höyük (I.Derece Arkeolojik Sit)	Niğde İli, Çiftlik İlçesi, Ovalıbağ Köyü	16.11.2006/917

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011**D) DİNİ KÜLTÜREL YAPI:****Tablo F.32.** Çiftlik İlçesindeki Dini Kültürel Yapılar

NO	A D I	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Ulu Camii	Niğde, Çiftlik İlçesi Kitreli Kasabası	15.12.1973/7582 20.03.1993/1395
2	Kilise	Niğde, Çiftlik İlçesi Kitreli Kasabası	20.03.1993/1395

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

E) SİVİL YAPILAR:**Tablo F.33.** Çiftlik İlçesindeki Sivil Yapılar

NO	A D İ	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Köprübaşı Çeşmesi (Yıkılmış)	Niğde, Çiftlik İlçesi Kitreli Kasabası	15.12.1973/7582
2	Konut (Bahri Balcan)	Niğde, Çiftlik ilçesi, Divarlı Kasabası Fatih mah. Çay sok. no.224	26.12.1991/1209
3	Konut (Ramis Cullaz)	Niğde, Çiftlik ilçesi, Divarlı Kasabası Fatih mah. Çay sok. no.160	26.12.1991/1209
4	Konut (Feramis Aslan)	Niğde, Çiftlik ilçesi, Divarlı Kasabası Fatih mah. Çay sok. no.165	26.12.1991/1209
5	Konut (Süleyman Çavdar)	Niğde, Çiftlik ilçesi, Divarlı Kasabası Fatih mah. Çay sok.	26.12.1991/1209
6	Konut (Şükrü Çavdar)	Niğde, Çiftlik ilçesi, Divarlı Kasabası. Fatih mah. Çay sok. no.145	26.12.1991/1209
7	Konut (Cumali Erdem)	Niğde, Çiftlik ilçesi, Divarlı Kasabası Fatih mah. Çay sok.no.91	26.12.1991/1209
8	Konut (Yasin Çavdar)	Niğde, Çiftlik ilçesi, Divarlı Kasabası. Fatih mah. Çay sok. no.214	26.12.1991/1209

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011**ULUKIŞLA İLÇESİNDE TESCİLLİ TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARI****A) DOĞAL SİT:****Tablo F.34.** Ulukışla İlçesindeki Doğal Sit Alanları

NO	A D İ	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Bolkar Dağları doğal sit alanı (I.derece) (Karagöl, Çiniligöl, Meydan yaylası)	Ulukışla-Darboğaz Kasabası	07.10.1994/52

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011**B) ARKEOLOJİK SİT:****Tablo F.35.** Ulukışla İlçesindeki Arkeolojik Sit Alanları

NO	A D İ	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Porsuk Höyüğü (I.derece)	Ulukışla-Porsuk Köyü (Zeyve)	22.05.1992/1267
2	Başmakçı Höyüğü(FaustinaPolis)	Ulukışla, Başmak	16.05.2002/1833 16.11.2006/920
3	Kaletepe Höyüğü (I.ve III.Derece)	Niğde İli,Ulukışla İlçesi,Hüsniye Köyü	16.11.2006/919
4	Zorlak Tepe (I. ve III.Derece)	Niğde İli,Ulukışla İlçesi,Kolsuz Köyü	13.02.2009/2065

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011**C) DİNİ KÜLTÜREL YAPI:****Tablo F.36.** Ulukışla İlçesindeki Dini Kültürel Yapılar

NO	A D İ	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Ak Camii	Niğde, Ulukışla ilçesi, Mehmet Paşa mahallesi	15.12.1973/7579
2	Cami-i Kebir (Büyük Cami)(Alpagut Cami)	Niğde, Ulukışla ilçesi, Alpagut mahallesi	15.12.1973/7579
3	Ulukışla Camii	Niğde, Ulukışla ilçesi	15.12.1973/7579
4	Mehmet Paşa Kervansarayı	Niğde, Ulukışla ilçesi	15.12.1973/7579 15.04.1988/163

5	Ulukışla Hamamı	Niğde, Ulukışla ilçesi	15.12.1973/7579
6	Kamareddin Han	Niğde İli,Ulukışla İlçesi,Yeniyıldız Köyü	16.11.2006/916

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

D) SİVİL YAPILAR:

Tablo F.37. Ulukışla İlçesindeki Sivil Yapılar

NO	A D I	A D R E S İ	KARAR TARİHİ VE NO
1	Alpagut Çeşmesi	Niğde, Ulukışla ilçesi, Alpagut mah.	15.12.1973/7579
2	Eminlik Köyü İlköğretim Okulu	Niğde, Ulukışla ilçesi, Eminlik Köyü	20.10.2000/1365 (2001'de geldi)
3	Köprü	Niğde ili, Ulukışla ilçesi, Pozantı-Ankara Otoyolunun Eminlik-Çiftehan kesimi Kırk Geçit Deresi Kırk Geçit-7 Viyadüğü kesimi	06.05.2005/238
4	Akköprü (Şekerpınarı Köprüsü)	Niğde ili, Ulukışla ilçesi Horoz Köyü – Adana ili, Pozantı ilçesi Yenikonacık Köyü arası	05.05.2005/236

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

İLDEKİ KONAKLAMA TESİSLERİ

Tablo F.38. Niğde İlindeki Konaklama Tesisleri

İLÇE	TESİSİN ADI	BELGE TÜRÜ	ODA SAYISI	YATAK SAYISI
	OTELŞAHİNER	TURİZM İŞLETME BELGELİ ***	35	70
	OTEL NAHİTA	NİTELİKLİBELEDİYE	55	70
	OTEL ŞAHİN	NİTELİKLİBELEDİYE	25	50
	OTEL MURAT	NİTELİKLİBELEDİYE	21	40
	OTEL NİĞDE	NİTELİKLİBELEDİYE	30	60
	GRAND OTEL	****TURİZM İŞLETME	80	170
	OSMANBEY OT.	BELEDİYE BELGELİ	56	104
BOR(İLÇE MERKEZ)	OTEL TYANA TOLYS	**TURİZM YATIRIM	30	60
	OTEL SARAY		11	15
ULUKIŞLA (MERKEZ)	EMRAH OTEL	BELEDİYE BELGELİ	21	39
ULUKIŞLA(ÇİFTEHAN)	OTEL ÇİFTEHAN	BELGESİZ	50	126
	APARTOTELLER		52	208
	OTELLER(Lüks, Köprü,Konfor,12'li Toros)		81	330
ÇAMARDI(DEMİRKAZIK KÖYÜ)	DAĞ EVİ	OBERJ	9	85

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2010

NİĞDE İLİNDEKİ YEREL ETKİNLİKLER

ATATÜRK'ÜN NİĞDE'YE GELİŞİ

YERİ VE TARİHİ : Merkez- 5 Şubat
 DÜZENLEYEN KURULUŞ : Niğde Valiliği
 TEL : 0 (388) 213 51 51
 FAX : 0 (388) 232 23 26

TEPE CUMASI

YERİ VE TARİHİ : Merkez- 27 Mayıs
 DÜZENLEYEN KURULUŞ : Niğde Belediye Başkanlığı
 TEL : 0 (388) 232 35 55
 FAX : 0 (388) 232 35 68

DARBOĞAZ KİRAZ FESTİVALİ

YERİ VE TARİHİ : Darboğaz- 9-12 Temmuz
 DÜZENLEYEN KURULUŞ : Darboğaz Belediye Başkanlığı
 TEL : 0 (388) 522 40 62
 FAX : 0 (388) 522 43 48

KAYIRLI SILAYI RAHİM AYRAN ŞÖLENİ

YERİ VE TARİHİ : Kayırlı- Ağustos 4.Haftası
 DÜZENLEYEN KURULUŞ : Kayırlı Belediye Başkanlığı
 TEL : 0 (388) 417 70 86
 FAX : 0 (388) 417 70 79

MELENDİZ YAYLA ŞENLİĞİ

YERİ VE TARİHİ : Çiftlik- Ağustos
 DÜZENLEYEN KURULUŞ : Çiftlik Belediye Başkanlığı
 TEL : 0 (388) 411 20 04

ULUKIŞLA ÜZÜM VE KÜLTÜR FESTİVALİ

YERİ VE TARİHİ : Ulukışla- Eylül 4.Haftası
 DÜZENLEYEN KURULUŞ : Ulukışla Belediye Başkanlığı

TEL : 0 (388) 511 24 56

ÇAMARDI DAĞCILIK VE YAYLACILIK ŞENLİĞİ

YERİ VE TARİHİ : Çamardı- Temmuz Ağustos

DÜZENLEYEN KURULUŞ : Çamardı Kaymakamlığı

FOTO SAFARI

YERİ VE TARİHİ : Niğde ve Yöresi- Mayıs Ağustos

DÜZENLEYEN KURULUŞ : İl Kültür Ve Turizm Müdürlüğü

TEL : 0 (388) 232 33 93

FAX : 0 (388) 232.00.58

ÇÖMLEKÇİ ÇÖMLEKÇİLİK FESTİVALİ

YERİ VE TARİHİ : Çömlekçi- Ağustos

DÜZENLEYEN KURULUŞ : Çömlekçi Belediyesi

TYANA KÜLTÜR FESTİVALİ

YERİ VE TARİHİ :Bor 27-28 Temmuz

DÜZENLEYEN KURULUŞ : Kemerhisar Belediye Başkanlığı

TEL : 0 (388) 329 20 50

HIDRELLEZ BAHAR BAYRAMI

YERİ VE TARİHİ :06-Mayıs-Bor İlçesi Bahçeli kasabası köşk mevkii

DÜZENLEYEN KURULUŞ :İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

TEL : 0 (388) 232-33-93

NEVRUZ BAYRAMI

YERİ VE TARİHİ :21-Mart-Niğde Merkez

DÜZENLEYEN KURULUŞ :İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ile N.Ü. ortak program

F . 5 . 16. Sit Alanları:

F.5.16.1.Kentsel Sit:

Niğde Kalesi ve Eski Saray Mahallesi Kentsel Sit Alanı: Niğde il merkezinde (17.09.1993/1535) Kentsel ve Tarihi sit alanı olarak ilan edilmiş bir bölgedir Bölgede tescilli tarihi eserler yanı sıra tescilli birçok sivil mimari örnekleri de vardır. Şehrin en yüksek ve hakim tepesi durumundadır. Tepe aslında bir höyüktür.Kuzeyde iç kale, güneyde Anadolu Selçuklu yapısı olan Alaaddin Camii ve Hatiroğlu Çeşmesi, Osmanlı yapısı olan Saat Kulesi ve Rahmaniye Camii ve geniş park alanı bulunmaktadır. Güney ve doğu eteklerinde Cumhuriyet Dönemi halk tipi evler, yer alır.1962 yılında yapılan kazı sondajları sonucunda ele geçen seramik parçalarından tepenin; Frig, Roma, Bizans dönemlerinde iskan görmüş bir höyük olduğu anlaşılmıştır.

Resim F.4 . Niğde Kalesi

Kayırlı Kasabası Kentsel Sit Alanı : Niğde İli, Merkez İlçe, Kayırlı Kasabası; Bizans dönemi yapısı olan Kayırlı Yeraltı Şehri ve Cumhuriyet Dönemi halk tipi evlerini bir arada barındırır.

F .5.16.2.Tarihi Sit

Tatarlar Mezarlığı: Merkez ilçeye bağlı Karaatlı kasabasında (24.01.1991/947) tarihi sit alanı olarak ilan edilmiş bir bölgedir.

Resim F.5. Tatarlar Mezarlığı

F .5.16.3.Arkeolojik Sit:

Paleolitik Çağdan itibaren, Neolitik, Kalkolitik, Eski Tunç, Hitit, Geç Hitit, Demir Çağı, Frig, Hellenistik, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı Dönemlerinde iskân edildiğini ortaya çıkartmıştır.

Bölgede yapılan Kaletepe Obsidiyen Atölye kazısı ile Paleolitik Çağlar(600.000), Köşk Höyük, Pınarbaşı ve Tepecik Höyük Kazıları ile M.Ö . 6500 - 4500 yılları yani Neolitik ve Kalkolitik döneme ait bilgiler, Çamardı Celaller Köyü yakınındaki Göltepe – Kestel Maden Galerileri Kazısı ile de M.Ö. III. bin yılları yani Eski Tunç Devrine ait bilgiler elde edilmiştir.

Ulukışla İlçesi Darboğaz Kasabası yakınındaki Porsuk (Zeyve) Höyük Kazısı ile Hitit,Geç Hitit, Frig, Roma Çağına ait bilgiler, Çiftlik İlçesi yolu üzerinde bulunan Göllüdağ Örenyeri ile de Geç Hitit Dönemi hakkında bilgiler elde edilmiştir.

Çamardı İlçesi, Celaller Köyü Göltepe Madenci Köyü – Kestel Maden Galerilerinde yapılan kazılarda ise, M.Ö. III.Bin yıllarında yani Eski Tunç Çağında kalay madeni üretildiği ortaya çıkartılmıştır.

M. Ö. 1200 yıllarında Hitit İmparatorluğunun yıkılmasından sonra Niğde Bölgesi Geç Hitit Krallıklarının önemli bölgelerinden birisi durumuna gelmiş, Tabal Krallığına bağlı şehir kralıkları olan Tuvanuva Krallığı ve Nahita Krallığının da merkezi olmuştur.

Daha sonra Niğde Bölgesi Hellenizmin ve Roma İmparatorluğunun hâkimiyetine girmiştir. Roma Çağı, Niğde bölgesinin önemli dönemlerinden birisidir. Bu dönemde bugünkü Kemerhisar Kasabasında Antik Tyana Şehri bulunmaktaydı. Burası Orta Anadolu'nun en önemli Roma Kenti durumundadır. Halen, Roma Havuzu ve Su Kemerleri ayaktaadır.

Resim F.6. Niğde Kalesi

Niğde Kalesi ve Çevresi: İl merkezinde (17.09.1993/1535)1.ve 3. derece arkeolojik sit olarak ilan edilen bir bölgedir.1963 yılında Mahmut AKAK tarafından yapılan kazı çalışmaları sırasında ana kaya üstünde Bizans askeri yapıları,en üstte ise Selçuklu yapı ve seramikleri bulunmuştur.

Resim F.7. Gümüşler Manastırı

Gümüşler Ören Yeri: Merkez ilçeye bağlı Gümüşler Kasabasında, Gümüşler Manastırı ve çevresinde (29.06.1990/757) 1. derece arkeolojik sit ilan edilen bir bölgedir.

Resim F.8. Göllüdağ

Göllüdağ Örenyeri: Niğde Merkez Kömürcü köyünde bulunmaktadır. (21.05.1993/1466) 1. derecede arkeolojik sit alanıdır.

Anbartepe Höyüğü: Merkez ilçeye bağlı Konaklı Kasabasında 1983 yılında ilan edilen bir bölgedir.

Resim F.9. Konaklı Yer altı Şehri

Konaklı Yer altı şehri: Merkez ilçeye bağlı Konaklı Kasabasında (23.11.1990/894) 1. derece arkeolojik sit alanı olarak ilan edilen bir bölgedir.

Resim F.10. Kuş Kayası Mezarlığı

Kuş Kayası Mezarlığı: Merkez ilçeye bağlı Karaatlı kasabasında (24.01.1991/947) 1. derece arkeolojik sit alanı olarak ilan edilen bir bölgedir.

Resim F.11. İftihan Tümülü

İftihan Tümüllüsü: Bor ilçesinde (21.10.1998/298) 1. derece arkeolojik sit olarak ilan edilen bir bölgedir.

Yedioda Magaraları:Niğde Bor İlçesi merkezinde bulunmaktadır.(114.11.1992/1378) arkeolojik sit alanı olarak ilan edilmiştir.

Pınarbaşı Höyüğü: Bor İlçesi merkezinde Altunhisar yolu üzerindedir. (14.11.1992/1378)Arkeolojik sit alanı olarak ilan edilmiştir.

Resim F.12. Tyana Su Kemerleri

(TYANA) Sit alanı:Bor İlçesi Kemerhisar kasabasında bulunmaktadır.(31.3.1995/147) 1.2.ve 3. derece sit alanıdır.

Resim F.13. Köşk Höyük ve Roma Havuzu sit alanı

Köşk Höyük ve Roma Havuzu sit alanı:Bor İlçesi Bahçeli kasabasında 31.3.1995/147) sit alanı olarak ilan edilmiştir.

Eyertepe Höyüğü: Çamardı ilçesi Pınarbaşı köyünde (01.12.1989/611)1. ve 2. derece sit alanı olarak ilan edilen bir bölgedir. (Bkz.I Turizm Bölümü)

Göltepe Höyüğü: Çamardı ilçesi Celaller yerleşmesinde (01.12.1989/611) 1. ve 2. derece sit alanı olarak ilan edilen bir bölgedir.

Kestel Madeni:Çamardı ilçesi Celaller yerleşmesinde 01.12.1989/611) 2. derece sit alanı olarak ilan edilen bir bölgedir bölgede eski maden ocakları ve atölyeler bulunmaktadır.

Kayırlı Yer altı Şehri:Niğde Merkeze bağlı Kayırlı kasabasında (04.05.1991/991) 2. derece arkeolojik sit alanı olarak ilan edilen bir bölgedir.

Pınarcık Mağarası:Niğde merkeze bağlı Kayırlı kasabasında (04.05.1991/991) 2. derece sit alanı olarak ilan edilen bir bölgedir.

Kaleyamacı Mağarası:Niğde Merkeze bağlı Kayırlı Kasabasında (04.05.1991/991) 2. derece sit alanı olarak ilan edilen bir bölgedir.

Kilise Tepesi:Niğde Merkeze bağlı Kayırlı ve Gösterli Kasabaları arasında (04.05.1991/991) 1. derece sit alanı olarak ilan edilen bir bölgedir.

Resim F.14. İkizler Tümülüsü

İkizler Tümülüsü: Niğde merkeze bağlı Kayırlı Kasabası Emircek tepesinde (04.05.1991/991) 2. derece arkeolojik sit ilan edilen bölgedir.

Duvarlı Höyüğü: Çiftlik ilçesine bağlı Duvarlı yerleşmesinde (26.12.1991/1209) 1. derece arkeolojik sit ilan edilen bir bölgedir.

F.5.16.4.Doğal Sit:

Kayardı Bağları ve Tepebağları : Niğde il merkezinde bulunan Kayardı Bağları ve Tepebağları doğal sit alanları Niğde bahçe kültürünün parçası olarak bağlık-bahçelik alanları ve eski yöresel taştan inşaa edilmiş bağ evlerini barındırmaktadır.

Gümüşler Manastırı ve çevresi : Niğde merkez Gümüşler kasabasında (29.06.1990/757) doğal sit alanıdır. M.Ö. 10.yy tarihlen Manastır ve Manastırın doğu, batı ve güney kısımlarında kayalara oyulmuş mesken ve müstemilat kısımları, kuzeyinde ise kapalı Yunan Haçı plan tipinde bir kilise bulunan kaya oyma yerleşmeler ve yer altı şehri doğal oluşumların değerlendirilmesinin sonucudur.

Narlı Göl (Acıgöl): Niğde Merkez Narköyü sınırları içinde (08.06.1990/741) Doğal sit alanı olarak ilan edilen bölgedir. Niğde İli, Merkez İlçesi, Nar Köyü sınırları içerisinde kalan bir krater gölü bulunmaktadır.Göl çepeçevre dağlarla çevrili olup, sadece güney tarafında volkanik oluşumlar sonucunda hasıl olan peri bacaları görülür.Peribacalarından birisinin içi oyulmuş olup, küçük bir şapel olarak kullanılmıştır. Acıgöl'ün güneydoğu kıyısında sıcak su kaynakları bulunmaktadır.

Nar Vadisi : Narköy Vadisi Narköy'den itibaren güneye doğru 14 km. uzunluğundaki Nar Vadisinde Kapadokya Bölgesinin özelliklerini yansıtan peribacaları, mağaralar, kiliseler, güvercinlikler, ikamet olarak kullanılan mekanlar bulunmakta, vadiye farklı bitki örtüsü ve Mamasun barajına katılan derecikler vadiye ayrı bir görünüm kazandırmaktadır. Niğde

Merkez Narköyü sınırları içinde (31.03.1995/149) Doğal sit alanı olarak ilan edilen bölgedir

Çayırönü Vadisi:Niğde Merkeze bağlı Kayırlı Kasabasında 1991 yılında 2. derece doğal ve arkeolojik sit ilan edilen bir bölgedir.

Pınarcık Peribacaları:Niğde Merkeze bağlı Kayırlı kasabasında 1991 yılında 2. derece doğal ve arkeolojik sit alanı olarak ilan edilen bir bölgedir.

Resim F.15. Bolkar Dağları Doğal Sit Alanı

Bolkar Dağları Doğal Sit Alanı:Karagöl,Çiniligöl,Meydan Yaylası): Ulukışla İlçesi Darboğaz kasabasında (07.10.1994/52)

Kaynak:

- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

(G). TURİZM

G.1.Yörenin Turistik Değerleri

GENEL BİLGİLER

Niğde İli ülkemizin iç Anadolu bölgesinin güneydoğusundadır. Rakımı 1229 metre olan Niğde ilinin 2000 yılı Nüfus sayımlarına göre genel nüfus toplamı 348.081 dir. Aksaray, Nevşehir, Kayseri, Konya illerine komşu olan Niğde, güneyde Bolkar dağları ile İçel ilinden güneydoğu ve doğudan Aladağlar'ın oluşturduğu doğal sınırlar ile de Adana ilinden ayrılır. Çamardı ve Ulukışla ilçeleri ise Akdeniz bölgesinde kalmaktadır.

Termal kaynakları, ören yerleri, doğal güzellikleri, dağ ve kış turizm olanakları ve zengin tarihi doku bu güzel kenti turizm merkezi yapabilecek önemli unsurlardır.

Halkın esas geçim kaynağı tarım ve hayvancılıktır. Niğde Merkez Organize Sanayi, Bor Deri Organize sanayi ve Birko Koyunlu A.Ş. halı fabrikası ve diğer sanayi kolları Niğde halkı için önemli istihdam alanlarıdır. Elma ağacı sayısında Niğde ili ülke sıralamasında ilk sırada yer alır. Ülke genelinde patates üretiminin ise %25'lik bölümü bu ilde üretilir. Geleneksel el sanatları bakımından Niğde önemli bir ildir. Niğde ilinde üretilen halılar dünyanın birçok ülkesinde müşteri bulmaktadır. Başkent Ankara'ya yakınlığı Kapadokya bölgesinde olması, tarihi değerleri ve doğal güzellikleri bu güzel Anadolu kentini ayrıcalıklı kılmaktadır. Ecemiş Suyu, Ulu ırmak önemli akarsulardır.

Niğde ilinin Merkez ilçe, Altunhisar, Bor, Çamardı, Çiftlik ve Ulukışla olmak üzere 6 ilçesi mevcuttur. Bor ilçesindeki organize deri sanayi, Çamardı ilçesindeki dağ evi ve Ulukışla ilçesindeki termal kaplıca turizmi Niğde ilinin ekonomik ve sosyal gelişimine önemli katkılar sağlamaktadır.

TARİHİ

Niğde'nin Antik adı "NAHİTA"dır. Kaletepe Obsidyen Atölyelerinde ele geçen buluntular M.Ö. 600 bin yıl öncesine dayanmaktadır.

Kaletepe Obsidyen atölyesi, Bahçeli- Köşk Höyük, Çiftlik- Tepecik Höyük, Pınarbaşı Höyük ve Çamardı- Kestel'de ortaya çıkarılan Kalay Maden Ocağı ile Madenci Köyü Göltepe'de yapılan kazılar, Niğde'de yerleşik yaşamın günümüzden 10 bin yıl öncesinde başladığını ve bu yaşamın kesintisiz olarak sürdüğünü göstermektedir.

Asur ve Hitit yazılı belgeleri ile Porsuk Höyük'te yapılan kazı çalışmalarında bölgenin M.Ö. 1800'den itibaren başlayarak 1000 yıl süreyle Hititlerin hâkimiyetinde kaldığı anlaşılmaktadır. M.Ö. 710' da Asurluların Hitit egemenliğine son vermesiyle bölge Asurlulara daha sonrada Frig'lere geçmiştir. M.Ö. 17 yılında Romalıların bölgeye gelişine kadar, Medler, Persler, İskender'in Helenistik Kapadokya Krallığı ve Bergama Krallığı bölgede yaşamıştır. M.S. 395 yılında Roma İmparatorluğu ikiye ayrılınca Niğde, Doğu Roma (Bizans) toprakları içinde kalmıştır.

Türk'lerin (1071) Anadolu'ya gelişi ile başlayan Selçuklu Devleti egemenliği 1308 yılına dek sürmüştür. 1470 yılından itibaren Osmanlı İmparatorluğu'nun kesin hâkimiyetine giren bölge Cumhuriyet dönemine kadar gelmiştir.

NİĞDE ADININ KAYNAĞI

Niğde'nin 8 km. kuzeybatısında; Niğde- Kayseri Devlet Karayolunun sol tarafında bugünkü Aktaş Kasabası Yeni Mahallede ANDAVAL KİLİSESİ olarak bilinen yapı içerisinde, yuvarlak, bazalt taşından yapılan bir kitabe bulunmuştur.

Bu kitabe üzerinde profilden tasvir edilmiş bir kral kabartması, üst tarafında da Hitit Hiyeroglifiyle yazılmış yazı bulunmaktadır.

1-Ben (S)aru(w)anis Nahitiya Şehrinin yöneticisi ve efendisiyim.
2-Ve ben ...
3-Ve ben ne zaman (?) (Onu) ovalardan meydana çıkarsam
4-Ben (yazın) at sürüsünü burada otlatacağım.
5-Ve benim (için) o (...
6-...) ve Warpalawa (...) büyük olur (... |
|--|

Resim G.1. Hitit Hiyeroglifiyle Yazılmış Yazı

Bu kitabe üzerinde “Ben Nahita Kralı Saruwanis” yazmaktadır. Böylece “Nahita” kelimesinin de Niğde'nin en eski ismi olduğu anlaşılmıştır. Halen aslı Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde sergilenen bu kitabenin İlimiz Müzesinde bir mülajı (kopyası) sergilenmekte olup, M.Ö. VIII-VII yy.'da Anadolu'da yaşayan Geç Hitit Şehir Krallıkları dönemine aittir.

KÜLTÜR TURİZMİ

Kent tarihsel açıdan zengindir. Anadolu Selçukluları, İlhanlılar, Karamanoğulları ve Osmanlı dönemlerine ait yapılar bulunmaktadır. Niğde'de bulunan tarihi ve başlıca kültürel eserler şunlardır:

A) GÜMÜŞLER MANASTIRI

Kapadokya'da kayaya oyulmuş pek çok manastır bulunmaktadır ve bazı bilim adamları bunları yemekhaneli(trapezalı) ve açık avlulu olmak üzere iki grupta ele almaktadırlar. Gümüşler Manastırı ikinci grupta dahilindedir.

Bizans sanatının en güzel ve korunmuş eserlerinden birisidir. 1973 yılında arkeolojik sit alanı kabul edilen ören yeri; oldukça büyük ve geniş bir kaya kütesinin içine kazınmıştır.Kaya kütesinin Doğu ve Güneye bakan yüzünün uzunluğu 1.5 km kadardır. Komple kaya olan ön cephe yerleşim merkezi olarak kullanılmıştır.

Manastır 8-12. yüzyıllar arasında ana kayadan oyularak yapılmıştır .Bir orta avlu ve bu avluya bağlanan kilise, yeraltı mekanları vb. müstemilattan oluşur.

Avlunun dik duvarlarının yüksekliği 14 m. kadardır. Kuzeydeki büyük oda ve orta avlu tabanı mezarlık olarak kullanılmış, Güney tarafta ise iki katlı yeraltı şehri bulunmaktadır.

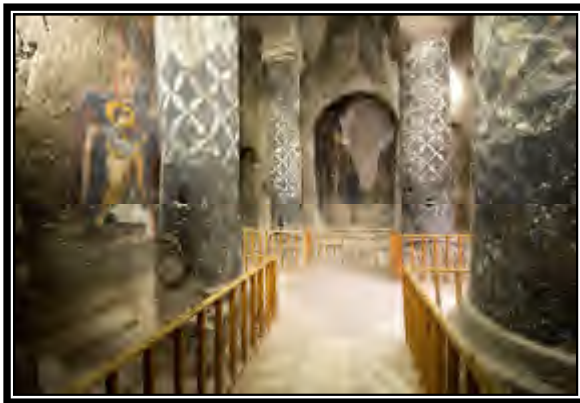
Avlunun batı duvarının iç kısmı ise iki kat şeklinde oyulmuştur. Alt katta nartex bölümden sonra kilise kısmına ulaşılır. Kapalı Yunan haçı planlı kilisenin içinde ana kayadan oluşturulmuş dört sütununun üzeri sıvanmış ve rozet motifleriyle bezenmiştir. Kuzey haç kolunda iki mezar nişi içerisinde üç adet mezar bulunmaktadır. Naosun batısında da beşik tonoz örtülü giriş mekânı bulunmaktadır.

Duvar resimleri 1960'li yıllarda İngiliz Arkeolog-Restoratör Michael Gough tarafından onarılmıştır.

Kilisenin duvar resimlerinde en az üç farklı ustanın çalıştığı düşünülmektedir. Ana apsisteki üç şerit halindeki resimlerin en üstünde Deesis (Yakarış-Ortada tahtta oturan İsa yanında ise günahkarlar için af dileyen Meryem ve havarilerden oluşan sahne) sahnesi ile İncil yazarlarının sembolleri, en alttaki şeritte ise Kayserili Büyük Basileios, Nyssa'lı (Nevşehir) Gregorios, Naziyanz'lı (Bekarlar-Aksaray) Gregorios gibi kilise babalarının resimleri yer almaktadır.

Kuzey haç kolundaki Meryem'e Müjde, İsa'nın doğumu ve Tapınağa Taktimi sahneleri ile Vatzici Yahya ve Aziz Stephanos figürleri ikinci bir sanatçının elinden çıkmış olmalıdır. İç narteksten naosa giriş kapısının güneyindeki Meryem ve çocuk İsa ile iki yanlarındaki baş melekler Gabriel ve Mikael figürleri üçüncü sanatçıya aittir. Narteksin üstündeki bir odanın duvarlarında Kapadokya'da örneği görülmeyen, av sahneleri, çeşitli hayvanlardan oluşan bir kompozisyon dikkat çekmektedir. Kilisedeki resimlerin ikonografik ve üslup özelliklerine göre 11./12. yy.lara tarihlendirmek mümkündür.

1992-1993 yıllarında müzemizce yapılan kazı ve temizlik çalışması sonrası çevre düzenlemesi yapılarak ziyarete açılmıştır.

Resim G.2. Gümüşler Manastırı

B) KİLİSELER (Yakınçağ)

İlimizde, 1800'lü yılların başlarında yapılmış 15 kilise bulunmaktadır. Mimari yapı tarzları birbirine çok yakındır. Dikdörtgen planlı, üç nefli, üç apsisli, yarı açık

narteksli, kırma çatılı ve yontu taştan yapılmış bazilikalardır. Mimarisine büyük önem verilen çatı kaplamaları çeşitlilik arzeder. İç bezemelerindeki kalem işlerinde geç dönem Türk-Barok üslubunun izleri görülür. Bugün bir kısmı sosyal amaçlı kullanılan kiliselerin bulundukları yerler; Yukarı Kayabaşı, Sungurbey Mahallesi, Kurluca, Aravan, Konaklı, Fertek, Küçükbey, Yeşilburç, Ballıköy, Hançerli, Hasanköy ve Dikilitaş'tır.

Resim G.3. Dikilitaş Kilisesi

Resim G.4. Kumluca Kilisesi

Resim G.5. Yeşilburç Kilisesi

ESKİ ANDAVAL (ANDABALİS) KOSTANTİNE HELANA KİLİSESİ:

Tarihi kaynaklarda adı Andavilis, Addaualis, Ambavalis olarak geçen yerleşim Geç Antik Dönemde, İstanbul'dan Kilikya Pylaisi'ne giden yol üzerinde bir istasyon görevi üstlenmiştir. Niğde İli'nin 8 km. kuzeydoğusunda, Merkez İlçeye bağlı Aktaş Köyü yakınında ve bugünkü Yeniköy (Yeni Mahalle)'de bulunan Bizans Dönemine ait kilise ilk olarak W.J.HAMILTON' un 1842 yılında basılan seyahatnamesinde kısaca anlatılmaktadır.

Resim G.6. Eski Andaval Kilisesi

Seyyah, Eski Andaval'daki kilisenin Konstantinos'un annesi Helena'ya adanmış bir kilise olduğunu belirtmektedir. Günümüzden yaklaşık olarak 1500 yıl öncesine ait olan

Andaval Kilisesinin kazı ve restorasyon çalışmaları Niğde Müzesi Müdürlüğü başkanlığında Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyelerinden Sacit PEKAK'ın bilimsel danışmanlığında yürütülmektedir.

C) ROMA HAVUZU

Resim G.7. Roma Havuzu

Roma Havuzu Niğde'nin 17 km. güneyinde Adana-Kayseri yolunun 1 km. solunda, yeşilliklerle ve meyve ağaçları ile çevrili Bahçeli Kasabasındadır. Roma mermer sanatının 23x66x2,5 m. Boyutundaki ender bir örneğidir. Tamamen toprak altındayken 1960 yılında tesadüfen ortaya çıkarılmıştır. Antik havuzun arkasındaki höyükte yapılan kazılardan çıkan geç neolitik döneme ait buluntular müzede sergilenmektedir. Gezgin Roma İmparatorlarının önemli bir mesire yeri olan Antik Havuz ziyaretçilerin kolay ayrılamadıkları bir yerdir.

D) TYANA SU KEMERLERİ

Tyana'nın tarihi Hititler döneminde Tuwanuwa adını taşıdığı zamanlarda başlar. Hitit geleneğine ait üç abide vardır: Bugün İstanbul Müzesinde olan bir dikilitaş, İvriz'de bulunan bir kabartma, Tyana'da bulunan ve "kara taş" adı verilen bir dikilitaş (bugün İstanbul'da). Bu eserlerde antik Kapadokya'nın merkezinde varlık göstermiş gerek doğu gerekse Frig etkileri görülür. Merkez hakikaten de en parlak dönemine II.Sargon Devri, M.Ö. 715 tarihine ait bir belgede Frig İmparatorluğuna bağlı küçük bir prensliğin efendisi olarak görünen Warpalawa ile ulaşır.

Müteakip dönemlere ait bilgiler parçalar halindedir. Bölgede ilk olarak Medlerin, ardından Ariarathes ve Seleucides hanedanlıklarının hakimiyetleri görülür ki Kapadokya'daki Helenleştirme sürecinin ilk izlerine bu sonuncuları ile rastlanır.

Kapadokya Krallığı'nın en parlak dönemi olan M.Ö. II. yüzyılda, Bergama Krallığı Küçük Asya'nın batı tarafında politik denge sağlayıcısı konumundaydı; lakin Bergama Krallığı'nın bağımsızlığını kaybetmesinin ardından, M.Ö. I. yüzyılda bir takım iç karışıklık ve dış müdahalelerin etkisiyle bölgedeki yaşam farklı bir nitelik aldı. Roma'nın bölgede gücünü artırması ve Pompeius Savaşları'nın ardından Kapadokya, Doğu Roma içinde

değişmez bir rol aldı ve kentimiz "toros'a yakın Eusebia" adını aldı, lakin daha sonra bu ad terk edilerek imparatorluğun ilk dönemlerinde kullanılan Tyana ismi yeniden gündeme geldi.

M.S. 17 yılında Tiberius, Kapadokya'nın Archelaus Krallığı'nı imparatorluğuna katarak buraya yeni bir vali atadı; daha sonra 76 yılında, Flavyanlar döneminde, Partlar'a karşı Kapadokya, Galatya, Pontus ve Küçük Ermenistan'ı içine alan bir savunma kalesinin inşaa edilmesi ile, daha önce dağınık durumda olan bu krallıklar böylece büyük bir vilayetin üniteleri halini alarak, Severus Hanedanlığı'nın son dönemlerine kadar varlıklarını korudular.

M.S. 66 yılında, Neron'un krallığı altında, bölgede bir darphanenin kurulmuş olmasının da gösterdiği gibi bu dönemde bölgedeki ekonomi ve ticaret hayatı yeniden canlandı. M.S. 98 tarihinde Tyanada kent için çok büyük bir öneme sahip olduğu anlaşılan Vali Pompeius Bassus'u temsil eden ve üzerinde bu şahsın tasviri bulunan sikkeler basıldı: Çok büyük bir olasılıkla bu dönemde, aralarında Tyana'yı Anadolu ve doğu ülkelerine bağlayan yolların da bulunduğu Kapadokyada ki çok sayıda yol genişletildi ve yenilendi.

M.S. I. yüzyılda filozof ve bilgin Tyanalı Apollonius'un tüm dünyayı dolaşması, doğduğu kentin tanınmasına sebep oldu. Septimius Severus döneminde, tüm imparatorluk ailesinin Apollonius'a saygısı kente dikkate değer bir ilerleme getirdi: Özellikle Julia Domna, oğlu Caracalla'ya bu bilgine karşı hayranlık ve bağlılık aşıladı. Gerçekten de bu imparator, 213 yılında kente Roma Kolonisi ünvanını ve (Aureliana, Antoniana Tyanorum Kolonisi) adını verdi.

İzleyen dönemler daha zordu. Decius'nun krallığı altında (249-251) vilayette tam bir karışıklık ve bir gasp yaşandı, muhtemelen de zalim Andabalıslı Palmittius (Andabalıs, bugünkü Niğde'nin biraz kuzeyinde yer alır), Valerianus'un yenilgisine uğradı.

Bu olaydan bir kaç yıl sonra Valerianus'un Şahpur tarafından komuta edilen Sasani ordularınca bozguna uğratılması ve esir alınması ile Tyana zaptedildi ve çok büyük bir olasılıkla da yağmalandı.

Persler'in geri çekilmesi ile Tyana, Palmira Krallığı'na bağlandı. Aurelianus, şehri tekrar kazanıp, imparatorun merhameti ile yaşanan yağma ve yıkımın izlerini sildi: Kaynaklara göre; Apollonius'un ortaya çıkması ve Aurelianus'u Tyana'yı esirgemeye ikna etmesi ile Apollonius, halkın ve muhtemelen imparatorun da vicdanında neredeyse bir ilah ve kesinlikle şehrin koruyucusu haline geldi.

Hristiyanlığın gelmesi ve bölgede hakim din olması ile birlikte Tyana, hacılar için Kudüs yolu üzerinde bir ayak haline gelerek öyle çok önem kazandı ki Tyana piskoposu Eupsichius kenti temsilen Nicea (İznik) Ruhani Meclisi toplantısına katıldı; 366 baharında ise Küçük Asya ve Suriye'den gelen çok sayıda ki piskoposun katıldığı bir kurula ev sahipliği yaptı.

Bundan altı yıl sonra 371-372 kışında İmparator Valens'nin Kapadokya'yı ikiye bölmesi ile başkentlerden biri, piskoposluğun da ikamet ettiği Tyana kenti oldu (diğeri ise Kayseri idi). Bu yeni durumda, yazılı kayıtlardan da anlaşıldığı üzere, şehre çok sayıda kilise inşa edilmiş olmalı V. yüzyıldan sonra Tyana hakkında daha fazla bilgi sahibi değiliz. Sadece, kent piskoposlarının kilisenin önemli toplantılarına katılanları düzenli

olarak kaydettiklerini biliyoruz.

Resim G.8. Tyana Su Kemerleri

E) MÜZE VE RAHİBE MUMYASI

Resim G.9. Rahibe Mumyası

Bir İç Anadolu Bölgesi kenti olan Niğde, Paleolitik Çağdan günümüze değin kesintisiz bir yerleşime tanık olmuştur. Bu binlerce yıllık kültür birikiminin oluşumunda onlarca toplulukların ve uygarlıkların katkısı vardır. Bu kültür ve medeniyetlerin oluşturduğu çok zengin ve ünik eserlerin; onarılması, tanıtılması ve muhafaza edilmesi hiç kuşkusuz müzelerle mümkündür. Bu bağlamda, Niğde Müzesi Anadolu Arkeolojisini çok zengin ve ünik eserlerle temsil etmektedir.

Niğde’de ilk Müzecilik faaliyetleri 1939 yılında Akmedrese’de başlamıştır. II. Dünya Savaşı sırasında, İstanbul Arkeoloji Müzeleri’nin deposu olarak kullanılan medrese, 1957 yılında Niğde Müzesi’nin kurulmasıyla onarılmış, teşhir-tanzimi yapılarak ziyarete açılmıştır. 1977 yılında yeni binasına taşınan müzenin 20 Kasım 1982 yılında da ilk teşhir tanzimi yapılmıştır. Bu durum 16 Şubat 1999 tarihine kadar sürmüştür. Kazılardan gelen yoğun ve ünik eserlerin sergilenme ihtiyacı ve çağdaş bir anlayışla yaşayan müze tarzında yapılması gereken sergileme müzedeki, onarım ve teşhir-tanzim çalışmalarının tamamlanmasından sonra, 20 Kasım 2001 tarihinde yeniden hizmete sunulmuştur.

Yapılan son teşhir-tanzimi ile Bakanlığımızca “**2003 YILINA AVRUPA’DA YILIN MÜZESİ**” ne aday gösterilmiş, Almanya ve Fransa’dan gelen komite üyeleri tarafından elemeyi geçmiş ancak ödül alamamıştır. Bu yılda ABD Dünya Kültür Mirasını Koruma Fonu Müzemizi pilot müze seçmiş olup, proje dâhilinde tüm eserlerin dijital ortama aktararak yeniden yapılandırılması amaçlanmaktadır. Bu uygulama Türkiye Müzelerinde ileriye dönük çalışmalara örnek teşkil edecektir.

Niğde Müzesi’nde, Orta Anadolu arkeolojisinin kronolojik düzenle sunulduğu 6 teşhir salonu bulunmaktadır. Eserlerin büyük bir çoğunluğu bölgede yapılmakta olan kazılardan elde edilen buluntular oluşturmaktadır.

1.SALON: Bölgede, Neolitik Çağa tarihlenen Pınarbaşı Höyük, Köşk Höyük, Tepecik Höyüğü ve Kaletepe Obsidiyen Atölyesi kazılarında bulunan Obsidiyen aletler ile Neolitik ve Kalkolitik Çağ’ın önemli merkezi durumundaki Köşk Höyük kazılarında ele geçirilen ünik eserler, mezar buluntuları, tanrı ve tanrıça heykelcikleri, antropomorfik vazo ile M.Ö. 4883 yılına tarihlenen “Köşk Höyük Kalkolitik Ev”inin birebir kurgusu teşhir edilmektedir. Bu nedenle de salon, “Köşk Höyük Salonu” olarak adlandırılır.

Resim G.10. Niğde Müzesi I. Salon

II. SALON: I.büyük vitrinde, Eski Tunç Çağına (M.Ö. III. Bin yıl) tarihlenen Çamardı İlçesi, Celaller Köyü, Göltepe Höyüğü kazılarında ele geçen madencilere ait buluntularla, höyüğün karşısında yer alan Kestel antik kalay maden ocağındaki galeri girişinin kurgusu teşhir edilmektedir. Yine, Acemhöyük kazıları ile Ulukışla, Darboğaz Kasabası’ndan getirilen eserler de bu vitrindedir. İkinci büyük vitrinde ise; Asur Ticaret Kolonileri Çağı’nın önemli merkezi olan Acemhöyük (Puruşanda) kazısında açığa çıkarılan saray buluntuları sergilenmektedir.

Resim G.11. Niğde Müzesi II. Salon

III. SALON “Geç Hitit- Frig Salonu” : (M.Ö. I.Bin yıl) Hitit İmparatorluğunun yıkılmasından sonra, Anadolu’da ortaya çıkan Geç Hitit şehir devletlerinden Nahita ve Tuvanuva krallıklarına ait fırtına ve bereket tanrısı stelleri, Hitit Hieroglifiyle yazılmış kitabeler, Kaynarca Tümülüsü buluntuları, Frig dönemi seramikleri ve “Göllüdağ Aslanı” sergilenmektedir.

Resim G.12. Niğde Müzesi III. Salon

IV. SALON: Helenistik, Roma ve Bizans Dönemi buluntularına ayrılmıştır. Salonun bir bölümünde, il sınırları dâhilinde olan Tepebağları, Porsuk Höyük ve Acemhöyük kazılarında ele geçirilen buluntular ile satın alım ve zor alım yoluyla kazandırılan pişmiş toprak ve cam eserler, mühür baskıları, Roma Dönemi Heykelcikleri ve Bizans Dönemi eserleri yer almaktadır. Salonun diğer bölümünde ise, Tyana’da açığa çıkarılan ve M.S. II. yy. Roma İmparatorluk Dönemine tarihlenen heykeltıraşlık ürünleri ile mezar stelleri sergilenmektedir.

Resim G.13. Niğde Müzesi IV. Salon

V.SALON: Sikke ve mumyalar teşhir edilmektedir.

A-Sikke Bölümü: Sikke basım tekniği ve genel tanımlar, iki pano halinde tanıtılmış, 6 büyük duvar vitrini içerisine, kronolojik sırayla Grek, Helenistik, Roma, Bizans ve İslami-Osmanlı dönemi sikkeleri ile Selçuklulardan kalma gümüş define ile Kapadokya Krallığına ait Tepebağları defnesi yer alır.

B-Mumya Bölümü: Aksaray İhlara Vadisi’nde bulunan “Rahibe Mumyası” (X.yy.) ile Çanlı Kilise’den çıkarılan 4 adet bebek mumyası (XIII. yy.) sergilenmektedir.

Resim G.14. Niğde Müzesi V. Salon

VI. SALON “Etnoğrafik Eserler Salonu”: Bölgenin kaybolmaya yüz tutan etnoğrafik kültürünü tanıtan salonda silahlar, el yazmaları ve yazı takımları, İlhanlı Dönemine ait Sungurbey Camiine ait ahşap kapı ve pencere kanatları, rahle ve mihrap şamdanları, mutfak eşyaları ile kahve kültürüne ait eserler, aydınlatma gereçleri ve kapı tokmakları ile kilitler, alemler, mankenlerle teşhir edilen eski Niğde evi köşesi, kadın takıları, halı ve kilimler ile Kaçar Türklerine ait kabartmalı sini bu salonda sergilenmektedir. Salonda birde şark köşesi oluşturulmuştur.

Resim G.15. Niğde Müzesi VI. Salon

KENT MÜZESİ VE GELENEKSEL EL SANATLARI: Kalenin bir kısmı Niğde’de ve ülkemizde yok olmakta olan zanaatlardan Halıcılık, Dabaklık, Çancılık, Semercilik, Keçecilik, Yün İplik Boyama ayrıca Kahve Kültürünün tanıtıldığı Kent Müzesi olarak düzenlenmiştir.

HALICILIK

Günümüzden 20-30 yıl öncesine kadar Anadolu’da hemen hemen her evde halı dokuma tezgahı evlerin vazgeçilmez unsurları arasında idi. Geleneksel Anadolu sanatlarının başyapıtları arasında yer alan halı, kilim ve el dokuması örnekleri, zamanın moda ve mekan düzenlemesine sağladığı katkıyla ve çağlar boyu süregelen bir yaşam kültürünü, zevk, zerafet ve inceliğini yansıtmalarıyla önemlidir.

Tarihte ilk halıcılık örneklerini M.Ö. 2400'lü yıllarda Asya'da görmekteyiz. Anadolu'da yapılan kazılarda ise M.Ö. 3000'e tarihlenen kumaş dokuma tezgâhı izlerini ve M.Ö. 6000'e tarihlenen kumaş dokuma parçalarını görebilmekteyiz. Anadolu'nun ortasında kültürlerin kaynaşp yoğrulduğu Kapadokya Bölgesi'nin bir parçası olan Niğde'de halıcılık geçmişte olduğu gibi günümüzde de adından sıkça söz ettirmektedir.

Niğde yöresinde ahşaptan yapılmış ıstar tezgahlarında dokunan el dokuması halılar Maden, Melendiz, Çamardı, Ulukışla, Kemerhisar, Bor, Fartek, Koyunlu yerleşimlerinde yüzyıllardır üretilmektedir. Halılarda zemin, saçak, köşe, sofra, kenar suları ve mihrap denilen farklı bölümlerden oluşur. Motiflerde simetri ögesinin önemli bir yeri vardır. Asimetrik motif ve desenlerde ise dolu-boş alanların dengeli kullanıldığı görülür. Zıtlıkların bütünlük kavramı içerisinde uyum ve denge oluşturduğuna inanıldığı için halılarda birbirine karşıt motifler kullanılır. Hemen hepsi kadınlar tarafından dokunan yöre halılarındaki motifler bereket, sağlık, şans, günah, ölüm, yeniden dirilme, nazar ve sonsuzluk gibi konuları simgeler. Bölge halılarında en fazla kullanılan desenler göz, yıldız, hayat ağacı, akrep, muska, akarsu, dulavrat otu, kuş ve koç boynuzudur. Göz deseni nazardan korunmayı, bolluk ve bereketi simgeler. Yıldız, mutluluğu bildirir. Hayat ağacı, yaşamı simgeler. Üzerinde yer alan kuş motifleri yaşamın ve ruhun simgesidir. Akrep, genellikle kahramanlık sembolü olarak kullanılır ya da halıyı koruduğuna inanılır. Muska deseninin kişiyi kötülük, uğursuzluk ve nazardan koruduğuna, güç, kuvvet ve cesaret verdiğine, halıyı ve dokuyanı kötülükten ve kem gözlerden uzak tuttuğuna inanılır. Akarsu bereketi, temizliği, saflığı; dulavratotu, doğurganlığı ve bereketi ifade eder. Kuş, ölünün ruhunu göğe yükselten ve ona eşlik eden kutsal bir yaratık olarak kabul edilir. Koçboynuzu, bolluk ve bereketidir. Niğde Maden halılarının bir bölümünde ana zeminde, ahşap kompozisyonlar kullanılmıştır. Ahşap işlerini çağrıştırması nedeniyle bu tip halılara yörede 'dolaplı halı' deniliyor.

Elbelinde ve keçiboynuzu motifleri ile simgelenen doğurganlık, yıldız motifleriyle simgelenen mutluluk temaları bordürlerde kullanılmıştır. Motiflere yüklenen bu gizli ve sihirli anlamlar, çok farklı çağrışımlar oluşturmakta, bizi Hitit Uygarlığı'nın ana tanrıça kültüründen, geometrik temele dayalı İslam süsleme düzenine, Mezopotamya ve İon medeniyetlerinin sadeliğinden, Orta Asya şaman ve mandala düşüncelerine sürüklemektedir.

Resim G.16. Halıcılık

DABAKLIK

Her türlü hayvanın postu yaş ya da tuzlanmış deri olarak gelir ve çeşitli aşamalardan geçtikten sonra tabaklanmış ya da bitmiş deri olarak imalathanelerden çıkar. Deri tabaklamasında esas derinin organik bir nesneden inorganik bir nesneye çevrilmesidir. Tabakhane debbağ haneden gelen bir kelimedir. Debbağ eski dilde deri işleyen kişiye verilen isimdir, bu işin yapıldığı yere de debbağ hane denir. Günümüze ise bu kelime tabakhane olarak kullanılmaktadır.

İlimiz Bor İlçesinde dabaklık 15. yy. kadar uzanan eski bir tarihe sahiptir. Bor İlçesinde 18. yy. sonlarında 50 adet dabakhane olduğu bilinmektedir. İlçede ki dabakhanelerde üretilen, oldukça pahalı olan kırmızı sahtiyan İstanbul'a saraya gönderilerek saray halkının, şehzadelerin pabuçlarında ve yeniçeri ağalarının çizmelerinde kullanılmıştır. Usta çırak ilişkisi ile devam eden zanaat ahilik geleneğine göre devam etmiş daha sonraki yıllarda gelişerek imalathanelere dönüşmüştür.

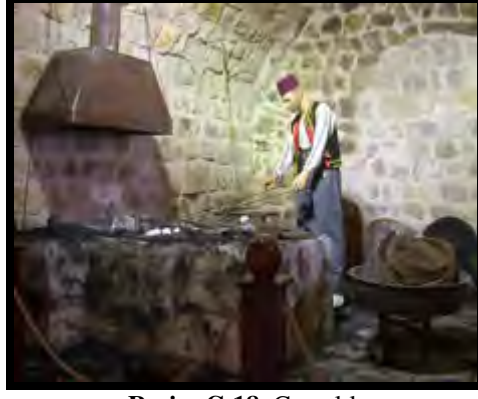
Resim G.17. Dabaklık

ÇANCILIK

Niğde ilinde uzun yıllardan beri süregelen küçük el sanatlarından biridir. Çancılık mevsim mevsim değil, yılın on iki ayı yapılmaktadır. Bir çan yapılırken şu aşamalardan geçer: Çanların ebatlarına göre, saç makasla kesilir. Her çanın kendine göre bir kalıbı bulunmaktadır. Kalıplarına göre kesilen saçlar, körüklü ocakta kızdırılır. Kızdırılan parçalar, daha önceden hazır bulunan ve kuyu denilen yataklarına konularak, insan gücüyle çekiçle dövülür. Bu aşamadan sonra ayrı bir örste perçinleme suretiyle kenarları yanaştırılır. Özel hazırlanmış torna tozu kıvam ile dış yüzey körük ateşinin ocağında kaynak yapılarak saca bakır görünümü verilir.

Yapılacak çan tasarlanır ve tepesi takılır. Kızgın ateşte kenarı ve tepesi kaynatılır. Hemen soğuk suya sokularak soğutulur. Bu işlemler bitince tesviye yapılır. Ustanın birisi çanın sesini düzenler ve işin sonunda boynuz ve metalden yapılma diller çana takılarak işlem sona erer.

Çanlar kullanım alanlarına göre ; kapı arkalarına ile kullanılacak hayvanların boylarına göre yapılır. Çan çeşitleri Top Çan, Deve Çanı, Yassı (İki Dilli) Çan, Keçi Çanı (Tingirak) ve Dökme Çan'dır.

Resim G.18. Çancılık

SEMERÇİLİK-PALANCILIK

At, eşek (merkep), deve, katır gibi binek ve yük hayvanlarının sırtına göre hazırlanan ve binicisinin rahatı düşünülerek yapılan oturaklara Niğde’de ”Palan”, bu sanatla uğraşanlara da “Palancı” denilmektedir. Sazlıklardan getirilen sert ot, kamış basılarak çuvaldız ile dikilir. Ağaça boyunduruk tutma yeri olan palan daha çok develerde kullanılır.

Semer yapımında ‘çil’ denilen esas dolgu maddesi yanında keçe ve çul gibi malzemeler kullanılıyor. Dolgu üzerine keçe ve çullar kat kat geçiriliyor, fitil denilen tutamaklar monte edilip semerlere gereken şekil veriliyor. Böylece yumuşak bir doku kazanan semerler, aksesuar kaplaması sayesinde de estetik bir hüviyete kavuşuyor. Semerciliğin yaşlısıyla genciyle burada kanaatkâr bir meslek erbabı oluşturduğu görülüyor.

Palanın Yapılışı:

Öncelikle hayvanın sırt büyüklüğüne göre oluşturulan keçe tek parça kesilir. Keçe üzerine ise “Alt tavla” denilen çul biçilir. Üst üste konulan keçe ve çul üç yandan çuvaldızla genelde kıl ip kullanmak suretiyle dikilir. “Puş” denilen uzun buğday sapları ağız kısmına doldurularak “Yan Demiri” denilen aletle bastırılmak kaydıyla ve “Balık Süreceği” denilen aletle de düzeltilmesi yapılır.

Buğday sapları avuç içersini kavrayacak şekilde deste yapılarak bükülüp sarılır. Buna “Balık Sarması” denir. Semerin ön ve arka kısmına birer adet balık sarma dikilerek semere eğer görünümü verilir. Semerin üzerine “Palas” denilen kıl dokuma cicim veya kilim türünde örtüler dikilir. Buna “Yüzleme” denir.

Semerin önüne ve arkasına hayvanın karın altından ve kuyruk altından geçen “Kolon” denilen, bir kat keçe ve bir kat palastan oluşan bağlayıcı şeritler dikilir. Uçları demir kulplu olan bu şeritler palanın diğer tarafına dikilen halkalara bağlanarak palanın hayvanın sırtından kaymamasını sağlar.

Resim G.19. Semercilik-Palancılık

KEÇECİLİK

Yapağı ve keçi kılı dokunmadan, yalnızca dövülmesi ile elde edilen bir tür kaba kumaş olan keçe üretimi Türk toplumunun en eski zanaat kollarından birisidir. Niğde ilinde keçeciliğin yapıldığı tek yer Bor ilçesidir. Bor’da sayıları giderek azalan birkaç tane keçe imalatçısı bulunmaktadır.

Keçeden kepenek, yolluk, duvara asmak için minyatür keçeler, yelek gibi eşyalar yapılarak kullanılır. Hasırdan oluşan kalıbın (1.8 x 10 m.) üzerine boyanmış şerit keçe şeklindeki parçalar ile “naaş/nakış” denilen motifler döşenir. Bu motiflerin üzerine şifon makinesinde atılmış kuzu yünleri “çırpı” denilen aletle serilir. Hasır kalıba döşenen yünlerin üzerine tas ve süpürge yardımıyla su serpildikten sonra hasır kalıp rulo şeklinde toplanır, iple sıkı sıkıya bağlanır ve tepme makinesine konulur. Tepme makinesi bunu 1 saat teper. Ham keçe haline gelen yünün kenarları pürçüklü olur. Bu pürçüklü kenarları düzeltmek için “Kapaklama” denilen bir işlem yapılır. Bunun için hasır kalıp açılır. Pürçüklü kenarlar tersine kıvrılarak, hasır kalıp tekrar rulo şeklinde toplanır ve iple bağlanır. Bu vaziyette hasır kalıp tekrar tepme makinasına konularak, 2 saat tepilir. Tepme makinasından çıkarılan hasır kalıp bu sefer pişirme makinasına konularak, en az 2-4 saat kaynamış su ile pişirilir. Pişirme işlemi bittikten sonra keçe kalıptan çıkarılarak kuruması için asılır.

Keçelerde kullanılan motifler koyungözü, kıvrırma, tavan arası, üçleme, dörtleme, sığır sidiği, ayıkulağı gibi motiflerdir. Keçelerde kullanılan renkler genellikle siyah, mavi ve kırmızı renkleridir.

Resim G.20. Keçecilik

YÜN İPLİK BOYAMA

Anadolu’da halı dokuma; ihtiyaç malzemesi olma özelliği yanında aile bütçesine de katkı sağlaması açısından önemlidir. Halı dokumak için öncelikle yün gerekmektedir. Bu işlem genelde Haziran ve Eylül aylarında koyunlar kırılarak elde edilir. Elde edilen yünler suyla tokaçlanarak, pislikleri alınarak iyice temizlenir. Güneş gören temiz alanlar da kurutulur. Daha sonra süme tarakları ile çekilerek eğrilecek hale getirilir ve çıkırık, kirmen ile yün eğirme işlemine başlanır. Daha sonra boyama işlemine geçilir. Boyama için öncelikle yer ve malzeme hazırlanır, açık renkten başlanarak koyu renge doğru boyama yapılır. Ayar ölçüsü ve göz kararı ustanın kişisel maharetidir. İpler doğada ki çeşitli bitkilerden elde edilen kök boya ile boyanırdı.

İp boyama tamamlandıktan sonra iyice kuruyan ipler yumak haline getirildikten sonra dokuma safhasına geçilir. Oluşturulan halı tezgâhın da dokunacak halının modeli ile halı dokumaya geçilir.

Resim G.21. Yün İplik Boyama

F) AKMEDRESE

Resim G.22. Akmedrese

Selçuklu Medrese mimarisinin tipik örneğidir. Beden duvarlarını aşan portali ve taş süslemeleri ile ilgi çeker. Taç kapısı üzerindeki inşa kitabesine göre, 812 H./1409–10 yılında yapılmıştır. Yaptıran Karamanoğlu hükümdarı Alâeddin Ali Bey'in oğlu Ali Bey'dir. Saruhan mahallesinde bulunan medresenin taç kapısı tamamen beyaz mermerden yapıldığı için “Ak Medrese” adı verilmiştir. Bazı onarımlar gören medrese günümüzde orijinalliğini muhafaza etmektedir. Yapı, açık avlulu ve iki katlı medreseler grubuna girer. Alt iki kat eyvanlı bir şemaya sahipken, üst katta ise iki kat yüksekliğinde tutulan ana eyvan ile beraber dört eyvanlı bir düzenleme görülür. Medresenin plan şeması son derece simetrik olup, plan düzenlemesi bakımından Türk Medrese mimarisinde tek örnektir. Yapı kuzey-güney doğrultusundadır. Medresenin inşasında tamamen yöreye mahsus sarımtırak renkte trakit taşı kullanılmıştır. Yapıda sade taş bezeme görülür. Süsleme yoğunluğu taç kapıdadır. Bezemeler alçak ve yüksek kabartma tekniğindedir. 1939–1950 yılları arasında II. Dünya savaşı tehlikesine karşı İstanbul Arkeoloji Müzesi'nin deposu olarak kullanılmıştır. 1950–57 yılları arasında ise Niğde Müzesi deposu, 1957–70 yılları arasında Niğde Müze Müdürlüğü şeklinde hizmet vermiştir.

G) ALAEDDİN CAMİ

Niğde sancak beyi Ziynettın Beşare tarafından 1223 yılında Kapadokya'ya özgü yarı taştan yaptırılmıştır. Kitabesine göre yapının mimarları, üstad Sıddık ve kardeşi Gazi'dir. Ayrıca inşa kitabesinde, Müstenireddin adı geçmektedir, bu şahsın caminin inşaatından sorumlu yapım yöneticisi olduğu anlaşılmaktadır. Bazı onarımlarla günümüze gelen cami, orijinal özelliğini büyük ölçüde korumakta ve işlevini devam ettirmektedir. Cami iki kapılıdır. Doğuya bakan kapı üzerinde yaz aylarında 09.30 – 11.00 saatleri arasında güneş ışıklarının bıraktığı gölge, kapının taş maharetli elleriyle işleyen ustanın “Taçlı Kadın Başı” nı ortaya çıkartmaktadır. Efsaneye göre usta, âşık olduğu ve hiç evlenemeyeceğini bildiği Niğde Sancak beyinin kızına duyduğu aşkı sonsuza dek yaşatmak için konuyu kapı süslemesindeki taşla resmetmiştir. Yapı, harim ile kuzeydoğu köşesine yerleştirilen tek şerefeli minareden oluşmaktadır.

Resim G.23. Alaeddin Cami

H) HÜDAVENT HATUN TÜRBEİ

Taç kapısı üzerindeki inşa kitabesine göre, 712H./ 1312–13 M. yılında yapılmıştır. Anadolu Selçuklu Hükümdarı IV. Rukneddin Kılıç Aslan'ın kızı Hüdavend Hatun yaptırmıştır. Günümüze bazı onarımlar görerek gelen türbe, orijinal özelliğini korumaktadır. Yapı, tek katlı ve sekizgen planlı türbeler grubuna girer. Yapı inşasında sarımtırak renkte ince yönü trakit taşı; kapı ve pencerelerin söve, kemer ve lentolar ile kasnaktaki kuşak ve kitabelerde beyaz mermer kullanılmıştır. Kasnaktaki sivri kemerli alınlıklardaki bezemelerle, pencerelerdeki figürlü süslemelerde ve pencere şebekelerinde daha ince dokulu ve sert olan kırmızımtırak renkte taş; iç mekânın kubbe kasnağında sağır sivri kemerlerde siyah kesme taş kullanılarak oldukça zengin malzemeye yer verilmiştir. Yapımı inşasında oldukça temiz ve itinalı bir işçilik görülür.

Türbe, sekiz kenarlı bir kaide üzerinde sekizgen gövde olarak yükselmekte ve üstte Onatlı kenarlı kasnağa dönüşerek içten kubbeye, dıştan da sekiz kenarlı piramidal külahla kapatılmıştır. Türbe yapı bakımından olduğu kadar, bitkisel, geometrik ve özellikle figürlü plastik bezemeleri bakımından özeldir.

Resim G.24. Hüdavent Hatun Türbesi

I) GÜNDOĞDU TÜRBEİ

Resim G.25. Gündoğdu Türbesi

Niğde/Merkez, Yenice Mah. Türbe Sokak'ta ve Hüdavent Hatun Türbesi güney yönündedir. Türbenin inşa kitabesi yoktur. Fakat Safer 745H./Haziran 1344 M. tarihinde vefat eden Gündoğdu oğlu Ahi Bevvap adına yazılan mezar kitabesi sonradan taç kapıya yerleştirilmiştir. Buna istinaden türbe 1344 yılı civarı yapıldığı kabul görülmektedir. Yapan ve yaptıran bilinmemektedir. Bazı onarımlarla günümüze gelen türbe, orijinal özelliğini korumaktadır. Yapı tek katlı ve kare planlı türbeler sınıfına girer. Yapının inşasında sarımtırak renkte ince yönü trakit taşı giriş açıklığı sövelerinde mermer, basık kemerlerinde kırmızı ve sarımtırak renklerde kesme taş, pencerelerin söve ve lentolarında beyaz mermer kullanılmıştır.

Türbe inşasında oldukça temiz bir işçilik görülmektedir. Kare planlı türbe dıştan; 6.50x6.50 m. ölçülerindedir. Yapının alt kısmı kare planlı, cephe duvarları zeminden 2.20 m. yükseklikten itibaren birbirine bitişik 2 üçgen oluşturacak şekilde pahlanarak üst kısımda Onikigen planlı ensiz bir kasnak meydana getirir. Bu durum türbede dıştan piramidal külahla, içtende tromplu kubbeye kapatılmasına sebeptir. Yapının doğu cephesinde taçkapı, kuzey ve batı cephelerinde ise birer pencere açılmıştır. Taç kapıya çift kollu ikişer basamaklı taş merdivenle çıkılır.

Türbe sade inşa edilmekle birlikte, taçkapı, mihrap ve pencerelerde bezemeler dikkati çeker. Taçkapı; genişlikleri farklı iki bordür ve dört silmeyle üç yönden kuşatılmıştır. Motifler alçak kabartma tekniğindedir. Taç kapı kavsarasızdır. İçteki iki bordür, üstten kemer şeklinde kuşatılarak tahfif kemerini oluşturmuştur. İçte mihrap oldukça sade tutulmuştur.

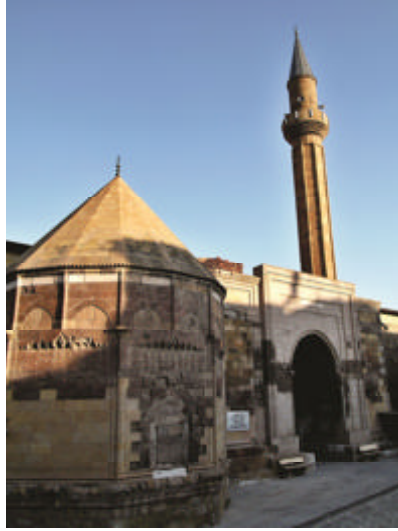
İ) SUGURBEY CAMİ VE TÜRBEİ

Resim G.26. Sungurbey Cami

Caminin inşa kitabesi yoktur. Ancak 1335 yılı civarında yapıldığı düşünülmektedir. İlhanlı döneminde Niğde Valisi olan Sungur Bey tarafından yaptırılmıştır. Caminin mimarı bilinmemektedir. Fakat minber ile muhtemelen kuzey taç kapısının ahşap kapı kanatlarını Hoca Ebubekir, daha sonraki döneme ait doğu taç kapısının ahşap kapı kanatlarını ise Hacı Muhammed isimli ustalar yapmıştır. Niğde Kalesinin güneybatı yönündedir.

Bazı onarımlarla günümüze gelen camii, örtü sistemi ve minareler haricinde orijinal özelliğini ve fonksiyonunu korumaktadır. Doğu taç kapısı asıl giriş açıklığı üzerinde 874 H./1469–70 M. tarihli vergi kitabesi bulunur. Muhtemelen bu tarihte cami tamir görmüş olabilir. Yapı barut mahzeni olarak kullanılırken, XVIII. yy. ortalarında mahallede çıkan yangın sonucu cami yanmış, örtü sistemi ve minareler de tamamen yıkılmıştır. Sonrasında tamir edilerek ahşap direkli ve düz toprak damlı cami şeklini almıştır. Yapı 1948 yılı civarı tekrar onarım görmüş doğu taç kapısındaki minarelerden biri yeniden yapılmıştır.

Resim G.27. Sungurbey Cami ve Türbesi

Cami, doğu- batı doğrultusunda meyilli bir arazi üzerine inşa edilmiş ve dıştan 28.45x37.10 m. ölçülerindedir. Yapı, harim, doğu ve kuzey cephelerde birer taçkapı ile doğu cephenin güney tarafına camiye bitişik yerleştirilen türbeden müteşekkildir. Camii inşasında sarımsak renkte ince yonu trakit taşı kullanılmıştır. Yapı inşasında oldukça temiz ve itinalı bir işçilik görülür. Doğu ve kuzey cephelerde birer taç kapıya yer verilmiştir. Ayrıca kuzey cephenin doğu köşesinde merdivenle çıkılan fevkani, “bey kapısı” vardır. Çifte minareli abidevi taç kapının doğu cepheye yapılması arazinin topografik yapısıyla alakalıdır. Doğu taç kapısı eyvan türünde olup, iki yandan birer minareyle sınırlandırılmış ve Türk Mimarisinde kendine özgü seçkin bir yeri vardır. Eyvan Gotik Mimarisinin bir özelliği olarak kaburgalı tonozla kapatılmıştır. Eyvanın yan duvarlarına simetrik yerleştirilen mihrabiyeler, zeminden yüksekte tutulmuştur. Eyvanın duvarları tamamen bitkisel, geometrik ve figürlü süslemeyle dekore edilmiştir. Dikkati çeken en önemli bezeme, mihrabiye ve eyvan köşe sütunceleri arasında kalan ve sekiz kollu yıldızlardan oluşan, geometrik motiflerle bezenen panolar dıştan, kıvrık dallar arasına yerleştirilen çeşitli hayvan başları, spiral kıvrık dalların uçlarında ve aralarındaki boşluğu doldurur vaziyette; kuzey panoda 37 güney panoda ise 42 figür vardır. Bunlar; Kuş, fil, oğlak, at, panter, antilop, ejder, sıçan, boğa, tavşan, maymun, köpek, aslan, koyun, ördek ve balık figürlerinden oluşmaktadır. Bunların On iki hayvanlı Türk Takviminin bir hatırası olarak, taç kapıyı bezemek amacıyla yapıldığını sanmaktayız. Keza, Kuzey Taç Kapı da geometrik, bitkisel ve figürlü bezemelerle dekore edilmiştir. Cami de batı duvarın alt

tarafında 4, doğu duvarın alt tarafında 1, üst tarafında 3 ve kuzey duvarın üst tarafında bir pencere orijinal özelliklerini koruyarak günümüze gelmiştir. Cami de ahşap bezemeyi kuzey ve doğu taç ahşap kapıları ile bugün Dışarı Camii'nde bulunan minberin de görmekteyiz.

Caminin hemen yanında sekizgen kubbeli bir türbe bulunmaktadır. Türbe de aynı tarihte Seyfettin Sungur bey için yaptırılmıştır. Türbe bugün boştur. 18. yy'da geçirdiği bir yangında cami yanmış, orijinalliğini yitirmiştir.

J) SARI SALTUK TÜRBEŚİ

Sarı Saltuk Hacı Bektaşî Velinin çağdaşıdır.Sarı Saltuk Türbesi Bor ilçesinde bulunmaktadır. XIII. yüzyıla ait olan bu türbe değişik zamanlarda onarım görmüştür. Bu önemli şahsiyetin Fuat KÖPRÜLÜ'nün Türk Edebiyatında “ İlk Mutasavvıflar” adlı eserinde görmekteyiz. Taptuk Emre'nin piri üstadı Sarı Saltuk'un hikayesinin anlatan Saltukname, Bor Halil Nuri kütüphanesinin 17292 numarasına kayıtlı az bulunan nüshalardan birisidir.

K) SIRALI TÜRBEŚİ

Niğde/ Merkez, Sır Ali Mahallesi, Çeşmeli Sokak' tadır. Sır Ali Camiine bitişiktir. Türbenin inşa kitabesi yoktur. Fakat Sır Ali Camii ile beraber 1712 yılı civarı inşa edildiği görüşü hakimdir. Türbe Sır Ali Cami'nin kuzeybatı köşesine yerleştirilmiş, cami ile organik bir bütünlük arz eder. Türbeye harimin kuzey duvarının batı tarafında yer alan ahşap lentolu kapıdan giriş sağlanır. İç mekan çarpık planlı olup, yaklaşık 2.50x 4.00 m. boyutlarındadır. Alttan ahşap kirişlemeli düz toprak dam ile üstten de kiremit çatıyla kapatılmıştır.Örtü sistemi yanlarda duvarlara oturmaktadır. Yapının batı duvarında açılan mazgal pencere sonradan kapıya dönüştürülmüştür. İçte sonradan beton ile kaplanmış bir sanduka bulunur. Sandukanın Sır Ali'ye ait olduğu söylenir. Yapı oldukça sade ele alınmıştır.

L) DÖRTAYAK TÜRBEŚİ

Niğde/Merkez, Yenice Mah. Dört Ayak Sok. yer alır. Yapının inşa kitabesi olmadığı gibi, kaynak bilgide yoktur.Fakat yaklaşık 15.00 m. kuzeyinde türbeyle aynı ismi taşıyan cami ile çeşme bulunmakta ve Çeşme üzerindeki kitabeye göre, 1178H. / 1764-65 M. yılında yapılmıştır. cami- çeşme ve türbe de aynı tip taş malzemesi kullanılmıştır. bu özelliklerden dolayı muhtemelen cami ile aynı tarihlidir. Çeşme Ebu Bekir Ağa tarafından yaptırılmıştır. Türbeyi de aynı şahsın inşa ettirdiği düşünülebilir. Orijinal özelliğini koruyan türbe 1976 ve 1982 yıllarında onarım görmüş, bu onarımlarla kubbenin kaplama taşları yenilenmiş ve çevre düzeni yapılmıştır. Dıştan, 3.82x 3.82 m. boyutlarındaki yapı, baldaken tipi türbeler gurubuna dahildir. Kubbenin iç kısmında tuğla; ayak, kemer ve kubbenin dış kısmında sarımtırak renkte ince yönü trakit taşı kullanılmıştır. Türbe “L” biçiminde ve 2m. yüksekliğinde 4 ayağa sivri kemerler yardımıyla oturan 2.70 m. çapında kubbeye kapatılmıştır. Örtü sistemine köşelerden pendentiflerle geçilmiştir. Ayakların dış köşeleri, kemerlerin üzengi taşları, hizasından itibaren pahlanarak 0.40 m. yüksekliğinde ve taş kornişle sonlanan sekizgen planlı kasnak oluşturulmuştur. Kubbe bu kasnak üzerine yerleştirilmiştir. Kubbe altında prizma şeklinde yekpare taş sanduka(yazı yoktur)yer alır. Yapı oldukça sade inşa edilmiştir.

M) ŞEREF ALİ TÜRBEŚİ

Niğde/Merkez, Yukarı Kayabaşı Mah. Şerif Ali Sokağı'ndadır. İnşa kitabesine göre, 1282 H./ 1865-66 M. yılında yapılmıştır. Yaptıran Hacı Said Paşa'dır. Orijinal durumunu koruyan Türbe, 1976 yılında restore edilmiş, cephe duvarlarında aşınan taşlar yenilenmiştir. Yapı tek katlı, dikdörtgen planlıdır. Dıştan, 5.90x 9.20 boyutlarında, kuzey-güney doğrultudadır. Yapı inşasında; sarımtırak renkte ince yönü trakit taşı kullanılmış ve itinalı işçilik görülür. Yapı oldukça sade inşa edilmiştir.

1335 yılında yapılan Sungurbey türbesi ile Kesikbaş, Ağayusuf, Arapdede, Şah Süleyman türbeleri de Niğde ili merkezinde bulunmaktadır.

N) NİĞDE KALESİ

Niğde Kalesi bir höyük olan Alaaddin Tepesinin kuzey kısmı üzerine inşa edilmiştir. İnşa kitabesi olmadığı için yapım tarihini kesin olarak bilemiyoruz. Muhtemelen IX. Yüzyılda Bizanslılar zamanında olmuştur. Esas şeklini ise Anadolu Selçuklu hükümdarları II. Kılıçarslan (1155–1192), II. Rüknettin Süleyman Şah (1196–1204) ve I. Alâeddin Keykubat (1220–1237) dönemlerinde almıştır. Yapı, iç kale ile onu çevreleyen ve konut alanlarını kuşatan kalın bir surla dış kaleden oluşmaktadır. İç kale ve surlar, şehrin doğu tarafında yer alan ve fazla yüksek olmayan, kuzey-güney doğrultusunda uzanan tepenin üzerine inşa edilmiştir. Bu tepeye daha sonra üzerinde bulunan Alâeddin Camii'nden dolayı "Alâeddin Tepesi" adı verilmiştir. Kale bugün fonksiyonu nu kaybetmiş olup burada iç kale, Alâeddin Camii (1223) Hatiroğlu Çeşmesi (1267–68) ve Rahmaniye Camii (1747) ile Alâeddin Tepesi bulunmaktadır. Kalenin eteklerine sonradan ev ve dükkânlar yapılmıştır.

Cumhuriyet döneminde hapisane olarak kullanılan kalede günümüzde hazırlanan proje onayından sonra, Rölöve, Restitüsyon, Resterasyon, Çevre Düzenlemesi Projelerinin uygulanması tamamlanmıştır.

Saat Kulesi : Niğde'de iç kalenin güneybatı köşesindeki burcun yarısı yıkılıp içi doldurularak, üstüne Saat Kulesi(1901–2) yapılmıştır. Dıştan Minare görünümünde olan saat kulesi, dört bölümden oluşur. Kaide ve gövde ongen planlıdır. Saat kulesi yapma geleneği Avrupa'da XIV. yy.da başlamasına rağmen, Osmanlı topraklarında XVIII. yy' da görülmeye başlar. Anadolu'da ilk örneklerine XIX. yy. başında görülür. Sultan Abdülhamit'in tahta çıkışının 25.yılında(1901–2) valilere gönderilen fermanla Anadolu'da il, ilçe saat yapma geleneği hızlanır. Zamanın mimari üslubunu yansıtan saat kulelerinden yalnızca elli (50) tane günümüze gelmiştir. Şehir ve kasabaları süsleyen birer anıt olan saat kuleleri, kentin en yüksek yerine yâda her yerden görülen alanlara yapılmıştır.

Resim G.28. Niğde Kalesi ve Saat Kulesi

O) BEDESTEN

Kalenin güneybatı tarafında ve Sungur Bey Camii'nin kuzeyinde yer alır. Osmanlı Sadrazamlarından Sokullu Mehmet Paşa tarafından yaptırılmıştır. Bedestenin inşa kitabesi yoktur. Fakat Sokullu Mehmet Paşa'nın Evahiri Zilhicce 981H./1574 M. yılı nisan ayı sonlarına ait vakfiyesinde; Karaman Vilayet'inin Niğde Sancağı'na bağlı Bor'da altına bedesten, üstüne Cami ve yanına Mektep ile Niğde'de Bedesten yaptırdığı belirtilmektedir. Vakfiyeye göre Bedestenin 1574 yılında inşa edildiği ortak görüşü vardır. Fonksiyonunu yitiren yapı çeşitli onarımlardan geçmiştir. Bedesten Arasta şeklinde inşa edilmiştir. Bu sınıfa girenlerin en uzunudur. Dıştan yaklaşık 14.70x 76.50 m. ölçülerindedir. Türk Bedesten mimarisinin en önemlilerindendir. Yapı inşasında; sarımtırak renkte ince yönü trakit taşı kullanılmış ve itinalı işçilik görülür. Örtü sistemi üstten sıkıştırılmış toprak tabaka iledir. Doğu- batı doğrultudadır. Yapı oldukça sade inşa edilmiştir. Bedestenin içi; kuzey-güney doğrultusunda uzanan ortalama 6.60x7.20 m. boyutlarındaki beşik tonozlu sokağın iki tarafına karşılıklı yerleştirilen ve doğudan sokağa açılan toplam (48) dükkan ile doğu kapısına geçişi sağlayan mekanlardan oluşur. Bedestene kuzey, güney ve doğu cephenin ortasına yerleştirilen üç kapıdan girilmektedir.

2006 Yılında bedesten Vakıflar genel Müdürlüğü tarafından restore edilmiş, üst örtü kurşun kaplama ile kapatılmıştır.

Resim G.29. Bedesten

P) ÖKÜZ MEHMET PAŞA KÜLLİYESİ

Şehirlerin oluşup gelişmesinde ve kimliğini oluşturmada genel ve kendine özgü mimari özelliği ile bütünlük arz etmesi, bir bakıma o şehrin çehresi olması bakımından önemlidir. Osmanlı şehircilik anlayışında sosyal ve dini içerikli binaların önemi ve konumu oldukça fazla idi. Külliye geleneği de verilen bu değer en somut göstergesi ve en önemli parçasıdır. Kısaca tanımlamak gerekirse Külliye; oluşum gayesi halka açık ve halka hizmet veren yapı topluluğudur. İçerisinde dini ve sosyal içerikli değişik binaları barındırır. Cami ekseninde Medrese, Darüşşifa, Han, Hamam, Kervansaray, Çeşme, İmarat, Türbe, Kütüphane, Umumi Helâlar, Hazire, Arasta vb. yapılardır. Osmanlı Devletinde yapılan Külliye inşaa amaçlarından biri ve bir bakıma en önemlisi devletin imar ve iskân politikasının bir gereğidir.

Resim G.30. Öküz Mehmet Paşa Külliyesi

Ulukışla Öküz Mehmet Paşa Külliyesi yapılış itibari ile bir Menzil Külliyesidir. Külliye, Ankara-Adana karayolu üzerinde bulunan Ulukışla merkezinde, “pazaryeri”nde

yer alır. Yapı topluluğu halk arasında Paşa Hanı, Kışla, Ulukışla Kervansarayı olarak bilinir. İlçe bugün ki ismini de Kervansaraydan almıştır. Bazı araştırmacılara göre külliye, kervan yolcularının yanı sıra sefere çıkan askerlerin kışlağı olarak ta kullanıldığı bildirilmektedir. Külliye yapıtı Öküz Mehmet Paşa'nın aslen Ulukışla'lı olduğu da yapının oluşumunda etkilidir. Yapı ile ilgili çokça anlatım ve değeriendirme vardır. Türk Edebiyatının tanınmış şairlerinden Faruk Nafiz Çamlıbel'in "Han Duvarları" adlı şiirine bu külliye ilham kaynağı olmuştur. 17.yy.da Osmanlı Devletinde başlayan gerileme ve sonrasında başta Celali isyanları ve doğuya yapılan seferler sonucunda, Öküz Mehmet Paşa'nın 1615 yılında çıktığı İran Seferi sırasında bu yerde konaklama için kışlak olmadığını görünce, sefer sonrası bu külliye yapıtırdığıdır.

Külliye, kuzeyden güneye eğimli bir arazi üzerindedir. Külliyeinin odak yapısı; doğu-batı yönünde uzanan, yaklaşık dikdörtgen plana sahip arastadır. Arasta; dolaşımı sağlayan üstü örtülü bir sokaktır. Arastanın kuzey cephesi, hanın avlusuna bitişiktir. Kareye yakın dikdörtgen şekilli avlunun güney kenarında arasta; doğu ve batısında revaklar; kuzeyinde ise hücre ve eyvanlardan oluşan özel geceleme mekânları vardır.

Resim G.31. Öküz Mehmet Paşa Sarayı

R) KUŞKAYASI MEZARLIĞI

Resim G.32. Kuşkayasi Mezarlığı

Niğde'ye 40 km. uzaklıktaki Karatlı kasabası yakınında bulunmaktadır. Kasabanın güneybatısında bir vadinin yamaçlarında Roma devrine ait 15 adet kaya mezarı bulunmaktadır.

S) KAVLAKTEPE YER ALTI ŞEHİRİ

Çamardı ilcesine bağlı Kavlaktepe köyündedir. Şehre 35 km. mesafededir. Kapadokya bölgesinde bulunan diğer yer altı şehirleri gibi korunma ve barınma amacı ile yapılmış, 12.yy Bizans dönemi kalıntısıdır. Temizlenip, ışıklandırılarak ziyarete açılmıştır

Resim G.33. Kavlaktepe Yeraltı Şehri

T) TÜRK HAMAMLARI

Bütün dünyada büyük üne sahip Osmanlı dönemi Türk Hamamlarından ilimizde dört tane vardır. Kubbeli, Salonları mermer kaplı bu hamamlar soğuk, ılık ve sıcak bölümlerden oluşur.

Sıcak bölümdeki göbek taşında terledikten sonra işinin ehli tellakların yapacağı kese (bir tür masaj) insana büyük bir zindelik kazandırır. Hamamlar şehir merkezi, Bor ilçesi ve Fertek kasabasındadır.

Türk Hamam mimarisinin genel özelliklerini taşıyan bu yapılar; soyunmalık, ılıklık, sıcaklık ve halvetleri ile sıcak su deposundan müteşekkildir. Hamamların soyunmalık bölümleri orijinal özelliklerini yitirmekle birlikte, diğer kısımlar asli durumlarını korumuşlardır. Ayrıca Çarşı Hamam'ında sıcak su deposu önceden soyunmalık, ılıklık ve sıcaklık bölümleri ile aynı eksen üzerinde yer alırken, sonradan yıkılarak sıcaklığın yan tarafına yerleştirilmiştir. Murat Paşa Hamam'ında ise, sıcak su deposu, arsa durumundan dolayı sıcaklığın yan tarafına yapılmıştır. Niğde Çarşı Hamamı'nın sıcaklık bölümü; merkezi bir mekân etrafında aksiyal olarak düzenlenmiş, eyvanlar ve köşe halvetlerinden meydana gelir. Murat Paşa Hamamı ise; sıcaklık kısmı, kare bir sıcaklık etrafında sıralanan halvetli hamamlar gurubuna girmektedir.

U) NİĞDE EVLERİ

Geleneksel Niğde evleri Niğde ili merkez Kadioğlu sokak ve Cullaz sokakta bulunmaktadır. Aşağı Kayabaşı Mahallesi, Kadioğlu Sokak'ta ve Songur Mahallesi'nde yer alan bu yapı topluluğu Niğde kentindeki Geleneksel Türk evi özelliklerini ayrıntılı bir biçimde yansıtmaktadır. Yapıların ana taşıyıcı elemanı olan duvarlar genelde ince yönü, kaba yönü ve moloz taştan inşa edilerek, duvar örgüsünde genellikle kum ve kireç

karışımından oluşan harç kullanılmıştır. Genelinde duvarlarda ahşap hatıllara yer verilmiştir. Duvarların masifliği çeşitli sayıda pencerelerle giderilmeye çalışılmıştır. Örtü sisteminde genelde ahşap tavan tekniği ile ya doğrudan duvarlara, sivri kemer yardımıyla taş veya mermer ve ahşap sütunlara istinat ettirilmiştir.

Sokaktaki yapılar genelde konut mimarisinde ele alınmıştır. Zemin+1 katlı olup sokak ortasında veya köşe başlarında yoğunlaşmışlardır. Girişleri genelde çift kanatlı ahşap kapı ile. Ahşap kapıdan zemine giriş sağlanır. Ara bölmeden genelinde karşılıklı çift veya tek taş basamaklarla birinci katta yer alan ahşap balkona ulaşılır. Balkondan avluya ve avludan ise odalara ulaşılır. Zemin ve birinci kat birbirine orantılı pencerelerle aydınlatma sağlanmıştır. Genelde yapıya ait bahçe vardır ve bahçe giriş kapıları anıtsal özelliktedir. Yapılar düz damlı iken çoğunluğu kırma çatı ile örtülmüştür

Birçoğu zamanında özgün özelliğine sahipken zamanla bakımsızlık nedeniyle harap vaziyettedir. Çoğunluğun da kitabe ve vakfiye olmamasına karşın, kitabesi olan yapılar eşliğinde, gerekse üslup bakımından 19.yy. Geç Osmanlı yapı topluluklarıdır.

V) BOR BİLGİNLER KONAĞI

Niğde İli, Bor İlçesi, Sokubaşı Mah. Kayabaşı Çıkmazı, Eski Hal arkasında yer almaktadır. Konak; Yeni Öğretmen evinin yakınında, İstanbul Caddesi yönünde zemin+iki katlı diğer cephelerde zemin+1 katlı dikdörtgen planlı kerpiç+moloz taş malzemeli bir yapıdır. Üst katta cumbalı biçimde parselin tamamı üzerine oturan yapı, kerpiç, moloz taş ve çamur sıvalı olarak inşa edilmiştir. Orta sofalı plan şeması özgününde, cephelerdeki çıkma üzerindeki üçgen alınlıklarda süsleme vardır. Doğu cephesinde tek kollu bir taş basamaklı merdivenle hezen+ahşap kaplamalı olan binanın balkonuna çıkılır. Bu cephede giriş zemin üstü katta cumbanın altında iki kanatlı ahşap kapı ile sağlanır. Kapının sol yanında bir adet dikdörtgen pencere, cumbanın iki yanında 1. katta ikişer adet dikdörtgen giyotin pencere yer alır. Yine 2. katta cumbanın iki yanında simetrik konumda ikişer ½ oranlı dikdörtgen pencere yer alır. Ayrıca 3 adet ahşap eli böğründe ile destekli cumba üzerinde 6 adet kemerli bitişik tarzda camekanlı pencere vardır. Cumba üzeri üçgen alınlıkta 2 adet 45 dereceli simetrik, cumba üzeri iki yanda da birer adet dikdörtgen pencere mevcuttur. Güney cephede ise, orta ekseninde simetrik olan cephede üst kat cumbada 2 adet, cumba yanında birer adet, cumba iki tarafında üçer adet dikdörtgen pencere vardır. Cumba hizası altında ise, ikişer; cumba yanında üçer adet pencere vardır. Yapının çatısı onarılacak üstü Marsilya tipi kiremitle örtülüdür.

DOĞA VE KIŞ SPORLARI-DAĞ VE KIŞ TURİZMİ

Turizmin önemli kollarından biri olan “Dağ ve Kış Turizm”i, güneş, kum ve deniz üçgeninden farklı ortamlardan sıyrılarak ve turizmi yıl boyuna yaymak amacıyla ortaya çıkmıştır. İtalya, Fransa, Avusturya, İsviçre gibi Avrupa ülkeleri ile Amerika Turizm gelirinin büyük bir kısmını oluşturmaktadır.

Ülkemiz için yeni olan Dağ ve kış turizmi 1990 yılından itibaren ivme kazanmıştır. Toros Aladağlar ve Bolkar dağları,dağcılık, trekking ve kış sporları açısından büyük önem taşımaktadır.milli park statüsünde olan Aladağlarda dört yükselti grubu bulunmaktadır.Demirkazık 3756 metredir. Kızılkaya 3725 metredir. Kaldı

grubunda Kaldı dağının en yüksek tepesi 3688 metredir. Torasan grubunda Vayvay dağının en yüksek tepesi ise 3565 metredir.

ALADAĞLAR:

Orta Torosların en yüksek bölümünü teşkil eden Aladağlar Kayseri, Niğde ve Adana il sınırları içinde yer alırlar. Ancak büyük bir bölümü Niğde ili, Çamardı ilçe sınırları içinde yükselen bu dağların batısından Ecemiş çayı, doğusundan ise Zamantı ırmağı akar. Aladağların batı sınırını çizen Ecemiş çayı üzerinde Çukurbağ ve Demirkazık köyleri yer alır. Toros-Aladağları, doğuda ise Barazama vadisinde son bulurlar. Aladağların batısında yeralan Çukurbağ ve Demirkazık köyleri ile doğusunda yeralan Ulupınar “Barazama” bu yüksek dağlık bölgenin en önemli köy yerleşim birimleridir.

Bu dağların en yüksek noktalarını teşkil ederler. Aladağların güney-doğusunda yeralan ve Adana il sınırları içinde kalan kesimine ise Torasan veya “Turhasan” dağları denilmektedir

Aladağlar orman örtüsü bakımından zengin değildir. Ormanlık alanlara Emli Vadisi ve Yedi Göllerden aşağıda kalan Hacer Boğazında rastlanır. Alpin Bitki kuşağı içinde yer alan Aladağların bitki örtüsü zengin ve ilginçtir. Çeşitli dağ çiçekleri içinde en önemlisi Kardelen’dir. Soğan köklü bitki,soğanı ile birlikte sökülüp başka ülkelere yasal olmayan yollardan kaçırıldığı için tükenme tehlikesi ile karşı karşıyadır. Koruma altına alınıp,sökülmesi yasaklanmıştır. Yörede yaşıyan av hayvanları içinde en önemlileri Dağ Keçisi, Ur Kekliği, Çil Keklik, Vaşak, Kurt, Tilki ve Tavşandır. Aladağlar yöresinde Dağ Kartalları da bulunur.

Bütün Toroslarda olduğu gibi Aladağlar’ın su kaynağı bulunan yörelerinde Göçerler (Yörükler) yaşamaktadır. Çeşitli obalarda hayvan yetiştirerek, halı, kilim, çorap gibi el ürünlerini turistlere satmaktadırlar. Aladağlar akarsu yönünden fakirdir. Kar ve buz erimesi sonucu oluşan birkaç önemsiz dere dışında önemli akarsular yoktur.

Aladağlar dağ gezintileri, dağ yürüyüşleri (Trekking) için Torosların en uygun bölümüdür. Demirkazık Köyünde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne işletilen 85 yataklı bir Dağ Evi ile hemen yanında inşası yeni bitmiş olan ikinci bir modern Dağcılık Okulu ve Oteli bulunur. Rezervasyon yaptırarak kalmak mümkündür.

Dağ evlerinde kalarak; Dağ Evinin hemen yanındaki patika takip edilerek kuzeye bir saatlik mesafede bulunan Sokulu Pınar’a yürümek mümkündür.Parkurda su kaynakları bulunur. Dağ evine 500 m mesafedeki Karamık Boğazı (ÇatalBoğaz) dört saatlik bir yürüyüş parkurudur. Yürüyüşçüler, matara ve yiyecek götürerek uzun yürüyüşler yapabilirler.Bir başka parkur da Dağ Evinin Kuzeyindeki Patika takip edilerek sonra kuzeye dönüp Arpalık Yaylasına dört saatlik bir yürüyüş yapılabilir. Dönüş aynı yoldan olduğu gibi, Karamık Boğazının Arpalığa açılan kısmından da yapılabilir.Arpalıkta su kaynağı vardır.Karamık Boğazının,Arpalığa açılan kısmında 20 m lik dik bir parkurun dikkatlice geçilmesi ve taş düşme olasılığına karşı dikkatli olmak gerekir.

Dipsiz Göl Parkuru: Karamık Boğazı veya Arpalık Parkurundan devam ederek Küçük Demirkazığın Kuzeyinden dolanıp, Dipsiz Göl’e ulaşılabilir.Kapı denilen bölgede su

kaynağı vardır. Yürüyüş 8-10 saat süreceği için, yiyecek ve su yeterli miktarda taşınıp, güneş yanıkları için tedbir alınmalıdır.

Resim G.34. Aladağlar

EMLİ YÜRÜYÜŞ PARKURU

Resim G.35. Emli Yürüyüş Parkuru

Çamardı İlçesindeki Çukurbağ Köyünden araba ile 7 km lik toprak yol geçilir. Emli Boğazının girişindeki su kaynağından su sağlanarak 5 km.lik bir orman gezintisi

yapılabilir. Akşam Pınarındaki obalardan su temin edilebilir. Ağustos ve eylül aylarında da Akşam Pınarından su kesilebileceğinden tedbirli olmak gerekir.

Akşam Pınarında çadırılı kamp kurarak; Kuzeydeki patika takip edilerek Parmak Kaya yönüne, daha yukarı Avcı Veli Geçiti'ne kadar yürümek ve fotoğraf çekmek mümkündür. Baharda su bulmak zor değildir. Ağustos sonu ile eylül aylarında yapılabilecek yürüyüşlerde su ve yiyecek bulundurmak ve güneşe karşı tedbir almak gerekebilir.

Akşam Pınarından başlayan diğer bir parkur da doğuya gidilip Sıyırma Boğazından, Güzeller zirvesinin altına kadar uzayan 5 saatlik bir yürüyüş yapmak mümkündür. Parkur dik olup, sıyırma yaylasında obalar olduğu zaman su bulunur.

Parkurun sol tarafında yamaçta Sulağan Keler de su kaynağı bulunabilir. Yaz sonunda bölge iyice bilinmez ise su için tedbirli davranmak gerekir.

Resim G.36. Yedigöller Parkuru

YEDİGÖLLER PARKURU:

Yürüyüşe Dağ Evinden veya Sokulu Pınar'dan başlanır. Ekibin durumuna göre 8-12 saat sürebilir. Sırt çantasında her türlü kamp malzemesi mutlaka bulunmalıdır. Sokulu Pınardan Gelincik Kayaları takip edilerek Kapı olarak bilinen bölge geçilerek Çelikbuyduran pınarına kadar yürünür. Kapı ile Çelikbuyduran arasındaki yolda su yoktur. Çelikbuyduran pınarında su takviyesi yapılarak sırta tırmanılır. Ekibin durumuna

göre; ağırlıklar sırtta bırakılarak Emiler (Engintepe) tırmanışı yapılır. Tırmanış tehlikesiz ve kolaydır. Tırmanış yapılmaz ise sırttan, yokuş aşağı 1 saat kadar yürünerek Yedigöller Platosuna ulaşıp kamp kurulur. Yedigöllerde su her zaman bulunur. Göçerlerin obaların ve Turizm Şirketlerinin Kamp yerlerinden yardım alınabilir. 1 gece Yedigöllerde kalınıp, ertesi gün tamamıyla iniş olan parkurdaki patika takip edilerek Hacer Ormanı ve Milli Parkına ulaşılır. Mevsime göre su bulmak mümkündür. Orman içinden Soğuk Pınar'a kadar yürüyerek, bir gece soğuk pınarda kalınır. Kalınmaz ise Barazama (Ulupınar) Köyüne kadar yürünür. Köyde Kapusbaşı Şelalesine giden minibüs veya traktör bulup gitmek gerekebilir. Şelalede bir gece kalıp ertesi gün Barazama minibüsleri ile Kayseri-Yahyalı'ya ulaşmak mümkündür.

Yedigöllerine giden bir başka parkur ise; Pınarbaşı köyünden başlayarak Maden Boğazından, Yıldız Gölü, Çömçe Gölü güzergahını takip ederek Yedigöllerine giden parkurdur. Klasik parkura göre daha kolay olmasına karşı, bölge iyi bilinmez ise yolu kaybetme tehlikesi vardır.

BOLKARLAR:

Resim G.37. Bolkar Dağları

Bolkar dağları da trekking ve kış sporları için oldukça çekici bir yerdir. Niğde'nin güneyinde Mersin ile olan sınırı belirler. Alp-Himalaya kuşağı içinde yer alan dağ kalker ve mermerden oluşmuştur. Niğde tarafı oldukça dik. Geçit vermez bir özelliğe sahiptir.

Bolkarların güneyi bitki örtüsü bakımından zengindir. Kuzeyi de aynı derece de fakirdir. Güney kısmı hayvan yapısının çeşitliliği ile dikkat çeker; Bolkarlara özgü çiçekler ve Akdeniz Bölgesi bitki örtüsü hakimdir. Dağda iklim oldukça serittir. Dağlar 6-7 ay karla kaplıdır.

Bolkarlar'ın en yüksek tepesi 3524 m yükseklikte olan Medetsiz Tepesidir. Bolkarlarda iklim serittir. Yaz aylarında bile her an yağmurda ıslanmak olasılığı vardır.

Başlıca Gezi ve Trekking Parkurları:

Meydan-Karagöl, Çinigöl Parkuru

Resim G.38. Bolkar Dağları Meydan Yaylası

Meydan yaylasından başlar, 1 saatlik bir yürüyüşle Karagöl'e ulaşılır. Karagöl kurbağaları ile ünlüdür. Karagölden 10 dakikalık bir yürüyüşle Çini göl'e ulaşılır. Karagöl çevresinde su kaynağı vardır .

Meydan – Koyunaşağı Parkuru :

Meydan yaylasından çıkılıp. Karagöl'ün kuzeyinden yukarıya çıkılır. Gidiş dönüş 3 saatlik bir parkur olup su kaynağı yoktur. Güneş yanıkları için dikkatli davranılması gerekir. Ayrıca turizm şirketlerinin rehber eşliğinde Bolkarı kuzeyden-güneye geçen turlar yapılmaktadır.

DEĞİRMENLİ MAĞARALARI:

Niğde'ye 30 km mesafedeki Değirmenli kasabasındadır. Oldukça büyük olan Doğal Mağaranın Bizans devrinde yerleşim merkezi olarak kullanıldığı düşünülmektedir.

KAYIRLI PERİBACALARI:

Kayırlı köyü yakınında oluşmuş ve oluşmakta olan genç peribacaları, Kapadokya'nın birçok yerinde görülen kaya oyma mağaraları ve yeryüzü şekillerinden biridir.

GEZİ VE MESİRE ALANLARI

KAYAARDI BAĞLARI : Şehir merkezinin batısında, Hamamlı ve Kumluca köylerine kadar devam eden bağlık bölgedir. Uzun bir vadinin içinden geçen Uzandı Deresi etrafında yer alan bağ evleri ve mesire alanları ile tanınır.

TEPE BAĞLARI : Niğde İl merkezinin 5 km. batısında yer alan bağ evleri ile tanınan bir mesire alanıdır.

FERTEK BAĞLARI : Ferteke Kasabasının coğrafi yapısı ve etrafındaki bağlık alanları içerir, MANDİLMOS adıyla bilinen su kaynağı çevre düzenlemesi yapılarak park ve mesire yeri haline getirilmiştir.

BAHÇELİ KASABASI KÖŞK MESİRE YERİ: Niğde'ye 20 km. mesafede Bahçeli Kasabası yakınındadır. Tarihi Roma Havuzu yakınındaki ağaçlık alan düzenlenerek mesire yeri haline getirilmiştir.

GEBERE BARAJI MESİRE ALANI: Şehire 9 km. mesafedeki Gebere Barajı çevresi ağaçlandırılmış ve mesire alanı olarak düzenlenmiştir. Su kaynakları bakımından zengindir.

GÜMÜŞLER BARAJI: Şehire 8 km. mesafedeki Gümüşler Kasabası ve Baraj çevresini kapsar.

KETEN ÇİMENİ MESİRE ALANI: Niğde ve Çiftlik İlçesi sınırları arasında, Tepeköy'e yakın konumdaki bölgedir. Kışın tur kayağı için elverişli bir alandır. Su kaynakları bakımından da zengin bir bölgedir.

DEMİRKAZIK BÖLGESİ MESİRE ALANI: Çamardı İlçesine bağlı Demirkazık köyü çevresindeki alanlardır. Ecemiş suyunun çıktığı bölge, günübirlik piknikler için elverişlidir. Su kaynakları zengindir. Emli Vadisindeki ormanlık bölgede su kaynakları ancak vadi girişindeki çeşme ile sınırlıdır. Günübirlik piknikler ve kamp kuracak uygun alanlar vardır.

YAYLA TURİZMİ

Ülkemizde son yıllarda çevre kirliliği ve denizlerin kalabalıklaşıp, kirlenmesi sonucu daha bakir olan alanlar, turizm için bir alternatif oluşturmuştur. Dağ ve yaylalar ilgi çekmeye başlamıştır.

HASANDAĞI ULUKIŞLA YAYLASI: Altunhisar ilçesine bağlı Ulukışla kasabasının içinden geçilerek gidilir. Kasabaya 15 km. uzaklıktadır. Ulukışla'yı Melendiz'e bağlayan yol takip edilip yaylaya varılabilir. 2300-2500 metre yükseklikte, su kaynağı yayladaki çeşme ve havuzudur. Mayıs ayının sonunda Ulukışla Belediyesi tarafından yayla şenlikleri yapılarak tanıtımı yapılmaktadır.

YEŞİLYURT YAYLASI: Bor İlçemize bağlı Yeşilyurt Kasabası'nın içinden geçilerek gidilir. Yayla su kaynakları bakımından zengindir. 10-12 km.lik bir vadinin içinde yer

alır. Vadinin sonunda büyük bir kaya kütesinin üzerindeki kale kalıntısı ilginçtir. Yayla bitki örtüsü bakımından çeşitlilik gösterir. Yürüyüş parkuru olarak da kullanılabilir. Yaz aylarında köylüler küçükbaş hayvanların peşinden bu bölgede 2 ay kadar kalarak peynir ve yağ gereksinimlerini karşılarlar. Folklorik özellikler taşıyan obalarda günlük yaşam ilginçtir.

EMLİ VADİSİ: Çamardı İlçemize bağlı Çukurbağ Köyüne 7 km. uzaklıktadır. Yaz aylarında Çukurbağ ile Çamardı köylülerinin yayla alanıdır.

MEYDAN YAYLASI: Ulukışla İlçemize bağlı Darboğaz Kasabası'na 8 km. uzaklıktadır. Ayrıca Maden Köyü üzerinden araba ile yaylaya ulaşılabilir. Gününbirlik geziler için uygun, su kaynakları zengin bir bölgedir.

İNANC TURİZMİ

Anadolu'da, yüzyıllarca bir arada yaşayan üç büyük dine mensup(Müslüman, Hristiyan, Musevi) toplumlardan günümüze ulaşan çok önemli dinsel, sanat tarihi ve mimari açıdan orijinallik taşıyan eser bulunmaktadır. İlimizde İnanc Turizmi kapsamında şu eserler bulunmaktadır: Gümüşler Örenyeri ve Manastırı, Alaaddin Camii, Hüdevend Hatun Türbesi, Akmedrese, Sungurbey Camii.

TURİZM FAALİYETİ GÖSTEREN DİĞER KURULUŞLAR

Doğa Sporları Kulübü

Niğde Doğa Sporları Kulübü (NİDOS): Niğdeli dağcılar ile doğa severler tarafından kurulmuştur.Dağcılık temel eğitim etkinlikleri veren kulüp;üyelerine doğa gezileri tertiplemekte,dağcılık etkinliklerinde bulunmakta,başka kulüpler ile ortak etkinliklerde bulunmaktadır. Kulübün fotoğrafçılık ve kayak kolları da bulunmaktadır.

Tlf : 0 388 232 98 32

Dağ Kurtarma

Aladağlar ve Bolkarlarda sık sık dağ kazaları olmaktadır. İlimizde Dağcılık Federasyonunun Dağ Kurtarma Ekibi bulunmakta, gerektiğinde dağ kazalarına müdahale etmektedir.

G.1.1.2.Fiziki Özellikleri:

ALADAĞLAR:

Yer ve Konumu

İlgili literatüründe 3756 m ile “1. Derece Öncelikli Yüksek dağlık Yörelere” kategorisinde lanan Aladağlar, Niğde'nin doğusunda olup, Kayseri ve Adana ile olan sınırını belirler.Ancak dağların büyük bölümü Niğde Çamardı ilçesi sınırları içinde kalmaktadır. Çukurbağ, Demirkazık ve pınarbaşı köyleri bölgenin yerleşim yerlerini oluşturmaktadır.

Aladağlar Güneybatı-Kuzeydoğu doğrultulu olarak uzanır 50 km uzunluğunda, 25-30 km genişliğinde alanı kaplamaktadır.

Jeolojik Yapı ve Yer Şekillenmeleri

Alp-Himalaya kıvrım dağları kuşağı üzerinde Toros Aladağları Peleozoik ve özellikle mezozoik yaşlı kayalardan meydana gelmiştir. 1500-2000 m.kalınlık gösteren bu tortul katmanla, kalker ve dolomit (Kireçtaşı) ile ofiolitik serilerinden meydana gelmiştir.

Morfolojik özellikler

Başlıca 4 yükselti grubu bulunmaktadır:

En kuzeyde Demirkazık grubu olup en yüksek doruğu Demirkazık'tır.(3756 m)
Orta kesimde Yedigöller grubu yer alır.Kızılkaya en yüksek doruğudur.(3725 m)
Güneyde Kaldı grubu,en yüksek doruğu Kaldıdağıdır (3688 m).
Güneydoğuda ise en yüksek dağı vayvay tepe (3665 m) olan Turasan grubu bulunur.

Buzul Morfolojisi

Aladağlar kalıcı kar sınırların üzerinde yer alır. Kalıcı kar sınırı genellikle 3 000 m den geçer. Bu nedenle aladağlarda güncel buzul topoğrafyası ile eski buzul devrine ait şekilleri, çımbar, yedigöller, hacir ve mangılcı vadileri ile sıyırma boğazında görmek mümkündür.

Su Durumu

Aladağlarda jeolojik yapı nedeniyle akarsular pek gelişmemiştir. Zaman zaman yer derelerinin satıha yer yüzüne çıkışları gözlenir. Bunların en önemlisi ecemiş suyudur. Yüksek akımlı yerlerden Çımbar, Yedigöller karagöl vadi tabanlarında ise gçl oluşumlara oluşur . Dipsiz, büyüköl ve karagöl bu oluşumlara örnektir.Demirkazık dağı batı eteğindeki sokulu pınar ve karlı dağ eteğindeki akşam pınarı mevcuttur.

Doğal Bitki Örtüsü ve yaban hayatı

Yükseklik nedeniyle aladağların büyük bir kısmı ağaç sınırının üstündedir. Orman örtüsünde emni vadisi ile hacir boğazının aşağı kesiminde rastlanır.Hacir boğazında karaçam, göknar ve sedir emni vadisinde ise sarı çam ve meşe türü ağaçlar bulunur.Yüksek kesimleri alpin bitkiler kuşağı içinde kalan aladağların bitki türleri bakımından zengin bir bitki türü bakımından ilgi seçmektedir.

Yörede yaşıyan yaban ve av hayvanların başında dağ keçisi gelir. Bundan başka vaşak kurt yaban domuzu tilki ve tavşan diğer yaban hayvanlarını teşkil eder. Kuşlarda ise kartal ve keklik önem taşır.

İklim durumu

Akdeniz havzası ile iç Anadolu havzası arasında bir sınır bölgesi üzerinde yer alan aladağlar her iki havzanın iklim özelliklerinden izler taşır. Yüksk fazlalığın

nedeniyle kış yağışlarını kar şeklinde alan Aladağlar yaz mevsiminde ise ısınımı çok etkili olduğu bir iklime sahiptir.Bu iklim koşullarına rağmen gezi ve tırmanışlar için en uygun zaman haziran temmuz ve ağustos ayları olarak belirlenmiştir. Nisan ve Mayıs ayları çığ tehlikesi eylül ve ekim ayları ise dağda su azlığı ve doğanın fakirleşmesi nedeniyle tavsiye edilmez.

BOLKAR DAĞLARI:

Yer ve Konumu

Aladağlar gibi 1. derece öncelikli yüksek dağlık yöre kategorisinde bulunan Bolkar Dağları Niğde'nin güneyinde olup İçel ili olan sınırları belirler. Ulukışla sınırları içinde kalan Bolkar dağları kuzey eteklerde bulunan darboğaz kasabası maden gümüş, horoz tabaklı yerleşim yerleridir.

Jeolojik yapı ve yer şekillenmesi: Alp Himalaya kıvrım dağı kuşağı üzerinde yer bu dağlar genel olarak bindirmeli “naplı” kıvrım dağı yapısına sahiptir. Permokar bonifer katmanlarına çok rastlanır. Kalker ve mermer dağın temelini oluşturur.

Morfolojik görünüm

Bolkar dağlarından beş tepe oluşumu göze çarpar. Bu oluşumlar; medetsiz doruğu (3524 m), keşif dağı (3475 m), Koyunaşırı (3426 m), Tahtakaya (3372 m) Eğerkaya (3347 m) tepeleridir.

Buzul morfolojisi

Eski ve yeni buzul şekillerin geniş alanlar kapladığı Bolkar dağları üzerinde buzul oluşumuna rastlanmaz. Mevcut buz kar ve kalıcı kar alanları ise kuzey yamaçlar üzerinde yataklanmıştır.

Karst topografyası

Kalker dolomit gibi eriyen taşlardan meydana gelen bu dağların üzerinde özellikle buzul ve akarsu topografyasının yanı sıra en çok karst topografyası gelişmiştir.

Su Durumu

Bolkar dağları üzerinde belirgin ve etkili akarsu ağı gelişmemiştir. Daha çok küçük göl oluşumlarına rastlamak mümkündür. Şeker pınarı ve Pozantı yer altı suyu satıl çıkışları önemli su kaynaklarıdır.

Doğal bitki örtüsü ve yaban hayatı

Orman örtüsü 2000 m kadar uzanır ve bundan sonra yerini çayırılık alanlara bırakır. Dağın kuzey ve güney yamaçlarında yabani nane kekik sabır otu gelin göbeği gibi çiçeklere bolca rastlanır. Kurt,tilki,çakal gibi hayvanlarla, keklik başta olmak üzere çok sayıda kuş türüne rastlanır.

İklim Durumu

Bolkar dağları genellikle kışın yağış alır.Yağışlar yüksekler kar biçiminde olur. Kar örtüsü özellik dağın yükseklerde haziran ayı başına kadar kalır. Genel özelliklerini incelediğimiz Aladağlar ve Bolkar dağları özellikle yabancı turistler tarafından kullanılmaktadır. Bu amaçla düzenlenen organize turlar mevcuttur. Aladağlar'da treking sporu başlatılmıştır. Bolkarlar özellikle kayaç sporuna elverişlidir. Aladağlar'da Demirkazık köyünde 100 yataklı bir daire mevcuttur. Bolkar dağlarında meydan yaylasından tesis inşaatı devam etmektedir. Bolkar yaylası ve Karagöl kamp yerleri olarak dağcılık turlarında kamp yeri olarak kullanılmaktadır.

Jeotermal alanlar:

Çiftehan kaplıcası

Çiftehan kaplıcası Ulukışla ilçesi sınırları içinde E-90 karayolunun Ulukışla-Pozantı arasında Niğde'ye 80 Km uzaklıkta Çiftehan kasabasında bulunmaktadır. Ulaşım açısından karayolu ve tren yolu kenarında olması ulaşımı kolaylaştırmaktadır. Kaplıcada bir turistik otel olmak üzere beş otel mevcuttur. Ayrıca kamp yerlerinde bulunmaktadır. Tarihi değerinde taşıyan kaplıca arkeolojik araştırmalar göre etiler zamanından beri mevcuttur. Eti, Firig ve Roma devrine ait keramit kalıntıları bu gerçeği kanıtlamaktadır. Kaplıcanın eski havuzu roma devrine yeni havuzu Selçuklular zamanına aittir.

Fiziksel - kimyasal özellikler ve etkili olduğu hastalıklar*:

Sıcaklık	pH	Nitrit	Amonyak	Toplam sertlik (Fs*)	Karbondioksit (gr/Lt)	Organik maddeler için sarf edilen oksijen (Mgr/Lt)
60 C*	8.49	Yok	Yok	54.0	1.570	1.76

Tablo G.1. Çiftehan Kaplıcası suyunun fiziksel ve kimyasal özellikleri

Kasyonlar	Miligram	Milival	Anyonlar	Miligram	Milival
Sodyum iyonu Na	303.393	13.191	Sülfat iyonu SO4	592.900	12.352
Kalsiyum Ca	212.424	10.600	Klorür İyonu	401.150	11.300
Magnezyum Mg	2.431	0.200	Hidrokarbonat İyonu HCO3	36.600	0.600
Demir Fe - Aliminyum Al	7.597	0.275	Nitrat İyonu NO3	0.895	0.600
			Metasilikat Asidi H2SiO3	84.500	0.014
	525.845	24.266		1116.045	24.266

Kaynak: Niğde Valiliği, 2011

*Refik Saydam Merkez Çevre Sağlığı Enstitüsü Müdürlüğü 17.05.1991/1125

Romatizma hastalıklarda, nefrit, polinefrit, vs .Kırık ve çıkıklarda, ve de kadın hastalıklarında banyo olarak kullanılmaktadır. (*Ankara Numune Hastanesi Fizik Tedavi ve Hidroterapi Mütahassısı 18.10.1991/11995)

NARLI GÖL SICAK SU KAYNAĞI

Niğde merkez Nar köyü sınırları içinde kalan acı göl içinde kaynamaktadır. Henüz alt ve üst yapı tesisi bulunmamaktadır.

Fiziksel-kimyasal özellikler ve etkili olduğu hastalıklar:

Sıcaklık	Ph	Nitrit	Amonyak	Toplam setlik (Fs*)	Karbondiyoksit (gr/lt)	Organik maddeler için sarf edilen oksijen(Mgr/lt)
	6.53	yok	Yok	88.0	0542	1.76

Tablo G.2. Narlıgöl Sıcak Su Kaynağının Fiziksel Ve Kimyasal Özellikleri

Katyonlar	Miligram	Milival	Anyonlar	Miligram	Milival
Sodyum iyonu Na	215.579	9.373	Sülfat iyonu SO4	22.555	0.469
Kalsiyum Ca	332.664	16.600	Klorür İyonu	259.150	7.300
Magnezyum Mg	12.156	1.000	Hidrokarbonat İyonu HCO3	1189.500	19.500
Demir-Aliminyum İyonu Fe-Al	8230	0.298	Nitrat İyonu NO3	0.1049	0.002
			Metasilikat Asidi H2SiO3	275.600	-
		27.271	Katyon+Anyon	.2315.5389	27.271

Kaynak: Niğde Valiliği, 2011

*Refik Saydam Merkez Çevre Sağlığı Enstitüsü Müdürlüğü 6.4.1990/710 Romatizma hastalıklarda, nefrit, polinefrit, vs. kırık ve çıkıklarda, ve kadın hastalıklarında banyo olarak kullanılmaktadır.(*Ankara Numune Hastanesi Fizik Tedavi ve Hidroterapi Mütchassısı 11.4.1990/5101)

Koca pınar (Kokarca) suyu çamuru: Merkez ilçeye 2 Km uzaklıkta Bor yolu üzerinde bulunan su kaynağı uzun süre halk tarafından kaplıca olarak kullanılmış olup Niğde belediyesine ait tesisler zamanla yıkılarak kaplıcadan yararlanılamaz duruma gelmiştir.

Kemerhisar içmesi Çamur havuzu: Bor ilçesi Kemerhisar kasabası kenarında olan içmece Niğde'ye 24 Km Bor ilçesine 10 Km uzaklıkta bulunmaktadır. Kaynak kenarında küçük tesisler yapılmıştır. Fiziksel-kimyasal özellikleri ve etkili olduğu hastalıklar:

Ferheng (İçmeli) içmesi: Niğde merkez İçmeli kasabası yakınında, il merkezine 60 km mesafede bulunmaktadır. Belediyece yapılmış çeşmesi konaklama yer ve sosyal binası bulunmamaktadır.

Uyuz göleği Sıcak su kaynağı: Çiftlik ilçesine bağlı Kireli kasabasına 6 km uzaklıkta bir göl içinden çıkmaktadır. Henüz kaplıca tesisleri yapılmamıştır.

G.1.2.Kültürel Değerler

Festivaller ve Özel Günler :

Atatürk'ün Niğde'ye Gelişi	5 Şubat
Tepe Cuması	27 Mayıs
Darboğaz Kiraz Festivali	9-12 Temmuz
Kayırlı Sılayı Rahim Ayrın Şöleni	Ağustos'un 4. Haftası
Melendiz Yayla Şenliği	Ağustos ayı
Ulukışla Üzüm ve Kültür Festivali	Eylül'ün 4. Haftası
Foto Safari	15-22 Nisan

A) GÜMÜŞLER MANASTIRI (10. yy Bizans Dönemi)

Ören yeri Niğde'ye 9 km uzaklıkta Gümüşler Kasabasıdır. Bizans sanatının en güzel ve korunmuş eserlerinden birisidir. 1973 yılında arkeolojik sit alanı kabul edilen ören yeri; oldukça büyük ve geniş bir kaya kütesinin içine kazınmıştır. Kaya kütesinin Doğu ve Güneye bakan yüzünün uzunluğu 1.5 km kadardır. Komple kaya olan ön cephe yerleşim merkezi olarak kullanılmıştır.

Gümüşler manastırının yapımı 10.y.y olarak bilinse de 8.ve 12.yy lar arasında yapımına devam edildiğine dair belirtiler vardır. Manastırın kilise bölümüne 9 m lik kaya oyma bir koridordan geçilerek girilir. Kare bir avluya açılan giriş avlunun 14m.lik dik duvarları ile çevrelenmiştir. Avlunun, Doğu-Güney ve Kuzey kısımları çeşitli odacıklara ayrılmış, kuzeydeki büyük oda mezarlık olarak kullanılmıştır. Güney tarafta ise havalandırma delikleri avluya iki kat olarak oyulmuştur. Alt kısım iki küçük odadan (Nartex) ve kilise kısmından oluşmaktadır. Üst kısma nartex'ten çıkan merdivenlerden ulaşılır. Bu küçük odacıktaki freksler; Ezop'un masallarından bazı seçmeleri yansıtır. Kilisenin kaya oyma şeklinde dört sütunu vardır. Manastırda bulunan çeşitli İsa freskleri, on iki havarinin belden yukarıları resmedilen freskler içinde en ilginç olanı: Gülümseyen Meryem Freskidir. Bu Meryem ve İsa Freski Anadolu'da ilk ve tek olması açısından önem taşır. Hangi yönden bakılırsa bakılsın o yöne doğru gülümseyen kucağında bebek İsa ile Meryem görülmektedir.

D) KİLİSELER (Yakınçağ)

İlimizde, 1800'lü yılların başlarında yapılmış 15 kilise bulunmaktadır. Mimari yapı tarzları birbirine çok yakındır. Dikdörtgen planlı, üç nefli, üç apsisli, yarı açık narteksli, kırma çatılı ve yontu taştan yapılmış bazilikalardır. Mimarisine büyük önem verilen çatı kaplamaları çeşitlilik arzeder. İç bezemelerindeki kalem işlerinde geç dönem Türk-Barok üslubunun izleri görülür. Bugün bir kısmı sosyal amaçlı kullanılan kiliselerin bulundukları yerler; Yukarı Kayabaşı, Sungurbey Mahallesi, Kurluca, Aravan, Konaklı, Fertek, Küçükbey, Yeşilburç, Ballıköy, Hançerli, Hasanköy ve Dikilitaş'tır.

C) ROMA HAVUZU (Roma Dönemi)

Roma Havuzu Niğde'nin 17 km. güneyinde Adana-Kayseri yolunun 1 km. solunda, yeşilliklerle ve meyve ağaçları ile çevrili Bahçeli Kasabasıdır. Roma mermer sanatının 23x66x2,5 m. Boyutundaki ender bir örneğidir. Tamamen toprak altındayken 1960 yılında tesadüfen ortaya çıkarılmıştır. Antik havuzun arkasındaki

höyükte yapılan kazılardan çıkan geç neolitik döneme ait buluntular müzede sergilenmektedir. Gezgin Roma İmparatorlarının önemli bir mesire yeri olan Antik Havuz ziyaretçilerin kolay ayırlamadıkları bir yerdir.

D) TYANA SU KEMERLERİ (Roma Dönemi)

Niğde'nin 20 km. güneyinde Adana-Kayseri yolunun 4 km. solunda yer alan Kemerler, Roma Havuzunun devamıdır. Arazi yapısı ve verimli toprakları ile tarihin ilk dönemlerinden itibaren önemli bir yerleşim merkezi olan Kemerhisar'ı Hititliler "TUVANUVA" olarak anmıştır. Antik Roma Havuzunun suyunu bu kente taşıyan kemerler I. ve II. Asırda Roma İmparatorları Trajan ve Hadrian tarafından yapılmıştır. Yaklaşık 3 km. uzunluğundaki Kemerlerin 1,5 km'lik bölümü açıkta, gerisi toprak altındadır.

E) MÜZE VE RAHİBE MUMYASI (M.S. 10. yy Bizans Dönemi)

M.Ö 5000 yılına kadar 10.000'e yakın eserin bulunduğu müze, arkeolojik ve etnografik olmak üzere iki bölümdür. Yaklaşık 1000 yıl öncesine ait olduğu sanılan ve 1960'lı yılların başında İhlara Vadisinde bulunan Sarışın Genç Rahibe Mumyası ilgi toplar.

F) AKMEDRESE (1409 Karamanoğulları)

1409 yılında yontu taştan yapılmış, Selçuklu Medrese mimarisinin tipik örneğidir. Beden duvarlarını aşan portali ve taş süslemeleri ile ilgi çeker.

G) ALAADDİN CAMİ (1223 Selçuklu)

1223 yılında Kapadokya'ya özgü yarı taştan yapılmış orijinal bir Selçuklu eseridir. Minaresi, kubbeleri ve portrelerindeki bezemeleri ile ilgi çeker. Çift portallidir. Doğu portalinde, ince taş işçiliği ile stilize mimarisinin ortak bir ürün olarak görünüş-kaybolan "TAÇLI KADIN BAŞI" figürü ile Anadolu'da tektir. Yaz aylarında öğleden önce görülebilen Taçlı Kadın Başının dilden dile günümüze ulaşan öyküsü ise; Beyin kızına aşık olan cami ustasının, sevdiğine kavuşamaması sonucu, aşkını kalbine, sevgilisinin yüzünü ise caminin portaline gizlediği şeklindedir.

H) HÜDAVENT HATUN TÜRBEŞİ (1312 Selçuklu)

1312 yılında Selçuklu Sultanı Alaaddin Keyhüsrev'in torunu Hüdavent Hatun tarafından yontu taştan yaptırılmış ve 1332'de buraya gömülmüştür. Sekizgen planlı, piramidal külahlıdır. Köşelerinde dekoratif sütunlar, kornişlerinde stilize yapraklar ve pencere üstlerinde kabartmalar bulunmaktadır. Portalı, temelden tavana kadar bir dantel gibi işlenmiştir. Süslemeleri ve sanat değeri ile Selçuklu taş işçiliği sanatının tüm inceliklerini bir araya toplayan küçük bir abidedir. Tamamen orijinaldir.

Ayrıca Kale ve Saat Kulesi, Bedesten (16.yy), Sungurbey Cami(1335), Dışarı Cami(16 yy) ve Nalbantlar Çeşmesi (1177) ilgi çeken eserlerdir.

I) GÜNDOĞDU TÜRBESİ (1325 Selçuklu)

Niğde il merkezinde Hüdavent Hatun Türbesinin hemen yanındadır. 1344 yılında İlhanlılar Beyliğinden Gündoğdu oğlu Hakkı Bevvap adına inşa edilmiştir.

İ) SUNGURBEY CAMİ VE TÜRBESİ (1235 İlhanlı)

Niğde il merkezinde 1335 yılında İlhanlı dönemi Niğde Valisi Seyfettin Sungur bey tarafından yaptırılmıştır. Caminin hemen yanında sekizgen kubbeli bir türbe bulunmaktadır. Türbe de aynı tarihte Seyfettin Sungur bey için yaptırılmıştır. Türbe bugün boştur. 18. yy'da geçirdiği bir yangında cami yanmış, orijinalliğini yitirmiştir.

J) NİĞDE KALESİ (M.Ö. 8. yy Geç Hitit Dönemi)

Yapım tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Niğde il merkezinde Alaaddin tepesinin kuzey kısmına yapılmıştır. Kalenin temelleri Geç Hitit döneminde atılmış, Roma-Bizans ve Selçuklu dönemlerinde onarım görerek kullanılmıştır. Kalenin çevre duvarlarının büyük bir kısmı yıkılmıştır. Bu gün ayakta kalan kısmı Osmanlı döneminde 15.yy'da yaptırılmıştır.

K) BEDESTEN

Şehir merkezinde Sungurbey Caminin hemen yanındadır. 16.yy'da yapılmış, 17.yy'da gördüğü onarımla bugünkü durumunu korumuştur.

L) ÖKÜZ MEHMET PAŞA KERVANSARAYI

Şehre 60 km. uzaklıktaki Ulukışla ilçesinde bulunmaktadır. 17. yy'da Öküz Mehmet Paşa tarafından yaptırılmış bir Osmanlı eseridir. Kervansarayın hemen yanında aynı devirde yaptırıldığı sanılan bir cami ve hamam bulunmaktadır.

M) KUŞKAYASI MEZARLIĞI

Niğde'ye 40 km. uzaklıktaki Karatlı kasabası yakınında bulunmaktadır. Kasabanın güneybatısında bir vadinin yamaçlarında Roma devrine ait 15 adet kaya mezarı bulunmaktadır.

N) KAVLAKTEPE YER ALTI ŞEHİRİ

Çamardı ilcesine bağlı Kavlaktepe köyündedir. Şehre 35 km. mesafededir. Kapadokya bölgesinde bulunan diğer yer altı şehirleri gibi korunma ve barınma amacı ile yapılmış, 12.yy Bizans dönemi kalıntısıdır. Temizlenip, ışıklandırılarak ziyarete açılmıştır.

O) TÜRK HAMAMLARI

Bütün dünyada büyük üne sahip Osmanlı dönemi Türk Hamamlarından ilimizde dört tane vardır. Kubbeli, Salonları mermer kaplı bu hamamlar soğuk, ılık ve sıcak bölümlerden oluşur. Sıcak bölümdeki göbek taşında terledikten sonra işinin ehli tellakların yapacağı kese (bir tür masaj) insana büyük bir zindelik kazandırır. Hamamlar şehir merkezi, Bor ilçesi ve Fertek kasabasındadır.

Niğde Müzesi:

Niğde de ilk müzecilik faaliyetleri 1939 yılında müze olarak kullanılan Ak Medresede başlanılmıştır.Burası ayrıca 1939-1950 yılları arasında II.Dünya Savaşı nedeniyle İstanbul Arkeoloji Müzesi'nin deposu olarak kullanılmıştır.1982 yeni modern müze ziyarete açılmıştır.Niğde müzesi Neolitik çağdan zamanımıza kadar Neolitik, Kalkolitik, Eski Tunç,Geç Hitit, Hellenistik, Roma, Bizans, Osmanlı dönemlerine ait buluntular sergilenmektedir.

1.Hıristiyanlık Öncesi Dönem:

Niğde'de yapılan Arkeolojik kazılarda ilin tarihi ile ilgili ilk buluntular M.Ö 7250-5500 yılları kapsayan Neolitik Çağa ait kalıntılardır. Bor-Bahçeli Kasabası yakınındaki Köşk Höyük önemlidir.

M.Ö 3000-2000 yıllarına ait Eski Tunç Çağına tarihlenen Çamardı ve Celaller Köyü yakınlarındaki Göltepe-Kesten Ören yeri oldukça önemlidir.

Hitit Dönem olarak isimlendirilen M.Ö 2000-700 yıllarını kapsayan dönemde Niğde çevresinde önemli yerleşim alanları bulunmaktaydı. Niğde tarihinde çok önemli yeri bulunan bu lanlardan biride Niğde'ye bağlı Kömürcü Köyü yakınlarındaki Göllüdağ harabeleridir.

M.Ö 30 ve M.S 395 yılları kapsayan Roma İmparatorluğu döneminde şimdiki Kemerhisar ve Bahçeli Kasabaları civarını kapsayan antik Tyana kenti, çok önemli bir yerleşim merkezi konumundadır.

Hıristiyanlık öncesi Dönem olarak isimlendirildiğimiz bu dönemlere ait kalıntı, höyük tümülüs ve diğer önemli eserleri şöyle sıralayabiliriz.

Köşk Höyük: (BOR-Bahçeli Kasabası): Neolitik- Kalkolitik Çağ.

Göllütepe-Kestel Ören Yeri: (Çamardı)Eski Tunç Devri.

Pınarbaşı Höyüğü (Bor): Eski Tunç Devri.

Göllüdağ Ören Yeri (Niğde): Genç Hitit Devri.

Alaaddin Tepesi (Niğde):Geç Hitit-Frig Dönemi

Gölcük Höyüğü (Niğde): Geç Hitit-Frig Dönemi

Porsuk Höyük(Ulukışla): Geç Hitit-Frig Dönemi

Eyertepe Höyüğü(Çamardı):Frig-Helenistik-Roma

İftihan Tümülüsü(Bor):Frig-Roma Dönemi

Kaynarca Tümülüsü(Bor): Frig Dönemi

İkiz Tümülüsü(Çiftlik): Frig Dönemi

Keçikalesi(Altunhisar):Helenistik Dönem

Divarlı Höyüğü(Çiftlik): Helenistik-Roma Dönemi

Tepebağları Höyüğü(Niğde):Helenistik-Roma Dönemi

Çanakçı Tepe Höyüğü(Çamardı):Roma Dönemi

Göbeklidağ Tümülüsü(Niğde): Roma Dönemi

Kuşkayası Mezarlığı(Niğde): Roma Dönemi

Su Kemerleri(Kemerhisar-Bor): Roma Dönemi

Roma Havuzu(Bahçeli-Bor): Roma Dönemi

2.Hıristiyanlık Dönemi:

Hıristiyanlık Roma imparatorluğu döneminde M.S.313 yılında resmi din olarak tanınmıştır.395 yılında ise İmparatorluk Batı ve Doğu Roma olarak ikiye ayrılmıştır.Doğu Roma genellikle Bizans dönemi olarak isimlendirilmiştir.Hıristiyanlık yayıldığı zaman Romalıların baskılarından kaçan kişiler için kapadokya bölgesi tam bir sığınak olmuştur.Hıristiyanlığın kabul edilmesinden sonra bu kez de Anadolu, Sasani, Pers ve Arap akınlarına sahne olmuştur.Her iki dönemde de bölgeye sığınan halk kitleleri korunmak amacıyla yer altı şehirleri,kayadan oyma mağaralar,ev kilise,manastır gibi yerleşim birimleri ve eserleri yapmışlardır.

Türklerin Anadolu'yu fethetmesinden sonra ise, Hıristiyan topluluklar serbest bir şekilde yaşatmışlar ve çeşitli eserler bırakmışlardır. Bu eserlerin önemlileri şunlardır:

Fertek Kilise-Gümüşler Manastırı(Niğde):10.Yüzyıl Bizans dönemi
Kavlakepe Yer altı Şehri (Çamardı):Bizans
Fertek Yer altı Şehri (Niğde):Bizans
Konaklı Yer altı Şehri (Niğde):Bizans
Bağlama Yer altı Şehri (Niğde):Bizans
Kayırlı Yer altı Şehri (Niğde):Bizans
Narlıgöl Şapeli(Niğde):Bizans
Nar Vadisi Yerleşim Mağaraları(Çitlik)Bizans
Yedioda Mağaraları(Bor):Bizans
Yeşilyurt Kilisesi(Altunhisar):Bizans
Aktaş Andabalı Kilisesi(Niğde)Bizans
Begüm Kilise-Camii (Niğde):Geç Osmanlı Camii (Niğde):Geç Osmanlı
Hançerli Kilise-Camii (Niğde):Geç Osmanlı
Sulucaova Kilise-Camii (Çamardı):Geç Osmanlı
Rum ve Ermeni Kiliseleri(Niğde):Geç Osmanlı
Yeşilburç Kilisesi (Niğde):Geç Osmanlı
Kumluca Kilisesi (Niğde):Geç Osmanlı
Hasaköy Kilisesi (Niğde):Geç Osmanlı
Konaklı Kilisesi (Niğde):Geç Osmanlı
Dikilitaş Kilisesi (Niğde):Geç Osmanlı
Küçükköy Kilisesi (Niğde):Geç Osmanlı
Hamamlı Kilisesi (Niğde):Geç Osmanlı
Ballıköy Kilisesi (Niğde):Geç Osmanlı

3.Müslümanlık Dönemi:

Anadolu'nun Türkleşmesinden sonra kurulan Selçuklu-İlhanlı-Karamanoğulları-Osmanlı devlet ve beyliklerinin bıraktıkları önemli tarih ve kültürel değerler şunlardır:

A-Camiler:

-Alaadin Camii (Niğde Merkez):1223 Selçuklu
-Sungurbey Camii (Niğde Merkez):1235 İlhanlı

- Dışarı Camii (Niğde Merkez):16.Yüzyıl Osmanlı
- Paşa Camii (Niğde Merkez):17.Yüzyıl Osmanlı
- Kıgılı Camii (Niğde Merkez):18.Yüzyıl Osmanlı
- Kale Camii (Niğde Merkez):1747 Osmanlı
- Hanım Camii (Niğde Merkez):1452 Karamanoğulları
- Dar-ül Zikr Mescidi (Niğde Merkez):14.Yüzyıl Selçuklu
- Kıple Mescidi (Niğde Merkez):1839 Osmanlı
- Alaaddin Camii (Bor):1410 Karamanoğulları
- Paşa Camii (Bor):16.Yüzyıl Osmanlı
- Kale Camii (Bor):16.Yüzyıl Osmanlı
- Ulukışla Camii (Ulukışla):17.Yüzyıl Osmanlı

B-Türbeler:

- Hüdavent Hatun Türbesi (Niğde Merkez):1312 Selçuklu
- Gündoğdu Türbesi (Niğde Merkez):1325 Selçuklu
- Sungurbey Türbesi (Niğde Merkez):1335 İlhanlı
- Şerifali Türbesi (Niğde Merkez):1865 Osmanlı
- Dörtayak Türbesi (Niğde Merkez):14.Yüzyıl Selçuklu
- Sarı Saltuk Türbesi (Bor Merkez):Geç Osmanlı
- Şeyh Kuddusi (Bor Merkez):1985

C-Çeşmeler:

- Hatiroğlu Çeşmesi (Niğde Merkez):1276 Selçuklu
- Nalbantlı Çeşmesi (Niğde Merkez):1763 Osmanlı
- Paşa Camii(Niğde Merkez):17.Yüzyıl Osmanlı

D-Hamamlar:

- Paşa Hamamı (Niğde Merkez):17.Yüzyıl Osmanlı
- Çarşı Hamamı (Niğde Merkez):17.Yüzyıl Osmanlı
- Eski Hamam (Bor Merkez):15.Yüzyıl Osmanlı
- Yeni Hamam (Bor Merkez):15.Yüzyıl Osmanlı
- Ulukışla Hamam (Ulukışla Merkez):17.Yüzyıl Osmanlı

E-Diğer Eserler:

- Niğde Kalesi:Kalenin temeli M.Ö.8.Yüzyılda Geç Hitit devrinde yapılmış, Roma, Bizans, Selçuklu dönemlerinde onarım görmüştür.Kalenin bugünkü yapısı 15.yy Osmanlı döneminde dönemi tarihlenmiştir.
- Akmedrese (Niğde Merkez):1409 Karamanoğulları
- Saat Kulesi (Niğde Merkez):19.Yy Osmanlı
- Öküz Mehmet Paşa Kervansarayı (Ulukışla):17.Yy Osmanlı

B.ÖNEMLİ ÖREN YERLERİ VE TARİHİ ESERLER.

Niğde tarihinde önemli yer tutan tarihi eser, kalıntı ve ören yerlerini, tarihsel sıraya göre şöyle açıklayabiliriz:

1.Kaletepe Obsidiyen Atölyesi:

Orta Anadolu'nun en büyük yanardağlarından biri olan,denizden yaklaşık 1600 m. yükseklikteki GÖLLÜDAĞ' ın eteklerinde bulunan KALETEPE DERESİ, Bölgedeki volkanik etkinlikler, tarih öncesi toplulukların aletlerini yaptığı bir doğal cam olan obsidiyenin ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Resim G.39 Kaletepe Obsidiyen Atölyesi

Buradaki arkeolojik tabakalanma, en yenileri 160 bin yıldan daha öncesine tarihlenen değişik insan yerleşimlerine ait kanıtlar içermektedir. Sadece Orta Anadolu değil, tüm Türkiye, Yakınoğu ve hatta Doğu Avrupa için de bu kadar uzun bir süreyi içeren Paleolitik Çağ tabakalanması büyük bir önem taşımaktadır. Acheul kültürünün evrimini yansıtan bu tabakalanma Anadolu için eşsizdir. Hâlâ kazılmakta olan bu açık hava buluntu yeri, Türkiye'nin en önemli Paleolitik Çağ yerleşimlerinden biri ve Anadolu yarımadasının ilk iskânıyla ilgili sorulara yanıt verebilecek, şimdilik bilinen tek buluntu yeridir.

Resim G.40 Kaletepe Deresi

Kaletepe Deresi Paleolitik Çağ kazıları, İstanbul Üniversitesi Prehistorya Anabilim Dalı ve Mission de Préhistoire Anatolien (Fransa Dışişleri Bakanlığı) işbirliği ile Kömürcü-Kaletepe Obsidiyen Atölyesi Kazı Projesi kapsamında yürütülmektedir. Paleolitik Çağ çalışmalarının sürdürüldüğü ve Kaletepe Deresi 3 olarak adlandırılan Pleistosen tabakalanması, 2000 yılında Neolitik Çağ Obsidiyen atölyesi kazıları sırasında keşfedilmiştir. Günümüzden 600 bin yıl öncesine kadar giden Kaletepe, Obsidiyen

volkanik cam atölyesi kazısı Niğde Müzesi başkanlığında İstanbul Üniversitesi'nden Prof. Dr. Nur Balkan ATLI'nın bilimsel danışmanlığında sürdürülmektedir.

2.Köşk Höyük-Ören Yeri:

Niğde İli, Bor İlçesine bağlı Bahçeli Kasabasının kuzeydoğusunda, kireçtaşı doğal bir yükseltinin kuzey yamacındadır. Bu kayalığın bazı yerleri Neolitik dönemde, kademeli olarak düzeltilmiş ve hemen üstüne en erken dönemin evleri kurulmuştur. Bu eğimli alanda 6 m'lik bir dolguya sahip olan yerleşim 100 x 90 m. ölçülerindedir. Neolitik yerleşim, her biri en az iki evrelili II.-V. tabakalarla temsil edilmektedir ve Karbon 14 analiz sonuçlarına göre, M.Ö.6300 - 5600 yıllarına aittir.

Neolitik dönem mimarisi bütün tabakalarda ortak özelliklere sahiptir. Bunlardan II. - IV. tabakalarda konutlar dikdörtgen, yamuk veya kareye yakın planlıdır. Oda sayıları iki ile dört arasında değişir. Her evde en az bir platform ve ocak ile hemen her odada çamurdan yapılmış kutular yer alır.Evler ihtiyaca göre eklemelerle genişletilmiştir.

Belli adalar oluşturan evler dar geçitler, düzensiz sokaklar ve bazen küçük meydanlarla birbirinden ayrılır. III. kata ait bir evin duvarına, doğrudan sıva üstüne yapılmış olan duvar boyası Çatalhöyük örneklerine büyük benzerlik göstermektedir. Resimde; bir hayvan çevresinde dans eden figürler yer alır. Av sonrası bir şenlik veya töreni betimleyen sahnede kırmızı, sarı, beyaz ve siyah renkler kullanılmıştır. V. kat da genel olarak benzer özelliklere sahiptir.Hemen her mekanda yer alan kayaya oyulmuş yuvarlak çöp çukurları karakteristiktir.

Resim G.41. Köşk Höyük

Köşk Höyük ölü gömme adetleri hakkında bilgilerimiz II.-III. katlardan gelmektedir. Ölülerin büyük kısmı evlerin içine, sekilerin altına veya duvar diplerine gömülmüştür. Bunların hepsi bebek veya çocuklara aittir. II. ve III. tabakalarda birer yetişkin ise, konutlar dışındaki mezarlara gömülmüştür. Mezarların çoğu basit topraktır. Aynı tabakada, hatta aynı yapı içinde bazı ölümler ise kap içine konularak gömülmüştür. Tamamında hoker gömme esastır. Mezarlara kabartmalı kap parçaları, tanrı-tanrıça figürinleri, mühürler ve bilezik, yüzük, kolye gibi süs eşyaları, kemik aletler, çeşitli formda kaplar hediye olarak bırakılmıştır. Köşk Höyük'te ölümlere uygulanan bir başka yöntem kafataslarının kille sıvanarak yeniden canlandırılmasıdır. Bu uygulamada başlar, evlerde seki üstünde korunmakta ya da tek veya toplu olarak sekilerin altına gömülmektedir.

Konut ve mezarlarda bulunmuş tanrı, tanrıça figürinleri pişmiş toprak ve taştan yapılmıştır. Oturan ve ayakta tipleri olan tanrılar daima giysili ve başlıklıdır. Tanrıçalar ise daima çıplak, bazen başlıklı ve süs eşyalarına sahip, oturan ve ayakta duran tiplerde genç/yaşlı özellikleri vurgulanarak gösterilmiştir.

Köşk Höyük Neolitik seramiğinin çoğunluğu tek renklidir. Değişik işlevlere sahip kapların büyük kısmı astarlı ve perdahlıdır. Az sayıdaki hayvan biçimli kap gerçekçi olarak işlenmişken, insan biçimli olanlar, gerçekçi ve daha şematik tiplerle temsil edilir. Kapların bir grubu boya, çizi ve kabartmalarla bezenmiştir. Bazen bir kap üstünde birden fazla bezeme tekniği kullanılır, Kabartmalı vazoların değişik konuları arasında, orakla buğday biçen, ok ve yayla yabani eşek avlayan figürler, el ele dans eden kadınlar, özellikli olanlardır. Bunlar Köşk Höyük insanların yaşam biçimleri, beslenme alışkanlıkları ve inanç sistemlerine ışık tutacak bilgiler sunar. Hayvan kemikleri, tarım ve hayvancılık yanında avcılığın devam ettiğini, bunların yanı sıra kemik aletler, dericilik, dokumacılık gibi iş kollarının varlığını kanıtlar.

Kaynak: 12.000 Yıl Önce Anadolu, Prf.Dr.A.ÖZTAN, Syf.469

3.Göltepe-Kestel Ören yeri:

İlk Tunç Çağına (M.Ö. 3200–2000) ait Kestel Maden Ocağı, Niğde dağları eteklerinde Çamardı İlçesi, Celaller Köyü sınırları içerisinde yer almaktadır. Maden, kendisine çağdaş bir cevher işleme atölyesi ve yerleşim yeri olan Göltepe'nin karşısındadır. Kalay cevheri kasiteritin madenden çıkarılmasında; önce cevher damarının altında bir ateş yakılıyor damar iyice ısıtılınca da su serpilerek çatlatılıyordu. Maden ocağı ve galeriler sistemi, dağın içerisinde bir dolambaç gibi toplam 1,5 km. alana yayılmaktadır.

Erken Tunç Çağına ait Göltepe yine kendisi ile çağdaş ve kalay madeni olan Kestel ile karşı karşıyadır. Göltepe ve Kestel Madenindeki kazılarda çok sayıda cevher zenginleştirme aletleri bulunmuştur. Göltepe'de büyük miktarda kalay madenin işlendiğini, kalay cüruf içerikli potalar göstermiştir. Potalarda eritilen kalay kalıplara dökülüp kalay külçeleri elde ediliyordu. Bu metalürjik işlemin son aşaması ise kalayın bakır ile birleştirilerek bronz alaşımının hazırlanmasıydı.

Gelişmiş bir teknolojinin ürünü olan bu maden Eski Tunç Çağında her türlü alet, silah ve takının yapımında kullanılmıştır. Bu alanlardaki kazı çalışmaları Niğde Müzesinin başkanlığında ve Chicago Üniversitesi Oriental Enstitüt'ten Prof. Dr. K. Aslıhan YENER' in bilimsel danışmanlığında yürütülmüştür.

Resim G.42.Göltepe-Kestel Ören Yeri

4. Göllüdağ Ören Yeri:

M.Ö 1200-700 yılları kapsayan Geç Hitit Şehri Devletleri Döneminde muhtemelen 8. yy kalma kalıntılardır. Niğde’de bağlı Kömürcü yakınlarındaki Göllüdağ (2.143 m) üzerine kurulmuştur. 1930’lu yıllarda başlayan kazılar 1960 ve 1990 yıllarda aralıklarla devam etmiştir. Ören yeri etrafı surlarla çevrili geniş bir alanı kapsamaktadır. Sr içerisindeki bölgede yerleşim birimleri tapınak ve ev temelleri ile birlikte küçük bir göl bulunmaktadır. Göllüdağ Ören yeri Orta Anadolu’da yeri belli olan tek Geç Hitit Merkezidir. Kazılarda çıkartılan çift başlı kabartması Kayseri Müzesinde buluntular da Niğde Müzesinde sergilenmektedir.

5. Porsuk Höyük-Ören Yeri:

İlimiz Ulukışla ilçesi Darboğaz Kasabası yakınlarında kesik koni şeklinde bir höyüktür. Kazılar 1968 yılında başlamış, verilen aradan sonra 1988 yılından itibaren tekrar başlamıştır. Geç şehir devletleri ve Frig dönemi buluntularına rastlanan porsuk Höyük’teki arkeolojik kalıntılar çok önemlidir ve müzede sergilenmektedir.

6. Tyana Ören Yeri:

Niğde’ye yaklaşık 20 km Uzaklıktaki Bor-Bahçeli ve Kemerhisar Kasabalarının içinde alan geniş bir bölgede bulunmaktadır. Antik Tyana-kenti, M.S. 2. Yy Roma Trojan ve hadrian dönemlerinde büyük iskan hamlesiyle görkemli mabetlerle saraylarla ve yerleşim birimleriyle donatılmıştır. Bugünkü büyük kısmı toprak altında olmakla birlikte; Kemerhisar Kasabası içerisinde 1,5 km uzunluğundaki Su kemeri ve Bahçeli Kasabası yakınında 65x22.5 m ebadındaki Roma Havuzu ayakta kalabilmiş eserlerdir. Roma havuzuna bağlayan su kemerleriyle antik Tyana kentinin su ihtiyacı karşılamıştır. Olimpik ölçülere de uyan Roma havuzu beyaz mermerden yapılmıştır.

7. Kuşkayaşı Mezarlığı:

Niğde’ye yaklaşık 40 km uzaklıktaki Karatlı kasabası yakınında bulunmaktadır. Genelde birbirine benzeyen bu mezarların biri diğerlerinden farklılık gösterir. Bu mezar iki katlı yapılmıştır. Mezarların giriş kapıları kare ve dikdörtgen formudur; bazıları düz bazıları da kemer şeklindedir. İçindeki klineler bazısından iki bazısında üç adettir. Bu mezarların birinin içerisindeki duvara aşı boyasıyla çizilmiş dağ

keçisini kovalayan köpek figürlerinin yanında stilize insan figürleri kabartma olarak gruplar halinde işlenmiştir. Kaya mezarlığının bulunduğu kayalar alanın üzerinde yer alan ana kayalar oyulmuş düz sanduka mezarlarla havalandırma bacaları mevcuttur. Bu kayalar Roma devrinden kalan önemli kalıntılardır.

8. Gümüşler Ören Yeri ve Manastırı:

Ören yeri Niğde ye 9 km mesafedeki Gümüşler kasabası içerisinde yer almaktadır. Bizans sanatının Anadolu'daki en güzel ve en iyi korunmuş eserlerden biridir. 1973 yılında Arkeoloji Sit Alanı kabul edilen ören yeri oldukça büyük ve geniş bir kaya kütlesi içerisinde kazılmıştır. Kaya kütlesinin doğu ve güneye bakan ön cephesi yaklaşık 1.5 km uzunluğundadır ve kaya oyuğu olan bu ön cephe yerleşim yeri olarak kullanılmıştır.

Gümüşler Manastırı 10. y.y olarak tarihlenen ve 8. ve 12. y.y arasında yapımına devam edildiğine dair belirtiler vardır. Manastırın kilise kısmına 7 m kaya oyku bir koridordan geçilerek girilir. Kare Planlı-kaya oygu avlunun dik duvarlarının yüksekliği 14 m kadardır. Avlunun doğu-güney-kuzey kısımlarında çeşitli odacıklar yapılmış, kuzeydeki büyük oda mezarlık olarak kullanılmıştır. Güney tarafta ise avlu kenarındaki havalandırma boşluğundan da fark edilebilen iki katlı yer altı şehri bulunmaktadır. Kilisenin kaya oygu şeklinde dört sütunu vardır; kuzey ve batı duvarları frenksler kaplamakta ve bu duvarların iç kısımlarında üç küçük odacıklar da bulunmaktadır. Fresklerin temaları şöyledir.

Kilisenin kuzey duvarları kapsayan apsisteki fresklerin en üstünde bir otorite sembolü olarak İsa taht üzerinde resmedilmiştir. Orta bölümde on havarinin portreleri Alt kısımda ise kilisenin doktorları ve pelerinli Meryem bulunmaktadır. Bu merkez apsissin sağ ve solundaki Niş içerisinde Meryem ve St. John tasvir edilmiştir. Sol taraftaki “ Gülümseyen Meryem ve bebek İsa” Freski, Anadolu'da tek olması açısından önem taşır.

Kilisenin batı duvarlarını kapsayan genel Niş'in en altında melek Gabriel, karşısında duran Meryem'e Tanrının selamını iletmekte; orta kısımda ise bir kaya sığınağı içerisinde çizilerek kutsal aile betimlemesi yapılmıştır. Bu kısımda İsa'nın doğumu doğumunun müjdelemesi İsa'nın dadıları tarafından yıkanması İsa'ya hediye sunulması gibi freskler bulunmaktadır. En üstte ise Meryem'in İsa'yı diğer azizlere tanıtılması konu edilmiştir.

Kilisedeki fresklerin güçlü ve canlı anlatımları içerisinde barındığı yer altı şehri büyük mezarlık odası ve oldukça büyük kaya kütlesi üzerine kazılmış yerleşim birimleriyle birlikte artırılmış savunma tedbirleri dolayısıyla Gümüşler Ören yeri ve Manastırı, döneminin önemli din merkezlerinden birisi olduğu göstermektedir.

9. Kavlaktepe Yer altı Şehri:

Kapadokya bölgesindeki diğer yer altı şehirler gibi muhtemelen 10.12 yüzyıl Bizans dönemi eserleridir. Korunma ve barınma amacıyla yapılmış küçük boyutlu bir yer altı şehirdir. 1990 ve takip eden yıllarda temizlenerek ışıktandırılmış ve ziyarete açılmıştır. Diğer yer altı şehirlerinden farklı olarak içerisinde ufak sarkıtlar ve çilehane olarak tanımlanabilecek, sadece tek kişinin girerek tanrı ile baş başa kalacağı bölüm ilginç mekanlardan birisidir.

10. Alaaddin Cami:

Selçuklu Sultanı 1 Alaaddin Keykubat döneminde Niğde sancak beyi (Valisi) Zeynettin Beşare tarafından 1223 yılında il merkezindeki Alaaddin tepesi üzerine yapılmıştır. Selçuklu bezeme sanatının tüm inceliklerini yansıtmaktadır ve özellikle mimari açıdan türünün ilk ve en ilginç örneklerinden birisidir. Cami iki portallidir. Kuşkusuz en görkemli kısım geleneksel Selçuklu sundurma özelliklerine göre yapılan doğuyu bakan portaldır.

Doğuya bakan bu portalin üzerinde güneş ışıkları belirli bir açıyla belirli saat ve dakikalarda (Yalnızca yaz ayları saat 10:00 / 11:00 civarında) portaldaki taş oymaları üzerine bıraktığı gölgelerle “ Taçlı Kadın Başı” oluşturmaktadır. İslam mimarı sanatında görülmeyen bu sanatsal incelik türünün ilk ve tek örneğidir.

Anlatılan efsaneye göre camiyi yapan usta zamanın Niğde sancak Beyinin kızına yani prensese aşık olur. Usta prensesle hiçbir zaman evlenemeyeceklerinin de bilincindedir. Bir gün ustaya sancak Beyi tarafından kente bir cami yaptırması için emir verilir. Usta ise prensese olan aşkını anlatmak için bir fırsat aramaktadır. Zaten aşkının sonsuza dek süreceği anlamına gelecek şekilde caminin doğu portalinin üzerine prensesin yüz kısmını taşlarla mükemmel bir şekilde kazır ve işler.

Portal'in üst kısımdaki kitabesinde camiyi yaptıran Selçuklu Sultanı ve Sancak Beyine övgülerle birlikte “Mahmut oğulları üstat Sıddık'ın ve kardeşi Gazi'nin eseridir. Şeklinde mimarların (yani ustaların) ismi yazmaktadır.

Caminin orijinal minberi Niğde'deki diğer bir cami olan Sungurbey Camiindedir. Süslemesiz duvarların monotonluğunu gidermek için gri ve sarı olarak iki renk taş kullanılmıştır. Çatı sularını toplayan çörtenler aslan başı şeklinde stilize edilmiştir. Cami 20-90 & 25-90 cm ölçülerinde bir dikdörtgen şeklinde mükemmel yontulmuş taşlardan örülmüştür. Cami sağlamdır, ibadete ve ziyarete açıktır. Özellikle son yıllarda bazı seyahat acentelerince tur güzergahı programına alınmıştır.

11. Hüdavend Hatun Türbesi

Niğde merkezindedir ve Selçuklu sanatının en nadide eserlerinden biridir. Türbe II. Gıyasettin Keyhüsrev oğlu 4. Rüknettin Kılıçaslan'ın kızı Hüdavent Hatun tarafından (712) 1312 tarihinde yapılmıştır. Sekizgen planlı gömeçli bir silme ile biten üst temel üzerinde girint geometrik desenlerle süslenmiş, yine sekizgen planlı gövde üzerinde yükselmektedir. Pencerelelerin üstünden itibaren gömeçli çelenk şeklinde bindirmelerden meydana gelmiş kornij altıgendir. Kornijin üzerinde ise tepeye doğru hafif bombeleş sekizgen pirizmal bir külâh yer almaktadır. İçten de sekizgen olan salonun üzerine yarım daire şeklinde bir kubbe ile örtülü olup güney duvarlarında birde mihrabı vardır. Salonun muhtemelen mezarların yer aldığı bir mahzen bulunmaktadır. Köşedeki küçük sütunlar ve üst kornijde son derece değişik konularda stilize edilmiş sarmaşık sapsları çiçekler ve yapraklar bulunmaktadır.

Pencere üslerinde insan başlı kuşlar ve çeşitli hayvanlar kabartma olarak oyulmuştur. Bir yerde aslanın yanında ürkek bir ceylan bir başka yerde kanatlarını açmış çifte başlı bir kartal (Bu kartal Selçuklu'ların sembolüdür) bulunmaktadır. Türbe içine dantel gibi işlenmiş süsleme ve benzemelerle görkemleşmiş bir portladan girilir. Türbe 1332 yılında ölen Hüdavend Hatun'un mezarı yanında iki mezar daha vardır.

Bunlar 1340 yılında ölen emir Sücaattin kızı Paşa Hatuna ve diğeri de 1563 yılında ölen Niğde sancak Beyi kızı Belkız'a ait mezarlardır.

Sanat değeri tartışılan Hüdavend hatun Türbesi Anadolu'daki en önemli ve görkemli Selçuklu eserlerinden birisidir, sağlam olarak ayakta ve ziyaret edilmektedir.

12. Gündoğdu Türbesi:

(745) 1344 yılında Ölen Gündoğdu Ali Nur' a aittir.İlhanlılar döneminde yaptırılmasına rağmen Selçuklu sanatının özelliklerini taşımaktadır. Altı Kare planlı bir temelde gövde üzerinden itibaren ikiye üçgene çevrilerek en yukarıda onikigen piramit külahı bağlanmaktadır. Kuzey ve batı duvarlarda duvarın iç kısmında ki süslemeler ve taş işçiliği dikkat çekicidir. Kapının iki yanındaki mermer blokların üzerine değişik renkli taşlarla yapılmış bir beşik kemer yer almakta ve bununda üzerinde örgü motifleriyle üslenmiş bir kemer bulunmaktadır.

13. Sungurbey Cami ve Türbesi:

İl merkezine 1335 yılında İlhanlı dönemine Niğde Valisi Seyfettin Sungur tarafından yaptırılmıştır. Cami 18. Yüzyılın ortasında büyük bir yangın atlatmış ve yangında orijinallliğini kısmen yitirilmiştir. Cami yangından önce iki sıra üçerli sütunlarla üç sahaya ayrılmış dört kubbeli ve iki minareli idi. Yangından sonra kiremitle düz bir çatı yapılmış, yıkılan son minarenin yapılmasına gerek duyulmamıştır.

Caminin doğu ve kuzeyine bakan iki kapısı bulunmaktadır. Kenar süsleme ve figürleri ile doğu kapısı daha görkemlidir. Süslemeler arasında gizlenmeye çalışılmış küçük hayvan temaları dikkat çekicidir. Selçuklu sanatını kısmen yansıtan cami kesme trakit taşlardan yapılmıştır. Kuzeye bakan kapının orijinal ahşap işlemesi dantel gibi işlenmiş muhteşem bir eserdir.

Camini hemen yanında 3.5 m yüksekliğinde sekizgen bir kubbe ile örtülmüş türbe bulunmaktadır. Türbe camiye yaptıran Seyfettin Sungur Bey için yaptırılmıştır. Cami ile aynı tarihte yaptırılan türbenin içi bugün boştur.

14. Ak medrese:

İl merkezindedir ve Karamanoğulları dönemine ait bir eserdir. 1409 tarihinde Karamanoğlu Alaaddin Ali Bey tarafından medrese olarak kullanılmış. 1939-1950 yılları arasında II. Dünya Savaşı tehlikesine karşı İstanbul Müzelerinin deposu olarak kullanılan Akmedrese, 1950-1957 yılları arasında Niğde Müzesi deposu 1957 yılında 1977 yılı sonuna kadar da Niğde Müzesi olarak kullanılmıştır. İki katlı bina medreselerin en güzel örneklerinden biridir. Bilhassa giriş portalindeki taş işçiliği tek kelime ile fevkaladedir. Portaldeki yarım kubbe staikfık gömeçlerle süslenmiş kapısının çevresindeki küçük sütunlar ve yan nişler üzerindeki mermer kitabe ise medresenin tarihi belirtilmekte yaptırılan övülmektedir. Yine kitabe ilim kaynağı olduğu ve önemli kişilerin eğitim gördüğü bilinmektedir.

Akmedrese sağlam olarak ayakta. Çeşitli iç ve çevre düzenlemelerine ihtiyaç olduğundan bir süreden beri ziyarete kapalı tutulmaktadır.

15. Niğde Kalesi:

İl merkezindedir ve Alaaddin Tepesi'nin kuzey kısmına yaptırılmıştır. Kalenin bugün ayakta kalan kısma XV. Yüzyılın başları olarak tariflenmektedir. Ancak kale temellerinin Geç Hitit dönemlerinde atıldığı; Roma, Bizans ve Selçuklu dönemlerinde onarımlar görecekt genellikle askeri amaçlarla kullanıldığı bilinmektedir. Kalenin ana bedeni üzerindeki çift başlı kartal figürlerinden dolayı Selçuklu dönemlerinde büyük onarın gördüğü anlaşılmıştır. Cumhuriyet döneminde hapishane olarak kullanılan kale yakın terihte yapılan çalışmalarla orta avlu düzenlemesi tamamlanmıştır.

16. Bedesten:

Yapılışı XVI. Yüzyıl olarak belirlenmiş bugünkü halini XVII. Yüzyılda yapılan onarımlar sonucu alınmıştır. Bedesten 80 m uzunluğunda 6.70 m genişliğindeki: iki yanı boyunca dükkanların dizildiği, sivri bir tonozla örtölmüş yapıdır. Kuzey-Güney ve doğu ya bakan üç kapısı bulunan bina sadece bir yapı tekniği taşır. İl merkezinde Sungurbey Cami'nin yanındadır.

17. Dışarı Cami:

XVI. yüzyıl Osmanlı eseridir. Sade bir yapı tekniği olan cami kare planlı ve tek kubbelidir. Sungurbey Camii'ne ait olan orijinal ve çok güzel minber Dışarı Cami'de bulunmaktadır.

18. Öküç Mehmet Paşa Kervasarayı:

XVII: yüzyıl Osmanlı dönemine Ulukışla ilçesinde ismiyle anılan Mehmet Paşa tarafından yapılmıştır. Kervansarayın iç kısmı küçük odacıklara ayrılmıştır. Beşik tozlarla örtölmüş uzunca bir salon bulunmakta ve salon dikdörtgen yapıll genişçe ir avluya açılmaktadır. Kervansarayın hemen yanında muhtemelen aynı dönemlerde yaptırılmış bir hamam ve cami bulunmaktadır.

19. Saat Kulesi:

Niğde Kalesi'nin batı burçlarının birinin üzerine inşa edilmiştir. Yapılış tarihi tam olarak bilinmekle beraber; kulenin yapıım tekniği ve kullanılan araçlar sayesinde XIX. Yüzyıl Osmanlı (Özellikle padişah II. Abdülhamit dönemi) olarak belirlenmiştir. Çevredeki Hristiyanlık kalıntılarından getirilen derleme malzemelerle yapılmıştır.

Niğde'nin Özel Yemekleri

- 1- Mangır Çorbası
- 2- Oğma Çorbası
- 3- Pancar Çorbası
- 4- Erişte Pilavı ve Çorbası
- 5- Tarhana Çorbası
- 6- Kuskus Çorbası ve Pilavı
- 7- Üzüml Boronası
- 8- Kabak Musakkası
- 9- Niğde Tavası
- 10- Ditme

Niğde'nin Özel Tatlıları

- 1- Höşmeri (Göllü)
- 2- Halveter
- 3- Kaygana
- 4- Pekmez
- 5- Aşure
- 6- Zerde
- 7- Sarıburma
- 8- Tatlı Dürümü
- 9- Burma Tatlısı
- 10- Kaşık Kayganası

- 11- Tirit
- 12- Niğde Çanağı
- 13- Unlu Söğürme

G.2.Turizm Çeşitleri:

Doğa Turizmi

Büyük kısımları Niğde ili sınırları içerisinde kalan Aladağlar ve Bolkarlar, Anadolu'yu Güneyden çevreleyen Toros sıradağlarının "Orta Toroslar" bölümünü oluşturur. Büyük bir kısmı Niğde sınırları içinde kalan bu dağlar, dağcılık, yürüyüş ve kış sporları açısından oldukça çekici güzegahlara sahiptir. Aladağlar, ortalama 3500m yüksekliğinde, bindirmeli "Napli" bir yapıya sahiptir. Aladağlar üzerinde, Demirkazık grubu, Yedigöller grubu, Kaldır grubu ve Torasan grubu olmak üzere dört yükselti grubu bulunmaktadır. Yörede, dağ keçileri, vaşak, kurt, yaban domuzu, geyik, tilki ve tavşan bölgede görülen hayvanlardır. Kartal, kergenez ve keklik bölgede görülen önemli kuş türlerindendir. Bu dağlarda genelde yörükler göçerler olarak yaşamaktadır. İklimin müsait olduğu aylarda beraberindeki hayvanlarına bakarak, halı, kilim gibi el ürünlerini yaparak yaşamlarını sürdürürler. Aladağlar, dağcılık, yürüyüş ve tırmanışlar için Torosların en uygun bölümüdür. Tırmanışlar için en uygun yollar Çamardı ilçesindeki Demirkazık ve Çukurbağ köylerinden başlar. Hemen bu bölgede konaklamak için 85 yataklı modern bir dağ evi bulunmaktadır.

Bolkar dağları da yürüyüş ve kış sporları açısından oldukça cazip bir bölgedir. Özellikle 7 km'yi bulan doğal pisti ile tur kayağına ilgi duyanları memnun etmektedir. Bolkar dağlarına özgü kraker gölleri ve başka yerlerde nadir olan tesbit edilebilen 200'e yakın kır çiçekleri olan bu bölge her zaman ziyaretçilerin ilgi odağı olmuştur. Kış turizmi ve kış sporları özellikle Bolkar Dağlarında büyük gelecek vadetmektedir.

Kültür Turizmi

Niğde'nin kültür turizmi potansiyeli sınırlı gibi görünse de, sahip olduğu son derece önemli ve kendine özgü kültür varlıkları bu sınırı zorlamaktadır. Niğde'ye, yaklaşık 20 km uzaklıkta, Bor ilçesi Bahçeli ve Kemerhisar kasabalarını içine alan geniş bir bölgede bulunan "Tyana Ören Yeri" bir Antik kent olarak, Kemerhisar Su Kemerleriyle ve Bahçeli Roma Havuzu ile canlılığını korumaktadır. Roma devrinden kalma Niğde'ye 40 km uzaklıkta Karatlı kasabası yakınında bulunan "Kuşkayası Mezarlığı" önemli kalıntılardır. Niğde'ye 9 km mesafede "Gümüşler Ören Yeri ve Manastırıdır". Kapadokya bölgesi'nin diğer yeraltı şehirleri gibi Bizans dönemine ait olan ve korunmak amacı için yapılmış olan "Kavlakepe Yeraltı Şehridir".

Selçuklular döneminde 1. Alaaddin Keykubat döneminde Niğde merkezinde Alaaddin tepesine yaptırılmış "Alaaddin Camiidir". Niğde il merkezinde Selçuklu sanatının en güzel eserlerinden olan "Hüdavent Hatun Türbesi", İlhanlı Beyliği döneminde yaptırılan "Gündoğdu Türbesi", İlhanlı dönemine ait "Sungurbey Camii ve Türbesi", özellikle griş portalindeki taş işçiliği mükemmel olan Karamanoğlu Alaaddin Ali Bey tarafından medrese olarak yaptırılan "Akmedresedir". Yine il merkezinde "Niğde Kalesi" ve "Bedesten" önemli kültür merkezleridir. Ulukışla ilçesinde, xvii. Yüzyılda yaptırılan yanında cami ve hamamı bulunan "Öküz Mehmet Paşa Kervansarayıdır".

Termal Turizm

Niğde'ye 80 km. Mesafede Ulukışla ilçesinde E-90 Karayolu üzerinde bulunan "Çiftehan Kaplıcaları", hem banyo hem de içme kürlerine elverişli olan kaplıcalarımızdandır. Kaplıca merkezinde 400 yataklı vasıflı ve 700 yatak civarında konaklama tesisi bulunmaktadır. Niğde merkezine 75 km. Mesafede Çiftlik ilçesindeki Narköy'e oldukça yakın olan "Narlığöl Sıcaksu Kaynağı" bir krater gölüdür. Bor ilçesindeki Kemerhisar kasabası yakınında "Kemerhisar İçmecesesi", içme kürleri ve çamur banyosu için kullanılan termal yerlerimizden biridir. Niğde'nin 2 km batısında romatizmalar ve diğer rahatsızlıklara olumlu etkisi olan "Kocapınar Suyu ve Çamuru" ve Niğde'ye 45 km uzaklıkta İçmeli kasabası yakınında maden suyu olarak kullanılan "Ferhenk Müshil Madensuyu Kaynağı"önemli termal bölgelerindendir.

Yayla Turizmi

Genellikle 2500 metrelik ve daha yüksek rakımları olan Niğde yaylaları, özellikle Toros Aladağlar ve Bolkarlar'da bulunan yaylalar çok zengin bir bitki örtüsü ve dağ çiçeklerine sahiptir. Ayrıca bu yaylalarda yaşayan yörüklerin folklorik özellikleri, yaşayışları, ekonomik etkinlikleri, el sanatları yöre halkının ve dağ ve doğa yürüyüşleri için buralara gelen turistlerin çok fazla ilgisini çekmektedir.

G.3. Turistik Altyapı:

Tablo G.3. Niğde İli Konaklama Tesisleri

İLÇE	TESİSİN ADI	BELGE TÜRÜ	ODA SAYISI	YATAK SAYISI
MERKEZ	OTEL EVİM	TURİZM İŞLETME	48	96
	OTELŞAHİNER	NİTELİKLİ BELEDİYE	45	70
	OTEL NAHİTA		55	70
	OTEL ŞAHİN		25	50
	OTEL MURAT		21	40
	OTEL STAD		24	40
	GRAND OTEL	4 YILDIZLI	80	200
ARA TOPLAM	7		267	426
BOR (İLÇE MERKEZ)	OTEL TYANA	NİTELİKLİ BELEDİYE	30	60
	OTEL SARAY		11	15
ARA TOPLAM	2		41	75
ULUKIŞLA (ÇİFTEHAN)	OTEL ÇİFTEHAN	BELGESİZ	50	126
	APART OTELLER		52	208
	OTELLER(Lüks, Köprü,Konfor,12'li Toros)		81	330
ARA TOPLAM	3		183	664
ÇAMARDI(DEMİRKAZIK KÖYÜ)	DAĞ EVİ	OBERJ	9	85
GENEL TOPLAM	12		891	1165

Kaynak: Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011

G.4.Turizm Ekonomisi

Niğde ili Turizm Ekonomisi açısından oldukça geridedir. Bunun en önemli sebeplerinden biri de Acentalar tarafından Dağ ve İnanç Turizmi kapsamında gelen turist veya turistlerin konaklama, yeme, içme vb. ihtiyaçlarının Niğde’de karşılanmayıp Kapadokya bölgesinin tercih edilmesidir. Bununla beraber bu ihtiyacı karşılayabilecek kapasite de mevcut değildir. Bundan dolayı da turizm konusunda yeterli iş sahası bulmak mümkün değildir. Dolayısıyla da döviz girdisi oldukça azdır. İlimiz ve İlçelerimizdeki konaklamalar genellikle yerli turistler tarafından yapılmaktadır.

G.5.Turizm – Çevre ilişkisi:

Turizm gelişmesinin çevre üzerinde etkileri hakkında yapılmış ayrıntılı bir çalışma yoktur.

Kaynaklar:

- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
- Müze Müdürlüğü Niğde Müzesi Arşivi
- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Çalışmaları
- İl Çevre Durum Raporu-2010
- Doç.Dr. Mehmet ÖZKARCI “Niğde’de Türk Mimarisi” Türk Tarih Kurumu2001
- R.Eser GÜLTEKİN: “ Ulukışla ve Öküz Mehmet Paşa Menzil Külliyesi” Kültür
- Bakanlığı Sanat Eserleri Dizisi 2001
- www.nigde.gov.tr

(H). TARIM VE HAYVANCILIK

H.1.Genel Tarımsal Yapı:

Niğde'nin ekonomik yapısını tarım faaliyetleri karakterize eder. Toplam toprakların %35,38'i tarım arazisi olarak değerlendirilmekte olup, nüfusun %32'si tarım sektöründe çalışmaktadır. Yaklaşık % 44 gibi bir orana sahip olan çayır ve mer'alarda ise hayvancılık yapılmaktadır. Bölgede sanayi kolunun gelişmesini sağlayabilecek doğal kaynakların yetersizliği, tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin Niğde ekonomisinde ağırlıklı yer edinmesine neden olmuştur. Ekili ve dikili alanlar içinde patates, elma, hububat tarımı başı çeker. Hayvancılık faaliyetleri ise ; son yıllarda özellikle hayvancılık kooperatiflerinin sayısının artması ile kültür cinsi sığır sayısında önemli artışlar olmuştur. Bunda ilimizde faaliyet gösteren süt toplama şirketlerinin sütleri mahallinde satın almasının büyük etkisi vardır. Küçükbaş hayvancılığı ise, geleneksel tarzda otlak hayvancılığı şeklinde yapılmaktadır.

Niğde ilinde tarım, ağırlıklı sektörlerin başında gelmektedir. İlimizde 65.351 adet hane halkından %58'i tarımsal faaliyette bulunmaktadır. Tarımsal faaliyette bulunan hane halkı sayısı 38.355 adet olup, bitkisel üretim yapanların oranı %31,5, hayvancılık yapanların oranı %5,5, bitkisel ve hayvansal üretimi birlikte yapanların oranı ise %63'tür.

Yağışın yıllık toplamının azlığı ve mevsimlere göre dağılışındaki dengesizlik nedeniyle, il'de ekiliş alanı olarak kuru tarım sistemi hakimdir. Ancak yeraltı sularının sulamada kullanılması ile üretim değeri açısından sulu tarım daha fazla gerçekleşmektedir. Bitkisel üretim tahıllar üzerinde yoğunlaşmış olup, tahıl yetiştirmede kıraç şartlarda nadas+ tahıl münavebesi, sulu alanlarda ise buğday + patates münavebesi uygulanmaktadır. Özellikle Merkez ilçe, Bor ve Çiftlik ilçelerinde kumsal toprakların varlığı ve yeraltı sularının etkin kullanımı neticesinde meyvecilik (elma) ve endüstri bitkileri (patates) tarımı yoğun bir şekilde yapılmaktadır.

2011 yılı verilerine göre ; Niğde'de toplam 275.783 hektar tarım arazisi mevcut olup; bunun, % 47 sinde hububat tarımı, % 8'inde endüstri bitkileri tarımı, % 3 ünde baklagil bitkileri tarımı, % 2 sinde yem bitkileri tarımı, % 2 sinde sebze ürünleri tarımı, % 2 sinde bağ tarımı % 10'unda ise meyve ürünleri tarımı yapılmaktadır. Ayrıca ilde nadas arazilerinin oranı yüksek olup bu oran % 26 dır.

Tablo H.1. Tarım Arazilerinin Dağılımı

Arazinin Cinsi	Miktarı (Hektar)	Tarım Arazisine Oranı (%)
Hububat Arazisi	129.635	47
Nadas Arazisi	72.753	26
Yem Bitkileri Arazisi	6.407	2
Endüstri Bitkileri Arazisi	23.372	8
Baklagil Arazisi	8.767	3
Meyvelik Arazi	24.953	10
Sebze Arazisi	5.449	2
Bağ Arazisi	4.447	2
Toplam Tarım Arazisi	275.783	100

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2011

2011 YILI ARAZİ VARLIĞI DAĞILIŞI VERİLERİ

Tablo H.2. Niğde İli Arazi Varlığı

VİLAYET YÜZÖLÇÜMÜ	KM ²	HEKTAR	%
Tarım Arazisi	2.757,83	275.783	35,38
Çayır Mera Arazisi	3.437,49	343.749	44,10
Orman Arazisi	618,15	61.815	7,93
Kullanılmayan Arazi	981,75	98.175	12,59
TOPLAM	7.795,22	779.522	100,00

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

Tablo H.3. Arazi Varlığının İlçeler Üzerinden Dağılışı

İLÇE ADI	ARAZİ VARLIĞI (Km ²)	ARAZİ VARLIĞI (Ha)	%
MERKEZ	2.699.23	269.923	34.63
ALTUNHİSAR	502.85	50.285	6.45
BOR	1.432.61	143.261	18.38
ÇAMARDI	1.204.36	120.436	15.45
ÇİFTLİK	453.70	45.370	5.82
ULUKIŞLA	1.502.47	150.247	19.27
TOPLAM	7.795.22	779.522	100.00

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

Tablo H.4. İl Arazisinin Kullanış Durumuna Göre Dağılışı

İLÇE ADI	TARIM ARAZİ (Ha)	ÇAYIR MER'A ARAZİSİ (Ha)	ORMAN ARAZİSİ (Ha)	KULLANILMAYAN ARAZİ (Ha)	TOPLAM (Ha)	SULU ARAZİ (Ha)	TABAN ARAZİ (Ha)	KIRAÇ ARAZİ (Ha)
MERKEZ	94.155	152.537	5.316	17.915	269.923	58.321	2.986	32.848
A.HİSAR	24.745	11.418	3.234	10.888	50.285	4.166	485	20.094
BOR	56.925	56.465	5.409	24.462	143.261	19.023	343	37.559
ÇAMARDI	50.000	53.874	1.965	14.597	120.436	10.839	4.000	35.161
ÇİFTLİK	16.604	19.505	6.216	3.045	45.370	12.148	1.400	3.056
ULUKIŞLA	33.354	49.950	39.675	27.268	150.247	9.887	4.411	19.056
TOPLAM	275.783	343.749	61.815	98.175	779.522	114.384	13.625	147.774

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

Tablo H.5. Tarım Arazisinin Üretim Desenine Göre Dağılışı

İLÇE ADI	TARLA ARAZİSİ (Ha)	MEYVELİK ARAZİ (Ha)	SEBZELİK ARAZİ (Ha)	BAĞ ARAZİSİ (Ha)	TOPLAM ARAZİ (Ha)
MERKEZ	83.843	7.661	1.650	1.001	94.155
ALTUNHİSAR	22.382	1.138	395	830	24.745
BOR	49.368	4.737	1.420	1.400	56.925

ÇAMARDI	43.326	5.824	390	460	50.000
ÇİFTLİK	15.452	516	452	184	16.604
ULUKIŞLA	27.233	4.796	753	572	33.354
TOPLAM	241.604	24.672	5.060	4.447	275.783

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

Tablo H.6. Tarla Arazisinin Bitki Desenine Göre Dağılışı

İLÇE ADI	HUBUBAT EKİLEN ARAZİ (Ha)	NADAS ARAZİ (Ha)	BAKLAGİL EKİLEN ARAZİ (Ha)	SANAYİ BİTKİLERİ EKİLİŞİ (Ha)	YEM BİTKİLERİ EKİLİŞİ (Ha)	DİĞER (SOĞAN- SARIMSAK) (Ha)	TOPLAM ARAZİ (Ha)
MERKEZ	50.998	8.227	4.276	16.676	3.464	202	83.843
ALTUNHİSAR	12.397	8.192	149	1.003	612	29	22.382
BOR	19.111	25.863	467	1.881	1.967	79	49.368
ÇAMARDI	19.444	21.202	2.102	364	193	21	43.326
ÇİFTLİK	9.628	2.200	310	2.840	400	74	15.452
ULUKIŞLA	17.927	6.894	1.493	490	343	86	7.233
TOPLAM	129.505	72.578	8.797	23.254	6.979	491	241.604

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

Tablo H.7. İlçeler İstatistik Bilgileri

İLÇE ADI	İl Merkeze Uzaklığı (km)	Yerleşim Merkezi Sayısı (Adet)			Çiftçi Aile Sayısı (Adet)	Patates Eken Çiftçi Sayısı (Adet)	Elmacılık Yapan Çiftçi Sayısı (Adet)	Lahana Üretimi Yapan Çiftçi Sayısı (Adet)	N Ü F U S			Rakım (m)
		Kasaba	Köy	Toplam					İlçe Merkezi Nüfusu	Kırsal Nüfus	Toplam Nüfus	
MERKEZ	-	1	25	27	53	13.594	2.959	4.668	155	109.724	86.363	196.087
ALTUNHİSAR	34	1	6	2	9	3.846	164	477	1	2.899	11.870	14.769
BOR	14	1	5	21	27	7.356	289	4.313	223	38.320	21.599	59.919
ÇAMARDI	72	1	2	19	22	3.595	203	2.054	0	3.396	11.849	15.245
ÇİFTLİK	68	1	4	8	13	4.340	1.398	408	0	3.304	25.879	29.183
ULUKIŞLA	58	1	4	34	39	5.624	27	1.990	473	5.594	17.134	22.728
TOPLAM	-	6	46	111	163	38.355	5.040	13.910	852	163.237	174.694	337.931

Kaynak: : Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

Tablo H.8. Niğde İli 2011 Yılı Sulanan Arazi Miktarları

Arazi Vastı	(Hektar)	(%)
Toplam Tarım Alanı	275.783	100
Kıraç Alan	66.597	24,15
Sulanabilir Alan	94.802	34,38
Fiili Olarak Sulanan Alan	114.384	41,47
1-Devlet Sulamaları	45.110	16,36
1-1-Özel İdare Kaynakları ile Sulamaya Açılan	32.410	11,75
1-2-Devlet Su İşleri (DSİ) Tarafından Sulamaya Açılan	12.700	4,61
2-Halk Sulamaları	69.274	25,11

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

H.2.Tarımsal Üretim:

H.2.1.Bitkisel Üretim

H.2.1.1.Tarla Bitkileri

H.2.1.1.1. Buğdaygiller:

İlimizde 2011 yılında üretimi yapılan buğdaygillerin ekiliş ve üretim miktarları, ürün değerlendirilmesi ve pazarlaması aşağıya cetvel halinde çıkarılmıştır.

Tablo H.9. Tarla Bitkileri

ÜRÜN ADI	EKİLİŞ (Ha.)	ÜRETİM (Ton)	ÜRÜN DEĞERLENDİRME	PAZARLAMASI
BUĞDAY	81.871	279.801	Makarnalık, Ekmeklik	Tüccar, TMO
ARPA	27.621	97.171	Yemlik, Biralık	Tüccar, TMO
ÇAVDAR	16.145	42.911	Yemlik	Tüccar, TMO
TİRİTİKALE	145	550	Yemlik	Kendi ihtiyacı için, satış yok
MISIR (DANE)	69	617	Yemlik	Kendi ihtiyacı için, satış yok
YULAF	3.654	9.955	Yemlik	Tüccar, TMO
TOPLAM	129.505	431.005		

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

H.2.1.1.2.Yem Bitkileri:

İlimizde 2011 yılında üretimi yapılan Yem bitkilerinin ekiliş ve üretim miktarları, ürün değerlendirilmesi ve pazarlaması aşağıya cetvel halinde çıkarılmıştır.

Tablo H.10. Yem Bitkileri

ÜRÜN ADI	EKİLİŞ (Ha.)	ÜRETİM (Ton)	ÜRÜN DEĞER.	PAZARLAMASI
BURÇAK	282	2087	Yemlik	Tüccar, Kendi ihtiyacı için
FİĞ	1431	19.744	Yemlik	Tüccar, Kendi ihtiyacı için
KORUNGA (YAŞ OT)	96	1.778	Yemlik	Tüccar, Kendi ihtiyacı için,
YONCA (YAŞ OT)	3.149	142.168	Yemlik	Tüccar, Kendi ihtiyacı için,
HAYVAN PANCARI	30	1.615	Yemlik	Kendi ihtiyacı için, satış yok
MISIR (SİLAJ)	1.991	99.068	Yemlik	Tüccar, Kendi ihtiyacı için,

TOPLAM	6.979	266.460		
---------------	--------------	----------------	--	--

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

H.2.1.1.3. Endüstriyel Bitkiler:

İlimizde 2011 yılında üretimi yapılan Endüstri bitkilerinin ekiliş ve üretim miktarları, ürün değerlendirilmesi ve pazarlaması aşağıya cetvel halinde çıkarılmıştır.

Tablo H.11. Endüstriyel Bitkiler

ÜRÜN ADI	EKİLİŞ (Ha.)	ÜRETİM (Ton)	ÜRÜN DEĞERLENDİRME	PAZARLAMASI
AYÇİÇEĞİ	44	56	Çerezlik	Tüccar
PATATES	20.387	743.260	Yemeklik, Sanayilik	Tüccar
ŞEKERPANCARI	2.423	121.343	Sanayilik	Şeker Fabrikası
ASPIR	400	700	Sanayilik	Tüccar
TOPLAM	23.254	865.359		

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

H.2.1.1.4. Süs Bitkileri:

İlimizde süs bitkileri üretimi yapılmamaktadır. Bu nedenle süs bitkileri ile ilgili veriler belirtilmemiştir.

H.2.1.2. Bahçe Bitkileri

H.2.1.2.1. Meyve Üretimi:

İlimizde 2011 yılında üretimi yapılan meyvelerin üretim alanları ve üretim miktarları, ürün değerlendirilmesi ve pazarlaması aşağıya cetvel halinde çıkarılmıştır.

Tablo H.12. Meyve Üretimi

ÜRÜN ADI	ÜRETİM ALANI (Ha.)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)	ÜRÜN DEĞERLENDİRME	PAZARLAMA
ARMUT	428	3.412	Sofralık	Tüccar
AYVA	14	141	Sofralık	Tüccar
ELMA	21.018	268.065	Sofralık, Meyve suyu	Tüccar
ERİK	116	709	Sofralık	Tüccar
İĞDE	0	8	Sofralık	Kendi ihtiyacı için, satış yok
KAYISI	614	1.585	Sofralık, Meyve suyu	Tüccar
KİRAZ	1.917	6.034	Sofralık, Meyve suyu	Tüccar
NEKTARİN	74	535	Sofralık, Meyve suyu	Tüccar
ŞEFTALİ	188	1.321	Sofralık, Meyve suyu	Tüccar
VİŞNE	223	1.079	Sofralık, Meyve suyu	Tüccar
ZERDALİ	105	513	Sofralık	Tüccar
DUT	12	528	Sofralık	Kendi ihtiyacı için, satış yok
BADEM	46	104	Sofralık	Tüccar
CEVİZ	170	1.260	Sofralık, Reçel	Tüccar
ÇİLEK	28	155	Sofralık,	Tüccar

TOPLAM	24.953	285.449		
---------------	---------------	----------------	--	--

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

H.2.1.2.2. Sebze Üretimi

İlimizde 2011 yılında üretimi yapılan sebzelerin üretim alanları ve üretim miktarları, ürün değerlendirilmesi ve pazarlaması aşağıya cetvel halinde çıkarılmıştır.

Tablo H.13. Sebze Üretimi

ÜRÜN ADI		EKİLİŞ (Ha.)	ÜRETİM (Ton)	ÜRÜN DEĞERLENDİRME	PAZARLAMASI
BAMYA		2	10	Sofralık	İç Pazar
B. FASÜLYE		186	1.281	Sofralık	İç Pazar
BİBER		178	1.107	Sofralık	İç Pazar
DOMATES		1.133	46.881	Sofralık, Salçalık	İç Pazar
TAZE FASÜLYE		466	3.331	Sofralık	İç Pazar
BEZELYE		7	37	Sofralık	İç Pazar
HIYAR		97	1.779	Sofralık, Turşuluk	İç Pazar
KABAK		796	1.857	Sofralık	İç Pazar
ISPANAK		23	207	Sofralık	İç Pazar
KARPUZ		343	10.806	Sofralık	İç Pazar
KAVUN		202	6.782	Sofralık	İç Pazar
LAHANA		1.393	74.545	Sofralık	Tüccar
MARUL		22	317	Sofralık	İç Pazar
PATLICAN		1	13	Sofralık	İç Pazar
PIRASA		24	642	Sofralık	İç Pazar
SOĞAN	TAZE	76	1.119	Sofralık	İç Pazar
	KURU	369	5.388	Sofralık	İç Pazar
SARIMSAK	TAZE	8	66	Sofralık	İç Pazar
	KURU	122	1.058	Sofralık	İç Pazar
TURP		5	125	Sofralık	İç Pazar
HAVUÇ		72	720	Sofralık	İç Pazar
MAYDONOZ		26	513	Sofralık	İç Pazar
TOPLAM		5.551	158.584		

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

H.2.2. Hayvansal Üretim

H.2.2.1. Büyükbaş Hayvancılık :

Niğde ilinde 2011 yılı itibariyle büyükbaş hayvan varlığı 93.325 adettir. Büyükbaş hayvan yetiştiriciliği en fazla Merkez ilçe , Bor ve Çiftlik ilçelerinde yapılmaktadır. Bu

bölge, Niğde ilinin en büyük yüzölçümüne ve geniş çayır-mer'a alanlarına sahip bölgesidir.

Yıllar itibariyle yapılan hayvan ıslah çalışmalarının doğrultusunda Niğde ilinin büyükbaş hayvan popülasyonundaki genotip değişimin sağlanmasında başarılı olunmuş, yerli ırklardaki hayvanların sayısının azalmasına mukabil, melez ve kültür ırkı sığırlarının sayılarının artması bunun en açık göstergesidir.

Niğde ilinde manda sayısı 2011 yılı verilerine göre 11 adettir.

İlimizde büyükbaş hayvan yetiştiricileri genellikle küçük aile işletmeciliği şeklindedir. Yani her üreticinin 2-4 arasında ineği mevcut olup, daha çok ailenin kendi ihtiyacı olan süt ve süt ürünlerini temin etmek amacıyla hayvan beslemektedirler. Ailede kullanımdan arta kalan sütler ise ilimizde mevcut olan süt toplayan şirketler tarafından köylerde toplanmaktadır.

İlimizde Enstantif hayvancılık yapan büyük işletmeler mevcut olmasına rağmen sayıları beklentilerin altındadır.

İlimizde direk ihracat için büyükbaş hayvan yetiştiren işletmeler mevcut değildir. Besi olarak yetiştirilen ürünler daha çok iç pazarda satılmaktadır.

Ahırlarda üretim faaliyetleri sonucu oluşan çiftlik gübresi, özellikle kimyasal gübrelerin fiyatlarının yüksek olması nedeniyle son yıllarda meyve bahçelerinde ve tarla ziraatı yapılan arazilerinde yoğun olarak kullanıma başlanmıştır.

İlimizde ilçeler itibariyle büyükbaş hayvan sayıları aşağıya çıkarılmıştır.

Tablo H.14. İl ve İlçelerdeki Büyükbaş Hayvan Sayıları

İLÇELER	YERLİ SIĞIR	MELEZ SIĞIR	KÜLTÜR SIĞIR	MANDA	TOPLAM
MERKEZ	2.632	13.236	35.539	11	51.418
ALTUNHİSAR	155	1.773	4.401	0	6.329
BOR	87	937	18.244	0	19.268
ÇAMARDI	688	1.770	692	0	3.150
ÇİFTLİK	650	5.480	1.980	0	8.110
ULUKIŞLA	265	760	4.025	0	5.050
TOPLAM	4.477	23.956	64.881	11	93.325

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

İlimizde büyükbaş hayvanlardan elde edilen hayvansal ürünler ile bu ürünlerin değerlendirilmesi ve pazarlanması ile ilgili veriler aşağıya çıkarılmıştır.

Tablo H.15. Büyükbaş Hayvanlardan Elde Edilen Ürünler ve Değerlendirmesi

MAHSÜLÜN İSMİ	TOPLAM	ÜRÜN DEĞERLENDİRİLMESİ	PAZARLAMA
SÜT (Ton)	237.873	Peynir, tereyağı, yoğurt, içme süt	Aile ihtiyacı, tüccar
ET (Ton)	1.307	Kıyma, parça et, et ürünleri	Market, Kasap, Tüccar

DERİ (Adet)	6.673	Deri Fabrikasında ham madde	Deri Fab., Tüccar
-------------	-------	-----------------------------	-------------------

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

H.2.2.2. Küçükbaş Hayvancılık:

2011 verilerine göre Niğde’de küçükbaş hayvan varlığı 313.950 adettir. İlimizde Merkez ilçe ve Bor ilçemizde küçükbaş hayvan varlığının diğer ilçelere nazaran çok yüksek olduğu görülmektedir. Niğde ilinde yetiştirilen koyunların %99 u yerli koyun ırkı olan Akkaraman, keçilerin ise % 98’ i yerli ırk olan Kıl Keçisi oluşturmaktadır.

Son yıllarda küçükbaş hayvan popülasyonunda meydana gelen hızlı azalma; mer’aya olan baskının azalması nedeniyle mevcut popülasyon için mer’a olanaklarının belirli ölçüde de olsa iyileşmesi sonucunu doğurmuştur. Bu durum sektörde pazara yönelik hayvansal üretimin artacağı beklentisini doğurmaktadır. Bu artış gerçekleştiğinde ıslah çalışmalarına olan talebin artması beklenebilir.

Niğde ilinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu (SYDF) ve TKB kaynaklı projelerle damızlık koyun ve koç dağıtımı yapılarak, eldeki mevcut koyun ırkının daha yüksek verimli ırklara dönüşümü teşvik edilmektedir.

İlimizde küçükbaş hayvan yetiştiricileri genellikle küçük aile işletmeciliği şeklindedir. Yani her üreticinin 20-40 arasında koyunu mevcut olup, daha çok ailenin kendi ihtiyacını karşılamak amacıyla hayvan beslemektedirler. Ailede kullanımdan arta kalan sütler ise ilimizde mevcut olan süt toplayan şirketler tarafından köylerde toplanmaktadır.

İlimizde küçükbaş hayvancılık mera hayvancılığı şeklinde yapılmaktadır. Yani 6 ay ağılarda beslenirken, 6 ay da meralarda otlatılarak beslenmektedir.

İlimizde direk ihracat için küçükbaş hayvan yetiştiren işletmeler mevcut değildir. Besi olarak yetiştirilen ürünler daha çok iç pazarda satılmaktadır.

Ağılarda üretim faaliyetleri sonucu oluşan çiftlik gübresi, özellikle kimyasal gübrelerin fiyatlarının yükselmesi nedeniyle son yıllarda meyve bahçelerinde ve tarla ziraatı yapılan arazilerinde yoğun olarak kullanıma başlanmıştır.

İlimizde ilçeler itibariyle küçükbaş hayvan sayıları aşağıya çıkarılmıştır.

İlimizde direk ihracat için küçükbaş hayvan yetiştiren işletmeler mevcut değildir. Besi olarak yetiştirilen ürünler daha çok iç pazarda satılmaktadır.

Ağılarda üretim faaliyetleri sonucu oluşan çiftlik gübresi, özellikle kimyasal gübrelerin fiyatlarının yükselmesi nedeniyle son yıllarda meyve bahçelerinde ve tarla ziraatı yapılan arazilerinde yoğun olarak kullanıma başlanmıştır.

İlimizde ilçeler itibariyle küçükbaş hayvan sayıları aşağıya çıkarılmıştır.

Tablo H.16. İl ve İlçelerdeki Küçükbaş Hayvan Sayısı

İLÇELER	Yerli Koyun	Merinos Koyun	Toplam Koyun	Kıl Keçisi	Tiftik Keçisi	Toplam Keçi	K.Baş Hay.Top
MERKEZ	91.879	661	92.540	4.030	80	4.110	96.650
ALTUNHİSAR	25.580	329	25.909	3.240	0	3.240	29.149
BOR	64.972	0	64.972	7.239	0	7.239	72.211
ÇAMARDI	36.320	0	36.320	4.910	0	4.910	41.230
ÇİFTLİK	24.900	0	24.900	1.800	0	1.800	26.700
ULUKIŞLA	29.600	0	29.600	18.110	300	18.410	48.010
TOPLAM	273.251	990	274.241	39.329	380	39.709	313.950

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

İlimizde küçükbaş hayvanlardan elde edilen hayvansal ürünler ile bu ürünlerin değerlendirilmesi ve pazarlanması ile ilgili veriler aşağıya çıkarılmıştır.

Tablo H.17. Küçükbaş Hayvanlardan Elde Edilen Ürünler ve Değerlendirilmesi

MAHSÜLÜN İSMİ	TOPLAM	ÜRÜN DEĞERLENDİRİLMESİ	PAZARLAMA
SÜT (Ton)	8.665	Peynir,tereyağı,yoğurt,içme süt	Aile ihtiyacı, tüccar
ET (Ton)	1.115	Kıyma, parça et, et ürünleri	Market, Kasap,Tüccar
DERİ (Adet)	55.574	Deri Fabrikasında ham madde	Deri Fab., Tüccar

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

H.2.2.3. Kümes Hayvancılığı:

İlimizde ağırlıklı olarak tavuk olmak üzere toplam 546.924 adet kümes hayvanı mevcuttur. İlimizde kümes hayvancılığı genel olarak ailenin ihtiyacını karşılamaya yönelik olarak yapılmaktadır. Özellikle kasaba ve köylerde ikamet eden çiftçiler ailenin hem yumurta hem de et ihtiyacını karşılamak amacıyla küçük miktarlarda (8-15 arasında) kümes hayvanı bulundurmaktadır. Yumurta üretimi amacıyla kurulan özel şirketlere ait kümesler ilimizde mevcuttur. İlimizde ilçeler itibariyle kümes hayvanı sayıları aşağıya çıkarılmıştır.

Tablo H.18. İl ve İlçelerdeki Kümes Hayvanlarının Sayısı

İLÇELER	TAVUK	HİNDİ	KAZ	ÖRDEK	TOPLAM
MERKEZ	389.170	8.920	4.395	2.995	405.480
ALTUNHİSAR	8.380	0	63	0	8.443
BOR	80.571	1.177	220	186	82.154
ÇAMARDI	7.210	75	0	42	7.327
ÇİFTLİK	24.450	520	900	400	26.270
ULUKIŞLA	16.270	446	205	329	17.250
TOPLAM	526.051	11.138	5.783	3.952	546.924

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

H.2.2.4. Su Ürünleri:

Niğde ili su ürünleri üretimi bakımından önemli bir potansiyel arz etmemektedir. Sulama amaçlı kurulan baraj ve göletlerde yürütülen suni balıklandırma çalışmaları ile

tatlısu balıkçılığının geliştirilmesine olumlu etki yapmaktadır. İlimizde özellikle Bakanlıkça onaylanan 5 adet kaynak suları üzerinde kurulu 280 ton/yıl kapasiteli alabalık üretim tesisleri bulunmaktadır.

Tablo H.19. İlimizde Bulunan Alabalık Üretim Tesisleri

İLÇESİ	İŞLETMENİN ADI	İŞLETME ŞEKLİ	BALIK CİNSİ	PROJE KAPASİTESİ (Ton/Yıl)
		HAVUZ	ALABALIK	
ÇAMARDI	Ecemiş Alabalık Üretim Tesis	*	*	80
	Demirkazık Alabalık Üretim Tesis	*	*	50
	Akpınar Alabalık Üretim Tesis	*	*	100
	Dokuzgöz Alabalık Üretim Tesis	*	*	15
ULUKIŞLA	Alihoca Köyü Alabalık Üretim Tes.	*	*	15
	Amcabey Alabalık Üretim Tesis	*	*	20
T O P L A M				280

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

Balıklandırma Çalışmaları

2011 Yılı balıklandırma çalışmaları aşağıdaki şekilde programlanmıştır.

Tablo H.20. Atılan Balık Miktarı

YILLAR	ATILAN BALIK MİKTARI (Adet)
2002	65.000
2003	100.000
2004	104.000
2005	127.000
2006	74.000
2007	75.000
2008	27.500
2009	66.000
2010	86.000
2011	90.000
TOPLAM	724.590

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

H.2.2.5. Kürk Hayvancılığı :

İlimizde kürk hayvanı yetiştiriciliği yapan işletmeler yoktur.

H.2.2.6. Arıcılık ve İpekböcekçiliği:

İlimizde ipekböcekçiliği yapan işletme yoktur.

İlimizde arıcılık yapan işletmeler genellikle küçük çaplı olup (5-10 adet kovan) ailenin kendi bal ihtiyacını karşılamaya yöneliktir. Bununla birlikte ilimizin yayla ve dağlarına göçer olarak tabir edilen arıcılar gelmektedir.

İlimizin 2011 yılı kovan mevcudu, bal üretimi ve pazarlaması ile ilgili cetvel aşağıya çıkarılmıştır.

Tablo H.21. İlimizin Kovan Mevcudu, Bal Üretimi ve Pazarlaması

Mahsulün İsmi	Yerli Kovan	Fenni Kovan	Toplam Kovan	Bal Üretimi (Ton)	Pazarlama
Bal	209	25.123	25.332	459	İç Piyasada satılmaktadır.

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

H.3.Organik Tarım:

Organik Tarım; üretimde kimyasal girdi kullanmadan, üretimden tüketime kadar her aşaması kontrollü ve sertifikalı tarımsal üretim biçimidir. Organik tarım, ekosistemde hatalı uygulamalar sonucu kaybolan doğal dengeyi yeniden kurmaya yönelik, insana ve çevreye dost üretim sistemlerini içermektedir.

Her türlü sentetik, kimyasal ilaçlar ve gübrelerin kullanımının yasaklanması yanında organik ve yeşil gübreleme, münavebe, toprağın muhafazası, bitkinin direncini artırma, parazit ve predatörlerden yararlanmayı tavsiye eden bütün bu üretim tarzında üretimde miktar artışı değil ürünün kalitesinin yükseltilmesi amaçlanmaktadır. Günümüzde sadece organik tarımla toprak ve su kaynakları ile havayı kirletmeden, çevre, bitki, hayvan ve insan sağlığını korumak mümkün olmaktadır.

İlimizde son yıllarda organik tarım yapılan alanlarda artış görülmektedir. İlimizde 2011 yılında Organik tarımı yapılan ürünler ve üretim miktarları ile ilgili cetvel aşağıya çıkarılmıştır

Tablo H.22. Organik Üretim Miktarları

ÜRÜNLER	ÇİFTÇİ SAYISI	ÜRETİM ALANI (Da)		ÜRETİM MİKTARI (Ton)		ÜRETİLEN ÜRÜNLERİN DEĞERLENDİRME ŞEKİLLERİ		
		Organik	Geçiş Süreci	Organik	Geçiş Süreci	Meyve Suyu (Ton)	Yaş (Ton)	Diğer (Ton)
ELMA	130	3.981,2	2.378,39	18.000,3	7.392,4	21.000	4.392,7	0
KAYISI	17	326,18	132,9	287,9	75,24	498	0	0
ŞEFTALİ	6	57,15	94,81	10,6	30	153,5	0	0
ARMUT	17	73,15	268,98	254,5	100	1.334	0	0
VİŞNE	19	116,21	23,92	166,13	5,02	501,5	0	0
ÜZÜM	25	120,15	55,87	267,2	51,9	2.200	0	0
AYVA	2	7,7	3,2	20	0	0	0	0
KAVUN	2	49,55	0	40	0	0	0	0
HAVUÇ	1	40,5	0	200	0	0	0	0
ERİK	2	4,7	3,58	0	0	0	0	0
NAR	1	0	0	0	0	475	0	0
KİRAZ	13	125,02	52,36	1	0	0	0	0
CEVİZ	3	0	20,49	0	0	0	0	0
TOPLAM	238	4.901,51	3.034,5	19.247,63	7.654,56	26.162	4.392,7	0

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü, 2011

Ülkemizin genel konumu, kirlenmemiş yapısı ve iklim özellikleri organik ürünler yönü ile tüm bölgelerimizde potansiyel kaynak mevcuttur. Birçok yerde organik olarak üretilen ürünler organik olarak değerlendirilememektedir. Çünkü organik üretim yalnız gübre ve ilaç kullanılmadan ürün üretilmesi demek değildir. Ürünlerin kontrolü yanında verimliliğin artırılması için organik gübre ve toprak iyileştiricileri kullanılmaktadır

H.4. Tarımsal İşletmeler

H.4.1. Kamu İşletmeleri :

İlimizde bitkisel üretim ve araştırma amaçlı üretim yapan kamu işletmesi Patates Araştırma Enstitüsüdür. Enstitü Müdürlüğünden 2011 yılı üretim sezonu için alınan bilgiler çerçevesinde; enstitüde bitkisel üretim yapılan ürünler, üretim miktarları ürün değerlendirilmesi ve pazarlaması ile ilgili cetvel aşağıya çıkarılmıştır.

Tablo H.23. Patates Araştırma Enstitüsünde Bitkisel Üretim Yapılan Ürünler, Üretim Miktarları Ürün Değerlendirilmesi Ve Pazarlaması

	EKİLİŞ (DA)	ÜRETİM (TON)	ÜRÜN DEĞERLENDİRME	1A PAZARLAMASI
Patates	13	35	Yemeklik	İç Pazar-Perakende
Arpa	153	34,8	Hayvan yemi	İç Pazar-Perakende
Buğday	36	16,6	Yemeklik	İç Pazar-Perakende
Meyvelik Alan	7			
Kavak	27			
Deneme Patates	60			
Deneme Mısır	2			
TOPLAM	298			

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Patates Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, 2011

H.4.2.Özel İşletmeler:

İlimizde bitkisel üretim amaçlı üretim yapan özel işletmeler mevcuttur. Bu işletmeler genellikle meyve üretimi yapmak ve ürünlerini yurt içi ve yurt dışında pazarlamak amacıyla kurulmuştur. 2011 yılı sonu itibarıyla bu işletmelerin üretim alan ve üretim miktarları aşağıya çıkarılmıştır.

1-UNİ TARIM

Tablo H.24. UNİ TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları

Ürünün cinsi	Dikim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	600	3.200
Nektarin	250	850
Erik	90	25
Toplam	940	4.075

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü, 2011

2-GÜMÜŞLER PETROL TARIM

Tablo H.25. GÜMÜŞLER PETROL TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları

Ürünün cinsi	Dikim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	110	250
Kiraz	35	15
Toplam	145	265

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü, 2011

3-GÖKNUR A.Ş.

Tablo H.26. GÖKNUR A.Ş. TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları

Ürünün cinsi	Dikim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	940	220
Elma	120	80
Toplam	1.060	300

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü, 2011

4-NİĞTAŞ ELMALI TARIM

Tablo H.27. NİĞTAŞ ELMALI TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları

Ürünün cinsi	Dikim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	150	200
Şeftali	34	1
Ceviz	88	3
Kiraz	25	27
Armut	5	1
Erik	10	1
Badem	5	1
Toplam	317	234

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü, 2011

5-GÜZEL TARIM

Tablo H.28. GÜZEL TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları

Ürünün cinsi	Dikim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	520	1.000
Nektarin	130	70
Elma	212	700
Nektarin	42	DOLU ZARARI
Kiraz	16	DOLU ZARARI
Toplam	920	1.770

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü, 2011

6-İNAN TARIM

Tablo H.29. İNAN TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları

Ürünün cinsi	Dikim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	160	200
Armut	80	25
Toplam	240	225

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü, 2011

7- ÇEKOK ZİRAAT LİMİTET ŞİRKETİ

Tablo H.30. ÇEKOK ZİRAAT LİMİTET ŞİRKETİ İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları

Ürünün cinsi	Dikim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	800	YENİ TESİS
Nektarin	100	YENİ TESİS
Erik	100	YENİ TESİS
Toplam	1.000	

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü, 2011

8-CANDOR TARIM

Tablo H.31. CANDOR TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları

Ürünün cinsi	Dikim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	91	150
Elma	23	100
Toplam	114	250

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü, 2011

9-ALATURKA

Tablo H.32. ALATURKA İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları

Ürünün cinsi	Dikim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	252	YENİ TESİS
Armut	38	YENİ TESİS
Toplam	290	

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü, 2011

10-UNİ TARIM

Tablo H.33. UNİ TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları

Ürünün cinsi	Dikim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	1.500	4.300
Kiraz	100	30
Nektarin	230	450
Erik	300	625
Armut	40	YENİ TESİS
Toplam	2.170	5.405

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü, 2011

11-NASS TARIM

Tablo H.34. NASS TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları

Ürünün cinsi	Dikim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	160	300
Nektarin	44	35
Armut	10	YENİ TESİS
Toplam	214	335

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü, 2011

12- ÖZLER TARIM

Tablo H.35. ÖZLER TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları

Ürünün cinsi	Dikim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	400	300
Nektarin	50	5
Kiraz	20	0
Armut	10	YENİ TESİS
Erik	5	YENİ TESİS
Toplam	485	305

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü, 2011

13-HASGÜL TARIM

Tablo H.36. HASGÜL TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları

Ürünün cinsi	Dikim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	99	120
Kiraz	23	4
Nektarin	15	10
Toplam	137	134

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü, 2011

14- MİHAYİL HİLENOĞLU TAR.ÜRN.ALIM SATIM İTH.İHR.

Tablo H.37. MİHAYİL HİLENOĞLU TAR.ÜRN.ALIM SATIM İTH.İHR. İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları

Ürünün cinsi	Dikim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	210	650
Nektarin	40	30
Kiraz	20	3
Toplam	270	683

Not : Bahar döneminde meydana gelen don afeti sebebiyle nektarin ve kiraz üretiminde verim düşüklüğü olmuştur

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü, 2011

15- M.T.K. TARIM

Tablo H.38. M.T.K. TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları

Ürünün cinsi	Dikim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	158	250

Erik	10	YENİ TESİS
Armut	10	5
Toplam	178	255

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü, 2011

16-ALTUNHİSAR DETAY TARIM

Tablo H.39. ALTUNHİSAR DETAY TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları

Ürünün cinsi	Dikim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (Ton)
Nektarin	50	-
Toplam	50	-

Not : Bahçedeki nektarin ağaçları sökülüş ve işletmenin meyvecilik faaliyeti sona ermiştir.

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü, 2011

17-SAS TARIM

Tablo H.40. SAS TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları

Ürünün cinsi	Dikim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	2.200	3200
Toplam	2.200	3.200

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü, 2011

18-ERCANLAR TARIM

Tablo H.41. ERCANLAR TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları

Ürünün cinsi	Dikim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (Ton)
Ayva	62	Yeni Dikim
Kaysı	21	Yeni Dikim
Elma	238	300
Armut	148	200
Şeftali	15	Yeni Dikim
Nektarin	40	Yeni Dikim
Toplam	524	500

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü, 2011

19-BALER ZİRAAT İŞLETMESİ

Tablo H.42. BALER ZİRAAT İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları

Ürünün cinsi	Dikim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	2.050	8.000
Kiraz	261	200
Toplam	2.651	8.200

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü, 2011

20-ALMULA TARIM İŞLETMESİ (Bülent ÖZER)

Tablo H.43. ALMULA TARIM İşletmesi Üretim Alanı ve Miktarları

Ürünün cinsi	Dikim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	2.200	6.000
Elma	600	Yeni Dikim
Toplam	2.800	6.000

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü, 2011

21-SOYLU TARIM

Tablo H.44. 2011 Yılı Çeşitler üzerinden ürünlerin dikim alanı ve üretim miktarı cetveli

Ürünün cinsi	Kurulduğu Köy	Dikim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	Kocapınar	65,6	130
Kiraz	Kocapınar	26	10
Toplam		91,6	140

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü, 2011

İlimiz Merkez ilçede yumurta üretimi amacıyla iki adet şirket mevcut olup bunlar; Niğtav ve Tunalı Yumurta dır. Ayrıca Ulukışla ilçemizde Pilpa Tavukculuk adında et üretimi amacıyla bir adet tavukculuk şirketi mevcut olup, kesim Adana ilinde yapılmaktadır. Bu üç kuruluşun 2011 yılı kapasiteleri yumurta üretimi ve pazarlaması ile ilgili veriler aşağıya çıkarılmıştır.

Tablo H.45. Yumurta ve Et Üretimi Yapan Şirketler

İŞLETMENİN ADI	ÜRETİM YÖNÜ	KAPASİTESİ	TAVUK SAYISI (Adet)	YUMURTA ÜRETİM MİKTARI (Adet)	PAZARLAMASI
NİĞTAV	Yumurta	279.600	259.150	45.911.000	Yurt içi Pazar
PİLPA TAVUKCULUK	Et	200.000	200.000	-	Yurt içi Pazar
TUNALI YUMURTA	Yumurta	50.000	50.000	13.500.000	Yurt içi Pazar

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, 2011

H.5. Tarımsal Faaliyetler

H.5.1.Pestisit Kullanımı:

İlimizde 2011 yılında tarımsal faaliyetlerde kullanılması gereken ve kullanılan pestisitlerin cinsi ve kullanım miktarları aşağıya çıkarılmıştır. (Bu cetvel hazırlanırken İlimizde hastalık ve zararlı bulaşık alanlar dikkate alınarak en düşük doz ve en az tekrar yapılarak kullanılması gereken ilaç göz önüne alınmıştır.)

İl topraklarında kullanılan zirai mücadele ilaçlarının topraktaki birikimleri ve bunların zararları ile ilgili şimdiye kadar ilimizde bir laboratuvar ve teknik çalışma yapılmadığından bu konu ile ilgili veri mevcut değildir.

Ancak ;DİE verilerine göre Türkiye’de hektara kullanılan zirai mücadele ilaç miktarı 1.512 gr iken, 2011 yılında kullanılan ilaçlar göz önüne alındığında Niğde’de bu miktar 1.041 gr dır. Yani Niğde’de kullanılan zirai mücadele ilaç miktarı Türkiye

ortalamalarının altındadır. Dünya ortalamaları ise Türkiye verilerinin iki katı daha fazladır. Bu da ilimiz topraklarında birikmesi olası zirai mücadele ilaç miktarlarının tehlike sınırlarının altında olduğunun göstergesidir.

Tablo H.46. İlimizde Kullanılan Pestisit Miktarları

Kullanılan Pestisit Cinsi	Kullanılması Gereken Miktar (Kg/Litre)	Kullanılan Miktar (Kg/Litre)
Fungusit	150.000	137.107,4
İnsektisit	120.000	69.284,1
Akarisit	70.000	20.289,0
Herbisit	50.000	29.667,0
Rodontisit	75	50,0
Diğer	35.000	30.700,0
Toplam	425.075	287.097,5

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü, 2011

H.5.2.Gübre Kullanımı:

İlimizde üretimi yapılan tarım ürünlerinin topraktan kaldıracakları makro ve mikro besin maddeleri her ürün çeşidine göre değişiklik arz etmektedir. İlimiz genelinde topraktaki besin madde miktarını belirten toprak ve yaprak analizleri yapılmamış olup, bitkiler için gerekli besin maddelerini öğrenmek amacıyla çiftçiler Köy Hizmetleri İl Müdürlüğüne ferdi olarak toprak analizlerini yaptırarak kendi yetiştireceği ürünlerin ihtiyacı olan besin maddelerini öğrenmekte ve bu analiz sonucuna göre gübre kullanmaktadırlar.

İlimizde kullanılan gübre miktarlarının topraktaki birikim oranlarının tespiti ile ilgili şimdiye kadar kapsamlı ve bilimsel bir çalışma yapılmadığından bu konu ile ilgili yeterli bilgi mevcut değildir.

İlimizde tarım amacıyla kullanılan gübrelerin cins ve miktarları, bitkiler için gerekli olan üç ana besin olan Azot, Fosfor ve Potasyuma çevrilerek aşağıya çıkarılmıştır.

2011 Yılı Kimyevi Gübre Tüketimi

Tablo H.47. 2011 Yılı Kimyevi Gübre Tüketimi

GÜBRE CİNSİ	TÜKETİM (TON)	% 21 AZOT	% 18 FOSFOR	% 50 POTAS	GENEL TOPLAM (TON)
Amonyum Sülfat (% 21 N)	22.959,46	22.959	0	0	22.959
Kalsiyum Amonyum Nitrat (% 26 N)	7.486,90	9.359	0	0	9.359
Amonyum Nitrat (% 33 N)	3.353,40	5.265	0	0	5.265
ÜRE	7.921,87	17.428	0	0	17.428
T.S.P	1.470,95	0	3.707	0	3.707
Diamonyum Fosfat (% 18.46.0)	1.575,20	1.350	4.253	0	5.603
Kompoze (% 20.20.0)	3.624,70	3.450	4.263	0	7.713
Kompoze (% 20.20.0 + Zn Katkılı)	3.050,20	2.904	3.587	0	6.491
Kompoze (% 15.15.15)	3.612,41	2.579	3.186	1.203	6.968

Kompoze (% 15.15.15 + Zn Katkılı)	4.421,60	3.157	3.900	1.472	8.529
Kompoze (% 25-5-K26-13-00)	26,00	31	7	5	43
Kompoze (% 25.5.10)	2.016,20	2.399	561	403	3.363
Kompoze (% 25.5.0)	245,30	292	68	0	360
Kompoze (% 8.24.8)	120,00	46	160	19	225
Kompoze (% 12.30.12)	870,00	497	1.450	209	2.156
MAP (% 11-52-0)	121,95	64	352	0	416
Potasyum Nitrat (% 13.0.46)	130,63	81	0	120	201
Potasyum Sülfat (% 50 K2O)	79,05	0	0	79	79
Kalsiyum Nitrat (% 15 N) + 26,5 CaO)	1.102,00	787	0	1.023	1.810
Kalsiyum Nitrat (N+CaO)	165,00	118	0	153	271
FİZİKİ TOPLAM	64.352,82	72.766	25.494	4.686	102.946

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü, 2011

2011 Yılı Mahsuller Üzerinden Gübre Tüketimi

Tablo H.48. Mahsuller Üzerinden Gübre Tüketimi

	EKİLİŞ SAHASI (Ha.)	GÜBRELENEN SAHA (Ha.)	AZOTLU (% 21 N) (Ton)	FOSFORLU (% 17 P2 O) (Ton)	POTASLI (% 50 K2 O5) (Ton)	TOPLAM (Ton)
HUBUBAT TOPLAMI	129.505	114.566	11.316	5.653	0	16.969
Yüksek Verimli Buğday	73.684	73.684	7.786	4.105	0	11.891
Yerli Buğday	8.187	6.550	437	260	0	697
Arpa	27.621	26.240	2.496	1.055	0	3.551
Mısır	145	145	15	8	0	23
Çeltik	0	0	0	0	0	0
Diğer Hububat	19.868	7.947	582	225	0	807
BAKLİYAT TOP.	8.797	4.022	728	350	0	1.078
Fasulye	4.022	4.022	728	350	0	1.078
Nohut	4.447	0	0	0	0	0
Mercimek	328	0	0	0	0	0
Bakla	0	0	0	0	0	0
Diğer Bakliyat	0	0	0	0	0	0
SANAYİ BİT. TOP.	23.254	22.854	56.985	18.110	2.458	77.553
Ayçiçeği	44	44	10	5	0	15
Yer Fıstığı	0	0	0	0	0	0
Soya	0	0	0	0	0	0
Susam	0	0	0	0	0	0
Patates	20.387	20.387	54.283	17.565	2.353	74.201
Şeker pancarı	2.423	2.423	2.692	540	105	3.337
Pamuk	0	0	0	0	0	0
Tütün	0	0	0	0	0	0
Diğer Sanayi Bitkileri	400	400	40	0	0	40
MEYVELER TOP.	29.119	27.785	2.835	1.111	2.183	6.129
Narenciye	0	0	0	0	0	0
Fındık	0	0	0	0	0	0
Çay	0	0	0	0	0	0

Zeytin	0	0	0	0	0	0
Antep Fıstığı	0	0	0	0	0	0
Bağ	4.447	3.113	215	135	110	460
Diğer Meyveler	24.672	24.672	2.620	976	2.073	5.669
SEBZELER TOP.	5.551	5.551	572	128	45	745
Bakliyat Sebzeler	659	659	55	18	5	78
Bostan	642	642	32	9	4	45
Diğer Sebzeler	4.250	4.250	485	101	36	622
YEM BİT. TOP.	6.979	5.266	330	142	0	472
Yonca	3.149	3.149	199	75	0	274
Korunga	96	96	4	2	0	6
Burçak	282	0	0	0	0	0
Diğer Yem Bitkileri	3.452	2.021	127	65	0	192
Sulanan Saha	114.384					0
UMUMİ YEKÜN	203.205	180.044	72.766	25.494	4.686	102.946

Kaynak: Niğde Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Destekleme Şube Müdürlüğü, 2011

(I). MADENCİLİK

I.1. Maden Kanununa Tabi Madenler ve Doğal Malzemeler

I.1.1. Sanayi Madenleri:

İl genelinde başlıca bulunan sanayi madenleri;

a- Alçı Taşı: Ulukışla İlçesi Porsuk Köyü civarında çıkarılmakta olup, bu malzemenin çıkarılması üzerine faaliyet gösteren 3 firma bulunmaktadır. Açık İşletme yöntemiyle üretim yapılmakta olup istihdam sayısı 30-50 kişi arasında değişmektedir. Yöreden çıkarılan malzeme Türkiye genelinde pazarlanmaktadır.

b- Kil: Bor İlçesi Badak Köyü civarında çıkarılmakta olup, bu malzemenin çıkarılması üzerine faaliyet gösteren 2 firma bulunmaktadır. Açık işletme yöntemi ile üretim yapılmaktadır.

c- Kireç Taşı: Merkez Hıdırlık Mevkiinde ve Gümüşler Kasabası sınırları içerisinde çıkarılmakta olup, bu malzemenin çıkarılması üzerine faaliyet gösteren çok sayıda firma bulunmaktadır. Açık işletme yöntemi ile üretim yapılmakta olup sektörde istihdam edilenler yöreye önemli bir katma değer sağlamaktadır. Yöreden çıkarılan malzeme Türkiye genelinde pazarlanmaktadır.

d- Perlit: Çiftlik ilçesi Kömürcü Köyü civarında çıkarılmakta olup bu malzemenin çıkarılması üzerine faaliyet gösteren 1 firma bulunmaktadır.

I.1.2. Metalik Madenler:

Alkoyağı Dere Bakır Cevherleşmesi:

Alihoca köyünün 250 m batısındaki Alkoyağı derenin kuzey yamacında yer alır. Cevherleşme serpantin-mikrogabro kondağıda ince damarcıklar şeklindedir. Cevher damarlarının kalınlıkları 1-15 cm arasında değişir. Katrancı köyünün 1,5 km batısında Karaboyalı dere yamacında Alkoyağı dere cevherleşmenin benzeri Cu minarelleşme vardır. Yalnız burada nabit Cu oluşumları dana yaygındır. Nabit Cu tanalarının büyüklükleri karakteristik olup, bazılarının boyları 2 cm'yi geçer. Cevherleşme Alkoyağı derede olduğu gibi Ali hoca ofiyolit kompleksi içinde yer almakta olup, cevherleşmeyi ofiyolitik kayaları keserek yüzeyleyen kuvars porfil dayakları sağlamaktadır. Serpantin-kuvars porfil kondağıda Cu minerali (Özellikle Cu)artar.

Armutbeli Siderit-Götüt Yatağı:

Armutbeli demir yatağı Çamardı ilçesinin batı-güneybatısında yer almakta olup Çamardı'na atabilize bir yolla bağlanmaktadır. Cevherleşme Aşığediği Formasyonu ile bunun üzerine gelen Çamardı Formasyonunun geçiş zonunda bulunmaktadır. (Oygür ve diğ. 1984)

Armutlutepe Antimuan Cevherleşmesi: Armutlu tepe'nin batı yamacında yer alan cevherleşme antimuan mineralinden oluşmaktadır. Cevherle birlikte az miktarda zinober, pirit, arsenopirit, afalerit, metasinabarit, kovellin ve aitmuan-oksite, gang

minerali olarak kuvars ve kalsite raslanmıştır. Cevher 3 büyük galeriden ve birkaç kısa açık işletme ile yarmadan çıkarılmıştır. Rezerv:12 350 ton olup geçmiş yıllarda işletilmiştir.Tenör %4-30 Sb. Kuvars damar ve mercelerde görülen cevherleşme, Gümüşler Formasyonu içinde yer alır. (Yalçın, 1997).

Armutlu tepe Hematit Cevherleşmesi:

Gümüşler civarında olan Armutlu tepe hematit cevherleşmesi kontakt metazomatik olarak oluşmuştur. (Henden, 1974).

Aşılık tepe Hematit Cevherleşme:

Aşılık tepe civarında küçük bir cevherleşmeden oluşmuş olup işletmeye açılmamıştır.

Boztepe Sırtı Hematit Cevherleşmesi:

Boz tepe sırtının kuzey yamacında görülen cevherleşme, Aşıgediği Formasyonu'nun mermerleri içerisinde görülür. Mermerler içerisinde düzensiz damarlar şeklinde yerleşen cevherleşmelerin boyutları değişkendir.

Büyükardıç Sırtı Galenit – Pirit ve Kalko pirit Cevherleşmesi:

Cevherleşme, Büyükardıç Sırtının doğusunda Çamrdı Formasyonu'nun içinde yer alır. Mermer ve gnays dokanağında yer alan cevherleşme ince damarlar şeklindedir.

Celaller Kalay Cevherleşmesi:

Niğde masifi güneyde Celaller köyünün 2 km batısında Sarıtuza mevkiinde bulunmaktadır. Celaller kalay cevherleşmesi granitin grayzenleşmiş kenar kesiminde hidrotermal hematitli ve turmalinli kuvars damarları içinde gözlenmektedir. Hematit kuvars damarları kalay içeriği bakımından diğer turmalinli kuvars damarlarına göre daha zengin olup, tespit edilen kalay minerali kasiterittir.(Çağatay ve Pehlivan, 1988).

Cipcidere demir ve bakır cevherleşmesi:

Cevherleşme, Çiftehan Kasabası Koçak köyünün kuzeybatısında Cipcip dere civarında görülmektedir. Cevherleşme volkanitler içerisinde hidrotermal damar ve damarcıklar şeklinde diyorit ile siyenit porful dayaklarıyla, volkanik kontaklarda mineralleşmeler olarak izlenmektedir. Cipcidere demir-bakır cevherleşmede tespit edilen minerallerin manyetit, pirit, kalko pirit ve bunlardan türemiş hematit, limonit (götit), malakit, azurit ile bunlara eşlik eden epidot, klorit, amfibol, piroksen ve kuvars gang mineralleri olduğu belirlenmiştir. (Ateş, 1985).

Çiftehan Bakır-Demir-Kobalt Cevherleşmesi:

Ulukışla (Niğde) bölgesi volkanik kayalarındaki cevherleşmeler,bazik volkaniklerden oluşan Ünlükaya formasyonu ile andezitik bileşimli ardıçlı formasyonu içindedir. Bunlar esen demir tepede sıkarn Fe, ucukum tepe porfiri Cu, kayserilinin

derede masif sülfür Cu ve yağlı taşta damar tipi Cu , cevherleşmeleridir bunlardan esen demir tepede skarn Fe yatağında yapılan etütlerin sonucunda %50Fe,%12SiO₂ olan 100,000 ton görünür.200,000 ton muhtemel cevher rezervi hesaplanmıştır. Bu yatak kobalt içeriği açısından da önemli görülmüştür.(Ersecen,1989)

Çiftehan Kurşun-Çinko Cevherleşmesi:

Niğde –Ulukışla Bolkardağı bölgesinde Pb-Zn yataklarında 140-335 gr/ton gümüş içeriği bilinmektedir (Ersecen,1989).

Çivriltepe Barit Cevherleşmesi:

Cevherleşme, ardıçlı köyünün 3 Km kadar batısındaki Çivril tepe güneyinde gözlenir. Ulukışla –Çamardı havzası içerisinde gelişen magmatik eriyiklerin sonucunda hem hidrotermal, hem de volkano –sedimanter olarak oluşmuştur. Genellikle Pb-Cu cevherleşmesi birlikte ince damarcıklar halinde izlenirler.Barit, yanında az galanit,pirit ve kalkopirit tanecikleri içermektedir.

Yağlı taş kurşun-Bakır Cevherleşmesi:

Yağlıtaş köyünün (Ulukışla) 4 Km güney batısındaki yağlıtaş derenin civarında andezitik bileşimli ardıçlı formasyonu içerisinde N 20 E doğrultulu , düşeye yakın eğilimli zayıf zonlar içerisinde hidrotermal damar ve damarcıklar şeklinde minareleşmeler izlenmektedir.Bu alanda tespit edilen 3 mostrada birbirine paralel kırık sistemleri içerisinde aynı tip mineralleşmeleri içermektedir.Sadece mineral çokluklar değişmektedir.

Elmadere Hematit Cevherleşmesi:

Niğde Masifi içerisinde yer alan Elmadere'deki sedimanter matamorfik hematit cevherleşmesini, mercek şeklinde demir mostraları şeklinde yayılım gösteriği beirlenmiştir.(Özgüneyli 1978)

Esendemirtepe demir skarn cevherleşmesi:

Cevherleşme, Çiftehan kasabasını koçak köyünün kuzey batısında Esendemirtepe'nin güneyinde bulunur. Bu alanda çarpışma sonucu oluşmuş, havzada gelişen volkanizma ürünü andezit kireç taşı volkano-sedimanter birimler ve bunları keserek ince siyenit porfil daykları yüzeylenmektedir. Skarn zonu, kireç taşı kontağı boyunca N 60 E doğrultusunda 1 Km bir uzanım sunmaktadır. (Ateş 1985)

Eynelli Götit yatağı:

Eynelli cevherleşmesi Eynelli köyünün 4,5 Km kuzey batısında koca derenin iki yamacındaki cevherleşmeden oluşmaktadır. Eynelli civarındaki demir cevherleşmelerinin granit ile mermer dokanağında, yüksek sıcaklıkta hidrotermal olarak oluştuğu belirlenmiştir.(Aytuğ, 1964).

Gümüşler Antimuan-Civa-Wolfram Yatağı:

Gümüşler formasyonu içindeki mermer, şist dokanağındaki fay hattında yerleşmiş damar dolgusu şeklindeki antimuan-civa-wolfram cevherleşmesi, 1000 m. Uzunluğunda ve 0,30-1,20 m. kalınlığındadır. Bölge içindeki fay hatları boyunca gelişmiş damarlarda cevher minerallerinin antimonit, zinober, pirit, arsenopirit, kalkopirit, markasit, kalkosin, sfalerit, galenit, metasınabarit ve kovellin gibi sülfidlerden; Sb-oksitler, limonit, hematit, Ti. mineralleri, lepidokrosit ve psilomelan gibi oksit-hidroksitlerden; kuvars ve kalsit gibi gang minerallerinden; jips, grafit, zirkon ve seruzit gibi diğer minerallerden oluştuğu ortaya çıkmıştır. (Yalçın, 1995).

Kaledere Limonit – Manyetit cevherleşmesi:

Bu cevherleşme, Kepeztepe'nin yaklaşık olarak 2 km batısında yer almakta olup, Kaledere'nin her iki yakasında görülen cevherleşmedir. Cevher minerallerinden limonit, Aşıgediği Formasyonu içerisindeki mermerler içinde 6 m uzunluğunda ve 2,5 genişliğinde görülmüştür. Daha kuzeyde ise skarnlaşmaya bağlı manyetite rastlanmamıştır.

Karanlıktepe Galenit Cevherleşmesi:

Karanlıktepe'nin güney yamacında, Aşıgediği Formasyonunun mermerleri içinde, ince damar ve damarcıklar şeklinde görülmüştür. Karanlıktepe kurşun-çinko cevherleşmesi galenit ve sfaleritten oluşmuştur.

Kepeztepe Siderit-Götite Yatağı:

İlk kez 1966-1976 yılları arasında işletilen Kepeztepe demir yatağı, yarma biçiminde üç ocak ve bir galeriden oluşmaktadır. Demir yatağı Aşıgediği Formasyonunun mermerler içinde, yüksek sıcaklıkta hidrotermal olarak oluştuğu ileri sürülmüştür.(Aytuğ, 1964).

Kızıltepe Manganez Cevherleşmesi:

Burçköyü'nün yaklaşık 1,5 km kuzey batısındaki Kızıltepe'nin kuzey yamacında görülen manganez cevherleşmesi andezitler içerisinde yer almaktadır. Cevherleşmenin ince bir çört bandına olduğu anlaşılmış olup ekonomik değerinin olmadığı belirlenmiştir.

Köşkerdere Götite Cevherleşmesi:

Eynelli köyünün 3,5 km güneybatısında Köşkerdere'nin batısında yer almaktadır. Cevherleşme Kaleboynu Formasyonu içerisindeki mermer ile gitanodiyorit dokanağında görülmektedir. Cevher hidrometazomatik oluşumlu olup, cevherin ayrımlaşmasıyla yeniden mercer şeklinde yeni oluşumlar gözlenmiştir.

Mehmetleryurdu Sivritepe Stibnit-Zinober Cevherleşmesi:

Mehmetleryurdu Sivrisi Tepe'nin batısında yer alan cevherleşme, stibnit ve zinober minerallerinden oluşmaktadır. Çok sayıda damarların bulunduğu cevherler açık işletme ve galerilerle çıkarılmıştır. Fay dolgusu şeklinde görülen cevherleşme, Aşıgediği Formasyonu içinde mermer içerisinde yer alır. (Yalçın, 1997).

Menikbaşitepe Hematit-Limonit Cevherleşmesi:

Eynelli köyünün yaklaşık 3 km kuzeyinde, Menikbaşitepe ile karacaören Deresiarasında bulunan hematit ve limonit cevherleşmesidir. Menikbaşitepe'nin alt seviyelerinde hematit ve limonit cevherleşmesi blok ve çakıllar şeklinde görülmektedir. Ayrıca ince bantlar şeklinde de yer almaktadır.

Meşeçatağıdere Hematit Cevherleşmesi:

Meşeçatağıdere içinde görülen cevherleşmede demir %56,78 olarak tespit edilmiştir.(Oygür, 1982).

Ortakayatepe'nin güney doğusunda, Çamardı Formasyonunun mermer ve gnays dokunağında yer alır. Çok sayıda yer altı işletmeleri ile çıkarılan cevher minerali stibnitdir.

Sarıtuzla Galenit-Sfalerit Cevherleşmesi:

Kuruçaydere'nin batısındaki sırtı çok sayıda ince damarlar şeklinde görülür. Genellikle galenitin hakim olduğu damarlarda az miktarlarda sfaleritede rastlanır. Cevher damarları Çamardı Formasyonu'nun taban seviyelerinde mermer ve kuvarsit dokunağında bulunmaktadır.

Sulucadere Kurşun-Çinko-Kalay Cevherleşmesi:

Cevherleşme, Bolkardağ mermerleri içinde Alihoca köyünün yaklaşık 5 km güney batısında, 1740 m kotunda bulunmaktadır. Sulucadere kalay içerikli kurşun-çinko cevherleşmesi Bolkardağ mermerleri içinde yer almaktadır. Cevherleşme hem kireç taşı tabakalanmasına uyumlu hemde tabakalanmaya dikey olarak mercer şeklindedir. Sulucadere kalay cevherleşmesi hidrotermal metazomatik kökenlidir. Cevher mikroskobisi incelenmesi sonucu sfalerit, galenit, pirit, fahlerz, kalkopirit, arsenopirit, markasit stannit, burnonit pirotin, siderit, nabit altın, idayit ve Ag sülfotuzları gibi pirem mineraller tespit edilmiştir. Alınan örneklerdeki kalay mineralinin stanit olduğu saplanmıştır.(Çağatay ve Arman,1989).

Susuzyurt Sırtı Hematit Yatağı:

Küçük bir cevherleşmeden oluşmuş olup işletmeye açılmamıştır

Tandırılı Sırtı (Madsan) Stibnit-Zinober Cevherleşmesi:

Çamardı İlçesi'nin yaklaşık olarak 2 km kuzey batısında yer alan tandırılı Sırtı antımuhan cevherleşmesi Gümüşler Formasyonu mermer ve şist kontağında damarlar şeklinde görülmektedir.

Tecurçeşme Hematit Cevherleşme:

Yapalıağzı cevherleşmesinin 2 km kuzeydoğusunda yer alan Tecurçeşme hemaiti cevherleşmesi Aşıgediği Formasyonu içindeki mermerler içerisindedir. Cevher minerali

götüt ve hematitden oluşmaktadır. Cevherleşme fay hattına yerleşmiş olup, fayın yakın çevresindeki mermerler içerisine girerek yerleşmiştir.

Yapalıağzı Boğazı Cevherleşmesi Hematit-Limonit Cevherleşmesi:

Yapalıağzı cevherleşmesi, Armutbeli ocaklarının 2 km kadar kuzeyinde ve karayurt deresinin doğusunda yer alır. Cevher mineralleri Aşıgediği Formasyonu içindeki mermerler içinde yer almaktadır.

Yokuşçeşme Stibnit Cevherleşmesi: Stibnit cevheri,

Yokuşçeşme'nin kuzey doğrusunda Gümüşler Formasyonun içindeki gnayslar içinde, faylarla kontrolü kuvars damarıyla birlikte bulunmaktadır. Yaklaşık olarak 150 m kadar sürülen galeriden çıkarılan stibnitin rezerv bakımından fakir olduğu anlaşılmıştır.

Ulukışla Bolkar Dağı Altın Sahası:

Rezerv:284 300 Ton.Yatak geçmiş yıllarda İşletilmiştir

Tenör:10 gr/ton Au

Bolkar Dağ Horoz Sahası:

Rezerv:151 900 ton Yatak geçmiş yıllarda işletilmiştir.

Tenör:3.12 gr/ton Au

Gümüşler Sahası:

Rezerv:Geçmiş yıllarda işletilmiştir.

I.1.3. Enerji Madenleri:

Ulukışla Niğde sahası:

Niğde ili Bor ve Ulukışla ilçeleri arasında yer alır. Jeolojik etüdü 1972 yılında yapılmış olup 490 km² ilk bir alanın 1/25 000 ve 204 km² lik bölümünün de 1/10 000 ölçekli jeoloji haritası tamamlanmıştır. Ayrıca sahada 21 adet de yarma yapılmıştır.

Sahada vokanik arakatkılı kumtaşı ve şeyl ardalanmasından oluşan Eosen yaşlı Güney formasyonu üzerine diskordan olarak, Üst Miyosen yaşlı yine kırıntılardan oluşan alacalı renkli Altay formasyonu, bitümlü şist içeren Ulukışla formasyonu ve kırmızı renkli kırıntılardan kurulu Beştepeler formasyonu gelir Bitümlü şistler Ulukışla formasyonu içinde birkaç seviye eklindedir.

Yapılan çalışmalar sonucu, Ulukışla bitümlü şistlerinin kalınlığı toplam 13 m ye asıl değerinin 2790 Kcal/kg a, bitüm oranının %13,7 ye kadar çıkabildiği belirlenmiş ve ortalama 630-1929 Kcal/kg arasında değişen asıl güce sahip 130 milyon ton bitümlü şist rezervi öngörülmüştür.

Ulukışla bitümlü şistleri üzerinde MTA Genel Müdürlüğü tarafından yapılan ilk yakma deneylerinde, sinterleşme nedeniyle başarılı olunmamıştır. Sondajlı çalışmalara geçilmeden önce yakma deneylerinin tekrar edilmesinde yarar görülmektedir.

Tablo I.1. Niğde İli Bütümlü Şist Yatakları

SAHA ADI	Rezerv (1000 ton)				Sonuçları Analiz		Taşkömürü Eşdeğer (1000 ton)	İşletme Şekli
	Görünür	Muhtemel	İşletilebilir	Toplam	Ort. % Bitüm	Ort. AID Kcal/kg		
Ulukışla	-	130 000	-	130 000	5.30	851	18 136	Açık Kapalı
TOPLAM	-	130 000	-	130 000			18 136	

Kaynak: Niğde Valiliği, 2011**I.1.4.Maden Kanununa Tabii Olan Doğal Malzemeler****Tablo I.2.** Doğal Malzemeler

Mevkii	Ocak Cinsi	Yüz Ölçümü (m ²)
Merkez/Hıdırlık	Mozaik Taş Ocağı	5.000
Merkez/Hıdırlık	Mozaik Taş Ocağı	10.000
Merkez/Hıdırlık	Mozaik Taş Ocağı	10.000
Merkez/Hıdırlık	Mozaik Taş Ocağı	3.000
Merkez/Hıdırlık	Kum Ocağı	10.000
Merkez/Hıdırlık	Kum Ocağı	8.000
Merkez /Gösterli	Kum Ocağı	500
Ulukışla/ Horoz Deresi	Kum Ocağı	10.000
Ulukışla/ Horoz Deresi	Kum Ocağı	10.000
Ulukışla/ Ömerli Deresi	Kum Ocağı	10.000
Bor/Pınarbaşı	Taş Ocağı	10.000
Merkez/Fertek	Taş Ocağı	70.000
Merkez /Sazlıca	Taş Ocağı	100.000
Merkez/Sazlıca	Kum Ocağı	30.000
Ulukışla/Başmakçı	Taş Ocağı	231.546
Ulukışla /Ardıç	Taş Ocağı	69.415
Bor/Okçukalesi	Taş Ocağı	70.000
Altunhisar/Kerizönü	Kum Ocağı	120.000
Bor/ Kavuklu	Kum Ocağı	80.000
Çamardı/Yelatan	Kum Ocağı	10.000
Çiftlik/Bozköy	Kum Ocağı	100.000
Çamardı/Yelatan	Taş Ocağı	100.000
Ulukışla/Başmakçı	Kum Ocağı	85.325
Merkez/Taşlıca	Taş Ocağı	40.000
Merkez/Taşlıca	Taş Ocağı	16.000
Ulukışla/Porsuk	Taş Ocağı	40.000
Merkez/Uluağaç	Taş Ocağı	10.000

Kaynak: Çevre Durum Raporu, 2010

I.2. Madencilik Faaliyetlerinin Yapıldığı Yerlerin Özellikleri:

Maden Kanunu kapsamında il genelinde işletilen ruhsatlı sahaların genellikle yerleşim yerlerinden uzakta bulunmaktadır.

I.3. Cevher Zenginleştirme:

İlimizde cevher zenginleştirme yapan bir adet tesis bulunmaktadır. Kurşun ve çinkoyu flatasyon, döner fırın ile ayırmaktadır. Fabrika Kayseri Karayolu Aktaş Kasabasında bulunmaktadır. Zenginleştirmeden dolayı katı ve sıvı atık oluşturmamaktadır.

I.4. Madencilik Faaliyetlerinin Çevre Üzerine Etkileri:

İlimiz sınırları içerisinde faaliyet gösteren taş ocaklarında patlatma yapılmaktadır. Patlatmalar esnasında jandarma tarafından gerekli güvenlik önlemleri alınmaktadır. Galeri palatması yapılmamakta basamak metodu üretim yapılmaktadır. Ayrıca madencilik faaliyetleri Valiliğimiz Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce denetim altında tutulmaktadır.

I.5. Madencilik Faaliyetleri Sonucunda Arazi Kazanım Amacıyla Yapılan Rehabilitasyon Çalışmaları:

İlde bulunan Maden Kanunu kapsamındaki faaliyetlerin (açık-kapalı, yerüstü madencilik işletmelerinin) ekonomik ömürlerinin tamamlanmasına müteakiben çevreye vermiş oldukları tahribatların rehabilitesi amacıyla Bakanlığımızın çıkarmış olduğu Doğaya Yeniden Kazandırma Yönetmeliği gereğince tüm faaliyet sahiplerinden yeniden kazandırma planı alınmış olup takibi yapılacaktır.

Kaynaklar :

- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Çalışmaları
- İl Özel İdare Genel Sekreterliği

(J). ENERJİ

İlimiz toplam 35.350.679 m³ doğalgaz kullanılmış olup, sektörel dağılımı şu şekildedir;

Doğalgaz Tüketiminin Sektörlere Dağılımı	
	m ³
Mesken	17.660.243
Ticaret	667.378
Sanayi	1.406.662
Resmi Daire	5.443.958
Diğer (Taşınan Gaz)	10.172.438
TOPLAM	35.350.679

Kaynak: Kapadokya Doğalgaz, 2011

J.1. Kaynaklarına Göre Enerjilerin Sınıflandırılması

J.1.1. Birincil Enerji Kaynakları:

J.1.1.1. Güneş Enerjisi:

İnsanların çok değişik ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılabilen yenilenebilir enerji kaynağıdır. İlimizde sanayi anlamında güneşten faydalanılmamakla birlikte konutların çok büyük bir kısmında su ısıtılması amacıyla kullanımı yaygındır. Ayrıca meyve sebze kurutmada güneşten faydalanılmaktadır.

J.1.1.2. Rüzgar Enerjisi:

Atmosferde bol ve serbest olarak bulunan yenilenebilir ve temiz bir enerji kaynağıdır. Ancak ilimizde kullanımı mevcut değildir.

J.1.1.3. Su Enerjisi:

İlimizin denize kıyısı yoktur. Dolayısıyla denizlerde bulunan dalga enerjisinden yararlanılarak enerji üretilmesi mümkün değildir.

J.1.1.4. Biyogaz Enerjisi:

Bitkisel atık ve benzeri organik atıkların oksijensiz ortamda fermentasyonu ile elde edilir. İlimizde biyogaz enerjisi üretimi yoktur.

J.1.1.5. Biyomas Enerjisi:

Bitkisel ürünlerin, hayvan ve orman atıklarının, tropik çayırların, şehir ve endüstri atıklarının çevrimi yoluyla elde edilir. İlde bu enerji türü elde edilmemektedir.

J.1.1.6.Odun:

İlinizde yakacak olarak kullanılan odun genellikle bahçe sahiplerinin kendi bahçelerinden temin edilmektedir. Kullanılan odun miktarı hakkında bilgi mevcut değildir.

J.1.1.7.Kömür:

İl sınırlarımızda kömür Çamardı Kasabası Bademdere Beldesinde çıkarılmaktadır. Konutlarda ve sanayide kullanılan kömürler genellikle ithal linyit kömürü olmakla birlikte yerli linyitlerde kullanılmaktadır. Kullanılan ve satışa sunulan kömürler İl Mahalli Çevre Kurulu Kararında belirlenen standartlarda olması için sürekli denetimler yapılmaktadır.

J.1.1.8.Petrol:

İl sınırları içinde petrol konusunda Bor İlçesi Badak Köyü sınırları içerisinde araştırmalar yapılmaktadır.

J.1.1.9.Jeotermal Enerji:

Yeraltı ısı kaynaklarından gelen enerjinin değerlendirilmesidir. İlimizde Ulukışla Çiftehane ve Narlıgölde sıcak su kaynakları bulunmaktadır. Ancak bunlar enerji üretiminde kullanılmamaktadır.

J.1.1.10.Doğalgaz Enerjisi:

Doğalgaz, petrol ile birlikte yada bağımsız gaz yataklarından çıkarılmaktadır. İlinizde doğalgaz rezervi bulunmamaktadır.

J.1.2. İkincil Enerji Kaynakları:**J.1.2.1. Termik Enerji:**

Termik santraller kömür, motorin, doğalgaz, fuel-oil, jeotermal enerji kaynaklarının kullanılması ile elektrik enerjisinin üretildiği tesislerdir. Bu tesislerden elde edilen enerjiye termik enerji denilmektedir. İlimizde Noren Enerji Üretim A.Ş. adında bir firma Organize Sanayi Bölgesinde faaliyet göstermektedir .

J.1.2.2.Hidrolik Enerji:

Hidrolik santrallarda akarsu gücünden yararlanılarak elektrik enerjisi elde edilmesidir. İlimizde hidroelektrik santrali bulunmamaktadır.

J.1.2.3.Nükleer Enerji:

Doğada bulunan radyoaktif elementlerden yararlanılarak nükleer santrallerde elektrik enerjisi elde edilmesidir. İlimizde radyoaktif kaynak bulunmamaktadır.

J.2.Enerji Tüketiminin Sektörlere Dağılımı:

Tablo J.1. Enerji Tüketiminin Sektörlere Dağılımı

	<u>Kömür</u> (Ton)	<u>Petrol</u> <u>Ürünleri</u> (Ton)	<u>Doğalgaz</u> (m³)	<u>Elektrik</u> (Kwh)	<u>Elektrik</u> <u>Abone Sayısı</u>
Mesken				132.503.711	134.887
Resmi Daire ve Ticarethaneler				62.693.243	15.270
Sanayi				331.228.946	175
İl, İlçe İçme Suyu				25.510.529	338
Köyler+Diğer				181.935.201	13.892
Toplam			35.350.679	733.871.630	164.562

Kaynak: Kapadokya Doğalgaz, 2011; MEDAŞ Meram Elektrik Dağıtım A.Ş., 2011

Doğalgaz ile ilgili veriler, Kapadokya Doğalgaz verilerinden temin edilmiştir. İlimizde şehir içinde doğalgaz kullanımı 2006 Eylül ayında başlamıştır.

Elektrik ile ilgili veriler MEDAŞ Meram Elektrik Dağıtım A.Ş. den alınmıştır.

J.3.Enerji Tasarrufu İle İlgili Yapılan Çalışmalar:

Enerji nakil hatları uzunlukları, arıza yoğunluğu yüksek olan bölgeler, gerilim düşümü problemleri ve hat kayıplarının azaltılması açısından 2011 yılında yapılan yatırım miktarları;

	<u>NİĞDE</u> (Merkez-Çiftlik-Çamardı)	<u>BOR</u> (Merkez-Altunhisar-Ulukışla)
Şehir Şebekesi 1	734.300,50 TL	
Şehir Şebekesi 2	1.592.621,17 TL	1.573.200,00 TL
Köy Şebekesi		273.954,00 TL
KÖK Binası	371.426,45 TL	416.260,00 TL
Enerji Nakil Hatları	869.893,78 TL	594.000,00 TL
Aydınlatma Tesisleri	157.480,01 TL	100.000,00 TL
İlave işler	1.293.776,06 TL	250.344,00 TL
KET Talepleri	1.435.622,39 TL	

Kaynaklar:

- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü çalışmaları
- Kapadokya Doğalgaz A.Ş.
- MEDAŞ Meram Elektrik Dağıtım A. Ş.

(K). SANAYİ VE TEKNOLOJİ

K.1. İl Sanayinin Gelişimi, Yer Seçimi Süreçleri ve Bunu Etkileyen Etkenler:

Niğde’de ilk sanayileşme 1940 yıllarında Niğde Çimento fabrikasının kurulması ile başlamıştır. Çimento fabrikasının yer seçimi, tarım, çevre ve yerleşim alanları olarak değerlendirildiğinde zararlı etkilerin en az olabilecek bir konumda yapılmıştır. Bununla birlikte ilimiz ekonomisi, 1972 yılında Koyunlu kasaba halkının girişimleriyle kurulan BİRKO A.Ş.’nin sayesinde iplik sektörünün yanında maden(kalsit tozu üretimi) ve meyve suyu konsantresi üretimi şeklinde dağılım göstermiştir.

K.2.Genel Anlamda Sanayi Gruplandırılması:

Niğde Organize Sanayi Bölgesi, her çeşit ağır sanayiinin kurulmasına uygun olarak planlanmıştır. Bor Deri Organize Sanayi Bölgesi dericilik sanayiinin kurulmasına ve gelişmesine uygun olarak planlanmıştır. Ancak sanayi alanlarını tamamının deri işletmeleri tarafından değerlendirilememesi sebebiyle diğer sanayi kuruluşlarının da faaliyet gösterecek şekilde planlanmaktadır. Organize sanayi bölgeleri dışında sanayi ham madde kaynaklarına yönelik olarak gelişmektedir. Niğde Merkez Hıdırlık mevkiinde, taş ocakları yoğun olarak çalıştırılarak kalsit, mikronize kalsit, mozaik gibi ürünleri elde eden taş kırma ve elemeye yönelik küçük işletmeler gelişmektedir. Yine Ulukışla Porsuk köyü ve Darboğaz kasabasında alçı taşı ocakları, kırma tesisleri ve alçı pişirme ve öğütme tesisleri gelişmektedir.

K.3.Sanayinin İlçelere Göre Dağılımı:

Tablo K.1. Küçük Sanayi Siteleri

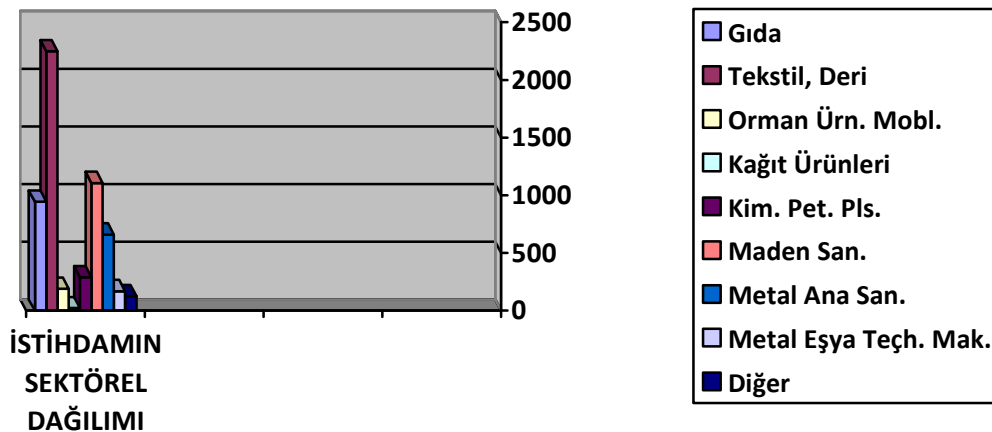
<u>Sektör Tipi</u>	<u>İşletme Sayısı</u>	<u>İstihdam Sayısı</u>
Gıda Sanayi	31	963
Tekstil, Dokuma, Deri	33	2249
Orman Ürünleri ve Mobilya San.	15	190
Kağıt, Kağıt Ürünleri	2	21
Kimya, Petrol, Kömür, Kauçuk ve Plastik Ürünleri San.	14	290
Taş ve Toprağa dayalı San.	33	1106
Metal Ana Sanayi	18	660
Metal Eşya Mak. Teçh. Ulaşım Aracı, İlmi ve Mesleki Ölçme Aletleri San.	8	170
Diğer İmalat San.	6	128
TOPLAM	160	5777

Kaynak: Niğde Valiliği, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2011

Grafik K.1: Çalışan sayısının dağılımı

Kaynak: Niğde Valiliği, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2011

Grafik K.2 : İstihdamın sektörel dağılımı

Kaynak: Niğde Valiliği, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2011

Organize Sanayi Bölgeleri.

BOR KARMA ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ:

YERİ : BOR-ZENGEN KARAYOLUNUN 9.KM’SİNDE
ALANI : 292 HA
PARSEL SAYISI : 1.KISIM; 218
2.KISIM; 96
TOPLAM; 314
BAŞLAMA TARİHİ : 1992

BİTEN PROJE SAYISI : AG-OG elektrik dahili şebeke inşaatı tamamlanmıştır

DEVAM EDEN PROJE SAYISI : Alt Yapı Projesinin %85'i tamamlanmıştır.

İHALE AŞAMASINDAKİ PROJE SAYISI : Arıtma Tesisi avan projesi devam etmektedir. Ag-Og elektrik dahili şebeke inşaatı tamamlanmıştır.

NİĞDE ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

YERİ VE KURULUŞU:

Niğde Organize Sanayi Bölgesi, Niğde-Bor Karayolu'nun 6.km.sindedir. Bakanlar Kurulu'nun 15.07.1976 gün ve 7/12207 sayılı kararı ile kuruluşu uygun görülmüştür. 1984 yılında, 15.10.1984 gün ve 84/8664 sayılı bakanlar kurulu kararı ile de ek revize programına alınmıştır.

Bölgenin temeli, 4 Mayıs 1986 da zamanın başbakanı Turgut Özal tarafından atılmıştır.

İŞTİRAKÇİLER**NİĞDE ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ:**

%45 Hisse ile Niğde İl Özel İdaresi,

%45 Hisse ile Niğde Belediyesi,

%10 Hisse ile Niğde Ticaret Ve Sanayi Odası iştirakidir.

BÖLGENİN HİZMETE AÇILIŞI

Altyapısı tamamlanan bölgenin açılışı 14 Mayıs 1994 tarihinde yapılmıştır.

SANAYİ PARSELLERİ ALANI

Niğde Organize Sanayi Bölgesinde büyüklükleri 4.000 m² ile 83.000 m² arasında değişen 112 sanayi parseli mevcuttur.

K.4.Sanayi Gruplarına Göre İşyeri Sayıları ve İstihdam Durumu:

Tablo K.2. Sanayi Gruplarına Göre İşyeri Sayıları ve İstihdam Durumu

DOKUMA VE GİYİM SANAYİ		
1	ASKA TEKSTİL SAN. VE TİC. A.Ş.	5
2	BİLİCİLER LTD. ŞTİ.	106
3	BİRKOKOYUNLU MENSUCAT A.Ş.	645
4	BİRKOKOYUNLU MENSUCAT A.Ş.	126
5	ÇETİNKAYA MENSUCAT LTD. ŞTİ.	118
6	DOĞANLAR TEKSTİL SAN. VE TİC. A.Ş.	20
7	ERKAN DOKUMA ÖRG. TEKS. SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	18
8	HÜSEYİN BİTER	-
9	İŞİL TEKSTİL LTD ŞTİ.	211
10	KADIZADELER A.Ş. (SEHER ÇAMAŞIR TİC. LTD. ŞTİ.)	198
11	KEÇECİ TEKSTİL TİC. VE SAN. LTD. A.Ş.	143
12	MALP SARACIYE LTD. ŞTİ.	48
13	NAHİTA TEKSTİL LTD.ŞTİ.	-
14	NİĞDE GÖKAY TEKSTİL TAR. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	13
15	ORTEKS TEKSTİL ÜRÜNLERİ SAN VE TİC. A.Ş.	190
16	RODİ GİYİM SAN. TİC. A.Ş.	10
17	HASAN TÜRKEŞ-ARİFOĞLU TEKSTİL	5
18	SARTEKS MENSUCAT SAN. VE TİC.A.Ş.-1	125
19	TOROSLAR TEKSTİL LTD. ŞTİ.	117
20	TTM TEKNOLOJİK TEKSTİL MAK. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	48
21	TURCANLAR TEKSTİL ÜR.TİC.SAN.LTD.ŞTİ.	6
22	ULTAŞ ENTEGRE TEKSTİL İŞLETMELERİ SAN. VE TİC. A.Ş.	183
		2.344

GIDA SANAYİ			
1	BAKKALBAŞIOĞLU SÜT ÜRN. SAN TİC. A.Ş	69	388
2	BEŞER GIDA MAD. TİC. LTD. ŞTİ	3	
3	BOSTANCI GIDA LTD. ŞTİ.	10	
4	CALMİO SÜT GIDA ENERJİ SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	70	
5	CAN GIDA TİC. SAN.LTD. ŞTİ.	13	
6	DERYA KURUYEMİŞ - ARİF ÖZKUL	3	
7	FRİTO LAY GIDA SAN. TİC. A.Ş.	27	
8	MİS GIDA YEMEK TESK.TUR. SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	12	
9	NEKSAN	-	
10	NİĞDE MEŞR.GIDA SAN.TİC. LTD.ŞTİ.	37	
11	OKYANUS PLAZA AVM İŞLETMELERİ LTD. ŞTİ.	65	
12	NİKİTA TARIM SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	2	
13	OGÜN GIDA MAD. SAN.TİC. A.Ş.	40	
14	ÖZDEMİRLER LTD. ŞTİ.	25	
15	ÖZDEN ALIŞVERİŞ MERKEZİ GIDA TARIM VE HAYV. TİC. LTD. ŞTİ.	12	
ORMAN SANAYİ			
1	DERİNÖZ İNŞ. TİC. SAN. LTD. ŞTİ.	1	171
2	FESLEĞEN MOBİLYA LTD.ŞTİ.	25	
3	GÖKÇELER MOBİLYA SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	32	
4	İLTEKİNLER YATAK SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	15	
5	MEVAY MOBİLYA TEKSTİL LTD. ŞTİ.	-	
6	MODEKA MOBİLYA SAN. TİC.LTD. ŞTİ.	34	
7	NİĞDE DİLEK MOBİLYA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	21	
8	ÖDAK İNŞ. MİM. MÜH. TAR. LTD. ŞTİ.	12	
9	ÖZLİDER MOBİLYA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	-	
10	YAPICILAR MOBİLYA LTD. ŞTİ.	10	
11	YAPİLENT İNŞ. MALZ. SAN T LTD. ŞTİ.	21	
12	YILMAZ PARKE İNŞ. SAN TİC. A.Ş.	-	
TAŞ VE TOPRAĞA DAYALI SANAYİİ			
1	ALBARSA İNŞAAT AKARYAKIT SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	-	44
2	DOĞAL MERMER - ALİ DOĞAN	12	
3	MUSTAFA ADALI (JEANTEKS LTD. ŞTİ.)	10	
4	MARİMER MADENCİLİK TİC. SAN. LTD. ŞTİ.	-	
5	NİĞBAŞ A.Ş. (KAPADOKYA YAPI KİM. LTD. ŞTİ.)	12	
6	POLAT KİMYA SAN.TİC. LTD. ŞTİ.	-	
7	TAÇSAN ALÇI SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	1	
8	ATAÇ KİMYA İNŞ. NAK. MAD. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	7	
9	MERTAŞ MER. MOZ. MİK. KAL. İHR. SAN. TİC. A.Ş.	2	
PLASTİK SANAYİ			
1	BEMA PLASTİK AMBALAJ SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	-	158
2	EFE BEŞER SAN. TİC. A.Ş.	2	
3	NOVAPLAST PLASTİK SAN.TİC. A.Ş.	47	
4	ORÇAM PLASTİK AMBALAJ. SAN TİC. LTD. ŞTİ.	11	
5	ÖMÜR PANEL SAN.TİC.LTD. ŞTİ.	10	
6	ÖMÜR PEN PVC METAL SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	87	
7	ÖMÜR PEN PVC METAL SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.-2	1	
METAL EŞYA MAK-TECHİZAT			
1	ARÇİM MAK. BAK. ON.İM.SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	75	155
2	HACI DUMAN	1	
3	NİĞMAK MAKİNA İM. TİC. LTD. ŞTİ.	5	
4	ÖZGÜN KAYMAS SAN.TİC. LTD.ŞTİ.	13	

5	PHOENİX GOLD ÇELİK AHŞAP KAPI LTD. ŞTİ.	7	
6	POZİTİF MAKİNA SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	18	
7	TOMHİSAR POMPA MAK.OTO.MOT.TAŞ.LTD.ŞTİ.	20	
8	USLU ÇELİK SAN. TİC. LTD. ŞTİ..	16	
DİĞER İMALAT SANAYİİ			
1	BEYCAM LTD. ŞTİ.	11	
2	BİNA METAL LTD. ŞTİ. (OPAK LTD ŞTİ.)	8	
3	EKOPET AKARYAKIT NAK.TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ.	5	
4	HASAN ARSLAN	15	
5	MUSTAFA ADALI (JEANTEKS LTD. ŞTİ.)	10	
6	KAPADOKYA DOĞALGAZ A.Ş.	3	
7	MD MEDİKAL LTD. ŞTİ.	4	
8	METİN ÇİTÇİ	-	
9	NİGCAM SAN TİC. LTD. ŞTİ.	13	
10	NİGYEM YEM VE TAVUKÇULUK ÜR.SAN. TİC. LTD.ŞTİ.	6	
11	NOREN ENERJİ A.Ş.	10	
12	PİLERYUM TARIM VE GIDA SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	51	
13	NİĞDE ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ MÜDÜRLÜĞÜ	9	
Genel Toplam			3.405

Kaynak: Niğde Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü, 2011

NİĞDE BOR KARMA ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

Bor Karma Organize Sanayi Bölgesinde; 29 firma üretimde (112 parsel), 16 firma inşaat aşamasında (51 parsel) ve 33 adet firma içinde arsa tahsisi yapılmış olup, proje aşamasındadır. Boş parsel sayısı ise; 43 tür.

Tablo K.3. Üretime başlayan, inşaat aşaması devam eden tesisler

ÜRETİME BAŞLAYAN İŞLETMELER	
	OKÇU BETON
	ADNAN SAYGIN PLASTİK
	ADAYLAR KABLO
	ZNO KİMYA
	NİĞDE PLASTİK
	ISI ENERJİ
	ÖZGÜL SAC
	DÖVSAN METAL
	MERT ASFALT
	KAVAS DERİCİLİK
	BOR BAKIR
	KURSAN METAL
	POMTEK MADEN
	MAMAKLAR DOĞUŞ DERİ
	ERZİN DERİ
	ÖZERZİN DERİ
	YALIN DERİ
	AYYILDIZ DERİ
	SARCHEM KİMYA
	BOR SANAYİ YAĞ
	ALTUNTAŞLAR METAL
	ÖZPOLAT KİMYA
	BOR BİRLİK
	BAYRAK DERİ
	ÖZBAK GERİ DÖNÜŞÜM
	ARI DERİ
İNŞAAT AŞAMASI DEVAM EDEN İŞLETMELER	

	KAPLAN METAL
	BOSTAN BAKLIYAT
	OKÇU BETON
	SERKAN ABAKLI PLASTİK GERİ DÖNÜŞÜM
	BOR SOĞUK HAVA DEPOSU
	SUCULAR DERİCİLİK TİC.
	DİLEK MAVİCİ DERİ
	ATLAS DERİ
	ASTRONOVA TARIM TİC.
	DURMUŞ ÇİFÇİBAŞI DERİ
	ANIL DERİCİLİK
	SEVİM BİÇAKCI DERİ
	BOR MADERSAN DERİCİLİK
	TASARIM DERİ
	NUFA KİMYA

Kaynak: Bor Karma Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü, 2011

K.5.Sanayi Gruplarına Göre Üretim Teknolojisi ve Enerji Kullanımı:

Tablo K.4. Sanayi Gruplarına Göre Üretim Teknolojisi ve Enerji Kullanımı

2011 YILI ELEKTRİK TÜKETİMİ		ELEKTRİK TÜKETİMİ (Kwh/Yıl)	
DOKUMA VE GİYİM SANAYİ			
1	ASKA TEKSTİL SAN. VE TİC. A.Ş.	87.423,00	92.532.504,42
2	BİLİCİLER TEKSTİL ÖRME SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ..	9.415.904,40	
3	HASAN TÜRKEŞ-ARİFOĞLU TEKSTİL	38.989,29	
4	BİRKOKOYUNLU HALI TEKSTİL SAN. VE TİC. AŞ.	1.419.859,35	
5	ÇETİNKAYA MENS. SAN. TİC. A.Ş. NİĞDE ŞUBESİ	14.674.615,20	
6	DOĞANLAR TEKSTİL SAN. VE TİC. A.Ş...	195.726,84	
7	ERKAN DOKUMA ÖRG.TEKS.SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	270.467,42	
8	HÜSEYİN BİTER-RAMAZAN EKİNCİOĞLU A. ORT.	-	
9	IŞIL TEKSTİL SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	15.141.475,44	
10	SEHER ÇAMAŞIR VE KONFEKSİYON SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	6.100,80	
11	KEÇECİ TEKSTİL SAN. TİC. A.Ş.	14.389.155,90	
12	MALP SARACIYE ÜRETİM İÇ VE DIŞ TİC. LTD. ŞTİ.	45.964,99	
13	NAHİTA TEKSTİL SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	135.936,58	
14	NİĞDE GÖKAY TEKSTİL TAR. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	164.819,85	
15	ORTEKS TEKSTİL ÜRÜNLERİ SAN VE TİC. A.Ş.	9.199.654,08	
16	RODİ GİYİM SAN. TİC. A.Ş.	59.556,33	
17	ÖZAY TEKSTİL SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	104.920,80	
18	SARTEKS MENSUCAT SAN.VE TİC.A.Ş.-2	4.651.488,72	
19	TOROSLAR KONFEKSİYON SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	172.736,56	
20	TTM TEKNOLOJİK TEKSTİL MAKİNA SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	191.784,91	
21	TURCANLAR TEKSTİL İNŞ.NAKL.PET.ÜR.TİC.SAN.LTD.ŞTİ.	15.019,50	
22	ULTAŞ ENTEGRE TEKSTİL İŞLETMELERİ SAN. VE TİC. A.Ş.	22.150.271,50	
GIDA SANAYİ			
1	BAKKALBAŞIOĞLU SÜT ÜRN. SAN TİC. A.Ş	1.231.598,46	3.943.395,06
2	BEŞER GIDA VE AMBALAJ SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	202,50	
3	BOSTANCI GIDA LTD. ŞTİ.	0	
4	CALMİO SÜT GIDA ENERJİ SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	914.289,240	
5	CAN GIDA TİC. SAN.LTD. ŞTİ.	228.320,92	

6	DERYA KURUYEMİŞ - ARİF ÖZKUL	5.771,42		
7	FRİTO LAY GIDA SAN. TİC. A.Ş.	139.549,47		
8	MİS GIDA YEMEK TEMİZLİK.TUR. SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	2.535,39		
9	NEKSAN GIDA NAKLİYAT AKARYAKIT SAN. TİC LTD. ŞTİ.	97.053,47		
10	NİĞDE MEŞR.GIDA SAN.TİC. LTD.ŞTİ.	444.513,08		
11	NİĞDE TEKSTİL AKARYAKIT LTD ŞTİ .	-		
12	NİKİTA TARIM SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	82.668,53		
13	OGÜN GIDA MAD. SAN.TİC. A.Ş.	28.779,81		
14	ÖZDEN AVM LTD. ŞTİ.	188.331,28		
15	İSA NİHAT ÖZDEMİR	-		
ORMAN SANAYİ				
1	DERİNÖZ İNŞ. TİC. SAN. LTD. ŞTİ.	1.724,28		376.580,05
2	FESLEĞEN MOBİLYA İNŞ. NAK.TUR. TİC. SAN.LTD.ŞTİ.	48.145,12		
3	MURAT GÜLTEKİN-SAFİR MOBİLYA	5.715,06		
4	İLTEKİNLER YATAK VE MOB. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ..	28.176,96		
5	ÜMİT MOBİLYA/ÜMİT GÜNEŞ-HARUN GÜNEŞ	418,95		
6	MODEKA MOBİLYA SAN. TİC.LTD. ŞTİ.	95.701,81		
7	NİĞDE DİLEK MOBİLYA NAK. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ..	24.426,16		
8	ÖDAK İNŞ. MİM. MÜH. TUR.NAK.TÜK. MAL. TAR. LTD. ŞTİ.	15.298,86		
9	LİDER MOBİLYA MUT. DEK. KAP. OTO. İNŞ. TİC. LTD. ŞTİ	40.692,50		
10	YAPICILAR MOBİLYA İNŞ. TEKS.TİC. SAN. LTD. ŞTİ.	36.801,51		
11	YAPİLENT İNŞ. MALZ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	73.475,90		
12	YILMAZ PARKE İNŞ. PET. TARIM VE OTO SAN TİC. A.Ş.	-		
TAŞ VE TOPRAĞA DAYALI SANAYİİ				
1	DOĞAL MERMER-ALİ DOĞAN	53.338,71	144.233,79	
2	FİKSKİM PAZARLAMA A.Ş.	2.961,65		
3	ANADOLU POLİMER PLASTİK AMBALAJ VE KİMYA	23.358,84		
4	MERTAŞ MER. MOZ. MİK. KAL. İHR. SAN. TİC. A.Ş.	1.834,44		
5	MUSTAFA ADALI (JEANTEKS LTD. ŞTİ.)	34.904,76		
6	NİĞBAŞ A.Ş. (KAPADOKYA YAPI KİM. LTD. ŞTİ.)	25.327,78		
7	ATAÇ KİMYA İNŞ. NAK. MAD. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	2.507,30		
8	TAÇSAN ALÇI SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	0		
PLASTİK SANAYİ				
1	BEMA PLASTİK AMBALAJ SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	50.427,96	2.563.769,80	
2	EFE BEŞER SAN. TİC. A.Ş.	39.207,45		
3	ŞENSOY PLASTİK SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	0,00		
4	NOVAPLAST PLASTİK SAN. TİC. A.Ş	1.834.532,28		
5	ORÇAM PLASTİK AMBALAJ. SAN TİC. LTD. ŞTİ.	197.315,39		
6	ÖMÜRPEN PVC METAL SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	1.235,64		
7	ÖMÜRPEN PVC METAL SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.2	441.051,09		
METAL EŞYA MAK-TECHİZAT				
1	ARÇİM MAK. BAK. ON.İM.SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	50.197,87	375.307,60	
2	NİĞMAK MAKİNA İM. TİC. LTD. ŞTİ.	13.409,13		
3	ÖZGÜN KAYMAS MAK.MÜH.İNŞ.SAN.LTD.ŞTİ	37.924,10		
4	PHOENİX GOLD ÇELİK AHŞAP KAPI LTD. ŞTİ.	39.999,02		
5	POZİTİF MAKİNA SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	34.464,08		
6	TOM HİSAR POMPA PARÇA İNŞ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	111.356,19		
7	USLU ÇELİK SAN. TİC. LTD. ŞTİ..	87.957,22		
DİĞER İMALAT SANAYİİ				

1	BEYCAM KİMYA İNŞ. TAAH. TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ..	56.040,75	631.203,63
2	KAPADOKYA A. Ş.	23.047,13	
3	EKOPET AKARYAKIT LTD. ŞTİ.	55.571,02	
4	HASAN ARSLAN	48.366,81	
5	BİNA METAL LTD. ŞTİ. (OPAK LTD. ŞTİ.)	35.587,71	
6	MD MEDİKAL MÜH. GIDA TEM. İNŞ. PAZ. LTD. ŞTİ.	8.044,56	
7	METİN ÇİTÇİ	-	
8	NİĞCAM SAN TİC. LTD. ŞTİ.	117.960,52	
9	NİĞYEM SAN. TİC. LTD.ŞTİ.	122.093,64	
10	NOREN ENERJİ A.Ş.	0	
11	PİLERYUM TARIM VE GIDA SANAYİ TİC. LTD ŞTİ	164.491,49	
Genel Toplam		100.566.994,35	

Kaynak: Niğde Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü, 2011

Tablo K.5. Elektrik Üretimi

2011 YILI ELEKTRİK ÜRETİMİ	Aktif Enerji (Kwh/Yıl)
NOREN ENERJİ ÜRETİM A.Ş.	36.667.524,00

Kaynak: Niğde Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü, 2011

Yerel hammadde kaynaklarından yararlanma imkanı %1 mertebesindedir.

K.6.Sanayiden Kaynaklanan Çevre Sorunları ve Alınan Önlemler

K.6.1.Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Hava Kirliliği:

E.T.K.H.K.K.Y.'ne göre A grubu Emisyon İzin Belgesine sahip olan ÇİMSA Niğde Çimento Fabrikasında; 22 adet jet-pulse torbalı filtre ve 1 adet elektro filtrele üretimin muhtelif kademelerinde oluşan toz emisyonları tutulup sisteme geri kazandırılmaktadır. Bu filtreler aşağıda belirtilmiştir.

- 2. Döner Fırın Ana Bacası Elektro Filtresi.
- Çimento Değirmeni Torbalı Filtre.
- Kömür Değirmeni Jet-Puls Torbalı Filtre.
- FLS Seperatörü Jet-Puls Torbalı Filtre.
- II. Paketleme 1. Kantar Jet-Plus Torbalı Filtre.
- II. Paketleme 2. Kantar Jet-Plus Torbalı Filtre.
- II. Paketleme 3. Kantar Jet-Plus Torbalı Filtre.
- II. Paketleme 4. Kantar Jet-Plus Torbalı Filtre.
- II. Paketleme Bacası Jet-Plus Torbalı Filtre.
- Paketleme II Açık Dolum Jet-Plus Torbalı Filtre.
- Paketleme I Açık Dolum 1. Jet-Plus Torbalı Filtre.
- Paketleme I Açık Dolum 2. Jet-Plus Torbalı Filtre.
- Paketleme 1 Silo Üstü Bacaları Jet-Plus Torbalı Filtre.(2 adet)
- Farin Bunker Altı Jet-Plus Torbalı Filtre.
- Kovalı Bant Jet-Plus Torbalı Filtre.
- Klinker Zinciri Jet-Plus Torbalı Filtre.
- Roller Sıcak Gaz Jet-Plus Torbalı Filtre.
- Roller Seperatör Jet-Plus Torbalı Filtre.
- Konkaser Jet-Plus Torbalı Filtre.

Çimento fabrikasına ait gaz emisyonları sürekli ölçüm cihazları ile izlenip kontrol altına alınmaktadır.

E.T.K.H.K.K.Y'ne göre A grubu Emisyon İzine tabii Bor Şeker Fabrikasının Emisyon İzin İşlemleri devam etmektedir.

E.T.K.H.K.K.Y'ne göre B grubu Emisyon İzinine tabii tesislerde emisyon iyileştirmeleri yaptırıldıktan sonra ölçümlerini yaptırmalarını müteakip emisyon izin belgeleri düzenlenmektedir.

K.6.2. Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Su Kirliliği:

Niğde Organize Sanayi Bölgesinin ortak Atıksu Arıtma Tesisi inşaatı tamamlanmış olup, faaliyete geçmiştir. Atıksu Arıtma Tesisinin faaliyete geçmesiyle Akkaya Barajının önemli kirleticilerinden birisi ortadan kalkmıştır.

Bor Karma Organize Sanayi Bölgesinde, Atıksu Arıtma Tesisisi tamamlanmak üzere olup, 2012 yılı içerisinde faaliyete geçmesi planlanmaktadır.

BİRKO A.Ş. ne ait atıksu arıtma tesisi faaliyette olup deşarj izni vardır. Belli periyotlarda numuneler alınıp analiz ettirilmektedir.

K.6.3. Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Toprak Kirliliği:

Sanayiden kaynaklanan toprak kirliliği hakkında yapılmış bir çalışma bulunmamaktadır.

K.6.4. Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Gürültü Kirliliği:

İlimiz sanayii kuruluşlarında daha çok iç mekan gürültü kirliliği oluşarak işçi sağlığını tehdit etmektedir. Bu da işçilerin kulak tıkacı kullanması ile sağlığı tehdit edici etkisi yitirilmiştir. İşletme sahipleri tarafından tesis içi gürültü kirliliğinin azaltılması çalışmaları yapılmaktadır.

K.6.5. Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Atıklar:

Herhangi bir sanayi tesisi için tehlikeli ve zararlı atıkların özellikleri, miktarı, çeşidi ve bertaraf yöntemleriyle ilgili bir çalışma yapılmamıştır.

Niğde Organize Sanayi Bölgesinin ortak Atıksu Arıtma Tesisi faaliyettedir. Bor Karma Organize Sanayi Bölgesinde, Atıksu Arıtma Tesisisi tamamlanmak üzere olup, 2012 yılı içerisinde faaliyete geçmesi planlanmaktadır.

BİRKO A.Ş. ne ait atıksu arıtma tesisi faaliyette olup deşarj izni vardır. Belli periyotlarda numuneler alınıp analiz ettirilmektedir.

Kaynaklar:

- İl Çevre Durum Raporu 2010
- Niğde OSB
- Bor Karma OSB
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü-2011

(L). ALTYAPI, ULAŞIM VE HABERLEŞME**L.1. Altyapı****L.1.1. Su Sistemi:**

İle verilen temiz (içme suyu) yer altı kaynaklarından sağlanmaktadır. Suların iletildiği borular pik, pvc ve asbest borular olup uzunlukları aşağıdaki gibidir.

Tablo L.1.Boru Uzunlukları

BORU ÇAPI	PVC	PİK BORU	AÇB
Ø 50	5.150		
Ø 63	10.000		
Ø 70		21.000	
Ø 80	155.000	15.400	
Ø 80			
Ø 90		5.210	
Ø 90	155.000		
Ø 100		5.175	
Ø 110	51.200		
Ø 125		5.050	5.130
Ø 140	5.570		
Ø 150		2.270	5.350
Ø 160	4.570		
Ø 175		1.100	278
Ø 200	9.750		9.610
Ø 225	750		
Ø 250	4.580		2.500
Ø 315		3.400	
Ø 315	3.170		5.250
Ø 400	12.450		
Ø 450			3.128
Ø 500	9.575		3.625
Ø 600			1.255
Toplam	426.765	58.605	35.126
Genel Toplam	520.496 m		

Kaynak: Niğde Belediyesi, 2011

Niğde İli Altınhisar İlçesi

SU DEPOSU	:	3	Adet
SONDAJ KUYUSU	:	6	Adet
İSALE HATTI	:	13	Km
SOKAK ÇEŞMESİ	:	22	Adet
ŞEBEKE	:	İlçenin tamamında su şebekesi döşeli.	
ŞEBEKE HATTI	:	29.km	
SOKAK ÇEŞMESİ	:	32	Adet.

Niğde İli Ciftlik İlçesi

İlçenin su ihtiyacı; 2 adet sondaj kuyusu ve 1 adet doğal su kaynağından sağlanmaktadır. Avlayan Kaptajından alınan doğal su kaynağının debisi 4 lt/sn I. Kuyu 6 lt/sn II. Kuyu 20 lt/sn Debi su kapasitesine sahiptirler. İlçeye su ; ilçenin güneyinde Altınhisar yolunun 4. Km'sinde mevcut bulunan 1620 m Rakımlı depodan sağlanmaktadır. Merkeze 3850 metre uzunluğunda Q 150 mm AÇP Boru ile gelmekte bu noktadan sonra 1200 metre Q 125 PVC, 8000 metre Q100 AÇP ve 15000 metre Q 65 PVC borularla dağıtım yapılmaktadır.

Niğde İli Camardı İlçesi

İçme Su Kaynaklarının kapasiteleri 2010 Yılı ve 2011 yılı itibarıyla normal olup saniyede 14 litre su taşımaktadır. Suların ilettiği boru PVC ve Espas ve bir kısmı demir boru sağlanmaktadır. İçme suların ilçeye 16 ve 4 km uzaklıktaki yerlerden gelmektedir ve ilçeye dağılımı 50 km yi bulmaktadır.

Niğde İli Ulukışla İlçesi

Yer altı içme suyu isale hatları 80'lik 3 inç 10 atü, 100'lük 4 inç 10 atü ve 150'lik 6 inç asbestli borular olmak üzere toplam 90.000 metredir.

Derin kuyu pompalarından temin edilen içme suları, cazibeli kaynak suları, drenaj ve kaşajlardan sağlanan sular olmak üzere ilçeye 3 ayrı sistemden su sağlanmaktadır. Derin kuyu pompalarından yazları tam kapasiteli olmak üzere 9 adet pompadan saniyede 3 inçlik olmak üzere günlük 6000 ton su sağlanmaktadır.

Niğde İli Bor İlçesi

Herhangi bir veri bulunmamaktadır.

L.1.2. Atık Su Sistemi, Kanalizasyon ve Arıtma Sistemi:

Niğde ili kanalizasyon şebekesi ana kolektör hattı ile toplanarak, Sarıköprü Bucakçayır mevkiinde Belediye Atıksu arıtma tesisinde arıtma işleminden sonra tarımsal sulama amaçlı olarak Akkaya barajına verilmektedir.

Tablo L.2. Şehir Şebeke Kanalizasyon Şekli ve Uzunlukları

BORU ÇAPI	UZUNLUĞU
Q 200	324.264 MT
Q 300	28.550 MT
Q 400	4.740 MT
Q 500	2.061 MT
Q 600	4.930 MT
Q 700	4.585 MT
Q 800	9.654 MT
Q 1000	800 MT
TOPLAM	379.584 MT

Kaynak: Niğde Belediye Başkanlığı-2011

Atık Su Arıtma Tesisi:

Hizmete Başlangıç Yılı	:1998- Eylül
Deşarj Yeri	: Konya Havzası
Alıcı Ortam	: Akkaya Barajı
Deşarj İzin No	: 28.03.2008 / 2008-25
Arıtma Verimliliği	: %85
Kullanılan Kimyasallar	: Katyonik Polimer 750KG/YIL
Kapasite	: 85.708 M3/GÜN
Arıtma Çamuru Miktarı	: 600 TON/YIL
Elektrik Maliyeti	: 300.000,00 TL/YIL
Toplam İşletme Maliyeti	: 500.000,00 TL/YIL
Personel Miktarı	: 7

Yukarıda bazı teknik özellikleri verilmiş olan, Niğde Atık Su Arıtma Tesisinin enerji verimliliğini artırmak amacıyla proje yürütülmektedir.

Altınhisar İlçesi'nde 2 adet 1000 kişilik yapay sulak alan (doğal arıtma) bulunmaktadır.

Çiflik İlçesi'nde kanalizasyon sistemi % 85 oranında tamamlanmıştır. Geri kalan % 15 lik kısmı ise foseptik çukurlarıyla idare etmektedir. Şebekenin tamamlanmasına müteakip arıtma tesisine de başlanacaktır. İlçede yağmur sularının toplanmasını sağlamak amacıyla çarşı merkezine 1100 metre uzunluğunda su toplama boruları döşenmiştir. Ancak bu toplanan su miktarı az olduğundan tekrar kullanılması yapılmamaktadır.

Çamardı İlçesi'nde atık su ve yağmur sularının toplama sistemi yoktur. Bu sular ilçede bulunan dere yataklarına sızmaktadır. Biriken atık ve yağmur sularının kapasiteleri bulunmamaktadır.

Ulukışla İlçesi'nde atık su ve arıtma sistemi bulunmadığı için atık sular 30'luk büz sistemiyle ilçeden dışarıya atılmaktadır.

L.1.3.Yeşil Alanlar:

Kentimiz merkezinde kişi başına düşen yeşil alan miktarı yaklaşık 6 m² olarak tesbit edilmiştir.

Kaynak: Niğde Belediye Başkanlığı-2011

Altunhisar İlçesi'nde toplam yeşil alan 73.200,00 m², kişi başına düşen yeşil alan ise 27,00 m²'dir.

Çiftlik İlçe merkezinde yapay bir şekilde oluşturulan 4000 m² alana sahip bir park mevcut olup, dere kenarlarında ve merkeze yakın noktalarda çayırılık araziler, ağaçlıklar vardır. Bunların toplamı yaklaşık 40.000. m² 'dir. Kişi başına ise 8.6 m² yeşil alan düşmektedir.

Çamardı İlçesi'de imar planında belirli parklar bulunmasına rağmen faaliyette park mevcut değildir. İlçenin bazı kesimlerinde yeşillik alan bulunmaktadır.

Ulukışla İlçesi kırsal bölgede bulunduğu için ağaçlandırılmış araziler bulunmamaktadır. İlçe içerisinde belediyenin imkanlarıyla hayata geçirildiği 12.000m² civarında park alanı bulunmaktadır. Ayrıca ilçenin kendi imkanlarıyla ilçeye 3 km uzaklıkta 100.000m² mesire alanı bulunmaktadır.

L.1.4. Elektrik İletim Hatları:

Tablo L.3. 150 Kv'Lik Elektrik İletim Hatlarının Güzergahı , Uzunluğu Ve Durumu

GÜZERGAHI	UZUNLUĞU (KM)	DURUMU
DERİNKUYU-NİĞDE	50	YERÜSTÜ
YEŞİLHİSAR-NİĞDE	50	YERÜSTÜ
BOR-NİĞDE	20	YERÜSTÜ
BOR-AKSARAY	35	YERÜSTÜ
BOR-ADANA	70	YERÜSTÜ

Kaynak: Çevre Durum Raporu, 2010

Tablo L.4. 380 Kv 'Lık Elektrik İletim Hatlarının Güzergahı, Uzunluğu Ve Durumu

GÜZERGAHI	UZUNLUĞU (KM)	DURUMU
YEŞİLHİSAR-NİĞDE	50	YERÜSTÜ
NİĞDE-ALTUNHİSAR	40	YERÜSTÜ

Kaynak: Çevre Durum Raporu, 2010

L.1.5.Doğalgaz Boru Hatları:

Tablo L.5. Doğalgaz Boru Hatları

NİĞDE

Polietilen Hatlar(Mt)	Dağılım (%)
Ø20	5.653 %14,29
Ø 32	2.336 %5,91
Ø 63	21.468 %54,26
Ø 125	10.104 %25,54
Toplam	39.562 %100,00

Çelik Hatlar (Mt)		Dağılım (%)
10"	2.816	%100,00
Toplam	10.952	%100,00

BOR

Polietilen Hatlar(Mt)		Dağılım (%)
Ø20	7.238	%15,24
Ø 32	3.185	%6,71
Ø 63	24.427	%51,44
Ø 125	12.636	%26,61
Toplam	47.487	%100,00

Çelik Hatlar (Mt)		Dağılım (%)
4"	617	%11,91
6"	119	%2,29
8"	4.443	%85,80
Toplam	5.179	%100,00

Kaynak: Çevre Durum Raporu, 2010

Tablo L.6. 2011 Yılı Doğalgaz Tüketimi

Fatura Yılı	Abone Türü	Tüketim (Sm ³)
2010	Konut	17.660.243
	Ticaret	667.378
	Sanayi	1.406.662
	Resmi Daire	5.443.958
	Diğer (Taşınan Gaz)	10.172.438
Genel Toplam		35.350.679

Kaynak: Kapadokya Doğal Gaz A.Ş., 2011

L.2 .Ulaşım

L.2.1.Karayolları

L.2.1.1.Karayolları Genel

7 312 km² olan Niğde il hudutları dahilinde 611.16 km. karayolu ağıımız vardır. Bunun %94'ü olan 427 km si asfalt (52 km si B.S.K.), 26 km si stablize (%6), 158.16 km. si geçit vermez durumdadır. Yollarımızın 453 km. sinde kış programı uygulanmaktadır. İlde km² ye 84 m. Karayolu ile (Belediye ve Köy yolları hariç) 44 kişi düşmektedir.

Niğde İli bir yandan Güney ve Orta Anadolu'yu, bir yandan da Kuzey ve Batı Anadolu'yu birbirine bağlayan önemli karayolu ve demiryolu üzerinde yer almaktadır. Bu ana eksen üzerinde yer alan önemli merkezleri ülkenin başka kesimlerine bağlayan bu yollar ekonomik bakımdan büyük önem taşır.

Güney ve Orta Anadolu ile Kuzey ve Batı Anadolu'yu birbirine bağlayan önemli karayolu Niğde'den geçmektedir. Bunlardan en önemli ikisi ilin batısından geçen ve

Adana'yı Ankara'ya bağlayan Karayolu ile ilin Kuzey-Doğu, Güney-Batı doğrultusunda geçen Sivas-Kayseri-Konya Karayoludur. Bu ana eksenlerle bağlantılı olan öteki önemli karayolu, il merkezini çevre illerden Nevşehir ve Kırşehir'e bağlayan yollarla Aksaray'ı Konya ve Nevşehir'e bağlayan yolla Aksaray'ı Konya ve Nevşehir'e bağlayan yoldur. Ankara – Adana Karayolu Aksaray il merkezinin 40 km kuzeybatısından Tuz Gölü yakınlarında il sınırına girerek Aksaray'ın 41 km güneyinde il sınırlarını dışına çıkar Niğde'nin dağlık güney kesimini dışarıda bırakarak Konya İl sınırları içinde güneye doğru yönelir. Sonra yeniden Niğde'ye girerek Ulukışla İlçesi üzerinden Pozantı (Adana)'ya ulaşır.

Yeşilhisar'ın 18 km güneyinde Niğde İli sınırlarındaki Araplı geçidinden geçerek il sınırlarına giren Kayseri – Niğde karayolu güneyde 1490 m yükseltili Kolsuz ve 1600 m yükseltili Çaykavak Geçitinden geçerek Ulukışla'nın 5 km doğusundaki Ankara-Adana karayoluna bağlanır.

İlde köy yolları toplamı 1676 km olup bunun 273 km asfalt, 980 km si stabilize, 127 km'si tesviyeli ve 296 km'si ham yol niteliğindedir. İl yolları ise 210 km olup tamamı asfalttır. Devlet yolları 224 km olu tamamı asfalttır. İl genelinde yolu olmayan köy yoktur.

NİĞDE'NİN DİĞER İLLERE OLAN UZAKLIĞI

Tablo L.7. Niğde'nin Diğer İllere Olan Uzaklığı

İLLER	Km
AKSARAY	116
NEVŞEHİR	79
KAYSERİ	138
KIRŞEHİR	172
İÇEL	201
ADANA	204
KONYA	247
ANKARA	341
İSTANBUL	799
İZMİR	885

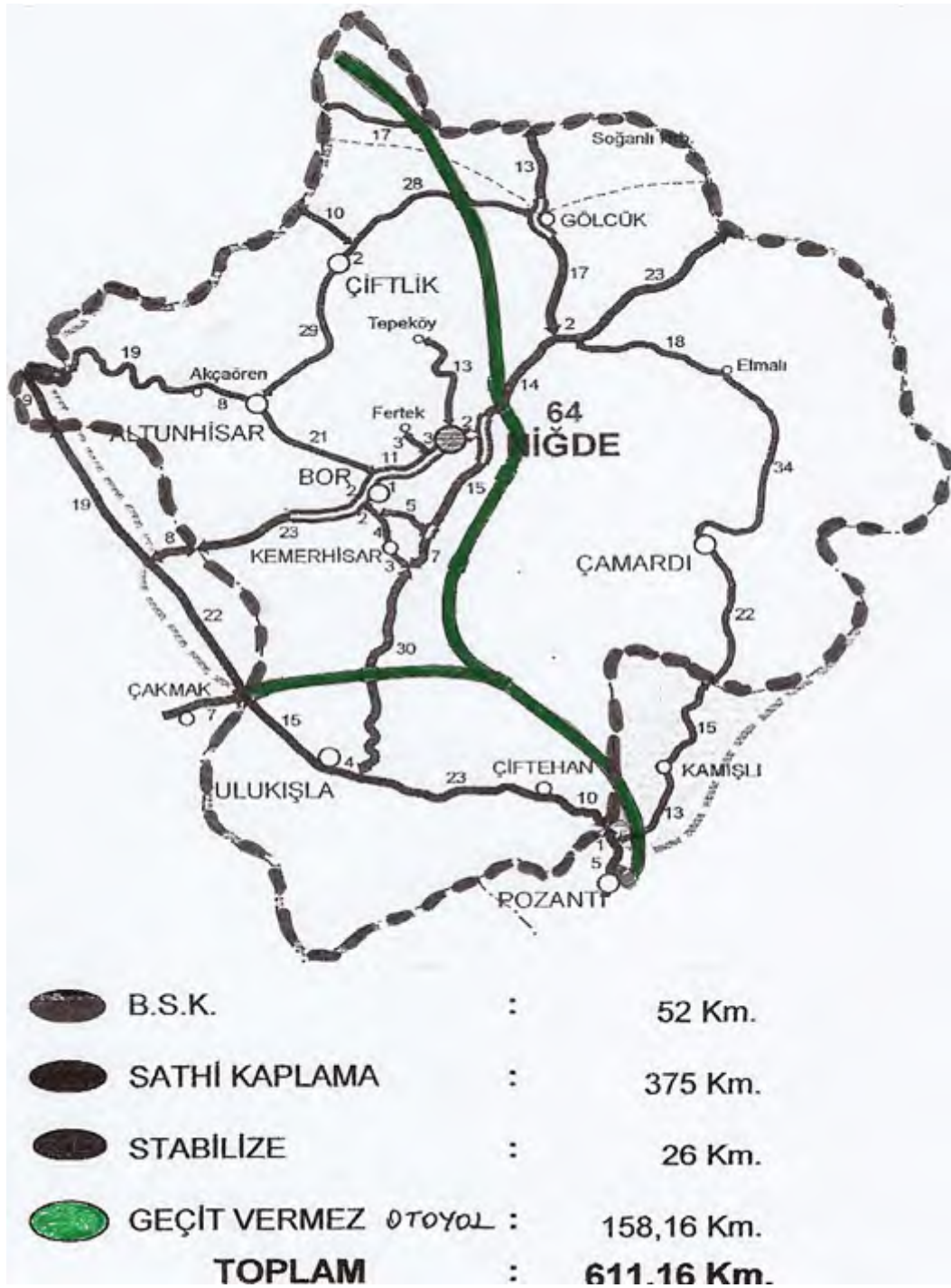
Kaynak: Karayolları Bölge Müdürlüğü, 2011

NİĞDE İLİNİN İLÇE MERKEZLERİNE OLAN UZAKLIKLARI

Tablo L.8. Niğde'nin İlçelere Olan Uzaklığı

İLÇE	Km
BOR	12
ÇAMARDI	69
ÇİFTLİK	42
ULUKIŞLA	58
ALTUNHİSAR	34

Kaynak: Karayolları Bölge Müdürlüğü, 2011

Harita L.1. İl ve İlçe Ulaşım

Kaynak: Karayolları Bölge Müdürlüğü, 2011

L.2.1.2.Ulaşım Planlaması:

Konuyla ilgili detaylı bilgi bulunamamıştır.

L.2.1.3.Toplu Taşıım Sistemleri:

Niğde Belediyesi sınırları içerisinde Toplu Yolcu Taşıım işlemi Niğde Belediyesinde araç olmadığından Yolcu Taşıım işlemini özel şahıslara ihale etmiştir.

Belediye sınırları içerisinde Toplam 60 adet yolcu otobüsü faaliyet göstermektedir. Bu araçlar Mazotla çalışmaktadır. 60 adet Otobüs ortalama Toplam bir yıllık 1.000.000-(bir milyon) Ton Mazot kullanmaktadır. Toplu Taşıım işlemi % 100 Özel Şahıslarca yapılmaktadır. (İl Çevre Durum Raporu 2009)

L.2.1.4.Kent İçi Yollar:

Araçların kullandığı trafik yollarının ve yaya yollarının toplam planlan alan içindeki oranı % 20'dir. (Çevre Durum Raporu)

L.2.1.5.Araç Sayıları:

Tablo L.9. Niğde İli Motorlu Araç Sayıları

Aracın Cinsi	Adedi
Otomobil	26687
Minibüs	1470
Otobüs	841
Kamyonet	10254
Kamyon	5203
Motosiklet	14151
Özel Amaçlı	142
Yol ve İş Makinaları	0
Traktör	13430
TOPLAM	72178

Kaynak : www.tuik.gov.tr (2011 Aralık ayı sonu)

L.2.2. Demiryolları**L.2.2.1.Kullanılan Raylı Sistemler:**

İlimizde kent içinde taşımacılıkta kullanılan raylı sistemler mevcut değildir.

L.2.2.2.Taşımacılıkta Demiryolları:

Karayolu yanında Niğde'de ulaşım seçeneğidir. Batı Anadolu'yu güneye bağlayan tarihsel Bağdat Demiryolu il ve ilçe merkezinden geçmektedir. Ayrıca ilden ülkenin kuzey ve doğusunu batıya bağlayan Kayseri-Sivas-Erzurum yoluna bağlayan ikinci bir demiryolu hattı geçer. Bu iki hat Ulukışla yakınlarında birleşir. Güneye yönelen demiryolunun önemli dış satım limanı olan Mersin ve İskenderun'a bağlanması bunların

önemini daha da artırmaktadır. İlden geçen demiryollarının Ulukışla –Pozantı bölümü 1914’te, Ulukışla –Kayseri bölümü 1933’de hizmete girmiştir. İlden geçen iki demiryolu hattından Bağdat-Berlin demiryolunun bir parçası olan Konya- Adana hattı ilin güneyinden geçer Kardeş Gediği istasyonunda Ulukışla-Kayseri hattına bağlanır. İl sınırları içerisinde 150 km olan demiryolunda 3 gar ile 35 istasyon ve durak vardır.

(İl Çevre Durum Raporu 2010)

L.2.3. Deniz, Göl ve Nehir Taşımacılığı

L.2.3.1. Limanlar

İlimiz sınırları içerisinde liman bulunmamaktadır.

L.2.3.2. Taşımacılık

İlimizde deniz göl ve nehir taşımacılığı yoktur.

L.2.4. Havayolları

İlimizde havaalanı bulunmamaktadır.

L.3.Haberleşme:

İlimiz şehir merkezlerinde telefon hatlarının yoğunluğu yeraltındadır.

L.4.İlin İmar Durumu:

İlimiz imar planı 1963 yılında yapılmış olup, 1981 yılında revizyon görmüştür. Ayrıca yapılan ilave imar planlarıyla bugünkü halini almıştır. İl İmar Planı yaklaşık 3150 hektarlık alanda uygulanmakta olup, İlimize ait Çevre Düzeni Planı yapılmıştır.

L.5. İldeki Baz İstasyonları Sayısı:

Baz istasyonlarının kurulması ve kurulu istasyonlar hakkında Müdürlüğümüze gelen şikayet işlemleri, Bilişim Teknolojileri Bölge Müdürlüğüne (Mersin) devredilmiştir.

Kaynaklar:

- Niğde Belediye Başkanlığı-2011
- Altınhisar Belediye Başkanlığı-2011
- Çamardı Belediye Başkanlığı-2011
- Çiftlik Belediye Başkanlığı-2011
- Ulukışla Belediye Başkanlığı-2011
- Kapadokya Doğal Gaz A.Ş., 2011
- www.tuik.gov.tr

KARAYOLLARI 64.ŞUBE ŞEFLİĞİ SINIRLARINDAKİ

OTOYOL , DEVLET ve İL YOLLARINI GÖSTERİR LİSTE

YOLUN ADI	K.K.NO	SINIFI	UZUNLUĞU	AÇIKLAMA
Ereğli Ayr.-Eminlik-Pozantı Otoyolu	O-21	OTOYOL	71	3 Şeritli Otoyol
Kemerhisar Ayrımı - Eminlik	O-21	OTOYOL	21	3 Şeritli Otoyol (5 Km.si Kemerhisar Bağlantı Yolu)
750-15 D.Y.Ayr.Zengen-Konya-Niğde İl Sn.D.Y.	330-17	DEVLET YOLU	8	Refüsjüz Duble Yol (Konya İl Sınırlarında)
Konya-Niğde İl Sn.-Bor-Niğde 805-06 D.Y.Ayr.D.Y.	330-18	DEVLET YOLU	37	Tamamı Duble Yol (23 Km. si Refüsjüz)
Nevşehir-Nide İl Sn.-Gölcük-805-06 D.Y.Ayr.D.Y.	765-13	DEVLET YOLU	18	Tamamı Duble Yol (13km.lik Kısmı Nevşehir Şb Alt
Niğde-Konya İl Sn.Zengen-Ereğli Ayr.Niğ.-Kon.İl Sn. D.Y.	750-15	DEVLET YOLU	22	Tamamı Duble Yol (19km.lik Kısmı Konya Bl.Md.Alt
Niğde-Konya İl Sn.Erğ.Ayr.-Ulukışla-Niğde-Adana İl Sn.D.Y.	750-16	DEVLET YOLU	52	Tamamı İki Yönlü Yol
Niğde-Adana İl sınırı-O-21 Otoyol Bağlantı Kavsağı Pozantı	750-17	DEVLET YOLU	5	Tamamı İki Yönlü Yol (Adana İl sınırları içinde)
Kayseri-Niğde İl Sn.-Niğde-Kemerhisar 51-51 İl.Y.Ayr.D.Y.	805-06	DEVLET YOLU	61	46km.lik Kısmı(Sazlıca Kavsağı) Duble Yol
Kemerhisar 51-51 İl.Y. Ayr. 750-16 D.Y.Ayr.Ulukışla D.Y.	805-07	DEVLET YOLU	30	Tamamı İki Yönlü Yol
805-06 D.Y.Ayr.Çamardı-Niğde-Adana İl Sn. İl Y.	51-02	İL YOLU	74	Tamamı İki Yönlü Yol
Bor-Kemerhisar-805-06-07 D.y.Ayr. İl Y.	51-51	İL YOLU	9	Tamamı Duble Yol
Bor-Altunhisar-Niğde-Konya İl Sn.İl Y.	51-52	İL YOLU	48	Bor Çıkışı ve Altunhisar Geçiş Duble (Toplam 6km
805-06 D.Y.Ayr. Niğde-Tepeköy-Azatlı 51-78 İl Y.Ayr. İl Y.	51-76	İL YOLU	37	Niğde Geçiş Duble (2 km.) Kalanı İki Yönlü Yol
Aksaray-Niğde İl Sn.-51-78 İl.Y.ayr.Azatlı İl Y.	51-77	İL YOLU	10	Tamamı İki Yönlü Yol
765-13 D.Y.Ayr.Gölcük-Çiftlik-51-51 İl Y.Ayr.Altunhisar İl Y.	51-78	İL YOLU	59	Tamamı İki Yönlü Yol (29 km.lik Kısmı Yapım halinde)
750-17 D.Y.Ayr.Pozantı-Kamışlı-Adana-Niğde İl Sn. İl Y.	01 77	İL YOLU	28	Tamamı İki Yönlü Yol (Adana İl sınırları içinde)
750-15 D.Y.Ayr. E-90 -Konya-Niğde İl Sn.D.Y.	42-09	İL YOLU	4	Tamamı İki Yönlü Yol (Konya İl Sınırları içinde)

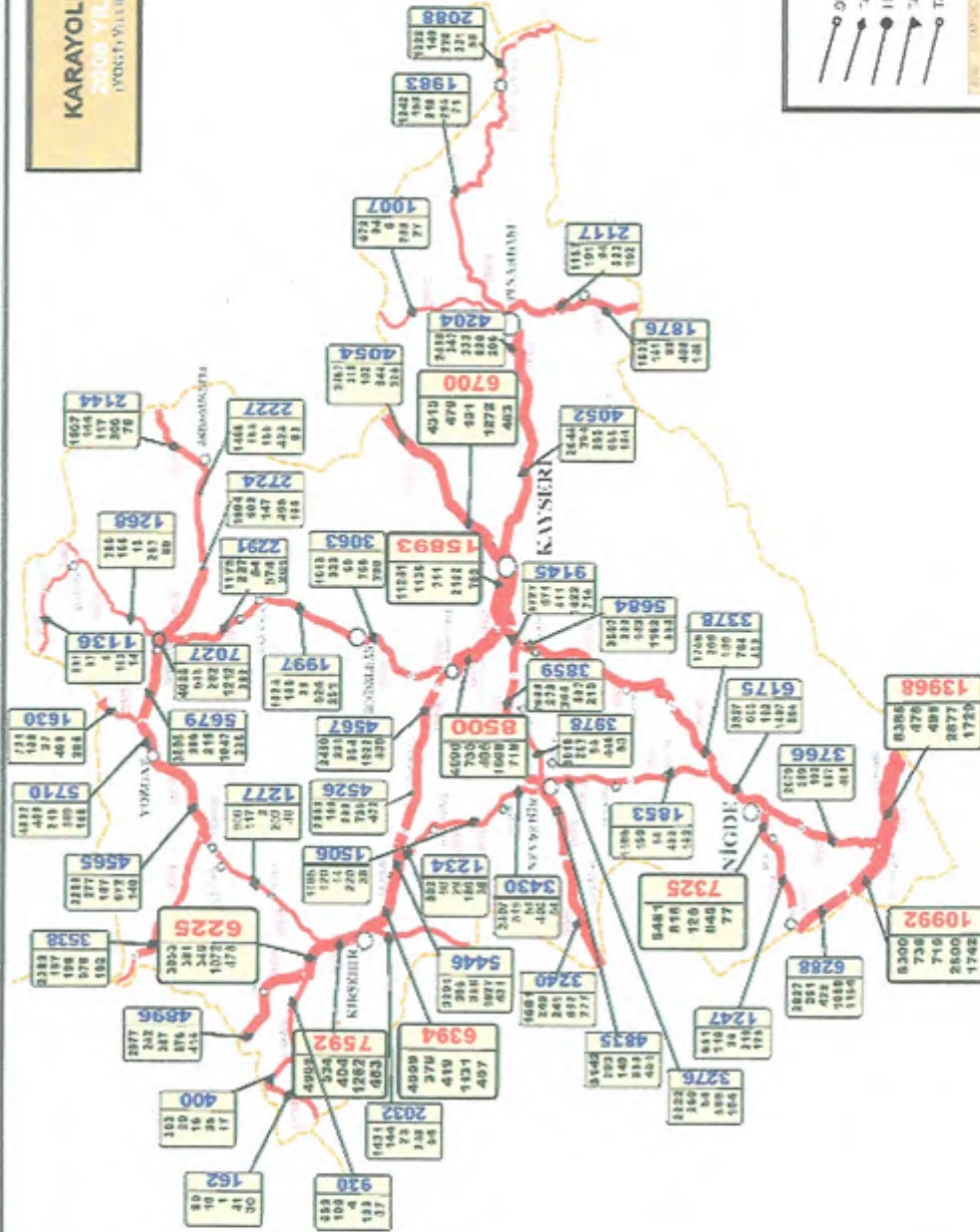
OTOYOL TOPLAM : 92 km.
DEVLET YOLU TOPLAM : 233 km.
İL YOLU TOPLAM : 269 km.

Not:Otoyolun 20 km.lik kısmının Yapım Çalışmaları Devam Etmektedir.

KARAYOLLARI 6. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

2016 YIL TIRAKTACI MIYASIN
(YONU) YILIN GÜZEL AKADEMİKLERİ RAPORU (2016 YIL TIRAKTACI MIYASIN)

(MONTY) VILLAS CURTIS AND CLINICAL THERAPY OF CHILDREN

ISARETLER

- QURULUŞ TAĞI DAYIM VƏ ƏHİLƏNDİRİLƏN İSTƏYƏN
- "AŞIYAN"IN TAĞI: SƏTİM VƏ SİRHİ ABLƏTİNİZİ BİLƏN
- "İNGİKƏT"İN AĞIRLIK QILMI İSTƏYƏN
- "TAĞI SƏM" BİLƏN
- TƏBİQƏ

Year	Top 100
2001	507.4 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2002	511.0 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2003	514.6 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2004	518.2 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2005	521.8 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2006	525.4 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2007	529.0 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2008	532.6 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2009	536.2 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2010	539.8 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2011	543.4 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2012	547.0 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2013	550.6 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2014	554.2 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2015	557.8 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2016	561.4 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2017	565.0 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2018	568.6 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2019	572.2 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2020	575.8 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2021	579.4 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2022	583.0 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2023	586.6 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2024	590.2 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2025	593.8 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2026	597.4 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2027	601.0 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2028	604.6 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2029	608.2 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2030	611.8 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2031	615.4 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2032	619.0 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2033	622.6 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2034	626.2 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2035	629.8 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2036	633.4 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2037	637.0 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2038	640.6 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2039	644.2 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2040	647.8 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2041	651.4 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2042	655.0 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2043	658.6 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2044	662.2 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2045	665.8 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2046	669.4 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2047	673.0 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2048	676.6 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2049	680.2 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2050	683.8 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2051	687.4 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2052	691.0 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2053	694.6 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2054	698.2 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2055	701.8 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2056	705.4 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2057	709.0 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2058	712.6 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2059	716.2 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2060	719.8 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2061	723.4 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2062	727.0 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2063	730.6 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2064	734.2 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2065	737.8 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2066	741.4 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2067	745.0 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2068	748.6 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2069	752.2 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2070	755.8 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2071	759.4 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2072	763.0 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2073	766.6 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2074	770.2 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2075	773.8 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2076	777.4 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2077	781.0 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2078	784.6 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2079	788.2 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2080	791.8 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2081	795.4 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2082	799.0 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2083	802.6 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2084	806.2 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2085	809.8 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2086	813.4 (1.1) (1.1) (1.1) (1.1)
2087	

(M). YERLEŞİM ALANLARI VE NÜFUS

M.1.Kentsel ve Kırsal Planlama

M.1.1.Kentsel Alanlar

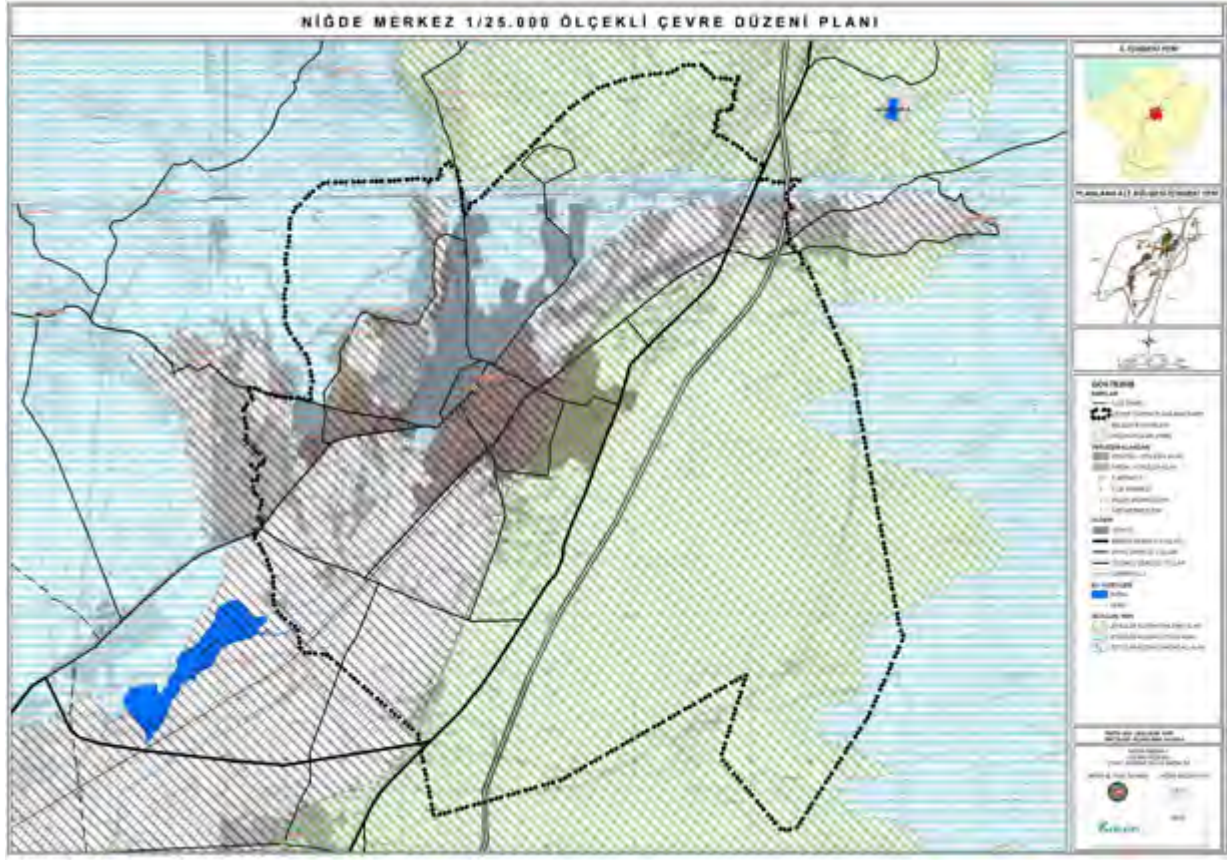
Niğde Merkez için yapılan mekansal projeksiyonlar 2010 yılı esas alınarak daha önce yapılan nüfus projeksiyon sonuçlarından elde edilen ortalama değer olan 96904 kişi için yapılmıştır. Kentsel sosyal donatı ve teknik altyapı alanlarının saptanmasında 3194 sayılı imar kanuna ilişkin “imar planı yapılması ve değişikliklerine ait esaslara dair yönetmelikler” deki 45000-100000 nüfuslu yerleşmeler için belirtilen standartlardan yararlanılmıştır.

M.1.1.1.Doğal Özelliklerin Kent Formuna Etkileri:

A. JEOLJİK YAPI

Niğde Belediyesi mücavir alan sınırları, jeolojik açıdan incelendiğinde 1,663 hektarlık bir alanın yerleşime uygun olduğu görülmektedir. 3,375 hektarlık alanı önlemlili yerleşilebilir alan olma niteliği taşıırken geriye kalan 2,745 hektarlık alanlar ise yerleşim için sakıncalı olarak görülmektedir.

Alanın jeolojik açıdan yerleşime uygunluk durumu, Harita M.1’de gösterildiği gibidir.

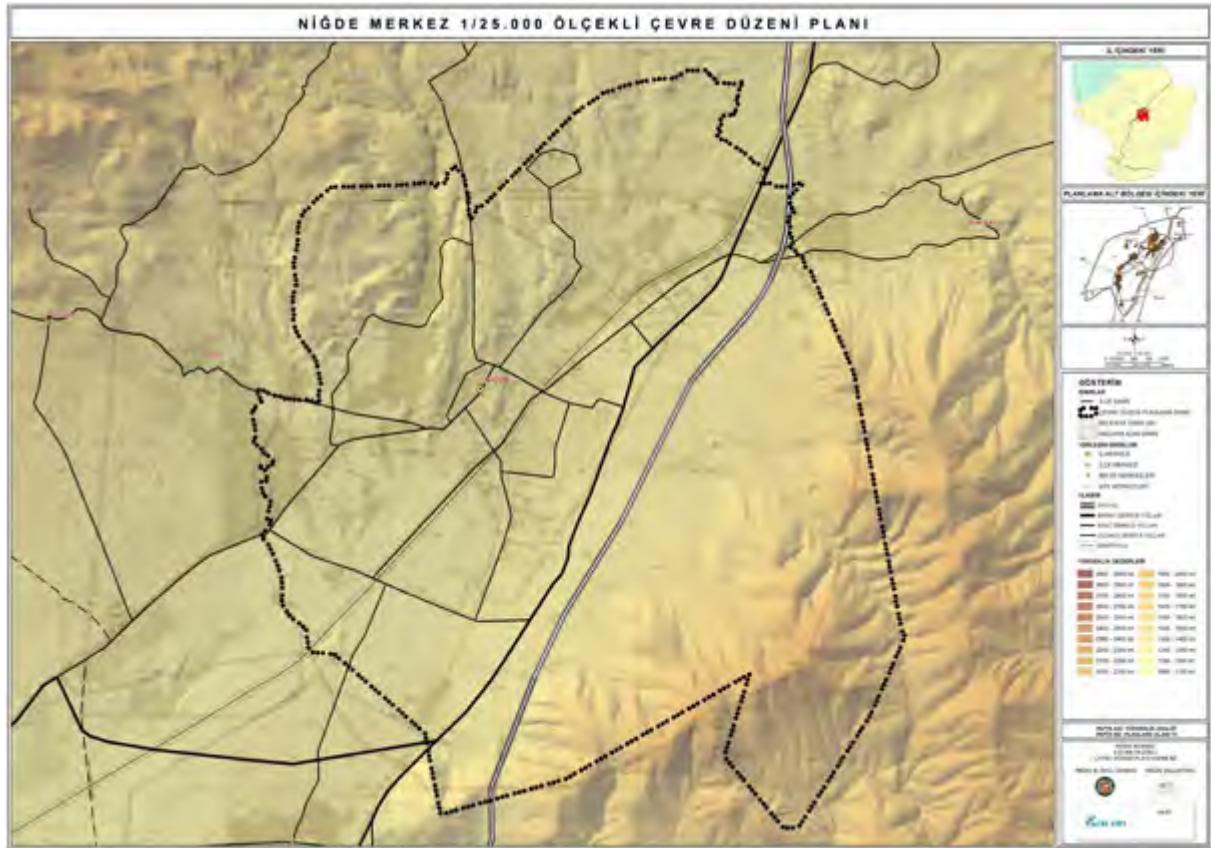

Harita M.1. Niğde Belediyesi Mücavir Alanı Jeolojik Yapısı

Kaynak: Niğde Merkez 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı

B. TOPOĞRAFİK VE MORFOLOJİK YAPI

Niğde'nin genel görünümüne bakıldığında yüksek dağlık alanlar ile ovalık sahaların iç içe ve yan yana bulunduğu görülür. Niğde, yer şekilleri açısından özellikle dağlık alanları ile daha çok tanınır. İl topraklarının kuzey kesimi volkanik dağlar, merkezi, güney ve doğu kesimleri ise orojenik-tektonik sıradağlar ile çevrelenmiştir. Kuzey sektördeki volkanik dağlar batıdan doğuya doğru; Büyük Hasan Dağı (3268 m.), Küçük Hasan Dağı (2844 m.), Keçiboyduran Dağı (2727 m.), Melendiz Dağı (2963 m.), ve Göllüdağ (2172 m.) şeklinde sıralanır. Orojenik-tektonik dağlara gelince; güneydeki Niğde-İçel sınırında Bolkar Dağları (Medetsiz-3524 m.), güneydoğu ve doğudaki Niğde-Adana-Kayseri sınırında ise Aladağlar (Demirkazık-3756 m.) aynı zamanda ülkemizin de en önemli sıradağları arasında yer almaktadır. Niğde toprakları içinde bulunan diğer önemli dağlık kütle ise merkezi kesimdeki Pozantı Dağı (2703 m.)'dır. İl Merkezi'nin kurulduğu Niğde Depresyonu ile doğudaki Çamardı-Ecemiş Depresyonu arasında yükselen Pozantı Dağı, Niğde şehir merkezine bakan İtulumaz Zirvesi (2167 m.) ile daha çok tanınmaktadır.

Harita M.2. Planlama Alanı Topoğrafik Yapısı

Kaynak: Niğde Merkez 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı

C. İKLİM

Niğde'de kara iklimi görülür. Kara iklimi nedenleri ise; etrafının dağlarla çevrili olması, deniz seviyesinden 1200 m. yükseklik göstermesi, denizin bunaltıcı etkilerini ve denizden gelen rüzgârları alamaması, kuzeyden gelen soğuk rüzgârlara açık olmasındandır. Bu durumda Niğde'nin genel iklim özelliği; yazları sıcak ve kurak, kışları soğuk ve kar yağışlıdır. Yağışlara kar halinde kışın, yağmur halinde ilkbaharda rastlanmaktadır.

Harita M.3. Türkiye İklim Tipleri Haritası

Kaynak: Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, www.meteor.gov.tr, 2010

Sıcaklık: Niğde kuzey yarımkürenin orta kuşağında bulunmaktadır. En sıcak ay ortalaması Temmuz ayına, en soğuk ay ortalaması ise Ocak ayına rastlar. Gerek mevsimler arasındaki sıcaklık farkı, gerekse gece ve gündüz arasındaki sıcaklık farkı kara ikliminin en açık örneğidir.

Niğde'de 41 Yıllık (1970-2011) gözlem süresince sıcaklık ortalaması 9,3 °C'dir. Tespit edilen maksimum sıcaklık 37,8 °C ile Temmuz ayına, minimum -24,2 °C ile Şubat ayına rastlar.

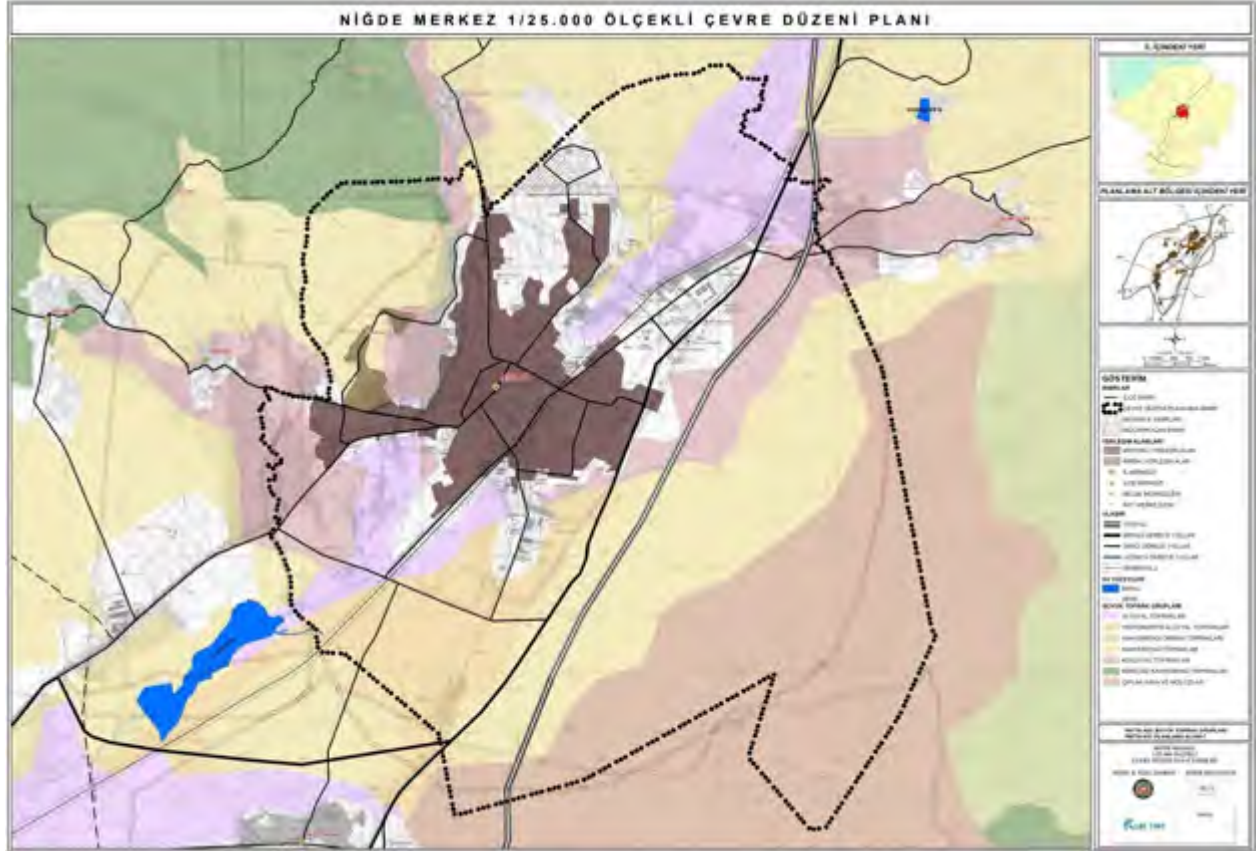
Tablo M.1. Niğde'de 41 Yıllık (1970-2011) Gözlem Süresince En Yüksek Sıcaklık

	Rasat Sa(yıl)	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Hazi ran	Tem muz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
En Yüksek Sıcaklık Günü	31	9	23	24	23	31	24	30	7	18	1	2	2
En Yüksek Sıcaklık Yılı	31	1971	1973	2008	2008	1990	2007	2000	1987	1994	1999	1990	2010
En Yüksek Sıcaklık- C	31	18,6	19,6	26,2	30,8	32,0	34,0	37,8	37,8	34,6	30,6	23,5	20,9

Kaynak: www.mgm.gov.tr, 2011

D. TOPRAK YAPISI

Planlama Alanı topraklarının en büyük kısmı, 2.759 hektar ile Kahverengi topraklardan oluşmaktadır. Kalüvyal topraklar 1.096 hektarlık alan kaplarken, Alüvyal Topraklar 972 hektarlık bir alan yayılmaktadır. Yaklaşık 2.148 hektarlık alan ise çıplak kaya ve molozlardan oluşmaktadır.

Harita M.4. Planlama Alanı Büyük Toprak Grupları

Kaynak: Niğde Merkez 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı

E. DEPREM

Niğde ilinin Güneydoğusunda Kurbanpınarı deresinin kuzeyi, Kılavuz, Çamardı, Kartalkayatepe ile sınırlı alanda karbonatlı seriler yüzylemektedir. Bu seriler KB-GD doğrultulu ve KD-GB doğrultulu faylarla kesilmiştir. Sınırlanan bu alan içinde karstik yapılara rastlanabilir.

Niğde masifi, doğudan Ecemiş fayı ile sınırlanır. KKD-GGB yönlü Ecemiş Fayı doğrultu atımlı olup 80 - 90 km.lik bir sol atımı vardır. Batıda yer alan Koçhisar - Akhisar fayı da masife kadar uzanır. Büyük oranlarda harekete sahip olan bu iki fay arasında sıkışan masifin bunlardan etkilenmemiş olması olası değildir. Masifi örten genç birimlerin iyice incelenmesi sonucunda her iki fayın da masif üzerindeki etkisi açığa çıkarılabilir.

Masifin tektonik değişimi sırasında geçirdiği deformasyon dönemleri Kleyn (1970) tarafından çok ayrıntılı bir biçimde açıklanmıştır.

Plastik deformasyonun birinci dönemi dört evrede gelişmiştir. Bu dönemde çökel birimler metamorfizmayı uğramışlar ve kıvrılmışlardır. Bu dönemin sonunda doğru blok faylanmaları oluşmuştur.

İkinci dönem kayalar artık plastik konumda değillerken olmuştur. Bu dönem başlarında granodiyorit sokulumu metamorfik kayaların içine yerleşmiştir. En azından iki evrede gelişmiş olan bu dönem cevherleşmelerin yerleşmesiyle belirlenir.

Üçüncü dönem toros dağ oluşumunun ana paroksizma hareketleriyle çakışır ve masifi şiddetli etkilenmiştir. Bu etkiler çevredeki tersiyeler kayaları üzerinde görülür ve masif don yapısını bu dönemde kazanmıştır.

Niğde Masifi çökellerini etkileyen deformasyonun başlangıç dönemlerde özgün kotlamaya paralel olarak bir belirgin yapraklanma gelişmiştir. Kleyn'e (1968) göre bu S1 yapısı değişik bileşimli kayalar arasındaki sınırlara paraleldir ve çökeller henüz durgun iken ortaya çıkmıştır. Yapraklanmanın ana yönelimi KKD—GGB ve eğimi 30 dereceden çok değildir.

Gnaysların yapraklanma yüzeylerde çok belirgin olarak “b” çizgiselliği (kıvrım eksenlerine paralel olarak gelişen çizgisellik) görülür. Olasılıkla yapraklanma oluşumunu izleyen küçük kıvrımlardan sonra gelişmiştir. Ana yönü KD-GB dir ve genellikle kıvrım eksenlerinin dalımına ters yönde 10 KD dalımlıdır.

Deformasyonun başlangıç döneminde sıkışma ve makaslamaya bağlı olarak küçük kıvrımlar oluşmuştur. Bu küçük kıvrımların eksen düzlemleri olasıyla ana antiformların kuzeybatı kanatlarındaki yapraklanma düzlemlerine paraleldir.(Dennis,1970)

Ana antiklinal ve senklinalleri oluşturan kıvrımlar, deformasyonun daha sonraki evrelerinde gelişmişlerdir. Paralel (konsantrik) tipteki bu kıvrımlar açık kıvrımlardır. Olasılıkla DGD-DKB yönünde masifi etkileyen sıkışma kuvvetlerini sonucunda oluşmuşlardır.(Dennis,1970) Masifte genel olarak biri KD—KB ve diğeri KB-GD yönünde olmak üzere iki yönde kıvrımlanma görülür. KD - KB yönlü kıvrımlar masifin batı bölümünde görülür. Kıvrımların eksenleri 12 derece KB dalımlıdır. (Dennis,1970) Kleyn'e (1970) göre, Üçkaapılı granodiyoriti tektonikle eş zamanlı olarak (sintektonik) bu kıvrımlanma döneminde Niğde Metamorfitleri içine yerleşmiştir. İyi gelişmiş olan “b” çizgiselliği de bu dönemde gelişmiş olabilir.

KB-GD yönünde gelişen kıvrımlar ise diğerlerinden daha yoğun biçimde belirgindir ve olasıyla daha sonra oluşmuşlardır.

İki yönde gelişen kıvrımların kesiştiği yerlerde dom ve çanak yapıları gelişmiştir. Gümüşler domu ve Ören domu masifte beligin olarak görülen bu yapılardan iki tanesini oluşturur. Genel olarak Aşıgediği formasyonundaki anfibolit bant ve mercikleri her iki yöndeki kıvrımlar için mükemmel belirleyici düzeyler oluşturur.

Faylanma, masifin kuzeybatısı ve güneybatısı için dikkati çeken bir özelliktir. Masifin güney bölümünde ise daha küçük boylu faylanmalar görülür.

Niğde Masifin tektonik gelişimi sırasında çeşitli yönlerden gelen kuvvetlerin etkisiyle faylanmalar oluşmuştur. Bu kuvvetler ayrıca makaslama ve gerilim çatlaklarının oluşumuna da yol açmıştır. Masifin deformasyonu sırasında gerilme ve sıkışma

kuvvetlerinin etkisiyle eklem takımları da oluşmuştur. Masifin tümünü göz önüne aldığımızda çok sayıda normal fay ve meşeliğin sivrisi tepe bindirme fayı görülür. Sahadaki gidiş yönlerine göre normal fayları KB-GD, KD-GB ve D-B olmak üzere üç grupta toplayabiliriz. Normal faylar, granite sonucu oluşan blok faylanmalardır. (Kleyn, 1976; Dennis, 1970)

KB-GD yönlü faylar:

Masifin güney ve kuzeybatısında yoğunlaşan bu fayların genel gidişleri K 120 - 160 derece arasında değişir. Eğimleri güneyde 30-40 derece GB'ya doğrudur ve dik ile dike yakındır. (75-90 derece). Göncüoğlu'na göre (1977) bu fayların atımları 150 metreye kadar ulaşır.

KD-GB yönlü Faylar:

Masifin güneybatısında ve batısında yaygındırlar. Genel olarak gidişleri K 20-40 derecedir ve eğimleri granodiyorit ve ilişkin damarlar KD-GB yönlü fayların aştığı boşluklara yerleşmiştir. Bu nedenle, olasılıkla deformasyon kıvrımlanma evresinden hemen sonra ve granodiyoritin sokulumu öncesi oluşmuşlardır.

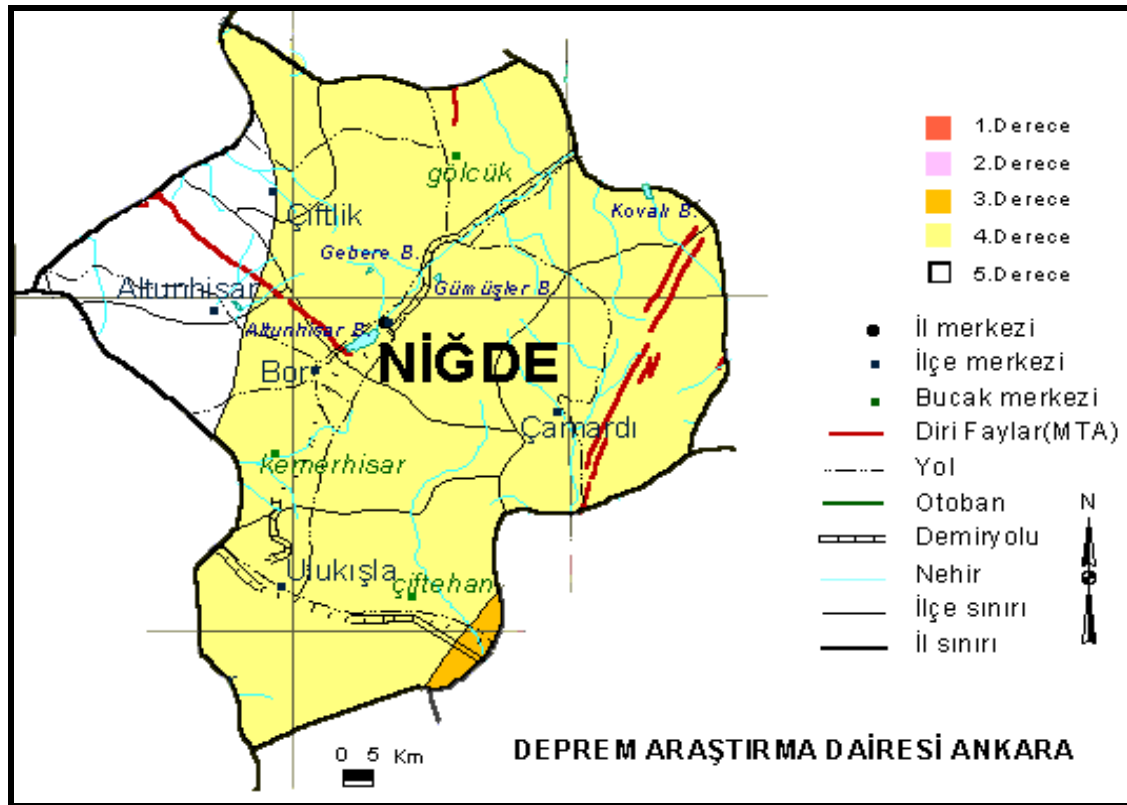
D-B Yönlü Faylar:

Masifin kuzeybatısında yaygın olarak görülürler. Diğer iki yönde gelişmiş olan fayları kesmeleri nedeniyle en son oluşmuş kırık hatlardır. Granodiyoriti tektonik olarak etkilemişlerdir. Oluşumları genellikle deformasyonun son dönemlerinde ve granodiyorit sokulumunun yerleşmesinden sonradır. D - B yönlü fayların gidişleri 70-100 derece ve eğimleri 50 - 60 derece K dir. Atımları ise 60-70 metreye ulaşır.

Meşeliğin Sivrisi Tepe Bindirme Fayı:

Masifin kuzeybatısında ve Gümüşler Domunun güneybatı kanadında yer alır. Kuzeybatı-Güneydoğu yönünde izlenen fay Göncüoğlu (1977) tarafından adlandırılmıştır. Kuzeydoğu yönünde gelişen sürüklenme ile Aşıgediği formasyonu, Gümüşler ve Kaleboynu formasyonları üzerine bindirmiştir. Fayın eğimi 35 derece GB dir Göncüoğlu'na (1977) göre fayın yatay atımı 1 km, düşey atımı ise 500 metredir. Fay boyunca genişliği 10 metre dolayındaki bir breş zonu görülür. Bu zonda kayalar tümüyle milonitleşmişlerdir. Meşeliğin sivrisi tepe bindirme fayı kendisinden önce oluşan tüm tektonik hatları kesmektedir. Bu nedenle deformasyonun en son döneminde sıkışma kuvvetlerinin etkisiyle oluşmuş olmaktadır.

Bayındırlık Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü 1996 yılı Türkiye Deprem Haritasında Niğde ili yerleşim alanı dördüncü derece deprem bölgesindedir.

Harita M.5. Niğde Deprem Risk Analizi

Kaynak: Niğde Belediyesi Deprem Araştırma Dairesi, 2010

Niğde kenti Kızılcasu Vadisinin batısındaki düzlük alanda kurulmuştur. Bu vadinin batısı az eğimli düzlük alanlardan oluşur. Çevresi 2000 m yüksekliğinde olan dağlarla çevrili düz bir alanda yer alması kentin genel yerleşim biçimini belirlemiştir. Kentin eski çekirdeği yapay bir tepe olan Alaadin Tepesi üzerindeki Kalenin batı eteklerinde yer alan kent 1970 lerde ilde kurulmaya başlayan Sanayi tesislilerinin de etkisi ile kuzeyde yamaçlara doğru, doğuda istasyon yönünde, batıda da Dabakhane Çayının geçtiği alçak ve düz alanlara doğru gelişmektedir.

Kalenin bulunduğu tepenin çevresi ve batısındaki düzlük alanda yer alan eski kent çekirdeği günümüzde de kentin en yoğun yerleşme alanı durumundadır.

23 Mahallesi olan kentte konut alanları merkez çevresinde ve 1970 lere değin pek fazla yayılmamıştı. O yıllara değin Niğde’de gecekondulaşma eğilimi de çok düşüktü öte yandan artan konut gereksinimi daha çok kentin yerleşik kesimindeki eski ve az katlı yapıların yıkılıp yenilenmesi yolu ile karşılandığından kent fazla gelişmemiştir. 1970 yılından sonra kente sanayi tesisleri kurulması ile kent eski dokudan uzaklaşmaya başlamıştır.

Altunhisar İlçesi'nde tarım arazisi dışında sert zemin üzerine kurulu yaklaşık % 25' lik açı ile eğimli sert tropikal, ılıman iklimin yaşandığı yazların sıcak ve kurak, kışları soğuk ve yağışlıdır. Toprak yapısı deprem kuşağının dışındadır. 5. Derece Beyaz Deprem Kuşağında bulunmaktadır.

Çiftlik İlçesi; Güneydeki Hasan, Keçiboyduran ve Melendiz Dağlarının oluşturduğu Volkanik dağlar silsilesinin kuzeyindeki gölsel çanakta çökelmiş alüvyon üzerinde kurulmuştur. İlçe Kuvaterner alüvyon çökeller üzerinde yer alır. Alüvyon Kenar formasyonları oluşturan volkanik kayalardan taşınan malzemeleri içermektedir. Çiftlik İlçesi topografik açıdan tamamen düz alüvyoner bir arazi üzerinde kurulmuştur. Çiftlik yerleşiminin en belirgin topoğrafik özelliği engebesiz tamamen düz bir alanda yer almış olmasıdır. İlçe Melendiz ovası içinde kurulmuştur. Ova Deniz seviyesinden 1500 m yüksekliktedir. Yer altı su seviyesi yüksektir. Yöre alüvyal ve kolüvyal topraklardan oluşmaktadır. Derin (120 cm+) killi tın, kumlu killi tın, kil ve kumlu kil bünyeli, köşeli blok yapıda, düz ve düze yakın meyilli, yaş iken hafif yapışkan plastik olmayan hafif erozyonlu kahve, koyu kahve renkli topraklardır. Çiftlik yerleşim bölgesinde karasal iklim egemendir. Yörede yazlar sıcak ve kurak kışlar soğuk ve genellikle kar yağışlı geçmektedir.

Çamardı İlçesi; iki vadi arasında kalmış, bu iki vadi arasında yerleşim yerleri ve yeşillikler yer almaktadır, yamaç kısımları ise bir dağ görünümünü almıştır. Jeolojik olarak üçüncü bölgededir. İklimi kışları; soğuk, yazları ise sıcaktır.

Ulukışla İlçesi; jeolojik dağlarla çevrili olup, dördüncü derece deprem kuşağında yer almaktadır. İlçe, kurak bölgede yer aldığı için kışları soğuk ve kar yağışlı, yazları ise yağışsız ve kurak geçer.

M.1.1.2.Kentsel Büyüme Deseni

(Kaynak: Korcan ÖZBEK MSGÜ Kentsel Tasarım Yüksek Lisans Tezi)

“Niğde”nin şehir olarak gelişmesinin Anadolu Selçukluklarından itibaren olduğu anlaşılmaktadır. Malazgirt Zaferi’nden (1071) sonra Türklerin idaresine geçen Niğde’nin önceden nasıl bir yapıda kent olduğuna dair bilgi kesin olarak yoktur. Mevcut belgelere göre, Türklerin Bizanslılardan aldığı kentsel mirasın ne olduğu konusunda veri yoktur. Diğer yandan Niğde’nin çevresinde Bizans dönemine ait kiliseler olduğu halde, şehir merkezinde olmaması dikkat çekicidir. Kaynaklara göre IX. ve X.yüzyıla kadar Niğde şehrinin yerinde önemli bir iskân merkezi yoktur. En önemli şehir Niğde’nin 23km. Güneybatısında yer alan Tyana (Kemerhisar) idi. Burası 708-806-831 ve 931 yıllarında kısa sürelerle Emevi ve Abbasi’ler tarafından ele geçirilerek son hücumlarda harabe olmuş ve bunun yerini suyu daha bol olan Niğde ve Bor almıştır. Niğde şehir merkezinde Roma ve Bizans dönemlerinden günümüze gelen hiçbir kalıntı mevcut değildir.”

“Kent planı hemen hemen Kuzey – Güney doğrultusunda uzanan bir şose ile birbirinden ayrılan iki parçadan ibarettir.” Orta düzlük boş kalmış mahalleler ise yamaçlarda kurulmuştur. Zamanı tam bilinmemekle birlikte ortada kalan vadi son derece büyük bir mezarlık iken gitgide küçülerek yerini kentin merkezine bırakmıştır.

Kentin planı bugünkü Kale’nin olduğu bölgeden başlayıp yüzyıllar boyunca sur dışına çıkarak batıya doğru gelişim göstermiştir. Kentin, fiziksel gelişimi aşağıda dönemsel olarak anlatılacaktır.

a. Osmanlı Öncesi Döneminde Kentsel Gelişim

Selçuklular döneminde Niğde'nin sur içinde geliştiği anlaşılmaktadır. Bu dönemden günümüze gelen Rahmaniye Cami, Alâeddin Camii (1123) ve Hatıroğlu Çeşmesi(1267–68) Kalede bulunmaktadır.

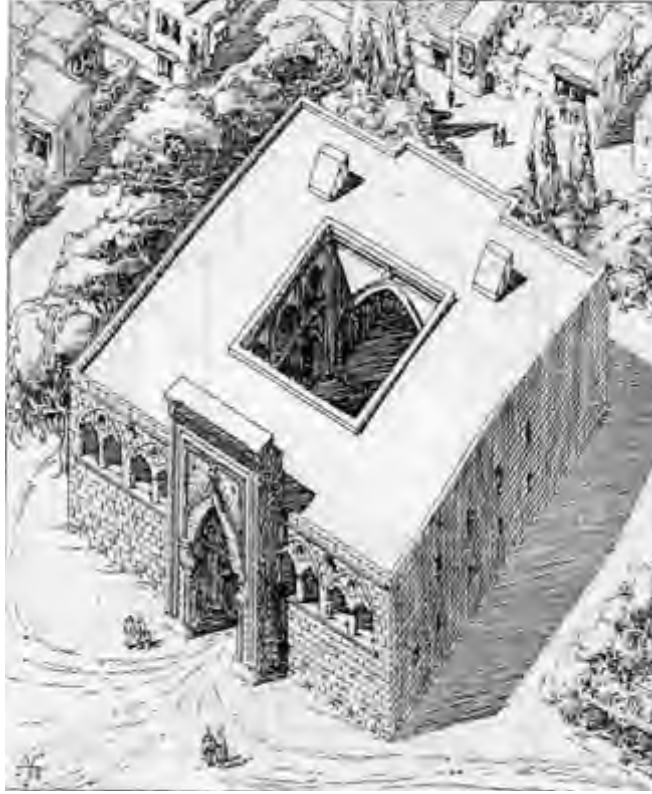
Harita M.6. Sur İçi Planı (Çizen: K.Özbek)

İlhanlılar döneminden (1308–1335) itibaren, Şehirleşmenin yavaş yavaş sur dışına taşıdığı görülür; Sungur Bey Camii (1335 yılı civarı) surun güney kapısının hemen yakınına yapılmıştır. Kale dışındaki ilk yerleşim olan Sungur Bey Mahallesi de bu camii etrafında kurulmuş ve batı yönünde kentin merkezinde yer alan düzlüğe kadar yayılmıştır. Sur dışına çıkılsa da Karamanoğulları döneminde de (1366–1470) şehirleşmenin hala kale çevresinde yoğunlaştığı anlaşılmaktadır.

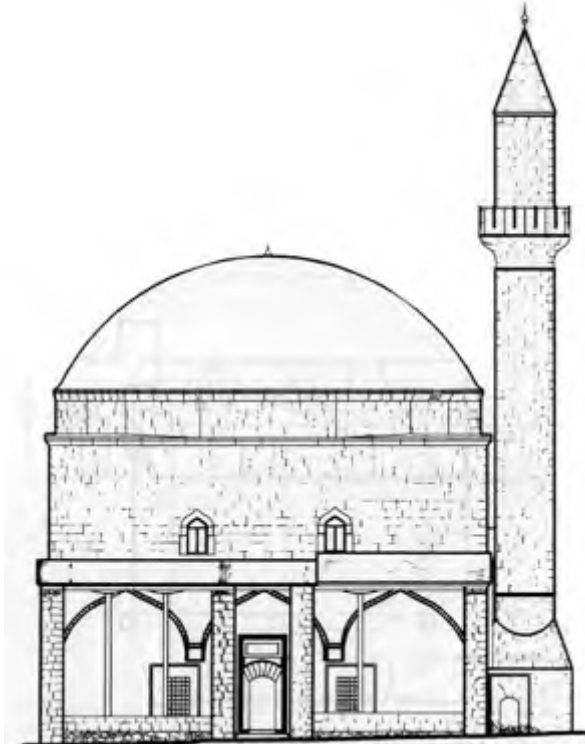

Resim M.1. Sungur Bey Camii Planı (Ky.M.Özkarcı)

Bu dönemde yapılan yapılar arasında Hüdavend Hatun Türbesi (1312), Gündoğdu Türbesi (1344 civarı), Sarı Han (1357) gibi önemli yapılar kentin batı yönündeki gelişimini göstermektedir.

Resim M.2. Ak Medrese perspektif (Kyn.A.Gabriel)

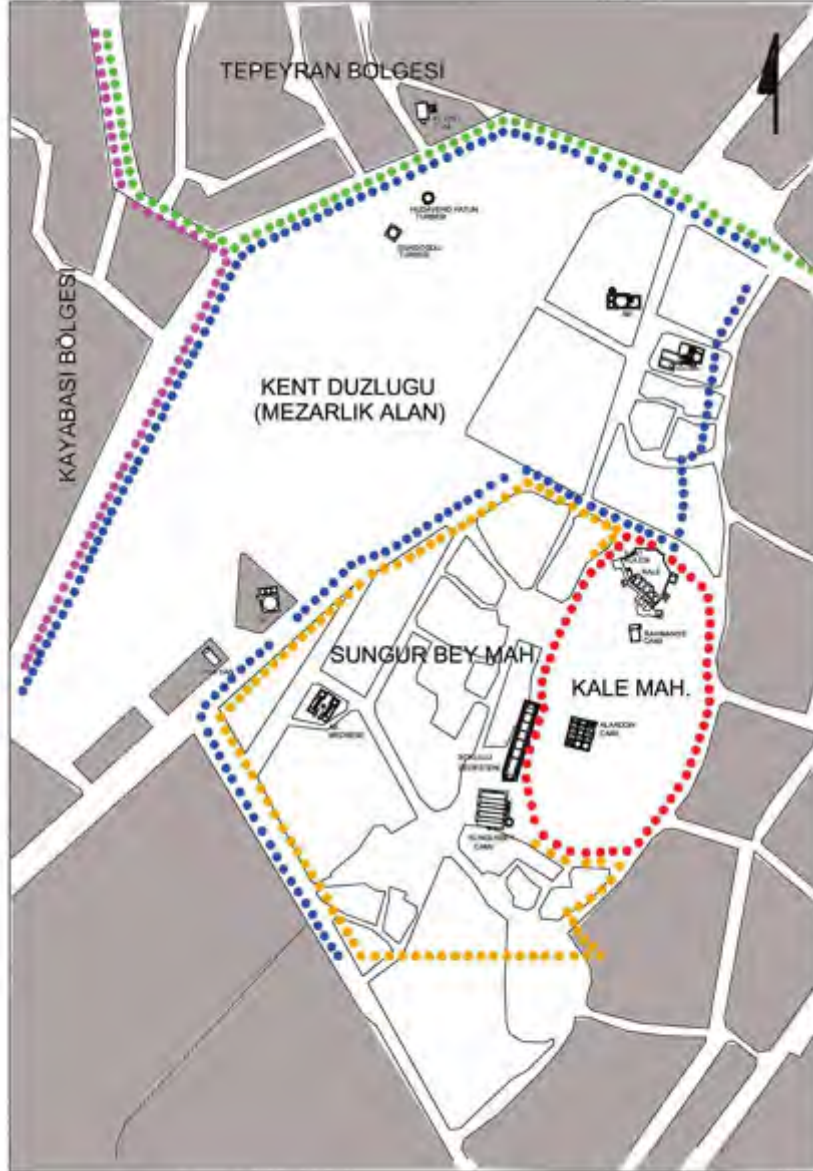

Resim M.3. Dışarı Camii Kuzey Cephesi(Kyn.A.Gabriel)

Niğde’de XVI. Yüzyıl içerisinde bazıları istisna olmak üzere çoğu mahalle cami ve mescitlerin etrafında kurularak gelişmiştir. Sultan mahallesi kale içerisinde bulunan tek mahalle olurken, diğer mahalleler kale dışında kurulmuşlardır. Yukarıda adı geçen camiiler etrafında da yeni mahalleler olmuşsa da, kentin asıl konut yerleşim bölgelerinin kentin düzlük bölgesinde yer alan mezarlık bölgesinin etrafındaki yamaçlarda yer aldığı

bilinmektedir. Bunlar kuzeyindeki Tepeyran bölgesi, Batısındaki Kayabaşı mevkii ve doğusunda yer alan ve kentin ilk çekirdeğini oluşturan Alâeddin tepesidir.

“ XIX. Yüzyılın sonlarına ait kaynaklarda, Niğde’nin Tepeyran, Kayabaşı ve Şehir içi adı ile başlıca üç ayrı parçadan oluştuğu ve evlerin genellikle taştan yapıldığı, havasının iyi olduğu, fakat adları geçen üç bölge arasında geniş bir düzlüğü kapsayan bir mezarlığın şehir manzarasına kasvet verdiği belirtilmektedir.”

Harita M.8. Niğde'nin 19.yy'daki Kentsel Mekânsal gelişim sınırları (Çizen: K.Özbek)

c. Cumhuriyet Döneminde Kentsel Gelişim

Cumhuriyetin ilan edilmesiyle birlikte yenilenmiş ve modern bir Türkiye imgesi için başlatılan imar çalışmalarına tüm diğer Anadolu yerleşimleri gibi Niğde’de dâhil olmuştur.

19.yy.a kadar oluşmuş mahalleler kendi sınırlarını koruyarak yoğunluğunu arttırmışlardır. Tüm bu yerleşim bölgelerinin ortasında kalan eski mezarlık buradan

Resim M.4. 20.yy.da Kent Merkezinin Batıdan Görünümü (Kyn. A.Gabriel)

20.yy.ın ikinci yarısından sonra hızlı kentleşme ve onun getirisi olan betonarme binalar tüm Türkiye’de olduğu gibi Niğde’de de geleneksel inşa yöntemlerinin yerini almış ve geleneksel dokunun hızla bozulmasına neden olmuştur. Bundan ilk nasibini alan mahalleler, kent merkezine yakınlığı nedeniyle Sungur Bey ve Eski mezarlık bölgesi olan Sıralı Mahalleleri olmuştur.

Harita M.10. Niğde Mahalle Bölünmeleri

Niğde Mahalle Bölünmeleri

Buralardaki geleneksel doku tamamen yok olmuş aralarda bir kaç tane günümüze kadar gelebilen örnek kalmıştır. Kentin daha yüksek noktalarında kalan Kayabaşı Mahallesi ise, göreceli olarak daha iyi durumda olsa da geleneksel dokusunu koruyamamıştır. Ancak bunun nedeni kent merkezinde yer alan geleneksel mahallerde olduğu gibi eski binaların yerini betonarme binaların almış olması değildir. Buradaki sorun kentin bu gözden düşen bölgesinin bakımsızlıktan dolayı köhneleşme sürecine girmesidir. Yine de bu bölgede her ne kadar yıpranma fazla olsa da geleneksel yerleşimin okunabileceği bir dokudan ve bina stokundan bahsedebiliriz.

1 - TÜRBELER : a - sağda Hüdavend Hatun Türbesi b - solda Gündoğdu Türbesi c - ortada Türbe park

Resim M.5. 20.yy. ortaları Kayabaşı Mahallesi'nin kent merkezinden görünümü. (Gabriel A.)

Niğde'nin ilk yerleşim bölgesinde yer alan Kale(Saray) ve Alaeddin Mahalleleri ise, kentsel sit alanı sınırları içinde kaldıkları için daha iyi korunmuşlardır. Bu bölge Kültür Bakanlığı Kayseri Kültür ve Tabiat varlıklarını Koruma Kurulu'nun 17- 09-1993 tarihli ve 1535 sayılı kararı ile I.ve III. Derece Arkeolojik Kentsel Sit Alanı ilan edilmiştir. Burada geleneksel dokunun izlerini görebilsek de yapı bazında yapılan eklemeler (dış cephenin sıvanması, çatı eklenmesi, doğramaların değişmesi) geleneksel dokunun ilk bakışta algılanmasını güçlendirmektedir.

d. Günümüzde Kentsel Gelişim

Kalenin bulunduğu tepenin çevresi ve batısındaki düzlük alanda yer alan eski kent çekirdeği günümüzde de kentin en yoğun yerleşme alanı durumundadır.

23 Mahallesi olan kentte konut alanları merkez çevresinde ve 1970 lere dek pek fazla yayılmamıştı. O yıllara kadar Niğde’de gecekondulaşma eğilimi çok düşüktür. Öte yandan artan konut gereksinimi daha çok kentin yerleşik kesimindeki eski ve az katlı yapıların yıkılıp yenilenmesi yolu ile karşılandığından kent fazla gelişmemiştir. 1970 yılından sonra kente sanayi tesisleri kurulması ile kent eski dokusundan uzaklaşmaya başlamıştır. Kentin giderek artan nüfusu ve yapılaşmanın kontrol edilmesi için plan ihtiyaçtan çok bir zorunluluk haline gelmiştir.

Kentin topoğrafik ve taban haritaları 1960’ta, kadastro haritası 1955–1962 tarihleri arasında, imar planı da ilk kez 1963 yılında yapılmıştır. 1982 ve 1992 yıllarında tamamı revizyon gören imar planı daha sonraki yıllarda Niğde Belediyesince tadilat- revizyon ve ilave imar planları yapılarak genişletilmiştir.

1963 yılında yapılan plan; ticaret merkezini ve yönetim merkezini bir arada toplamayı hedeflemektedir ve bu büyük oranda gerçekleştirmiştir. Bor Caddesi ile Kale arası, İstasyon Caddesi, Bankalar Caddesi, Paşakapı Caddesi, ticaret merkezi olarak Bor Caddesi ve Bankalar Caddesinin batısı ise Yönetim merkezi olarak planlandığı şekilde uygulanmış ve bugünkü şeklini almıştır.

Kentin konut gelişme alanları olarak belirlenen Dere Mahallesi özellikle kooperatifleşme yolu seçilerek imar planı doğrultusunda gelişmiştir. Efendibey Mahallesi ise imar planına göre gelişmiş fakat Polisevleri ve Afet evlerinin kuzeyinde bir gelişme olmamıştır. Kentin batı gelişme aksı içerisinde kalan Selçuk Mahallesi plan doğrultusunda ve düzenli bir gelişme göstermektedir. Mezarlığın batısında kalan konut gelişme alanları Revizyona tabi tutulmuş olup imar uygulaması henüz tamamlanmadığından yapılaşma başlamamıştır. Kentin doğusunda yer alan İlhanlı ve Nar Mahallesi ise imar planına uygun bir şekilde gelişmiştir.

Kentin Kuzey doğusunda Kayseri Yolu ile Adana Yolu arasında kalan alan Sanayi Alanı olarak önerilmiştir. Burhan Mahallesinde önerilen Küçük Sanayi Sitesi plan doğrultusunda geliştiği halde Selçuk Mahallesinde önerilen küçük sanatlar sitesi kurulamamıştır. Şahinali Mahallesinde planda önerilen Terminal ve Pazar alanları plana uygun şekilde yapılmıştır. Niğde genelinde imar planı büyük oranda uygulanmış ve imara uygundur. İmara aykırı yapılaşmalar ise az miktardadır.

Kentin 1963 yılında yapılan imar planı 1970’lerin başlarında kentin büyümesi ve artan sosyo-ekonomik ihtiyaçları doğrultusunda yetersiz kalmıştır. 1977 yılında daha önce yapılan plan revize edilmiştir. 1981 yılında İller Bankası’na Mevcut İmar Planının güneybatı kısmı ile Selçuk Mahallesinin güney kısımları ve İlhanlı Mahallesinin güneydoğu kısmında bir miktar ilave imar planı yapılmıştır. Günümüzde ise 1981 yılında yapılan plan ihtiyaçları karşılayamaz hale gelmiş, revizyon, ilave değişikliklerle 1981 yılındaki planın önerdiği yoğunluk ve kullanımlar dışına çıkmış, kent içerisinde plan bütünlüğünden uzaklaşmıştır.

Kent merkezi için günümüz ve geleceğe ilişkin planlanmış olan arazi kullanım deseni aşağıdaki gibidir.

SINIRLAR PLAN SINIRI İL SINIRI İLÇE SINIRI BELEDİYE SINIRLARI ALT BÖLGE PLANLAMA SINIRI EKOİSTEM SINIRLARI ONANLI İMAR PLAN SINIRI İL MERKEZİ İLÇE MERKEZİ BELEDİYE ULAŞIM OTODOLAN	ORGANİZE HAYVANCILIK BÖLGESİ KÜÇÜK SANAYİ SİTESİ SANAYİ+DEPOLAMA ALANLARI DOĞAL SOĞUK HAVA DEPOLAMA ALANLARI KONUT DIŞI KENTSEL ÇALIŞMA ALANI DEPOLAMA ALANLARI ASKERİ ALANLAR ÜNİVERSİTE ALANI KENT PARKI MADEN ÇIKARIM ALANLARI MADEN YATAKLARI MADEN OCAKLARI	ARKEOLOJİK SİT ALANLARI ENERJİ - SULAMA ALANLARI GÖL - GÖLET (MEVCUT) GÖLET (PROJE) BARAJLAR TAŞKINA MARUZ ALANLAR AKARSULAR DERELER HAVZA SINIRLARI HAVZA KORUMA KUŞAKLARI BATAKLIKLAR SU KAYNAKLARI DOĞAL DEĞERLER KAPLICA ve İÇMELER SU-KANALİZASYON-ÇÖP ARITMA TESİSLERİ KATI ATIK DEPOLAMA ALANLARI (düzenli-düzensiz) ENERJİ NAKİL HATLARI DOĞALGAZ HATLARI PETROL BORU HATTI JEOLÖJİK ve JEOMORFOLOJİK YAPI FAY HATTI - MUHTEMEL FAY HATTI JEOLÖJİK YÖNDEM SAKINCAI ALANLAR
BİRİNCİ DERECE YOLLAR İKİNCİ DERECE YOLLAR ÜÇÜNCÜ DERECE YOLLAR DEMİRYOLLARI (MEVCUT HAT) DEMİRYOLLARI (ÖNERİ HAT) HAVAALANI HAVA KORİDÖRÜ KENTSEL KULLANIM ALANLARI KENTSEL YERLEŞİK ALANLAR KENTSEL GELİŞME ALANLARI KIRSAL YERLEŞİK ALANLAR ORGANİZE SANAYİ SANAYİ ALANLARI	TARIM ARAZİSİ MERA ORMAN ALANLARI ORMAN ALANLARI AĞAÇLANDIRILACAK ALANLAR KORUMA ALANLARI T.M. TURİZM MERKEZLERİ T.K.G.B. KÜLTÜR ve TURİZM KORUMA ve GELİŞME BÖLGESİ T.K.A. TABİAT KORUMA ALANLARI Ö.Z.K.A. ÖZEL ÇEVRE KORUMA ALANLARI M.P. MİLLİ PARK ALANLARI K KENTSEL SİT ALANLARI DOĞAL SİT ALANLARI	

Altınhisar İlçesi; Güney – Kuzey istikametine büyümektedir, özellikle Uluslar arası şirketlerce toplulaştırılmış meyve bahçeleri işlenmekte, belediyemiz girişimleri ile Çevre Orman Bakanlığınca 5000 dönüm arazi üzerine iklim ve toprak yapımıza uygun sedir vb.

ağaç dikimi gerçekleştirilmiştir, 20 işyerilik Küçük Sanayi Yapı Kooperatifi kurulmuş ihale hazırlığı yapılmaktadır.

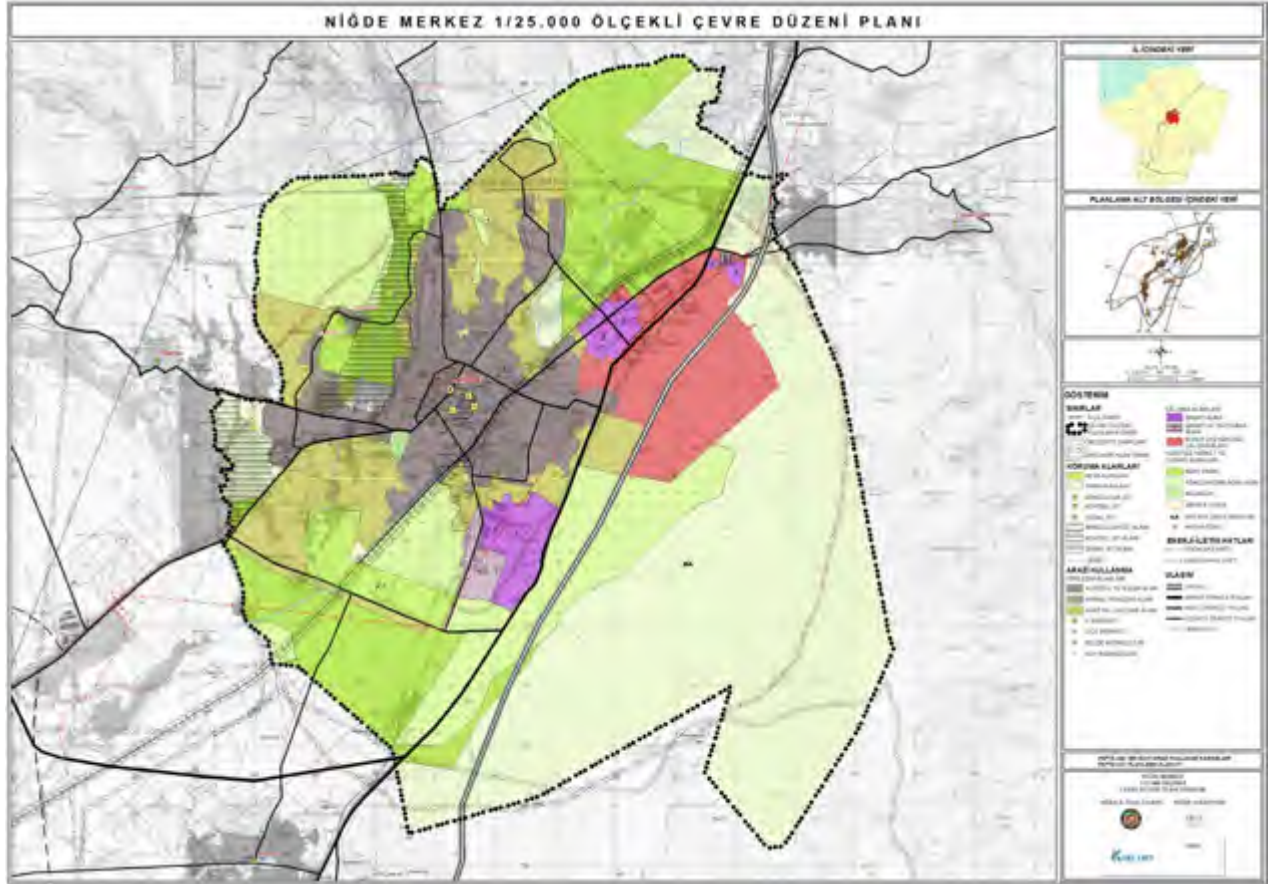
Çiflik İlçesi; yerleşim alanları için uygun olmayan 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planımızda belirtildiği üzere tarım arazilerinin korunması amacıyla tarım bölgeleri ve ilçenin kuzeyinde yer alan ve Divarlı çayı diye adlandırılan derenin kuzeyinde kalan bölgelerdir. Bu konu ile ilgili 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planımız mevcuttur.

Çamardı İlçesi; Kentsel büyüme deseni yerleşim alanları için uygun olmayan alanlar yeşilliklerin bozulmaması bakımından yeşil alanlar kentin güzelliğini sağlamalıdır. Büyüme deseni olarak yamaç olarak dediğimiz bazı dağ eteklerinin gelişme ve yerleşme alanına açılması gerekmektedir. Yeşil ortamın bozulmaması sağlanmalıdır.

Ulukışla İlçesi; kuruluşundan bugüne kadar göç veren bir ilçe olmuştur. İlçe halkı geçim kaynağı olarak tarım ve hayvancılıkla uğraşmaktadır. İlçe, Adana iliyle sınır olduğu için yayla bölgesi olarak da hizmet vermektedir.

M.1.1.3. Planlı Kentsel Gelişme Alanları

Niğde Belediyesi Mücavir Alan sınırları içerisinde hazırlanan 1/25.000 Ölçekli Niğde Merkez Çevre Düzeni Planı Harita M.7.' de verilmiştir.

Harita M.12. Planlama Alanı Arazi Kullanım Durumu

Kaynak: Kent Yapı Planlama Ltd. Şti. bünyesinde üretilmiştir.

(*Onaylı Kırşehir-Nevşehir-Niğde-Aksaray Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı, plan alan kararları esas alınarak üretilmiştir .)

1963 yılında yapılan plan; ticaret merkezini ve yönetim merkezini toplamayı hedefliyordu ve bunu büyük oranda gerçekleştirmiştir. Bor Caddesi ile Kale arası, İstasyon Caddesi, Bankalar Caddesi, Bankalar Caddesi, Paşakapı Caddesi, ticaret merkezi olarak Bor Caddesi ve Bankalar Caddesinin batısı ise Yönetim merkezi olarak planlandığı şekilde uygulanmış ve bugünkü işlevini kazanmıştır.

Kentin konut gelişme alanları olarak belirlenen Dere Mahallesi özellikle kooperatifleşme yolu seçilerek imar planı doğrultusunda gelişmiştir. Efendibey Mahallesi ise imar planına göre gelişmiş fakat Polisevleri ve Afetevlerinin kuzeyinde bir gelişme olmamıştır. Kentin batı gelişme aksı içerisinde kalan Selçuk Mahallesi plan doğrultusunda ve düzenli bir gelişme göstermektedir. Mezarlığın batısında kalan konut gelişme alanları Revizyona tabi tutulmuş olup imar uygulaması henüz tamamlanmadığından yapılaşma başlamamıştır. Kentin doğusunda yer alan İlhanlı ve Nar Mahallesi ise imar planına uygun bir şekilde gelişmiştir.

Kentin Kuzey doğusunda Kayseri Yolu ile Adana Yolu arasında kalan alan Sanayi Alanı olarak önerilmiştir.

Burhan Mahallesinde önerilen Küçük Sanayi Sitesi plan doğrultusunda geliştiği halde Selçuk Mahallesinde önerilen küçük sanatlar sitesi kurulmamıştır.

Şahinali Mahallesinde planda önerilen terminal ve Pazar alanları plana uygun şekilde yapılmıştır.

Niğde genelinde imar planı büyük oranda uygulanmış ve imara uygundur. İmara aykırı yapılaşmalar ise az miktardadır.

Kentin 1963 yılında yapılan imar planı 1970'lerin başlarında kentin büyümesi ve artan sosyo-ekonomik ihtiyaçları doğrultusunda yetersiz kalmıştır. 1977 yılında daha önce yapılan plan revize edilmiştir. 1981 yılında İller Bankası'na Mevcut İmar Planının güneybatı kısmı ile Selçuk Mahallesinin güney kısımları ve İlhanlı Mahallesinin güneydoğu kısmında bir miktar ilave imar planı yapılmıştır.

Niğde'de İmar planları ağırlıklı olarak %80 oranında uygulanmıştır.

Altunhisar İlçesi; kentsel gelişme ilçenin Kuzey ve Güneyindedir, her iki yönde TOKİ Konutları yapılmış ve yapılmaya devam etmektedir.

Çiflik İlçesi'ne ait kentsel gelişme planlarında ön görülen gelişme yönleri ana yol güzergahlarıdır. Konutlar dışında planlı olarak gelişen kamu yapılarında yer seçimi kamu arazilerine göre düzenlenmiştir.

Çamardı İlçesi'nde gelişme alanları ve ticaret ve sanayi alanları bir araya sıkıştırılmış vaziyettedir. Kentsel planlama çalışması arazi sıkıntısı yüzünden yerleşme alanları ve diğer sanayi ve ticari alanlar açılıma yönelememiştir.

Ulukışla İlçesi'nde planlı olarak gelişmiş yazlık siteler bulunmaktadır.

M.1.1.4.Kentsel Alanlarda Yoğunluk:

Niğde kenti Kızılcasu vadisinin batısındaki düzlük alanda kurulmuştur. Bu vadinin batısı az eğimli düzlük alanlardan oluşur. Çevresi 2000 m yüksekliğinde olan dağlarla çevrili düz bir alanda yer alması kentin genel yerleşim biçimini belirlemiştir. Kentin eski çekirdeği yapay bir tepe olan Alaadin Tepesi üzerindeki Kalenin batı eteklerinde yer alan kent 1970 lerde ilde kurulmaya başlayan Sanayi tesislilerinin de etkisi ile kuzeyde yamaçlara doğru, doğuda istasyon yönünde, batıda da Dabakhane Çayının geçtiği alçak ve düz alanlara doğru gelişmektedir.

Kalenin bulunduğu tepenin çevresi ve batısındaki düzlük alanda yer alan eski kent çekirdeği günümüzde de kentin en yoğun yerleşme alanı durumundadır.

23 Mahallesi olan kentte konut alanları merkez çevresinde ve 1970'lere değin pek fazla yayılmamıştı. O yıllara değin Niğde'de gecekondulaşma eğilimi de çok düşüktü öte yandan artan konut gereksinimi daha çok kentin yerleşik kesimindeki eski ve az katlı yapıların yıkılıp yenilenmesi yolu ile karşılandığından kent fazla gelişmemiştir. 1970 yılından sonra kente sanayi tesisleri kurulması ile kent eski dokudan uzaklaşmaya başlamıştır.

Kentin eğimli alanlarında yer alan Dere, İnönü, Efendibey, Y. Kayabaşı ve A. Kayabaşı Mahallesi gecekondulaşmanın en yoğun olduğu mahallelerdir. Bu mahallelerden özellikle Dere Mahallesinde gecekondu önleme bölgeleri tespit edilmiş daha sonraları bu kapsamdan çıkarılarak plan doğrultusunda kooperatifleşme yolu ile gelişme göstermiştir.

1970'lerden itibaren başlayan toplu konut yapımı beraberinde kooperatifleşmeyi getirmiştir. Bu alanlar yoğunluklu olarak Dere, Çayır ve Selçuk Mahalleleridir.

Adana- Kayseri yolunun yapımı bu bölgeye önce Sanayi Tesisleri ile büyük alan gereksinimi duyan kamu kuruluşlarını çekmiştir.

Altunhisar İlçesi; Aşağı Mahalle, Yukarı Mahalle, Orta, Sağlık Mahallesi, İstiklal Mahallesi olmak üzere beş (5) mahalleden oluşmaktadır. Nüfusun büyük bir yoğunluğu yeni gelişmekte olan ve TOKİ binalarının yapıldığı Sağlık ve İstiklal Mahallesinde yaşamaktadır.

Çiftlik İlçesi'nde 3 mahalle bulunmaktadır. Bu mahallelerin nüfus yoğunluğu;

Mahalle	Nüfus	Toplam Nüfusa oranı	Hane Sayısı
ÇARŞI	1510	% 45	440
ÇİFTÇİ	1217	% 35	355
YENİ	638	% 20	200

İlçede planlanan konut alanı yoğunlukları çarşı merkezlerinde 0,30/1,50 diğer bölgelerde ise 0,30/0,90 olarak düzenlenmiştir. İlçede şu an en yoğun Çarşı Mahalle, daha sonra Çiftçi ve en az yoğun Yeni Mahalle'dir.

Çamardı İlçesi'nde kentsel alanındaki nüfus ilçe nüfusu olarak alınmaktadır. En son 2010 Yılı Ulasal Adres Nüfus formatındaki önceki nüfusu 5.000 kişi olarak belirlenmiştir. Semt olarak nüfus aynı orandadır. Her konut için ortalama nüfus 2- 3 kişi olarak belirlenmiştir. Bu yoğunluklar aynı bölge içerisinde bir bütün olarak belirlenmiştir.

Ulukışla İlçesi'nde yaz ayları hariç nüfus yoğunluğu bulunmamaktadır.

M.1.1.5. Kentsel Yenileme Alanları

Niğde Mücavir Alan Sınırları içerisinde planlı sit alanları şu şekildedir.

A. Kentsel Sit Alanları

Kale Ve Eski Saray Mahallesi Kentsel Sit Alanı

Niğde Eskisaray Ve Kale Mahalleleri Koruma Planı Revizyonu

Niğde Eskisaray ve Kale Mahallelerini Koruma Planı Revizyonu, Nevşehir Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 13.07.2000 tarih ve 1305 sayılı kararı ile onanmış sınırlar ile tanımlanan alanı içine almaktadır.

Niğde Eskisaray ve Kale Mahallelerini Koruma Planı Revizyonu, Niğde Belediye meclisinin 24.07.2000 tarih ve 42 sayılı kararı ile onanmıştır.

Niğde Eskisaray ve Kale Mahalleleri Koruma Planı Revizyonunun amacı Niğde'nin özeğini oluşturan Kale ve Eskisaray Mahallelerinde bulunan 15 anıtsal yapının ve 10 adet tarihi tescilli sivil yapının yanı sıra; tarihi doku ile uyumlu sokak ve meydan kurgularının korunarak geleceğe aktarılması, kentin tarihi ticaret merkezinin düzenlenmesi ve kent imgesinin oluşturulmasıdır.

Harita M.14. Niğde Eskişaray Ve Kale Mahalleleri Koruma Planı Revizyonu

Kaynak: Niğde Belediyesi Arşivi

B. DOĞAL SİT ALANLARI

Niğde Kayaardı Mevkii III. Derece Doğal Sit Alanı Koruma Amaçlı İmar Planı

Kayaardı III. Derece Doğal Sit Alanı Koruma Amaçlı İmar Planı, Nevşehir Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 09.06.1998 tarih ve 854 sayılı kararı ile onanmış sınırlar ile tanımlanan alanı içine almaktadır. Kayaardı III. Derece Doğal Sit Alanı Koruma Amaçlı İmar Planı, Niğde Belediye meclisinin 01.06.2007 tarih ve 58-59 sayılı kararı ile onanmıştır. 2025 Yılı'nı hedefleyen, 1/1 000 ölçekli Niğde – Kayaardı Mevkii III. Derece Doğal Sit Alanı Koruma Amaçlı İmar Planı'nın amacı:

Kayaardı Mevkii'nin:

- ✓ Planlama hedef ve stratejilerini belirlemek,
- ✓ Doğal, tarihsel ve kültürel değerleri ve ekolojik dengeyi koruyarak; sürdürülebilirlik bağlamında gelişme hedeflerini, sağlıklı bir çevrede geliştirmek,
- ✓ Yapılaşmayı; koruma - kullanma dengesi içinde sağlayacak, koruma geliştirme ve planlama ilkelerini belirlemektir.

Tepebağları Mevkii'nin:

- ✓ Planlama hedef ve stratejilerini belirlemek,
- ✓ Doğal, tarihsel ve kültürel değerleri ve ekolojik dengeyi koruyarak; sürdürülebilirlik bağlamında gelişme hedeflerini, sağlıklı bir çevrede geliştirmek,
- ✓ Koruma Amaçlı İmar Planı sınırları içinde yer alan Tepebağları III. Derece Doğal Sit Alanı'nı; 2863 / 3386 / 5226 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, 3194 sayılı İmar Kanunu, ile bu kanunlara dayalı mevzuat, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ilke kararları ve Nevşehir Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu kararları doğrultusunda korunmak, düzenlenmek ve çevre ile uyumlu olarak geliştirmek,

Yapılaşmayı; koruma - kullanma dengesi içinde sağlayacak, koruma geliştirme ve planlama ilkelerini belirlemektir.

Altunhisar İlçesi'nde tarihi kent dokusunu koruma imar planı yapılmamış olup, Eski Kent Dokusunun tamamen yenilenmesi için ilçede Aşağı, Orta ve Yukarı Mahallede imar planı yapılmıştır.

Çiftlik İlçesi'nde tarihi kent dokusu olmayıp sadece Tepecik Arkeolojik Bölgesi vardır. Bu kısmında korunması amacıyla bu bölge sit alanı olarak düzenlenmiştir.

Çamardı İlçesi'nde kentsel yenileme alanları kent dokusunun korunması ile ilgili alanlar bulunmamaktadır.

Ulukışla İlçesi'nde kentsel dokunu yenilenmesi için imar planı yoktur.

M.1.1.6.Endüstri Alanları Yer Seçimi*

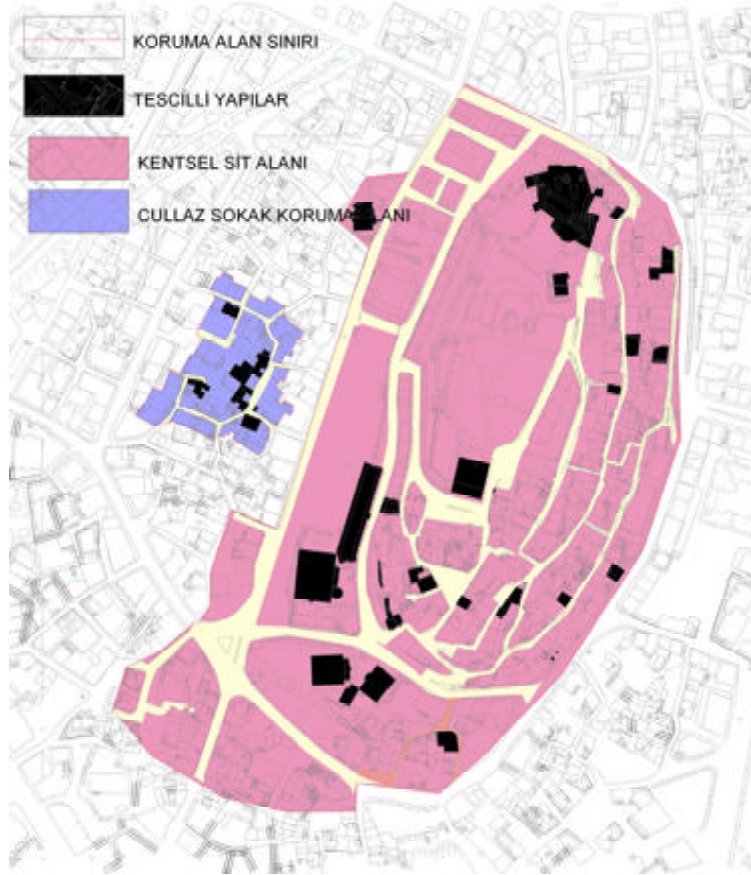
Kentte Sanayiinin yer seçimi süreçleri ve bunu etkileyen etkenler Niğde de ilk sanayileşme 1940 yıllarında Niğde Çimento fabrikasının kurulması ile başlamıştır. Çimento fabrikasının yer seçimi, tarım, çevre ve yerleşim alanları olarak değerlendirildiğinde zararlı etkilerin en az olabilecek bir konumda yapılmıştır. Niğde ilinde sanayi gelişiminin zayıf ve yavaş olması, sanayi bölgelerinin planlı yapılmasına imkan sağlamıştır. Niğde ve Bor organize sanayi bölgelerinin kurulması, küçük sanayi sitelerinin yapılması sanayi gelişimini ve çevre ilişkilerini olumlu etkilemiştir. Niğde, Bor, Çamardı ilçesinde küçük sanayi bölgelerinin seçimi, ticari faaliyetlere uygun olarak insan sağlığına, çevreye, tarım alanlarına zararlı olmayacak şekilde planlanmıştır.

Global Anlamda Sanayiinin Gruplanması:

Niğde Organize sanayi bölgesi, her çeşit ağır sanayiinin kurulmasına uygun olarak planlanmıştır. Bor Deri Organize sanayi Bölgesi dericilik sanayiinin kurulmasına ve gelişmesine uygun olarak planlanmıştır. Ancak sanayi alanlarını tamamının deri işletmeleri tarafından değerlendirilememesi sebebiyle diğer sanayi kuruluşlarının da faaliyet göstereceği şekilde planlanmaktadır. Organize sanayi bölgeleri dışında sanayi ham madde kaynaklarına yönelik olarak gelişmektedir. Niğde Merkez Hıdırlık mevkiinde, taş ocakları yoğun olarak çalıştırılarak kalsit, mikronize kalsit, mozaik gibi ürünleri elde eden taş kırma ve elemeye yönelik küçük işletmeler gelişmektedir. Yine Ulukışla Porsuk köyü ve Darboğaz kasabasında alçı taşı ocakları, kırma tesisleri ve alçı pişirme ve öğütme tesisleri gelişmektedir.

M.1.1.7.Tarihi, Kültürel, Arkeolojik ve Turistik Özellikli Alanlar:

Kent içinde Nevşehir Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu tarafından "Koruma Alanı" sınırı belirlenmiş bölgelerde planlama çalışmaları devam etmektedir. Bunlardan Cullaz Sokak ve Çevresi için planlama çalışması tamamlanmış olup, diğer koruma alanlarında benzer çalışmalar yapılmaya devam edilecektir.

Harita M.17. Niğde Kent Merkezi Planlı Koruma Alanları

Kaynak: Niğde Belediyesi Arşivi

Yerel Mimari Özellikler

KADIOĞLU SOKAK

1.Genel Tanım ve kent içindeki yeri

Kadıoğlu sokak; Niğde kent merkezinde, Dr. Sami Yağız Caddesi ve Atatürk Bulvarının kesiştiği Bor- Niğde yolunun kuzeyinde yer almaktadır. Niğde kenti tarihsel gelişimi içerisinde önemli yerleşim merkezleri arasında olmuştur. Bu nedenle kent içinde önemli anıtsal mimari yapılarla birlikte önemli sivil mimarlık eserleri de bulunmaktadır. Bu eserler arasında zamana yenilmeyip günümüze kadar gelebilenler kentin merkezine yakın noktalarda bir araya gelerek özgün sokak dokuları meydana getirmişlerdir. Bu sokaklar arasında bulunan Kadıoğlu Sokağı konum olarak kentte bulunan sit alanları arasında bir geçiş noktası olarak düşünülebilir. Kent merkezine yakın konumu, önemli tarihi yapılara yürüme mesafesinde olması, coğrafi konumunun pek çok noktada kente bakı noktası oluşturması, kıvrımlı, organik yapısının sokak boyunca perspektif algılara yol açması, sokağa cephe veren mimari eserlerin özgünlüğü sokağın niteliğini artıran unsurlardır.

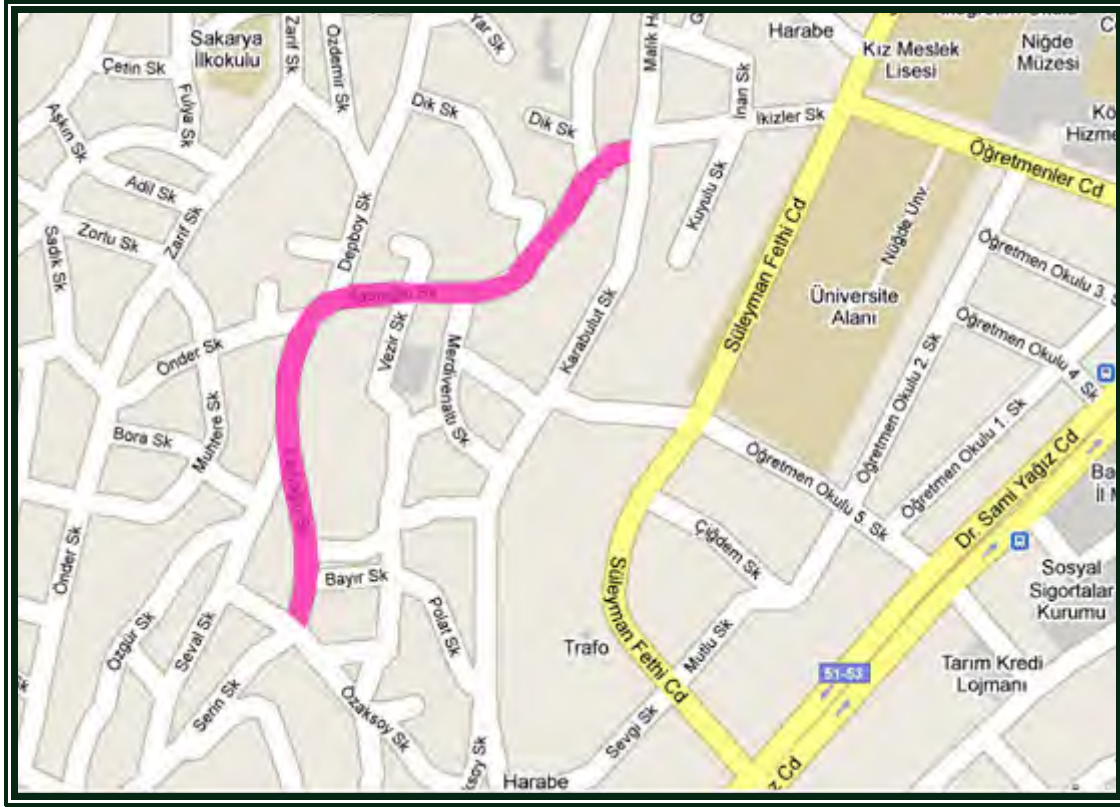

Harita M.18. Kadioğlu Sokağın Kent İçindeki Yeri, Sit Alanlarına Göre Konumu

Kaynak: Niğde Belediyesi Arşivi

1.1. ULAŞIM BAĞLANTILARI

Kadioğlu sokak doğuda ikizler sokak ile Süleyman Fethi Caddesi'ne ve devamında Öğretmenler Caddesi ile Dr. Sami Yağız Caddesi'ne bağlanmaktadır. Sokak diğer yönlerde içinde bulunduğu organik kent dokusu özelliği gösteren kıvrımlı küçük sokaklarla bağlantı noktaları oluşturmaktadır. Şekilde de görülebilen organik kent dokusu içinde sokaklar kimi yerlerde darlaşarak taşıt trafiğine kapanmakta, kimi yerlerde küçük meydanlara açılarak düğüm noktaları oluşturmaktadır. Alanın eğiminden kaynaklı olarak merdivenlerle düzenlenmiş sokakların yanı sıra çıkmaz sokaklarda organik dokuyu tamamlayan yaya mekânları arasındadır. Sonuç olarak bu alan için yaya öncelikli ulaşım sistemi vardır denilebilir. Kadioğlu sokak belli noktalarda taşıt trafiğine kapalıdır.

Harita M.19. Kadıoğlu Sokağın Ulaşım Bağlantıları

Kaynak: Niğde Belediyesi Arşivi

2. ALANIN MEKÂN OLUŞUMU

2.1. TARİHİ VE MEKÂNSAL GELİŞİM

Niğde'nin Antik adı "NAHİTA"dır. Kaletpe Obsidyen Atölyelerinde ele geçen buluntular M.Ö. 600 bin yıl öncesine dayanmaktadır. Kaletpe Obsidyen atölyesi, Bahçeli- Köşk Höyük, Çiftlik- Tepecik Höyük, Pınarbaşı Höyük ve Çamardı- Kestel'de ortaya çıkarılan Kalay Maden Ocağı ile Madenci Köyü Göltepe'de yapılan kazılar, Niğde'de yerleşik yaşamın günümüzden 10 bin yıl öncesinde başladığını ve bu yaşamın kesintisiz olarak sürdüğünü göstermektedir.

Niğde kentinin coğrafi yapısına bakıldığında, dokuz bin yıllık geçmişe sahip, tarihi Kapadokya bölgesine ait bir yerleşim yeri karşımıza çıkar. Uzun bir dönem Bizans yönetiminde kalmış olan Niğde, Selçuklular döneminde idari ve askeri açıdan önem kazanmış; daha sonra 1469'dan itibaren Osmanlı yönetimi altına girmiştir. Cumhuriyet döneminde yapılan idari düzenleme çerçevesinde 1924 yılında Niğde'ye il statüsü verilmiştir.

Niğde sivil mimarisinin meydana gelmesinde burada yaşamış olan toplumların büyük etkisi olmuştur. Mimari yapı tarzının ortaya çıkmasında kuşkusuz iklimin ve yörede bulunan yapı malzemelerinin de etkisi büyüktür.

2.2. KENT ESTETİĞİ VE KENT İMAJINA OLAN KATKISI

Estetik duyum insan beyninin iyi - kötüyü ayırt etmedeki duysal ve entelektüel yönlerinin bir arada bulunması ve birbirleri ile ilişkili olarak kullanılması sonucunda oluşan yargılara dayanmaktadır. Görsel ortamdan alınan duylara her beynin tepkisi, birbirlerinden farklılaşmış kimlikleri dolayısıyla değişiklik göstermektedir.

Kent estetiğine ilişkin olarak Kadioğlu sokağa cephe veren yapıların mimari kompozisyonlarında; simetri, aksiyel oluşum ve doğrudan güzel perspektif etkileri yaratma amacına yönelik geometrik düzenlemelere rastlanmaktadır.

Resim M.6.Kadioğlu sokağı

Kaynak: Niğde Belediyesi, 2011

Sokağın ve bulunduğu alanın kent estetiğine ilişkin bir diğer özelliği, ortaçağ kentsel mekânlarının organik yapısına benzer bir şekilde kendiliğinden ortaya çıkmış sokak ve meydanlarla görsel ve oransal değerleri insan ölçeğinde yansıtan bir mekân olmasıdır.

Kentsel mekânın algılanması ve bilinç alanına alınarak değerlendirilmesi sonucu kent imgesi/ kent imajı ortaya çıkmaktadır. Kent imajı; “tasarımı, düzenlemesi, görünümü ve yapısal özellikleriyle bir kentin insanda bıraktığı izlenim olarak tanımlanmaktadır.

Bu bağlamda değerlendirilirse Kadioğlu sokağın sahip olduğu sivil mimarlık örnekleri, sokak dokusu, kentin tarihi/ kültürel/ estetik değerlerini ortaya koyan mekân kurgusu ile kent imajına olumlu katkıları göz ardı edilmemeli ve mekân organizasyonu korunmalıdır.

Sokak çevre psikolojisi ve algı kuramına dayalı ilkelerin tümünü bir arada taşımaktadır bunlar;

1. Bütün olarak etki etme
2. Parçaların birbirine benzerliği (mimari detay, yapı malzemeleri, vb.)
3. Konum olarak yakınlık
4. Grup oluşturmaları
5. Ortak bir yönde hareket etmeleri
6. Sembolik formların bütüncül olarak anlaşılmalardaki yeterlilik

3.KORUNMASI GEREKLİ KÜLTÜR VARLIKLARI

Niğde kenti genelinde toplam 373 adet tescilli taşınmaz kültür varlığı mevcut iken bunların 214 adedi merkez ilçede yer almaktadır. Bu tescilli taşınmaz kültür varlıklarının 104 adedi sivil yapılardır.

Tablo M.2. Niğde'deki Tescilli Taşınmaz Kültür Varlıkları

TESCİLLİ TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIĞI	MERKEZ	ALTUNHİSAR	BOR	ÇAMARDI	ÇİFTLİK	ULUKIŞLA	TOPLAM
ASKERİ YAPI	1	0	0	0	1	0	2
TARİHİ SİT	4	0	0	0	0	0	4
KENTSEL SİT	2	0	0				2
MİLLİ PARK		0	0	1	0	0	1
ARKEOLOJİK- DOĞAL SİT	2	0	0	0	0	0	2
DOĞAL SİT	6	0	0	0	1	1	8
ARKEOLOJİK SİT	30	4	17	4	3	4	62
DİNİ KÜLTÜREL YAPI	65	8	32	1	2	6	114
SİVİL YAPI	104	3	58	1	8	4	178
TOPLAM	214	15	107	7	15	15	373

Kaynak: Niğde Belediyesi, 2011

Kadıoğlu Sokakta ise biri cami olarak kullanılan rum kilisesi olmak üzere toplam 9 adet tescilli yapı bulunmaktadır. Tescilli yapıların listesi aşağıda verilmiştir.

Tablo M.3. Niğde'deki Tescilli Yapılar

FONKSİYON	ADRES	PAFTA	ADA	PARSEL	KARAR TARİHİ VE NO'SU
Konut	A. Kayabaşı Mah. Kadioğlu Sok. No:2	37	328	8	06.11.1993/ 1622
Konut	A. Kayabaşı Mah. Kadioğlu Sok. No:8 / 8-A/ 10	37	314	24-25	06.11.1993/ 1622
Konut	A. Kayabaşı Mah. Kadioğlu Sok. No:2	37	314	29	06.11.1993/ 1622
Konut	A. Kayabaşı Mah. Kadioğlu Sok. No:34	37	314	55	06.11.1993/ 1622
Konut	A. Kayabaşı Mah. Kadioğlu Sok. Karabulut Çıkması	37	326	12	06.11.1993/ 1622
Konut	Y. Kayabaşı Mah. Cami Sok.	37	314	43	05.07.1991/1074
Konut	Y. Kayabaşı Mah. Cami Sok.	37	314	65	05.07.1991/ 1074 11.03.1992/1264
Konut	A. Kayabaşı Mah. Polat Sok. No:25/ A	37	313	2	06.11.1993/ 1622
Cami	A. Kayabaşı Mah. Polat Sok. No:25/ A	37	621	6	15.07.1978/ A-1207 31.07.1993/ 1529

Kaynak: Niğde Belediyesi, 2011

Altunhisar İlçesi'nde Kent İçerisinde Anadolu Selçuklu Dönemine ait

- 1- Sıraçakıl Hanı,
- 2- Sıraçakıl Köprüsü,
- 3- Roma Dönemine ait Su Sarnıcı,
- 4- Bayatönü Mağaraları,(Kapadokya devamı)
- 5- 1548 tarihli türbe,

Söz konusu eserler koruma kurulunca tescil edilmiştir.

Çiftlik İlçesi'nde Çarşı Mahallesi sınırları içinde yer alan Tepecik Mevkiinde Tepecik Arkeolojik Kazıları yapılmaktadır.

Çamardı İlçesi'nde tarihi olarak 2004-2005 yıllarında kent içinde tarihi yeni müze yapılmıştır. Faaliyete geçmemiştir. Ayrıca ilçede bulunan tarihi kilise harap durumda olduğu için faaliyet gösterememektedir.

Ulukışla İlçe merkezinde bulunan 10.000 m² alan üzerinde tarihi kışla bulunmaktadır. Kışla 2009 yılında Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından restore edilerek bölge turizmine açılmıştır.

M.1.2.Kırsal Alanlar

M.1.2.1.Kırsal Yerleşme Deseni:

Altunhisar İlçesi'nde, kırsal alanlarda uluslar arası şirketlerce meyve üretimine başlanmıştır. Hayvancılık dışında yerleşim söz konusu değildir.

Çiftlik İlçesi'nde, kırsal kesimlerin planlanmasında ana yola yakın yerlerde ayrık nizam 0,30/0,90 inşaat yoğunluğu verilmiş diğer bölgelerde ise tarımsal niteliği korunacak alanlar olarak düzenlenerek inşaat nizamı en fazla üç kat olarak belirlenmiştir.

Çamardı İlçesi'nde kırsal yerleşme alanımızda planlama bulunmamaktadır. Kırsal alandaki arazi mülkiyeti tapulama sonucunda yarısı hazine ve mera olup diğer yarısı da özel mülkiyetlere girmektedir arazi büyüklükleri hakkında tapulama yapıldığından ve tapuları ayrı ayrı çıkarıldığından arazi büyüklüğü bilinmemektedir.

Ulukışla İlçesi'nde kırsal alanda yerleşim deseni bulunmamaktadır.

M.1.2.2.Arazi Mülkiyeti:

Kentin ilk kadastro haritaları 1955-62 tarihleri arasında yapılmıştır. İlk imar planında 1963 yılında yapılmıştır.

İldeki mülkiyet durumu, kamu arazileri, vakıf arazileri, Milli Eğitim arazileri, Belediye arazileri, Özel İdare arazisi, sağlık bakanlığı arazisi olarak dağılmaktadır.

Kayseri – Adana yolunun kuzeyinde 32 hektarlık bir alan hazineye geri kalan tüm alan ise Belediye adına tescillidir. Bunun dışında Belediyenin kentin kuzeyindeki gelişme alanlarında büyük oranda tescilli arazisi bulunmaktadır. Kentin ilk kadastrosu yapılırken Hazine arazilerinin büyük çoğunluğunun Belediye adına tescil edilmesinden dolayı bu kadar büyük belediye arazisi ortaya çıkmaktadır.

Merkez İlçede Mülkiyet dağılımı ve Arazi Miktarları Şöyledir:

Tablo M.4. Merkez İlçede Mülkiyet Dağılımı Ve Arazi Miktarları

Kamu Arazileri	261800 m ²
Vakıf Arazileri	23500 m ²
M.E.B Arazileri	375700 m ²
Belediye Arazileri	6377200 m ²
Özel İdare Arazisi	30900 m ²
Sağlık Bakanlığı Arazisi	42000 m ²
Hazine Arazisi	320000 m ²
Sanayi Alanları Arazisi	1744956 m ²

Kaynak: İl Çevre Durum Raporu 2010

Altuhisar İlçesi'nde 24.500,00 (yirmidörtbinbeşyüz) m² tarla bulunmaktadır.

Çiftlik İlçesi belediye sınırları içinde kırsal alanlarda arazi mülkiyetinin % 94 özel mülkiyet, % 3 belediye, ve % 3 ise hazineye aittir.

Çamardı İlçesi'nde arazi mülkiyeti olarak özel mülkiyet ile hazine adına mera vasfında bulunana arazilerin büyüklükleri fazladır. M2 olarak hesaplanamamıştır. Belediye ve kamuya ait araziler fazla bulunmamaktadır.

Ulukışla İlçesi'nde hazineye ait araziler bulunmamaktadır. Ayrıca özel mülkiyet olan araziler vardır.

M.2. Altyapı:

Bu konuyla ilgili ayrıntılı bilgiler "Ulaşım ve Altyapı" başlığı altında incelenmiştir.

M.3. Binalar ve Yapı Çeşitleri

M.3.1.Kamu Binaları:

Kentteki kamu binaları merkez ve Eski Adana Yolu'nda toplanmıştır.

M.3.2.Okullar :

Tablo M.5. Niğde İli Merkez Okulları

2011-2012 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI (İLKÖĞRETİM)					
İLÇE	MERKEZ				
S.NO	OKULUN ADI	ÖĞRETİM M.ŞEKLİ	ERKEK TOPLAMI	KIZ TOPLAMI	GENEL TOPLAM
		N			
1	19 Mayıs İlköğretim Okulu	X	184	225	409
2	23 Nisan Havacılar İlköğretim Okulu	X	635	626	1261
3	5 Şubat İlköğretim Okulu	X	396	324	720
4	75.Yıl Mustafa Altuncu İÖO		202	246	448
5	Ağcaşar Şehit Mustafa Memiş İÖO		252	248	500
6	Aktaş Şehit Yüksel Kabaca İÖO	X	128	129	257
7	Aktaş Yenimahalle İlköğretim Okulu	X	28	31	59
8	Alay İlköğretim Okulu	X	187	158	345
9	Alay Şehit Oktay Önder İÖO		144	117	261
10	Ali Ulvi Arıkan İlköğretim Okulu	X	81	91	172
11	Alparslan İlköğretim Okulu		263	250	513
12	Asım ve Zeynep Ecemiş İÖO		274	297	571
13	Aşlama Mukadder-Murat Bayatlı İÖO	X	76	73	149

14	Atatürk İlköğretim Okulu	X	287	213	500
15	Bağlama İlköğretim Okulu	X	112	113	225
16	Bağlama Şehit Er Adnan Savaş İÖO	X	139	113	252
17	Behzat Ecemiş İlköğretim Okulu	X	107	107	214
18	Cemil Meriç Görme Engelliler İÖO.	X	2	3	5
19	Cumhuriyet İlköğretim Okulu		565	601	1166
20	Çarıklı Mehmet Babar İÖO	X	76	65	141
21	Çavdarlı Şehit Erdal Ünlü İÖO	X	110	100	210
22	Çayırli Şehit Ayhan Karagöz İÖO	X	141	140	281
23	Değirmenli Adnan Menderes İÖO	X	38	33	71
24	Değirmenli Atatürk İlköğretim Okulu	X	73	72	145
25	Değirmenli İlköğretim Okulu	X	103	97	200
26	Dikilitaş Şehit Erdal Çoban İÖO	X	71	56	127
27	Dr. Sadık Ahmet İlköğretim Okulu		458	414	872
28	Dumlupınar İlköğretim Okulu		266	229	495
29	Dündarlı 100.Yıl İlköğretim Okulu	X	139	164	303
30	Dündarlı Atatürk İlköğretim Okulu	X	121	134	255
31	Edikli Atatürk İlköğretim Okulu	X	110	143	253
32	Edikli Şehit Ayhan Arıkan İÖO	X	142	126	268
33	Edikli Şehit İhsan Yarımkuşak İÖO	X	242	197	439
34	Elmalı İlköğretim Okulu	X	84	88	172
35	Fertek İlköğretim Okulu	X	5	6	11
36	Fesleğen Eczacı Necla Filibeli İÖO	X	43	26	69
37	Gazi İlköğretim Okulu	X	647	654	1301
38	Gösterli İlköğretim Okulu	X	138	116	254
39	Güllüce İlköğretim Okulu	X	71	65	136
40	Gümüşler İlköğretim Okulu	X	111	135	246
41	Hacıabdullah Şehit Doğan Demir İÖO	X	95	84	179
42	Hacıabdullah Şehit Mustafa Avcı İÖO	X	99	112	211
43	Hacıbeyli İlköğretim Okulu	X	55	80	135
44	Halil Kitapçı İlköğretim Okulu	X	165	142	307
45	Hasaköy Şehit Cemal Özcan İÖO	X	64	68	132
46	Hazım Tepeyran İlköğretim Okulu	X	249	230	479
47	Himmetli İlköğretim Okulu	X	140	153	293
48	Hüdavend Hatun İÖO	X	23	33	56
49	Hüyük İlköğretim Okulu	X	17	14	31
50	İçmeli Şehit Davut Yıldız İÖO	X	85	76	161
51	İnönü İlköğretim Okulu		441	414	855
52	Karatlı Şehit Şahin Yılmaz İÖO	X	392	360	752
53	Kanuni Sultan Süleyman İÖO	X	395	357	752
54	Kayırli İlköğretim Okulu	X	93	122	215
55	Kayırli Pınarcık İlköğretim Okulu	X	18	13	31
56	Kemal Aydoğan İlköğretim Okulu		193	186	379

57	Kemal Çetintürk İlköğretim Okulu	X	203	189	392
58	Kırkpınar Hacı Süleyman Filibeli İÖO	X	60	49	109
59	Kızılören Rebia Filibeli İlköğretim Okulu	X	36	38	74
60	Kiledere Şehit Bülent Tunçbilek İÖO		161	141	302
61	Kiledere Şehit Emrah Eryılmaz İÖO	X	385	333	718
62	Konaklı İlköğretim Okulu	X	257	218	475
63	Koyunlu Namık Kemal İlköğretim Okulu	X	46	47	93
64	Kömürcü Çanakkale Şehitleri İÖO		363	359	729
65	Kumluca-Hamamlı Özgür Bilen İÖO	X	17	22	35
66	Mehmet ve Emet Aydoğan İÖO	X	242	239	490
67	Memnune-Türker Altuncu İÖO	X	196	202	396
68	Murtaza ve Naile Uyanık İÖO	X	206	197	396
69	Narköy İlköğretim Okulu		47	52	92
70	Nezihe ve Tahsin Kitapçı İÖO		350	364	673
71	ODTÜ Geliştirme Vakfı Ö. Niğde İÖO	X	170	107	284
72	Orhanlı İlköğretim Okulu	X	162	132	287
73	Orhanlı Orhangazi İlköğretim Okulu	X	142	122	265
74	Ovacık Şehit Bayram Aksoy İÖO	X	118	107	225
75	Özel Sungurbey İlköğretim Okulu	X	229	181	410
76	Pınarcık Mustafa Şahin İlköğretim Okulu	X	94	87	181
77	Sakarya İlköğretim Okulu	X	91	80	171
78	Saruhan Eğt.Uygulama Ok.ve İş Eğt.Mrk.	X	47	30	77
79	Sazlıca İlköğretim Okulu	X	305	244	549
80	Selçuk İlköğretim Okulu		1053	974	2027
81	Tepeköy İlköğretim Okulu	X	27	17	44
82	Tırhan Ümit Güneş İlköğretim Okulu	X	20	14	34
83	Uluağaç Şehit Faruk Eren İÖO	X	8	17	25
84	Yarhisar İlköğretim Okulu	X	7	2	9
85	Yeşilgölcük 75.Yıl Türkan Yüksel İÖO	X	170	166	336
86	Yeşilgölcük Cumhuriyet İÖO	X	187	159	346
87	Yeşilgölcük Şehit Osman Turgut İÖO	X	183	177	360
88	Yeşilova İlköğretim Okulu	X	19	11	30
89	Yıldıztepe Şehit Ahmet Saltık İÖO	X	96	105	201
90	Yıldıztepe Zeynep Erden İÖO	X	79	103	182
91	Zahide Sefer İlköğretim Okulu	X	123	129	252
	TOPLAM		15674	14839	30513

Kaynak: İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2011

Tablo M.6. Niğde İli Altunhisar İlçesi Okulları

	2011-2012 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI (İLKÖĞRETİM)				
İLÇE	ALTUNHISAR				
S.NO	OKULUN ADI	ÖĞRETİM SEKİ N	ERKEK TOPLAMI	KIZ TOPLAMI	GENEL TOPLAM
1	Barbaros İÖO	X	83	65	148
2	Çömlekçi İÖO	X	37	32	69
3	Yeşilyurt Hasan Yaldır İÖO	X	97	63	160
4	İstiklal İÖO	X	63	68	131
5	Karakapı Durmuş Balarban İÖO	X	163	139	302
6	Karakapı İÖO	X	170	157	327
7	Keçikalesi Atatürk İÖO	X	60	54	114
8	Keçikalesi Cumhuriyet İÖO	X	100	91	191
9	Keçikalesi Selçuk İÖO	X	86	91	177
10	Mustafa Necati İÖO	X	74	59	133
11	Ulukışla Atatürk İÖO	X	33	35	68
12	Uluören İÖO	X	110	117	227
13	Yakacık 80.Yıl Atatürk İÖO	X	69	69	138
14	Yakacık Cumhuriyet İÖO	X	66	47	113
	TOPLAM		1211	1087	2298

Kaynak: İl Millî Eğitim Müdürlüğü, 2011

Tablo M.7. Niğde İli Bor İlçesi Okulları

	2011-2012 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI (İLKÖĞRETİM)			
İLÇE	BOR			
S.NO	OKULUN ADI	ERKEK TOPLAM	KIZ TOPLAM	GENEL TOPLAM
1	Badak Köyü İlköğretim Okulu	11	14	25
2	Bahçeli Gazi İlköğretim Okulu	121	100	221
3	Balcı İlköğretim Okulu	7	7	14
4	Balcı 100. Yıl İlköğretim Okulu	63	60	123
5	Bayat İlköğretim Okulu	19	24	43
6	Bor Başpınar İlköğretim Okulu	227	213	440
7	100. Yıl YİBO	156	127	283
8	Cumhuriyet İlköğretim Okulu	257	240	497

9	Çukurkuyu Fatih İlköğretim Okulu	95	80	175
10	Çukurkuyu Kas. Dr. Fatma Erol İÖO	73	83	156
11	Fahri Kirt İlköğretim Okulu	311	276	587
12	Gökbez İlköğretim Okulu	12	11	23
13	Hacı Ali Sebat Çorum İÖO	87	72	159
14	Halac İlköğretim Okulu	22	13	35
15	Karanlıkdere Kılıçlar İÖO	36	49	85
16	Kayı İlköğretim Okulu	90	77	167
17	Kemerhisar Cumhuriyet İÖO	26	23	49
18	Kemerhisar Etiler İÖO	42	39	81
19	Kemerhisar Hisar İÖO	207	183	390
20	Kemerhisar Sümer İÖO	50	60	110
21	Kılavuz İlköğretim Okulu	27	25	49
22	Atatürk İlköğretim Okulu	194	177	371
23	Mehmet Akif Ersoy İÖO	149	151	300
24	Mehmet Rasim Dede İÖO	98	101	199
25	Asım Eren İÖO	209	209	418
26	Bağdüz İlköğretim Okulu	14	15	29
27	Bekir Sami Baran İÖO	83	92	175
28	Gazi İlköğretim Okulu	32	30	62
29	Kamil Alakuş İÖO	111	112	223
30	Kenan Evren İÖO	127	112	239
31	Mahmut Özenç İÖO	100	111	211
32	Yunus Emre İÖO	80	125	205
33	Zafer İlköğretim Okulu	54	41	95
34	29 Ekim İlköğretim Okulu	74	80	154
35	Obruk Mustafa ve Sebahat Ergin İÖO	179	129	308
36	Tepeköy İlköğretim Okulu	39	50	89
37	Kızılca Atatürk İlköğretim Okulu	89	95	184
38	Tepeköy Altınova İlköğretim Okulu	20	25	45
39	Toki İlköğretim Okulu	443	372	815
40	Veli Bengü İlköğretim Okulu	226	216	442
41	Postallı İlköğretim Okulu	8	10	18
	TOPLAM	4268	4029	8297

Kaynak: İl Millî Eğitim Müdürlüğü, 2011

Tablo M.8. Niğde İli Çamardı İlçesi Okulları

2011-2012 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI (İLKÖĞRETİM)				
İLÇE	ÇAMARDI			
S.NO	OKULUN ADI	ERKEK TOPLAMI	KIZ TOPLAMI	GENEL TOPLAM
1	Atatürk İlköğretim Okulu	80	60	147
2	Bademdere Şehit Nuri Dayan İÖO	83	87	170
3	Burç İlköğretim Okulu	118	136	254
4	Celaller Şehit Halil Gelen İÖO	51	46	97
5	Çamardı Yatılı İlköğretim Bölge Okulu	101	87	188
6	Çukurbağ İlköğretim Okulu	34	39	73
7	Eynelli İlköğretim Okulu	65	73	138
8	Kavaklıgöl İlköğretim Okulu	5	5	10
9	Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu	164	162	326
10	Üskül Yeniköy İlköğretim Okulu	49	56	105
11	Bekçili İlköğretim Okulu	1	11	12
12	Beyaz Kışlakçı İlköğretim Okulu	9	9	18
13	Çardacık İlköğretim Okulu	11	5	16
14	Çukurbağ Martıderesi İlköğretim Okulu	7	12	19
15	Demirkazık İlköğretim Okulu	12	21	33
16	Elekgözü İlköğretim Okulu	24	36	60
17	Kocapınar 100.Yıl İlköğretim Okulu	14	13	27
18	Mahmatlı İlköğretim Okulu	20	21	41
19	Orhaniye Şehit Ersin Bartan İÖO	15	7	22
20	Sulucaova Şehit Bayram Kızıltan İÖO	12	14	26
21	Üçkapılı İlköğretim Okulu	8	7	15
22	Yelatan Yavuz Sultan Selim İÖO	75	77	152
	TOPLAM	958	984	1942

Kaynak: İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2011

Tablo M.9. Niğde İli Çiftlik İlçesi Okulları

2011-2012 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI (İLKÖĞRETİM)					
İLÇE	ÇİFTLİK				
S.NO	OKULUN ADI	OGRETİM SEKİ N	ERKEK TOPLAMI	KIZ TOPLAMI	GENEL TOPLAM
1	Asmasız İlköğretim Okulu	X	80	65	145
2	Azatlı İsa Yüksel İlköğretim Okulu	X	62	68	130
3	Azatlı Küllüce İlköğretim Okulu	X	227	199	426
4	Azatlı Şehit Salim Erten İlköğretim Okulu	X	113	88	201
5	Bozköy İlköğretim Okulu	X	249	241	490
6	Çardak İlköğretim Okulu	X	203	184	387
7	Çınarlı İlköğretim Okulu	X	62	70	132
8	Çiftlik İlköğretim Okulu	X	55	60	115
9	Çiftlik Şehit Şakir Tekin İlköğretim Okulu	X	97	97	194
10	Divarlı İlköğretim Okulu	X	267	243	510
11	Divarlı Şehit İlhan Çankaya İÖO	X	110	131	241
12	Kitreli 100.Yıl Fatih İlköğretim Okulu	X	101	85	186
13	Kula İlköğretim Okulu	X	255	245	500
14	Mahmutlu İlköğretim Okulu	X	77	43	120
15	Bozköy Mehmet Akif İlköğretim Okulu	X	91	82	173
16	Murtaza İlköğretim Okulu	X	111	108	219
17	Mustafa Kemal İlköğretim Okulu	X	107	95	202
18	Ovalıbağ Hasan Süleyman Filibeli İÖO	X	126	108	234
19	Sultanpınar İlköğretim Okulu	X	61	53	114
20	Şeyhler Şehit Hamza Baykan İÖO	X	187	163	350
21	Bozköy Ahmet Nazmi Filibeli İlköğretim Okulu	X	139	122	261
	TOPLAM		2780	2550	5330

Kaynak: İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2011

Tablo M.10. Niğde İli Ulukışla İlçesi Okulları

2011-2012 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI (İLKÖĞRETİM)					
İLÇE	ULUKIŞLA				
S.NO	OKULUN ADI	ÖĞRETİM SEKİ N	ERKEK TOPLAMI	KIZ TOPLAMI	GENEL TOPLAM
1	Kılan İlköğretim Okulu	X	94	108	202
2	Alihoca İlköğretim Okulu	X	16	18	34
3	Beyağıl İlköğretim Okulu	X	20	16	36
4	Çiftehan İlköğretim Okulu	X	73	64	137
5	Darboğaz Şh.Ümit Yaşar Ulupınar İÖO	X	77	75	152
6	Eminlik Şehit Yıldırım Kılınç İÖO	X	73	85	158
7	Emirler İlköğretim Okulu	X	3	10	13
8	Hasangazi İlköğretim Okulu	X	106	100	206
9	Horoz Şehit Mehmet Sezgin İÖO	X	17	24	41
10	Hüsniye İlköğretim Okulu	X	60	69	129
11	İnkılap İlköğretim Okulu	X	83	76	159
12	Kemalpaşa İlköğretim Okulu	X	76	58	134
13	Kurtuluş İlköğretim Okulu	X	174	175	349
14	Mustafa Küçükavşar YİBO	X	92	78	170
15	Maden İlköğretim Okulu	X	11	9	20
16	Şeyhomerli İlköğretim Okulu	X	12	15	27
17	Elmalı İlköğretim Okulu	X	14	7	21
18	Yeni yıldız İlköğretim Okulu	X	56	57	113
	TOPLAM		1057	1044	2101

Kaynak: İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2011

LİSELER**Tablo M.11.** Niğde İl ve İlçeleri Lise Sayısı

2010-2011 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI (ORTAÖĞRETİM)						
S.NO	İLÇESİ		OKULUN ADI	ERKEK TOPLAM	KIZ TOPLAM	GENEL TOPLAM
1	ALTUNHİSAR		Altunhisar 75 Lisesi	98	119	217
			İLÇE TOPLAMI	98	119	217
1	BOR		Bor İrfan İlk Teknik ve Endüstri M.Lisesi	642	25	667
2	BOR		Kız Teknik ve Meslek Lisesi	0	304	304
3	BOR		Bor Ticaret Meslek Lisesi	132	88	220
4	BOR		Çukurkuyu 75.Yıl Gözükara Lisesi	47	13	60
5	BOR		Bor Atatürk Anadolu Lisesi	134	152	286
6	BOR		Bahçeli Atatürk Lisesi	18	20	38
7	BOR		Prof.Dr. Ali Yaramancı Lisesi	45	81	126
8	BOR		Şehit Nuri Pamir Lisesi	239	340	579
9	BOR		Bor Akın Gönen Anadolu Lisesi	134	198	332
10	BOR		Bor Anadolu Sağlık Meslek Lisesi	63	102	165
11	BOR		İmam Hatip Lisesi	94	84	178
12	BOR		Bor Toki Anadolu Öğretmen Lisesi.	219	307	526
13	BOR		Bor Fen Lisesi	22	29	51
			İLÇE TOPLAMI	1789	1743	3532
			OKULUN ADI			
1	ÇAMARDI		İmam Hatip Lisesi	80	89	169
2	ÇAMARDI		75.Yıl Şh.Üst.Murat Erdem Ç.P.L	137	60	197
			İLÇE TOPLAMI	217	149	366
			OKULUN ADI			
1	ÇİFTLİK		Çiftlik Lisesi	240	107	347
2	ÇİFTLİK		Çiftlik Anadolu Lisesi	74	38	112
			İLÇE TOPLAMI	314	145	459
			OKULUN ADI			
1	MERKEZ		Kız Teknik ve Meslek Lisesi	0	849	849
2	MERKEZ		75.Yıl M.Göker Kız Teknik ve M.L.	2	265	267
3	MERKEZ		Faik Şahenk Teknik ve Endst.M.L.	344	83	427
4	MERKEZ		Niğde Teknik ve Endüstri M. Lis.	1444	2	1446
5	MERKEZ		Dündarlı Çok Programlı Lisesi	48	13	61
6	MERKEZ		Niğde Ticaret Meslek Lisesi	465	494	959
7	MERKEZ		Elmalı- Çayırılı 80.Yıl Ç.P.L.	67	69	136

8	MERKEZ	Niğde Anadolu İ.H.L.	482	631	1113
9	MERKEZ	Atatürk Sağlık Meslek Lisesi	43	151	194
10	MERKEZ	Niğde Anadolu Öğretmen Lisesi	177	179	356
11	MERKEZ	Niğde Anadolu Lisesi	164	220	384
12	MERKEZ	Cumhuriyet Anadolu Lisesi	292	243	535
13	MERKEZ	Edikli Lisesi	109	79	188
14	MERKEZ	Fatih Anadolu Lisesi	210	276	486
15	MERKEZ	Hacı Zekiye Arslan Anadolu Lis.	53	187	240
16	MERKEZ	Niğde Güzel Sanatlar ve Spor L.	66	114	180
17	MERKEZ	Niğde Atatürk Lisesi	550	708	1258
18	MERKEZ	Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi	85	26	111
19	MERKEZ	Niğde Fen Lisesi	168	105	273
20	MERKEZ	Remide-Yılmaz Atabek Anadolu L.	111	170	281
21	MERKEZ	Yavuz Sultan Selim Anadolu Lisesi	225	307	532
22	MERKEZ	Yeşilgölcük Şehit Recep Tektaş ÇPL	178	131	309
23	MERKEZ	Yıldıztepe-Hacıabdullah Ş.M.Kayahan ÇPL	57	60	117
24	MERKEZ	Özel Sungurbey Anadolu Lisesi	53	46	99
25	MERKEZ	Özel Sungurbey Lisesi	54	43	97
26	MERKEZ	Özel Sungurbey Fen Lisesi	13	13	26
		İLÇE TOPLAMI	5446	5492	10938
		OKULUN ADI			
1	ULUKIŞLA	Ulukışla 75.Yıl Anadolu Lisesi	36	72	108
2	ULUKIŞLA	Ulukışla 75.Yıl Ç.P. Lisesi	103	148	251
3	ULUKIŞLA	Ulukışla Teknik ve Endüstri M.L.	211	18	229
4	ULUKIŞLA	Çiftehan Çok Programlı Lisesi	33	34	67
		İLÇE TOPLAMI	383	272	655
		TOPLAM	8551	7616	16167

Kaynak: İl Millî Eğitim Müdürlüğü, 2011

NİĞDE İLİ RESMİ ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİ PANSİYONLARI BİLGİ CETVELİ
2011-2012

Tablo M.12. Resmi Orta Öğretim Öğrenci Pansiyonları

SIRA NO	PANSİYONLU OKULUN ADI	YATAK KAPASİTESİ		
		KIZ	ERKEK	TOPLAM
1	Merkez Hacı Zekiye Aslan Lisesi Pansiyonu	166	0	166
2	Merkez Anadolu Öğretmen Lisesi Pansiyonu	0	132	132
3	Merkez Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Pansiyonu	144	144	288
4	Merkez Faik Şahenk Anadolu Teknik Lisesi Pansiyonu	100	100	200
5	Merkez Cumhuriyet Anadolu Lisesi Pansiyonu	0	100	100
6	Merkez Fen Lisesi Pansiyonu	48	120	168
7	Merkez 75. Yıl Mehmet Göker Anadolu Tekstil Mes. Lis. Pan.	132	0	132
8	Merkez İmam Hatip Lisesi Pansiyonu	0	200	200
9	Merkez ATATÜRK LİSESİ PANSİYONU	284	0	284
10	Merkez ANADOLU TURİZM OTELCİLİK MESLEK LİSESİ	0	40	40
11	Merkez ANADOLU LİSESİ ERKEK ÖĞRENCİ PANSİYONU	0	126	126
12	ALTUNHİSAR 75. Yıl LİSESİ	100	60	160
13	Bor Toki Anadolu Öğretmen Lisesi Pansiyonu	100	100	200
14	BOR – Şehit Nuri Pamir Lisesi Pansiyonu	116	0	116
15	BOR – İmam Hatip Lisesi Pansiyonu	0	60	60
16	BOR-Akın Gönen Anadolu Lisesi	0	132	132
17	ÇAMARDI – İmam Hatip Lisesi Pansiyonu	0	54	54
18	ÇİFTLİK – Anadolu Lisesi Pansiyonu	0	85	85
19	ULUKIŞLA – 75. Yıl Çok Programlı Lise Pansiyonu	0	200	200
20	ULUKIŞLA -75. YIL ANADOLU LİSESİ	130	0	130
	ORTAÖĞRETİM TOPLAMI	1320	1653	2973
21	Merkez Hüdavend Hatun İlköğretim Okulu	50	50	100
	İLKÖĞRETİM TOPLAMI	50	100	100
22	ULUKIŞLA M. KÜÇÜKAVŞAR YİBO	50	150	200

23	ÇAMARDI YİBO	92	108	200
24	BOR 100. Yıl YİBO	142	142	284
	YİBO TOPLAMI	284	400	684
GENEL TOPLAMI		1654	2103	3757

Kaynak: İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2011

NİĞDE İLİ -ÖĞRENCİ YURTLARI BİLGİ CETVELİ 2010-2011

Tablo M.13. Niğde İli Özel Öğrenci Yurtları

SIRA NO	İLÇESİ	YURDUN ADI	KAPASİTESİ						BARINAN ÖĞRENCİ SAYISI
			YÜKSEKÖĞRETİM			ORTAÖĞRETİM			
			KIZ	ERKEK	TOPLAM	KIZ	ERKEK	TOPLAM	
1	MERKEZ	YENİCE ORTAÖĞRENİM ERKEK ÖĞRENCİ YURDU	0	0	0	0	68	68	68
2	MERKEZ	ÖZEL PINAR YÜKSEKÖĞRENİM ERKEK ÖĞRENCİ YURDU	0	140	140	0	0	0	109
3	MERKEZ	KOYUNLU ORTAÖĞRENİM KIZ ÖĞRENCİ YURDU	0	0	0	31	0	31	21
4	MERKEZ	ÖZEL MUSTAFA MEMİŞ YÜKSEK ÖĞ.KIZ ÖĞR.YURDU	260	0	260	0	0	0	169
5	MERKEZ	HÜDAVEND HATUN YÜKSEKÖĞ. KIZ ÖĞRENCİ YURDU	240	0	240	0	0	0	192
6	MERKEZ	ÖZEL KILIÇASLAN YÜKSEKÖĞRENİM ERKEK ÖĞRENCİ YURDU	0	136	136	0	0	0	108
7	MERKEZ	ÖZEL HACER KAHRAMAN YÜKSEK ÖĞ. KIZ ÖĞ YURDU	62	0	62	0	0	0	62
8	MERKEZ	KOYUNLU ORTAÖĞRETİM ERKEK ÖĞRENCİ YURDU	0	0	0	0	81	81	34
9	MERKEZ	HACIABDULLAH ORTAÖĞRETİM ERKEK ÖĞ.YURDU	0	0	0	0	38	38	24
10	MERKEZ	ÖZEL LEBİBE ARUK ORTAÖĞRENİM KIZ ÖĞRENCİ YURDU	0	0	0	94	0	94	51
11	BOR	BOR BAŞPINAR ORTAÖĞRENİM ERKEK ÖĞRENCİ YD.	0	0	0	0	76	76	69
12	BOR	SELÇUK ORTAÖĞRENİM KIZ ÖĞRENCİ YURDU	0	0	0	60	0	60	60
13	BOR	KEMERHİSAR ORTAÖĞRENİM ERKEK ÖĞR.YURDU	0	0	0	0	25	25	22
14	BOR	ÇUKURKUYU ORTAÖĞRENİM ERKEK ÖĞRENCİ YURDU	0	0	0	0	16	16	16

15	BOR	ÖZDEMİR YÜKSEKÖĞRENİM ERKEK ÖĞRENCİ YURDU	0	174	174	0	0	0	110
16	BOR	ÖZEL OSMAN-MÜNEVVER NEVİN KAYA YÜK.ÖĞ.ERKEK ÖĞRENCİ YURDU	0	69	69	0	0	0	69
17	BOR	FATİH ORTAÖĞRETİM ERKEK ÖĞRENCİ YURDU	0	0	0	0	149	149	94
18	BOR	ÖZEL HEDEF YÜKSEKÖĞRETİM ERKEK ÖĞRENCİ YURDU	0	86	86	0	0	0	74
19	ALTUNHİSAR	HİSAR ORTAÖĞRENİM ERKEK ÖĞRENCİ YURDU	0	0	0	0	61	61	38
20	ÇAMARDI	ÇAMARDI ORTAÖĞRENİM KIZ ÖĞRENCİ YURDU	0	0	0	49	0	49	16
21	ÇAMARDI	BURÇ KASABASI ORTAÖĞRENİM ERKEK ÖĞRENCİ YD.	0	0	0	0	21	21	12
22	ÇAMARDI	ÇAMARDI GÜLBAHÇE ORTAÖĞRETİM ERKEK ÖĞ.YURDU	0	0	0	0	55	55	35
23	ÇAMARDI	YENİ BURÇ ORTAÖĞRETİM ERKEK ÖĞ. YURDU	0	0	0	0	56	56	31
24	ÇAMARDI	ÖZEL ENSAR VAKFI ORTAÖĞRENİM KIZ ÖĞRENCİ YURDU	0	0	0	45	0	45	45
25	ÇİFTLİK	MELENDİZ ORTAÖĞRENİM ERKEK ÖĞRENCİ YURDU	0	0	0	0	65	65	34
26	ULUKIŞLA	KERVANSARAY ORTAÖĞRENİM KIZ ÖĞRENCİ YURDU	0	0	0	78	0	78	15
27	ULUKIŞLA	GÜLBOĞAZI ORTAÖĞRENİM ERKEK ÖĞRENCİ YURDU	0	0	0	0	39	39	13
28	ULUKIŞLA	DARBOĞAZ KASABASI ÖĞRENCİLERE YARDIM DERNEĞİ ORTAÖĞRENİM ERKEK ÖĞRENCİ YURDU	0	0	0	0	25	25	23
29	ULUKIŞLA	AKTOPRAK KASABASI OKUL ÇAĞINDAKİ ÖĞRENCİLERİ KORUMA VE BARINDIRMA DERNEĞİ ORTAÖĞRENİM ERKEK ÖĞRENCİ YURDU	0	0	0	0	40	40	21
30	ULUKIŞLA	ÖZEL ELİT YÜKSEK ÖĞRENİM KIZ ÖĞRENCİ YURDU	72	0	72	0	0	0	15
TOPLAM			634	605	1239	357	815	1172	1650

YÜKSEKÖĞRENİM KAPASİTE TOPLAMI : 1239
ORTAÖĞRENİM KAPASİTE TOPLAMI : 1172
TOPLAM KAPASİTE TOPLAMI : 2411

Kaynak: İl Millî Eğitim Müdürlüğü, 2011

Niğde Üniversitesi bünyesinde yer alan Enstitü/Fakülte/Yüksekokul ve Meslek Yüksekokulu yerleri ve öğrenci sayıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo M.14. Niğde Üniversitesi Enstitü/Fakülte/Yüksekokul ve Meslek Yüksekokulu yerleri ve öğrenci sayıları

FAKÜLTE/YÜKSEKOKUL	ÖĞRENCİ SAYISI	YER
EĞİTİM FAKÜLTESİ	2019	DERBENT KAMPÜSÜ
FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	2277	REKTÖRLÜK MERKEZ YERLEŞKE
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	2197	REKTÖRLÜK MERKEZ YERLEŞKE
MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	2329	REKTÖRLÜK MERKEZ YERLEŞKE
TOPLAM	8 822	

Kaynak: Niğde Üniversitesi Rektörlüğü, 2011

Üniversitemiz bünyesinde yer alan Enstitü/Fakülte/Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullarına bağlı yurt bulunmamaktadır.

M.3.3.Hastaneler ve Sağlık Tesisleri:

HASTANELERİMİZİN GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ

Tablo M.15. Hastanelerin Genel Değerlendirmesi

Hastane Adı	Yatak Sayısı	Toplam Arsa Alanı (m ²)	Kapalı Alanı (m ²)	Yatak Başına Düşen Kapalı Alan (m ²)
Niğde Devlet Hastanesi	330	62.216	48.362	147
Dr. Doğan Baran Doğum ve Çocuk Hast. Hastanesi	140	23.891	18.469	132
Bor Devlet Hastanesi	71	6.704	7.489	105
Altınhisar İlçe Hastanesi	15	14.911	3.054	204
Çiftlik İlçe Hastanesi	20	8.903	2.751	138
Ulukışla İlçe Hastanesi	20	9.531	2.512	126
Çamardı İlçe Hastanesi	15	15.000	4.827	322
Özel Hayat Hastanesi	29	1.417	5.979	206
TOPLAM	640	142.573	93.443	146

Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü-2011

YATAK KAPASİTESİ DEĞERLENDİRMESİ

Tablo M.16. Yatak Kapasitesinin Değerlendirilmesi

Yıl	2008	2009	2010	2011
Yatak Sayısı	578	582	626	640
10 Bin Kişiye Düşen Yatak Sayısı	17,7	17.9	16	15.6

Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü-2011

M.3.4.Sosyal ve Kültürel Tesisler:

Kütüphaneler:

İlde kütüphaneciliğin tarihi çok eski yıllara dayanır. Önceleri eşek- katır sırtında sandıklarla, ulaşımı zor olan köylere götürülen kitaplarla başlayan hizmet daha sonra atlı arabalarla gelişimini sürdürerek bugünkü gezici kütüphane fikrinin doğmasına sebep olmuştur.

İl dahilindeki kütüphanelerin dağılımına ait tablo

- 1- Niğde Merkez Kütüphanesi
- 2- Atatürk Çocuk Kütüphanesi (Semt)
- 3- Yetiştirme Yurdu Çocuk Kütüphanesi(Semt)
- 4- Fertek Halk Kütüphanesi
- 5- Çiftlik Halk Kütüphanesi
- 6- Gümüşler Halk Kütüphanesi
- 7- Hacı Abdullah Halk Kütüphanesi
- 8- Dünderli Halk Kütüphanesi
- 9- Bor İlçe Halk Kütüphanesi
- 10- Çamardı İlçe Halk Kütüphanesi
- 11- Ulukışla İlçe Halk Kütüphanesi

Müze:

17 Ekim 1977 tarihine kadar Karamanoğullarından Ali Bey tarafından 1409 yılında medrese olarak yapılan Ak Medrese’de müzecilik faaliyetleri sürdürülmeye çalışılmıştır.

Tarihi Medrese 1939-1950 yıllarına kadar 2. Dünya Savaşı nedeni ile İstanbul Müzelerinin deposu olarak kullanılmış, 1950-57 yıllarında Niğde Müzesi haline getirilmiştir. Müze 1981 yılında yeni binasına taşınmış binada bulunan eksiklikler 1978-1982 yılları arasında giderilmeye çalışılmış ve stand yerleri hazırlanmıştır.

19/11/1982 tarihinde ziyarete açılan müzenin teşhir tanzim çalışmalarında ana ilke sosyal, kültürel durumları farklı olan bütün ziyaretçilere hitap edebilecek bir sistem geliştirilmiştir.(İl Çevre Durum Raporu 2005)

M.4. Sosyo-Ekonomik Yapı:

M.4.1.Göçler:

2010-2011 dönemi itibariyle Niğde İlinin;

Aldığı göç: 11.769

Verdiği göç: 17.023

M.4.2.Göçebe İşçiler (Mevsimlik):

Bölge ekonomisinde önemli olan bazı iş alanlarının çektiği göçebe işçiler ve ikamet yerleri hakkında veri bulunmamaktadır.

M.4.3. Kent Toprağının Mülkiyet Dağılımı:

Kentsel alandaki arazi sahipliği hakkında bilgi verilecektir. Kentsel toprakların mülkiyet durumu (kamu, hazine, belediye, özel mülkiyet gibi) ve her bir mülkiyetin alanı (ha.) hakkında veri bulunmamaktadır.

M.4.4. Konut Yapım Süreçleri:

İlimiz sınırları içerisinde Konut ihtiyacının giderilmesi için Müteahhitler faaliyette olup Kooperatif olarak da konut yapım süreçleri bulunmaktadır. Yapı sat müteahhitlerin sayısında artış olduğu gözlemlenmekte olup kooperatifler 10 yıl öncesine göre daha az sayıdadır. Gecekondulaşma ise yine 10 yıl öncesine oranla yok denecek kadar az sayıdadır.

M.4.5. Gecekondu İslah ve Önleme Bölgeleri:

İldeki mevcut gecekonduları yasallaştırmak, gecekondu yapımını planlı sürece yöneltmek için oluşturulan girişimler ile gecekondulaşmayı önlemek için alınan tedbirler ve önleme bölgeleri hakkında veri bulunmamaktadır.

M.5. Yerleşim Yerlerinin Çevresel Etkileri

M.5.1. Binalarda Ses İzolasyonu:

İlimiz sınırları içerisinde yapılmakta olan binalarda ses izolasyonu yapılmakta olup bu izolasyonlar Mekanik Tesisat projelerinde değerleri ile belirtilmektedir. Bu projelerin denetimini öncelikle makine mühendisleri odası daha sonrada belediyemiz kontrol altında tutmaktadır.

M.5.2.Havaalanları ve Çevresinde Oluşturulan Gürültü Zonları:

İlimizde havaalanı bulunmamaktadır.

M.5.3. Ticari ve Endüstriyel Gürültü:

Ticari ve endüstriyel kullanımlardan kaynaklanan gürültünün önlenmesi için bu alanların çevresinde gürültüyü önlemek için çalışmalar yapılmaktadır.

M.5.4. Kentsel Atıklar:**M.5.5. Binalarda Isı Yalıtımı:**

İlimiz sınırları içerisinde yapılmakta olan binalarda ısı yalıtımı yapılmakta olup bu izolasyonlar Mekanik Tesisat projelerinde değerleri ile belirtilmektedir. Bu projelerin denetimini öncelikle makine mühendisleri odası daha sonrada belediyemiz kontrol altında tutmaktadır. Yeni çıkan binalarda enerji performansı yönetmeliği uygulaması ile binalarda ısı yalıtımı daha çok önemsenmektedir.

M.6. Nüfus**M.6.1. Nüfusun Yıllara Göre Değişimi:**

İlimiz ve ilimize bağlı ilçeler ile bağlı idari birimlerin yıllar itibariyle yapılan Nüfus sayımı sonuçlarına göre nüfus miktarı ve değişimini gösterir cetvel aşağıda gösterilmiştir.

Tablo M.17. Nüfusun Yıllara Göre Değişimi

YILLARA GÖRE NÜFUSUN DEĞİŞİMİNİ GÖSTERİR LİSTEDİR.									
Sıra	Köy/kasabanın	1960 yılı	1965 yılı	1970 yılı	1975 yılı	1980 yılı	1985 yılı	1990 yılı	2000 yılı
No	Adı	Nüfusu	Nüfusu	Nüfusu	Nüfusu	Nüfusu	Nüfusu	Nüfusu	Nüfusu
0	Niğde Merkez	18.042	21.663	29.936	31.844	39.835	49.068	55.035	78.088
1	Aktaş (B)	1.068	1.222	1.348	1.571	1.701	1.931	1.931	2.246
2	Aşlama	782	840	951	1.015	1.039	1.031	1.008	938
3	Aydınyurt (B)	1.773	1.731	2.679	2.366	1.643	1.572	2.277	1.977
4	Ballı	76	90	105	111	129	119	101	93
5	Çarıklı	649	668	747	933	1.097	1.185	1.193	1.088
6	Çavdarlı (B)	979	1.100	1.185	1.294	1.238	1.311	1.634	2.168
7	Çayırılı (B)	1.173	1.267	1.488	1.781	2.092	2.376	2.422	2.335
8	Değirmenli (B)	1.053	1.286	1.458	1.639	1.759	2.050	2.174	2.714
9	Dikilitaş (B)	1.340	1.492	1.435	2.020	1.748	1.739	1.837	1.788
10	Dündarlı (B)	2.270	2.452	2.857	3.508	3.788	4.038	4.507	5.065
11	Edikli (B)	2.208	2.376	2.911	3.474	4.773	5.152	5.815	6.258
12	Elmalı (B)	1.329	1.500	1.807	2.285	2.293	2.330	2.536	1.738
13	Fesleğen	902	1.045	1.078	1.014	1.138	1.074	947	1.151

14	Güllüce	1.092	1.159	1.123	1.155	1.098	1.056	1.063	945
15	Gümüşler (B)	2.424	2.523	2.375	2.834	2.573	2.235	2.268	2.586
16	Hacıabdullah(B)	1.726	1.939	2.342	3.129	3.006	3.444	3.007	3.014
17	Hacıbeyli (B)	883	1.058	1.161	1.312	1.520	1.554	1.541	1.990
18	Hamamlı	78	77	72	60	110	101	136	152
19	Hançerli	594	595	596	493	508	378	386	346
20	Himmetli	791	882	1.155	1.349	581	1.599	1.689	1.749
21	Hüyük	189	282	185	241	303	386	486	423
22	İçmeli (B)	1.128	1.309	1.481	1.894	2.252	1.941	2.179	1.956
23	İnli (B)	1.076	1.772	2.026	2.684	2.270	3.130	3.297	3.137
24	Karatlı (B)	995	1.185	1.338	1.633	1.857	2.230	2.296	3.220
25	Kırkpınar	529	625	716	772	817	842	801	770
26	Kızılören	315	363	389	475	551	576	639	535
27	Kiçiağaç	551	529	566	547	577	473	455	323
28	Koyunlu (B)	2.834	2.497	4.179	4.266	2.305	3.445	4.313	3.232
29	Kumluca	99	34	56	92	143	204	257	391
30	Küçükköy	83	96	76	78	45	45	26	52
31	Ovacık (B)	1.218	1.402	1.468	1.481	1.690	1.769	1.759	2.089
32	Özyurt								134
33	Pınarcık	832	906	1.003	1.084	1.216	1.228	1.074	1.046
34	Sazlıca (B)	1.200	1.377	1.575	1.696	1.924	2.114	2.431	3.052
35	Taşlıca	246	264	260	273	320	247	254	153
36	Tepeköy	754	815	966	939	907	809	712	537
37	Uluağaç	1.026	1.097	946	923	883	797	718	590
38	Yarhisar	340	378	515	422	493	526	597	429
39	Yaylayolu	817	805	681	504	515	390	344	286
40	Yeşilburç	538	597	553	528	650	607	598	651
41	Y.Gölcük (B)	1.887	1.871	3.047	2.983	3.470	3.895	4.337	5.020
42	Ağcaşar	678	775	929	1.129	1.558	1.585	1.939	2.371
43	Alay (B)	1.037	1.428	1.954	2.364	3.484	3.142	3.435	4.041
44	Bağlama (B)	1.101	1.268	1.743	2.256	2.592	2.988	3.387	3.856
45	Gösterli	922	1.023	1.120	1.380	1.502	1.651	1.638	1.783
46	Hasaköy	894	986	1.151	1.350	1.581	1.582	1.546	1.685
47	Kayırlı (B)	1.246	1.393	1.673	2.213	2.196	2.476	2.559	2.452
48	Kiledere (B)	1.076	1.201	1.508	1.780	2.262	2.762	3.194	4.171
49	Konaklı (B)	1.358	1.380	1.369	1.564	2.178	2.426	3.065	3.922
50	Kömürcü	624	699	806	1.059	1.237	1.307	1.637	1.961
51	Narköy	902	957	780	798	833	786	742	742
52	Orhanlı (B)	1.286	1.532	1.736	2.253	2.278	2.739	3.035	3.543
53	Tırhan	184	283	352	405	474	491	457	414
TOPLAM		69.197	78.094	95.956	107.253	119.032	134.932	147.714	177.396

Kaynak: Çevre Durum Raporu, 2010

M.6.2.Nüfusun Cinsiyet ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı:

Tablo M.18. Nüfusun Yaş Grubuna ve Cinsiyete Göre Dağılımı (2011)

İl	Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
Niğde	0-4	29.708	15.231	14.477
	5-9	30.207	15.530	14.677
	10-14	32.888	16.740	16.148
	15-19	31.585	15.941	15.644
	20-24	26.846	12.935	13.911
	25-29	25.695	13.375	12.320
	30-34	26.593	13.503	13.090
	35-39	23.633	11.965	11.668
	40-44	20.666	10.666	10.000
	45-49	20.541	10.235	10.306
	50-54	15.412	7.634	7.778
	55-59	14.223	6.952	7.271
	60-64	11.852	5.567	6.285
	65-69	9.466	4.301	5.165
	70-74	7.435	3.183	4.252
	75-79	5.712	2.627	3.085
	80-84	3.316	1.237	2.079
	85-89	1.379	421	958
	90+	396	82	314
	Toplam	337.553	168.125	169.428

İl, ilçe, belediye, köy ve mahallelere göre nüfuslar belirlenirken: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından, ilgili mevzuat ve idari kayıtlar uyarınca Ulusal Adres Veri Tabanı (UAVT)'nda yerleşim yerlerine yönelik olarak yapılan; idari bağıklık, tüzel kişilik ve isim değişiklikleri dikkate alınmıştır.

Kaynak: www.tuik.gov.tr, 2011

M.6.3.İl ve İlçelerin Nüfus Yoğunlukları:

Tablo M.19. İl ve İlçe Nüfusu (2011)

NİĞDE	İl/İlçe Merkezi	Belde/Köy	Toplam
Merkez	114.376	83.712	198.088
Altınhisar	2.909	11.572	14.481
Bor	39.309	21.095	60.404
Çamardı	3.409	11.330	14.739
Çiftlik	3.373	25.629	29.002
Ulukışla	5.220	15.619	20.839
Toplam	168.596	168.957	337.553

Kaynak: www.tuik.gov.tr, 2011

Tablo M.20. Belediyelerin Nüfusu

İL	NİĞDE	
İLÇE	BELEDİYE	NÜFUS-2011
Merkez		114.376
	Aktaş	2.210
	Alay	3.647
	Bağlama	2.652
	Çavdarlı	1.245
	Çayırılı	1.656
	Değirmenli	2.351
	Dikilitaş	1.019
	Dündarlı	3.625
	Edikli	5.996
	Elmalı	1.289
	Fertek	1.920
	Gümüşler	2.325
	Hacıabdullah	2.407
	Hacıbeyli	1.039
	İçmeli	1.278
	Karaatlı	3.577
	Kayırılı	1.497
	Kiledere	4.938
	Konaklı	3.519
	Koyunlu	1.315
	Orhanlı	3.125
	Ovacık	1.260
	Sazlıca	3.411
	Yeşilgölcük	5.144
	Yıldıztepe	2.417
ALTUNHİSAR		
	Altunhisar	2.909
	Çömlekçi	643
	Karakapı	3.162
	Keçikalesi	2.198
	Ulukışla	981
	Yakacık	1.963
	Yeşilyurt	1.168
BOR		
	Bor	39.309
	Bahçeli	2.316
	Çukurkuyu	2.279
	Karanlıkdere	968
	Kemerhisar	5.348
	Kızılca	1.272
ÇAMARDI		
	Çamardı	3.409
	Bademdere	1.976

	Burç	1.807
ÇİFTLİK		
	Çiftlik	3.373
	Azatlı	4.071
	Bozköy	4.463
	Divarlı	3.708
	Kitreli	1.704
ULUKIŞLA		
	Ulukışla	5.220
	Çiftehan	1.254
	Darboğaz	1.894
	Kılan	1.818
	Yeniyıldız	1.136

Kaynak: <http://rapor.tuik.gov.tr> 2011

6.4.Nüfus Değişim Oranı:

Tablo M.21. Niğde İlinin aldığı göç, verdiği göç, net göç ve net göç hızı (2010-2011 dönemi)

İL	ADNKS 2011 Nüfusu	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı
NİĞDE	337.553	11.769	17.023	-5.254	-15.44

Kaynak: www.tuik.gov.tr, 2011

M.6.5.Yer Değiştirme Olayları

İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün 24/10/2003 gün ve B050NÜV00600004/20191 sayılı 2003/40 no'lu genelgesi gereğince nakil işlemleri kaldırıldığından 24/10/2003 tarihinden itibaren yapılmamaktadır.

Kaynak: İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü, 2011

Tablo M.22. Niğde İlinin Cinsiyet ve Yaş Grubuna Göre Aldığı Göç (2010-2011 Dönemi)**Kaynak:** www.tuik.gov.tr, 2011

Toplam	Toplam	2.420.181	11.769
	Erkek	1.204.530	6.180
	Kadın	1.215.651	5.589
0-4	Toplam	162.438	755
	Erkek	83.799	379
	Kadın	78.639	376
5-9	Toplam	165.117	780
	Erkek	84.884	410
	Kadın	80.233	370
10-14	Toplam	144.430	665
	Erkek	74.997	344
	Kadın	69.433	321
15-19	Toplam	266.753	1.882
	Erkek	125.786	906
	Kadın	140.967	976
20-24	Toplam	465.604	2.654
	Erkek	208.269	1.530
	Kadın	257.335	1.124
25-29	Toplam	378.287	1.436
	Erkek	191.702	696
	Kadın	186.585	740
30-34	Toplam	251.670	1.047
	Erkek	132.148	547
	Kadın	119.522	500
35-39	Toplam	153.012	654
	Erkek	82.929	376
	Kadın	70.083	278
40-44	Toplam	99.146	397
	Erkek	54.626	227
	Kadın	44.520	170
45-49	Toplam	85.565	359
	Erkek	44.418	189
	Kadın	41.147	170
50-54	Toplam	66.909	280
	Erkek	34.623	141
	Kadın	32.286	139
55-59	Toplam	60.647	299
	Erkek	31.113	143
	Kadın	29.534	156
60-64	Toplam	42.062	224
	Erkek	21.152	130
	Kadın	20.910	94
65+	Toplam	78.541	337
	Erkek	34.084	162
	Kadın	44.457	175

Tablo M.23. Niğde İlinin Cinsiyet ve Yaş Grubuna Göre Verdiği Göç (2010-2011 Dönemi)

Yaş grubu	Cinsiyet	Türkiye	Niğde
Toplam	Toplam	2.420.181	17.023
	Erkek	1.204.530	8.371
	Kadın	1.215.651	8.652
0-4	Toplam	162.438	1.218
	Erkek	83.799	637
	Kadın	78.639	581
5-9	Toplam	165.117	1.187
	Erkek	84.884	591
	Kadın	80.233	596
10-14	Toplam	144.430	1.006
	Erkek	74.997	474
	Kadın	69.433	532
15-19	Toplam	266.753	1.956
	Erkek	125.786	883
	Kadın	140.967	1.073
20-24	Toplam	465.604	3.952
	Erkek	208.269	1.747
	Kadın	257.335	2.205
25-29	Toplam	378.287	2.657
	Erkek	191.702	1.380
	Kadın	186.585	1.277
30-34	Toplam	251.670	1.511
	Erkek	132.148	838
	Kadın	119.522	673
35-39	Toplam	153.012	878
	Erkek	82.929	469
	Kadın	70.083	409
40-44	Toplam	99.146	656
	Erkek	54.626	358
	Kadın	44.520	298
45-49	Toplam	85.565	579
	Erkek	44.418	305
	Kadın	41.147	274
50-54	Toplam	66.909	444
	Erkek	34.623	229
	Kadın	32.286	215
55-59	Toplam	60.647	327
	Erkek	31.113	175
	Kadın	29.534	152
60-64	Toplam	42.062	249
	Erkek	21.152	126
	Kadın	20.910	123
65+	Toplam	78.541	403
	Erkek	34.084	159
	Kadın	44.457	244

Kaynak: www.tuik.gov.tr, 2011

M.6.7.İşsizlik:**Tablo M.24.** Niğde İlinde 2011 Yılı İtibariyle Kayıtlı İşsizler

Meslek Grup	Kayıtlı işsizler		
	Erkek	Kadın	Toplam
Büro ve Müşteri Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	662	652	1314
Hizmet ve Satış Elemanları	209	130	339
Nitelik Gerektirmeyen İşlerde Çalışanlar	2726	864	3590
Nitelikli Tarım, Hayvancılık, Avcılık, Ormancılık	21	1	22
Profesyonel Meslek Mensupları	178	236	414
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	528	59	587
Tesis Makine Operatörleri ve Montajcılar	305	38	343
Yardımcı Profesyonel meslek Mensupları	654	214	868
Bilinmeyen	395	163	558
GENEL TOPLAM	5678	2357	8035

Kaynak: Türkiye Çalışma ve İş Kurumu Niğde İl Müdürlüğü, 2011

(N). ATIKLAR

N.1 .Evsel Katı Atıklar:

İl genelinde evlerden, ticari yerlerden, kurumlardan cadde ve sokaklardan günlük yaklaşık 275 ton katı atık toplanmaktadır. Atıkların % 15'ini kağıt, % 13'ünü plastik v.b, % 6 metal v.b, %4'ünü cam, %15'ini kül ve diğerleri, % 47'sini organik madde (sebze, meyve, mutfak atıkları, ağaç, fasıl v.b) oluşturmaktadır. Bu atıkların % 26'sı işyerlerinde, % 74'ü meskenlerde üretilmektedir. Ayrıca mevsimlere bağlı olarak üretilen atığın cinsinde genel bir değişiklik olmamasına rağmen kışın üretilen kül miktarı ile yazın üretilen hafriyat ve bahçesel atıklar birbirlerini karşılamaktadırlar.

İlimiz sınırları içerisinde bulunan atıklar vahşi depolama yöntemi ile depolanmaktadır. 2010 yılı içerisinde başlayan Düzenli Katı Atık Depolama Tesis İnşaatı tamamlanmış olup, 2012 yılı içerisinde hizmete açılacağı öngörülmektedir. İlimizde mevcut atık yakma ve kompost tesisi yoktur.

Niğde Belediyesi mücavir alanları içerisinde, işletme, mesken, kurumlardan cadde ve sokaklardan günlük yaklaşık 180 ton katı atık toplanmaktadır

Tablo N.1. Katı Atık Karakterizasyonu

Belediye/Birlik Adı	İl	Hitap Edilen Nüfus	Atık Miktarı (ton/yıl)	Formu Dolduran	Telefon							
NİĞDE BELEDİYESİ	NİĞDE	104.000	65.700		388-2323550							
EK-2. Tartım çizelgesi (Kış mevsimi)												
Katı atık bileşenleri	Gelir Seviyeleri											
	Düşük			Orta			Yüksek			Çarşı		
	Brüt	Brüt-kül	Dara	Brüt	Brüt-kül	Dara	Brüt	Brüt-kül	Dara	Brüt	Brüt-kül	Dara
Mutfak atıkları	105,5	118,2	1,2	92,8	101,4	1,2	98,7	105,6	1,2	35,1	62,4	1,2
Kağıt	2,2	2,8	1,2	3,5	4,1	1,2	10,6	10,9	1,2	12,8	21,6	1,2
Karton	2,1	2,7	1,2	4,2	5	1,2	4,8	5,3	1,2	9,6	12,6	1,2
Hacimli karton	2,8	3,4	1,2	2,5	3,1	1,2	2,7	3	1,2	7,1	9,7	1,2
Plastik	2,9	3,7	1,2	15,4	18,3	1,2	13,4	15	1,2	15,4	18,1	1,2
Cam	3,6	4,6	1,2	5,7	6,2	1,2	7,2	7,8	1,2	3,5	5,6	1,2
Metal	7,5	8	1,2	8,1	8,8	1,2	7,5	7,7	1,2	7,8	11,3	1,2
Hacimli metal	3,8	4,1	1,2	6,5	7	1,2	3,5	3,9	1,2	5,7	8,7	1,2
Atık elektrik ve elektronik ekipman	0	0	1,2	0	0	1,2	0	0	1,2	0	0	1,2
Tehlikeli atık	0	0	1,2	0	0	1,2	0	0	1,2	0	0	1,2
Park ve bahçe atıkları	6,5	8,9	1,2	8,7	9,6	1,2	0	0	1,2	0	0	1,2
Diğer yanmayanlar	0	0	1,2	0	0	1,2	0	0	1,2	0	0	1,2
Diğer yanabilenler	0	0	1,2	0	0	1,2	0	0	1,2	0	0	1,2
Diğer yanabilir hacimli atıklar	0	0	1,2	0	0	1,2	0	0	1,2	0	0	1,2
Diğer yanmayan hacimli atıklar	0	0	1,2	0	0	1,2	0	0	1,2	0	0	1,2
Diğerleri	0	0	1,2	0	0	1,2	0	0	1,2	0	0	1,2
Kül (toz, kum, taş dahil)*	50,9			16,1			10,8			53		

* Kül miktarı, ayrı ayrı çarşı ve her bir gelir seviyesi için tüm katı atık bileşenlerinin brüt değerlerinin toplamından, brüt-kül değerleri toplamının çıkarılmasıyla elde edilir.

Belediye/Birlik Adı	İl	Hitap Edilen Nüfus	Atık Miktarı (ton/yıl)	Formu Dolduran	Telefon
NİĞDE BELEDİYESİ	NİĞDE	104.000	65.700		388-2323550

EK-1. Tartım çizelgesi (Yaz mevsimi)

	Gelir Seviyeleri							
	Düşük		Orta		Yüksek		Çarşı	
	Brüt	Dara	Brüt	Dara	Brüt	Dara	Brüt	Dara
Katı atık bileşenleri								
Mutfak atıkları	115,5	1,2	109,5	1,2	94,2	1,2	52,3	1,2
Kağıt	8,2	1,2	9,5	1,2	11,8	1,2	28,6	1,2
Karton	3	1,2	3,5	1,2	3,7	1,2	22,6	1,2
Hacimli karton	2,8	1,2	2,7	1,2	1,1	1,2	32,4	1,2
Plastik	21,5	1,2	24,5	1,2	20,5	1,2	13,5	1,2
Cam	3,7	1,2	4,3	1,2	6,8	1,2	4,7	1,2
Metal	7,75	1,2	8,4	1,2	7,7	1,2	6,1	1,2
Hacimli metal	4,3	1,2	5,6	1,2	2,8	1,2	3,7	1,2
Atık elektrik ve elektronik ekipman	0,15	1,2	0	1,2	0	1,2	0,35	1,2
Tehlikeli atık	0	1,2	0	1,2	0	1,2	0	1,2
Park ve bahçe atıkları	35	1,2	18,45	1,2	3,9	1,2	5,9	1,2
Diğer yanmayanlar	0	1,2	0	1,2	0	1,2	0	1,2
Diğer yanabilenler	2,4	1,2	3,8	1,2	0	1,2	3,7	1,2
Diğer yanabilir hacimli atıklar	0	1,2	2,1	1,2	0	1,2	5,3	1,2
Diğer yanmayan hacimli atıklar	0	1,2	0	1,2	0	1,2	0	1,2
Diğerleri	0	1,2	0	1,2	0	1,2	0	1,2

Kaynak: Niğde Belediyesi, 2011

N.2.Tehlikeli ve Zararlı Atıklar:

İlimizde Tehlikeli Atıklardan geri kazanılan miktar 223.507,5 ton/yıl ve geri kazanım oranı % 82,14'tür. Bertaraf miktarı 28.685 ton/yıl ve bertaraf oranı % 10,54'tür. Stok miktarı ise 19.921,5 ton/yıl olup stok oranı % 7,32'dir. Toplamda İlimize ait Tehlikeli atık miktarı 272.114 ton/yıl'dır.

N.3.Özel Atıklar

Bu konuyla ilgili herhangi bir veri bulunmamaktadır.

N.3.1.Tıbbi Atıklar :

İlimiz genelinde üretilen tıbbi atıklar, Taşıma Lisansına sahip Özel bir firma tarafından toplanmaktadır. İlimizde oluşan tıbbi atık miktarı 812,76 kg/gün ve pazar günleri atık toplanmadığı için 204,926 kg/yıl'dır. 2010 yılında Tıbbi Atıklar kireçlenerek mevcut katı atık döküm sahasına gömülmekte idi. 2011 Yılı sonu itibariyle 1 adet tesise Tıbbi Atık toplama ve taşıma lisansı verilmiş olup, bu tarihten itibaren oluşan tıbbi atıklar toplanarak Kayseri'deki sterilizasyon tesisine gönderilmektedir.

İlimiz genelinde üretilen tıbbi atıkların %83 plastik ve sterilizasyon atıkları, % 9 ameliyethane atıları, % 8 ilaç v.b atıklardan oluşmaktadır. Söz konusu atıklar belediemiz tıbbi atık yönetim planı çerçevesinde, 22.07.2005 tarih ve 25883 sayılı Tıbbi Atıkların kontrolü Yönetmeliğinde belirtilen standartlara uygun olarak özel araç ve eğitilmiş personeller tarafından günlük olarak toplanmaktadır.

Tablo N.2. Belediye Tıbbi Atık Yönetimi

BELEDİYE ADI	Tıbbi Atık Yönetim Planı	Tıbbi Atıkların Taşınması			Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Toplanan tıbbi atık miktarı		Tıbbi Atıkların Bertaraf Yöntemi	Bertaraf Tesislerinin Lisansı
		Tıbbi Atıkların Taşınması	Tıbbi Atık Taşıma Aracı Sayısı (Adet)	Tıbbi Atık Taşıma Lisansı			kg/gün	kg/yıl		
NİĞDE BELEDİYESİ	Var (X)	Özel (X)	Özel (1)	Var (X)	Var (X)	Var (X)	492,92	179.915	Düzenli depolama ()	Var (X)
									Yakma ()	
	Yok ()	Kamu ()	Kamu ()	Yok (X)	Yok ()	Yok ()			Sterilizasyon (X)	Yok ()
									Vahşi Depolama ()	
ALTUNHİSAR BELEDİYESİ	Var (X)	Özel (X)	Özel (1)	Var (X)	Var (X)	Var (X)	12	1.738	Düzenli depolama ()	Var (X)
									Yakma ()	
	Yok ()	Kamu ()	Kamu ()	Yok ()	Yok ()	Yok ()			Sterilizasyon (X)	Yok ()
									Vahşi Depolama ()	
ALTUNHİSAR - ULUKIŞLA BELEDİYESİ	Var (X)	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var (X)	Var (X)	0,08	12	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma-Gömme (X)	
	Yok ()	Kamu (X)	Kamu ()	Yok (X)	Yok ()	Yok ()			Sterilizasyon ()	Yok (X)
									Vahşi Depolama (X)	
ÇÖMLEKÇİ BELEDİYESİ	Var (X)	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	1	360	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma (X)	

	Yok ()	Kamu (X)	Kamu ()	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok (X)
									Vahşi Depolama ()	
KARAKAPI BELEDİYESİ	Var (X)	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	1,15	420	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma (X)	
	Yok ()	Kamu (X)	Kamu (1)	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok (X)
									Vahşi Depolama ()	
KEÇİKALESİ BELEDİYESİ	Var (X)	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	6	2.160	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma (X)	
	Yok ()	Kamu (X)	Kamu (1)	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok (X)
									Vahşi Depolama ()	
BAHÇELİ BELEDİYESİ	Var (X)	Özel (X)	Özel (1)	Var (X)	Var (X)	Var (X)	0,06	14	Düzenli depolama ()	Var (X)
									Yakma ()	
	Yok ()	Kamu ()	Kamu ()	Yok ()	Yok ()	Yok ()			Sterilizasyon (X)	Yok ()
									Vahşi Depolama ()	
KARANLIKDERE BELEDİYESİ	Var ()	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	-	30	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma (X)	
	Yok (X)	Kamu (X)	Kamu (1)	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok (X)
									Vahşi Depolama ()	
KIZILCA BELEDİYESİ	Var ()	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	0,75	273,75	Düzenli depolama ()	Var ()

									Yakma ()	Yok (X)
	Yok (X)	Kamu (X)	Kamu (X)	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	
									Vahşi Depolama ()	
BOR BELEDİYESİ	Var (X)	Özel (X)	Özel (1)	Var (X)	Var (x)	Var (X)	49,3054	17.996,47	Düzenli depolama ()	Var (X)
									Yakma ()	
	Yok ()	Kamu ()	Kamu ()	Yok ()	Yok ()	Yok ()			Sterilizasyon (X)	Yok ()
ÇAYIRLI BELEDİYESİ							-	-	Vahşi Depolama ()	
	Var ()	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()			Düzenli depolama ()	Var ()
	Yok (X)	Kamu ()	Kamu ()	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Yakma ()	
ÇAVDARLI BELEDİYESİ							0,20	70	Sterilizasyon ()	Yok (X)
	Var (X)	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()			Vahşi Depolama ()	
	Yok ()	Kamu (X)	Kamu ()	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Düzenli depolama ()	Var ()
EDİKLİ BELEDİYESİ							0,10	36	Yakma (X)	
	Var (X)	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()			Sterilizasyon ()	Yok (X)
	Yok ()	Kamu (X)	Kamu (X)	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Vahşi Depolama ()	
KİLEDERE BELEDİYESİ	Var ()	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	-	-	Düzenli depolama ()	Var ()

									Yakma ()	Yok (X)
	Yok (X)	Kamu ()	Kamu ()	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	
									Vahşi Depolama ()	
FERTEK BELEDİYESİ	Var ()	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	0,50	30	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma (X)	
	Yok (X)	Kamu (X)	Kamu (1)	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok (X)
									Vahşi Depolama ()	
YILDIZTEPE BELEDİYESİ	Var ()	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	0,5	180	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma (X)	
	Yok (X)	Kamu (X)	Kamu ()	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok (X)
									Vahşi Depolama ()	
DÜNDARLI BELEDİYESİ	Var ()	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	1,2	438	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma ()	
	Yok (X)	Kamu (X)	Kamu ()	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok (X)
									Vahşi Depolama (X)	
ÇAMARDI BELEDİYESİ	Var (X)	Özel (X)	Özel (1)	Var (X)	Var (X)	Var (X)	-	2.394	Düzenli depolama (X)	Var (X)
									Yakma ()	
	Yok ()	Kamu ()	Kamu ()	Yok ()	Yok ()	Yok ()			Sterilizasyon (X)	Yok ()
									Vahşi Depolama ()	
DARBOĞAZ BELEDİYESİ	Var (X)	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var (X)	0,5	180	Düzenli depolama ()	Var ()

									Yakma (X)	Yok (X)
	Yok ()	Kamu (X)	Kamu (X)	Yok (X)	Yok (X)	Yok ()			Sterilizasyon ()	
									Vahşi Depolama ()	
KOYUNLU BELEDİYESİ	Var ()	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	-	5	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma ()	
	Yok (X)	Kamu ()	Kamu (X)	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok ()
									Vahşi Depolama (X)	
KILAN BELEDİYESİ	Var ()	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	-	-	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma ()	
	Yok (X)	Kamu (X)	Kamu ()	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok ()
									Vahşi Depolama ()	
ULUKIŞLA BELEDİYESİ	Var (X)	Özel (X)	Özel (1)	Var (X)	Var (X)	Var (X)	14	5.110	Düzenli depolama ()	Var (X)
									Yakma ()	
	Yok ()	Kamu ()	Kamu ()	Yok ()	Yok ()	Yok ()			Sterilizasyon (X)	Yok ()
									Vahşi Depolama ()	
ALAY BELEDİYESİ	Var ()	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	-	500	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma (X)	
	Yok (X)	Kamu ()	Kamu ()	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok ()

									Vahşi Depolama ()	
BURÇ BELEDİYESİ	Var ()	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	-	-	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma ()	
	Yok (X)	Kamu (X)	Kamu (X)	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok (X)
									Vahşi Depolama ()	
DİKİLİTAŞ BELEDİYESİ	Var ()	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	-	-	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma ()	
	Yok (X)	Kamu (X)	Kamu ()	Yok ()	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok ()
									Vahşi Depolama ()	
HACIABDULLAH BELEDİYESİ	Var (X)	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	1	230	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma (X)	
	Yok ()	Kamu ()	Kamu ()	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok (X)
									Vahşi Depolama ()	
DİVARLI BELEDİYESİ	Var (X)	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	0,5	6	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma ()	
	Yok ()	Kamu (X)	Kamu (X)	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok (X)
									Vahşi Depolama (X)	
BOZKÖY BELEDİYESİ	Var (X)	Özel (X)	Özel (1)	Var (X)	Var (X)	Var ()	0,051	18,5	Düzenli depolama ()	Var (X)
									Yakma ()	

	Yok ()	Kamu ()	Kamu ()	Yok ()	Yok ()	Yok ()			Sterilizasyon (X)	Yok ()
									Vahşi Depolama ()	
ÇİFTLİK BELEDİYESİ	Var (X)	Özel (X)	Özel (1)	Var (X)	Var (X)	Var (X)	6	2.190	Düzenli depolama (X)	Var (X)
									Yakma ()	
	Yok ()	Kamu ()	Kamu ()	Yok ()	Yok ()	Yok ()			Sterilizasyon ()	Yok ()
									Vahşi Depolama ()	
KİTRELİ BELEDİYESİ	Var (X)	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	0,1	36,5	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma (X)	
	Yok ()	Kamu (X)	Kamu (X)	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok (X)
									Vahşi Depolama ()	
ELMALI BELEDİYESİ	Var (X)	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	-	100	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma (X)	
	Yok ()	Kamu (X)	Kamu (1)	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok (X)
									Vahşi Depolama ()	
İÇMELİ BELEDİYESİ	Var ()	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	-	-	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma ()	
	Yok (X)	Kamu (X)	Kamu ()	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok ()
									Vahşi Depolama ()	
AZATLI BELEDİYESİ	Var (X)	Özel (X)	Özel (1)	Var (X)	Var (X)	Var (X)	-	18,5	Düzenli depolama ()	Var (X)

									Yakma ()	Yok ()
	Yok ()	Kamu ()	Kamu ()	Yok ()	Yok ()	Yok ()			Sterilizasyon (x)	
									Vahşi Depolama ()	
OVACIK BELEDİYESİ	Var ()	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	1	365	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma ()	
	Yok (X)	Kamu (X)	Kamu ()	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok (X)
									Vahşi Depolama (X)	
KARAATLI BELEDİYESİ	Var ()	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	-	-	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma ()	
	Yok (X)	Kamu ()	Kamu ()	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok ()
									Vahşi Depolama ()	
ORHANLI BELEDİYESİ	Var (X)	Özel ())	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	1	365	Düzenli depolama (X)	Var ()
									Yakma ()	
	Yok ()	Kamu (X)	Kamu ()	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok (X)
									Vahşi Depolama ()	
DEĞİRMENLİ BELEDİYESİ	Var ()	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	-	100	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma ()	
	Yok (X)	Kamu (X)	Kamu ()	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok (X)

									Vahşi Depolama (X)	
KAYIRLI BELEDİYESİ	Var ()	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	-	500	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma (X)	
	Yok (X)	Kamu (X)	Kamu ()	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok (X)
									Vahşi Depolama ()	
GÜMÜŞLER BELEDİYESİ	Var (X)	Özel ()	Özel ()	Var ()	Var ()	Var ()	0,5	120	Düzenli depolama ()	Var ()
									Yakma (X)	
	Yok ()	Kamu (X)	Kamu (1)	Yok (X)	Yok (X)	Yok (X)			Sterilizasyon ()	Yok (X)
									Vahşi Depolama ()	

Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Çalışmaları, 2011

Tablo N.3. Sağlık Kuruluşları Tıbbi Atık Yönetim**NİĞDE DEVLET HASTANESİ**

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		
OLUMSUZ (Adet)												208,4	76046

BOR DEVLET HASTANESİ

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x		
OLUMSUZ (Adet)									x			30	10728

UMUT DİYALİZ MERKEZİ

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x		
OLUMSUZ (Adet)												30	13659

DOĞAN BARAN KADIN VE ÇOCUK HASTALIKLARI HASTANESİ

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	174,44	63671
OLUMSUZ (Adet)													

ULUKIŞLA İLÇE HASTANESİ

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	9,53	3133
OLUMSUZ (Adet)													

ÖZEL SİMGE DİYALİZ MERKEZİ

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	50	15650
OLUMSUZ (Adet)													

ALTUNHİSAR İLÇE HASTANESİ

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	6,83	2493
OLUMSUZ (Adet)													

ÇAMARDI İLÇE HASTANESİ

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)	x	x		x	x		x		x		x	7,9	2883,5
OLUMSUZ (Adet)			x			x		x		x			

YAŞAM TIP MERKEZİ

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1	365
OLUMSUZ (Adet)													

ÖZEL HAYAT HASTANESİ

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x		
OLUMSUZ (Adet)												10,64	3810

112 İL AMBULANS SERVİSİ

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)	x			x	x				x				
OLUMSUZ (Adet)		x	x			x	x			x	x	0,5	200

HALK SAĞLIĞI LABARATUARI

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x		
OLUMSUZ (Adet)												9	3285

DOĞAN BARAN KADIN VE ÇOCUK HASTALIKLARI HASTANESİ

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)	x	x	x	x	x		x	x		x	x	144	52558
OLUMSUZ (Adet)						x			x				

ULUKIŞLA İLÇE HASTANESİ

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	8,76	3195
OLUMSUZ (Adet)													

ÖZEL SİMGE DİYALİZ MERKEZİ

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)	x	x	yok	x	x	yok	x	x		x	x	35	10955
OLUMSUZ (Adet)													

ÇİFTLİK İLÇE HASTANESİ

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)		x		x	x		x		x			4	1440
OLUMSUZ (Adet)													

AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI MERKEZİ

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	60	14400
OLUMSUZ (Adet)													

ALTUNHISAR İLÇE HASTANESİ

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	18	6700
OLUMSUZ (Adet)													

ÇAMARDI İLÇE HASTANESİ

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)	x	x		x			x		x	x	x	13	4615
OLUMSUZ (Adet)			x		x	x		x					

YAŞAM TIP MERKEZİ

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	2	360
OLUMSUZ (Adet)									x				

ÖZEL HAYAT HASTANESİ

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	22	7922
OLUMSUZ (Adet)													

Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Çalışmaları, 2011

Tablo N.4. Niğde İli Sağlık Kuruluşları Yönetmelik Uygulamaları

DEĞERLENDİRME	Ünite İçi Atık Yönetim Planı	Kaynağında Ayrı Toplama					Ünite İçi Atık Taşıma Aracı	Geçici Depolama		Temizlik İşçilerinin Özel Tıbbi Atık Kıyafeti	Personel İçin Özel Eğitim	Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	
		Evsel Atıklar	Ambalaj Atıkları	Tıbbi Atıklar	Kesici-Delici Atıklar	Tehlikeli Atıklar		Geçici Atık Deposu	Konteyner			kg/gün	kg/yıl
OLUMLU (Adet)	12	11	10	12	12	10	11	8	9	10	11	538,24	195923,5
OLUMLU (%)	100	91,7	83,3	100	100	83,3	91,7	66,7	75	83,3	91,7		
OLUMSUZ (Adet)	0	1	2	0	0	2	1	4	3	2	1		
OLUMSUZ (%)	0	8,3	16,7	0	0	16,7	8,3	33,3	25	16,7	8,3		

Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Çalışmaları, 2011

N.3.2.Atık Yağlar:

İlimize Bakanlığımızdan yetkilendirilmiş kuruluşlar gelerek atık yağları toplamakta ve yine Bakanlığımızca lisanslı geri kazanım ve bertaraf tesislerine götürmektedir. Ayrıca İlimizde bulunan Çimsa Çimento San. A.Ş'nin I. ve II. Kategori atık yağları yakma lisansı bulunmaktadır. 2011 yılı içerisinde Niğde İlinde bulunan atık madeni yağ üreticilerinden 54.837 kg atık yağ Bakanlığımızdan lisanslı taşıma araçları ile toplanarak yine Bakanlığımızca lisanslı bertaraf ve geri dönüşüm tesislerine gönderilmiştir. 2010-2011 yılı içerisinde irili ufaklı bütün motor yağı değişimi yapan tesislere ulaşılmış ve atık motor yağlarını Bakanlığımızca yetkilendirilmiş kuruluşlara vermeleri için çalışmalarımız devam etmektedir.

İlimiz genelinde atık yağların geneli bitkisel atık yağlar olup, 24 adet yağ üreticisi kuruma ait atıklar lisanslı geri kazanım tesisi işletmecileri tarafından Belediyemiz Atölye şefliğinde bulunana depolarda toplanmış atık yağlar geri dönüşüm amacıyla teslim edilmektedir.

N.3.3. Pil ve Aküler:

İlimiz genelinde üretilen pil ve aküler için bir yönetim planı hazırlanmış, bu yönetim planı çerçevesinde TAP ile bir protokol imzalanmış, bu protokol çerçevesinde 2010 yılı içerisinde şehrimiz genelinde 140 adet atık pil toplama kutusu dağıtılmış, düzenli olarak toplanması sağlanarak Belediyemiz Atölye şefliğinde tahsis edilen kapalı alanda özel varillerde ilgililere teslim edilmek üzere toplanmaktadır.

Toplana piller TAP yetkililerine bilgi verilerek geri dönüşümün yapılması amacıyla teslim edilmektedir.

N.3.4. Cips ve Diğer Yakma Fırınlarından Kaynaklanan Küller:

İlimiz genelinde bu tür atık üreten bir tesis bulunmamaktadır.

N.3.5.Tarama Çamurları:

İlimiz genelinde bu tür atık üretilmemektedir.

N.3.6. Elektrik ve Elektronik Atıklar:

Bu tür atıklar ilimnizde genelde elektrik-elektronik tamircileri tarafından üretilmekle beraber bertarafı ya da toplanması üzerine bir çalışma söz konusu değildir.

N.3.7. Kullanım Ömrü Bitmiş Araçlar:

Kullanımı bitmiş araçlar trafik tescil kaydından düşürüldükten sonra ilimiz genelinde faaliyet gösteren özel teşebbüsler (Oto Hurdacıları) tarafından alınarak dönüşümü sağlanmaktadır. İlgili atıklara ilgili olarak belediyamız tarafından yürütülen bir çalışma söz konusu değildir.

N.4. Diğer Atıklar

N.4.1. Radyoaktif Atıklar:

İlimiz genelinde söz konusu türde atık üretilmemektedir.

N.4.2. Hayvan Kadavraları:

İlimiz sınırları içerisinde oluşan hayvan kadavralarının tespiti yapıldığında usulüne göre gömülmektedir ve geri kazanımları yoktur.

N.4.3. Mezbaha Atıkları:

Niğde Belediyesi mezbahanesi kapalı olduğu için herhangi bir atık çıkmamaktadır. Adalet Bakanlığı Niğde Tarım Açık Ceza İnfaz Kurumu Mezbahanesinden çıkan atıklar haftanın her günü alınarak katı atık deposunda bulunan uygun bir yere gömülmektedir. İlimiz mezbaha tesislerinde üretilen atıklar 2 (iki) günde bir toplanıp gömülerek imha edilmektedir. Günlük olarak 1.500 kg atık üretilmektedir.

N.5. Atık Yönetimi

N.6. Katı Atıkların Miktar ve Kompozisyonu

N.7. Katı Atıkların Biriktirilmesi, Toplanması, Taşınması ve Transfer İstasyonları:

İlimiz genelinde katı atıkların toplanması belediyemiz tarafından özel yükleniciye devredilmiştir. Özel atıklar (tıbbi atık, pil ve aküler, atık yağlar) hariç diğer atıklar kaynağında ayrıştırılmamaktadır. Yıllık 50.000 kg katı atık çöp konteynerleri ve bidonlarında biriktirilmekte, ayrıca; 5 pilot bölgede poşetle toplanmakta, haftanın her günü 3 vardiya halinde 24 saat katı atıkların toplanması ve nakli yapılmakla beraber, bu atıklar sıkıştırılmalı çöp toplama araçları ile yapılmaktadır. İlgili araçlar mevzuata uygun nitelikte olup, ilimizde transfer istasyonu bulunmamaktadır.

N.8. Atıkların Bertaraf Yöntemleri

N.8.1. Katı Atıkların Depolanması:

İlimiz genelinde mevcut depolama alanı düzensiz tesis cinsi olup vahşi depolama uygulanmaktadır. Söz konusu depolama yöntemi çevre ve insan sağlığı için sorunlar arz etmekle beraber havaların ısınması ile birlikte yangınla çıkmakta ve sonucunda da hava kirliliği yaratmaktadır. İlimiz genelinde 49 belediyenin üyesi olduğu Niğde Düzenli Katı Atık Depo İşletme Birliği tarafından yapımı tamamlanmak üzere Katı Atık Depolama ve Bertaraf Tesisi I. Etap inşaatı ihalesi ile ilgili gerekli çalışmalar tamamlanmıştır. İnşaat sahası yükleniciye teslim edilmiş, inşaat aşaması tamamlanmış olup hizmete alınması planlanmaktadır.

N.8.2. Atıkların Yakılması:

İlimizde mevcut atık yakma tesisi yoktur.

N.8.3. Kompost:

İlimizde kompost tesis teknolojisi yoktur.

N.9. Atıkların Geri Kazanımı ve Değerlendirmesi:

İlimizde geri dönüşüm ve kazanım tesisi bulunmamaktadır. Niğde Belediyesi mücavir alanı içerisinde toplanan evsel atıkların geri dönüşümleri sadece kâğıt, poşet, hurda gibi atıklarda olup; geri dönüşümleri günlük toplanan atık miktarının % 0,2 si kadarı kadardır. Niğde Belediyesi katı atık alanında yukarda belirtilen nitelikteki atıklar bir müstecir tarafından ayrıştırılmaktadır.

N.10. Atıkların Çevre Üzerindeki Etkileri:

İlimiz katı atıkları vahşi depolama yöntemi ile yapılmakta olup, ayıklama, yakma, kompostlaştırma v.b tesisleri bulunmamaktadır. Mevcut katı atık toplama alanında gaz sıkışması ve yangınlar yaşanmakta olup yüzey suyu bulunmamaktadır.

Atık toplama işinde çalışan personeller için gerekli sağlık güvenliği önlemleri alınmakla beraber şimdiye kadar personellerimizden iş hastalığı olarak tanımlanacak bir rahatsızlık geçiren olmamıştır. Katı atık toplama alanındaki görsel kirlilik yüksek miktarda olup belirli aralıklarla kumla örtülmek sureti ile atıkların doğal faaliyetlerle (rüzgar, yağmur) etrafa dağılması önlenmeye çalışılmaktadır.

Kaynak:

- Niğde Belediyesi -2011
- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Çalışmaları

(O) . GÜRÜLTÜ VE TİTREŞİM

O.1. Gürültü

İnsanlar üzerinde olumsuz etki yapan ve hoş gitmeyen seslere gürültü denir.Özellikle büyük kentlerimizde gürültü yoğunlukları oldukça yüksek seviyede olup, Dünya Sağlık Örgütü' nce belirlenen ölçülerin üzerindedir.Kent Gürültüsünü artıran sebeplerin başında trafiğin yoğun olması,sürücülerin yersiz ve zamansız klakson çalmaları ve belediye sınırları içerisinde bulunan endüstri bölgelerinden çıkan gürültüler gelmektedir.Meskenlerde ise televizyon ve müzik aletlerinden çıkan yüksek sesler, zamansız yapılan bakım onarımlar ile bazı işyerlerinden kaynaklanan gürültüler insanların işitme sağlığını ve algılamasını olumsuz yönde etkilemekte, fizyolojik ve psikolojik dengesini bozmakta, iş verimini azaltmaktadır.

O.1.1 Gürültü Kaynakları

Başlıca gürültü kaynakları; kapalı mekanlarda ve kamuya açık alanlarda yapılan muhtelif faaliyetlerdir.

a-Kapalı Mekanlardaki Gürültüler.

a-1. Elektrikli ev aletleri, radyo, televizyon,asansör,hidrofor ve diğer cihazların gereksiz kullanılması ve seslerinin gereğinden fazla açılması sonucu ortaya çıkan gürültülerdir.

a-2. Yapılarda yapılan muhtelif bakım ve onarımlardan dolayı oluşan gürültüler

a-3. bar,disko,cafe,düğün salonu v.b eğlence yerlerinde elektronik olarak yükseltilmiş müzikten ötürü oluşan gürültülerdir.

Nitekim Gürültü Kontrol Yönetmeliğinde yukarıda belirtilen hususlarla ilgili olarak gürültünün kontrol altına alınabilmesi için yalıtım zorunluluğu, onarımlar için belirli saatler arasında yapılma zorunluluğu , elektronik olarak yükseltilmiş sesler için de yalıtım, belirli saatler arasında yapılma ve gürültü kontrol cihazı kullanma zorunlulukları getirilmiştir.

b-Açık Mekanlardaki Gürültüler

Yapı dışındaki tüm gürültüler dış çevre gürültüsünü oluşturur. Kent nüfusunun ve trafiğe çıkan araç sayısının artması, plansız ve düzensiz kentleşme, sanayiinin gelişmesi, eğitimsizlik ve bilinçsizlik nedenleri ile açık mekanda oluşan gürültü her geçen artmakta ve önemli bir çevre sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Açık mekanlarda oluşan gürültüleri başlıca şu şekilde sıralayabiliriz:

- 1- Trafikten kaynaklanan gürültüler
- 2- Endüstri gürültüleri
- 3- Şantiye gürültüleri
- 4- Yerleşim Alanlarında Oluşan Gürültüler

O.1.1.1 Trafik Gürültüsü

Gürültü kirliliğinin en belirgin kaynağı ve toplumun büyük bir çoğunluğunu olumsuz olarak etkilen şekli trafik nedeni ile meydana gelen gürültüdür. Artan nüfus ve refah seviyesi, trafiğe çıkan araç sayısında artışa neden olmuştur.

Ayrıca ağır araçların şehir içi trafiğine sokulması, egzozu patlak araçların trafiğe çıkması, yersiz ve zamansız korna çalınması trafikten kaynaklanan gürültü kirliliğine neden olmaktadır.

O.1.1.2 Endüstri Gürültüsü

İlimizde mevcut büyük ölçekli sanayi tesislerinden kaynaklanan gürültünün dış alıcı ortama etkileri önemli ölçüde bulunmamakla birlikte tesis içi gürültülerin işyeri çalışanlarına etkisi kontrol altına alınmaktadır.

Şehir içinde meskun mahalde bulunan atölyeler ve servis noktalarının oluşturduğu gürültü ise sürekli olmamaktadır.

O.1.1.3 İnşaat Gürültüsü

İlimizde yerleşim alanları içerisinde yapılan inşaatlarda gürültü kirliliğine sebep olan faaliyetlerin başında hafriyat makinaları , vinçler, beton pompaları ve kamyonlardan kaynaklanan gürültüler gelmektedir. Bu tür gürültüler süreklilik göstermemekle birlikte belirli saatler arasında yapılmaları yasaklanmıştır.

O.1.1.4 Yerleşim Alanlarında Oluşan Gürültüler

İnsanların huzur bulmak, dinlenmek için gittikleri piknik alanları, çay bahçeleri, gazinolar, lokantalar v.b eğlence tesislerinde gerek işletme sahiplerinin bilinçsizliği gerekse çevreye duyarısız insanların müzik dinlerken sesini sonuna kadar açmaları nedeni ile gürültü kirliliğine sebep olunmaktadır.

İlimizde bu tür yerler sürekli olarak denetlenmekte ve kurallara uymayan işyerlerine idari para cezası uygulanmaktadır.

O.1.1.5 Havaalanları Yakınında Oluşan Gürültüler

İlimiz sınırları içerisinde havaalanı bulunmamaktadır.

O.1.2 Gürültünün Çevreye Olan Etkileri

O.1.2.1 Gürültünün Fiziksel Çevreye Etkileri

İlimizde çevreyi fiziksel olarak etkileyen aktiviteler mevcut değildir.

Genel olarak sesten hızlı uçakların, nükleer ve kimyasal patlamaların yarattığı şok dalgalarının yapılar üzerine olumsuz etki yarattığı bilinmekle birlikte bu konuda yapılan araştırmalar sınırlıdır.

Yapılmış olan araştırmaların büyük çoğunluğu da şok dalgalarının pencere camları üzerindeki etkileri ile ilgilidir.

Tablo O.1. Gürültü Düzeyleri ve Etkileri (Down and Stocks 1978)

181 dBA	Ahşap binalar için tehlikeli.
171 dBA	Çoğu camlar kırılır.
151 dBA	Bazı camlar kırılır.
141 dBA	Büyük camlar kırılır.

Kaynak: Çevre Durum Raporu, 2010

O.1.2.2 Sosyal Çevreye Etkisi

Çalışma hayatında dikkat dağılması, konsantrasyon kaybı ve dolayısı ile iş veriminin düşmesi, iş kazalarına yol açması, kişilerin psikolojik dengelerinin bozulması nedeni ile gürültü sosyal çevreyi olumsuz yönde etkilemektedir.

O.1.3 Gürültünün İnsanlar Üzerine Etkileri

O.1.3.1 Fiziksel Etkisi

İnsan sağlığı, Dünya Sağlık Teşkilatının(WHO) tanımıyla “Kişinin fiziksel,zihinsel ve sosyal yönden tam bir iyilik durumu” olarak tanımlanmıştır.

İşitme sistemi öğelerine hasar vermesi gürültünün insan üzerindeki fiziksel etkisidir. İşitme duyusunun bozulması veya kaybolması işitme sisteminde meydana gelen hasar sebebi ile olur. Gürültünün süreklilik arzemesi hallerinde işitme kayıpları kalıcı olmaktadır.

O.1.3.2 Fizyolojik Etkisi

Gürültüden dolayı oluşan fizyolojik etkilerin başlıcaları; kas gerilmeleri,stres,kan basıncında artış, kalp atışları ve kan dolaşımında değişiklikler, uyku bozukluğu ve ani reflekslerdir.

O.1.3.3 Psikolojik Etkisi

Gürültüden dolayı oluşan fizyolojik etkilerin başlıcaları; sinir bozukluğu, korku, rahatsızlık, tedirginlik, yorgunluk ve zihinsel etkinliklerde yavaşlamadır.

O.1.3.4 Performans Etkisi

Gürültünün, iş verimini azaltması ve işitilen seslerin anlaşılabilmesi başlıca görünen etkileridir. Çalışmaya karşı isteksizlik, konsantrasyon bozukluğu, dikkatin dağılması v.b etkiler gürültünün performans üzerine yaptığı olumsuz etkilerdir.

O.1.4 Gürültüye Karşı Alınabilecek Önlemler

Gürültüye karşı alınabilecek önlemlerin başlıcaları şunlardır:

- 1- Trafik akışının devamlılığını sağlamak
- 2- Trafik yoğunluğunu azaltıcı önlemler almak
- 3- Gürültü perdeleri yapmak
- 4- Egzoz kontrolleri yapmak
- 5- Hız kontrolleri yapmak
- 6- Belirli saatler ve yerlerde korna çalma yasağı getirmek
- 7- Konut ve işyeri ayrımını yapmak
- 8- Binalarda ses yalıtımına önem vermek
- 9- Eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları yapmak

O.2 Titreşim

Bir cismin titreştiği veya ses çıkardığı zaman bu titreşimler havada,suda veya karada dalgalar halinde yayılarak kulağa kadar gelir ve kulak zarını titreştirerek işitilmesini sağlar.

Ayrıca titreşim dalgalarının şiddetine paralel olarak artan zeminin fiziksel titreşim hareketi insanlarda rahatsızlık yaratır,fiziksel yapı üzerinde zarar verebilir.

Özellikle fabrika ve atölyelerde bulunan zemine monteli veya mobil olarak çalışan cihazlar için titreşimi emici önlemler almak gerekmektedir.

(P). AFETLER

P.1. Afet Olayları

P.1.1. Depremler

Yer kabuğu içindeki kırılmalar nedeniyle ani olarak ortaya çıkan titreşimlerin dalgalar halinde yayılarak geçtikleri ortamları ve yer yüzeyini sarsma olayına DEPREM denir. Büyük depremler olduktan sonra, bir süre devam eden küçük depremler ise “Artçı Depremler” dir. Bazen büyük depremler olmadan önce küçük sarsıntılar olur, bu küçük sarsıntılarda “Öncü Depremler” olarak adlandırılır. Öncü depremler her zaman olmaya bilir.

Deprem, insanın hareketsiz kabul ettiği ve güvenle ayağını bastığı toprağında oynayacağını ve üzerinde bulunan tüm yapılarında hasar görüp, can kaybına uğrayacak şekilde yıkılabileceklerini gösteren doğa olayıdır.

23.12.1972 tarihinden itibaren yürürlükte bulunan Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası, mühendislik ve sismolojisiindeki gelişmeler, tektonik ve sismotektonik alanında elde edilen yeni bilgi ve verilerin ışığı altında yeniden hazırlanmış ve Bakanlar Kurulu'nun 18.04.1996 tarih ve 96/8109 sayılı kararlarıyla da yürürlüğe girmiştir. Bu haritaya göre Türkiye 5 deprem bölgesi zonuna ayrılmıştır. Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası, üzerinde sadece il merkezleri ve il sınırları bulunacak şekilde düzenlenerek Şekilde gösterilmiştir. Türkiye coğrafi bölgelerinin Deprem Bölgeleri Haritasına göre İç Anadolu Bölgesinin nasıl bir dağılım gösterdiğini, hangi dereceli deprem bölgesinin ne kadar alan kapladığını ve bu bölgeler üzerinde ne kadar insan yaşadığı Şekilde gösterilmiştir. İlimizde iki önemli fay hattı bulunmaktadır. Bunlar Ecemiş Fay Hattı ve Tuz Gölü Fay Hattıdır.

İlimizde 10.01.1940 yılında meydana gelen depremde 586 konut/işyeri ağır hasar görmüş ve 58 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir.

P.1.2. Heyelan ve Çığlar

Yağmur nedeni ile gelen ek yükler, su içeriğine bağlı olarak gömülü bir tabakadaki dayanımın değişimi ve kısmen veya tamamı ile su geçirmeyen bir kayma yüzeyi üstünde (buz tabakası veya zemin) oluşan su içeriği yüksek zayıf bir tabakanın varlığı neticesinde ıslak tabaka çığları oluşabilir. Özellikle uzun otsu bitkilerin hakim olduğu yamaçlarda sık olarak görülen bu çığ türü, genellikle kış mevsiminin kış mevsiminin sonunda tehlike oluşturur. Genellikle 30° den daha dik eğimli, rüzgar alan, genellikle güney-güneydoğu-doğu yönlerine bakan çıplak yamaçların olduğu yerlerde kar üzerine yağmur yağması ile tipi sonrası 1,5 günden fazla ılık havanın hakim olması gibi koşullar bir araya gelince ıslak tabaka çığları için uygun ortam meydana gelmektedir. 1990 yıllarından sonra ülkemizde büyük can ve mal kaybına sebep olan çığ afeti ülkemizin dağlık alanlarında bulunan yerleşim yerlerini sürekli tehdit altında bulundurmaktadır.

Bakanlığımız, (Mülga Afet İşleri Genel Müdürlüğü) ilimizde üç yerleşim yeri çığ riskli bölgeler olarak ilan edilmiştir. Bu yerleşim yerleri, Merkez İlçe Hacıabdullah

Kasabası ile Ulukışla İlçesi Gedeli ve Ünlüyaka (Muradiye) köyleridir. Buralarda geçmiş yıllarda çığ afeti olmuş, fakat yakın tarihlerde çığ olayı meydana gelmemiştir.

Doğal kaya, zemin, suni dolgu ve bunların bir veya birkaçının birleşiminden oluşan şev malzemesinin, yer çekimi, jeoloji ve su içeriği gibi doğal ve doğal olmayan faktörlerin etkisi altında eğim yönünde hareketi ile sonuçlanan sürece “heyelan” denilmektedir. Heyelan; çamur akması, moloz akması, kayma, kaya düşmesi ve kaya devrilmesi gibi terimlerin genel tanımlayıcısıdır. Heyelanlar tipik olarak aşırı yağış ve ani kar erimeleri, bitki örtüsü tahribatı ve yoğun sismik aktiviteler ile hareketlenirler. Bu tanımlamaya göre ilimizdeki 12 yerleşim yeri (muhtemel kaya düşmesi, kaya düşmesi ve yer kayması) heyelan kapsamında değerlendirilerek buradaki konutlar daha güvenli alanlara taşınmıştır.

Bu yerleşim yerleri: Niğde Merkez; Hacıabdullah, Gümüşler ve Kayırlı Kasabaları ile Nar Köyü, Altunhisar İlçesi; Akmanlar, Ulukışla ve Karakapı Kasabaları, Çiftlik İlçesi; Bozköy Kasabası ve Murtaza Köyü, Ulukışla İlçesi; Gedeli ve Ünlüyaka Köyleri, Çamardı İlçesi; Yelatan Köyüdür.

P.1.3. Seller

Konu ile ilgili detay çalışmalar D.S.İ Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Yağış miktarına bağlı olarak bazı beldelerde de sel baskınları görülmektedir. Sel baskınlarında Müdürlüğümüz ön incelemeleri yaparak hasar durumunu ve alınması gereken tedbirleri Valilik Makamına bir rapor ile sunmaktadır. Burada TEDAŞ, TELEKOM, ÖZEL İDARE VE İL TARIM MÜDÜRLÜĞÜ oluşan hasarı yerinde inceleyerek gerekli onarım ve tedbirleri alır.

İlimizdeki sel ve taşkın alanları D.S.İ Şube Müdürlüğünün verilerine göre

Niğde Merkez ve kasabaları

-Merkez İlçe Niğde Belediyesinin belirli alanları
-Dikilitaş Kasabası, Dünderli Kasabası, Edikli Kasabası, İnli Kasabası, Hacıabdullah Kasabası, Hacıbeyli Kasabası, Bağlama kasabası, Çayırli Kasabası, Elmalı Kasabası, Çavdarlı Kasabası, Sazlıca Kasabası, Himmetli Köyü, Yarhisar Köyü

Bor İlçesi

-Bor Merkez, Bahçeli Kasabası, Obruk Köyü

Çiftlik İlçesi

Azatlı Kasabaları

P.1.4. Orman ve Otlak yangınları

2009 yılı içerisinde önemli büyüklükte Orman ve otlak yangını olmamıştır.

P.1.5. Fırtınalar

Rüzgar hızını 10.8 ile 17.1 m/sn arasında olduğu günler kuvvetli rüzgarlı günler, 17.2 m/sn'den büyük olduğu günlere fırtınalı günler denir.

P.2. Afetler ve Sağlık Zararları

P.2.1. Radyoaktif maddeler

Konu ile ilgili olarak veri bulunmamaktadır.

P.2.2. Denize Dökülen Petrol ve Diğer Tehlikeli Atıklar

İlimizin denize bir sınırı bulunmamaktadır.

P.2.3. Tehlikeli ve Zehirli Maddeler

İlimiz sınırları içerisinde tehlikeli ve zehirli maddelerin depolanması, taşınması ve kullanılması ile ilgili faaliyet bulunmamaktadır.

Kaynak: İl Sivil Savunma Müdürlüğü

P.3. Afetlerin Etkileri ve Yardım Tedbirleri

İlimizde beklenebilecek afet türleri sel baskını ve orta-büyük ölçekli depremlerdir. Olabilecek herhangi bir sel baskını olayının, genç alüvyonlar üzerine ve dere yatağına kurulmuş yerleşim birimlerini etkileyebileceği düşünülmelidir. Merkez İlçe Selçuk Mahallesi'nin güneyi, Burhan Mahallesi'nin ve Çayır Mahallesi'nin doğu kesimi, İlhanlı Mahallesi'nin batı bölümü, Kayardı Mevkisi, Dere Mahallesi'nin orta kesimleri ve Efendibey Mahallesi'nin bir bölümü sel baskınından etkilenecektir. Yapılacak yapıların su basman seviyelerinin yüksek olması, dere ıslahının yapılması ve alt yapı çalışmalarında su drenaj kanallarının çok olması vs. sel baskınına karşı alınacak tedbirler arasında yer almaktadır.

Yapılan jeolojik ve jeoteknik çalışmalar sonucunda ilimizde olabilecek en büyük depremin şiddeti 6.5-7 arasında olması düşünülmektedir. Bu büyüklükte bir depremin sağlam zeminde bulunan ve inşaat tekniğine uygun yapılan yapılarda çok büyük hasar vermesi düşünülemez. Ancak tekniğe uygun olarak yapılmayan yapılarda ve riskli bölgelerde bulunan çok katlı binalarda büyük hasarlar meydana gelecektir. Yapılan tahmini hasarlara göre Niğde'de 6.5 şiddetinde bir depremde tahminen 1400 konut ve 400 iş yeri olmak üzere toplam 1800 adet bina hasar görecektir. Bu oranların %40'ı ağır hasarlı, diğerleri orta hasarlı olacaktır. Yani toplam 560 konut oturulamaz halde olacak ve muhtemelen can kayıpları bu binalarda olacaktır. Muhtemel can kaybı 2240, yaralı sayısı ise 5000 olabileceği tahmin edilmektedir ve bu yaralılarından 2500'ünün ağır yaralı olması beklenmektedir.

P.3.1. Sivil Savunma Birimleri

Müdürlüğümüz bünyesinde, Arama Kurtarma ekibinde görevli 13 kişilik personel kadromuz mevcuttur. Bu ekibimiz büyük yangınlar, depremler, sel baskınları, kazalar, kayıp vakaları vs. olaylarda 24 saat çalışma esasına göre görev yapmaktadır.

Kaynak: İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü, 2011

P.3.2. Yangın Kontrol Ve Önleme Tedbirleri

Yangın Kontrol ve Önleme Tedbirleri itfaiye ye aittir. Büyük yangınlara ekip olarak katılmaktayız.

P.3.3. İlk Yardım Servisleri

Sivil Savunma Planımızda İlk Yardım Servisi mükelleflerimiz bulunmaktadır. Her yıl mükelleflere eğitim verilmektedir.

P.3.4. Afetzedelerin Yeniden İskanı

Afetzedeler öncelikle geçici iskan yerine kurulacak çadır kentlerde ikamet ettirilecektir. Olası bir afette Niğde Belediye Başkanlığı kurumumuza; Niğde Merkez İlçe Bucakçayırı Mevkiini geçici iskan yeri olarak göstermiştir. Niğde Belediyesince yeni yerleşim yeri olarak, Yağdan Mevkiinde bulunan belediyenin yeni yerleşim alanı ve Kumluca Mevkii gösterilmiştir. Ayrıca kalıcı konutlar için, bu yerleşim alanları yetmediği takdirde yapılacak jeolojik ve zemin etütlerinden sonra tespit edilen yeni yerler kalıcı konut alanı olarak değerlendirilecektir. Mültecilerin İskanı 5543 sayılı İskan Kanunu kapsamında kaldığından dolayı Bayındırlık ve İskan Bakanlığı taşra teşkilatlarınca yürütülmektedir.

P.3.5.Tehlikeli ve Zehirli Maddelerin Sınırlar Arası Taşınması İçin Alınan Tedbirler

Konu ile ilgili olarak herhangi bir veri bulunmamaktadır.

P.3.6. Afetler ve Büyük Endüstriyel Kazalar

İlimizde büyük endüstriyel kazaya yol açacak herhangi bir tesis bulunmamaktadır. Olası bir afet meydana gelmesi durumunda (örneğin deprem), kanalizasyon ve şehir su şebekesinde meydana gelebilecek hasarlara bağlı olarak bunların birbirine karışmasından dolayı içme suyunun kullanılmaz hale gelebileceği, bu nedenle de salgın hastalıkların, LPG dolum istasyonları ile akaryakıt satış istasyonlarında meydana gelebilecek patlama ve elektrik hatlarındaki hasarlar sonucu yangınların ve geniş çaplı olası bir afette asayişin bozulmasına bağlı olarak can ve mal güvenliği tehlikesinin ortaya çıkması ihtimal dahilindedir. Bu tehlikelerin önlenmesi için Hizmet Grupları oluşturulmuş ve oluşturulan bu Hizmet Gruplarının teşkili, görevleri ve çalışma esasları 2004-2005 yılı için hazırlanan İlimiz Afetler Acil Yardım Planında detaylı bir şekilde açıklanmıştır.

(R). SAĞLIK VE ÇEVRE**R.1.Temel Sağlık Hizmetleri:**

İlimiz Sağlık Müdürlüğü;

2 adet Müdürlük Hizmet Binası

2 adet Özel Dal Hastanesi (Dr. Doğan Baran Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi, Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi)

5 adet Devlet Hastanesi

2 adet İlçe Hastanesi

45 adet Aile Sağlığı Merkezi

66 adet Sağlık Evi

1 adet AÇS ve AP Merkezi

1 adet Verem Savaş Dispanseri

1 adet Halk Sağlığı Laboratuvarı ile sağlık hizmeti vermektedir.

Tablo R.1 Niğde İli Sağlık Kuruluşlarının Dağılımı

İLÇE	Hastane	Aile Sağlığı Merkezi	AÇS ve AP Merkezi	Dispanser
MERKEZ	3*	26	1	1
ALTUNHIŞAR	1	3	0	0
BOR	1	9	0	0
ÇAMARDI	1	1	0	0
ÇİFTLİK	1	3	0	0
ULUKIŞLA	1	3	0	0
TOPLAM	8	45	1	1

Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü, 2011

***1 adet Devlet Hastanesi, 1 adet Özel Dal Hastanesi, 1 adet Özel Hastane**

R.1.2. Bulaşıcı Hastalıklar

İl merkez ve ilçelerinde Tek hücreli hayvansal (protozon)'a bağlı enterit vakaları tüm Türkiye genelinde olduğu gibi yaz aylarında artış göstermektedir. Adeno ve rota etkenli viral etkenlere ise kasım-aralık-ocak döneminde daha sık rastlanmaktadır.

Tablo R.2 Akut Barsak Enfeksiyonları Günlük İzlem Formu Verileri

		OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN
A09; ENFEKSİYÖZ KAYNAKLI OLDUĞU TAHMİN EDİLEN DİYARE ve GASTROENTERİTLER	0-59 AYLIK	70	25	48	35	70	141
A09; ENFEKSİYÖZ KAYNAKLI OLDUĞU TAHMİN EDİLEN DİYARE ve GASTROENTERİTLER	5 YAŞ VE ÜZERİ	131	63	56	50	117	285
R11; BULANTI, KUSMA	0-59 AYLIK	211	284	250	243	161	198
R11; BULANTI, KUSMA	5 YAŞ VE ÜZERİ	310	456	456	437	463	493
K52; ENFEKTİF OLMAYAN DİĞER GASTROENTERİT ve KOLİT	0-59 AYLIK	556	557	383	422	300	444
K52; ENFEKTİF OLMAYAN DİĞER GASTROENTERİT ve KOLİT	5 YAŞ VE ÜZERİ	252	481	542	483	531	709
GAİTA KÜLTÜRÜ SAYISI		52	117	257	146	75	105
VİBRİO CHOLERAЕ (A00)		0	0	0	0	0	0
SAİMONELLA (A02)		0	0	0	0	0	0
SHİGELLA SP. (A03)		0	4	0	0	0	0
ENTEROHEMORAJİK E.COLİ (A04.3)		0	0	0	0	0	0
CAMPYLOBACTER (A04.5)		0	0	0	0	0	0
PARAZİT İNCELEME SAYISI		759	384	371	397	416	388
TESPİT EDİLEN ENTEMOEBA HYSTOLİTICA (A06)		43	28	5	2	3	20
TESPİT EDİLEN CRYPTOSPORİDİUM (A07.2)		0	0	0	0	0	0
VİRAL ETKEN İNCELEME SAYISI		30	5	40	10	45	3
ROTA VİRUS (A08.0)		139	62	31	54	32	12
NORO VİRUS (A08.1)		0	0	0	0	0	0
ADENO VİRUS (A08.2)		5	9	5	6	7	14
HEPATİT A (B15)		23	3	3	0	0	1

		TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
A09; ENFEKSİYÖZ KAYNAKLI OLDUĞU TAHMİN EDİLEN DİYARE ve GASTROENTERİTLER	0-59 AYLIK	340	438	104	54	50	57
A09; ENFEKSİYÖZ KAYNAKLI OLDUĞU TAHMİN EDİLEN DİYARE ve GASTROENTERİTLER	5 YAŞ VE ÜZERİ	1.080	1.287	584	277	188	173
R11; BULANTI, KUSMA	0-59 AYLIK	254	381	242	199	348	246
R11; BULANTI, KUSMA	5 YAŞ VE ÜZERİ	726	865	420	442	361	325
K52; ENFEKTİF OLMAYAN DİĞER GASTROENTERİT ve KOLİT	0-59 AYLIK	683	1.843	884	513	629	738
K52; ENFEKTİF OLMAYAN DİĞER GASTROENTERİT ve KOLİT	5 YAŞ VE ÜZERİ	997	1.553	622	434	321	325
GAİTA KÜLTÜRÜ SAYISI		45	66	55	46	38	80
VİBRİO CHOLERAЕ (A00)		0	0	0	0	0	0
SALMONELLA (A02)		0	0	0	0	0	0
SHİGELLA SP. (A03)		0	0	0	0	0	0
ENTEROHEMORAJİK E.COLİ (A04.3)		0	0	0	0	0	0
CAMPYLOBACTER (A04.5)		0	0	0	0	0	0
PARAZİT İNCELEME SAYISI		1.053	1.048	738	700	592	641
TESPİT EDİLEN ENTEMOEBA HYSTOLİTICA (A06)		158	295	177	97	103	75
TESPİT EDİLEN CRYPTOSPORİDİUM (A07.2)		0	0	0	0	0	0
VİRAL ETKEN İNCELEME SAYISI		59	76	16	12	39	16
ROTA VİRUS (A08.0)		11	44	33	41	139	249
NORO VİRUS (A08.1)		0	0	0	0	0	0
ADENO VİRUS (A08.2)		9	22	25	7	15	10
HEPATİT A (B15)		22	21	37	55	31	43

Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü, 2011

R.1.2.1. İçme ve Kullanma Suları

2011 yılı içerisinde İnsani Tüketim Amaçlı İçme Sularından ilimizde; Toplam 967 Kontrol İzleme su numunesi (Niğde Halk Sağlığı Laboratuvarında bakılıyor) alınmış olup, bunlardan 137 adedi uygun çıkmamıştır. Kontrol İzleme Su Numune Durumu Uygunsuzluk Yüzdesi 14,17'dir. Yine aynı yıl içerisinde toplam 63 Denetim İzleme su numunesi (Adana veya Ankara Hıfzıssıhha Laboratuvarında bakılıyor) alınmış, bunlardan 9 adedi uygun çıkmamıştır. 2011 yılı denetim izleme su numune durumu uygunsuzluk yüzdesi 14,29'dur.

25.733 Bakiye Klor Kontrolü yapılmış olup, yapılan bu ölçümlerden 11.843 adet yetersiz klor tespit edilmiştir. 13.890 ölçümde ise sularda yeterli bakiye klora rastlanmıştır. İlimizin Klor Yeterlilik Oranı % 46,02'dir.

Tablo R.3. Su Numune Sonuçları

İL ADI	İLÇE ADI	ALINMASI GEREKEN DENETİM NUMUNE TOPLAMI	ALINAN DENETİM NUMUNESİ TOPLAMI	UYGUN ÇIKAN NUMUNE SAYISI	UYGUNSUZ ÇIKAN NUMUNE SAYISI	UYGUNSUZ LUK YÜZDESİ	AÇIKLAMA
NIGDE	MERKEZ	64	30	24	6	20	Arsenik,HCB,Enterokok, Koliform bakteri,Nitrat
NIGDE	ALTUNHISAR	10	8	8	0	0	
NIGDE	BOR	31	11	8	3	27.27	Arsenik
NIGDE	ÇAMARDI	25	3	3	0	0	
NIGDE	ÇİFTLİK	14	6	6	0	0	
NIGDE	ULUKISLA	47	5	5	0	0	
İL GENELİ:		191	63	54	9	14.29	

Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü, 2011

R.1.2.2. Denizler:

İlimizin denize kıyısı bulunmamaktadır.

R.1.2.3. Zoonoz Hastalıklar

İlimizde görülen zoonotik hastalıkların başlıcaları entomoebea histolitica(amip), brucella, kuduz şüpheli ısırıklar, şarbon, toksoplazmosis'dir. 2011 yılında ilk kez 4 kişi de tülaremi tanısı almıştır.

Akut Kanlı İshal	31
Brusella	121
Hepatit A	52
Hepatit B	23
Hepatit C	5
Kuduz Riskli Temas	731
Şark Çıbanı	1
Tülaremi	4

Tablo R.4. İlimizdeki Zoonoz Hastalıkları
Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü, 2011

R. 1.3. Gıda Hijyeni

Tarım İl Müdürlüğü tarafından kontroller yapılmaktadır.

R.1.4. Aşılama Çalışmaları

Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Genişletilmiş Bağışıklama Programı 2009 genelgesine istinaden 1 yaş altı çocuklara 1 doz BCG, 3 doz DaBT-Hib-İPA, 3 doz KPA, 3 doz hepatit, 1doz OPA, 1 yaşında 1 doz KKK ve 1 doz KPA ve 18. ayını dolduran çocuklara 1 doz DaBT-Hib-İPA ve 1 doz OPA olmak üzere 11 antijen uygulanmaktadır. 5258 sayılı kanun ve Aile Hekimliği Uygulama Yönetmeliği madde 7 gereğince; Bağışıklama hizmetleri aile hekimi tarafından yürütülür. Genişletilmiş Bağışıklama Programı kapsamında ve/veya Bakanlıkça yürütülen kampanyalar doğrultusunda ihtiyaç duyulan aşılar, bölgesindeki toplum sağlığı merkezi tarafından aile hekimlerine ulaştırılır. Aile hekimleri aile sağlığı merkezinde soğuk zincir şartlarının sürdürülmesi için gerekli tedbirleri alır. Birden çok aile hekiminin görev yaptığı aile sağlığı merkezlerinde, aile hekimlerinin müştereken muhafaza ettikleri aşılar için üçer aylık aralıklarla bir aile hekimi ve bir aile sağlığı elemanı soğuk zincir sorumlusu olarak belirlenir. Aile sağlığı merkezinde yalnızca bir aile hekimliği biriminin bulunması halinde sorumluluk bu birimdeki aile hekimi ile aile sağlığı elemanına aittir. Aşılama hizmetleri eksiksiz ve sorunsuz yürütülmektedir.

Tablo R.5. İlçelerde Yapılan Aşılama Çalışmaları

İL İLÇE ADI	0-11 AYLIK BEBEKLERE UYGULANAN BCG AŞI DOZU	0-11 AYLIK BEBEKLERE UYGULANAN DaBT-İPA-Hib 1 AŞI DOZU	0-11 AYLIK BEBEKLERE UYGULANAN DaBT-İPA-Hib 2 AŞI DOZU	0-11 AYLIK BEBEKLERE UYGULANAN DaBT-İPA-Hib 3 AŞI DOZU	DaBT-İPA-Hib RAPEL AŞI DOZU SAYISI	0-11 AYLIK BEBEKLERE UYGULANAN HEPATİT B1 AŞI DOZU	0-11 AYLIK BEBEKLERE UYGULANAN HEPATİT B2 AŞI DOZU	0-11 AYLIK BEBEKLERE UYGULANAN HEPATİT B3 AŞI DOZU	0-11 AYLIK BEBEKLERE UYGULANAN KPA1 AŞI DOZU	0-11 AYLIK BEBEKLERE UYGULANAN KPA2 AŞI DOZU	0-11 AYLIK BEBEKLERE UYGULANAN KPA3 AŞI DOZU	12-23 AYLIK BEBEKLERE UYGULANAN KPA RAPEL AŞI DOZU	12-23 AYDA UYGULANAN KKK AŞI DOZU SAYISI
NİĞDE	3770	3593	3586	3532	3294	3264	3504	3543	3585	3582	3530	3486	3488
Altunhisar	283	290	297	283	224	282	278	296	291	294	283	260	260
Bor	777	898	932	908	926	875	911	922	898	934	906	975	975
Çamardı	198	199	193	190	213	177	193	192	199	193	190	202	203
Çiftlik	688	693	712	684	714	842	705	683	693	713	683	677	675
Ulukışla	258	269	251	253	242	216	249	249	269	251	253	222	222
TOPLAM	5974	5942	5971	5850	5613	5656	5840	5885	5935	5967	5845	5822	5823

Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü, 2011

R.1.5. Bebek Ölümleri**Tablo R.6.** 2011 Yılı Ocak-Aralık Bebek Ölümleri Dağılımı

0-6 GÜNLÜK	SAYI
PREMATÜRE	3
PERİNATAL ASFİKSİ	
KONJENİTAL ANOMALİ	2
SEPSİS	
MEKONYUM ASPİRASYONU	
KONJENİTAL KALP HASTALIĞI	2
DİĞER	12
ASYE	
İSHAL	
TOPLAM	19
7-28 GÜNLÜK	
SEPSİS	1
KONJENİTAL ANOMALİ	
KKH	2
PREMATÜRİTE	1
PERİNATAL ASFİKSİ	
İSHAL	
ASYE	
PREMATÜRE	
DİĞER	4
TOPLAM	8
29-364 GÜNLÜK	
ASYE	
KKH	5
İSHAL	
KONJENİTAL ANOMALİ	1
PREMATÜRİTE	
SEPSİS	5
DİĞER	14
TOPLAM	25
2011 YILI ÖLEN BEBEK SAYISI	52

Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü, 2011

R. 1.6. Ölümlerin Hastalık, Yaş ve Cins Gruplarına Göre Dağılımı

Tablo R.7. Ölümlerin Hastalık, Yaş ve Cins Gruplarına Göre Dağılımı

Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü, 2011

ÖLÜM NEDENLERİ	0 YAŞ			1-4 YAŞ			5-9 YAŞ			10-14 YAŞ			15-24 YAŞ			25-44 YAŞ			45-49 YAŞ			50-64 YAŞ			65+			TOPLAM		
	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T
KALP HASTALIKLARI	2	3	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	3	7	8	10	18	65	45	110	180	136	316	259	197	456
BEYİN DAMAR-SV HAST.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	5	7	11	21	32	41	60	101	54	88	142
KOAH-SOLUNUM SİS.HAST.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	5	7	5	8	13	21	21	42	55	45	100	83	79	162
KANSER	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	2	8	5	13	20	10	30	80	30	110	110	46	156
KARACİĞERHASTALIKLARI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2	1	3	2	3	5	3	2	5	8	6	14
BÖBREK-ÜREGENİTAL HAST.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	1	4	5	15	25	40	16	31	47
DİYABET	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	1	2	2	4	4	5	9	7	8	15
SENİLİTE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50	80	130	50	80	130
HİPERTANSİYON	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3	5	22	20	42	24	23	47
PREMATÜRE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PERİNATAL ASFİKSİ	3	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	4
KONJENİTAL ANOMALİ	1	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3
SEPSİS	2	1	3	4	0	4	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	1	6	2	8	14	4	18
İŞHAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DİĞER	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3	4	7	5	14	19	12	20	32	26	45	71	46	83	129
TOPLAM	8	7	15	4	0	4	1	0	1	0	0	0	1	0	1	12	16	28	31	48	79	137	129	266	467	439	906	661	639	1300

R.1.7. Aile Planlaması Çalışmaları**ANA ÇOCUK SAĞLIĞI VE AİLE PLANLAMASI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ
2011 YILI AİLE PLANLAMASI ÇALIŞMALARI**

İlimiz Merkez Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Merkezi, Doğum Hastanesi, İlçe Hastaneleri, Aile Hekimliği Birimleri ve Sağlık Evlerine başvuran kişilere aile planlaması yöntemleri hakkında danışmanlık hizmeti verilerek, kişilerin istediği ve onlara en uygun olan aile planlaması yöntemine başlanmaktadır. Bakanlığımız Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğünce İlimizde uygulanan yöntemler; Hap, Kondom, RİA(Rahim İçi Araç), Tüp Ligasyonu ve Vazektomidir.

Özellikle Aile Hekimliği Birimlerimiz ve Sağlık Evlerimizde görev yapan sağlık personellerimiz tarafından hizmet verdikleri bölge halkına dönem dönem yaptıkları toplu eğitimlerde aile planlaması yöntemleri hakkında detaylı bilgiler verilmekte ve aile planlaması ile ilgili el broşürleri dağıtılmaktadır. Ayrıca Niğde Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Merkezlerimiz tarafından gezici ekip kurularak ihtiyaç ve talebin yoğun olduğu bölgelere Aile Planlaması hizmetleri verilmektedir. Şube Müdürlüğümüzce düzenlenen halk eğitimlerinde de aile planlaması konusuna özellikle değinilmektedir.

İlimiz Merkez Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Merkezinde, Doğum Hastanesinde, İlçe Hastanelerinde, Sağlık Ocakları ve Sağlık Evlerinde aile planlaması hizmetleri verilmekte olup; hap ve kondom dağıtımı ile RİA uygulaması yapılmaktadır. Bu hizmetlerin aksamaması ve etkin bir şekilde devam etmesi amacıyla Niğde Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Eğitim Merkezi tarafından 2011 yılı Ocak-Aralık döneminde 3 Hemşire ve 2 Doktora RİA Uygulama Eğitim Kursu verilmiştir.

Tablo R.8. 2011 Yılı Aile Planlaması Malzeme Sarf Durumu ve Kullanıcı Sayıları

1A İLÇELER	YIL İÇİNDE HAP BAŞLANAN KİŞİ SAYISI	YIL İÇİNDE KONDOM KULLANMAYA BAŞLAYAN KİŞİ SAYISI	YIL İÇİNDE TÜP-LİG. UYGULANAN KİŞİ SAYISI	GEBELİK SONLANDIRMA	YIL İÇİNDE RİA UYGULANAN KİŞİ SAYISI
MERKEZ	7529	11280	343	702	1589
ALTUNHİSAR	266	438	0	0	2
BOR	2368	3714	49	18	346
ÇAMARDI	452	379	0	0	6
ÇİFTLİK	435	973	0	52	160
ULUKIŞLA	611	965	0	0	1
TOPLAM	11661	18289	392	772	2104

Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü, 2011

Tablo R.9. Aile Planlaması Yöntemleri 2011 Yılı Ocak-Aralık

	AP DANIŞMANLIĞI ALAN KİŞİ SAYISI	AP POLİKLİNİK BAŞVURAN KİŞİ SAYISI	HAP	CONDOM	ENJEKSİYON	RIA	TÜP LİG.	DİĞER MODERN YÖNTEM	GEBELİK SONLANDIRMA SAYISI	DÜŞÜKTEN SONRA AP YÖNTEMİ BAŞLANAN KİŞİ SAYISI	DOĞUM SONU 42.GÜNE KADAR AP YÖNTEMİ BAŞLANAN KİŞİ SAYISI
AÇSAP Merkezleri	455	528	8	21	0	32	0	0	0	0	0
Aile Hekimlikleri	21537	32123	1948	3755	43	201	13	8	64	134	212
Toplum Sağlığı Merkezleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Devlet Hastaneleri ve Doğum Evleri	2306	2386	42	121	0	1864	357	0	607	51	189
Özel	21	21	0	0	0	7	22	0	101	0	0
TOPLAM	24319	35058	1998	3897	43	2104	392	8	772	185	401

Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü, 2011

R.2. Çevre Kirliliği ve Zararlarından Oluşan Sağlık Riskleri**R.2.1. Kentsel Hava Kirliliğinin İnsan Sağlığı Üzerindeki Etkileri**

Ülkemizde hızlı kentleşme ve sanayileşme ile ortaya çıkan düzensiz yerleşme bilinçsiz ve kalitesiz yakıt kullanımı sonucu insan sağlığını önemli ölçüde etkileyen ve ekonomik kayıplara sebebiyet veren sonuçlar doğurmaktadır.

Hava kirliliğini yaratan kaynakların başında trafik yoğunluğunun artış trendi bölgedeki gelişim trendi konutlarda kullanılan enerji kaynakları ve yakma sistemlerinden ortaya çıkabilecek kirlilik miktarı olarak belirlenebilir.

R.2.2. Su Kirliliğinin İnsan Sağlığı Üzerindeki Etkileri

Saf su iki hidrojen bir oksijen atomundan meydana gelmiştir. Kimyasal formülü H₂O olan bir bileşiktir. Yaşamsal olaylar için gerekli olan suyun insanlara içerisinde zararlı kimyasal maddeleri ve hastalık yapıcı mikro canlılar içermeyecek şekilde sağlamak gerekir.

Fizyolojik olaylar susuz ortamda sürdürülemez. Sindirim sistemine alınan besinler su ile taşınır ve sulu ortamda işlenir.

Metabolizma atıklarının vücuttan uzaklaştırılması su ile sağlanır.

Vücuttaki hidroliz olayları suya bağlıdır.

Hücreler ve kan arasındaki madde alış verişinin düzenlenmesine katkıda bulunur. İç ortamın dengesinin sürdürülmesi su ile mümkündür. Kasların kasılması beyin omurilik sıvısının metabolik ve koruyucu etkisi beş duyunun etkinliği ürem, boşaltım, sindirim, sinir, kas, iskelet sistemlerinin bütünlüğü ve etkinliği su ile sağlanır.

Canlılarla su arasındaki ilişki, su ekolojisinin konusudur. Su yağış olarak yeryüzüne dönerken havada eriyik halinde bulunan bir takım gazlar inorganik maddeler ve radyoaktif elementleri içerisine alır. Ayrıca toprak altına süzülüşü sırada bir takım inorganik maddelerle karışır.

Endüstriyel atıklar yer üstü sızıntılar ve tarım ilaçları ve böcek ilaçları suya karışabilir.

Endüstri kuruluşlarının atıkları artırılmadan akarsulara verilecek olursa akarsularda canlıların üremesi kansız hale gelir. Bu atıkların toprağa gömülmesi yağmur suları ve sızıntılarla yer altı sularının kirlenmelerine neden olabilir.

Atıkların bir kısmı toksik bileşikler çözücüler ve tuzları içerebilir. İçinde taşıyabildiği çözünmüş veya çözünmemiş organik tuzlar bakteriler, parazitler, virüsler ve bitkiler maddelerle birçok hastalığın meydana gelmesine yol acar.

R.2.3. Atıkların İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri

Çevredeki biyolojik etkenler mikroorganizmalar asalaklar mantarlar ve diğer etkenlerden oluşmaktadır.

Bunlar canlı vücudunda hastalık yapabilirler. Hava, su, toprak kirlenmesi doğrudan hastalık nedeni olabildiği gibi bir kısım hastalıkların yayılımını kolaylaştırabilir ya da bir kısım hastalığın gidişini etkileyebilir.

Sağlıklı olarak yok edilmemeleri durumunda insan ve hayvan atıkları bağırsak hastalıkları salgınlarına neden olur. Birçok hastalık bu yolla bulaşır.

Tıbbi atıklar sağlık kuruluşundan kaynaklanan tıbbi atıkların Halk Sağlığına ve çevreye zarar vermeden ayrı olarak toplanması geçici depolanması geri kazanılması taşınması ve nihai bertarafı sağlanmalıdır.

Tehlikeli atıkların üretiminden nihai bertarafına kadar insan sağlığına ve çevreye zarar verecek şekilde doğrudan veya dolaylı biçimde akıcı ortama verilmesinin önlenmesi gerekmektedir.

Yanıcı, yakıcı, parlayıcı, patlayıcı, maddelerle çalışan iş yerleri yaptıkları işlerde özellikle maruz kalınacak tehlikeler yangın halinde gerekli tedbirler alınmalı parlayıcı ve tehlikeli sıvıların depolanmasıyla ilgili olarak teşekkül edebilecek olan gaz buhar ve dumanların bulunduğu yerlerde çalışan işlerde uygun kişisel korunma araçları verilmelidir.

R.2.4. Gürültünün İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri

Kişilerin huzur ve sükûnunu beden ve ruh sağlığını gürültü ile bozmayacak bir çevrenin geliştirilmesi sağlamaktır.

Herhangi bir ses kaynağından yayılan gürültü niteliğine sahip sesleri kabul edilebilir seviyeye indirmek akustik özelliğini değiştirmek etki süresini azaltmak boş giden veya daha az rahatsız eden bir başka ses ile maskeler gibi maddeler kullanarak gürültünün insan sağlığı üzerine olan etkilerini azaltacaktır.

R.2.5. Pestisitlerin İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri

Pestisitlerin insandaki etkilerinin değerlendirilmesi oldukça güçtür. İnsektisit, herbisit ve fungusitler dahil olmak üzere büyük miktarda pestisit gıdaların içerisinde bulunduğu belirlenmiştir. Pestisitler deriden solunum sisteminden gastrointestinal traktustan alınabilmektedir. Hava yoluyla alınımında evlerde böcek bombaları veya aerosol spreyleme yapıldığında büyük oranda söz konusu olmaktadır. Yiyecek ve su kirliliği gastrointestinal sistem aracılığıyla olabilmektedir.

Sağlam deriden emilim olabileceği gibi çatlak deriden de doğrudan kana karışım söz konusu olabilir.

Pestisitlerin diğer bir tehlikesi patlama ve yangın riski yaratmaktadır. Bu nedenle söz konusu pestisitlerin bu riskinin kişileri uyarıcı biçimde çekecek şekilde açıklanması zorunlu bulunmaktadır. Pestisitlerin kanser yapıcı etkisi nedeniyle yasaklanması giderek artmaktadır.

R.2.6. İyonize Radyasyondan Korunma

Radyasyon güvenliğine ilişkin ilke ve tedbirler aşağıda belirtilen radyasyon korunması temel standartlarına göre düzenlenir.

A-Görevi gereği radyasyon kaynaklarıyla çalışan ve radyasyonun maruz kalan kişilerin iç ve dış radyasyon kaynaklarından bütün vücutların alacağı yıllık doz 5 remi geçmeyecektir.

B-Radyasyon görevlisi sayılmayan kişilerin ve toplumdaki diğer kişilerin maruz kalacakları iç ve dış radyasyonun dozları toplamı bütün vücut için yılda 0,5 remi geçmeyecektir.

Kaynak : İl Sağlık Müdürlüğü, 2011

(S). ÇEVRE EĞİTİMİ

Niğde ilinde her geçen gün nüfusun artması ve sanayinin gelişmesiyle çevre eğitiminin önemi giderek artmaktadır. Giderek önem kazanan çevre sorunlarının çözülmesi için sadece kamu kurum ve kuruluşları değil bütün halkın bilinçli bir şekilde çevre konusunda duyarlı olması, çevrenin en güzel hale getirilmesi, doğal kaynakların en iyi şekilde korunup kullanılmasına katkıda bulunulması gerekir. Bu nedenle yapılması gereken ilk iş halkın eğitilmesidir.

S.1. Kamu Kuruluşlarının Çevre Eğitimi İle İlgili Faaliyetleri:

Müdürlüğümüz ile İl Milli Eğitim Müdürlüğü arasında “Uygulamalı Çevre Eğitimi Protokolü” imzalanarak, Çevre Eğitimi verilecek 8 adet pilot okul seçilmiştir. Bu okullarda müdürlüğümüz teknik personeli tarafından İlimizin çevre sorunları ve Bu sorunların çözümüne ilişkin 2098 öğrenciye Çevre Eğitimi verilmiştir.

S.2. Çevreyle İlgili Gönüllü Kuruluşlar ve Faaliyetleri:

Niğde’de Çevre Konusunda TEMA Vakfı İl Temsilciliği ve Maden Köyü Toros Kurbağalarını Koruma Derneği faaliyet göstermektedir.

Maden Köyü Toros Kurbağalarını Koruma Derneği, Dünyada sadece İlimiz Ulukışla ilçesi sınırları içerisinde bulunan Kara Göl ve Çinili Göl civarında yaşayan, Toros Kurbagasını (Rana Hotzi) korunması ve tanıtılması yönünde çalışmalar yapmaktadır.

TEMA Vakfı İl Temsilciliği ise Niğde İlinde yeşil alanların korunması ve daha temiz bir çevre için çalışmalar yapmaktadır.

S.2.1. Çevre Vakıfları

S.2.2. Çevre Dernekleri

S.2.3. Çevreyle İlgili Federasyonlar

(T). ÇEVRE YÖNETİMİ VE PLANLAMA

T.1.Çevre Kirliliğinin ve Çevresel Tahribatın Önlenmesi:

İl merkezinde hava kirliliğinin önlenmesine yönelik olarak kış sezonu boyunca yakılacak kömür özellikleri her yıl Mahalli Çevre Kurul Kararları ile tespit edilip ayrıca satışı ve yakılması yasak kömürler belirlenmiştir.

Hava kirliliği ölçümleri İl Meteoroloji Müdürlüğü bahçesinde bulunan tam otomatik hava kirliliği ölçüm istasyonunda hergün 24 saat boyunca ölçülmektedir.

Sanayi kuruluşlarından kaynaklanan hava kirliliğinin önlenmesi için denetimler devam etmektedir.İl genelinde faaliyetini sürdüren işletmelerin arıtma tesislerinin faal tutulması için denetimler yapılmaktadır.

Yaz döneminde anız yangınlarının önlenmesi için Mahalli Çevre Kurul Kararı alınıp halka duyurularak, gerekli tedbirler alınmaktadır.

T.2. Doğal Kaynakların Ekolojik Dengeler Esas Alınarak Verimli Kullanımı, Korunması ve Geliştirilmesi:

Ekonomik gelişmenin ve sanayileşmenin amacı; insanların refah ve konfor seviyesini yükseltmektir. Ancak; havası,suyu, toprağı ve doğal yaşamı tahrip olmuş, dengesiz kullanımla verimliliğini yitirmiş bir ortamın sürdürülebilir bir kalkınmayı sağlaması mümkün değildir.

Doğal kaynakların değerlendirilmesinde uygulanan yanlış politikalar, bilinçsiz tarım uygulamaları, kontrolsüz sanayileşme gün geçtikçe doğanın ekonomi dışında kalmasına sebep olacaktır.

İlimiz genelinde bilinçsiz tarım uygulamalarından dolayı toprak verimliliği düşmekte , sanayide yanlış yer seçimi nedeni ile de tarımsal amaçlı su kaynakları tehdit altında kalmaktadır.

T.3. Ekonomik ve Sosyal Faaliyetlerin, Sonuçlarının Çevrenin Taşıma Kapasitesini Aşmayacak Biçimde Planlanması:

Sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak için insan faaliyetleri ile doğal çevre bileşenleri arasında dengeli bir ilişki kurulmalıdır. Bu ilişkiyi düzenleyebilmek için Müdürlüğümüzce Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği hükümleri titizlikle uygulanmaktadır.

T.4.Çevrenin İnsan-Psikososyal İhtiyaçlarıyla Uyumunun Sağlanması:

Özellikle yoğun kentsel yerleşmelerde yapı stoku ve teknik altyapının amaca uygunluğu (fonksiyonelliği), tarihi çevrenin korunması, kentsel imaj ve kentsel estetik açıdan insanlarda tatminsizliğe yol açan görsel kirlilik ve kentlerdeki doğal çevrenin

(yeşil alanlar, park ve bahçeler vb.) yeterlilik ve kullanabilirlik düzeylerinin değerlendirilmesi yapılacaktır.

T.5.Çevre Duyarlı Arazi Kullanım Planlaması:

İl düzeyinde genel olarak hazırlanan amenajman planları (orman, tarım vb.) ve diğer faaliyetlerle ilgili hazırlanan arazi kullanım planlarının (her ölçekteki imar planları, varsa bölge planı) çevre kaynakları üzerine getireceği yük konusunda gerekli çalışmalar yapılacaktır.

T.6.Çevresel Etki Değerlendirmesi

ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARI ALAN İŞLETMELER

Tablo T.1. ÇED Gerekli Değildir/ÇED Olumlu Kararı Verilen İşletmeler

MEVKİİ	FAALİYET SAHİBİ	FAALİYET KONUSU	BAKANLIK KARARI TARİHİ
ÇAMARDI			
ÇAMARDI/Çukurbağ	Yunus Bıçkı	Kum Ocağı	06.01.2006
ÇAMARDI/Çukurbağ/Kıryolu	Ahmet EVEN	Kum Ocağı	04.04.2006
ÇAMARDI/Çukurbağ	Mustafa Emiroğlu	Kum Ocağı	25.04.2006
ÇAMARDI/Üçkapılı	Yeni Anadolu Ltd Şti İR:7475	Altın	12.06.2006
ÇAMARDI/Çukurbağ	Yunus Bıçkı	Kum Ocağı	24.01.2007
ÇAMARDI/Demirkazık	Karayolları 6. Bölge Müd	Kum Ocağı	01.05.2007
ÇAMARDI/Cevizli Mahallesi	Mesut GÜNBATI	Krom Madeni	27.08.2007
ÇAMARDI /Yelatan	Talat GÜCÜYENER	Krom Madeni	31.08.2007
Çamardı/Şargedîği YABAN HAYATI SAHASI	Vedat SOLAK AR:200612364	Kurşun Çinko	21.09.2007
(İ.M)ÇAMARDI	Bereketli Maden	Kalker Ocağı	27.06.2008 K.A20.12.2011
(İ.M)ÇAMARDI/Bademdere	Tekneli Madencilik	Kömür	17.12.2008
(İM)ÇAMARDI/Bademdere	TAM YAPI	Kömür Eleme	31.08.2009
(i.m)ÇAMARDI/Cevizli Mahallesi	İMPA	Krom Madeni	14.04.2010
(İ.M)Çamardı/Kocapınar	Gökyar Madencilik 200704386	Krom Madeni	07.09.2010
(İ.M)Çamardı/Sulucova	Elmacı Madencilik 20067444	Krom Ocağı	27.06.2011

MERKEZ			
MERKEZ/Hıdırlık	Fahrettin POLAT	Taş Ocağı	18.11.2002
MERKEZ/Hıdırlık	Ali AVŞAR	Taş Ocağı	18.11.2002
MERKEZ/Hıdırlık	Sadullah ARUK	Taş Ocağı	18.11.2002
(İ.M) MERKEZ/ Aktaş	MİKRON-S	Fabrika (2010 güncel var)	16.01.2004
(İ.M) MERKEZ/Hıdırlık	MİKRON-S	Kalsit Ocağı	19.01.2004
MERKEZ/Hıdırlık	Anadolu Mikronize A.Ş	Kalsit Üretim Tesis	09.10.2004
MERKEZ/Hıdırlık	Eyüp Doğrul AR: 92885	Kireç Taşı	06.04.2005
MERKEZ/ Kurudere	Orta Anadolu Ltd Şti ÖNİR: 9896	Kireç Taşı	11.08.2005
MERKEZ/Gümüşler/Hıdırlık	Yusuf ÖZCAN- İR 73198	Kalsit Ocağı	20.03.2006
MERKEZ/Gümüşler/Hıdırlık	Yusuf ÖZCAN- İR 73199	Kalsit Ocağı	20.03.2006
MERKEZ/Gümüşler/Hıdırlık	Yusuf ÖZCAN- İR 73200	Kalsit Ocağı	20.03.2006
MERKEZ/Gümüşler/Hıdırlık	Yusuf ÖZCAN- İR 73201	Kalsit Ocağı	20.03.2006
MERKEZ/Gümüşler	NİĞTAŞ Ltd. Şti İR:73475	Kalsit Ocağı	12.06.2006
MERKEZ/Hıdırlık	Sadullah Aruk AR:91983	Kalsit Ocağı	22.06.2006
MERKEZ/Hıdırlık	Abdulgafur Özbulut AR:20062879	Kalsit Ocağı	23.06.2006
MERKEZ/Hıdırlık	Sakin ARUK İR: 59944	Kalsit Ocağı	01.11.2006
MERKEZ/Hıdırlık	Sakin ARUK İR:33509	Kalsit Ocağı	04.12.2006
MERKEZ/Hıdırlık	MİKROKAL AR:200612252	Kalsit Ocağı- Öğütme tesisi	02.02.2007
MERKEZ/Hıdırlık	EMEK MOZAIK İR:72798	Kalsit Ocağı	02.03.2007
MERKEZ/Hıdırlık	İdris BAYRAM İR:51185	Kalker Ocağı	02.03.2007
MERKEZ/Hıdırlık	NİĞTAŞ MOZAIK İR:73972	Kalsit Ocağı ve öğütme tesisi	05.03.2007
MERKEZ/Hıdırlık	Orta Anadolu AR:20069860	Kalsit Ocağı	22.03.2007
MERKEZ/Uluağaç	NİĞPAŞ AR:20064358	Kalsit Ocağı	25.04.2007

MERKEZ/Uluağaç	BİMA Maden 200612606	Kalsit Ocağı	22.05.2007
MERKEZ/Hıdırlık	MİKRON-S İR:51648	Kalsit Ocağı	22.05.2007
MERKEZ/Uluağaç	Kalsit Madencilik 20062879	Kalsit Ocağı	25.10.2007
MERKEZ/Hıdırlık	AKDENİZ A.Ş İR: 51579	Kalsit Ocağı	15.11.2007 K.A06.04.2011
(İ.M)MERKEZ/Uluağaç	BİMA Maden 200611476	Kalsit Ocağı	15.01.2008
(İ.M) MERKEZ/Hıdırlık	MİKRON-S İR:51648	Kırma Eleme Tesis	24.04.2008
(İ.M)MERKEZ/Gümüşler/Hıdırlık	Yusuf ÖZCAN- İR 73198	Kalsit Ocağı	20.06.2008
(İ.M)MERKEZ/Hıdırlık	EMEK MOZAİK 69345	Kalsit Ocağı	27.06.2008
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	Orta Anadolu 41805	Kalsit Ocağı	31.07.2008
(İ.M)MERKEZ/Sazlıca	Kendirliiler 200700226	Kalsit Ocağı	29.08.2008
(İ.M)MERKEZ/Sazlıca	Tuğrul Kendirli 200700223	Kalsit Ocağı	29.08.2008
(i.m)MERKEZ/Uluağaç	NİĞPAŞ 20064357	Kalsit Ocağı	26.09.2008
(im)MERKEZ/Uluağaç	NİĞPAŞ 200706661	Kalker Ocağı	26.09.2008
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	OMYA 52936	Kalsit Ocağı	12.02.2009
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	OMYA 53105	Kalsit Ocağı	12.02.2009
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	OMYA 53111	Kalsit Ocağı	12.02.2009
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	OMYA 52841	Kalsit Ocağı	12.02.2009
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	OMYA 52840	Kalsit Ocağı	12.02.2009
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	OMYA 52941	Kalsit Ocağı	12.02.2009
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	OMYA 52935	Kalsit Ocağı	12.02.2009
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	OMYA 52830	Kalsit Ocağı	12.02.2009
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	OMYA 53106	Kalsit Ocağı	12.02.2009
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	Zafer Uyanık İR.54648	Kalsit Ocağı	29.04.2009
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	Boran Mozaik İR.72587	Kalsit Ocağı	19.10.2009
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	Funda SONUGELEN 200700143	Kalsit Ocağı	27.10.2009 KA27.04.2011
(İ.M)MERKEZ/Sazlıca	AYKAL 200711997	Kalsit Ocağı	22.01.2010

(İ.M)MERKEZ/Sazlıca	AYKAL 200800725	Kalsit Ocağı	22.01.2010
(İ.M)MERKEZ/Hıdırlık	EMEK Mikronize 20058321	Kalsit Ocağı	22.01.2010 KA 24.11.2011
(İ.M)MERKEZ/Uluğaç	BİMA Maden 200611476	Kalsit Ocağı	19.03.2010
(İ.M)MERKEZ/Hıdırlık	MİKROKAL 200612000	Kalsit Ocağı- Öğütme Tesis	22.03.2010
(İ.M)MERKEZ/Hıdırlık	MİKRON-S 20058564	Kalsit Ocağı (2012 de kullanılmamakta)	14.04.2010
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	MİKRON-S İR:51648	Kalsit Ocağı Kapasite artışı	05.05.2010
(İ.M)MERKEZ/Sazlıca	AYKAL 200800885	Kalsit Ocağı	19.01.2011
(i.m)MERKEZ/Hıdırlık	Funda SONUGELEN 200612191	Kalsit Ocağı	24.11.2011
MERKEZ HİDİRLİK KUM OCAKLARI			
(İ.M) MERKEZ/Hıdırlık	Yavuz POLAT	Kum Ocağı	14.06.2002
MERKEZ/Hıdırlık	NİĞKUM. Ltd. Şti.	Kum Ocağı	29.08.2002
MERKEZ/Hıdırlık	BİRTUSAN Ltd. Şti.	Kum Ocağı	06.09.2002
(İ.M) MERKEZ/Hıdırlık	NİĞKUM Ltd Şti	Kum Ocağı	24.04.2003
(İ.M) MERKEZ/Hıdırlık	NİĞKUM Ltd Şti	Kum Ocağı	31.07.2003
MERKEZ/Hıdırlık	Karayolları 6. Bölge Müd.	Malzeme Ocağı	24.01.2006
MERKEZ/Kevenciyolu	Karayolları 6. Bölge Müd	Ariyet Ocağı	01.05.2007
(İ.M)MERKEZ/Kevenciyolu	Karayolları 6. Bölge Müd	Ariyet Ocağı	14.01.2008
(İ.M)MERKEZ/Kevenciyolu	Birtusan	Kum Ocağı	24.08.2010
(İ.M) MERKEZ/Hıdırlık	NİĞKUM Ltd Şti	Kum Ocağı	22.06.2011
(İ.M) MERKEZ/Hıdırlık	TAÇSAN Ltd.Şti	Kum Ocağı	28.11.2011
MERKEZ/OSB	Birko Enerji	Elektrik Santrali	02.05.2003
(İ.M) MERKEZ/Yıldıztepe	OYSA Niğde Çimento	Tras Ocağı	07.07.2003
(İ.M) MERKEZ/ Göbekli Tepe	Bor Şeker Fabrikası	Taş Ocağı	07.08.2003
MERKEZ/Dündarlı	Ramazan Sevim	Kum Ocağı	15.06.2004
MERKEZ/OSB	Noren Enerji	Elektrik Santrali	22.09.2004

MERKEZ/Yeşilburç/Karakaya	ÖZÇAĞLAR Ltd.Şti AR:90511	Taş Ocağı	30.09.2004
MERKEZ/Kallemderesi	KOÇTAŞ Müh	Kum Ocağı	13.10.2004
MERKEZ/Dikilitaş	OYSA ÇİMENTO İR:73146-73147	Kil Ocağı	03.02.2006
MERKEZ/Dünderli	Ramazan Sevim AR:20052541	Kalker Ocağı	22.05.2006
MERKEZ/Aktaş	Niğde Hayvancılık Koop	Süt Ürünleri Tesis	23.11.2006
MERKEZ/Dünderli	Osmanlı Maden Ltd.Şti İR:5332	Çinko-Kurşun	18.05.2007
MERKEZ/OSB	Talos TEKSTİL	İplik Fabrikası	30.05.2007
MERKEZ	KIZIKLI GIDA ÇED OLUMLU	Süt Ürünleri	31.07.2007
MERKEZ/Sazlıca	Osman KORKANÇ	Bazalt Ocağı	31.07.2007
MERKEZ/Dünderli	End-Min Metal Mad. İnş. Tur. İth. İhr. San. ve Tic.	Kurşun – Çinko Madeni	31.08.2007
Merkez/Hıdırlık	Karayolları 6. bölge Müdürlüğü	Asfalt Plenti	22.04.2008
(İ.M)Merkez/Sazlıca	AYKAL Madencilik	Mikronize Kalsit Tesis	21.05.2008
(İ.M)Merkez/Fesleğen	ESF Madencilik	Taş Ocağı 20067790	28.05.2008
(İ.M)MERKEZ/Gümüşler	Hasan HAN 18905	Mermer Ocağı	20.06.2008
(İ.M)MERKEZ/Yeşilburç/Karakaya	ÖZÇAĞLAR Ltd.Şti AR:90511	Taş Ocağı	24.07.2008
(İ.M)MERKEZ/OSB	ATABEK A.Ş	Organik Gübre	21.08.2008
(İ.M)MERKEZ/Sazlıca	Karayolları 6. Bölge Müd.	Ariyet Ocağı	03.09.2008
MERKEZ	NİĞKAD BİR	KATI ATIK ÇED OLUMLU	15.09.2008
(İ.M) MERKEZ/Yıldıztepe	ÇİMSA 75531	Kil Ocağı	18.12.2008
(İ.M) MERKEZ/Yıldıztepe	ÇİMSA 75532	Kil Ocağı	18.12.2008
(İ.M)MERKEZ/OSB	PİLERYUM	Zirai İlaç	08.01.2009
(İ.M)MERKEZ/Sazlıca	NİĞTAV	Organik Gübre	16.02.2009
(İ.M) MERKEZ/Yıldıztepe	OYSA Niğde Çimento İR:72458	Tras Ocağı	01.07.2009
(İ.M)MERKEZ/OSB	Hasan Arslan	Boya Üretimi	04.09.2009

(İ.M)MERKEZ/Dünderli	Dedeman A.Ş AR 90940	Kurşun – Çinko Madeni	16.11.2009
(İM)MERKEZ/OSB	CALMİO	Süt Ürünleri	20.01.2010
MERKEZ/Aktaş	OREKS Madencilik	Kurşun Çinko Tesis ÇED OLUMLU	25.01.2010
(İM)MERKEZ/Yağdan	TOKİ	304 konut	15.02.2010
(İ.M)MERKEZ/Konaklı	Ökkeş Baran Baştürk	Kalker Kırma Eleme Tesis	15.03.2010
(İ.M)MERKEZ/Sazlıca	E.Özcan ALTUNCU 200700457	Bazalt Ocağı Kırma Eleme Tesis	15.04.2010
(İ.M) MERKEZ/AKTAŞ	NİDAŞ MİKRONİZE KALSİT TESİSİ	MİKRONİZE KALSİT	20.05.2010
(İ.M) MERKEZ/GÜMÜŞLER	MERTAŞ MİKRONİZE KALSİT TESİSİ	MİKRONİZE KALSİT	25.06.2010
(i.m) Merkez/Sazlıca	AYKAL MİKRONİZE KALSİT TESİSİ	MİKRONİZE KALSİT	22.07.2010
(İ.M) MERKEZ/HIDIRLIK	TOKİ 528 KONUT	TOPLU KONUT	22.07.2010
(İ.M) MERKEZ/AKTAŞ	DDY LOJİSTİK MERKEZİ	AKTARMA İSTASYONU	30.07.2010
(İ.M) MERKEZ/OVACIK	NİĞTAŞ	SÜT SIĞIRCILIĞI (1200 hayvan)	31.08.2010
(İ.M) MERKEZ/AKTAŞ	Doğal A.Ş Mikronize Talk Fab	Mikronize Kalsit	30.09.2010 K.A25.02.2011
(İ.M) MERKEZ/AKTAŞ	MİKRON'S FABRİKA	Mikronize Kalsit	30.09.2010
(İ.M) MERKEZ/İÇELİ	Çınar Sürücü Kursu	Traverten Ocağı AR.200702433	26.10.2010
(İM)MERKEZ/OSB	Bor Alçı Maden	Beton Elemanları	28.12.2010
(İM)MERKEZ/OSB	Hacı Duman	Damper Üretim Tesis	30.12.2010
MERKEZ/AKTAŞ	AKGÜN PATLAYICI (ÇED OLUMLU)	PATLAYICI MADDE ÜRETİMİ	13.06.2011
(İ.M) MERKEZ/Dünderli	Ayten Kaptan Krom Ocağı 5037	Krom Ocağı	20.06.2011
(İ.M)MERKEZ	TEMA Beton	Hazır Beton	30.06.2011
(İ.M) merkez	Kolin İnş	Hazır Beton	07.07.2011
(İ.M)MERKEZ/DÜNDARLI	UBC Madencilik	Krom Ocağı AR:200802136	22.08.2011

(İ.M)MERKEZ/SAZLICA	ERAGAZ	LPG DOLUM	24.08.2011
(İ.M)MERKEZ/GÜMÜŞLER	KARAYOLLARI 6. BÖLGE MÜD	ARİYET OCAĞI	26.08.2011
(İ.M)MERKEZ/AKTAŞ	KARAYOLLARI 6. BÖLGE MÜD	ARİYET OCAĞI	26.08.2011
(İ.M)MERKEZ/GÜMÜŞLER	KENZ ENERJİ	ALTIN OCAĞI 79936	23.09.2011
BOR			
BOR/ Kayaaltı	AS İnşaat	Bazalt Ocağı	25.11.2004
BOR/ Tokalıkaya	AS İnşaat	Bazalt Ocağı	14.09.2005
BOR/Aşağı Balcı Köyü	ÖZÇAĞLAR Ltd Şti AR:20051520	Bazalt Ocağı	06.01.2006
BOR/Aşağı Balcı Köyü	ÖZÇAĞLAR Ltd Şti AR:20056555	Bazalt Ocağı	30.12.2006
BOR/Direktaş	M.Emin ÇENELİ AR: 88588	Bazalt OCAĞI	14.05.2007
(im)BOR/Havuzlu	Karayolları 6. Bölge	Ariyet OCAĞI	30.04.2009
(İ.M)BOR/Karamahmutlu	İlhan DİNDAR	Kalker Kırma Eleme Tesisi	15.03.2010
(im)BOR/kurttepe	Karayolları 6. Bölge	Ariyet OCAĞI	18.08.2010
(İ.M) BOR/Balcı Köyü	Korkut Madencilik	Bazalt Ocağı	01.03.2011
(İ.M) BOR/Okçu	Bambu Madencilik	Bazalt Ocağı	16.03.2011
(İ.M) BOR/Okçu	As İnşaat	Bazalt Ocağı	16.03.2011
(İ.M) BOR/Okçu	Okçu Madencilik	Bazalt Ocağı	09.12.2011
(İ.M) BOR/Havuzlu	ÖZÇELİK A.Ş	Mermer	01.12.2003
(İ.M) BOR/Gökbez	ÖZÇELİK A.Ş	Mermer	01.12.2003
BOR/Gökbez	Tyana Maden AR.83599	Mermer	14.09.2005
BOR/Gökbez	Cemal ALDEMİR AR.82756	Mermer	22.12.2005
BOR/KÜRKÇÜ	Cemal ALDEMİR	Mermer Ocağı	28.07.2006
BOR	Toplu Konut- 512 konut	Konut	29.04.2004
BOR	Toplu Konut- 2. Bölge-469 konut	Konut	17.08.2005
BOR	Toplu Konut- 3. Bölge-512 konut	Konut	17.08.2005

BOR	Toplu Konut- 4. Bölge-208 konut	Konut	26.02.2007
BOR	Toplu Konut- 5. Bölge-304 konut	Konut	04.04.2007
BOR KİL OCAKLARI			
(İ.M) BOR/Badak Köyü	Tekbir Tuğla	Kil Ocağı	18.06.2003
(İ.M) BOR/Badak Köyü	Şamil Toprak	Kil Ocağı	01.12.2003
BOR			
BOR OSB	ZNO Ltd Şti.	Yemlik-Külçe Çinko	30.04.2007
BOR OSB	Bor Elektrolit A.Ş	Anot Üretim Tesis	18.06.2007
BOR OSB	Kursan Metal Ltd Şti ÇED OLUMLU	Hurda Aküden Külçe Kurşun İmalatı	27.09.2007
BOR OSB	OSMAB	Organik Toprak Düzenleyicisi	27.09.2007
BOR/Kemerhisar	GÜNEY DOĞALGAZ A.Ş	CO2 Üretim Tesis ve sahası	09.01.2008
(İ.M)BOR/Kemerhisar	GÜNEY DOĞALGAZ A.Ş	CO2 Üretim Tesis	31.01.2008
(i.m)BOR OSB	Agnova Tarım	Tarım İlacı Dolum tesisi	29.04.2009

Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2011

KAYNAKÇA

- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Çalışmaları
- Niğde Belediyesi
- Altunhisar Belediyesi
- Bor Belediyesi
- Çamardı Belediyesi
- Çiftlik Belediyesi
- Ulukışla Belediyesi
- İl Özel İdare Genel Sekreterliği
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü
- İl Sağlık Müdürlüğü
- İl Milli Eğitim Müdürlüğü
- Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü
- Meteoroloji İl Müdürlüğü
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü
- Niğde İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü
- Niğde Orman İşletme Şefliği
- Karayolları 64. Şube Şefliği
- D.S.İ. 45.Şube Müdürlüğü
- İş Kurumu İl Müdürlüğü
- Niğde Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü
- Bor Karma Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü
- Medaş İşletme Müdürlüğü
- Kapadokya Doğalgaz A.Ş.